

„LASSEX”

BESCHERMER
VOOR ALLE
IJZERWERKEN

Bevordert
deugdelijke las

N.V. EERSTE
VLAARDINGSE
VERFFABRIEK

VLAARDINGEN
Telefoon 3692

10e Jaargang No. 1

Januari 1958

DE DRIEMASTER

MAANDORGAAN

VAN DE JONGEREN ORGANISATIE VRIJHEID EN DEMOCRATIE

*U gaat toch
ook a.s.
zaterdag
naar de
trekpaarden-
conferentie?*

(zie pagina 2)

Geschiedenisonderwijs in Europees verband

Ervaringen van de Europese school te Luxemburg van betekenis voor de historische studie als hulp bij het verwerven van politieke kennis

De Europese school te Luxemburg, de instelling waar de kinderen van de bij de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal betrokken en in Luxemburg residerende functionarissen onderricht ontvangen van een internationaal leraren-corps, kent sedert vier jaren naast een afdeling van vijf klassen voor lager onderwijs ook een afdeling voor middelbaar onderwijs van zeven klassen. De laatste afdeling werkt te kort om reeds definitieve conclusies te trekken uit de inmiddels opgedane ervaringen.

Bij een school waar een internationaal gezelschap leraren leerlingen uit verschillende landen, uit verschillende werelddelen zelfs, onderwijst, zijn vooral in de **aanvang moeilijkheden met hetgeen moet en kan worden onderwezen en de vorm waarin dat geschiedt onvermijdelijk.** De meest naar voren springende moeilijkheden doen zich in dit tweezijdig gemêleerde schoolmilieu voor bij het onderwijs in de geschiedenis.

De voorlichtingsdienst van de Hoge Autoriteit heeft dan ook onlangs een beknopte en officieuze nota inzake het onderwijs in de geschiedenis, samengesteld door een leraar van de school, het licht doen zien, om daardoor de in het algemeen bij het onderwijs aan de school optredende moeilijkheden reeds na een nog beperkte ervaring aan te geven.

Dit rapport is van wijder strekkende betekenis te achten. In het worden de Europa is het allereerst van belang dat er tussen de volkeren begrip heerst. Zonder dat begrip en zonder de daaruit voortvloeiende tolerantie is een waarlijk „Een-Europa” onbestaanbaar. En dat begrip moet van de grond af worden opgebouwd, het moet bij de Europese jeugd worden aangekweekt. Daarbij is het onderwijs in de geschiedenis (mede) bepalend.

Het rapport geeft dan ook niet alleen denkstof voor hen, die bij de Europese school te Luxemburg zijn betrokken, maar voor allen, die de Europese zaak ter harte gaat. Men zal bij het onderwijs in de Europese landen voor ogen moeten houden, dat de toekomst van de spes patriae voornamelijk ligt in en mede bepaald wordt door de integratie van Europa. Of men het prettig vindt of niet, of men de wegen waarlangs de integratie verloopt de juiste acht of niet, of men een andere opzet en verwezenlijking van het toekomstige Europa tot ideaal heeft of tevreden is met de zich thans voltrekkende, maar nog lang niet voltooide, ontwikke-

ling; aan een grotere eenwording valt niet te ontkomen.

Onze tijd houdt de — voorlopig misschien nog gebrekkige en met spanningen gepaard gaande — Europese eenwording in zich. En de jonge mens moet daarop worden voorbereid, wil hij zich straks niet door onnodig onbegrip voor wat groeide onbehaaglijk voelen. Hier ligt een taak voor het onderwijs, en dan speciaal voor het onderwijs in de geschiedenis. Dat het het onderwijs in dit „vak” is, dat bij uitstek kan meewerken aan de aanpassing van het nationale kind aan de komende situatie is, gezien de aard van dit „vak”, zonder meer duidelijk.

Het bovenvermelde rapport geeft de moeilijkheden aan, die zich bij de lessen in de geschiedenis voordoen en meldt de oplossing, die de Raad van Bestuur, die over het onderwijssysteem van de school beslist, in overleg met de desbetreffende docenten heeft gevonden. Hierbij werd dankbaar gebruik gemaakt van het werk van diverse Europese studieconferenties, waar men reeds gedurende tien jaren bezig is de geschiedenis tot haar reële proporties terug te brengen.

De moeilijkheden concentreren zich rond het vraagstuk in hoeverre het onderwijs in de geschiedenis „Europees” kan zijn. M.a.w., in welke mate aandacht moet worden besteed aan de wereldgeschiedenis en aan de nationale historie van de landen die Europa vormen. Dat er Europese aangelegenheden zijn is duidelijk, wanneer men even denkt aan de Renaissance, de Reformatie, de ontwikkeling van kunsten en wetenschappen en het Verlicht Despotisme.

Het meest ideaal zou zijn het onderwijs zo breed mogelijk te baseren, de geschiedenis zien en onderwijzen als de gezamenlijke ervaring van de totale mensheid. Op deze wijze zou aan allen recht gedaan worden, die tot de historie der mensheid, tot zijn groei en wording, hebben bijgedragen. Alle werelddelen, alle beschavingen, elke menselijke activiteit zou de hem toebehorende plaats krijgen in het grootse beeld dat geschiedenis heet. Helaas is binnen het kader van het middelbaar onderwijs zo’n opzet niet te realiseren. En, omdat de tijd voor dit onderdeel van het onderwijs uitgetrokken daartoe geen ruimte biedt en, omdat de jonge leerlingen daarop niet zijn voorbereid. Zou het onderwijs wel op deze basis kunnen worden gegeven, dan zou het Europese aspect min of meer vanzelf naar

voren komen. Er reste dan nog het probleem in hoeverre en op welke wijze de nationale historie der Europese landen gedeceerd moet worden.

Ten aanzien van de nationale geschiedenis doet zich een grote moeilijkheid voor. Moet men, aan Europa denkend, alles uit de nationale geschiedenis, dat het totale aspect niet of nauwelijks raakt, onbehandeld laten. M.a.w., is het toelaatbaar een Nederlandse scholier onkundig te laten omtrent de ontwikkeling van de instellingen van zijn vaderland.

Naar ons oordeel niet, volstrekt niet. Voor een staatsburger is het noodzakelijk, tenminste in grote trekken, de geschiedenis van zijn land te kennen. In grote trekken. **En binnen reële grenzen.** In het verleden was het onderwijs naar ons gevoel teveel op het nationale gericht, d.w.z. teveel gericht op het staatkundig nationale.

De moderne staten werden als finaal en ideaal aanvaard en waren richtinggevend bij het projecteren van het verleden. Gelukkig heeft men ingezien, dat de staats-eenheid in vele opzichten maar betrekkelijk is en dat het nationaliteitsgevoel meer terug te voeren is tot de eenheid van taal en beschaving. De geschiedenis van de stam werd naar voren gehaald.

Ten onzent heeft prof. Geyl in dezen met zijn „Geschiedenis der Nederlandsche Stam” baanbrekend werk verricht.

Wanneer wij dan ook een lans breken voor het handhaven van de nationale aspecten in het grote verband van het geschiedenisonderwijs, dan willen wij het in dit licht zien, dat de nadruk wordt gelegd op taal- en beschavingsverwantschap. Daarnaast zal uiteraard de staatkundige wording van het land niet mogen worden verwaarloosd, hetgeen iets anders is dan er uitsluitend bij blijven stilstaan. Hier geldt het woord van prof. Geyl: „Geschiedbeschrijving, die zich binnen een der staten laat beperken draagt een onhistorisch karakter”. Het verscherpt naar ons inzicht tevens de (voorbij) tegenstellingen. En moet naar onze overtuiging vooral bij het onderwijs in de historie gezocht

APOLLO PAVILJOEN

APOLLOLAAN 2 — AMSTERDAM — TELEF. 712410

•
*Restaurant: iets aparts
„Franse Zaal” voor partijen uniek
Terras: een dorado aan het water*

worden naar wat de volkeren verbindt en moet worden getracht weg te nemen wat de geesten gescheiden houdt, voor het onderwijs, dat gericht is op het de jeugd voorbereiden op de komende Europese samenleving geldt dit wel zeer sterk.

De in Luxemburg gevonden oplossing is dan ook niet anders dan gelukkig te noemen. In grote lijnen komt het programma hierop neer, dat gedurende de eerste jaren een algemeen overzicht van de wereldgeschiedenis wordt gegeven, waardoor de leerlingen de essentiële gebeurtenissen kennen.

In de verdere schooljaren volgt het onderwijs gedeeltelijk een andere richting: de gehele geschiedenis wordt niet herhaald, maar enkele met zorg gekozen onderwerpen worden nader belicht. Hierbij komen de historische gebeurtenissen op het tweede plan en gaat het vooral om de grote wijzigingen in de ideologieën en de belangrijkste vruchten der beschaving. Er is dus sprake van een onderbouw en een bovenbouw, een belangrijk winstpunt. Verder is alles in het werk gesteld om het onderwijs in de door taal onderscheiden afdelingen van de school zoveel mogelijk gelijk te maken. Om dit te bereiken zal o.a. een handboek worden samengesteld, waarin voornamelijk de moderne geschiedenis en de contemporaine geschiedenis worden behandeld.

Aan het boek zal een aanhangels worden toegevoegd, waarin de structuur en de belangrijkste gebeurtenissen in de geschiedenis van het land, dat aan de school deelneemt, worden opgesomd. Iedere leerling zal het gedeelte dat op zijn vaderland betrekking heeft ontvangen en daardoor de gebeurtenissen uit zijn nationale geschiedenis kunnen plaatsen in het algemeen kader.

Het onderwijs dat gedurende de eerste jaren wordt gegeven, vertoont op het eerste gezicht de neiging de Europese historie los te maken van de wereldgeschiedenis. Europa? Wat daaronder te verstaan? Over het geografisch begrip zijn de meningen vrij uniform, maar wat is Europese geschiedenis?

Het is in feite onmogelijk de geschiedenis van Europa los te maken van die van de landen, die er de richting van bepaalden en een belangrijke rol speelden voor het evenwicht van ons werelddeel. Zodoende zal worden getracht de Europese geschiedenis te groeperen rond een aantal algemene onderwerpen, buiten de reeds genoemde b.v. het Europa van Metternich.

Men kan dan niet voorbij gaan aan een Italiaanse Unie, het Duitsland van Bismarck of het Victoriaanse tijdperk in Engeland. Hierdoor worden inderdaad nationaal-historische elementen naar voren gehaald, maar het zijn die aan welke geen beschaafde Europeaan kan voorbij gaan.

Zoals gezegd, wij achten het gememoreerde rapport van wijd strekkende betekenis, omdat wij geloven dat het noodzakelijk is de jeugd vertrouwd te maken met het wordende Europa. Voor het nationale onderwijs ligt hier een taak, meer nog een plicht. En het is juist het onderwijs in de geschiedenis, dat hiertoe het meest geëigend is. Men versta ons goed, wij vragen niet het eigene terwille van het Europese te verwaarlozen. Integendeel, dat zou onverantwoord zijn, het zou de liefde voor het eigene doden en daardoor liefde voor het Europese onmogelijk maken. Want het laatste is zonder het eerste onbestaanbaar.

Met de nodige bescheidenheid bevelen wij het rapport aan in de belangstelling van

hen, die het onderwijs in het algemeen en het geschiedenisonderwijs in het bijzonder dienen. Het kan waardevolle bouwstukken leveren bij de voortdurend noodzakelijke herbouw van ons onderwijs.

En van deze gelegenheid maken wij gaarne gebruik in alle bescheidenheid nog een ander facet onder de aandacht van de betrokkenen te brengen. Waarom wordt, behoudens misschien in een hoge uitzondering, op de scholen geen aandacht besteed aan de vaak zo rijke historie van het gewest, van de stad of het dorp.

Wij zouden het graag zo zien, dat in zekere zin de geschiedenis van het gewest, van de stad of het dorp uitgangspunt vormt bij de geschiedenislessen. De geschiedenis zou aan inhoud winnen, zoals het onderwijs in de taal rijker zou worden door meer belangstelling voor het dialect dat het kind spreekt. Door de liefde aan te kweken voor het eigene, door het eigene niet min of meer laatdunkend te verontachtzamen, wekt men begrip voor het eigene van de ander, van de naaste.

Wanneer men in het onderwijs en daarbuiten het eigene weet te plaatsen in het verband van het grotere, zal men er in slagen begrip te kweken. Daarbij moet gezocht worden naar het verbindende.

Wanneer wij het besproken rapport slechts voor het onderwijs van belang zouden achten, zouden wij het hier misschien onbesproken hebben gelaten. Het is echter ook van betekenis voor hen die de politiek bestuderen. Politieke studie brengt veel historische studie met zich. Beide zijn nauw verweven. En ook voor historische studie als hulp bij het verwerven van politieke kennis gelden in onze tijd de in het rapport genoemde normen.

BOTE DE BOER Lzn.

Meldt U nog heden voor onze trekpaarden-conferentie te Vlaardingen

De „sociale zekerheid” komt opnieuw in het brandpunt te staan

De afdeling Vlaardingen/Schiedam zal deze maand de jaarlijkse Trekpaardenconferentie organiseren. Zoals gebruikelijk biedt deze bijeenkomst de gelegenheid om vele en zelfs alle dingen te bespreken, die met de J.O.V.D. verband houden. Meer dan op het congres mogelijk is kan hier van gedachten gewisseld worden over praktische zaken, de organisatie betreffende.

DATA: zaterdag 25 en zondag 26 januari 1958.

PLAATS: Gebouw „Tivoli”, Nieuwe Haven 237, Schiedam.

HUISVESTING: Gaarne per omgaande Uw aanmelding aan Mieke Engelberts, Binnensingel 18, Vlaardingen. Tijdig kan dan voor een logeeradres in Vlaardingen of Schiedam gezorgd worden.

U ontvangt — indien U zich snel opgegeven heeft — nog voor de 25ste bericht welk adres dit zal zijn, zodat U voor het begin van de conferentie daar nog even Uw opwachting kunt maken.

KOSTEN: Uw f 5.— te storten op girorekening 106 380 van R. Mees en Zoonen, bijkantoor 's-Gravendijkwal te Rotterdam, t.g.v. dhr. H. A. van den Broek, adm. J.O.V.D. Vlaardingen/Schiedam. Reiskosten boven f 6.— worden vergoed.

PROGRAMMA

ZATERDAG:

4.00 uur: Ontvangst in Tivoli.

5.00 uur: Opening van de conferentie door de landelijke voorzitter Huub Jacobse.

6.30 uur: Broodmaaltijd.

8.00 uur: Lezing.

Helaas bereikte ons juist voor het verschijnen van dit nummer het bericht dat Erich Weber, van de Deutsche Jungdemokraten, die zou spreken over „Nationale en internationale aspecten van de Westduitse politiek”, door een auto-ongeluk tijdelijk is uitgeschakeld. Wij kunnen dan ook op het moment nog niet zeggen wie er 's avonds zal spreken.

van ?-?

Bal.

Dit ritueel staat — voor zover nodig — onder leiding

van Toine Sunderman. Hij zal een en ander ongetwijfeld op de hem eigen ingetogen wijze doen verlopen.

ZONDAG:

10.00 uur: Verenigde vergadering van afdelings-voorzitters en penningmeesters met het H.B. in zaal Harmonie, Schiedamseweg 51, Vlaardingen.

11.00 uur: Vergadering (Harmonie)

1.00 uur: Warme maaltijd (f 3.—) of lunch (f 2.20), naar keuze op te geven.

2.00 uur: Centraal Kader.

Onderwerp „Sociale Zekerheid”. Het verdient aanbeveling pre-advies en resolutie, zoals in het congresnummer van vorig jaar afgedrukt nog eens door te nemen en eventuele amendementen van te voren op te stellen.

De afdeling Vlaardingen/Schiedam hoopt dat velen de Trekpaardenconferentie bij zullen wonen. Zowel de grote waarde van het onderling contact, de vergadering, als de voortgezette gedachtenwisseling over het belangrijke punt „Sociale Zekerheid” maken dit op zijn minst genomen uiterst aanbevelenswaardig. Tot ziens in de Randstad Holland!

INSCHRIJFFORMULIER

Naam:

Adres:

Woonplaats:

Hij/zij wenst: logies/geen logies; warme maaltijd/lunch/geen van beide.

MARGINALIA

Pleidooi

Verscheidene Eerste Kamerleden hebben bij de regering aangedrongen op herstel van de traditie, dat ministers bij de opening van de Staten Generaal in ambtscostuum ter vergadering zullen verschijnen. Als de noodzaak tot bestedingsbeperking is vervallen, zo hopen deze leden, zal de regering wellicht middelen vinden om die wens te vervullen.

In deze dagen, waarin zoveel grauw stof wordt weggeblazen en zoveel heilige huizen omtuimelen klinkt dit pleidooi in de volksvertegenwoordiging bijna als een anachronisme.

Waarom, zo vragen velen, zinloos klatergoud van uniformen, steken en sabels? Wat is de zin daarvan? In deze trant moet ook minister Hofstra hebben gedacht, toen hij de Rijksbegroting in zijn actetas stopte en het onpractische koffertje thuis liet. Op sportieve manier accepteerde deze bewindsman de kritiek van een groep studenten, die hem een nieuw koffertje aanboden, al kon hij niet toezeggen dit koffertje op een volgende derde dinsdag in september te zullen gebruiken.

Stellig is dit jammer. De voortschrijdende tijd zoekt een nieuwe bedding en andere vormen. Onloochenbaar is echter de band met het verleden. Noch de uniformen, noch het beroemde koffertje zijn zinloze attributen. Zij geven aan hoogtepunten uit ons nationale leven een moeilijk te missen glans. Zelfs meer dan dat: het zijn uitingen van een bepaalde stijl en stijl is nu niet een terrein waarop in deze dagen van overproductie gesproken kan worden.

Verklaring

De Indonesische premier Djuanda heeft onlangs op een persconferentie duidelijk gemaakt, waarom de Indonesische arbeiders niet altijd gewacht hebben op de regering met het overnemen van ondernemingen.

Dat kwam, zei de premier, omdat elke overgenomen onderneming eigen plannen had om de Indonesische economie te ontwrichten. De arbeiders, die van dergelijke plannen op de hoogte waren, hadden buiten de regering om maatregelen genomen.

Het zou een ramp voor de Indonesische economie zijn geweest, als de Nederlandse ondernemingen zichzelf hadden mogen likwideren, omdat zij dan de tijd hadden gehad hun eigen plannen uit te voeren, aldus Djuanda.

Deze baarlijke nonsens vindt via de persbureaus zijn weg over de gehele wereld en men

kan verzekerd zijn, dat onder het motto „er is geen koe zo bont of er is een vlekje aan” hier en daar wel iets blijft hangen.

De Nederlandse regering neemt tegenover het geschetter van de z.g. leidinggevende Indonesiërs een waardige zelfbeperking in acht. Er bestaat nu eenmaal een niveau, waarop elke discussie zinloos en uitgesloten is en het niveau van de Indonesische regering bevindt zich daar royaal beneden.

Toch schuilt er in de anti-Nederlandse propaganda een gevaar. Helaas is het niet steeds het recht of de waarheid, die voor een bepaalde politieke stemming doorslaggevend zijn. Het spel der propaganda, hoe perfide ook, is nu eenmaal van een enorme betekenis.

Te wensen is daarom, dat de Nederlandse voorlichtingsdiensten tegenover deze propaganda een rustige, maar verantwoorde voorlichting plaatsen. Weliswaar zijn deze voorlichtingsdiensten doorgaans voorbeelden van een ontroerende primitiviteit, maar men zou het toch kunnen proberen.

Droomland

Gezien de deels verwarde, deels onzinnige uitlatingen van hoge Indonesische functionarissen, vraagt men zich toch in alle goedede af, wat sommige socialisten bezielt, wanneer zij op een gesprek met Indonesië aandringen. Temidden van de lawine schriftelijke vragen, die de Kamerleden de laatste maanden op de regering loslieten, doken ook vragen op van mr. J. in 't Veld. Deze senator toonde zich er voorstander van zo spoedig mogelijk besprekingen met Indonesië te voeren.

In de socialistische pers gaf o.m. de heer Willemse eveneens dergelijke geuiden ten beste. De socialisten kunnen niet terugzien op een Indië-beleid, dat uitmunt door grote scherpzinnigheid. Zelden zal men in de historie een dermate rijke hoeveelheid blunders in een zo kort tijdsbestek bijeen zien.

Het is nu bon ton om dit met een breed gebaar weg te wuiven en met een uiterst progressieve gelaatsuitdrukking uitsluitend in de toekomst te blikken. Aan het eeuwigdurend monument voor kameraad Schermerhorn — zoals de soevereiniteitsoverdracht eens genoemd werd — is echter bijzonder weinig glans meer overgebleven. Het leek ons goed dit nog eens te stellen, omdat geschiedenis nog springlevend is zolang zij een lering kan zijn voor het heden.

Steeds hebben de socialisten zich in hun standpunt t.o.v. Indonesische problemen laten leiden door min of meer wazige

idealen en wensdromen. De erfenis van de Stuwgroep heeft de gedaante van een erfelijke belasting aangenomen. Ook de heren In 't Veld en Willemse zullen zich evenwel vroeg of laat moeten realiseren, dat zij zich moeten baseren op de werkelijkheid. Nu is dit ogenblik nog niet aangebroken.

De realiteit is, dat Indonesië verkeert in een steeds toenemende chaos en de golven van het separatisme hoog opslaan tegen de in zichzelf verdeelde groep van incompetenten machtshebbers. De realiteit is, dat het huidige Indonesië tenenmale geen gesprekspartner is, daar iedere afspraak een spel en iedere overeenkomst scheurpapier blijft. Eerst als orde en recht in Indonesië terugkeren kan er van een gesprek sprake zijn.

Nu dit moment nog verre is zijn de vragen van de heer In 't Veld weinig meer dan belachelijk.

Nederlanderschap

In 1949, toen de Indonesische regering daartoe de gelegenheid bood, hebben een aantal Nederlanders de Indonesische nationaliteit aangenomen. Deze z.g. optanten werkten in Indië en hadden merendeels een groot deel van hun leven of zelfs hun hele leven in dat land doorgebracht. Zij voelden zich met land en volk zo innig verbonden, dat zij besloten zich aan de gewijzigde omstandigheden aan te passen en de consequentie uit hun keuze tussen Indië en stamland te trekken. Thans keren velen van deze optanten gedisilluseerd naar Nederland terug en willen graag het Nederlandse staatsburgerschap weer verwerven. Het Algemeen Dagblad van 28 december gaf hier een korte beschouwing over en concludeerde, dat wij deze mensen niet onmiddellijk, door medelijden bewogen, weer Nederlanders moeten maken. „Het Nederlanderschap is geen oud jasje, dat men naar believen aan- en uittrekt”, schreef het Algemeen Dagblad.

Deze laatste zin kunnen wij onderschrijven, gemakkelijk dient de verwisseling van nationaliteit niet te gaan, daarvoor heeft het begrip Nederlanderschap voor ons te veel waarde.

Het A.D. vergeet evenwel, dat ten tijde van de soevereiniteitsoverdracht, van Nederlandse overheidszijde het opteren vrijwel als een verdienste is afgeschilderd. Men vond het reëel te kiezen voor het volk waar men bij behoorde en herhaaldelijk is dit als een zeer verstandige daad aanbevolen.

Welnu, de ontwikkeling is anders geweest dan iedereen hoopte. Er bleek in Indonesië voor deze mensen geen plaats meer te zijn.

Tallozen keren berooid en in feite als statenloze terug. In tegenstelling tot de in het A.D.

geuite mening geloven wij deze voormalige Nederlanders hier niet als een soort overlopers te moeten ontvangen. Hun keuze is niet de goede geweest en deze op zichzelf reeds vergelijke vergissing is door de uitlatingen van Nederlandse regeringsfunctionarissen op zijn minst genomen zeer gestimuleerd.

Er behoort hier voor hen een plaats te zijn, een plaats met gelijke rechten en plichten. Het zullen waarachtig niet de slechtste Nederlanders zijn.

De P.v.d.A. eist!!!

Op vrijdag 3 januari, om kwart over zes, sprak over Hilversum I tot ons de Partij van de Arbeid. Dit gebeurde voor de Vara-microfoon en gelijk de omroeper niet vergat te zeggen: in zendtijd door de regering gevorderd ten behoeve van de politieke partijen. Nu, het was maar gelukkig, dat het socialisme zijn stem ook eens over de radio kon laten horen!

De betreffende spreker trok te velde tegen de regeling Cals. Hij maakte bezwaar tegen het feit, dat deze regeling weer fraai gebaseerd was op het in Nederland zo populaire hokjes-systeem. De K.V.P. voor de K.R.O.-microfoon, de C.H.U. en A.R. ingedeeld bij de N.C.R.V. en de P.v.d.A. bij de Vara. Wij kunnen wel meevoelen, dat deze „voorsortering” de politieke verstarring bevordert.

Het lijkt ook ons heel verfrissend om in gezinnen waar het van 's morgens vroeg tot 's avonds laat al K.R.O. is wat de klok slaat plotseling eens het geluid van een andersdenkende te doen doordringen.

Wat het betoog van deze socialist echter tot een farce maakte was zijn slotconclusie. „De P.v.d.A. zal niet rusten voor er een verdeling van zendtijd is, die alle politieke partijen gelijke rechten geeft!”

Een dergelijke bewering doet het op het eerste gehoor wel goed.

Het is dan toch maar weer de P.v.d.A. die voor de grondbeginselen van de democratie in de bres staat! Wat deze bewering echter een ietwatje onsmakelijk maakt, is de overpeinzing, dat de socialistische beweging in Nederland een unieke kans heeft op eigen initiatief iets tot die gelijke rechten bij te dragen.

Men zou b.v. eens kunnen beginnen met uitzendingen van de socialistische werkgemeenschappen, socialistische parlementaire overzichten, socialistische strijdlieden en socialistische commentaren te schrappen.

Doch helaas, het particulier initiatief is in die kringen zo impopulair, dat men dit nog steeds niet heeft kunnen opbrengen. Maar onbillijk blijft men het vinden, dat wel!

Van harte beterschap vrienden!

G. D.

Mogelijkheden voor een liberale vakbeweging?

Doorbraak op maatschappelijk en religieus gebied tegelijk nodig

De Tweede Kamerverkiezingen van 1956 brachten de liberale partij, de VVD, winst noch verlies. Zij bleef staan op haar percentage van $\pm 9\%$. Naar buiten is toen de indruk gewekt, dat men met dat resultaat niet geheel ontevreden was; er leek zelfs een zekere voldoening over de uitslag van de verkiezingen te zijn, maar voor een partij die in de oppositie was lijkt mij voldoening over stabiliteit niet geheel en al gegrond. Bezien wij de samenstelling van de Tweede Kamer over de laatste veertig jaar dan valt op, dat de liberalen steeds om dat percentage van tien procent geschommeld hebben. Wij lijken er wel historisch op vastgelegd te zijn. Onze aanhang werd en wordt voornamelijk gevonden in de onkerkelijke en vrijzinnige middengroepen; medestanders uit andere groepen hebben wij nooit in grote getale gekend.

Sommigen in onze eigen gelederen beschouwen deze gang van zaken als onvermijdelijk en leggen zich er bij neer. Zij zien wel kansen voor het liberalisme in die zin, dat de middengroepen in de moderne maatschappij een relatief steeds grotere plaats gaan innemen, hetgeen de partij op den duur ten goede zal komen, maar daarmee zijn voor hen de groeimogelijkheden uitgeput.

Men ziet dus dat de VVD van dit ogenblik haar begrenzingen gevonden heeft en daar bij blijft staan. Maar als de partij meer wil zijn, naar de inhoud van het woord een volkspartij wil worden, dan zal er, zoals ik het zie, een doorbreking van bestaande verhoudingen moeten komen, zowel op religieus als maatschappelijk gebied.

Over de doorbraak op religieus gebied heeft Edgar Nordlohne op het JOVD-weekend, 2 juni te Amsterdam, behartigingswaardige dingen gezegd. Hij verdedigde daar de instelling van bezinningsgemeenschappen in de VVD, in tegenstelling tot de werkgemeenschappen van de PVDA, die door hun werk en zelfs al door louter hun bestaan het ieder duidelijk zullen kunnen maken, dat het liberalisme openstaat voor de belijders van welke godsdienst dan ook.

Doorbraak op maatschappelijk gebied

Gelijktijdig met de doorbraak op religieus gebied dient de doorbraak op maatschappelijk gebied te gaan. Voor de VVD wil dit zeggen onder de groep van arbeiders en employé's meer aanhang zien te vinden dan tot dusver.

In principe zou dit op dezelfde wijze kunnen geschieden als op religieus gebied, dus door middel van een bezinningsgemeenschap; men kent ten slotte ook een middenstandscommissie in de VVD die in die zin werkt en goed werkt.

Naast deze mogelijkheid bestaat er een andere, die ook daarom zo interessant is, omdat het een vorm betreft die andere belangrijke politieke stromingen hier te lande wel kennen, maar voor het liberalisme haast niet geopperd wordt, namelijk de vakbeweging.

De geringe aandacht voor deze mogelijkheid hangt, lijkt mij toe, samen met de gedachte, dat het liberalisme, naar tot dusver gebleken is, geen aantrekkingskracht heeft voor de arbeiders.

Inderdaad hebben de liberale partijen in Nederland praktisch nooit aanhang gehad onder de arbeiders. Maar dat is niet de schuld van het liberalisme, maar van de liberale partijen die geen weerstand boden aan pressure groups en daardoor hun organisatie lieten verworden tot een klassepartij.

Als gevolg daarvan hebben de arbeiders zich van het liberalisme afgekeerd, en is een, tot dusver blijvend ressentiment er tegen ontstaan. Desondanks dienen we te beseffen, dat het liberalisme niet klassegericht is, maar integendeel algemene geldigheid heeft.

De eenzijdige gerichtheid van de liberale partijen heeft echter tot gevolg gehad dat, voorzover het economisch gebied betreft, er voornamelijk uitwerkingen van het liberalisme zijn gekomen voor de middengroepen. Een liberale vakbeweging zou voor een nadere bezinning op en uitwerking van de economische aspecten van het liberalisme excellent werk kunnen doen.

Terughoudendheid

Nu is er bij ons een zekere terughoudendheid t.o.v. de vakbeweging te constateren, omdat zij o.i. in hun bemoeiingen verder gaat dan in de opzet van een vakbeweging besloten ligt. Dit geldt overigens evenzo voor de werkgeversbonden.

De eerste organisaties van de werknemers dienden uitsluitend voor het verkrijgen van betere arbeidsvoorwaarden als hoger loon, kortere werktijd etc. Zij probeerden dus door hun aanbod te bundelen, invloed uit te oefenen op vraag- en aanbodverhoudingen. De werkgevers bleven echter niet lang achter om door middel van werkgeversverenigingen hun belangen te beschermen.

Werknemers- en werkgeversverenigingen zijn zodanig uitgegroeid dat een conflict tussen beide voor Nederland een economische ramp zou zijn.

Hier grijpt dan een derde instantie in (meestal de overheid) en deze heeft, speciaal als het een loonconflict betreft, een uitspraak te doen en haar beslissing dwingend op te leggen. De uitspraak dient in overeenstemming te zijn met de economische verhoudingen zoals die op dat ogenblik bestaan; zij mag niet afhankelijk zijn van machtsverhoudingen.

Alhoewel dit laatste niet altijd zal opgaan, omdat de overheid niet neutraal is en dus ook bijkomende factoren als voor de deur staande verkiezingen in ogenschouw zal nemen, zal toch duidelijk zijn, dat men niet te lang van de normale ontwikkeling kan afwijken zonder catastrofale gevolgen voor de economie van het desbetreffende land. Nederland biedt hiervan op het ogenblik een mooi voorbeeld.

Deze ontwikkeling heeft tot gevolg, dat de oorspronkelijke doelstelling van de vakbeweging veel minder belangrijk geworden is. Als elke grote organisatie, die een beetje overbodig dreigt te worden, zocht zij compensatie door nieuwe terreinen voor haar potentiaal te zoeken, die in dit geval gevonden werden op sociaal en politiek gebied.

Hun optreden op die terreinen en de onvoldoende, in de praktijk meestal ontbrekende, controle op de topleiding maken de terughoudendheid van de liberalen zeer wel verklaarbaar.

Maar in plaats van ons daarom van de vakbeweging af te wenden, kunnen wij beter onderzoeken hoe aan deze minder gelukkige aspecten het hoofd te bieden is. Want de vakbeweging is niet meer weg te denken uit onze moderne maatschappij.

In Nederland heeft de vakbeweging door middel van de publiekrechtelijke organen, samen met andere betrokkenen, regelende bevoegdheden gekregen over delen van het economisch leven, die aan de controle van het parlement zijn onttrokken.

Daar de liberalen op geen enkele manier in de pbo-organen vertegenwoordigd zijn op dit ogenblik,

zijn wij uitgesloten van het meespreken en meebeslissen over grote delen van ons economisch bestel. Een liberale vakbeweging, die ongetwijfeld bona fide zal zijn, zou dat manco kunnen opheffen.

De vakbeweging die deze taak zal ondernemen dient waarlijk liberaal te zijn, dus de geestelijke achtergronden van het liberalisme geabsorbeerd te hebben. Op economisch gebied zal zij de kapitalistische maatschappij welbewust moeten aanvaarden en de deelgerechtigheid van de arbeiders in die maatschappij moeten propageren en verdedigen.

Vele dringende vragen komen op als men een praktische uitwerking gaat zoeken van het hier als wenselijk gestelde.

Contact met N.V.C.?

Kan men aanknopen bij de Nederlandse Vak Centrale (waarin sinds 1950 het Algemeen Vrijzinnig Vakverbond) hier te lande, die niet erkend is, of bij de Vlaamse liberale vakverbonden?

Hoe zal precies de verhouding moeten zijn tot de liberale partij?; ik heb namelijk steeds stilzwijgend verondersteld, dat er een samenwerking zal zijn, net als met de andere grote vakbewegingen het geval is.

Hoe en welke propaganda te voeren?, etc. Een nadere bestudering van deze vragen moet ongetwijfeld volgen.

Ik heb slechts de theoretische wenselijkheid, van een politiek standpunt uit gezien, van een liberale vakvereniging trachten aan te tonen.

C. A. FRANKEN

Drie!

Een drietal punten zouden wij graag onder Uw aandacht willen brengen:

- 1e. Het redactie-secretariaat is gevestigd in de Paulinastraat 88 te Den Haag. Nog steeds komen er brieven binnen op het oude adres.

- 2e. Wilt U Uw brieven goed frankeren? Er moet herhaaldelijk strafport betaald worden.

- 3e. Zend Uw kopie naar de redactie-secretaris te Den Haag en NIET naar de Prinsengracht te Amsterdam.

Districtsdag Noord op 8 febr. a.s.

Allen op naar Zuidlaren!

Zuidlaren, 8 februari

Zuidlaren, 8 februari

DISTRICT NOORD DER J.O.V.D.

Wij nodigen een ieder uit voor de traditionele districtsdag van het Noordelijk district op zaterdag 8 februari a.s. te Zuidlaren in hotel „De Gouden Leeuw”.

Zuidlaren is in de loop der jaren een begrip geworden voor liberaal jong Nederland. De districtsdag in Zuidlaren is het congres van het Noordelijk district. De belangstelling is in de loop der jaren steeds gestegen. Aan U allen om deze stijging voort te zetten.

Wij bieden U het volgende programma.

15.30-16.00 uur: Aankomst.

16.00 uur: Opening door de voorzitter.

16.15 uur: Spreker Mr. E. Texopeus te Breda.

18.00-18.30 uur: Retraite.

18.30-19.30 uur: Koffiemaaltijd.

20.00 uur: „Geld te Geef”, van Walter Black en William Mendrek, door de Red. Kamer „Praedinius” uit Winsum.

Na afloop groots J.O.V.D.-bal.

Voor deelname aan de broodmaaltijd opgave voor 1 februari aan F. J. Dillingh, Nieuwe Weg 14 a Groningen.

Zuidlaren, 8 februari

Zuidlaren, 8 februari

Nieuwjaarswensen van over de grenzen

De beste wensen aan de JOVD en haar leden voor een in alle opzichten Voorspoedig 1958 ontvingen wij van de Deense Venstres Ungdom, de Deense liberale studentenbeweging, de Jeunesse Liberale Sociale en de Jeunesses Democratiques te Luxemburg, het Bondsbestuur van de Deutsche Jungdemokraten en van het Landesverband Nordrhein-Westfalen, en van de National League of Young Liberals van Groot Brittannië.

Het internationaal secretariaat heeft van haar kant deze vrienden de beste wensen doen toekomen en de hoop uitgesproken, dat dit jaar de internationaal-liberale contacten verstevigd mogen worden.

Wenkend perspectief: maar voor wie?

De „stille reserves” in onze organisatie zijn bij lange na nog niet uitgeput

Wanneer men het illustratieve boekje *Confrontatie* leest, een boekje dat in 8 x 3 referaten een antwoord geeft op de vraag naar overeenkomst en verschil tussen antiforevolutionaire-, liberale- en katholieke staatkunde enerzijds en socialistische staatkunde anderzijds, dan zal iedere objectieve beoordelaar moeten toegeven, dat de confrontatie liberalisme-socialisme in het voordeel van het liberalisme uitvalt. Wat is daarvan de oorzaak?

Naar mijn mening ligt de oorzaak in dit geval daarin, dat mr. Rooy tegenover de relativiserende en critiserende belichting, zowel positief als negatief, van prof. Langemeyer een principieel gefundeerd betoog weet te stellen. Dit geval is echter niet incidenteel, maar fundamenteel voor de huidige tegenstelling tussen liberalisme en socialisme.

Het socialisme, ontstaan als klassebeweging en als sociale agitatiegroep, heeft in de loop der jaren op het Nederlandse politieke leven een merkbare en in verschillend opzicht gunstige invloed gehad. Na de oorlog tot grootste regeringspartij opgeklimmen, heeft zij vele van haar sociale en minder van haar economische doelstellingen verwezenlijkt en staat thans bijna op een dood punt.

Een dood punt, omdat aan verwezenlijking van verdere doeleinden langzamerhand een parlementair halt wordt toegeroepen, terwijl de revolutionaire weg terecht verlaten is. Op dit punt begint het socialisme in te zien, dat sociale bewegingheid en streven naar rechtvaardige inkomensverdeling nog geen principiële politiek opleveren.

Het begint te beseffen, dat het, bij gebrek aan fundamentele beginselen, zijn stuwkracht en aantrekkingskracht begint te verliezen en tracht zijn positie te handhaven door anderen aan zich te binden en tegelijk alle niet-socialisten op ondergeschikte punten te bestrijden. Men behoeft de radio maar aan te zetten om daarvan getuige te zijn.

Het liberalisme, dat na een enorme opbloei in de 19e eeuw te kampen heeft gekregen met interne conflicten over de praktische toepassing van haar beginselen en dat tegen het getij van de groeiende rechtse coalitie moest oproeien, leek, na een enkele opleving, haar betekenis, althans kwantitatief, te hebben verloren. Er kwam zelfs een periode, waarin men meende de failliete liberale boedel maar te moeten verdelen. Toen bleek echter, en hier ligt de tegenstelling met het socialisme, dat het aan het liberalisme ten grondslag liggende beginsel gaaf bewaard was gebleven en dat nieuwe erfenamen bereid en in staat waren hieraan in een nieuwe tijd gestalte te geven.

Een groeiend inzicht in het feit, dat confessie geen grondslag voor politieke keuze kan zijn en verzet tegen geestelijke bevoogding enerzijds en

het principieel afwijzen van een steeds meer om zich heen grijpend sociaal-economisch dirigisme anderzijds, plaatsten het liberalisme weer in het middelpunt van de belangstelling.

Het is in dit licht niet verwonderlijk, dat prof. Langemeyer in de confrontatie koers tracht te wijzigen door te verklaren, dat „natuurlijk het grootste gedeelte van de tegenstelling tussen onze partijen in het materiele vlak ligt”. Men begrijpt de bedoeling en ook mr. Rooy begreep dat en wees deze suggestie dan ook vriendelijk, maar zeer bevestigend van de hand.

Niet in het materiele vlak

De liberaal wenst zijn beginsel niet te laten neertrekken in het materiele vlak van de belangenstrijd; ook zonder machtsgroepen, zonder radio, zonder leidende snor en zelfs zonder mandement blijkt het liberale beginsel zijn weg te vinden en wel om de eenvoudige reden, dat het onweerlegbaar is.

In de boven geschetste ontwikkeling treedt in 1949 tot veler verbazing dan ook nog onze JOVD op. Een JOVD, die niet alleen zijn bestaansrecht bewees, maar zelfs een dermate enthousiasme bij de jongeren ontmoette, dat hogere eisen aan de organisatorische opbouw gesteld moesten worden.

Opvallend veel jongeren blijken liberaal georiënteerd te zijn en propaganda, vooral door middel van persoonlijke gesprekken en o.a. ge-

richt op het wegnemen van vele kunstmatig tegen ons in het leven geroepen voordelen bewijst, dat men, gelukkig nog bij wijze van spreken, aspirant JOVD-ers uit de grond kan stampen.

Nog onlangs, toen ik, op het propagandapad zijnde, de adressen afgang waar ik bij een eerste bezoek materiaal had achtergelaten, werd ik door een jong predikant ontvangen met de uitroep: Het is een openbaring voor me; wat jullie daar brengen is me uit het hart gegrepen. En zo zijn er, naar mijn vaste overtuiging velen.

Een enkele opmerking tot besluit. De mogelijkheden blijken vele en wel op verschillend terrein. Een snuffe democratie heeft de liberale stem in de ether gebracht. (Te betreuren valt daarbij, dat een principieel voorstel tegen een ruimere voorlichtingsmogelijkheid afgewezen werd). Wellicht zal, geheel vrijblijvend, ook de JOVD hiervan eens een voordeeltje plukken. Men denke hierbij aan de radioprogramma's Multiplex, Kompas en Spectrum,

(Zie vervolg pagina 6)

Districtsbijeenkomst Zuid-Holland op 8 en 9 maart a.s.

Als dit veel besproken lijfblad nog niet door U aan stukken is gelezen, kunt U er ook nog een artikel in vinden, gewijd aan het baanbrekend werk van het Internationaal Jeugd Hotel.

Als de inhoud van dit verhaal tot de bodem van Uw oververmoeide brein is doorgedrongen, zult U met ons in de eeltige handjes klappen als U hoort, dat de traditionele bijeenkomst van de nijvere Zuidhollandse JOVD'ers, 8 en 9 maart in dit zo geroemde jeugdhôtel wordt gehouden.

Er is al zo iets als een programma en tijdschema opgesteld, dat echter, gezien de vrijheid die ons zo lief is, voor beide partijen niet bindend zal zijn.

Wij denken het ons als volgt:

Zaterdagmiddag, 8 maart, om half vier, zullen we, onder het genot van een kopje thee van onze oude en nieuwe vriendjes horen, hoe ze het maken. Van half vijf tot half zes scharen wij ons rond de groene tafel om de voorzitter gelegenheid te geven zijn vaderlijke aansporing, om ons jonge leven in dienst van de liberale zaak te stellen, tot ons te richten, waarna wij gelouterd door zijn wijze woorden en in afwachting van een exquis, met wijn weg te spoelen, diner, tot zes uur de tijd hebben een pittig drankje door het uitgedroogde keelgat te laten glijden.

Om 8 uur zijn wij dan in de juiste stemming om ons door een deskundig man te laten rondleiden in het labyrint van een politiek probleem. Na de bevredigende antwoorden van de spreker op onze arge-loze vraagjes, gaan wij tot middernacht onder in een gezamenlijke meditatie om daarna vermoeid weg te zakken in de verende bedden van het I.J.H.

En als wij ons de volgende morgen in alle vroegte aan de kleurige grijpparmen van de dekens hebben ontworsteld, wacht ons beneden een licht te verteren ontbijt, gevolgd door een geurig kopje koffie, dat ons weer de kracht zal geven het door het Centraal Kader opgesteld program door te komen. Ondanks hun enthousiasme ons tot hun hoog politiek plafond op te trekken, krijgen wij toch de gelegenheid onze opstandige magen tot bedaren te brengen. En als de zon is ondergegaan, zullen wij, weer een beetje wijzer, huiswaarts keren.

Het belooft een groots week-end te worden, vrienden!, ook wat de prijs voor dit alles betreft. Maar dat blijft nog even een verrassing; ook wie de sprekers voor deze dagen zullen zijn. Voor ons is dit ook nog een verrassing!

Wij houden U van onze stappen in de goede richting op de hoogte!

KITTY VAN RIJN,
secretaresse district Zuid-Holland.

AFDELING MEPPEL:

Geen bestedingsbeperking

Op de eerste vergadering na het congres heeft de afdeling Meppel, na het verslag van de afgevaardigde gehoord te hebben over de slechte financiële toestand van de J.O.V.D., een prachtig gebaar gemaakt.

Alle leden waren van mening, dat de J.O.V.D.-activiteiten niet door een bestedingsbeperking besnoeid mochten worden. De aanwezige leden offerden allen een gulden, zodat de penningmeester van Meppel f 48.— kon overmaken aan de landelijke penningmeester.

Waarlijk een prachtig gebaar. Wij hopen, dat nog vele afdelingen dergelijke initiatieven zullen nemen om de kaspositie van onze organisatie te versterken.

Vrijheid, Verantwoordelijkheid, Verdraagzaamheid en Sociale Gerechtigheid

Streven naar dit beginsel vereist objectieve waarneming van toestanden en gebeurtenissen binnen en buiten de eigen landsgrenzen. Een betrouwbaar dagblad is hierbij een goed en noodzakelijk hulpmiddel. Dit dagblad moet onafhankelijk zijn, doch niet neutraal; het mag geen opinie opdringen, doch het moet een eigen kritische meningsvorming bevorderen o.a. door onopgesmukte, betrouwbare berichtgeving. De NRC is instructief en opbouwend. De NRC munt uit door haar degelijke hoofdartikelen, waarin bepaalde onderwerpen, die voor onze samenleving van belang zijn, met wetenschappe-

lijke nauwkeurigheid aan alle kanten onder de loupe worden genomen.

De NRC munt uit door haar voortreffelijke parlementaire verslagen en overzichten.

De goed geschoolde buitenlandse correspondenten van de NRC zijn uitstekende Nederlandse waarnemers ten dienste van de lezers.

De literaire voorlichting van de NRC wordt door andere dagbladen niet geëvenaard.

Aan kerk en onderwijs, handel en industrie, kunst, wetenschap en sport, kortom aan alle sectoren van de samenleving schenkt de NRC volledige aandacht.

NIEUWE ROTTERDAMSE COURANT

Vraagt de NRC
14 dagen op proef

FABRIEK VAN COMPOSITIEVERVEN
DELFT - HOLLAND

ADURITA

't Lijkt wel toveren!

emaille- lakken

leverbaar in iedere kleur

waarin andere politieke jongerenorganisaties hun propaganda ten beste geven.

Ook de „stille reserves” in onze organisatie zijn bij lange na nog niet uitgeput. Huisbezoeken, „gesprekken in de trein”, verspreiding van eigen stencils of van centraal verstrekt materiaal en politieke fora zijn middelen, die resultaat kunnen

en zullen opleveren.

Daarbij is bezinning op en uitwerking van onze beginselen een eerste vereiste. Studiekringen zijn nog een te weinig in de belangstelling staande noodzakelijkheid.

Stellingsnemen tegen corporatisme en collectivisme, kritische instelling tegenover voorgestelde wijzigingen in ons parlementaire systeem in de

vorm van belangenvertegenwoordiging of groepstegenwichten, op de bres staan voor geestelijke vrijheid en verdraagzaamheid, bevordering van de individuele en maatschappelijke zelfwerkzaamheid, uitbreiding van onderwijsmogelijkheden, een verantwoord sociaal-economisch program in de geest van Keynes, Beveridge en Simons, dit zijn zo

maar enkele grepen uit het voor ons liggende arbeidsveld.

Als we er in slagen vanuit ons beginsel deze en vele andere punten te concretiseren en de grootste taak rust hier naar mijn mening bij de generatie in de JOVD, dan ligt ongetwijfeld een liberale toekomst in het verschiet.

JOOP SCHUYFF

Het Internationale Jeugdhotel te Scheveningen onder de schijnwerpers

Ook voor U staat de deur steeds „aan”

In Scheveningen is een hotel, maar niet zo een als er zovele zijn in deze luxueuze badplaats. Het is een hotel voor jongeren, in de Leuvensestraat 85, te Scheveningen.

Het is een herenhuis, één van de vele in die rustige straten, waar Scheveningen rijk aan is. Maar er is een verschil met het huis dat er bijvoorbeeld tegenover staat. Het huis, waar ik U mee naar toe neem, daar staat de deur „aan” en dit wil zeggen: kom binnen, hartelijk welkom!

Veel jonge mensen, uit alle delen van de wereld zijn hier binnengegaan en bij al de herinneringen, die zij naar hun vaderland van ons land hebben meegenomen, zijn die van het I.J.H. één van de prettigste. Hiervan getuigt het gastenboek; soms in de meest dichtelijke bevoordingen wordt de lof over het I.J.H. en zijn staf gezongen; in alle talen: van Noors tot Hongaars, van Zuid-Afrikaans tot onvervalst Nederlands.

In dit jeugdhotel, uniek in Europa, zijn jongeren, verschillend van ras, geloof en afkomst, kortere of langere tijd in hun vakantie tezamen ge-

weest. Vriendschappen zijn gesloten en er is begrip voor elkaar gekweekt. En dit is het doel van het I.J.H. en de Vereniging van Internationaal Jeugdverkeer; een schakel smeden van internationale vriendschapsbanden.

In het ene jaar, dat het I.J.H. nu geopend is, is gebleken, dat het zijn doel nakomt. De stapels Kerst- en Nieuwjaarswensen, die de afgelopen weken in de brievenbus van het I.J.H. zijn gegleden bewijzen dat men, terug in eigen land, de tijd doorgebracht in het I.J.H. in Scheveningen niet vergeten is.

Maar alles draagt er ook toe bij, dat de jongeren dit hotel niet zien als een goedkope slaapgelegenheid voor één of meer nachten, maar als een „thuis”.

De moderne inrichting van de recreatiezaal, met de rotan zitjes, de zonnige gordijnen en de smaakvolle wandversiering, doen aan als een huiskamer. Beneden in het huis, de eetzaal met een doorkijkje naar de keuken. Daar staat de jonge kok te jongleren met potten en pannen, waarvan het resultaat is: een uitstekende maaltijd. Via het trappenhuis, met grijze en rose deuren op

de overlopen, de slaapzalen; ook in harmonieuze kleuren. Hier te slapen, moet het gevoel geven of het in het eigen bed is.

Het is een goed huis om te gast te zijn; een huis waar de jongeren van alle landen de basis zullen leggen voor het begrijpen van elkaar en ook om deze jonge mensen Nederland te leren kennen zoals het werkelijk is, niet op klompen en in balonbroeken.

Men moet zelf in het I.J.H. geweest zijn om te ervaren hoe enthousiast er door een kleine groep van jonge mensen wordt gewerkt aan het ideaal, dat ook de JOVD voor ogen staat: een hechte keten te vormen van jongeren uit alle delen van de wereld.

Als U in Scheveningen komt, ga eens naar het Internationaal Jeugd Hotel; ook voor U staat de deur steeds „aan”. KITTY VAN RIJN.

„Weg met het Nederlands!”

Op een machinefabriek in het centrum des land arriveerde een dezer dagen het onderstaande schrijven uit Indonesië.

Pekalongan, 5 Januari 1958.

I shall be much obliged if will be good enough has to send me one copy of your free calendar 1958 for which.

I thank you very much suppose. I have no mistake. I beg your pardon.

Yours truly,

Men kan bij het lezen van dit fraais in een schamper gelach uitbarsten en met één vinger naar het taalkundig wel-doorvoede hoofd wijzen. In feite is het echter diep treurig, dat de van hogerhand opgelegde haat tegen de Nederlandse taal tot een dermate schilderachtige correspondentie moet leiden. Tot voor kort was het gebruikelijk, dat de briefwisseling tussen Nederlandse en Indonesische zaken normaal in het Nederlands gevoerd werd.

Sinds de start van de z.g. Nieuw-Guinea campagne is dit voor Indonesiërs een verraad aan de staat en wordt de toevlucht genomen tot het Engels. Er is weinig verbeelding voor nodig om een idee te krijgen tot wat voor problemen dit moet leiden, wanneer het te behandelen onderwerp nog iets inge-

wikkelder is dan het vragen van een gratis kalender.

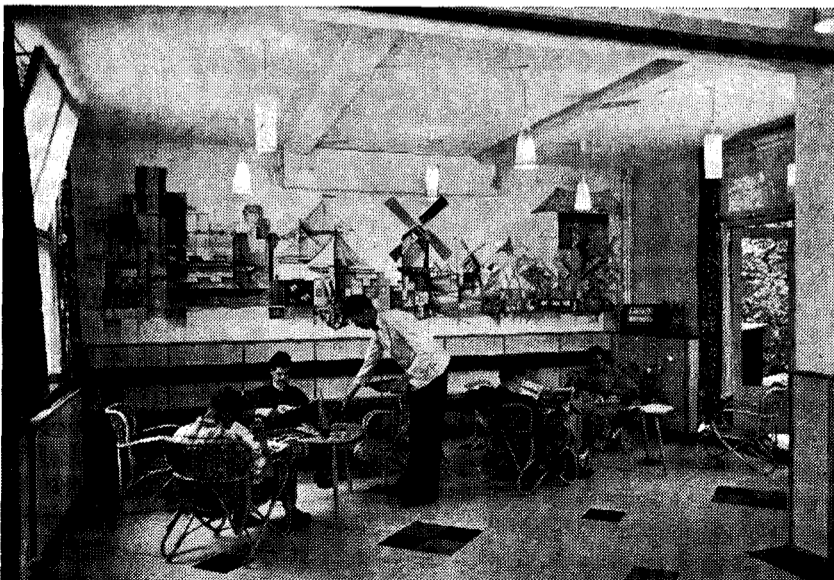
In dit licht bezien schiet van het grappige van bovenstaand briefje niet veel meer over. Ook dit is weer een klein maar tekenend facet aan de chaos in Indonesië, waar de verdwazing van een kleine groep pseudo-intellectuelen op bijna ieder terrein zijn invloed doet voelen.

Oprichting afd. Winschoten

De secretaris van de propagandacommissie van het Noordelijk district deelde ons mede, dat op woensdag 29 januari, om 8 uur 's avonds, in Winschoten een afdeling zal worden opgericht.

De bijeenkomst zal gehouden worden in Hotel de Vrijheid (hoe kan het anders!) te Winschoten, waar de heer H. Waalkens, burgemeester van Vlagtwedde zal spreken over „Jongeren in de politiek”.

Wij hopen, dat de Noordelingen dit nieuwe lid van de JOVD-familie zullen gaan begroeten.

Een kijkje in de recreatiezaal van het Internationale Jeugdhotel

IS DEMOCRATIE EEN MODECREATIE?

Onze staatsinstellingen ontkomen niet aan een langzame, doch zekere evolutie

Men kan de laatste jaren geen gesprek meer voeren of ergens valt het woord „democratie”. Steeds weer meen ik me dan te moeten afvragen, waarom men toch zo gemakkelijk een woord gebruikt, waarvan de werkelijke strekking en inhoud nauwelijks bekend is.

Wanneer men het waagt te vragen: Wat verstaat U nu precies onder het begrip „democratie”, dan krijg je de meest uiteenlopende antwoorden, vage reacties als b.v.: „Een regeringsstelsel, waarbij het volk het voor het zeggen heeft”, of: „het volk is de baas”, of: „de regering „zit” bij de gratie van het volk”, of: „een representatieve volksregering met een parlementair stelsel”. Het merkwaardige is, dat „het volk” in iedere poging tot definiëren opduikt. Het zelfstandige naamwoord „democratie” wordt echter nog niet zo vaak gebruikt als het bijvoegelijk naamwoord „democratisch”. Alles is tegenwoordig democratisch.

De politieke partijen hebben in hun programma's hier en daar hun „democratische” opvattingen tot uitdrukking gebracht. Wanneer men geneigd zou zijn ongelovig het hoofd te schudden dan is ook daaraan gedacht.

De opstellers van de programmateksten hebben er bij voorbaat reeds „werkelijk democratisch” van gemaakt. U weet dan zeker, dat U aan het goede adres bent.

De bedrijven zijn eveneens democratisch. Het leger wil niet achterblijven. Alle maatschappelijke instellingen rusten op een democratisch beginsel. Kortom alles en iedereen is of doet democratisch.

Kan dat nu wel? Is het principieel mogelijk, dat katholieken, socialisten, liberalen, communisten of welke groepering dan ook het woord „democratie” in hun vaandel voeren? Moeten hieruit niet noodzakelijkerwijs principiële tegenstellingen voortvloeien bij de interpretatie van één en hetzelfde begrip? Is ergens een gemeenschappelijke noemer? Laten we trachten hierop een antwoord te geven.

Wanneer men de voor ons land geldende grondwet naleest komt men daarin het woord „democratie” niet tegen. We missen dit begrip niet eens. Het hoort er ook niet in thuis. Het zou logisch niet passen in een — naar het heet — constitutionele monarchie. Desondanks heet ons stelsel democratisch. Het volk — iedereen zegt het immers — heeft hier alles te vertellen. Wanneer het volk ergens afkerig van is stuurt het de volksvertegenwoordigers of de regering naar huis. De procedure is wel erg ingewikkeld of langdurig, maar het kan. Verwonderlijk is wel, dat in preambules van internationale overeenkomsten (b.v. tot oprichting van een internationale organisatie als Raad van Europa, N.A.V.O., West Europese Unie etc.) het begrip „democratie” voorkomt. Wat wij dan nationaal niet in de grondwet hebben staan, be-

krachtigen we internationaal. In de praktijk heeft dit nog geen bezwaren opgeleverd.

Democratie als dekmantel

Erger wordt het wanneer de democratie als dekmantel wordt gebruikt voor een systeem, dat er in feite niets mee te maken heeft. Bovendien zet men er dan nog eens „volk” voor. U kent de „volksdemocratieën” toch? Het volk blijkt het daar tweemaal voor het zeggen te hebben. Noch met het volk, noch met democratie heeft een dergelijk stelsel iets uitstaande. Toch gebruikt men de begrippen.

Wanneer dit alles nu zo gesteld is, wanneer „democratie” een dekmantel is, een passe partout, een vlag, die elke lading vermag te dekken, zouden wij er dan niet verstandig aan doen dit modewoord uit ons vocabulaire te schrappen? Wij weten immers waar we het over hebben, wij weten ons ernaar te gedragen en voor ons gedrag hebben wij dat woord niet nodig. Bovendien roepen we geen misverstanden op wat toch de bedoeling is van die groeperingen welke een vlag nodig hebben om hun lading te dekken.

Willen we het woord toch gebruiken dan wordt het noodzakelijk daaraan een waarde te verbinden, er een in- (zie pag. 8)

Internationale Flitsen

De Venstres Ungdom (Deense liberale jongeren) zal dit jaar haar vijftigjarig bestaan vieren. Deze organisatie telt op het ogenblik ruim 50.000 leden en start een actie om dit getal tot het Congres op te voeren tot 55.000.

Uit min of meer regelmatige uitwisseling blijkt, dat onze Deense vrienden in het afgelopen jaar 383 studiekringen organiseerden met in het totaal bijna 10.000 deelnemers. Het totaal aantal bijeenkomsten was 2459. Welk een toekomst(droom) voor de J.O.V.D.!

De in ons land al bekende Miss Manuela Sykes heeft als liberaal kandidaat voor het parlement in het district Ipswich een groot succes behaald.

Het voor de liberalen zo ongunstige Engelse kiessysteem deed evenwel de zetel aan een conservatief vervallen.

In het laatste maandblad van de Deutsche Jungdemokraten kan men lezen, dat bij een opinie-onderzoek in Duitsland 47% van de ondervraagden meenden, dat men niets kon doen als de regeringspolitiek niet bevalt; 13% meende, dat men kon protesteren, 22% wist niets en slechts 18% dacht aan de democratische weg bij de eerstkomende verkiezing de rekening te presenteren.

Tevens bleek, dat slechts 28% een nieuwe nazi-opkomst bewust zou bestrijden terwijl 10% zo'n opkomst hartelijk zou begroeten. Voorwaar, reden om op onze hoede te zijn, commentarieert Horst Ritter.

Een nog onbekend terrein voor internationale jong-liberale contacten ligt in Noord-Ierland. Eén van onze leden zal trachten tijdens een verblijf aldaar ook in deze uithoek van Europa politieke vrienden te vinden.

De nieuwe, zeer actieve en goed gefundeerde Luxemburgse liberale jongerenorganisatie „La Jeunesse Liberale Sociale” heeft de strijd aangebonden met clericalisme en fascisme.

In het laatste nummer van hun orgaan „La jeune Libéral” protesteren zij tegen de provocerende manifestaties van een anti-semietische club (in de rue Philippe), die regelmatig bijeenkomt om S.A.-liederen en nog erger te zingen.

Ook heeft zij openlijk geprotesteerd tegen de opdracht van het Bisdom om de Kerkgezagboeken (compendium) in het „Volkseigene Betrieb Leipzig”, een communistische staatsinstelling, te laten drukken terwille van enkele franken voordeel. Non olet! Geld stinkt niet!

De in internationaal jongliberale kring reeds lang bekende René Federspiel heeft bij de laatste verkiezingen in Luxemburg met grote meerderheid en het hoogste aantal stemmen een zetel gewonnen.

De cursus van de „School for Freedom”, die in 1957 in Zwitserland is gehouden heeft dertig deelnemers w.o. uit de V.S. en uit Nederland getrokken.

De deelnemers uit tien landen hebben zich beziggehouden met het thema „Opvoeding tot Vrijheid”. De manifestatie was zeer geslaagd en heeft voor velen de onderwijsproblemen in principieel en wijder verband gesteld.

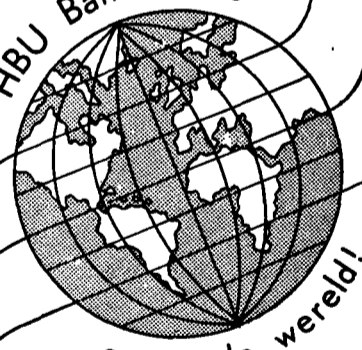
Volgend jaar zal de School for Freedom in Luik gehouden worden en zal men zich kunnen verdiepen in sociale en theoretisch-economische vragen.

Een goede gelegenheid voor onze leden om met een van de meest positieve internationale contacten tussen jonge liberalen kennis te maken.

J.S.

HBU

HBU

HBU Bankservice

omvat de wereld!

Onze bankservice staat ter beschikking van de Nederlandse zakenman,

die prijs stelt op een vlotte en juiste behandeling van zijn belangen,

waar ook ter wereld.

Ook voor U: de HBU

HOLLANDSCHE BANK-UNIE N.V.

AMSTERDAM - DEN HAAG - ROTTERDAM

(vervolg van pag. 7)
houd aan te geven, welke niet mis kan worden verstaan. Maar hoe? We voelen allen wel zo'n beetje wat het is. Maar hoe vinden we een omschrijving die niet misbruikt kan worden?

Binnen het kader van de strijd om het mandement van het R.K. Episcopaat is er ook over het begrip „democratie” een en ander te doen geweest. De katholieken waren op hun manier democratisch, de socialist en de liberalen eveneens. Een wederzijds begrip bestond echter niet.

Wanneer wij als basis voor een nadere omlijning van het begrip democratie eens uitgaan van de definitie van T. V. Smith en Ed. C. Lindeman (The democratic way of life) die zeggen: „Democratie is een geestesgesteldheid van en jegens de meerderheid, van een jegens de minderheid, door en voor het individu” dan geloof ik, dat we over een gemeenschappelijke noemer beschikken waar ze allen onder thuisgebracht kunnen worden **mits ze die geestesgesteldheid hebben!**

Laten we beginnen met daaraan te twijfelen.

Gesteld nu eens, dat deze geestesgesteldheid aanwezig is bij de Partij van de Arbeid. Prof. dr. W. Banning schreef in 1947 in „Kompas” 'n toelichting op het beginselprogramma van deze partij. Hij schreef: „De P.v.d.A. verwerpt (als onderdeel van haar democratische houding) elke vorm van staatsabsolutisme, dictatuur of één-partijstelsel.”

Wat zal de P.v.d.A. doen?

Geloof U nu werkelijk dat, wanneer het de P.v.d.A. mocht gelukken een absolute meerderheid te verwerven, deze partij de geestesgesteldheid zou kunnen opbrengen jegens een minderheid, noodzakelijk ter voortzetting en handhaving van onze democratische instellingen? Geloof U in deze consideratie?

Het beginselprogramma van deze partij is — vooral wat haar visie op de

toekomstige maatschappelijke structuur betreft — té positief. Hun doel — en dat kan immers niet anders — is 'n „democratisch-socialistische maatschappij”. De verwezenlijking van de gestelde doeleinden houdt in een negeren van belangen en wensen van minderheden.

Het „rekening houden met een minderheid” past immers niet in hun beginselen. Het staat er wel, maar het is een innerlijke tegenstelling. Allerlei rechten moeten worden aangetaast en uitgehold wil men een dergelijk maatschappij verwezenlijken.

Laten de socialist en dit toch niet ontkennen, de minderheden weten dan waar ze aan toe zijn. Nu, onder het mom van „democratie”, laten we ons bij de neus nemen.

Bij het bereiken van een absolute meerderheid staat iedere politieke groepering op de drempel van een dictatuur. Het hangt eerst dan van hun geestesgesteldheid af of het werkelijk een democratie blijft ondanks hun meerderheid. De begrippen „democratie” en „socialisme” zijn in wezen onverenigbaar zoals ook „democratie” en „communisme” contradictoer zijn. Maar we gebruiken ze, in combinatie. Het klinkt zo goed: „Democratisch-socialisme” of „Volksdemocratie”!

De mode is hier reeds sterker gebleken dan de traditie.

Dit zou allemaal nog anders kunnen zijn wanneer het stelsel waaronder wij leven werkelijk als een „representatieve volksregering met een parlementair stelsel” zou zijn te betitelen.

Eens in de vier jaar kiezen we onze volksvertegenwoordigers. De volksvertegenwoordiging is een schakel, 'n controle-orgaan tussen volk en uitvoerende macht. Voor zover verschillende belangrijke regelingen niet over het hoofd van het parlement heen worden beklonken (rechtstreeks tussen regering en belangengroeperingen) staat daar ons parlement om onze belangen te dienen.

Maar waar is de band tussen parle-

ment en kiezer? Weet de gewone kiezer werkelijk nog wat de consequenties zijn van een Euromarkt, een N.A.V.O., een K.S.G. en wat dies meer zij, Ja, sterker nog, weten al onze volksvertegenwoordigers nog wel wat er gaande is. Zijn ze voldoende deskundig en tot oordelen bekwaam?

Tijdens een Kamerdebat over 'n gecompliceerde materie ziet men alleen nog de „deskundigen” in de Kamerbanken. De overigen laten verstek gaan. Het merendeel der Kamerleden „kan niet mee”, omdat ze de deskundigheid missen.

De behandeling van de desbetreffende materie wordt aan een handjevol deskundigen overgelaten. Dat is helemaal niet zo erg, maar waar blijft de band met het volk? De deskundigen zijn nauwelijks meer in staat duidelijk te maken wat en waarom de consequenties van een te regelen materie zo zijn en niet anders. Het ontgaat de kiezer en toch is het de kiezer, die de samenstelling van het parlement bepaalt, zij het dan eens in de vier jaar. Het parlement op zijn beurt staat naast (tegenover) een regering, die regelt, soms alleen met een belangenorganisatie en met uitsluiting (feitelijk) van het parlement.

Ergens gaat 't democratische karakter verloren. En bij de interpretatie van het begrip als zodanig en bij de praktische toepassing van het begrip. Ook onze staatsinstellingen ontkomen niet aan een langzame, doch zekere evolutie. Het heeft dan ook weinig zin ons aan opvattingen vast te klampen of als dekmantel te gebruiken waar de praktijk zo geheel anders blijkt te zijn.

Juist in deze — aan veranderingen zo sterk onderhevige — tijd dienen wij ons wel bewust te zijn dat, waar we door anderen reeds zo erg voor de gek worden gehouden, onszelf een rad voor de ogen draaien een grote dwaasheid zou zijn.

Drs. L. E. GROOSMAN
(Wij hebben aan bovenstaand artikel gaarne een plaats ingeruimd, ook al hebben wij bezwaren tegen de abso-

luut negatieve instelling van de schrijver, die wel vele problemen oproept, doch nergens tot een oplossing komt. Dat dictatoriale groepen het begrip „democratie” misbruiken, mag overigens nog geen reden zijn voor de bonafide democraten het historisch gegroeide taalgebruik te wijzigen. Hoe dan ook, over deze bijdrage valt nog veel te zeggen en wij zouden het op prijs stellen, indien onze lezers hierover eens in de pen klommen. Red.).

Onze landelijke penningmeester verhuist

Kort geleden is de algemeen penningmeester van onze organisatie verhuist, in verband waarmee ook onze bankrekening is gewijzigd.

Deze luidt thans:

Amsterdamsche Bank N.V.,
gironummer 1153, bijbank
Rotterdam; rekening E. T.
Hoven, Mathenesserdijk 354 B,
Rotterdam.

Aannemersbedrijf

Fa. W. VAN HATTUM
& Zonen

Bagger-,
Grond-,
Rijs- en
Glooiing
werken

ZALTBOMMEL
TELEFOON 594

AFDELING GOUDA

Nieuwe voorzitter

In december van het vorige jaar heeft Ferry Hoogendijk zijn voorzitterschap van de afdeling Gouda neergelegd.

Alvorens dit te doen had hij een inleiding gehouden over de woningbouw. Sinds kort bespreekt de fractie van de JOVD in de Goudse

Jeugdgemeenteraad, het in de raad aan de orde gestelde onderwerp.

Het is duidelijk, dat het onderwerp woningbouw vele tongen in beweging bracht.

Hierna droeg Ferry Hoogendijk het voorzitterschap over. „Zes jaar lang heb ik deze afdeling mogen leiden in ups en in downs. Bij de oprichting van de afdeling bleek reeds, dat het niet gemakkelijk zou zijn, in Gouda een waarlijk actieve liberale jongerenafdeling te krijgen. Toch verheugt het mij, dat hier nu 22 leden en belangstellenden aanwezig zijn.

Ik hoop, dat de groei, die weliswaar langzaam gaat, zich steeds mag voortzetten.”

De secretaris, Jan de Gruil, bood de scheidende voorzitter een boek aan onder het motto: „Slechts dan spreken men, als men het recht niet heeft te zwijgen”.

Tot nieuwe voorzitter werd gekozen Jan van Dijk.

VLAARDINGEN-SCHIEDAM

Bestuurswijziging

Voor de afd. Vlaardingen-Schiedam sprak op 21 december mr. M. Smeding, oud-gemeentesecretaris van Rotterdam over „Gemeentelijke bestuursorganen”.

Nadat mr. Smeding in korte trekken het ontstaan van de gemeentelijke autonomie had geschetst, belichtte spr. de gemeentelijke bestuursvorm. Besproken werden de taken van burgemeester en wet-

houders, de gemeenteraad, het college van B. en W. en van verschillende gemeentelijke diensten.

Na de pauze kwamen enkele vragenstellers, onder wie de voorzitter van de afd. Rotterdam, terug op de nieuwe taak, die voor de wijkraden is ontstaan door de voortdurende uitbreiding van Rotterdam.

Hierna vond de bestuursoverdracht plaats, noodzakelijk geworden doordat de heer G. G. Brouwer wegens tijdgebrek voor het voorzitterschap moest bedanken.

Mattie de Bruyne, die in afwachting

van een kandidaat voor het voorzitterschap, dit had waargenomen, dankte de leden voor het genoten vertrouwen. De nieuwe voorzitter, mej. C. A. Wijntjes, dankte Mattie voor de voortreffelijke wijze waarop hij de afdeling heeft bestuurd en Hans Dubbeldam voor het gevoerde financieel beleid.

Na deze wijziging ziet het bestuur er als volgt uit; Mej. C. A. Wijntjes, voorz.; A. M. Sunderman, vicevoorz.; Mej. M. Engelberts, secr.; H. A. v. d. Broek, penningmeester; E. J. Schade v. Westrum, lid.

De Driemaster

Maandorgaan van de Jongeren
Organisatie Vrijheid en Democratie
(J.O.V.D.)

Hoofredacteur: G. Stempher.

Leden van de redactie:

Bote de Boer Lzn,

G. Dorsman

Ferry A. Hoogendijk (secretaris)

Redactie-adres:

Paulinastraat 88, Den Haag

Adres Administratie:

Prinsengracht nr. 1079, Amsterdam, Telefoon 35343

Adres Alg. Secr. J.O.V.D.:

H. M. J. DUBBELDAM,
2e Van Leyden Gaelstraat 119,
Vlaardingen. Tel. K 1898-5024.

Abonnementsprijs minimum f 3.—
per jaar. (Voor leden gratis).

Abonnements- en advertentiegelden uitsluitend aan G. Steinpher
Amsterdam, Postgiro 244397 of op
bankrekening, **Hollandsche Bank-
Unie N.V.**, Herengracht 434—438.

ALGEMEEN HANDELSBLAD!
het blad met de grote naam!

DE VRIES ROBBÉ & CO

GORINCHEM

staalconstructies

metalen ramen en deuren

T. P. DE GEUS
AANNEMERSBEDRIJF
GROND EN WEGENBOUW

Kantoor: Schubertlaan 6 - Leidschendam - Tel. K 1761-1618

N.V. Scheepsbouwwerf - Machinefabriek
„DE KLOP”
Industrieweg 4 Sliedrecht

Stuwadoors- en Transport Onderneming **J. MEIJER**
Proveniersstraat 76 - Rotterdam - Tel. 45994
Classificeer- en Ketelbikbedrijf

Onderhoudswerkzaamheden:
Zee- en Binnenvaartschepen - fabrieken - loodsen - constructie-
werken - bruggen - kraanbanen.
Het schoonmaken van machinekamers - tanks - bunkers
Ketelbikken en reinigen - sausen van watertanks - ontroesten
Ontgassen van lichters - Opklaren van zeeschepen.

GEBR. BODEGRAVEN
NIEUWKOOP

- ★ Fabrik van Metaalwaren
- ★ IJzerhandel

Telef. 01725 nr. 104 en 289

Ingenieursbureau **DE REUS**

ROTTERDAM
Telefoon K 1800-86298-110737

Kranen - Liften - Grippers - Takels

N.V. A. PRINS TH.ZOONS
Aanneming Maatschappij
SLIEDRECHT
INDUSTRIEWEG 24
TELEFOON 8

Aannemers
van
Bagger-
Opspuitings-
en Havenwerken

Captain A. de Jonge

Gecontroleerde Particuliere
Dag- en Nacht-Bewakingsdienst

Bewaking van Schepen,
Kaden, Loodsen, Wagons
en opgeslagen goederen

Vakkundig en Technisch
personeel voor verhalen
van schepen, openen en
schoonmaken van ruimen,
binnen- en buitenboord
verven, ketel en tank
reinen, aflos donkey-
man, matrozen, koks, enz.

8 b van Vollenhovenstraat,
Rotterdam, Tel. dag en nacht 23578

J. van de Geest & Zoon

Behangerij, Stoffeerdery, Matrassenmakerij en Scheepsstoffeerdery
Lusthofstraat 220 b-c - Telefoon 23835 - Rotterdam

Rotterdamsche Plaatwerkindustrie

TELEFOON 79550
TELEGRAMADRES: ROPLAATIN

ROTTERDAM - PIEKSTRAAT 20

Specialisten op het gebied van: staal, roestvrijstaal, koper en aluminium

**Scheeps-
reparatie-
bedrijf**

en Machinefabriek

Waalhaven Pier 8 - Rotterdam
Telefoon 77610 (3lijnen)
Na 18 uur: 73554, 70341, 41782, 171502

Internationaal Motor Transportbedrijf N.V.
Stieltjesstraat 34a, Rotterdam-Z., Telefoon 117955 (2 lijnen)

Bevrachtingskantoor van Binnenschepen voor de
Internationale Motor-Vaart, Transportovername.

Houthandel W. L. J. HOUDTZAGERS

In- en verkoop van NIEUW HOUT en STUWHOUT

Levering van alle materialen voor het stuwen van schepen, wagons enz

Opslagterrein: HUDSONSTRAAT 49 - ROTTERDAM
Telefoon 36621-70684

NA 17 UUR: KLEIDIJK 86 - RHOON - TELEFOON 595

ROTTERDAMSE WERKT.- EN MACH. FABRIEK
„WEESSIE”

HOOFDWEG 95-99 - ROTTERDAM - TEL. 118575 3 lijnen

N.V. v/h van Driel & van Ommeren
MACHINEFABRIEK

voor het vervaardigen van hulpwerktuigen en onderdelen
voor de scheepvaart, in staal en non-ferrometalen. Draaien,
fraisen, plaat- en bankwerk, autogeen, electrisch en argon
arc laswerk.

Tel. 75225 - Charloissche Hoofd 37, Rotterdam, Tel. 77150

Machinefabriek en Constructiewerkplaats
Fa. J. BRANDWIJK Pzn.

Brielschelaan 58-60 - ROTTERDAM-Z. - Tel. 71197-75137

Lichte staalconstructies en alle soorten draaiwerk.

Roestvrij stalen bouten, koppelingen en andere onderdelen.

J. C. van Donkelaar - Rotterdam

Adm. de Ruyterweg 37-41 - Tel. 115340-115326, Privé 115340

Ontwerpen en uitvoeren van Café-, Restaurant-, Hotel-
en Winkelinrichtingen - Tevens reparatie-inrichting.

Verhuurinrichting voor feesten en partijen.

Specialiteit: roestvrij stalen toonbankbladen en aanrechten

N.V. BOELE'S
Scheepswerven en Machinefabriek
BOLNES
Nieuwbouw en reparatie

N.V. Betonfabriek DE METEOR
DE STEEG
Tel. Velp K 8302-3344

Fabriek van kwaliteits betonartikelen

H. ten Cate Hzn. & Co.
N.V.
ALMELO

Katoenen- en Kunstzijden Manufacturen

L. SMIT & ZOON
KINDERDIJK

voor

BAGGERMATERIEEL, ZEESLEEP-
BOTEN, ALG. SCHEEPSBOUW

**HONIG'S
ARTIKELN**

*Serien in
elk serien!*

ANNO 1774

A. VAN HOBOKEN & Co.
BANKIERS
ROTTERDAM
PARKLAAN 32-34

BIJKANTOREN:
's-GRAVENHAGE
RHENEN

CORRESPONDENTSCHAP:
WIJK BIJ DUURSTEDEN

**N.V. Rubberfabriek
BAKKER & ZOON
RIDDERKERK**

★
*Technische
Rubberartikelen*

BOSMAN

CONSTRUCTIE-WERKPLAATS
MACHINEFABRIEK

ROTTERDAM - BRIELSLAAN 45

Telefoon 72525 (3 lijnen)

Na 6 uur Barendrecht 492

SPECIALITEIT

VLIEGTUIGONDERDELEN · HULP-
WERKTUIGEN VOOR LUCHTVAART-
ROESTVRIJ STAAL EN UITLEG/PUPEN-
LICHTMETAALWERKEN, ENZ. ENZ.

*Laat Uw schepen varen met Ferwerda's
vlees, vleesconserven en vleeswaren.*

H. FERWERDA
SCHEEPSLEVERANCIER

IMPORT
EXPORT

Oranjestraat 1E, Tel. 83357, ROTTERDAM Noord

Zeeschepen van elk type

5 BOUWHELLINGEN TOT 200 M

**C. VAN DER GIESSEN & ZONEN'S
SCHEEPSWERVEN N.V.**

Krimpen aan den IJssel tel.: 244 - Rotterdam: 110460

**DE ROTTERDAMSCH
DROOGDOK MIJ N.V.**

VERPLEGING èn ONDERWIJS

ontvangen de patienten van

Het Nederlands Studenten Sanatorium te Laren (NH)

Leest de interessante brochure: „HET HOE, WAT,
WAAROM VAN HET NEDERLANDS STUDENTEN
SANATORIUM”, op aanvraag gratis verkrijgbaar bij het
Centraal Bureau van de Stichting Het Nederlands Studenten
Sanatorium, Keizersgracht 632, Amsterdam (C), Telef. 64488.

*Steunt het werk dezer stichting, die financiële
hulp van particuliere zijde nog niet ontberen kan!*

Postgiro-rekening No. 91323, A'dam.

Bakker n.v.

MACHINEFABRIEK
en
STAALGIETERIJ

★
RIDDERKERK

N.V. SCHEEPSWERVEN

„PIET HEIN”

voorheen

FIRMA W. SCHRAM & ZONEN

•
**WERVEN TE BOLNES
EN PAPENDRECHT**

•
Twee dwarshellingen, elk 115 mtr.
lang. Overdekt droogdok 116x30
meter, geschikt voor het zwaarste
materiaal.

Telefoonnummers Rotterdam
71354. Dordrecht 3774

„LASSEX”

BESCHERMER
VOOR ALLE
IJZERWERKEN

Bevordert
deugdelijke las

**N.V. EERSTE
VLAARDINGSE
VERFFABRIEK**

VLAARDINGEN
Telefoon 3692

10e Jaargang No. 2

februari 1958

DE DRIEMASTER

MAANDORGAAN

VAN DE JONGEREN ORGANISATIE VRIJHEID EN DEMOCRATIE

**APOLLO
PAVILJOEN**

APOLLOLAAN 2
AMSTERDAM
TELEF. 712410

Restaurant:

iets aparts
„Franse Zaal”
voor partijen
uniek

Terras: een
dorado aan het
water

Achter de coulissen der verkiezingen

ER begint op politiek gebied wat meer leven in de Nederlandse brouwerij te komen. De verkiezingen naderen. Op 11 februari zijn de kandidatenlijsten ingediend voor de verkiezing van de Provinciale Staten, welke op 26 maart zal plaats vinden. Voor de gemeenteraadsverkiezingen moeten de politieke partijen op 15 april met hun lijsten voor de dag komen en zal de stemming gehouden worden op 28 mei. Inderdaad, grote gebeurtenissen werpen hun schaduwen vooruit: de activiteit neemt toe. De K.V.P.'er mr. Van Campen trok bij de behandeling van de belastingontwerpen te velde tegen minister Hofstra, zij het dan dat, toen deze minister de kabinetskwestie stelde, het artillerievuur uit de K.V.P.-hoek slechts uit losse flodders bleek te bestaan.

In de Eerste Kamer heeft de socialist In 't Veld op onderhandelingen met Indonesië aangedrongen, een week later heeft in de Tweede Kamer zijn partijgenoot De Kadt een gesprek over Nieuw Guinea radicaal verworpen. Dus in de P.v.d.A. kan iedere socialist zich nog thuis voelen, hoe hij ook over Nieuw Guinea moge denken....

* * *

Nog enige weken en het straatbeeld zal weer opgevulld worden door de peinzende, intelligente, starende of blijmoedige gezichten van vele kandidaten. Honderdduizenden guldens zullen besteed worden aan schone beloften en fraaie voorstellingen, karrevrachten papier zullen door steden en dorpen verspreid worden, talloze redenaars zullen met diepe bewondering naar hun eigen woorden luisteren. Men vraagt zich in gemoede af of al die gelden en moeite niet beter besteed zouden zijn aan de woningbouw!

In het meest ingrijpende geval zullen in de Staten en de Raden toch slechts enkele zetels naar rechts of links verschuiven. De verschuiving van wat zetels in de Provinciale Staten zullen te zijner tijd ook enige rimpeling geven in de Eerste Kamer, daar de Staten het kiescollege voor de Senaat vormen.

Wij geloven niet, dat enorme gebeurtenissen hierdoor tot stand gebracht of vermeden zullen worden. Daarvoor is het Nederlandse zuilensysteem te deugdelijk van constructie, daarvoor zijn de neuzen te pijnlijk nauwkeurig gesteld.

Ook zijn vele problemen eerder zakelijk dan principieel van aard en is meer het gezonde verstand dan de politieke achtergrond bepalend voor het in te nemen standpunt.

* * *

En toch worden de komende maanden belangrijke maanden. In ons land is iedere minimale verschuiving in de krachtsverhouding als aanduiding interes-

sant en zij kan de plakkracht van de regeringszetels in niet onbelangrijke mate beïnvloeden.

De komende verkiezingen vormen de thermometer van het Nederlandse politieke leven. En dat de patiënt wat koortsig is moge blijken uit het gekraak van het A.R.-ledikant, om maar te zwijgen van de nog dagelijks toenemende beminnelijkheid, waarmede hoofdverpleger Romme Dr. Drees tegemoet treedt.

Nogmaals, het gaat niet om de verschuiving van enige zetels. Immers achter de coulissen van de komende verkiezingen speelt zich de werkelijke strijd af, die het beeld van Nederland bepaalt. Zien wij verder dan Nederland alleen, dan zien wij dezelfde strijd in onnoemelijk veel landen, verspreid over de gehele aarde.

De strijd om de vrijheid is nooit uitgestreden en op dit slagveld is het nooit rustig, heeft professor Oud eens gezegd. De moderne maatschappelijke ontwikkeling heeft geleid tot een enorme nivellering in gedrag, oordeelsvorming en waardering.

Steeds meer zijn het de collectiviteiten, die de mening der massa bespelen en het individu bekneld doen raken tussen blokken en groeperingen. Op talloze gebieden komen de normale menselijke vrijheden in botsing met de collectivistische geest, die als een kwade genius het menselijk brein in zijn macht gekregen schijnt te hebben.

* * *

Persoonlijke verantwoordelijkheid is niet populair meer. Kunstmoeder Staat strekt haar bemoeïingen steeds verder uit, doordat de structuur van de huidige samenleving in zich de kiemen bergt, die de geestelijke vrijheid vermogen aan te fasten.

Wanneer in ons land het rumoer om de algemene kinderbijslagverzekering toeneemt, is dit een van de gebieden waar zich de strijd tussen nivelleringsgedachte en individualiteit afspeelt. Dit is geen touwtrekkerij om procenten of groepen. Zoals o.i. terecht door de Koninklijk Nederlandse Middenstandsbond en het Kon. Nederlands Landbouw Comité in een adres aan de Tweede Kamer gesteld werd, is hier het rechtsbewustzijn van de zelfstandige in het geding.

Natuurlijk is dit in het raam van de gehele ontwikkeling slechts een ondergeschikt punt, doch het is er in zijn wezenlijke betekenis niet minder belangrijk om.

* * *

Met een gezond begrip voor het betrekkelijke van alle dingen is de liberaal van nature weinig geneigd om barricades te bestormen. Na enig aandringen is hij weliswaar bereid toe te geven, dat er iets gedaan moet worden, de hiertoe noodzakelijke organisatie maakt hem echter huiverig, alhoewel hij er stellig zijn morele steun geheel aan zal geven.

De komende verkiezingen bieden een rijke kans om iets meer dan morele steun te geven. In het geding is niet de weinig adembenemende stemmenwinst of stemmenverlies....

Wij leven in een tijd, waarin twee wereldbeschouwingen botsen. Iedere verkiezing bevat een aanduiding hoe de krachten in het rennersveld zich verhouden, iedere terreinwinst kan de basis zijn voor nieuwe vooruitgang. Dit is de diepe kern van de verkiezingen.

Waarachtig wel een zaak om even bij stil te staan.

G. DORSMAN

Wie gaat er mee naar Parijs?

Initiatief van de afdeling Vlaardingen-Schiedam

In de afdeling Vlaardingen/Schiedam is het plan geopperd de a.s. Paasdagen met een aantal J.O.V.D.'ers in

P A R I J S

door te brengen. Vooral voor hen, die laat in het jaar hun vakantie opnemen kan dit een zeer geslaagde vorm van vóórvakantie zijn! Gedacht wordt 3 april te vertrekken en dinsdag na Pasen terug te keren. Iedereen kan dit echter regelen zo hij of zij zelf wil. Een en ander zal nl. op volkomen liberale wijze georganiseerd worden, d.w.z. met een maximum aan vrijheid en ruim baan voor het persoonlijke initiatief!

Opgemerkt dient nog te worden, dat reiskosten boven f 6.— NIET door het H.B. vergoed zullen worden. Wij geloven, dat meerdere J.O.V.D.'ers in den lande voor deze buitengewone studiereis zullen voelen, temeer daar het stellig geen gezelschapsreis in de gewone zin des woords zal worden. Mocht U belangstelling hebben en voelt U er eveneens voor om de Paasdagen in Parijs door te brengen, stuur dan een berichtje, eventueel met bijzondere suggesties e.d.

Brieven (liefst per omgaande) met het motto „BEAUJOLAIS” in de linkerbovenhoek van de enveloppe kunt Ge richten aan het Algemeen Secretariaat, 2e van Leyden Gaelstraat 119, Vlaardingen.

Trekpaarden in draf te Vlaardingen en Schiedam

Het Indonesische vraagstuk o.m. ter sprake

Vele J.O.V.D.'ers zijn op 25 en 26 januari naar Schiedam getrokken om daar de jaarlijkse Trekpaardenconferentie bij te wonen.

Hier was wel wat moed voor nodig want de barre weersomstandigheden maakten het reizen stellig niet tot een subliem genoegen. Koude, noch sneeuw bleken echter de strijd lust te hebben kunnen blussen, want zowel de feestelijke kant op zaterdagavond als de discussies tijdens de ochtend en middag van de daaropvolgende dag werden door een groot animo gekenmerkt.

In zijn openingswoord is Huub Jacobse diep ingegaan op het Indonesische probleem. Naar aanleiding van het gesprokene op de vergadering van de Nieuwe Koers merkte hij op, dat de suggestie om de soevereiniteit over Nieuw Guinea aan de Verenigde Naties over te dragen op dit moment wel uiterst ongelukkig genoemd kan worden.

Een dergelijke handeling zou de positie van de thans nog aan de macht zijnde groepen in Indonesië slechts kunnen versterken en de constructieve groepen meer naar de achtergrond brengen. Een normalisering van de Nederlands-Indonesische verhouding zou daardoor in gevaar worden gebracht, zo al niet voor goed onmogelijk gemaakt.

Huub Jacobse besteedde ook aandacht aan de impasse, waarin de socialistische jongerenorganisatie zich thans bevindt. Hij hoopte, dat de J.O.V.D. vele ontevreden zou weten op te vangen; de ontevreden in die kring mogen niet in extremistische groepen terecht komen of van de politiek vervreemden.

's Avonds sprak Udo Grobba, een vooraanstaande figuur uit de organi-

satie van Duitse liberale jongeren, die als student in het internationale recht thans in Nederland bezig is met voorbereidingen voor zijn proefschrift.

Udo Grobba had de rede meegebracht, die dr. Reinhold Maier, de voorzitter van de Freie Demokratische Partei op 23 januari in de Bundestag gehouden had. Hij las hier de belangrijkste gedeelten van voor en heeft de rede later van enige kanttekeningen voorzien.

De betreffende toespraak heeft nog al wat opzien gebaard toen zij in de Bondsdag gehouden werd, daar zij een vrij scherpe aanval op de politiek van Adenauer inhield. Immers, terwijl de Bondskanselier op 18 december 1957 nog vele positieve punten ontdekte in de eerste brief van Bulganin kon hij er op 15 januari geen enkele meer van ontdekken.

Deze ommezwaai heeft Maier ernstig aan Adenauer verweten, hij noemde het een politiek waarbij vergeten werd, dat Duitsland grenst aan Russische gebied. Iedere poging, hoe uitzichtloos deze misschien ook lijkt, moet aangegrepen worden om

de hereniging van Duitsland naderbij te brengen.

Op prettige wijze beantwoordde Udo Grobba een groot aantal vragen, hetgeen er toe bijdroeg een iets duidelijker beeld te krijgen van de verhoudingen in Duitsland, zowel tussen de partijen onderling als de verhouding tussen het oostelijk en westelijk deel. Hierna werd ruim baan gemaakt voor de danslustigen en op verantwoorde wijze werd zo de rest van de avond doorgebracht.

Zondagmorgen werd de vergadering in de zaal Harmonie te Vlaardingen voortgezet met de eigenlijke problemen de J.O.V.D. betreffende. In het volgende nummer kunt Ge hierover het een en ander lezen.

Sociale resolutie

De middag werd besteed aan de voortgezette bespreking van de sociale resolutie. Er is uitvoerig gesproken door vele sprekers en Huub Jacobse, die gaarne weer de leiding van de middagbijeenkomst op zich nam, stond voor een zware taak in zijn bemoeienis om de discussie enigermate rechtlijnig te laten verlopen.

Dit gelukte hem uitermate goed, zodat deze bijeenkomst als positief resultaat had, dat de diverse standpunten ten opzichte van het sociale probleem duidelijk werden afgebakend. Enige wijzigingen werden in de oorspronkelijke tekst aangebracht.

Door het Algemeen Secretariaat zal in samenwerking met de Centraal Kadercommissie een schrijven aan de afdelingssecretariaten worden gericht, waarin de discussie kort wordt samengevat en de punten, die een wijziging ondergingen vermeld zullen worden.

Deze brief zal dan als basis kunnen dienen voor een voortgezette bespreking. Met nadruk wees Huub Jacobse er op, dat de gevoerde discussie zeer belangrijk is voor een betere verkenning van elkaars standpunten en een verantwoorde oordeelsvorming over de talloze problemen, die in het sociale vlak spelen.

Het heeft er dus alle schijn van, dat de sociale resolutie nog enige tijd als een kleurige draad door het bestaan van de J.O.V.D. heen zal lopen. Met Huub Jacobse geloven wij, dat de bespreking in Vlaardingen voor velen een nieuw licht op de zaak geworpen heeft en van groot nut genoemd kan worden. Stellig is het belang van, zowel als de belangstelling voor dit onderwerp dermate groot dat er t.z.t. gerust nog eens een speciaal weekend aan gewijd kan worden.

Na de officiële sluiting van de trekpaardenconferentie bleef een groot aantal J.O.V.D.'ers nog geruime tijd bijeen en is er tijdens de nabespreking tot heil van de plaatselijke middenstand nog menig kop koffie genuttigd.

G. D.

Avonturen te verwachten

De PvdA heeft de kiezers hun mening gevraagd en dat wel op ongewoon grote schaal. Formulieren werden uitgezet in ± 360.000 gezinnen, 15% van het totaal aantal gezinnen in Nederland, waarvan een bovenverwachting hoog aantal terugkwam.

Deze enquête is een daad van ongewoon formaat geweest. In Nederland is de verkiezingstechniek (waarvan de massapsychologie, die gebruik maakt van resultaten verkregen door opiniepeilingen, een belangrijk onderdeel is) nog lang niet zover gevorderd als in W.-Duitsland of de V.S. Daarom dient elke ontwikkeling op dit gebied onze belangstelling te hebben. Waarbij nog valt op te merken, dat de liberalen in Nederland, in tegenstelling tot vrijwel alle andere richtingen, geen specialisten op dit terrein hebben.

De verspreiding van de formulieren en eventuele toelichting er op werd verzorgd door kaderleden van de PvdA. Alhoewel men een verscheidenheid heeft trachten te bereiken in de afgifte van de formulieren kan men toch aannemen, ook al omdat van de niet-teruggekomen formulieren is aan te nemen, dat zij eerder op niet-socialisten slaan, dat overwegend PvdA-stemmers de enquête hebben beantwoord. Het geeft m.i. dan ook meer een indruk van hetgeen onder de PvdA-kiezers leeft, dan wat onder het Nederlandse volk leeft.

Op het enquêteformulier kwamen vragen over de volgende onderwerpen voor: „nivellering en denivellering der inkomens, bestedingsbeperking, bezitsvorming, het levenspeil van stad en land, het verkeer, de samenstelling van het kabinet, sociale voorzieningen, de woningbouw en de defensie.” (overgenomen uit dagblad Het Parool).

Inzake deze enquête werden enkele voorlopige mededelingen gedaan o.a. op de Centrale Fakkeldragersdag, die midden november werd gehouden.

Daar kwam tot uiting, dat een grote meerderheid der geënquêteerden meent, dat het gebouw van de so-

cialiale zekerheid, na verwezenlijking van weduwen- en wezenverzekering en de invaliditeitswet is voltooid. In de overige behoeften moet op grondslag van individuele verantwoordelijkheid en door middel van individuele voorzieningen worden voorzien.

Alhoewel wij op vele punten graag een andere optrek van het gebouw der sociale zekerheid zouden hebben gezien — het terugnemen van de resolutie inzake sociale zekerheid op ons Congres te Den Haag betekent immers niet, dat wij met het huidige stelsel zo ingenomen zijn — is het baanbreken van het besef voor individuele verantwoordelijkheid voor ons bijzonder beemoedigend.

Anders ligt de zaak voor de socialist. Want wat zal nu hun koers zijn?

Het doel van de socialist was de kapitalistische maatschappijvorm, die wij kennen, te vervangen door 'n socialistische. Daar dit doel pas bereikbaar is als meer dan de helft van de bevolking er achter staat, hetgeen van het begin af niet in korte tijd te verwachten viel, beperkte men zich tot nu toe tot het bestrijden, zo mogelijk wegnemen van uitwassen van het kapitalisme

en dat wel voornamelijk op sociaal terrein. Het dient erkend, dat de socialisten op dat gebied veel hebben gedaan. Het werd op de duur hun meest-aansprekend en op de voorgrond tredend programmapunt, mede omdat er concrete resultaten werden bereikt.

Op de achtergrond bleef de verwachting van de socialistische maatschappij bestaan, laatstelijk neergelegd in het nu nog geldende beginselprogramma van 1947, waarin duidelijk en met zoveel woorden de afschaffing van de kapitalistische staatsvorm wordt geëist, maar als programmapunt bij de verkiezingen werd het, speciaal na de oorlog, praktisch niet meer gebruikt.

De enquête heeft m.i. nu duidelijk gemaakt, dat er op sociaal terrein geen belangrijke programmapunten meer te vinden zijn voor de socialist.

Natuurlijk zal men het punt bij verkiezingen nog wel tegenkomen in die zin, dat de socialist de eer, en waarschijnlijk alle eer, van het tot stand komen van de huidige regelingen voor zich zullen opeisen; of men zal de indruk trachten te wekken, dat andere partijen het bereikte willen aantasten en dan de vrees daarvoor exploiteren. Misschien zal men daar enige tijd succes mee kunnen hebben, maar op de duur zal het zeker toch te weinig zijn om een verkiezingsprogramma op te baseren.

De PvdA zal een nieuw gebied van actie moeten vinden als zij de aandacht wil houden. Zal zij dat vinden in het op de voorgrond stellen van het ideaal van de socialistische staat, waarin de belangrijkste productiemiddelen genationaliseerd zijn of is zij daarvoor al te veel verburgerlijkt om dat na te streven?

Maar wat heeft zij dan te bieden? Intern zal de PvdA hierover wel de nodige meningsverschillen te verwerken krijgen, hetgeen m.i. tot merkwaardige erupties zal leiden. Voor ons is het een vingerwijzing te meer, dat nu meer dan ooit de tijd rijp is voor een liberale renaissance.

C. A. FRANKEN

J.O.V.D.-huwelijk

Wij ontvingen bericht, dat de heer Bote de Boer Lzn., vice-voorzitter van de J.O.V.D., tevens redacteur van de Driemaster, op 22 februari a.s. in het huwelijk zal treden met mejuffrouw Hilda Naarding, hoofdbestuurlid van de J.O.V.D.

De huwelijksplechtigheid vindt plaats om 11 uur ten gemeentehuize te Assen. Om 11.30 uur volgt de kerkelijke bevestiging in de Doopsgezinde kerk, Oranjestraat 13 te Assen, door ds. A. D. H. Huysman, Ned. Herv. predikant te Ruinerwold. Er bestaat gelegenheid tot gelukwensen in „Bellevue”, dr. Nasaulaan 30 te Assen van 16 tot 17.30 uur.

Onze hartelijke gelukwensen!

Prachtig voorbeeld van offervaardigheid

Bij de Landelijke penningmeester van de J.O.V.D., de heer E. T. Hoven, is een bedrag van f 200.— binnengekomen, dat een lid, dat onbekend wenst te blijven heeft aangeboden voor te voeren propaganda.

Een schitterend voorbeeld van offervaardigheid, waarvan wij op deze plaats met grote erkentelijkheid melding maken.

MARGINALIA

Voorbarig commentaar

September vorig jaar sprak de heer Voskuil — overigens niet in door de regering gevorderde zendtijd — tijdens zijn rubriek Socialistisch Commentaar over welvaart en vrijheid.

Kijk, zei de heer Voskuil, er zijn altijd nog mensen, die zo graag weer naar vroeger terug willen. Dat zijn dan de mensen, die be- weren aan alle kanten gebonden te zijn. De mensen, die steeds maar weer het woord vrijheid in de mond nemen en wars zijn van iedere regerings- bemoeienis. Deze conservatieve geesten hebben nog steeds niet begrepen, dat in deze gecompliceerde tijd leiding van bovenaf nodig is. Als argument voeren deze lieden dan Duitsland aan, waar de z.g. vrije markteconomie hoogtij viert en waar de welvaart zo enorm is toegenomen. Maar, zo vervolgde de heer Voskuil toen, zoudt Gij weer werkloosheid willen hebben?

Nu, daar zal niemand met ja op geantwoord hebben. En iedereen luisterde verder naar de uiteenzettingen van de heer Voskuil over de weldaden van het socialisme, dat het toch allemaal zoveel beter bekeken heeft dan men in Duitsland heden ten dage bij machte is.

Ten eerste was deze ongezonde demagogie op zichzelf een standaardvoorbeeld voor het boek *Onzindelijk Denken*, deel 2. Met het grootste gemak werd hier via een retorische vraag vrije markteconomie gekoppeld aan werkloosheid en hiermede was het probleem afgedaan. Dit was geen argumenteren, maar een goedkoop gebruik maken van het niet-critische denken der gemiddelde radioluisteraar.

Ten tweede zijn helaas de woorden van de heer Voskuil door de feiten beter bestreden dan door een kanttekening mogelijk is. Eind januari waren er in ons land 130.000 werklozen. Alle zegeningen van de geleide economie en socialistische plannemakerij zijn niet in staat geweest dit grote werkloosheids- cijfer te voorkomen. Naar aanleiding van een en ander zijn we geneigd te stellen, dat men de vrije markteconomie weliswaar nog als een onvergefelijke domheid kan beschouwen, doch dat het beslist fout is het punt werkloosheid als argument te gebruiken.

Ook de door de heer Voskuil zo lyrisch geschilderde heilstaat Nederland blijkt ondanks het socialisme nog steeds onderworpen te zijn aan economische wetten.

Een liberale economische politiek maakt van economische wetten gebruik, socialistische politiek is een pogen deze wetten te veranderen. Men moet

niet verbaasd zijn als het laatste onmogelijk blijkt. Met of zonder socialistisch commentaar.

Gangbare dwalingen

Begin februari zijn dan de werkloosheidscijfers gepubliceerd. Zelfs de goede N.R.C., een bezwaarlijk van socialistische sympathieën te verdenken blad, deelt op 7 februari mee hoe groot de „arbeidsreserve” thans wel is.

Deze arbeidsreserve wordt gevormd door WERKLOZEN. Het genoemde cijfer duidt de omvang van de WERKLOOSHEID aan. Ook hier dus een uiting van het onzindelijk denken waar we ons allen aan schuldig maken.

Het schijnt nog niet voldoende, dat het dirigisme op bijna alle facetten van het maatschappelijk leven zijn stempel drukt, braaf helpen we mee de onaangename gebeurtenissen onder dit bewind te verdoezelen, door er een fraaie roze glans aan te geven.

Gedwee spreekt dus ook een ieder over bestedingsbeperking in plaats van over bezuiniging. De woorden werkloosheid en bezuiniging hebben immers een geladen betekenis uit de vooroorlogse jaren. Hoe zou men ooit nog op de tijd van Colijn c.s. kunnen hakken, wanneer de grootste problemen uit die jaren thans weer terug bleken te kunnen komen?

Men geeft daarom de kinderen werkloosheid en bezuiniging een ander jasje aan, een rose jasje wel te verstaan, en de karavaan trekt voort. Bij alle nivellering is ook nivellering van het woord gekomen.

Laat men althans in liberale kring het kind bij de naam noemen.

Liberale vertegenwoordigers in kamers, staten en raden hebben hier een fraaie gelegenheid voor. Weliswaar zullen vertegenwoordigers van andere politieke partijen eerst niet begrijpen waar het over gaat, het went echter vanzelf!

Dan de beste maar!

Het Vrije Volk van 30 januari is zeer boos over een burgemeestersbenoeming. Dergelijke benoemingen zijn van oudsher onuitputtelijke punten van onenigheid, maar laten we het er ook nog eens een keer over hebben.

Plaats van handeling is Middelburg. Een jaar geleden ongeveer is de socialistische burgemeester mr. Bolkestein naar Deventer getrokken wegens zijn benoeming aldaar en sindsdien zat Middelburg zonder eerste burger.

Gij begrijpt de vertwijfeling van het Vrije Volk, toen de minister van Binnenlandse Zaken na een jaar knopen tellen een katho-

liek tot burgemeester benoemde. Gij zult dit nog beter begrijpen, misschien, wanneer Ge weet dat een derde deel van de Middelburgse gemeenteraad uit socialisten bestaat! Het lag dus voor de hand, aldus het Vrije Volk, dat mr. Bolkestein door een andere socialist zou worden opgevolgd en dat het probleem van de opvolging zich zou bepalen tot het doen van de beste keuze uit de socialistische gegadigden....

Hiermede zitten wij midden in het probleem, dat alle mogelijke facetten vertoont, behalve die van een werkelijk probleem. Het Vrije Volk vergeet immers, dat het criterium voor een burgemeestersbenoeming moet zijn „de beste” en dit is niet noodzakelijkerwijs de beste uit socialistische kring.

Met alle respect voor de gaven van socialistische voormannen is het theoretisch niet geheel en al uitgesloten, dat op een gegeven moment de beste voorradige socialist zelfs nog niet geschikt is voor een benoeming in Zwinderen, waarmede wij overigens niets ten nadele van deze nijvere gemeente willen zeggen.

De verontwaardiging van het Vrije Volk is uitsluitend gebaseerd op de vreemde gedachte, dat voor hun taak berekende mensen uitsluitend in de P.v.d.A. te vinden zijn. De meerderheid van ons volk is geen lid van deze partij, dachten we zo, en derhalve hadden we van fervente monopoliebestrijders een andere gedach- tengang verwacht.

Overigens is de betreffende burgemeester uiteindelijk toch nog uit het kamp van een coalitiegenoot gekomen en zulks dient van huis uit het harte warm te stemmen!

Overmoed?

Het is niet moeilijk lyrisch te worden wanneer men spreekt van Rotterdam. Rotterdam praat niet, Rotterdam handelt. Het is geen gezellige stad meer, zoals het voor de oorlog geweest moet zijn. Er wordt gewerkt en aan de toekomst gedacht, Rotterdam is een harde stad, en toch, ondanks dat, een stad waar men van gaat houden.

Rotterdam wordt wel een cultuurarme stad genoemd en hier gaat men iets aan doen. Groot-scheeps, hoe zou het anders kunnen. Er is een schetsplan aan de gemeenteraad voorgelegd van een concertgebouw. De kosten hiervan zullen 23 miljoen bedragen. Men zou er een niet onaardig dorpje van kunnen bouwen....

Hier wringt de schoen. De woningnood is in Rotterdam zo groot, dat van de in de laatste jaren in het huwelijk getreden paren ca. 75% geen eigen woning heeft kunnen bemachtigen. Bijna een derde deel van deze paren moest zelfs gescheiden gaan wonen.

Nu de geldschaarste er toe geleid heeft, dat de bouwactiviteiten worden afgeremd is het vooruitzicht op een woning voor jonggetrouwen en migre- renden somberder dan ooit.

Wanneer men dan leest, dat concerten in de Grote Schouw- burg van Zuid zo slecht bezocht worden, dat zij waarschijnlijk zullen moeten vervallen rijst de vraag of de uitgaven van 23 miljoen voor een concertge- bouw nu werkelijk tot de meest urgente zaken gerekend moet worden.

23 miljoen voor de woningbouw lijkt een aanzienlijk betere be- steding, omdat met een dergelijk bedrag een onvoorstelbare dosis menselijke ellende ge- lenigd kan worden.

Natuurlijk, onder de huidige omstandigheden zouden Gede- puteerde Staten toch niet hun toestemming voor een concert- gebouw geven, doch zelfs wan- neer weer van een ruimere geldmarkt gesproken kan wor- den blijft de woningnood de grootste vijand.

Afdeling Winschoten opgericht

Het was voor de Propaganda- commissie van het Noordelijk District buitengewoon verheugend, dat er voor de bijeen- komst op 29 januari in Hotel De Vrijheid te Winschoten een uitermate grote belangstelling bestond.

Er werd een plaatselijke af- deling opgericht met 28 leden en een groot aantal belang- stellenden. Het voorlopige bestuur bestaat uit de heren F. J. de Boer, Van Kinsber- genlaan 25, A. Waalkens, D. Fröhling en de dames P. Rep- ko en R. Mellema.

De vergadering werd geopend door de voorzitter van de Propagandacommissie, de heer J. K. Muntinga uit Noord- broek, die de aanwezigen hartelijk welkom heette en een korte uiteenzetting gaf van het doel en de werkwijze van de J.O.V.D.

Vervolgens gaf hij het woord aan de heer H. Waalkens, burgemeester van Vlagtwedde en lid van de Provinciale Sta- ten van Groningen.

Deze gaf allereerst een histo- risch overzicht van het staat- kundige leven in Nederland, waarbij hij speciaal de aan- dacht vestigde op de religieuze vrijheidsstrijd tegen Spanje, het ontstaan van een staat- kundige eenheid na de Franse tijd, op figuren als Van Hoo- gendorp en Thorbecke, de grondwetsherziening van 1848 en het algemeen kiesrecht van 1917.

De heer Waalkens besloot zijn treffend betoog met het voor- lezen van enkele beginselpun- ten van de V.V.D.

De voorzitter van de V.V.D. in Winschoten, de heer Repko, getuigde van zijn vreugde over de oprichting en zegde alle steun en medewerking toe.

Interessante Eurafrikaanse ontmoeting te Luxemburg

Afrikaanse geestverwanten in contact met de Europese instellingen

De Franse sectie van de Jeunesses Europeennes Liberales heeft op 9 en 10 januari j.l. te Luxemburg een bijeenkomst georganiseerd om Afrikaanse geestverwanten in contact te brengen met de Europese instellingen. Op uitnodiging van de Hoge Autoriteit der K.S.G. waren 18 vertegenwoordigers van de Franse overzeese gebiedsdelen en 12 vertegenwoordigers uit de Europese landen naar de zetel van de K.S.G. gekomen, om zich op de hoogte te stellen, van wat er op Europees niveau gaande is en om in dit kader de wederzijdse betrekkingen te versterken.

Zoals men weet, is er in de politieke arena, bij de behandeling van de Europese verdragen die op 1 januari j.l. in werking zijn getreden over de opnemings van de Afrikaanse gebieden nogal wat te doen geweest. Persoonlijk had ik het idee, dat deze behandeling vrijwel buiten de direct betrokkenen omging. Na deze ontmoeting heb ik daarvan wel een andere indruk gekregen.

De Afrikaanse gedelegeerden waren allen lid van de Rassemblement Democratique Africain (R.D.A.), de liberaal-georiënteerde, grootste en meest representatieve politieke beweging in de Frans-Afrikaanse gebieden.

Onder hen waren Hamani Diori, vice-president van de Franse Assemblee Nationale en afgevaardigde voor Nigeria, de senatoren Kalinzaga en Perrin, resp. van Haute Volta en de Ivoorkust, staatsraad Lounda van de Union Francaise van Midden-Congo en verder vertegenwoordigers uit de Franse Soedan, Frans Guinee en Dahomey. Voor de J.E.L. waren o.a. vertegenwoordigd de erevoorzitter Christian Loyauté, de voorzitters van de Belgische en Franse secties Pierre Cabuy en Jacques Mellick, René Federspiel voor Luxemburg en ondergetekende voor Nederland.

Goed voorbereid

Het programma was bijzonder goed voorbereid en liep voortreffelijk. Na verwelkoming en twee voordrachten door de heren Rabier en Baré, resp. van de afdelingen Voorlichting en Economie, werd een lunch aangeboden, gepresideerd door de heer Coppé, vice-president van de Hoge Autoriteit. In een briljante tafelrede belichtte deze Belgische spreker de geschiedenis van Europa vanaf de Romeinse veroveringen en kwam daarbij tot de conclusie, dat de wenselijkheid, zo niet de noodzakelijkheid om nu verder de geschiedenis samen te maken, wel voor de hand lag.

De meeste grote Europese partijgroeperingen blijken zich met deze gang van zaken te verenigen al is er, zo merkte de heer Coppé ironisch op, in Nederland een partij, die nog tegen de beginselen van de Franse Revolutie is. Maar ook deze anti-revolutionairen, zo was spreker gebleken, willen nu wel de consequenties van deze revolutie aanvaarden. Na voordrachten van de heren Schneider en Uri, directeurs resp. van de afdeling Industriële problemen en Economie, werd een diner gegeven in ons Hotel Cravat. De avond werd besteed aan gedachtenwisseling en amusement.

De volgende morgen gaf de organisator, de onvolprezen penningmeester van de J.E.L. Jacques Zighera, zelf werkzaam bij de KSG, een exposé over de samenwerking tussen de liberale partijen en groepen in Europees verband. Hij constateerde, dat de JEL in dit kader reeds goed werk doet, maar dat de aanwezigheid van de twee machtige groepen, socialisten en christendemocraten ons tot nog grotere activiteit aanspoort.

Na deze uiteenzetting was er een algemene discussie over de in de

voordrachten aangeroerde problemen, geleid door de heren Delouvier en Gaudet, directeurs resp. van de afdeling Financiën en van de Juridische Dienst. Hiervan werd ruim gebruik gemaakt, vooral door de Afrikaanse afgevaardigden. Naast vele vragen en opbouwende kritiek, bleek in het algemeen van deze zijde de wens nauw met Europa samen te werken ter opbouw van eigen land.

De bijeenkomst werd gesloten met een lunch, gepresideerd door de Nederlander, de heer De Neree tot Babberich, secretaris-generaal van de Algemene Vergadering der KSG, bij welke gelegenheid ook de heer Paul Finet, de zojuist gekozen president van de Hoge Autoriteit, een kort woord sprak.

Persoonlijk had ik nog gelegenheid met enkele Nederlandse functionarissen van gedachten te wisselen o.a. met de heer Stijkal, kabinetschef van het Nederlandse lid van de Hoge Autoriteit, de heer Spierenburg. Deze, in onze liberale kring niet onbekende, belichtte vooral de Nederlandse positie in de KSG.

Aanvankelijk was de Nederlandse positie, aldus de heer Stijkal, niet al te sterk, omdat zij niet opgewassen was tegen de politieke manoeuvres en machtsvertoon van andere groepen. Nu men echter ingespeeld is, heeft Nederland juist door zijn principiële en degelijke bijdragen, een sterke positie veroverd. De heer Stijkal achtte grondige bestudering en praktische actie en waakzaamheid in deze problemen gewenst, met name voor de liberalen. Zo kan de ook al niet al te florissante positie van ons land t.a.v. de nieuwe gemeenschappen, in een krachtig deelgenootschap omgezet worden. Door tijds- en ruimtegebrek moet dit verslag kort zijn. Daarom tot slot een enkele opmerking.

Naar mijn mening was deze bijeenkomst één van de meest instructieve van de afgelopen jaren. De problemen van de Europese Gemeenschap en de verhouding tot Afrika zijn dermate actueel, dat het mij van belang lijkt, dat ook wij ten aanzien daarvan een principieel geluid laten horen. Ter nadere informatie hoop ik, na de gedrukte tekst van de voordrachten ontvangen te hebben, meer uitgebreid over de behandelde onderwerpen te kunnen schrijven.

JOOP SCHUYFF

Nieuwe aristocratie

Er ontstaat een nieuwe aristocratie, die niet kijkt op een enkele spie.

Het is de klasse met het belastingvrije inkomen, iets waarvan de burger alleen maar kan dromen.

Zij scheppen voor zichzelf een klimaat dat de nodige speling laat.

Een inkomen van f 30.000 is „gewoon”, maar waarom belastingvrij loon?

Iedereen moet veel belasting betalen; de „regenten” komen steeds meer halen.

Maar waarom dan deze uitzondering.

Het is toch wel wat zonderling.

Of wel, of niet.....

Het is maar hoe je het ziet.

Het is een bepaald slag mensen,

die dit wensen.

Eerst ging de socialist Lieftinck, nu Mansholt.

Er wordt zelfs met de conventies voor gesold.

De minister hield al een afscheidstoespraak

en..... stelde zichzelf aan de kaak.

Want voordat hij was benoemd,

had hij zich al lid van de Europese Commissie genoemd.

Men bewandelt toch wel vreemde paden.

Enfin, zo'n baan behoeft men ook niet te versmaden.

Wij gunnen de heer Mansholt gaarne deze baan.

Het is alleen typisch dat zoveel socialisten die kant opgaan.

Zij willen alles nivelleren

door steeds bezitsspreiding te propageren.

Het maakt zo'n vreemde indruk naar buiten,

dat steeds socialisten besluiten

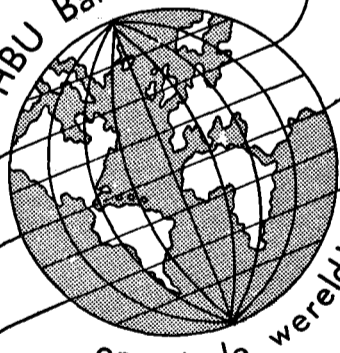
grote inkomens aan te nemen,

die zij aan anderen in eigen land graag ontnemen!

F. H.

HBU

HBU

HBU Bankservice

omvat de wereld!

→ Onze bankservice staat ter beschikking van de Nederlandse zakenman,

→ die prijs stelt op een vlotte en juiste behandeling van zijn belangen,

→ waar ook ter wereld.

Ook voor U: de HBU

HOLLANDSCHE BANK-UNIE N.V.

AMSTERDAM - DEN HAAG - ROTTERDAM

**Spinners en Twijners
van
Weef- en Tricotgarens**

„Verdraagzaamheid” anno 1958

In het Voorlopig Verslag van de Tweede Kamer op de begroting van Buitenlandse Zaken lezen wij het navolgende:

Van meer dan één zijde werd erop gewezen, dat nog steeds in Nederland berichten binnenkomen over geloofsvervolgingen van christenen in het buitenland, met name over discriminerende behandeling van protestanten. Kan de Minister de Kamer daarover inlichten?

Enkele leden wezen er in het bijzonder op, dat de onderdrukking en vervolging van protestanten in overwegend rooms-katholieke landen als Spanje en Columbia nog steeds voortduren en dat ook in de Republiek Ierland alles in het werk wordt gesteld om de protestanten uit allerlei functies te verdrijven. In Spanje worden personen, die rooms-katholiek gedoopt zijn, maar later protestant zijn geworden, uitermate bemoeilijkt in het sluiten van een huwelijk. In Columbia werden van 1948 tot 1956 niet minder dan 47 kerken en kapellen van protestanten vernield en 31 beschadigd, terwijl 200 protestantse scholen werden gesloten en 18 districten, bewoond door driekwart der bevolking, tot „missiegebied” verklaard zijn, wat inhoudt, dat in dit gebied protestanten geen godsdienstoefening mogen houden. Deze leden drongen er opnieuw op aan, dat de Minister namens de Nederlandse Regering stappen onderneemt, welke ertoe kunnen leiden, dat de Verenigde Naties zich met deze ernstige aangelegenheid gaan bezighouden. Wanneer het deze organisatie ernst is met de rechten van de mens, dan mag toch verwacht worden, dat zij als eerste stap begint met het instellen van een commissie van onderzoek naar de onderdrukking en vervolging van protestanten in de genoemde landen.

Andere leden zouden gaarne van de Regering vernemen, of hetgeen de zoëven bedoelde leden t.a.v. Ierland mededeelden wel juist is.

Democratie een modecreatie?

Reactie op het artikel van drs Groosman

Met belangstelling las ik het januarinumnummer van „De Driemaster” en met name de artikelen over de mogelijkheden ener liberale vakbeweging en de „stille reserves” onder de Nederlandse jongeren.

Doch het artikel „Democratie een modecreatie?” vermocht mij het meest te boeien. Aan Uw verzoek tot commentaar voldoe ik daarom gaarne.

Allereerst een opmerking ten aanzien van Uw commentaar. Waarom zou het nodig zijn een „oplossing” te geven? De heer Groosman stelt een probleem, een zeer belangrijk probleem aan de orde, waarover thans gediscussieerd kan worden; uit welke discussie wellicht een oplossing naar voren zal komen. Uw mening, dat de heer Groosman een absoluut negatieve instelling heeft kan ik bepaaldelijk niet delen.

Daarentegen zie ik het nut van de door de heer Groosman voorgestelde

purgatie niet goed in. Democratie wil in de grond niet anders zeggen dan dat het volk kiest, niets meer en niets minder. En of dit voor een nieuwe president, een parlement, een regering of een kunstmaan is, doet er niet toe. Wanneer het volk maar kiest en wanneer dit maar zonder discriminatie kan geschieden.

In de loop der tijden werd het begrip democratie als een kapstok gebruikt en iedereen hing er een aantal politieke credo's aan op, zó verschillend van karakter, dat er van een algemeen aanvaard begrip democratie niets overbleef.

Maar dit is met duizenden begrippen het geval en in de politiek biedt en bood het rijke mogelijkheden om te discussiëren, daarbij tot volstrekte overeenstemming te komen zonder het evenwel eens te worden, aangezien de participanten elk hun eigen taal spraken. Daaruit vloeide voor een groot gedeelte de huidige inter-

Internationale flitsen

Op 25 en 26 januari j.l. heeft de internationale JEL te Brussel haar zesde verjaardag gevierd. Kon van de Eurafriese bijeenkomst te Luxemburg, twee weken daarvoor, gezegd worden, dat het een hoogtepunt was in het internationale programma, de Belgische sectie heeft met de organisatie van dit weekend bepaald niet minder gepresteerd.

Zaterdagmiddag na de ontvangst, was een debat georganiseerd over de Oost-West verhoudingen tussen senator Charles Mourreaux en de heer Rohr, voorzitter van de commissie voor buitenlandse zaken van de Belgische Liberale Partij. Na dit bijzonder levendige en scherpe debat kwam het Comité Executif bijeen, waarna gezamenlijk met de dertig deelnemers uit België, Nederland, Luxemburg, Noorwegen, Zwitserland, Frankrijk, Duitsland, Polen en Spanje het diner werd gebruikt.

Zondagmorgen gaf het programma een inleiding over de Euromarkt en haar gevolgen. De referent was de heer Versteeghe, juridisch adviseur van de Belgische Liberale Partij.

De discussie n.a.v. dit referaat richtte zich vnl. op de monopolies en de daarmee verband houdende artikelen 85 t/m 89 van het E.E.G.-verdrag.

Ook voor de Nederlandse deelnemers, de heren G. J. Randoe en J. Schuyff, is deze bijeenkomst van groot nut geweest, met name ter nadere formulering en versteviging van een Europese liberale politiek.

Op de Vergadering van het Comité Executif van de JEL te Brussel is een voorlopig programma voor 1958 opgesteld. Dit omvat in februari een bijeenkomst in Frankrijk over de Territoires d'Outre Mer, in april een bijeenkomst over Europees transport en toerisme, te verzorgen door de Italiaanse sectie terwijl de Nederlandse sectie het verzoek heeft gekregen een bijeenkomst in september te organiseren.

De World Federation of Liberal and Radical Youth stelt zich voor eind mei een bijeenkomst te houden in Lund, Zuid-Zweden ter bespreking van het onderwerp „De Noordse landen en het E.E.G. Verdrag.

Het Tweejaarlijks Congres van de W.F.L.R.Y. zal gehouden worden in Brussel ten tijde van de Wereldtentoonstelling.

Van de Deutsche Jungdemokraten is een uitnodiging ontvangen voor een studiebijeenkomst van de Ring Politischer Jugend, te houden van 11—15 mei a.s. De R.P.J. is het overkoepelend orgaan van de drie Duitse politieke jongerenorganisaties. De onderwerpen zullen zijn NATO, Gemeenschappelijke Markt en Vrijhandelszone.

De School from Freedom, georganiseerd door de Liberale Internationale en de Wereld Federatie, zal dit jaar haar cursus houden in juli te Luik (België). Deelneming vereist enige voorafgaande studie van de te behandelen onderwerpen, waarvoor dit jaar gekozen is sociale en economische politiek.

De Deense Venstres Ungdom heeft uitwisseling gevraagd met leden van onze organisatie. Zij stelt voor dit te doen in aansluiting op een cursus van de Liberal School Breidablik, waarvoor onze leden ook uitgenodigd worden. Deze cursus zal worden gehouden van 16 tot 23 juni, aansluitend aan de viering van het 50-jarig bestaan van V.U.

Tenslotte nodigt het Landesverband Nordrhein-Westfalen der DJD enkele van onze leden uit voor deelneming aan een weekend te Kleef op 1 en 2 maart a.s.

Diegenen die overwegen aan één of andere internationale bijeenkomst deel te nemen, hebben naar men ziet dit jaar een goede keus. Nadere mededelingen over financiële en organisatorische regelingen zullen zodra deze bekend zijn in De Driemaster vermeld worden. Zij, die deze zomer hun vakantie in het buitenland doorbrengen en contact met liberale vrienden wensen, alsmede zij die reeds inlichtingen wensen over het bovenstaande kunnen zich wenden tot het secretariaat van het JEL-comité Nederland, Laanstraat 61, Baarn.

Joop Schuyff.

nationale spanning voort, omdat de bereikte overeenstemming op conferenties zoals te Yalta, Potsdam, San Francisco e.d. helemaal niet echt waren.

FDR zei trouwens al: „The Russians do not use words for the same purposes that we do”. Het is daarom onjuist het voor te stellen alsof in de volksdemocratieën het begrip als dekmantel wordt gebruikt. Ook daar wordt door het volk gekozen — veelal slechts tussen één kandidaat, hetgeen echter aan het principe geen afbreuk doet.

Trouwens Liberalisme, Socialisme, Communisme, Christendom, Sociale Gerechtigheid; zijn dat niet ook allemaal kapstokken, die afhankelijk van de gelegenheid worden volgehouden met bij-begrippen, bij-inhoud?

Ik geloof deze woorden rustig te kunnen blijven gebruiken, mits we telkens bij iedere discussie — en zeker met andersdenkenden — vooraf eenstemmigheid trachten te bereiken over de bij-inhoud, die we zullen geven aan de te gebruiken begrip-

pen. Anders heeft zo'n gesprek geen enkele zin en kan het alleen maar gevaarlijk zijn!

Wat de heer Groosman zeide omtrent onze parlementaire-democratie(!); het is verheugend dit weer eens zó te hebben kunnen lezen en m.i. kan deze nood-toestand niet vaak genoeg aan de kaak worden gesteld. Het huidige partijenstelsel is een farce, een aanfluiting en de uiterst geringe politieke belangstelling van het Nederlandse volk zal daaruit wellicht voor een groot gedeelte te verklaren zijn.

Afspraken bij de kabinetsformatie, dictatuur van de vakbeweging en andere omzeilingen van de Staten-Generaal: het zijn levensgevaarlijke praktijken, die de thans nog aanwezige goede kanten van het stelsel ondermijnen en waarschijnlijk nog op korte termijn van kwaad tot erger zullen leiden. Van de VVD kan hierin de victorie uitgaan, maar snelheid is geboden!

J. W. VERSTEEG

FABRIEK VAN COMPOSITIEVERVEN
DELFT - HOLLAND

ADURITA

emalle- lakken

leverbaar in iedere kleur

Nieuws uit onze afdelingen

ALBLASSERDAM

Wel gebogen, doch niet gebroken
Op zaterdag 11 jan. j.l. kwam de afdeling voor het eerst bijeen in het nieuwe jaar. Het heeft veel moeite en inspanning gekost eer het zover was, maar we hopen echter, dat we onze inzinking (er werd zelfs van liquidatie gesproken) van de laatste maanden te boven zijn gekomen.

Onder leiding van onze voorzitter Jan den Ouden zijn we dan weer aangevuurd en met de hulp van wat ouderen ziet het programma voor het komende seizoen er prachtig uit. Dit werd reeds de eerste keer bewezen door de heer Caljé, voorzitter en fractieleider voor de V.V.D. in de gemeente Alblasserdam voor een lezing te vragen met als onderwerp: sociale zekerheid.

Na zijn levendig betoog, waarin hij aantoonde, dat de zozeer geprezen sociale zekerheid van de wieg tot het graf twijfelachtig genoemd moet worden wanneer de financiële basis van de Staat der Nederlanden zo slecht blijft als nu wel moet worden geconstateerd, volgde een leerzame discussie.

ALKMAAR

Rede van Huub Jacobse leidde tot ledenwinst.

Nadat de afdeling het oude jaar had uitgeluid met een geslaagde discussieavond ten huize van de fam. Ackema, op 21 december '57, werd het nieuwe jaar bijzonder goed ingezet, doordat diverse nieuwe leden zich aanmeldden, mede tengevolge van de succesvolle en geanimeerde avond op 18 januari, toen onze afdeling het genoegen had de landelijke voorzitter in haar midden te hebben. Deze behandelde het onderwerp „Actuele politieke verhoudingen.”

Zoals men de mens beter leert kennen in onverwachte situaties dan in rust, zo komt men ook beter op de hoogte van de perspectieven van een politieke beweging tijdens een onverwacht gebeuren, dan in een periode van rust.

Als eerste aanknopingspunt beschouwde spreker de tweede wereldoorlog, gedurende welke men meende, dat daarna op politiek gebied alles zou veranderen. Toen was men echter één, in zijn streven, de Duitsers zo spoedig mogelijk weg te krijgen. De naoorlogse verkiezingen toonden aan, dat er evenwel in feite niets was veranderd. In de politieke verhoudingen had de tweede wereldoorlog geen verandering gebracht.

Als tweede punt nam spreker het mandement van de bisschoppen onder de loep. Hij wees op de angst van de Katholieken voor de Doorbraak en op het markante feit, dat de Prot.-Christ. partijen door dezelfde vrees bevangen, niet durfden of konden reageren, hoewel ieder een felle reactie had verwacht.

Vervolgens het Socialisme behandelend, wees de spreker er op, dat Prof. Banning, naar aanleiding van de Katholieke (vrolijke) reactie op de Rondetafelconferentie van de P.v.d.A. over de toekomst van die partij, gezegd heeft, dat ieder, die de strijd voor de arbeiders had meegeemaakt het socialisme trouw zou blijven. Spreker noemde dit een negatieve overweging en toonde aan, dat op het ogenblik Socialisme en Nieuwe Koers aan de jongeren weinig positiefs te bieden hebben. Waar ook bij de confessionele partijen iedere garantie voor de te volgen koers ontbreekt, dienen de Liberalen met concrete programma's in eenvoudige taal te komen.

Spreker meende, dat de J.O.V.D. een goede toekomst tegemoet gaat wanneer zij voor voldoende geestelijke

ammunitie zorg draagt en met nieuwe ideeën in een constructieve richting komt. Hier is nog veel te doen, maar in de praktijk is de vormende waarde van de J.O.V.D. al gebleken. Nadat een aantal vragen door de spreker waren beantwoord, zegde de voorzitter de heer Jacobse hartelijk dank voor zijn enthousiast en gloedvol betoog.
Een gezellig samenzijn besloot deze avond.

ASSEN

Samen met Arjos en Nieuwe Koers

Op zaterdag 18 januari hield de afdeling Assen van de J.O.V.D. in samenwerking met de Arjos en de Nieuwe Koers een bijeenkomst.

De voorzitter van de Arjos, de heer E. van Dalen, heette allen hartelijk welkom en wel in het bijzonder de heer A. C. Sperna Weiland, hoofd van de M.U.L.O. school te Assen. Deze samenwerking tussen de verschillende organisaties is erg belangrijk, aldus de voorzitter en het onderwerp, nl. onderwijsvernieuwing, zal ook elke partij zeker wel liggen. De heer Sperna Weiland noemde het onderwerp vrij van elke politiek. Onderwijsvernieuwing wil o.a. zeggen: het invoeren van een andere methode van werken en het aanbrennen van een aantal veranderingen in de stof, die men verwerkt.

Remmende factoren zijn:

1e te grote klassen en 2e critische onderwijzers. Deze critiek is echter van groot belang voor de leerlingen. Twee factoren waarom onderwijsvernieuwing nodig is, zijn:

1e de maatschappelijke. Met de grote hoeveelheid stof, die de leerlingen op school moeten verwerken, presenteren zijn in de maatschappij te weinig, waardoor ontevredenheid ontstaat. Hier gaat het om de stof, waarmee zij in aanraking komen, goed te kunnen verwerken.

2e de psychologische. Men zal de stof en de manier van werken moeten aanpassen aan het kind. Hiervoor is echter uitbreiding van de psychologische kennis nodig.

Na de pauze werden er door de aanwezigen diverse vragen gesteld, die door de spreker op vaak humoristische wijze werden beantwoord.

Z.O. DRENTE

Neyaorsvisite

De traditionele „Neyaorsvisite” werd zaterdagavond, 25 januari, gehouden in Hotel Bos te Odoorn. De opkomst was een goed begin voor het jaar 1958. Als spreker was uitgenodigd, dokter Aalbers, schoolarts te Sleen, die van zijn memoires als „arts in de tropen” een uitermate interessante beschouwing gaf.

Het is een moeilijk baanbrekend werk om als zendingsarts in de tropen te zijn. Men moet de mens daar in zijn verschillende uitingen leren kennen. Zijn gewoonten, cultuur, be-

schaving, godsdienst, zijn magie etc. Dit vraagt naast het dokter zijn een bekwaamheid in velerlei opzichten. Verschillende in de tropen veel voorkomende ziekten passeerden de revue, hun vóórkomen en bestrijding. Betreffende de voeding werd ook nog het één en ander toegelicht. Na de pauze was de nabespreking. De „knieperties” en de koek waren van uitzonderlijk goede kwaliteit, hetgeen het prachtig werk was van de dames mej. R. Meesters en mej. J. Mol.

Er kan nog medegedeeld worden dat de jaarlijkse propaganda feestavond op 1 maart in Hotel Ten Cate te Noord-Barge, Emmen, gehouden zal worden.

DWINGELOO

Oud, maar verheugend nieuws

Op 12 oktober werd de eerste vergadering van dit jaar gehouden. De voorzitter kon ca. 30 leden welkom heten. Ds. Smidt uit Diever hield een inleiding over het onderwerp „Scheefgetrokken Jeugd”, voornamelijk handelend over het jongenskamp „De Eikenhorst” te Geeuwenbrug. De jongens werden door buitenstaanders vaak betiteld met de naam „boefje”, maar hier schuilt geen waarheid in. De jongens zijn volkomen normaal, alleen het gezin, waarin ze zijn opgegroeid, laat veel te wensen over.

Ds Smidt las enige rapporten voor, waaruit de toestand ons zeer duidelijk werd.

Op 23 november was er weer een bijeenkomst. De afdeling, die hoofdzakelijk uit jongeren, afkomstig uit de landbouw, bestaat, vond het juist om zich ook eens in de problemen te verdiepen, welke zich in andere bedrijfstakken voordoen.

Mr dr N. K. de Langen uit Meppel, secretaris van de Kamer van Koophandel in Drente behandelde het onderwerp „Middenstandsproblemen”. Volgens spreker zijn er dit velen. Zo noemde hij o.m. de vestigingwet, de winkelsluitingswet, diploma's en financiering. Er werd met aandacht geluisterd. Vervolgens werd er een prima verslag voorgelezen van het congres in Den Haag. Twee nieuwe leden gaven zich op.

HOEKSEWAARD

Gezond amusement

De afdeling Hoeksewaard organiseerde op 17 januari een gezellige avond met eigen krachten te Klaaswaal.

Men vermaakte zich o.m. met vraag en antwoord spel, dat veel succes oogstte.

Na de pauze werden door het muziek clubje enkele leuke liedjes gespeeld en werden nog wat voordrachten en gedichten ten gehore gebracht. Tenslotte trad een forum op, dat veel discussies wist uit te lokken.

B. DE GRAAF

TELEFOON 78451-78454

De Driemaster

Maandorgaan van de Jongeren
Organisatie Vrijheid en Democratie (J.O.V.D.)

Hoofdredacteur: G. Stempfer.

Leden van de redactie:
Bote de Boer Lzn,
G. Dorsman
Ferry A. Hoogendijk (secretaris)

Redactie-adres:
Paulinastraat 88, Den Haag

Adres Administratie:
Prinsengracht nr. 1079, Amsterdam,
Telefoon 35343

Adres Alg. Secr. J.O.V.D.:
H. M. J. DUBBELDAM,
2e Van Leyden Gaelstraat 119,
Vlaardingen. Tel. K 1898-5024.

Abonnementsprijs minimum f 3.-
per jaar. (Voor leden gratis).

Abonnements- en advertentie-
gelden uitsluitend aan G. Stempfer
Amsterdam, Postgiro 244397 of op
bankrekening, Hollandsche Bank-
Unie N.V., Herengracht 434-438.

N.V. BETONDAK

Fabrieken Arkel - kantoor Gorinchem

N.V. Lijm- en
Gelatinefabriek

„Delft”

TWEE TORENS
Telefoon 25242 - Delft

**C.V. OLIEFABRIEKEN
„DE TOEKOMST”
WORMERVEER**

Veevoerders,
Technische oliën
„Smaragd” Slaolie

Wessanen's rijst, door kenners
altijd gevraagd, is uitsluitend
verpakt verkrijgbaar. Elke soort
is zorgvuldig uitgezocht en
beproeft! Kies die Wessanen's
rijst, dan kiest U het beste!

**WESSANEN'S
VERPAKTE
LEVENSMIDDELEN**

U eet er niet beter!

**W EESIE
ARMTE
ISSELAARS**

ROTTERDAMSE WERKT.- EN MACH. FABRIEK
„WEESIE”

HOOFDWEG 95-99 - ROTTERDAM - TEL. 118575 3 lijnen

REDERS - CARGADOORS
EXPEDITEURS
AGENTEN VAN GEREDELDE LIJNEN
P. A. van ES & Co. N.V.
ROTTERDAM — AMSTERDAM
GRONINGEN — HAMBURG

**N.V. v/h van Driel & van Ommeren
MACHINEFABRIEK**

voor het vervaardigen van hulpwerktuigen en onderdelen
voor de scheepvaart, in staal en non-ferrometalen. Draaien,
fraisen, plaat- en bankwerk, autogeen, electrisch en argon
arc laswerk.

Tel. 75225 - Charloïssche Hoofd 37, Rotterdam, Tel. 77150

Fa. W. VAN 'T HART & ZONEN

TELEFOON 39416-33267-50699-32280

- Classificeren en volledig onderhoud van schepen.
- Reinigen van alle typen stoomketels
- Vervanging dek- en machinekamerpersoneel
- Onderhoudswerkzaamheden van constructiebouw.
- Zandstralen van alle voorkomende werkzaamheden.
- Mastiekwerkzaamheden

DRIJVENDE LUCHT-, LICHT- EN ZANDSTRAAL-INSTALLATIES
HUDSONSTRAAT 37-39 - ROTTERDAM - W.

N.V.

W. A. HOEK'S

MACHINE- EN ZUURSTOFFABRIEK
Hoofdkantoor en Machinefabriek te Schiedam

COMPRESSORS voor alle gassen en iedere druk.
INSTALLATIES voor de bereiding van zuurstof, stikstof, enz.

TRIPLEX & BOARDHANDEL

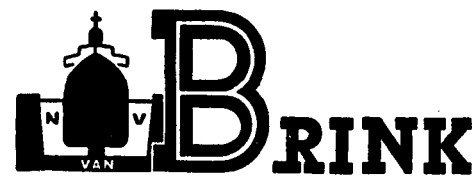
D. BRAND

„Picus”-Betontriplex — Meubelplaten — Deuren

Spangesekade 115 — ROTTERDAM

Tel. 01800 30231-51995

**Scheeps-
reparatie-
bedrijf**

en Machinefabriek

Waalhaven Pier 8 - Rotterdam

Telefoon 77610 (3lijnen)

Na 18 uur: 73554, 70341, 41782, 171502

U wordt snel ingelicht

over gebeurtenissen in binnen- en
buitenland, als U op een goed
ochtendblad geabonneerd bent.
Terwijl U slaapt, stroomt nieuws
binnen uit het gehele land en uit
alle delen der wereld. Het Alge-
meen Dagblad wordt 's nachts ge-
drukt en 's morgens vroeg bezorgd.

- onafhankelijk
- actueel
- sport
- markt- en beursberichten (o.a. New York)
- belangwekkende advertentiepagina's
- onderhoudende lectuur
- vrouwenrubriek
- tekenverhalen
- geïllustreerde feuilleton

Algemeen Dagblad

Rotterdam, Witte de Withstraat 73

Zo juist ontvangen

AFROMOSIAFINEER dosse en quartier
KERSEFINEER prima kwaliteit
MAKORÉFINEER gewaterd en effen
ESSEFINEER dosse en quartier

de fineerhandel

K. Mac-Lean Jr.

Jac. Catsstraat 113-115 - Rotterdam tel. 01800-40735-88508

N.V. Scheepsbouwwerf - Machinefabriek

„DE KLOP”

Industrieweg 4

Sliedrecht

N.V. BOELE'SScheepswerven en Machinefabriek
BOLNES**Nieuwbouw en reparatie****N.V. Rubberfabriek
BAKKER & ZON
RIDDERKERK**

*

*Technische
Rubberartikelen***BOSMAN****CONSTRUCTIE-WERKPLAATS
MACHINEFABRIEK**

ROTTERDAM - BRIESELAAAN 45

Telefoon 72525 (3 lijnen)
Na 6 uur Barendrecht 492**SPECIALITEIT**VLIEGTUIGONDERDELEN · HULP-
WERKTUIGEN VOOR LUCHTVAART-
ROESTVRIJSTALEN UITL. ATPUPEN-
LICHTMETAALWERKEN, ENZ. ENZ.**N.V. Betonfabriek DE METEOR**DE STEEG
Tel. Velp K 8302-3344**Fabriek van kwaliteits betonartikelen****H. ten Cate Hzn. & Co.
N.V.**

ALMELO

*Katoenen- en Kunstzijden Manufacturen**Laat Uw schepen varen met Ferwerda's
vlees, vleesconserven en vleeswaren.***H. FERWERDA**

SCHEEPSLEVERANCIER

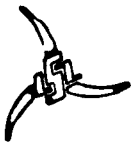
**IMPORT
EXPORT**

Oranjestraat 1E, Tel. 83357, ROTTERDAM Noord

L. SMIT & ZOON

KINDERDIJK

voor

BAGGERMATERIEEL, ZEESLEEP-
BOTEN, ALG. SCHEEPSBOUW**Zeeschepen van elk type**

5 BOUWHELLINGEN TOT 200 M

**C. VAN DER GIESSEN & ZONEN'S
SCHEEPSWERVEN N.V.**

Krimpen aan den IJssel tel.: 244 - Rotterdam: 110460

**HONIG'S
ARTIKELN***Serien in
elk serin!*ANNO 1774**A. VAN HOBOKEN & Co.**BANKIERS
ROTTERDAM
PARKLAAN 32-34BIJKANTOREN:
's-GRAVENHAGE
RHENENCORRESPONDENTSCHAP:
WIJK BIJ DUURSTEDEN**DE ROTTERDAMSCH
DROOGDOK MIJ N.V.****VERPLEGING en ONDERWIJS**

ontvangen de patienten van

Het Nederlands Studenten Sanatorium te Laren (NH)Leest de interessante brochure: „HET HOE, WAT,
WAAROM VAN HET NEDERLANDS STUDENTEN
SANATORIUM”, op aanvraag gratis verkrijgbaar bij het
Centraal Bureau van de Stichting Het Nederlands Studenten
Sanatorium, Keizersgracht 632, Amsterdam (C), Telef. 64488.*Steunt het werk dezer stichting, die financiële
hulp van particuliere zijde nog niet ontberen kan!***Postgiro-rekening No. 91323, A'dam.***Bakker n.v.*

MACHINEFABRIEK

en

STAALGIETERIJ

*

RIDDERKERK

N.V. SCHEEPSWERVEN

„PIET HEIN”

voorheen

FIRMA W. SCHRAM & ZONEN

**WERVEN TE BOLNES
EN PAPENDRECHT**Twee dwarshellingen, elk 115 mtr.
lang. Overdekt droogdok 116x30
meter, geschikt voor het zwaarste
materiaal.Telefoonnummers Rotterdam
71354. Dordrecht 3774

„LASSEX”

BESCHERMER
VOOR ALLE
IJZERWERKEN

Bevordert
deugdelijke las

N.V. EERSTE
VLAARDINGSE
VERFFABRIEK

VLAARDINGEN
Telefoon 3692

10e Jaargang No. 3

maart 1958

DE DRIEMASTER

MAANDORGAAN

VAN DE JONGEREN ORGANISATIE VRIJHEID EN DEMOCRATIE

Nieuwe
Afdelingen
in
wording
(zie pagina 2)

Het Nederlands als voertaal bij de contacten met België

Onze houding vaak schadelijk voor de rechtvaardige taalstrijd der Vlamingen

OP 28 maart a.s. hoopt zijne excellentie prof. dr. P. van Zeeland, minister van staat en oud eerste-minister van België in het Kurhaus te Scheveningen een rede te houden over „De stand der betrekkingen tussen Oost en West”. Een en ander onder auspiciën van de Nederlandse Kamer van Koophandel voor België en Luxemburg te Brussel en in tegenwoordigheid van autoriteiten en figuren uit de economische en financiële wereld. De toespraak zal worden gehouden in het... Frans!

Zo ongeveer luidt de tekst van een uitnodiging, die dezer dagen toevallig onder onze ogen kwam. Een Belgisch oud premier, tevens hoogleraar, houdt in Nederland op initiatief van een Nederlandse Kamer van Koophandel een rede in het Frans. Zo'n bericht wekt niet alleen verwondering, maar op het eerste gezicht ook wrevel. Van een Belgisch onderdaan, die zijn tweetalig land op vooraanstaande posten heeft gediend en die ook thans nog uit hoofde van zijn positie ettelijke contacten met ons land onderhoudt, mag met recht worden verwacht, dat hij onze taal verstaat en bij machte is in het Nederlands voor een Nederlands gehoor het woord te voeren. Zeker wanneer dat woord in ons land wordt uitgesproken.

Nu twijfelen wij er geen ogenblik aan, dat de heer Van Zeeland dat ook wel kan.

Welke reden hij heeft om het niet te doen, laten wij evenzeer in het midden. Mogelijk hebben de initiatiefnemers van de bijeenkomst hem verzocht Frans te spreken omdat er zich onder het gehoor buitenlandse in Nederland residerende diplomaten bevinden. Voor deze heren is het Frans inderdaad de geijkte taal.

♦ ♦ ♦

Waar wij een enkel ogenblik bij willen stilstaan is de wrevel, die een aankondiging als deze kan opwekken. Waarom, zo vragen wij ons in Nederland vaak af, spreken vooraanstaande Belgen in het geheel niet of slechts met tegenzin Nederlands?

Waarom gebruiken Belgische officiële persoonlijkheden, op wie in het tweetalige België de wettelijke plicht van de tweetaligheid rust, in hun omgang met Nederlanders en bij bezoeken aan ons land overwegend het Frans? Is dit een symptoom van de Waalse invloed in België en met name in de Belgische overheidskringen?

Voor een groot deel is dat ongetwijfeld het geval. In België is de Waalse invloed stellig groot, o.i. te groot zelfs. Maar voor een ander deel is het te wijten aan de dwaze houding van het merendeel van de Nederlanders zelf. En voor een zeer groot deel.

Het is de dwaze houding van zich geroepen te voelen Frans te spreken, en dan dikwijls gebrekkig, zodra men bij Roosendaal, Valkenswaard, Maastricht of waar dan ook de grens passeert of in ons land Belgen ontmoet.

Reeds sinds Jan Frans Willems (1793-1864) voert Vlaanderen een heftige strijd voor de feitelijke gelijkgerechtigdheid van het Nederlands in België. Formeel is dat wat men noemt „dik voor elkaar”. Maar materieel bij lange na niet. Dat komt mede door de zwakke houding van hen die in België zelf de zaak van de Nederlandse taal kunnen en moeten steunen. Wij denken hierbij aan de studenten. Aan de universiteit van Luik is het onmogelijk Nederlands „er in” te krijgen.

♦ ♦ ♦

Maar vooral komt het door de geringe steun, ja, de ongewilde en onbewuste tegenwerking van de Nederlanders. Waarom spreken wij allen in het Vlaamse gedeelte van België - Brussel daaronder begrepen - geen Nederlands en waarom treden wij bezoekende Belgen die Nederlands moeten kunnen spreken niet in onze landstaal tegemoet. Wij allen, want er zijn natuurlijk vele Nederlanders die dat doen, ook al spreken ze een enkel woord Frans. Onze JOVD-congressen zijn er het voorbeeld van.

In ons land steunt men de z.g. Vlaamse beweging te weinig. Nu hoeft men niet te doen als indertijd Bolland, de geestdriftige spreker voor Vlaamse gezelschappen, die in al zijn geestdrift zo ver ging te beweren, dat het Nederlands wel en het Frans niet de taal is, waarin de hogere aangelegenheden des geestes kunnen worden besproken. Hij heeft dat in een redevoering eens bewezen. De lezing van die redevoering wekt de indruk, dat het wellicht mogelijk is een redenering in omgekeerde richting op te zetten. Zo ver moet men niet gaan, men dient de zaak niet door te bewijzen, dat het Frans „uit taalkundig en wijsgerig oogmerk een arme taal is”. Maar het enthousiasme van Bolland voor de Vlaamse zaak verdient onzerzijds navolging.

Het is zelfs zo, onlangs hoorden wij dat van Belgische zijde nog eens bevestigden, dat onze houding, de houding dus van het gebruiken van het Frans aan de andere kant van de grens, bij de Belgen een reactie opwekt en dat zij er daardoor toe komen tegenover de Nederlanders Frans te spreken. Eenvoudig uit al dan niet bewuste opstandigheid tegen ons onbegrip voor de moeilijke positie van de Vlamingen. Mogelijk is dat ook het geval met de heer Van Zeeland. Dat weten wij niet en dat is ook niet zo belangrijk.

♦ ♦ ♦

De Benelux is thans werkelijkheid. Dat brengt nog meer contacten met de Belgen met zich. Laten wij ons immer realiseren, dat België tweetalig is. Doen wij dat niet consequent, d.w.z. gebruiken wij onze mooie taal niet in de omgang in woord en geschrift met die Belgen voor wie het Nederlands de moedertaal is — dat verliese men niet uit het oog —, dan plegen wij verraad tegenover onze stamverwanten.

Dan helpen wij mee aan het afbreken van een cultureel goed van een groot deel van ons buurvolk. Bovendien schaden wij hun rechtmatige invloed in het maatschappelijk en politiek leven van hun land.

Vele Nederlanders zullen in de komende maanden de Brusselse wereldtentoonstelling bezoeken. Bij de vorige werd door de Vlaamse beweging aan de Nederlandse bezoekers een opwekking uitgereikt om tijdens het verblijf onze moedertaal te spreken. Wellicht zullen de actieve Vlamingen ook nu een dergelijke opwekking verspreiden. Het moest eigenlijk niet nodig zijn. Maar laat het in ieder geval niet tevergeefs zijn.

dBo.

APOLLO PAVILJOEN

APOLLOLAAN 2 - AMSTERDAM - TELEF. 712410

Restaurant: iets aparts
„Franse Zaal” voor partijen uniek
Terras: een dorado aan het water

Arnhemse en Eindhovense J.O.V.D-ers bij Jungdemokraten te gast

Internationaal weekend met als thema de Duitse hereniging

Een kleine 25 J.O.V.D-ers, bijna allen uit Arnhem en Eindhoven, zijn op 8 en 9 maart de gasten geweest van het Landesverband Nordrhein-Westfalen van de Deutsche Jungdemokraten, dat te Kleef een internationaal werkweekende hield met als thema de Duitse hereniging, gezien als Duits en als Europees probleem.

De afdeling Arnhem had zich de avond tevoren reeds beziggehouden met de Europese politiek in het algemeen, hierin voorgedaan door Joop Schuyff. Bij deze bijeenkomst waren de heren Brech en Lange, de eerste met zijn echtgenote, bestuursleden van het Landesverband Nordrhein-Westfalen, als gast aanwezig.

Zaterdagmiddag sprak de inleider van dit weekende, dr Josef Ungeheuer, perschef van de Freie Demokratische Partei, voor de circa zeventig deelnemers zijn rede „Aktuele oost-west problemen” uit, waarin hij op duidelijke wijze de oppositie van de F.D.P. tegen Adenauer's herenigingspolitiek uiteenzette. Het heeft weinig zin hierop uitgebreid in te gaan, daar het F.D.P. standpunt reeds eerder door Joop Schuyff in dit blad werd behandeld (De Driemaster, december 1957, pagina 6).

Enige punten in de inleiding en discussie die ons bijzonder troffen, willen wij echter niet onvermeld laten.

Dr Ungeheuer legde de nadruk op de ligging van Duitsland in Midden-Europa. Het heeft daarom rekening te houden met zijn buurlanden in het westen zowel als in het oosten. De eenzijdige gerichtheid van de Bondsrepubliek op het westen sluit iedere kans tot een oplossing van het Duitse vraagstuk te geraken bij voorbaat uit. Spreker betoogde, dat Polen de Duitsers in het Rapacki plan een hand uitgestoken heeft op de moeilijke weg naar hereniging. Moet men nu deze uitgestoken hand afwijzen en het plan voor een atoomvrije zone niet op zijn minst grondig bestuderen?

Dr Ungeheuer vreesde wel verzet tegen deze opvatting van de kant van zijn Nederlandse toehoorders, maar, zo zei hij, bases voor raketten behoeven niet noodzakelijkerwijze in het grensgebied te worden opgesteld en kunnen dus evengoed een plaats vinden in Frankrijk, Benelux en Denemarken.

Sprekende over de positie van Adenauer in de C.D.U./C.S.U. wees dr Ungeheuer op de houding van prof. Hagemann, een vooraanstaand partijgenoot van de bondskanselier, die afwijkende opvattingen t.a.v. het te voeren herenigingsbeleid huldigt. Toen deswege druk op hem werd uitgeoefend, de partij te verlaten, antwoordde hij, in de C.D.U./C.S.U. te zullen blijven, „teneinde straks de oppositie van binnenuit tegen Adenauer te kunnen leiden”.

Een afgevaardigde uit Wezel protesteerde fel doch ten onrechte tegen de kritische houding van sommige Nederlanders, en in het bijzonder die van Joop Schuyff, die over het hoofd zouden zien, dat het hier om de eenheid van een volk gaat. Hij vroeg ons, ons voor te stellen hoe wij zouden reageren wanneer Nederland doorsneden zou zijn door een prikkeldraadversperring met mitrailleurposten en zoeklichten.

Opvallend was het veelvuldig gebruik van de term „Mittel Deutschland”, waar wij Oost-Duitsland zouden zeggen. Onder dit laatste bleek men echter het thans aan Polen behorende gebied ten oosten van de Oder-Neisse-grens te verstaan.

In het algemeen viel ons de grote hartstocht op, waarmee de debatten gevoerd werden, al ontbrak het meer nuchtere geluid niet, en dit niet alleen van Nederlandse zijde. Laten wij echter niet vergeten, dat de hereniging alle Duitsers ter harte gaat en dat in Nederland nauwelijks een politieke kwestie denkbaar is, welke zo zeer emotioneel is geladen.

Geanimeerde stemming

Na de maaltijd bleven de deelnemers in het hotel bijeen om in kleinere, veelal gemengd Duits/Nederlandse groepjes deze en andere problemen te bespreken en persoonlijke kontakten te leggen. Onze gastheren deden alles om het ons zo aangenaam mogelijk te maken en zij zijn daar zeker in geslaagd.

Het was niet altijd een gemakkelijke zaak, althans niet voor de mannen, zich op de dansvloer op passende wijze te amuseren, gezien de ongelijke verdeling; maar de stemming had daar niet in het minst onder te lijden, want voor een luttel aantal Pfennige was men reeds in het gelukkige doch kortstondige bezit van een glas „helles” of „Weiswein”.

De enige die zichtbaar onder zorgen gebukt ging was de (Italiaanse) kelner, die des gasten bierviltjes als rekening wilde gebruiken, maar hierbij voortdurend gehandicapt werd door Nederlanders, die een soort uit-

wisseling van viltjes op touw zetten, of hun zitplaats verlieten met achterlating van het boekingsstuk. Niettemin menen wij, dat ook hij zeer tevreden was aan het einde van de avond, die overigens zeer rekbaar bleek te zijn in de richting van de volgende dag. Ongetwijfeld een avond, die prettige en belangrijke internationale en inter-JOVD-kontakten heeft teweeggebracht.

Oostduitse films

Zondagmorgen werd de bijeenkomst voortgezet met enige films, waaronder een Oostduitse propagandafilm, die ten doel had de toeschouwer te overtuigen van de „prettige sfeer” van kameraadschap, idealisme en oprechte vaderlandsliefde, die in de Volksarmee (de vroegere Volkspolizei) en de communistische jongerengroepen heerst. Bewust wordt de propaganda aangepast aan de Duitse volksaard, daarbij een dankbaar gebruik makend van de Pruisische militaire traditie.

Enige kleurendia's opnamen uit het grensgebied van het IJzeren Gordijn, lieten vervolgens de ridikuul aandoende, maar in wezen diep tragische afsluiting van de Oostzone zien: een versperring dwars door een dorp, een omgeploegde en ter indicatie van voetsporen keurig geëgde, strook land een muur in een mijnengang.

De laatste film was een navrant verhaal over een jongen die „vrijwillig” in de Volksarmee wordt ingelijfd, opgeleid tot grenswachter en dan deelneemt aan een nachtelijke klopjacht, compleet met speurhonden en machinegeweren, op twee vluchte-

(zie pagina 3)

Diverse nieuwe afdelingen in wording

Let op: Er zijn weer nieuwe J.O.V.D. speldjes!

Daar de eerste voorraad van onze J.O.V.D.-speldjes reeds spoedig was uitverkocht, heeft het Hoofdbestuur besloten, mede gezien het groeiend ledental, een nieuwe serie speldjes te laten maken.

Dank zij verschillende suggesties van onze leden zijn de nieuwe speldjes bijzonder fraai van vorm. De diameter van het speldje bedraagt 15 mm (de grootte van een dubbeltje). Het blauw uitgezaagde leeuwje in de witte V is niet alleen een sieraad voor uw kleding, doch tevens het goedkoopste propagandamiddel voor onze organisatie.

Het Hoofdbestuur vertrouwt er dan ook op, dat de kostprijs van het speldje ad f 1.25 voor niemand een bezwaar zal zijn er aan mede te werken ons liberaal beginsel nog grotere bekendheid te geven.

De symbolische betekenis van de leeuw met in zijn poten een stok, waarop de vrijheidshoed, dateert van de grijze oudheid.

Allen die zich in het begin onzer jaartelling weerden tegen de Romeinse onderdrukking voerden als zinnebeeld van hun vrijheidsstreven een leeuw. De kruistochten brachten de zinnebeeldige betekenis van de leeuw uit de Levant mee naar West-Europa, waar zij sedert de middeleeuwen gold als de strijd voor de vrijheid.

De Vrijheidshoed gaat terug naar de Griekse Oudheid, maar werd herontdekt in de 16e eeuw. Tegen de Spaanse dwingelandij de Nederlandse vrijheid: afgebeeld door een weerbare leeuw, die een stok met een hoed verdedigt.

En de V? Zij is de beginletter van Vrijheid, Verantwoordelijkheid en Verdraagzaamheid.

Men wordt verzocht bestellingen voor speldjes te doen bij

de plaatselijke afdelings-secretariaten. Landelijke leden kunnen bestellen bij het Algemeen Secretariaat H.M.J. Dubbeldam, 2e van Leyden Gaelstraat 119 te Vlaardingen, onder overmaking van f 1.25 per speldje op de postrekening van onze landelijke penningmeester: 1153 van de Amsterdamse Bank N.V. - bijbank Rotterdam ten gunste van de rekening E. T. Hoven, Mathenesserdijk 354 b, Rotterdam.

NIEUWE AFDELINGEN

Eind februari is officieel opgericht de afdeling Renkum/Heelsum. Deze jonge afdeling is gestart met 13 leden, welk aantal men spoedig hoopt uit te breiden door het houden van een propaganda-avond. Het secretariaat wordt waargenomen door mej. T. L. J. Maréchal, Utrechtsestraat 104 te Renkum.

In Utrecht is men thans druk bezig met de voorbereidingen voor een oprichtingsvergadering. Het voorlopig secretariaat wordt hier waargenomen door de heer J. Schraagen, Willem Barentszstraat 46 te Utrecht, tel. K 30-19361. Door de activiteiten van Joop Schuyff krijgen we ook versterking in Baarn. Medio april zal daar n.l. ook een nieuwe afdeling worden opgericht.

De propaganda-commissie is thans werkzaam in Borculo, Breda, Goes, Middelburg, Delfzijl, Sappemeer en Wieringermeer. U kunt onze taak helpen verlichten door adressen van mogelijke belangstellenden op te geven aan het algemeen secretariaat.

Namens de Propagandacommissie,
H. M. J. DUBBELDAM.

Indonesië: mogelijkheden voor het Nederlandse bedrijfsleven?

Over enige suggesties die onze positie zouden kunnen versterken

De recente gebeurtenissen in Indonesië hebben wel bewezen wat de gevolgen kunnen zijn van een weinig krachtig en weinig consequent gevoerde politiek. Of het Nederlandse beleid in Indonesië tijdens de eerste jaren na de tweede wereldoorlog ten kwade beïnvloed werd door druk van buitenaf of wel door gebrek aan inzicht, is een vraag, die van weinig belang meer is.

Ook in dit geval blijft trouwens het Franse spreekwoord, „La critique est aisée, l'art est difficile” van kracht.

Hoe dan ook, het bovenstaande houdt niet in, dat op dit moment, nu aan Nederlandse onderdanen menselijk en zakelijk onrecht wordt aangedaan, Nederland wederom een zwake houding aan moet nemen.

En toch, ook nu is er van een krachtig optreden van Nederlandse zijde geen sprake.

Ik val hiermee niet zo zeer de regering aan.

Haar houding is waardig en zij is verrassend weinig tot concessies bereid. Zij behartigt de belangen van haar gedupeerde onderdanen zo goed mogelijk, neen, de regering treft momenteel niet veel blaam.

Per slot zijn wij maar een klein land, de tijd van het eigenmachtig plegen van militair geweld is voor ons voorbij, het buitenland glimlacht sympathiek, maar doet daadwerkelijk niets. Toch is de mogelijkheid van enige krachtsontplooiing niet geheel theoretisch. Deze kracht zal echter niet zo zeer van politieke aard zijn, zij zal veeleer moeten voortkomen uit het bedrijfsleven.

Laten wij, om te beginnen, het volgende stellen:

Afgezien nog van het menselijk onrecht in Indonesië gepleegd, is aan ons bedrijfsleven een zware klap toegebracht.

Laat ik mij in dit kader bepalen tot de z.g. „in beheerneming” van de Nederlandse ondernemingen in Indonesië.

De Indonesische regering heeft zich over dit feit altijd handig vaag uitgelaten. Nooit heeft zij zich bloot gegeven door te verklaren, dat hier sprake is van confiscatie.

En wat doen wij?

Ieder zinnig mens zal langzamerhand wel inzien, dat het dit in feite is. Wat doet het Nederlandse bedrijfsleven? Zwak protesteren, de eindjes aan elkaar knopen en verder niets.

En dit terwijl er m.i. wel degelijk deugdelijke maatregelen te nemen zijn. Maatregelen, die in het geheel

niets te maken hebben met wapengekletter en dergelijke, maar die netjes passen in het kader van het civiel recht.

Laten wij nagaan welke deze maatregelen zijn.

De genoemde Nederlandse, in beheer genomen ondernemingen (ik doel vooral op die in de agrarische sector) produceren. Deze producten worden wederrechtelijk, d.w.z. zonder toestemming van de Nederlandse eigenares, verscheept en verkocht in het buitenland.

Wat juridisch mogelijk is

Nu is het juridisch mogelijk, dat deze eigenares op deze goederen beslag legt, zodra zij in een buitenlandse haven zijn gearriveerd.

Het is mogelijk op deze producten beslag te leggen in Marseille, in Londen, in New York, of waar zij ook ontscheept zouden worden.

Wat zijn nu de voordelen van een dergelijke handelwijze?

A. Het Nederlandse bedrijfsleven fixeert haar rechten en toont de wereld, dat zij niet in de feiten berust.

B. Zo'n beslaglegging komt (in een proces) voor de rechtbank in het land, waarin zij heeft plaatsgevonden.

In deze processen zal Indonesië gedwongen worden kleur te bekennen en over moeten gaan tot een verklaring aangaande de reeds eerder genoemde „in beheerneming”.

Welke deze verklaring ook moge zijn, het is hoogst waarschijnlijk, dat de gevolgen hiervan niet gunstig voor Indonesië zullen zijn.

Bekent zij namelijk confiscatie, dan zal het bijna onvermijdelijke juridische gevolg een betalingscompensatie zijn.

Bekent zij slechts een in beheerne-

ming, dan zal zij op de een of andere manier gedwongen worden van de „productievruchten” af te zien.

In beide gevallen betekent dit voor Indonesië een gezichtsverlies, hetgeen voor iedere Oosterling en voor iedere Oosterse natie een bittere pil betekent.

C. In ieder geval zal het buitenland, dat, om het ietwat populair uit te drukken, de zwaarigheden binnen eigen grens ervaart, zich meer daad-

werkelijk gaan mengen in het conflict Nederland - Indonesië.

Het is niet onwaarschijnlijk, dat op dit alles een aanbod van goede diensten volgen zal.

Dan zal het eventueel mogelijk zijn om met Indonesië aan de diplomatieke tafel te gaan zitten en het politieke spel te spelen zonder dat de tegenpartij de overdracht van Nieuw Guinea als troefkaart in de handen houdt.

P. v. H.

Boekbespreking

OM HET LAATSTE BOLWERK Nieuw-Guinea als wereldprobleem, door prof. mr. B. V. A. Röling. Uitgeverij van Gorcum & Comp. N.V. te Assen, 1958, 104 blz., 14 x 21 cm. Prijs f 4.90.

Prof. Röling, hoogleraar aan de Rijksuniversiteit te Groningen, heeft door zijn welomlijnde opvattingen over de toekomst van Nieuw-Guinea meerdere malen van zich doen spreken. Terugkerende van de besprekingen over dit gebied in de V.N. gedurende november 1957, heeft hij na „lange aarzeling” het boek Nieuw-Guinea als wereldprobleem samengesteld.

Al kan de lange aarzeling gezien de publicatie van het boek in januari 1958 niet bijzonder lang zijn geweest, de schrijver is er in geslaagd zijn zienswijze op deze uiterst actuele kwestie wel-gedocumenteerd te motiveren.

Het boek valt in drie delen uiteen. Het eerste deel bevat een uiteenzetting der historische ontwikkeling, in het bijzonder die na 1945 met de Republiek Indonesië gevoerde onderhandelingen; van „Linggadjati” via de Renville-overeenkomst en het charter van de soevereiniteitsoverdracht tot en met de opzegging van de R.T.C. accoorden.

Duidelijk komt in dit gedeelte uit hoe vele documenten uit die periode bewust dubbelzinnig gesteld werden, zodat iedere partij er uit kon halen wat het meest het eigen harte zinde.

Een ander markant punt is de tot drie

maal toe veranderde motivering, waarop Indonesië zijn aanspraken baseert.

Het tweede deel bevat de behandeling door de twaalfde Algemene Vergadering van de Verenigde Naties van het probleem Nieuw-Guinea. In dit gedeelte worden de voornaamste standpunten weergegeven met daarnaast in vele gevallen een korte belichting van de achtergronden, waardoor de verschillende afgevaardigden tot een bepaalde visie gedoemd waren.

Het derde deel tenslotte belicht het probleem Nieuw-Guinea in zijn geheel en stipfelt een koers uit voor de toekomst, een koers, die volgens prof. Röling alleen gericht moet zijn op overdracht van de soevereiniteit; daar „de juridische positie van Nederland minstens twijfelachtig is; dat het zelfbeschikkingsbeginsel geen dwingende reden is onze soevereiniteit te handhaven, evenmin als het humanitaire beginsel, dat beroep doet op het belang van de Papoea; dat economisch Nieuw-Guinea Nederland tot last is; dat Australische veiligheid voor Nederland niet beslissend is en dat belangen van missie en zending beter gediend zouden zijn.”

Uiteraard kan het boek in zijn beknoptheid niet alle facetten van het probleem Nieuw-Guinea grondig behandelen.

Alle belangrijke ontwikkelingen zijn echter objectief weergegeven en in een zeer prettig leesbare stijl geeft

(zie pag. 4)

(vervolg van pag. 2)

lingen. Dit gebeurt met succes en onze held oogst natuurlijk de onsterfelijke dank van de partij en van de internationale arbeidersklasse.

Na deze filmvertoning volgde weer een levendige en boeiende discussie, waarbij ook de Nederlanders zich niet onbetuigd lieten.

Een der sprekers wees op het gevaar, dat wij in het westen de zwart-wit schildering, die zo treffend uit de Oostduitse propagandafilm bleek, niet klakkeloos overnemen. Aan een dergelijke zwartwit redenering, waarvan ook sommige Amerikaanse politici niet zijn vrij te pleiten, maakte Adenauer zich schuldig toer: hij in Brussel betoogde, dat hereniging met het „atheïstische oosten . . . door het christelijke westen” moest worden afgewezen.

Wij hebben echter niet het recht een oordeel over de onder dictatuur levende mensen uit te spreken, slechts het systeem kunnen wij veroordelen, aldus deze spreker.

Aan de slotmaaltijd dankte Joop Schuyff, die als delegatieleider optrad, namens alle aanwezige JOVD-ers voor de bijzondere gast-vrijheid, die de Jungdemokraten aan de dag

hadden gelegd en spelde de heer Brech, de leider van het weekeinde, een JOVD-speldje op. Ongetwijfeld is door dit weekeinde een zeer bescheiden bijdrage geleverd tot de Europese

eenwording „van onderop”, die tenslotte belangrijker is dan alle verdragen.

Arnhem, 17 maart 1958.

JAN DE PIJPER.

Géén vervlakkings

Een dagblad, dat onbelangrijke gebeurtenissen met effect jagende opschriften in het midden van de belangstelling plaatst, dat met uitvoerige, sentimentele verslagen en interviews met foto's appelleert aan de meest primitieve gevoelens, zulk een dagblad wordt helaas vlotter verkocht dan een goede courant.

Zo'n dagblad is oppervlakkig en nivellerend, dus in zekere mate ontbindend.

Sommige bladen zijn weliswaar minder verderfelijk, maar hun culturele waarde wordt beperkt door concessies aan de gemiddelde smaak, dus aan vervlakkings. Bladen, die min of meer

afhankelijk zijn van politieke of kerkelijke groepering oefenen dagelijks op hun lezers invloed uit in een bepaalde richting

Een courant, behoeft noch eenzijdig, noch oppervlakkig te wezen om onderhoudend te zijn. U kunt een „goede” dagblad kiezen, dat zeer onderhoudend kan zijn en haar maatschappelijke functie van nieuwsvoorziening en voorlichting verricht op hoog niveau, niet neutraal, wel volkomen onafhankelijk en strevende naar de grootst mogelijke objectiviteit.

Een dagblad met onopgesmukte, betrouwbare berichtgeving, instructieve en opbouwende artikelen, die de intellectuele belangstelling opwekken en bevredigen.

NIEUWE ROTTERDAMSE COURANT

★
Vraagt U de NRC eens
14 dagen op proef.

FABRIEK VAN COMPOSITIEVERVEN
DELFT - HOLLAND

emaille- lakken

leverbaar in iedere kleur

ADURITA

(vervolg van pag. 3)

prof. Röling beide partijen wat hen toekomt.

Echter, al lezende maakt men onwillekeurig wel enkele kanttekeningen, bv. wanneer de schrijver zich in zijn conclusies meer door dogma's van internationaal recht dan door feitelijke toestanden laat leiden.

Als hij spreekt over „een affront aan het nationaal zelfrespect van Indonesië”, „Indonesië is overtuigd.....”, en „de Indonesiër meent...”, dan moet men concluderen, dat sommige misvattingen over de Republiek Indonesië toch wel onuitroeibaar zijn.

Niet anders dan in de „gouden tijd” van Schermerhorn immers identificeert men maar al te vaak de mening van enkele leiders veelal vervuld van ressentimenten tegen alles wat Nederlands is — met de mening van „Indonesië”. Dit is een principiële denkfout, die in het verleden tot grotere onheilen geleid heeft dan ove-

rigens de overdracht van Nieuw-Guinea ooit zou zijn.

Veel wordt in Nederland over Nieuw-Guinea gezegd en geschreven. Lezing van dit boek kan — onverschillig hoe men over het probleem denkt — een goede ondergrond vormen voor de geuite mening. Vaak zijn wij immers geneigd voor de hartstochtelijkheid van onze redeneringen te putten uit overwegingen van traditie en prestige, factoren die, hoe waardevol zij vaak ook zijn, weinig exacte argumenten vormen.

Prof. Röling schildert levendig de ontwikkeling, waarvan vele punten al onder het stof van de tijd waren geraakt en kennis waarvan toch zonder meer nodig is, wanneer men zich een mening wil vormen.

Om deze reden alleen al bevelen wij dit boek met genoegen aan, ook al zijn de getrokken conclusies op zijn minst genomen nog alleszins voor verdere discussie vatbaar.

G.D.

voor het goed functioneren van onze staatsinstellingen te dragen. Dit is een kwestie van politieke vorming, die enerzijds door de politieke partijen zelf ter hand genomen moet worden.

Anderszijds dient men bij het onderwijzen in veel sterkere mate alle toekomstige staatsburgers de betekenis van onze staatsinrichting, de publiekrechtelijke organen en van de instellingen voor Europese samenwerking bij te brengen.

Een belangrijke taak ligt ook bij de pers en de radio, zij kunnen belangrijke media zijn ter versterking van het „democratisch bewustzijn” van de gewone kiezer.

Laten wij ons realiseren, dat het nihilisme, waarmee ik hier de negatieve kritiek als geesteshouding bedoel, in de 20ste eeuw altijd aan de wieg van de dictatuur heeft gestaan.

Ir. E. TONKENS

BELASTING OP INTELLECT

Een student schrijft ons het navolgende:

De grondslag voor het moderne Nederlandse belastingstelsel, inclusief de inkomstenbelasting, is gelegd — het zij vermeld voor al diegenen, die menen, dat liberalen tegen belastingen zijn — door de grote liberaal Pierson in 1892.

Het beginsel der draagkracht, neergelegd in dit stelsel, heeft zich in de loop van de tijd, door steeds toenemende progressie, ontwikkeld in de richting van een gevaarlijke, de individuele inspanning remmende nivelleringsring.

De consequentie daarvan moge uit het volgende blijken.

Idereen, die gaat studeren, heeft in principe recht op een renteloos voorschot. Toekenning en grootte worden redelijkerwijs, afgemeten naar de intellectuele begaafdheid en het inkomen van de vader van de aanvrager. De argeloze, niet politiek ingewijde zou menen, dat, de toelage naar deze maatstaven eenmaal vastgesteld zijnde, ieder gelijkberechtigd dit bedrag zou mogen genieten.

Hoe bedrogen komt hij in de praktijk uit!

De socialistische minister, niet tevreden met de door het parlement vastgestelde progressie, heeft ook hier 'n achterdeur gevonden. Via een vernuftig voorschot, wordt nl. de vader van de meerderjarige aanvrager voor het voorschot naar rato van diens inkomen belast. En wel zo, dat over een renteloos voorschot van f 500.—, aangevraagd en terug te betalen door de aanvrager, bedragen van f 300. tot f 400.— belasting worden geheven of van aftrek worden onthouden.

Gegeven het inkomen van de vader wordt dus de mate van begaafdheid van de student (op grond waarvan bij een meer dan middelmatig inkomen vnl. de toelage wordt toegekend) progressief belast. Ofwel: op een renteloos voorschot voor studiedoele-

den wordt door de minister een woekerrente van 64% geheven.

Ieder die neigt naar de zelfstandigheid zijn studie ook maar enigermate zelf te bekostigen, hetzij met een voorschot, hetzij door betaalde arbeid, zij gewaarschuwd.

Wordt het geen tijd dat aan deze eigenaardige situatie een einde wordt gemaakt?

DISCRIMINEREND

Een jongere schrijft ons: Begin maart is een ministeriële verklaring uitgegaan aan alle burgermeesters ten gunste van de gerepatrieerden uit Indonesië. Ieder, die de nood van deze mensen kent, zal verlichtende maatregelen van harte toejuichen!

Wanneer de minister echter meent al diegenen, die vóór 1934 geboren zijn en dienstplichtig waren tijdens hun vertrek uit Nederland te moeten vrijstellen voor de militaire dienstplicht, dan schuilt hierin een onrechtvaardigheid.

Immers 20 tot 27-jarigen, die enige jaren geleden gebruik gemaakt hebben van de (inmiddels opgeheven) mogelijkheid zich te laten uitzenden om aan de dienstplicht te ontkomen, worden nu vrijgesteld.

Is het niet een plicht, ook voor deze 25-27 jarigen, nu zij een democratisch klimaat opzoeken om hun toekomst veiliger op te bouwen, aan deze beveiliging mee te helpen? Wordt hier niet gediscrimineerd tegenover die dienstplichtige jongeren, die hun taak wel verricht hebben of nog zullen verrichten?

De nieuwe samenstelling van het JEL-Comité Nederland is als volgt:

- J. Schuyff (JOVD), voorzitter,
- P. O. Numans (LSVA), secretaris,
- C. W. F. Hopster (LSVA), vice-voorzitter,
- F. A. Hoogendijk (JOVD), penningmeester,
- C. S. Sytsma (LSVA), lid.
- meij. J. de Jonge (JOVD), lid.

Aannemersbedrijf
Fa. W. VAN HATTUM
& Zonen

Bagger-,
Grond-,
Rijs- en
Glooing
werken

ZALTBOMMEL
TELEFOON 594

Op weg naar het nihilisme?

Een antwoord van drs Groosman

Het is niet eenvoudig om concreet op een aantal opmerkingen van de heer Groosman in te gaan, daarvoor is de structuur van zijn artikel, getiteld: „Is democratie een mode-creatie”, opgenomen in het januari-nummer van De Driemaster te gecompliceerd. Het is mij volstrekt niet duidelijk, waar de schrijver eigenlijk heen wil.

Zowel zijn opmerkingen omtrent de Nederlandse socialisten als omtrent ons parlementaire stelsel acht ik weinig gelukkig, onbillijk en negatief.

Zo lang men geen bewijzen voor het tegendeel heeft, is het mijns inziens ontoelaatbaar, de democratische gezindheid van een politieke partij in twijfel te trekken. Wij hebben veelvuldige bewijzen voor de volstrekt ondemocratische instelling van het communisme (en van de Nederlandse communisten).

Naar mijn mening hebben wij wel eens aanleiding om te twifelen aan de democratische gezindheid van vertegenwoordigers van het politieke katholicisme en van het politieke calvinisme. Ik denk hierbij aan de geestelijke vrijheid.

Als liberalen kunnen wij soms terecht beducht zijn voor het sluiten van een compromis op dit terrein (ik denk aan de crematiewetgeving), waartoe de neiging in socialistische kringen bestaat; wij hebben echter geen enkele reden om de democratische geestergesteldheid van de huidige Nederlandse socialisten in twijfel te trekken. De beweringen van de heer Groosman acht ik ongelukkig en ongemotiveerd; de schrijver bewijst hiermee geen dienst aan de zuiverheid van onze politieke zeden en evenmin aan het liberalisme.

De opmerkingen over het parlement ademen evenzeer een negatieve geest. Wanneer de schrijver hier niets positiefs tegenover stelt, dan helpt hij (onbewust) mee aan het ondermijnen van onze democratische staatsvormen; een en ander is zeker welgevallig aan de vijanden van de democratie, waartoe ik de communisten en de, hier en daar weer oplevende aanhangers van fascistische groeperingen reken.

Wat wij in onze tijd juist zo dringend nodig hebben is het versterken van de bereidheid bij de grote massa om mede de verantwoordelijkheid

LIBERTAS

twee MAANDELIJKS ORGAAN van de
NEDERLANDSE LIBERALE STUDENTEN

VRAAGT PROEFNUMMER

adm. Churchill-laan 224 — Amsterdam-Z.

Belangrijk districtsweekend te Scheveningen op 12 en 13 april a.s.

Interessante onderwerpen vragen de aandacht

Het was een naar bericht dat U via Uw afdelingssecretaris moest vernemen. Maar het week-end van 8/9 maart kon geen doorgang vinden omdat het Internationaal Jeugdhotel te Scheveningen zijn poorten heeft opengesteld voor jeugdige repatrianten. Het is dus te begrijpen, dat wij ons week-end hebben moeten verschuiven.

Thans zullen op 12 en 13 april a.s. jonge liberalen optrekken naar het Jeugdhotel, Leuvensestraat 85 te Scheveningen. De heer mr. W. J. Geertsema zal spreken over „Het vraagstuk van de medezeggenschap der werknemers”. Voorwaar een onderwerp, dat de gemoederen in beweging zal brengen.

Voor hen die op goede voet met Vader Tijd willen leven:

15.30 uur, ontvangst deelnemers,

16.30 uur, huishoudelijke vergadering,

17.30 uur, borreluur,

18.30 uur, diner,

20.— uur, inleiding door de heer mr. W. J. Geertsema.

Wat wij na de inleiding en de discussie gaan bedrijven, is niet aan tijd gebonden.

Het programma voor de zondag vermeldt o.a. om 2 uur een voordracht van prof. dr. J. Kymmell over De plaats van Nederland in de Euromarkt.

De deelnemersprijs is bijzonder aantrekkelijk: f 6.— (te storten op giro 115656, t.n.v. de penningmeesteres afd. Den Haag J.O.V.D., waarbij vermelden: districtsbijeenkomst). In deze prijs zijn begrepen: de maaltijden, zaterdag en zondag; de logies; thee en koffie. Daarbij komt nog dat de reiskosten boven f 6.— worden vergoed.

Geeft U zo spoedig mogelijk op bij het secretariaat van het district Zuid-Holland, Erasmusweg 795, Den Haag.

Verheugende activiteit in onze afdelingen

ALBLASSERDAM

Muziek en Dans

Zaterdag, 8 februari j.l., stond „Hotel Kinderdijk” in het middelpunt der belangstelling voor de J.O.V.D.-ers uit Alblasserdam en Ridderkerk. Op initiatief van de Alblasserdammers werd een dansavond georganiseerd, die in alle opzichten geslaagd mag heten.

Dit is zeker te danken aan mej. Adri Caljé en Hans Koert, die het zeer gevarieerde programma op een leuke wijze opdienden met behulp van de heer Abbas, die op een virtuoze wijze dit dansbanket met zijn pianospel wist te larderen.

AMSTERDAM:

In het teken van de persvrijheid

In de afdeling Amsterdam met zijn zo afwisselend programma heeft in het begin van deze maand de persvrijheid in het brandpunt van de belangstelling gestaan.

3 Februari genoot de afdeling het voorrecht voorlichting te ontvangen van een deskundige van formaat: 's Avonds werd n.l. het woord gevoerd door prof. mr. dr. Rooy, oud-hoofdredacteur van de Nieuwe Rotterdamse Courant, over het onderwerp: „De Pers en de Vrijheid van Meningsuiting”. Voor deze bijeenkomst was een behoorlijke belangstelling, terwijl de aanwezigen een grote mate van inzicht in de, over het algemeen onbekende verhoudingen in de perswereld verkregen.

Dit inzicht konden deze aanwezigen direct al gaan gebruiken: De volgende dag n.l. (4 februari) kwam het Politiek Jongeren Contact Amsterdam bijeen om over de persvrijheid te discussieren.

Inleider op deze bijeenkomst was onze landelijke voorzitter de heer H. H. Jacobse, die samen met de heer G. J. Randoe het onderwerp van te voren uitvoerig had bestudeerd.

De heer en mevr. VELTHUIZEN-HAAG geven met grote blijdschap kennis van de geboorte van hun zoon

Jan Bernhard Wilhelmus Frederik

Wij noemen hem Freddy.

Enschede, 4 maart 1958
Hoge Boekelerweg 120

De eigen kennis en de goede voorlichting van de avond te voren maakten het mogelijk dat, na een prima inleiding, een uitermate boeiend debat kon ontstaan, gedurende hetwelk de heren Jacobse en Randoe met de mond „rake klappen” konden uitleiden. Het debat zelf verliep in een prettige sfeer, terwijl gebruikte argumenten vele malen grote hilariteit deden ontsaan.

De schare van belangstellenden op de publieke tribune (meest J.O.V.D.-ers) hadden dan ook geen spijt aanwezig geweest te zijn.

De beide bijeenkomsten, gewijd aan de persvrijheid, waren dus een succes.

Z.O. DRENTE

Een prima avond

De afdeling Z.O. Drente hield op 1 maart een propaganda-feestavond, waarvoor zowel van de kant van de jongeren als van de V.V.D. veel belangstelling bestond.

In zijn openingswoord verwelkomde de heer De Wolde in het bijzonder de spreker van deze avond, de heer G. Nijenhuis, burgemeester van Gieten en echtgenote, verder leden van het Noordelijk en Oostelijk district van de J.O.V.D., V.V.D.-leden en belangstellenden.

De heer Nijenhuis verklaarde met nadruk, dat de politiek zich steeds met de mensen zal blijven bemoeien, ook al wil men er afkerig van blijven. Verder wees hij op de historie, de oorlogen, die steeds verschrikkelijker worden en op twee grote mogendheden, die thans tegenover elkaar staan: Rusland (China) en het Westen. De grote vraag is, blijft de Vrede. Dat is iets wat ons allemaal aangaat. Een nieuwe wereldoorlog kan een ramp voor het mensdom betekenen. Voor zover de buitenlandse politiek,

Het is goed, dat de jongeren zich de politieke verhoudingen in ons land realiseren. De politiek houdt de mensen immers dagelijks bezig. Spreker hoopte, dat de J.O.V.D. een afspiegeling gaat vormen van de gehele Drentse bevolking.

Door de eigen toneelgroep werd opgevoerd het blijspel in één bedrijf „Reik me de hand Tolleville”, van Eugène Labiche. Dank zij een uitgebalanceerde regie, die beruste bij R. E. Westerhuis, werd het een kostelijke voorstelling.

De avond werd besloten met een ge-

zellig bal, waarbij „The Continentals” o.l.v. H. Platje, medewerking verleenden.

DEVENTER

Nieuwe loot aan de J.O.V.D.-stam
Op 10 december van het vorig jaar is er in Deventer een oprichtings-

vergadering van de J.O.V.D. gehouden.

Enkelen waren hier al lang mee aan de gang en zodoende had men niet te klagen over de opkomst

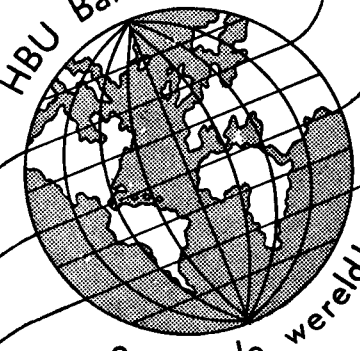
Men had de landelijke voorzitter van de J.O.V.D. de heer Jacobse uitgenoo-

C. van der GIESSEN EN ZONEN'S
SCHEEPSWERVEN N.V.
KRIMPEN AAN DEN IJSSEL

HBU

HBU

HBU Bankservice

omvat de wereld!

Onze bankservice staat ter beschikking van de Nederlandse zakenman, die prijs stelt op een vlotte en juiste behandeling van zijn belangen, waar ook ter wereld.

Ook voor U: de HBU

HOLLANDSCHE BANK-UNIE N.V.
AMSTERDAM - DEN HAAG - ROTTERDAM

Firma B. F. MUURLINK

SPECIALIST IN HET ZUIVEREN VAN SCHEPEN EN GEBOUWEN

ROTTERDAM

P.O. BOX 950

TEL. 0.1800-30958

digd om op deze avond te spreken, om ons iets wijzer te maken over het standpunt van de J.O.V.D. tegenover de verschillende stromingen vooral het socialisme.

Voor deze avond had men ook enkele ouderen van de afdeling van de V.V.D. Deventer uitgenodigd.

Verder waren o.a. aanwezig de propagandist voor de V.V.D. in Overijssel en een lid van het Hoofdbestuur en verder enkele bestuursleden van plaatselijke afdelingen.

Tot slot van de avond werd er een discussie gevoerd, waarbij de heer Heemstra van de gelegenheid gebruik maakte om de afdeling Deventer veel succes toe te wensen.

De eerste officiële bijeenkomst van de afdeling werd op 14 januari gehouden.

Voor deze avond had men een spreker de heer F. Jannink uitgenodigd om een lezing te houden over Nieuw-Guinea, hetgeen hij deed aan de hand van enkele films.

Zijn hoofdmotief was, dat we aan Nieuw-Guinea zedelijk verplicht zijn om het beste van de Europese cultuur te brengen, zonder dat hier winstbejag vooropgesteld wordt.

Tot slot van de avond werd er een bestuur gekozen bestaande uit:

Voorzitter: J. Brouwer

Vice Voorzitter: A. Dalmolen

Penningmeester: E. Reitsma

Secretaris: H. Möller (Correspondentieadres: Leliestraat 74, Deventer).

Vice-secretaresse: A. Klompe.

HOEKSCHE WAARD

Prachtig geslaagde propaganda-feestavond

De afdeling Hoeksche Waard, organiseerde in samenwerking met de Ondercentrale Hoeksche Waard der V.V.D. op woensdag 12 februari te Strijen een propagandafeestavond, welke én door de grote belangstelling

én door het verzorgde programma, een geweldig succes is geworden.

De voorzitter, de heer C. A. Hoorweg, sprak in zijn openingswoord er zijn vreugde over uit, dat zoveel jongeren aanwezig waren. Hij achtte dit een gunstig teken, dat overigens geheel overeenstemt met het landelijk beeld van onze organisatie.

Spreker wees op de activiteiten der J.O.V.D. en wekte de leden op, tot grotere belangstelling voor landelijke en regionale bijeenkomsten.

Hij wees voorts op het verschil tussen de J.O.V.D. en De Nieuwe Koers, wat betreft de geldelijke situatie.

Spreker vond het daarom een teken aan de wand, dat op het congres van De Nieuwe Koers, gesproken werd over opheffing van die organisatie en over eventuele toekomstmogelijkheden van de Nieuwe Koers. Wij hoeven

hier niet over te praten, want de J.O.V.D. heeft pertinent toekomstmogelijkheden, aldus spreker.

Mr. J. W. Geertsema uit Den Haag sprak over „Middenstand en Liberalisme”. Spreker wees op het verschil tussen V.V.D. en P.v.d.A. wat betreft de ordening. De P.v.d.A. ziet ordening als doel, wij liberalen zien het als middel, aldus de heer Geertsema.

Spreker besprak enkele facetten van de problemen van de Middenstand. Achtereenvolgens noemde hij de vestigingseisen, de prijsstabilisatie, het cadeaustelsel, het consumentenvraagstuk, wat betreft de mogelijkheden en noodzakelijkheid van een consumentenbond en de sanering.

Spreker wees erop, dat de V.V.D. uitstekende voormannen voor de middenstand in de Kamers der Staten-Generaal heeft en dat deze personen

contact houden over vele middenstandskwesties met de conventionele partijen.

De middenstand zal zich zo sterk mogelijk moeten organiseren, teneinde tegen de moeilijkheden, welke de huidige omstandigheden met zich meebrengen opgewassen te zijn. Van de huidige regering met zijn socialistische politiek en het ja en amen zeggen van de katholieken, heeft de middenstand weinig te verwachten.

De ere-voorzitter van de afdeling, de heer L. I. Overwater, wees tenslotte op de moeilijkheden van de kleine boeren, o.m. met het oog op de toekomstige vestigingseisen. De heer Overwater sprak namens de aanwezigen een woord van dank tot de heer Geertsema en overhandigde deze, namens de J.O.V.D. afdeling Hoeksche Waard een boekenbon.

Hierna volgde het feestelijk gedeelte van de avond. De opvoering van het blijspel „Zonnebrand en Blaren” was zeer geslaagd en bracht er uitstekend de stemming in. Een gezellig bal hield de aanwezigen tot diep in de nacht bijeen.

Enkele nieuwe leden konden worden ingeschreven en door deze bijeenkomst is de belangstelling voor de J.O.V.D. bij vele jongeren opgewekt.

Geslaagde Noordelijke Districtsdag te Zuidlaren

Boeiende rede van het Kamerlid Toxopeüs

Vele liberale jongeren waren op zaterdag 8 februari naar Zuidlaren getrokken, waar de traditionele Districtsdag werd gehouden.

Ondanks het eveneens traditioneel slechte weer was er een grote opkomst en mede door de genoeglijke sfeer werd de dag een groot succes. De voorzitter van het Noordelijk District, de heer O. Tammens heette allen hartelijk welkom, in het bijzonder Mr. Toxopeus, ere-voorzitter Dr. K. van Dijk, burgemeester Roukema, de besturen van de centrales Groningen en Drente van de V.V.D. en het V.V.D.-bestuur van Zuidlaren. Hij constateerde een verheugende activiteit in het Noorden en memoreerde het Districtskader, uitwisseling met de Duitse Jungdemokraten en de instelling van een Propaganda-commissie met al eerste succes een nieuwe afdeling in Winschoten.

Vervolgens verleende hij het woord aan het 2e Kamerlid, Mr. Toxopeus uit Breda. Deze wees er op, dat wij vanaf 1945 geregeerd worden door het burgerlijk socialisme. De socialisten willen nog steeds verder gaan met ordening en voortdurend wordt er in deze kringen gepleit voor socialisatie woningbouwbezit en nationalisatie van landbouwgronden.

De tijdsomstandigheden hebben de socialistische meegezet, maar thans komt er een kentering ten gunste van het liberalisme.

Spreker wees er met nadruk op, dat de liberalen beseffen, dat volkomen uitsluiten van overheidsingrijpen onmogelijk is. Maar de liberalen willen de individuele mens waardigheid geven en verzetten zich tegen het collectivistische streven van de Partij van de Arbeid.

Wat de C.H.U. eigenlijk precies wil valt moeilijk te ontdekken. In de A.R. is momenteel strijd tussen de groep Ds Hommes en minister Zijlstra. De K.V.P. is erg weifelend, omdat ze doodsbenuwd is stemmen te verliezen aan de socialisten. Zij buigt voortdurend voor de wil van de socialisten, zoals bij de huurblokkering.

Thans zijn de tijdsomstandigheden gunstig voor de liberalen, mits we onze kansen benutten. Spreker pleit met nadruk voor de opname van meer jongeren in de colleges en de bestuursfuncties. De propaganda moet ook populairder worden en de grote massa meer aanspreken.

Na zijn rede had Mr. Toxopeus nog vele vragen te beantwoorden, o.a. of de vorming van werkgemeenschappen in de V.V.D. niet aan te raden was. Hij was hier geen groot voorstander was, omdat dit tot verzuijing kon leiden.

De voorzitter, O. Tammens, dankte de spreker hartelijk en bood hem het boek „Drenthe” van mr. dr. K. van Dijk aan. Deze laatste voerde gedurende de koffiemaaltijd het woord en wees op de herleving van het liberalisme ook in het Noorden. Een andere oude bekende van de J.O.V.D., Ir. Voet uit Groningen, bracht ook zijn felicitaties over.

Een collecte voor de Propaganda bracht f 126.— op. Vervolgens voerde de Rederijkerskamer Praedinius uit Winsum het toneelstuk „Geld te geef” op, dat algemeen in de smaak viel.

Onder leiding van The Saints werd er nog enkele uren gezellig gedanst, waar Toine Sunderman meer en minder geslaagde grollen verkocht.

MEPPEL

De 100ste gepasseerd!

Zaterdag 22 februari hield de afd. Meppel e.o. haar maandelijks vergadering in de zo graag bezochte zaal van hotel Kwint in het hartje van de stad.

De voorzitter de heer W. Dekker kon in zijn openingswoord weer een groot aantal leden en belangstellenden welkom heten. Na de notulen en de ingekomen stukken werd het afdelingsreglement eens grondig onder de loupe genomen. Na een kleine wijziging werd het door de vergadering goedgekeurd, waarna enige tijd werd gepauzeerd. Na de pauze liet één der leden een prachtige filmstrook zien over Londen, Parijs en Rome, iets wat zeer in de smaak viel.

In de pauze gaven zich weer drie nieuwe leden op waarbij ook het 100ste lid was. Dit was voor de voorzitter reden om deze 100ste een extra woord van welkom toe te roepen in ons midden. De voorzitter zei o.a. dat het voor de afd. Meppel altijd moeilijk geweest was sinds de oprichting van af. Dwingelo weer op 100 leden te komen maar nu is deze mijlpaal dus toch eindelijk weer bereikt en naar het zich laat aanzien zal deze mijlpaal spoedig een eind gepasseerd zijn. Het 100ste lid, de heer Ben Dutmer mocht uit de handen van de voorzitter een boekenbon en een bloemenhulde in ontvangst nemen, hetgeen met een enthousiast applaus vanuit de zaal vergezeld ging.

Na afloop van dit officiële gedeelte, dat nogal enige tijd in beslag nam, bleef men nog enige tijd bijeen onder het genot van muziek, een dansje en een glaasje.

De Driemaster

Maandorgaan van de Jongeren Organisatie Vrijheid en Democratie (J.O.V.D.)

Hoofdredacteur: G. Stempfer.

Leden van de redactie:

Bote de Boer Lzn,

G. Dorsman

Ferry A. Hoogendijk (secretaris)

Redactie-adres:

Paulinastraat 88, Den Haag

Adres Administratie:
Prinsengracht nr. 1079, Amsterdam, Telefoon 35343

Adres Alg. Secr. J.O.V.D.:

H. M. J. DUBBELDAM,
2e Van Leyden Gaelstraat 119,
Vlaardingen. Tel. K 1898-5024.

Abonnementsprijs minimum f 3.— per jaar. (Voor leden gratis).

Abonnements- en advertentie-gelden uitsluitend aan G. Stempfer Amsterdam, Postgiro 244397 of op bankrekening, Hollandsche Bank-Unie N.V., Herengracht 434-438.

T. P. DE GEUS
AANNEMERSBEDRIJF
GROND EN WEGENBOUW

Kantoor: Schubertlaan 6 - Leidschendam - Tel. K 1761-1618

Stuwadoors- en Transport Onderneming **J. MEIJER**
Proveniersstraat 76 - Rotterdam - Tel. 45994
Classificeer- en Ketelbikbedrijf

Onderhoudswerkzaamheden:
Zee- en Binnenvaartschepen - fabrieken - loodsen - constructie-
werken - bruggen - kraanbanen.
Het schoonmaken van machinekamers - tanks - bunkers
Ketelbikken en reinigen - sausen van watertanks - ontroesten
Ontgassen van lichters - Opklaren van zeeschepen.

Ingenieursbureau **DE REUS**

ROTTERDAM
Telefoon K 1800-86298-110737

Kranen - Liften - Grippers - Takels

J. van de Geest & Zoon

Behangerij, Stoffeerderij, Matrassenmakerij en Scheepsstoffeerderij

Weteringstraat 20 b-c - Telefoon 123835 - Rotterdam

Rotterdamsche Plaatwerkindustrie

TELEFOON 79550
TELEGRAMADRES: ROPLAATIN

ROTTERDAM - PIEKSTRAAT 20

Specialisten op het gebied van: staal, roestvrijstaal, koper en aluminium

Internationaal Motor Transportbedrijf N.V.
Stieltjesstraat 34a, Rotterdam-Z., Telefoon 117955 (2 lijnen)

Bevrachtingskantoor van Binnenschepen voor de
Internationale Motor-Vaart, Transportovername.

WEESIE
WARMTE
ISSELAARS

ROTTERDAMSE WERKT.- EN MACH. FABRIEK
„WEESIE”

HOOFDWEG 95-99 - ROTTERDAM - TEL. 118575 3 lijnen

Machinefabriek en Constructiewerkplaats
Fa. **J. BRANDWIJK Pzn.**

Brielschelaan 58-60 - ROTTERDAM-Z. - Tel. 71197-75137

Lichte staalconstructies en alle soorten draaiwerk.
Roestvrij stalen bouten, koppelingen en andere onderdelen.

N.V. Scheepsbouw- en Machinefabriek
„DE KLOP”

Industrieweg 4 Sliedrecht

GEBR. BODEGRAVEN
NIEUWKOOP

- ★ Fabriek van Metaalwaren
- ★ IJzerhandel

Telef. 01725 nr. 104 en 289

N.V. A. PRINS TH. ZOONS
Aanneming Maatschappij

SLIEDRECHT
INDUSTRIEWEG 24
TELEFOON 8

Aannemers
van
**Bagger-
Opspuitings-
en Havenwerken**

Captain A. de Jonge

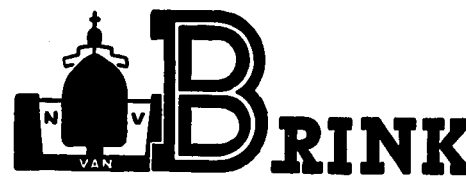
Gecontroleerde Particuliere
Dag- en Nacht-Bewakingsdienst

Bewaking van Schepen,
Kaden, Loodsen, Wagons
en opgeslagen goederen

Vakkundig en Technisch
personeel voor verhalen
van schepen, openen en
schoonmaken van ruimen,
binnen- en buitenboord
verven, ketel en tank
reinigen, aflos donkey-
man, matrozen, koks, enz.

8 b van Vollenhovenstraat,
Rotterdam, Tel. dag en nacht 23578

**Scheeps-
reparatie-
bedrijf**

en Machinefabriek

Waalhaven Pier 8 - Rotterdam
Telefoon 77610 (3lijnen)
Na 18 uur: 73554, 70341, 41782, 171502

Houthandel W. L. J. HOUDTZAGERS

In- en verkoop van NIEUW HOUT en STUWHOUT
Levering van alle materialen voor het stuwen van schepen, wagons enz

Opslagterrein: HUDSONSTRAAT 49 - ROTTERDAM
Telefoon 36621-70684

NA 17 UUR: KLEIDIJK 86 - RHOON - TELEFOON 595

N.V. v/h van Driel & van Ommeren
MACHINEFABRIEK

voor het vervaardigen van hulpwerktuigen en onderdelen
voor de scheepvaart, in staal en non-ferrometalen. Draaien,
fraisen, plaat- en bankwerk, autogeen, electrisch en argon
arc laswerk.

Tel. 75225 - Charloissche Hoofd 37, Rotterdam, Tel. 77150

DE VRIES ROBBÉ & CO

GORINCHEM

staalconstructies
metalen ramen en deuren

N.V. BOELE'S
Scheepswerven en Machinefabriek
BOLNES
Nieuwbouw en reparatie

N.V. Betonfabriek DE METEOR
DE STEEG
Tel. Velp K8302-3344

Fabriek van kwaliteits betonartikelen

H. ten Cate Hzn. & Co.
N.V.
ALMELO

Katoenen- en Kunstzijden Manufacturen

L. SMIT & ZOON
KINDERDIJK

voor
BAGGERMATERIEEL, ZEESLEEP-
BOTEN, ALG. SCHEEPSBOUW

*Serien in
elk serien!*

ANNO 1774

A. VAN HOBOKEN & Co.
BANKIERS
ROTTERDAM
PARKLAAN 32-34

BIJKANTOREN:
's-GRAVENHAGE
RHENEN

CORRESPONDENTSCHAP:
WIJK BIJ DUURSTEDEN

**N.V. Rubberfabriek
BAKKER & ZOON
RIDDERKERK**

★
*Technische
Rubberartikelen*

BOSMAN

CONSTRUCTIE-WERKPLAATS
MACHINEFABRIEK

ROTTERDAM - BRIESELAAAN 45

Telefoon 72525 (3 lijnen)

Na 6 uur Barendrecht 492

SPECIALITEIT

VLEGTUIGONDERDELEN · HULP-
WERKTUIGEN VOOR LUCHTVAART.
ROESTVRIJ STALEN UITL./ATPUPEN.
LICHTMETAALWERKFN, ENZ. ENZ.

*Laat Uw schepen varen met Ferwerda's
vlees, vleesconserven en vleeswaren.*

H. FERWERDA
SCHEEPSLEVERANCIER

IMPORT
EXPORT

Oranjestraat 1E, Tel. 83357, ROTTERDAM Noord

J. C. van Donkelaar - Rotterdam

Adm. de Ruyterweg 37-41 - Tel. 115340-115326, Privé 115340

Ontwerpen en uitvoeren van Café-, Restaurant-, Hotel-
en Winkelinrichtingen - Tevens reparatie-inrichting.

Verhuurinrichting voor feesten en partijen.

Specialiteit: roestvrij stalen toonbankbladen en aanrechten

**DE ROTTERDAMSCH
DROOGDOK MIJ N.V.**

VERPLEGING èn ONDERWIJS

ontvangen de patienten van

Het Nederlands Studenten Sanatorium te Laren (NH)

Leest de interessante brochure: „HET HOE, WAT,
WAAROM VAN HET NEDERLANDS STUDENTEN
SANATORIUM”, op aanvraag gratis verkrijgbaar bij het
Centraal Bureau van de Stichting Het Nederlands Studenten
Sanatorium, Keizersgracht 632, Amsterdam (C), Telef. 64488.

*Steunt het werk dezer stichting, die financiële
hulp van particuliere zijde nog niet ontberen kan!*

Postgiro-rekening No. 91323, A'dam.

Bakker n.v.

MACHINEFABRIEK

en

STAALGIETERIJ

★
RIDDERKERK

N.V. SCHEEPSWERVEN

„PIET HEIN”

voorheen

FIRMA W. SCHRAM & ZONEN

•
**WERVEN TE BOLNES
EN PAPENDRECHT**

||
Twee dwarshellingen, elk 115 mtr.
lang. Overdekt droogdok 116x30
meter, geschikt voor het zwaarste
materiaal.

Telefoonnummers Rotterdam
71354. Dordrecht 3774

„LASSEX”

BESCHERMER
VOOR ALLE
IJZERWERKEN

Bevordert
deugdelijke las

N.V. EERSTE
VLAARDINGSE
VERFFABRIEK

VLAARDINGEN
Telefoon 3692

10e Jaargang No. 4

april 1958

DE DRIEMASTER

MAANDORGAAN

VAN DE JONGEREN ORGANISATIE VRIJHEID EN DEMOCRATIE

District
Z-Holland
koos nieuw
bestuur
(zie pagina 5)

Jongeren stonden vooraan in grote verkiezingszege van het Liberalisme

Juister had de heer Evert Vermeer op de avond van de verkiezingsuitslagen het niet kunnen zeggen: „Dit zijn de verkiezingen van het onbehagen. Onbehagen over de bestedingsbeperking en de internationale toestand.”

Verder merkte de heer Vermeer op, dat het Nederlandse volk de bestedingsbeperking niet begrepen had en hij noemde het teleurstellend, dat de jeugd van Nederland blijkbaar niet geweten had hoe zij moest stemmen.

Hoewel wij kunnen begrijpen, dat de heer Vermeer het niet prettig vond in de volle Koopmansbeurs te Amsterdam voor de Vara-microfoon, het debâcle van de socialistische doorbraak bekend te moeten maken, vinden wij de bewering, dat het Nederlandse volk de socialistische politiek niet begrepen had en dat de jeugd niet wist op welke partij ze moest stemmen op zijn minst arrogant en niet getuigen van werkelijkheidszin.

Een zeer groot deel van de Nederlandse jeugd weet bijzonder goed welke politieke richting zij wil steunen. Het is niet voor niets, dat de J.O.V.D. de snelst groeiende politieke jongerenorganisatie in ons land is. De meeste jongeren laten zich niet in een dirigistisch keurslijf dwingen. En in het algemeen heeft het Nederlandse volk bij de laatste verkiezingen zich beu getoond van de socialistische bedilzucht.

* * *

Vlak voor de verkiezingen werd op grote schaal een verkiezingspamflet van de Partij van de Arbeid verspreid, waarin wordt gezegd: „De politiek van de P.v.d.A. keert zich tegen bureaucratisch centralisme” en „er is geen sprake van dat de P.v.d.A. alles bij de staat zou willen concentreren en ons volksleven in al zijn verscheidenheid door een omvangrijke bureaucratie wil laten dirigeren.”

Dit schoons mocht men op zich laten inwerken bij een breipatroontje, wat men erbij in de brievenbus kreeg. Al breiende zouden de Nederlandse huismoeders er dan van overtuigd moeten raken, dat de Partij van de Arbeid de alleen zaligmakende partij in ons land is.

Men kan echter nog zoveel visitekaartjes en breipatroontjes in de Nederlandse brievenbussen gooien, wanneer de feiten lijnrecht in strijd zijn met de propagandageschriften, dan slikt een groot deel van ons volk dit niet.

Want de na-oorlogse praktijk laat namelijk zien, dat het moeilijk valt een sector van ons volksleven te noemen, waarin de staat geen zeggenschap heeft.

De lonen van 90% van de Nederlandse werknemers worden tot op de cent nauwkeurig door de overheid voorgeschreven.

Zowel het bouwen van huizen als het verkrijgen van een woning is aan reeksen van vergunningen gebonden. De kunst is op alle mogelijke manieren aan de staat verbonden. Voor het verkopen van veters moet men uitgebreide diploma's bezitten, enz.

* * *

Er heerst inderdaad onbehagen. Hoewel we een democratische samenleving in Nederland hebben, was het tot voor kort alleen de Partij van de Arbeid, die op ieder uur van de Vara-zenddagen zich via de radio tot het Nederlandse volk kon richten.

Hierin is nu „verbetering” gekomen. De andere partijen mogen nu ook eens in de 14 dagen 10 minuten een uitzending verzorgen. Doch dat er op dit punt nog grote misstanden bestaan werd weer eens aangetoond op de ochtend van de verkiezingsdag.

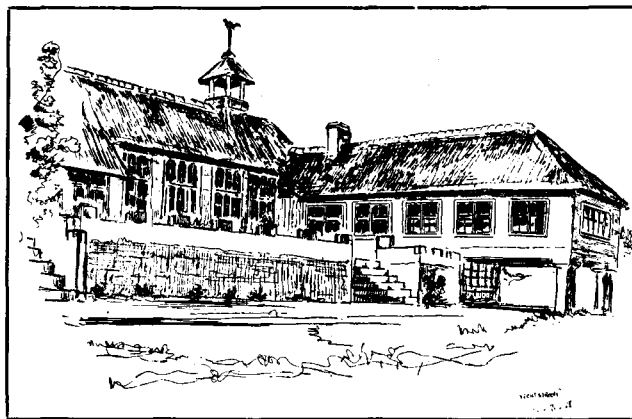
Het programma van Bob Spaak (Ontbijtclub) werd geheel ingeschakeld voor de

stemmen kregen de liberalen erbij en de V.V.D. werd daardoor de derde partij in grootte in ons land.

De 26e maart moet daarom voor allen, die het liberalisme een warm hart toedragen, een grote dag zijn geweest. Een groot deel van het Nederlandse volk heeft zijn stem aan het liberalisme gegeven. De V.V.D. krijgt hierdoor een dankbare, doch zeer moeilijke taak in de naaste toekomst te vervullen. Zij zal haar programma op een nog breder schaal moeten bekend maken en de massa moeten doordringen van de politiek die zij voorstaat.

* * *

Zeer veel jongeren hebben voor het liberalisme gekozen. Wij zijn er van overtuigd, dat er nog veel meer jongeren de liberale beginselen kunnen onderschrijven, wanneer hen duidelijk wordt gemaakt wat de V.V.D. voor een politiek wil volgen. Prof. Oud heeft onlangs op de algemene vergadering van de V.V.D. gezegd, dat de

Dit is de „VECHTSTROOM”
bij OMMEN, waar wij op
10 en 11 mei a.s. ons
LANDELIJK WEEKEND
houden.

★
Voor nadere bijzonderheden zie
verder pagina 2.

verkiezingspropaganda van de Partij van de Arbeid. Een algemeen populair programma werd in dienst van de partij gesteld. Op commando-toon werd ons steeds weer gezegd: „Stem op de Partij van de Arbeid.”

Dit alles getuigt van een zeer slechte smaak. Het duidt erop, dat de socialistische naderend onheil van een grote verkiezingsnederlaag op alle mogelijke manieren wilden voorkomen. Dit soort programma's kan wellicht bij sommige mensen in de smaak vallen, bij grote groepen van onze bevolking wekt het wrevel. In alle opzichten is de Partij van de Arbeid te ver gegaan.

* * *

Het grootste deel van het stemmenverlies van de P.v.d.A. is ten gunste gegaan van de V.V.D. Deze partij heeft een grote sprong vooruit gemaakt. 190.000

jongeren meer kansen moeten worden geboden in de partij. Hij bedoelde waarschijnlijk, dat er meer jongeren in de openbare lichamen voor de V.V.D. moesten komen. Nu blijkt dat veel jongeren aan de V.V.D. hun stem hebben gegeven, krijgt deze uitspraak nog meer reliëf.

Het is in ieder geval verheugend voor een partij, wanneer zij weet, dat een groot deel van de jongeren achter haar staat. Dit belooft veel goeds voor de toekomst!

F. A. HOOGENDIJK

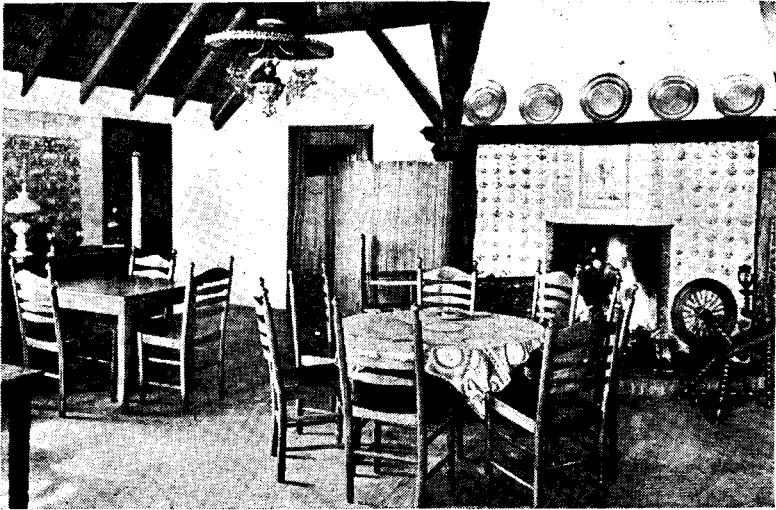
APOLLO PAVILJOEN
APOLLOLAAN 2 - AMSTERDAM - TELEF. 712410

Restaurant: iets aparts
„Franse Zaal” voor partijen uniek
Terras: een dorado aan het water

Landelijk Week-end op 10 en 11 Mei in Sporthotel „De Vechtstroom” bij Ommen

tevens Kaderbijeenkomst, georganiseerd door de J.O.V.D. afd. Enschede

Men wordt verwacht tussen 16.00-16.30 uur aanwezig te zijn op het station te Zwolle of Ommen. Vanaf Zwolle dient men de bus naar Ommen te nemen, die over OUDLEUSEN, en niet die, welke over Vilsteren rijdt. Halte „Vechtstroom” op 6 min. van het gebouw. Vanaf Ommen lopen er ook bussen naar halte „Vechtstroom”.

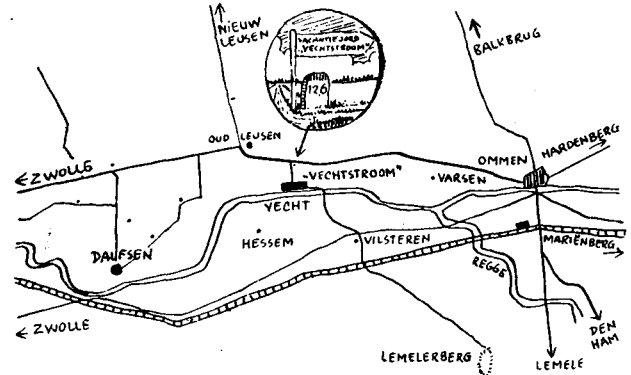

Sporthotel „de Vechtstroom” is een unieke gelegenheid voor het houden van bijeenkomsten.

PROGRAMMA

ZATERDAG 10 MEI.

- 17.30 uur Opening door de voorzitter van het Hoofdbestuur van de J.O.V.D., de heer H. Jacobse.
- 18.00 uur Broodmaaltijd met warme omljsting.
- 19.30 uur Inleiding over de vooruitzichten van de textiel-industrie in de Euromarkt.
- 20.00 - 20.15 uur Korte Pauze.
- 20.15 - 21.00 uur Discussie.
- 21.00 - 21.30 uur Gelegenheid tot verkleeden.
- 22.00 - ? uur **SOIREE-DANSANTE met medewerking van HENK ELSING EN ZIJN TRIO.**
(Henk Elsing werd ontdekt door Tom Manders en hij treedt momenteel veel op voor de radio; een paar maanden geleden zijn de eerste gramfoonplaten van hem op de markt gebracht).

ZONDAG 11 MEI.

- 9.00 uur Ontbijt, waarna gelegenheid tot kerkbezoek, zwemmen, volleybal en andere sportiviteiten.
- 11.30 - 12.00 uur Koffie-dinken.
- 13.00 uur Warme maaltijd.
- 14.00 uur Inleiding door Z. Excellentie Drs W. K. N. Schmelzer.
- 16.30 uur Sluiting.

Tot onze grote spijt moeten we vermelden, dat aan ons landelijk week-end ook kosten voor de deelnemers zijn verbonden en wel f 8.50 per persoon. Reiskosten boven f 6.— worden vergoed.

Gelieve het bedrag van f 8.50 vóór 3 mei over te maken aan Mej. N. Hedden-dorp, Staringstraat 37 (Postbus 135), Enschede.

AANMELDINGSFORMULIER

Naam: _____

Adres: _____

Woonplaats: _____

Aantal personen: _____

**KOMT VIA Ommen *
OF Zwolle
Eigen vervoer**

* Doorhalen wat niet gewenst is!

De verhouding tussen politiek en economie

Wat doen we met de moderne conjunctuurleer?

Toen ik onlangs sprak voor een gezelschap humanisten werd mij door één der aanwezigen de volgende vraag gesteld: **Waarom volgen de politici toch zo weinig de adviezen van de economen op?**

Dit is op zich zelf een belangwekkende vraag. De vragensteller haalde enige recente voorbeelden aan, waarmee hij zijn mening wilde staven. O.a. zei hij, dat de regering verleden jaar geen belastingverlaging had mogen invoeren in een tijd van hoogconjunctuur. Dit gaat tegen de conjunctuurleer in.

Afgezien of dit laatste juist is, is het inderdaad waar, dat zich tussen de economen en de politici conflicten kunnen voordoen. De diepere oorzaak hierbij is dan meestal, dat het economisch gewenst zou zijn om een bepaalde gedragslijn te volgen, doch het politiek niet kan. Bij de politiek speelt het gevoel een grote rol. Bij de economie regeert het verstand.

Wanneer het op een gegeven moment uit economisch oogpunt beter zou zijn om tot belastingverhoging over te gaan, kan dit voor een regering onmogelijk zijn, wanneer zij aanvoelt, dat ze op dit punt niet verder meer kan gaan. Het moet altijd nog politiek verkoopbaar zijn.

Daarom moeten de economen de adviseurs zijn van de politici. Zij kun-

nen echter zuiver als econoom niet op de stoel van de politicus gaan zitten.

Overigens zal iedere verstandige regering, indien dit noodzakelijk of wenselijk is, de adviezen van de economen opvolgen. De Nederlandse regering vraagt veelal in belangrijke kwesties advies aan de Sociaal Economische Raad.

Nu hebben vele economen aan rode universiteiten na de tweede wereldoorlog beweerd, dat de economen nu de conjunctuur hadden kunnen doorvoren en wanneer er een goede conjunctuurpolitiek gevoerd zou worden zou de tijd van hausse en depressie voorbij zijn.

Het gezegde van Heine: Na 7 dikke jaren, volgen 7 magere, zou niet meer opgaan. Welnu, het ging er

veel op lijken. Twaalf jaar lang hadden we hoogconjunctuur — ja zelfs superhoogconjunctuur. Dit ontlokte aan een zeer rode professor aan de zevende faculteit te Amsterdam de uitroep: Zie je wel, de conjunctuur beheersen wij volkomen!

Verleden jaar begon het echter te kenteren. Er kwam bestedingsbeperking (aan het woord bezuiniging was immers te veel de naam van Colijn verbonden!).

Op dit moment blijkt, dat volgens het Centraal Plan Bureau voor de rest van 1958 op een werklozental van 120.000 gerekend moet worden.

Eén dezer dagen verklaarde dr Drees op een vergadering voor de werkgeversgroep in de P.v.d.A., dat het aantal werklozen maar 1/4 was van dat in de vooroorlogse crisisjaren.

Inderdaad is het **maar één kwart**. Maar de minister-president had toch moeten weten — of weet dit wellicht ook — dat de bestedingsbeperking zich in de komende maanden pas zal doen gevoelen. Dit betekent, dat over enkele maanden pas kan blijken hoeveel mensen er werkelijk de straat op worden gestuurd.

Nu hadden er volgens de bekende conjunctuurtheorieën conjunctuurreserves moeten zijn. Dan had wel-

licht de regering de schande bespaard kunnen blijven om in een land met een ernstige woningnood een werkloosheid te hebben van enkele tienduizenden bouwvakarbeiders.

Als conclusie kunnen we dus twee vragen stellen: of de regering heeft niet voldoende naar de economische adviezen geluisterd, of de conjunctuurtheorieën werken toch niet onfeilbaar.

Eén feit springt echter duidelijk naar voren. Regeren in een tijd van hoogconjunctuur is niet moeilijk. Een regering, die met de minste tegenslag in moeilijkheden geraakt is geen knip voor de neus waard. Een regering, die echter geen rekening houdt met economische tegenslagen kan men maar één predikaat geven: kortzichtig.

F. A. H.

**STALEN
KANTOORMEBELEN
GISOLAMPEN**

MARGINALIA

Niet gevorderde zendtijd (I)

Op woensdagavonden pleegt de heer Scheps voor de Vara-microfoon enig commentaar op diverse gebeurtenissen te geven. In een soort Nederlands waar de microfoon groen van uitslaat, geeft hij dan de mening van de P.v.d.A. weer en deelt links en rechts zijn forse meppen uit.

Dit geschiedt overigens niet in door de regering gevorderde zendtijd.

Enige weken na de verkiezingen trok de heer Scheps van leer tegen de Pacifistisch Socialistische Partij en in zijn betoog verweet hij haar aanhangers „door hun optreden steun te hebben gegeven aan bij uitstek conservatieve partijen zoals de K.V.P. en de V.V.D.". Dit ging zo terloops, zo achteloos, als iets waar verdere discussie niet over nodig is. De heer Scheps is een specialist in het produceren van niet verder gemotiveerde slagzinnen.

Er zit niet iets, maar een hoop oneerlijks in een dergelijke beschuldiging van conservatisme, omdat men de tegenstander met een massa overtuigingskracht iets in de schoenen schuift wat in feite kant noch wal raakt. Wanneer de luisteraars het niet geloven blijft er toch allicht iets hangen en de herhaalde druppel zal op de duur de hardste steen uithollen.....

Vele luisteraars immers hebben een weinig kritische instelling tegenover hetgeen voor de radio gezegd wordt en wanneer men hen een bepaalde slagzin maar lang genoeg voorhoudt accepteren zij op de duur de juistheid er wel van.

Omo wast witter, waarvan acte. (Gratis advertentie, red.)

Niet gevorderde zendtijd (II)

Nu is het woord „conservatief" een gevaarlijk woord. Conservatief zijn is iets heel lelijks en degenen, die de conservatieve schoen past behoeft hem geen eens aan te trekken om al een inferieur wezen te schijnen.

In de jaren van de naoorlogse vernieuwingsroes heeft ook het woord „liberaal" een dergelijke, minder prettige bijklank gehad, zelfs zo, dat men er in liberale kring aanvankelijk uiterst spaarzaam mee omsprong.

Zowel de J.O.V.D. als de V.V.D. hebben er hun min of meer wazige aanduidingen aan te danken. In de loop der tijd is men een wat reëler standpunt in gaan nemen en inmiddels is de koers van het woord „liberaal" aanzienlijk boven pari gestegen. Een dergelijke ontwikkeling begint zich ook te voltrekken met de betiteling conservatief. Maar we zijn nog slechts aan het be-

gin en de heer Scheps c.s. zullen zich hier wel dapper tegen weren.

In hun veroordeling van alles wat conservatief is hebben zij gelijk wanneer conservatief de aanduiding weergeeft van alle fossiele opvattingen en principes, die een rol blijven spelen in het heden. Zij kunnen dan het etiket conservatief echter niet met goed recht plakken op de liberale stroming in Nederland, want bij de bewijsvoering zouden zij de werkelijkheid ernstig geweld aan moeten doen.

Wanneer men echter als conservatief beschouwt de voorkeur voor eigen verantwoordelijkheid boven zorg van de wieg tot het graf, voorkeur voor produceren boven verdelen, voorkeur voor gezond geld boven inflatie, ja, dan is het liberalisme in Nederland oer-conservatief.

Wij zullen het dan altijd als een erenaam beschouwen en onze socialistische makkers gaarne alle pseudo-progressiviteit gunnen, die zij maar op kunnen brengen.

Origineel initiatief

Minister Cals is een man, die van originele dingen houdt. Zo heeft hij deze maand een brief geschreven aan de middelbare scholieren van de hoogste klassen. Dit schrijven was bedoeld als opwekking eens te overwegen na het eindexamen aan te sturen op een betrekking als leraar op een middelbare school.

Overbodig was deze poging zeker niet. Er heerst een ernstig tekort aan leerkrachten voor dit onderwijs en dikwijls moet men tot de benoeming van niet volledig bevoegde krachten overgaan.

Ook deze benoemden kunnen voortreffelijke leraren en leraressen blijken, doch het feit blijft dat het peil van het onderwijs zich momenteel niet op het hoogst denkbare niveau beweegt. Het is onmogelijk maar bij benadering vast te stellen welke schade hierdoor aan de Nederlandse samenleving wordt toegebracht.

De maatschappij stelt steeds hogere eisen aan de kennis en persoonlijkheid van degenen, die er een min of meer belangrijke rol in moeten spelen. Het middelbaar onderwijs is een van de belangrijkste vormingsinstituten voor deze groep. Daarom is een tekort aan leerkrachten een wezenlijk gevaar.

Daarnaast is het betreurenswaardig als vele plaatsen ingenomen worden door krachten, die men er eigenlijk liever niet zou zien, omdat iedere leraar op zijn eigen ogenschijnlijk be-

perkte plaats jaargang na jaargang leerlingen beïnvloedt en mede tot mens helpt vormen.

Men kan het belang van deze taak niet licht overschatten.

Daarom is de brief van minister Cals een gelukkige greep en het is te hopen, dat naast dit schriftelijk eerbewijs de salariëring op een hoogte komt te staan, die met het belang van de functie overeenkomt.

Commentaar

Het is niet nodig een uitgebreide kanttekening te maken bij hetgeen Evert Vermeer op de avond van de verkiezingen in de Koopmansbeurs te Amsterdam over de jongeren in de V.V.D. opmerkte. In het hele land hebben vriend en tegenstander er een ongelofelijk plezier om gehad.

Opgemerkt zij in de eerste plaats, dat tijdens de spanning van een dergelijke uitzending iedereen met even groot gemak uit had kunnen glijden en in de tweede plaats, dat Evert Vermeer later op de avond zijn minder geslaagde opmerkingen op sportieve wijze heeft herroepen.

De verkiezingseditie van Het Vrije Volk bracht echter met vette letters het bericht, dat het gejoel van de zijde der V.V.D. het spreken in de Koopmansbeurs onmogelijk had gemaakt, zodat de uitzending gestaakt moest worden.....

Men zou zich aan een dergelijke onjuiste voorlichting kunnen ergeren, als niet de domheid er van zo vermakelijk was. Iedere luisteraar immers was op de hoogte van de ware toedracht en deze kennis zal de in Het Vrije Volk te stellen hoeveelheid vertrouwen niet overmatig doen toenemen. Hetgeen van harte toegejuicht dient te worden.

Die Partei hat immer Recht

Al ligt de dag der verkiezingen alweer even achter ons, ook een ander facet van de socialistische wijze van reageren was te merkwaardig om niet even bij stil te staan.

De oorzaak van deze reactie was het enthousiast meeleven van vele aanwezigen op een manier, die de socialistische voormannen bepaald onwelgevallig was. In plaats van schallende strijdlieden van het collectivisme viel iets veel aardigers te beluisteren en wel, dat enige onjuiste conclusies met huu- en boe-geroep van commentaar werden voorzien....

Dit dreef Evert en de zijnen op de vlucht en „in de rust van de studio" ging men weer verder. Onwillekeurig denkt men dan aan de gang van zaken in Engeland. Piet Bakker heeft in een reportage van een verkiezingsvergadering eens beschreven hoe door een interruptie van

En Drees-knaap gevestigd
[te Beilen,
Vergoot tranen, wel zeventien
[teilen,
Hij snikte zeer hard
Begrijp toch mijn smart,
De doorbraak is hardstikke
[wijlen.

een wasbaasje uit Pimlico de eerste minister van het Britse imperium volkomen van het podium werd geveegd. In Engeland vermag men echter, als het een beetje naar uitpakt, ook een goed verliezer te zijn.

De P.v.d.A. heeft dit niet op kunnen brengen. Er was weinig democratisch in de reactie om met de staart tussen de benen er van door te gaan en weer misbruik van de bevoorrechte positie op radiogebied te maken. Dit was dan de socialistische visie van het antirevolutionaire woord „in ons isolement schuilt onze kracht". Men neemt als aandeelhouder in de brede basis toch nog wel iets van elkaar over.....

Vanuit de veilige studio gooien de Drezen, Voskuils, Vermeers en Scheps hun geladen volzinnen het land in, er is toch niemand die wat terug kan doen. Die Partei hat immer Recht en wee degenen, die als men eens de kans heeft wat terug te zeggen, van hun afkeuring blijf geven.

Dat heet dan „een uitzending onmogelijk maken". Men is in socialistische kring een beetje te veel gewend geraakt aan ja-knikkers en dit lesje in de democratie zal misschien heilzaam werken.

Blijft de vraag, die we in de trein opvingen tijdens een discussie over de komende gemeenteraadsverkiezingen: „Zeg, jullie hebben toch niet vergeten de Koopmansbeurs weer af te huren?" G. D.

HEUGELIJK NIEUWS

Uit onze grote J.O.V.D.-familie zijn weer enige heuglijke nieuwtjes te melden.

Zo ontvingen wij bericht, dat de zo bekende en we mogen wel zeggen, populaire figuur in onze organisatie, **Tim de Vries** op 29 maart j.l. in het huwelijk is getreden met mejuffrouw **Lotty Beenhakker**.

De Driemaster is weliswaar te laat voor de receptie, maar wij kennen het adres van de jonggehuwden t.w. Rozenburglaan 82 b te Rotterdam, alwaar het alsnog wel gelukwensen zal regenen, voorzover men niet eerder van deze echtverbintenis op de hoogte was. Proficiat!

Een niet minder bekende figuur in de J.O.V.D., **Joop Schuyff**, stapt eveneens in het huwelijksbootje en wel met mejuffrouw **Ilse Treffers**. Datum vrijdag 9 mei a.s. te 10.30 uur in het gemeentehuis te Baarn. Kerkelijke inzegening om 11.15 uur in het gebouw van de Ned. Protestantenbond, Kampstraat, door ds R. Hensen. Receptie van 15.30 tot 17.30 uur, Laanstr. 61 te Baarn. Toekomstig adres begin augustus: Diepenbroeklaan 28 te Baarn.

Eveneens onze hartelijke gelukwensen!

The Rotterdam Exterminating Cy. and Ships-Maintenance Service

TELEFOON 30958 - GIRO 478901 - POSTBUS 950

Storework

Owner: B. F. Muurlink

Schoonmaak en onderhoudswerk - Gouvernestraat 7 - Rotterdam

BOEKBESPREKING

„De samenspraak in ons samenleving”, door dr H. J. Prakke. Van Gorcum en Comp. N.V., Assen, 1957. 208 blz., 15 x 22 cm. Prijs f 9.75.

„De samenspraak in onze samenleving” draagt als ondertitel „Inleiding tot de Publicistiek” en deze wetenschap wordt door dr Prakke aangeduid als de wetenschap van de met een bedoeling uitgeoefende openbare overbrenging van berichten en gevoelens en de werking daarvan in de samenleving.

In ruimere zin kan men de publicistiek beschouwen als de wetenschap van de openbare communicatie tussen de mensen. Dit terrein gaat het bestuderen van pers als zodanig verre te boven.

Het boek is geen inventarisatie, geen handboek van deze nieuwe wetenschap. Daarvoor zou een bibliotheek van standaardwerken op zichzelf nodig zijn. De tegenwoordige samenleving is rijkelijk ingewikkeld geworden en is als een weinig homogeen orkest van enorme omvang.

Degene, die zich onder de klanken van dit orkest verloren gaat wanen is hij, die het kaf van het koren niet meer vermag te onderscheiden en alles maar willoos over zich heen laat komen. Daarom heeft dr. Prakke in zijn boek een terreinverkenning gemaakt en aan de hand van hetgeen hij hoorde en zag wat orde in de chaos gebracht.

Waarom publiceert de mens, hoe doet hij dit, hoe wordt het ontvangen, hoe beïnvloedt de ontvangst toekomstige publicaties, ziedaar een aantal vragen waar dr Prakke midden in springt en waar hij met talloze voorbeelden, variërend van Ger-

brandy tot Tom Poes en Heer Bommel, van Ceasar tot Wout Wagtmans een antwoord op geeft.

Na een aanduiding van de communicatiemiddelen volgt een uiteenzetting van hun karaktertrekken en functies. In het derde deel worden de lichamen, die communicatie bedrijven aan een ander onderzoek onderworpen, zoals b.v. de groep, de kerk en de staat; tevens hoe de maatschappij ten gevolge van deze invloeden evolueert tot een steeds veelzijdiger organisme.

Hiermee zitten wij midden in het kenmerk van de publiciteit, nl. de bestudering van het proces waardoor de universele spraakverwarring tot een samenspraak kan worden.

Wil men van de samenleving, het orkest, iets gaan begrijpen, dan moet men van die vele, vele instrumenten iets meer weten en hun waarde leren schatten.

Men leest het boek als een roman. Bijna iedere bladzijde is gelardeerd met citaten en voorbeelden, gepeurd uit alle landen en tijdperken. Door deze levendigheid schieten de lezer zelf allerlei voorbeelden en gebeurtenissen op het terrein der publieke communicatie te binnen en hij gaat mee-denken, hetgeen naar wat in de epiloog staat ook de bedoeling van dr. Prakke is geweest. De schrijver is daar stelling in geslaagd.

Wie zich interesseert voor de bontheid van de samenleving — en wie doet dat in feite niet — kan aan dit boek over de „samenspraak” een paar feestelijke avonden beleven. En..... hij zal daarna vele zaken gemakkelijker op hun mérites vermogen te beoordelen! G. D.

Spinners en Twijners
van
Weef- en Tricotgarens

LIBERTAS
twee MAANDELIJKS ORGAAN van de
NEDERLANDSE LIBERALE STUDENTEN
VRAAGT PROEFNUMMER
adm. Churchill-laan 224 — Amsterdam-Z.

Cellophane
GED. MERK ★
Plastics
Inlichtingen en
monsters
op aanvraag

SIDAC N.V. - UTRECHT
★ Westerdijk 16 — Telefoon 13992-13993

HBU **HBU**

HBU Bankservice
omvat de wereld!

Onze bankservice staat ter beschikking van de Nederlandse zakenman,
die prijs stelt op een vlotte en juiste behandeling van zijn belangen,
waar ook ter wereld.

Ook voor U: de HBU

HOLLANDSCHE BANK-UNIE N.V.
AMSTERDAM - DEN HAAG - ROTTERDAM

District Zuid-Holland koos een nieuw bestuur

Geslaagd weekend mede van het Centraal Kader

In het Internationaal Jeugdhotel te Scheveningen heeft het district Zuid-Holland van de J.O.V.D. op 12 en 13 april j.l. haar eerste bijeenkomst van dit jaar gehouden.

Reeds vroeg in de middag waren de vertegenwoordigers van bijna alle afdelingen uit de provincie aanwezig, terwijl voorts tal van leden uit de noordelijke-, zuidelijke- en oostelijke-districten konden worden begroet.

Om 16 uur opende de voorzitter de algemene districts-ledenvergadering en deelde mede, dat het belangrijkste agendapunt werd gevormd door de bestuursverkiezing. Het zittende bestuur trad in zijn geheel af, omdat de meeste leden wegens drukke werkzaamheden niet meer in staat waren hun functie langer aan te houden.

Voorzitter v. d. Zande stelde voor, een vertegenwoordiger van elke afdeling in het nieuwe bestuur te kiezen en de functieverdeling aan dit bestuur zelf over te laten.

Spr. was van oordeel, dat men aldus kon geraken tot een hechtere samenwerking en een grotere binding tussen de afdelingen onderling, zomede tot een grotere activiteit.

Voor een dergelijke opzet, zo zei de voorzitter v. d. Zande, is geen bekrachtiging van de landelijke algemene ledenvergadering nodig, zolang de reglementen van het district in een en ander nog niet voorzien.

Over dit voorstel werd vervolgens levendig gediscussieerd.

De heer Naber was van oordeel, dat men aldus enerzijds een procedure wilde volgen buiten het bestaande reglement om, terwijl men anderzijds toch weer op dit reglement terugrijpt, dat in de nieuwe opzet niet voorziet.

Ook de heer Boender sprak in gelijke geest en was van oordeel, dat het bestuur met een nieuw reglements-artikel moest komen.

Tenslotte werd de suggestie van de voorzitter toch aanvaard.

Voordat tot de verkiezing van een nieuw bestuur werd overgegaan dankte voorzitter v. d. Zande voor het genoten vertrouwen, waarbij hij erop wees, dat het bestuur drie jaar geleden zijn taak onder moeilijke omstandigheden moest aanvaarden. Het verheugde hem in hoge mate, dat in diverse plaatsen van het district Zuid-Holland nieuwe afdelingen konden worden opgericht, zoals in Voorne, Putten en in Barendrecht.

Hiermee nam het oude bestuur officieel afscheid, dat bestond uit de heren G. v. d. Zande, voorz.; H. Dubbeldam, penningm.; H. Huisman en de dames Kitty van Rijn, secretaresse, en mej. N. Veelders.

Nieuwe namen

Het nieuwe bestuur werd als volgt samengesteld:

De heer C. Hoorweg, voorz. (Hoekse Waard); mej. M. Maerman, secretaresse (Vlaardingen/Schiedam), mej. N. Veelders, penn. resse (Den Haag) en de heren J. Bertram (Rotterdam), J. van Dijk (Gouda) en J. A. Sorel (Delft).

De heer F. A. Hoogendijk verzocht hierna op de eerstvolgende vergadering met een nieuw ontwerp reglement te komen, welk voorstel door de voorzitter werd overgenomen.

Hierna werden nog diverse huishoudelijke zaken afgehandeld.

Na het diner hield mr W. J. Geertsema op initiatief van het Centraal Kader een voordracht over Medezeggenschap van de werknemersorganisaties.

Spr. zag zijn voordracht als een experiment. Er is n.l. nog geen rapport van de V.V.D. Spreker is benieuwd naar de mening van de hier aanwezige J.O.V.D.-leden.

Het onderwerp betreft een veelomvattend terrein en is te zien als een recente fase in het maatschappelijk leven met een duidelijk verschil t.o.v. het vroegere gildewezen. De

arbeider was toen meer een werktuig dan een werkmeester, een onderdeel van de machinerie van het bedrijf. Alles werd beslist over en buiten de arbeider om. Dit was een dieptepunt. Er kwam een kentering in 1870 bij de samenstelling van de eerste kernen bij de Gist- en Spiritusfabriek en Stork.

Men onderkent Leiding - Kapitaalverschaffers - Werknemers. Het doel is verweven aan de samenbundeling van deze facetten.

Hoofdmotief: medezeggenschap, zijnde vrijere ontplooiing van de menselijke persoonlijkheid en het dragen van verantwoordelijkheid is aanvaard.

Politiek motief: een middel om de geestelijke drainage tegen te gaan, het geestelijk element in het werk niet af te scheiden. De werknemers moeten gezag krijgen, daar dit heden niet berust op materieel bezit.

Realisering medezeggenschap: Politiek gezien hadden de arbeiders vroeger geen zeggenschap; hierna kwam de opkomst van de vakbeweging. De leiders hieruit bekleden nu belangrijke posten in het politiek- en economisch leven — o.a. door instelling van „pressuregroups” — de sociaal economische medezeggenschap is heden gerealiseerd.

Privaatrechtelijke medezeggenschap; in het C.A.O. neemt de georganiseerde vakbeweging deel o.a. door lidmaatschap bij het Arbeidsbureau.

Publiekrechtelijke medezeggenschap; hierin kent men bedrijfschap met bevoegdheden op het sociale vlak en productschappen met bevoegdheden op economische terrein.

In de P.B.O. wordt het standpunt onjuist geacht, de arbeiders medezeggenschap te onthouden in het productschap. In het rapport van de Teldersstichting onderschrijft men dit laatste. Men kent drie fasen: medeweten, medespreken en medebeslissen, waarbij men voorts pariteit bij vertegenwoordigers tussen de

partijen in de bedrijfsschappen nastreeft.

Wet op de Bedrijfstakken: Men kent de medezeggenschap op het niveau van bedrijfstak met ondernemersraad, gekozen uit beide partijen met alleen zeggenschap op sociaal terrein. Heden is 50% van de arbeiders hierdoor vertegenwoordigd.

De vraag mag terecht gesteld worden: heeft de Nederlandse arbeider momenteel het vereiste ontwikkelingspeil, is zijn oordeel niet te snel subjectief? De verwachting, dat hij later dit peil heeft, mag echter niet de macht van de ondernemer beperken. Spreker acht het mogelijk, dat de toekomstige wet op het ondernemersrecht ook de bonden aan banden legt!

Medezeggenschap in de praktijk: Uitgaande van de N.V.-vorm, bij de bekende indeling directie - raad van commissarissen en ondernemingsraad is alléén zitting in de laatste mogelijk. Om echter de moeilijke factor kapitaal te overbruggen is de instelling van een nieuw overleglichaam misschien probaat.

Liberaal gezien ziet spreker het later in de wet vastleggen wat in de praktijk gevormd is. Medezeggenschap is wel een ideaal maar geen utopie.

Hierna volgde nog een zeer geanimeerde discussie.

De avond werd besloten met buitengewoon genoeglijke uren in strikt dans tempo.

Zondag 13 April

Na de lunch opende de heer B. de Boer, onze landelijke vice-voorzitter, de bijeenkomst, waarin deze met genoegen prof. dr J. Kymmell van het ministerie van Buitenlandse Zaken begroette, die sprak over het onderwerp „Over de plaats van Nederland in de Euromarkt”.

Tegen de namiddag bracht de heer De Boer onder geestige bewoordingen de dank van bestuur en aanwezigen aan de inleider over en sloot dit zo succesvolle weekend.

IS DEMOCRATIE EEN MODECREATIE?

Een wederwoord van drs L. E. Groosman

De volkomen verschillende wijzen, waarop de heer Versteeg in het februari-nummer en de heer Tonkens in het maart-nummer van de Driemaster op mijn artikel onder bovengenoemde titel in het januari-nummer hebben gereageerd, stemmen tot nadenken.

De redactie heeft mij — t.o.v. dit vraagstuk — een absoluut negatieve instelling verweten, welke uitlating de inleiding moest vormen tot een discussie over dit bij uitstek moeilijk hanteerbare vraagstuk.

De heer Versteeg ondersteunde min of meer de probleemstelling, doch zag niet in waarom het noodzakelijk is zo diep in dit vraagstuk door te dringen.

Als we maar van te voren afspreken wat de inhoud is van een begrip — zo was ongeveer de strekking van zijn betoog —, dan kan hierover geen misverstand bestaan en is discussie heel goed mogelijk.

De redactie nam reeds bij voorbaat een afwijzende houding aan door mij negativisme aan te wijzen evenals de heer Tonkens deed. Laatstgenoemde ziet mij al staan aan de wieg van een nieuwe 20ste eeuwse dictatuur.

Een goed verstaander heeft maar een half woord nodig. In het onderhavige geval vraag ik de vrijheid opponenten en medestander van replek te dienen, uitvoeriger dan de uiteenzetting van januari. Bovendien wil ik daarmee het klaarblijkelijk gerezen misverstand uit de weg ruimen.

Voorop wil ik stellen, dat wanneer er over de begrippen „vrijheid” en „democratie” geen misverstanden

bestonden iedere discussie overbodig zou zijn. Dat er over deze begrippen wel het een en ander te doen is bewijst het bestaan van de V.V.D. en de J.O.V.D. Wat wij als „politieke” groepering toch willen is handhaving van „de vrijheid” — de laatste tijd meer gezien als geestelijke vrijheid — en „de democratie”.

Wanneer de heer Versteeg nu stelt, dat democratie eigenlijk niets anders wil zeggen dan dat „het volk

kiest” en dat daarbij geen discriminatie wordt toegepast — wat het kiezen als zodanig betreft — dan kan ik hem gelijk geven. Maar dat begrip dekt „de” democratie niet geheel. Wat ik zo noodzakelijk vond daaraan toe te voegen was, dat het juist de mentaliteit is, waarmee deze rechten worden uitgeoefend, die de inhoud aan het begrip geeft. Is die mentaliteit — des noods ver op de achtergrond — verkeerd dan deugt ook die keuze niet al neemt daaraan het gehele (niet gediscrimineerde) volk deel!

Er is een tijd geweest, dat er een onderscheid gemaakt werd tussen een revolutionair en een democratisch socialist. De revolutionaire groep wilde bestaande instellingen omverwerpen, plotseling een machtspositie vestigen; de „democratische” groep stelde zich op het standpunt, dat het beter was „via de gebruikelijke kanalen” tot een parlementaire meerderheid te komen. Dit laatste om de heer Tonkens eraan te herinneren, dat het niet aan bewijzen ontbreekt om aan te tonen, dat de

socialisten ook in Nederland zeer vaak de grens van het democratisch oirbare overschrijden. Wanneer iemand — van welke politieke gezindheid dan ook — zegt: wacht maar tot we de meerderheid bezitten, dan spreekt hieruit een verkeerde mentaliteit.

Natuurlijk, er zijn spelregels: Een dier regels is, dat de meerderheid (50 + 1) in staat is en mag zijn de lakens uit te delen. Die meerderheid dient daarbij rekening te houden met de minderheid, of die nu 49 of 1% is, echter op voorwaarde, dat die minderheidsgroep — zou zij de meerderheid ooit verwerven — democratisch blijft. Van de communisten kunnen we dit positief niet verwachten. In dit opzicht sta ik achter de heer Tonkens. Van de socialisten meen ik die geesteshouding ten zeerste te moeten betwijfelen.

Een absolute meerderheid hebben zij in Nederland nog nooit verworven. Wel is echter hun machtspositie — tot op heden — zo groot geweest, dat het gehele economische beleid van na de oorlog — willens en wetens,

(vervolg van pag. 5)
doch steeds weer om de kiezersgunst te verwerven — in een verkeerde richting is omgebogen, steeds weer dreigend met een kabinetscrisis, (het „onaanvaardbaar” is niet van de lucht) gebukt gaand onder de kabinetsformatie-afspraken die een „doorgronden” van de werkelijke politieke constellatie onmogelijk maken.

Het is deze reeks van afspraken „over de hoofden der parlementariërs heen” die ik verwerp, doch die gezien de nieuwe machtsverhoudingen schijnen te passen in een nieuwe maatschappelijke structuur. In deze nieuwe structuur vormt zich van ieder belang een groep. Die groep onderhandelt met de regering, komt tot een accord; de regering maakt — veelal met die groep — een ontwerp van wet en legt dit aan het parlement ter goedkeuring voor.

Kijk, dit is een bedenkelijk verschijnsel, dit dient gekanaliseerd te worden. Prof. Oud heeft reeds gemeend de Eerste Kamer t.z.t. te moeten omvormen tot een orgaan, vertegenwoordigende die verschillende maatschappelijke groeperingen, die — buiten het parlement om — reeds thans medezeggenschap hebben in het te voeren economische, sociale, financiële en monetaire beleid o.m. via de Sociaal Economische Raad en de Stichting van de Arbeid.

De gedachte, dat er iets mis is, is niet vreemd in onze kringen. Onze

staatkundige organen dienen gebruikt te worden voor de doeleinden waarvoor ze in het leven zijn geroepen. Veranderen de doeleinden, wijzigen zich de verhoudingen, dan dienen we ons — mits ze bij onze beginselen passen — daarbij aan te sluiten.

Moelijk vruchtbaar gesprek

Een ieder van de leden van de J.O.V.D., die wel eens deel heeft uitgemaakt van een Politiek Jongeren Contact Groep weet, hoe moeilijk het is, ondanks alle goede bedoelingen, een vruchtbaar gesprek te voeren tussen jongeren van vijf groeperingen, ook al maakt men nog zulke goede begrips-afspraken. Naarmate het leven gecompliceerder wordt, wordt ook „het gesprek” moeilijker. Onder jongeren van dezelfde politieke richting is een gesprek niet zó moeilijk, men wil dan in het algemeen wel hetzelfde denken. Anders wordt het, wanneer de woorden niet de gedachteninhoud dekken. En dit gebeurt maar al te vaak. Men gebruikt — om tactische redenen — de woorden van de andere (tegen) partij, doch men denkt daarbij iets geheel anders. En dit — als ik hier de heer Tonkens gelijk mag geven — is in deze tijd inderdaad een geboorte-verschijnsel. De wieg, die Europa heet, werd in het verleden reeds enkele malen gebruikt en weer op zolder gezet.

Wanneer wij niet de uiterste voorzichtigheid betrachten (denkt U even aan het Frankrijk en het Italië en het Spanje van vandaag!) dan liggen we straks allemaal in die wieg. Het is daarom dat ik een gekuist gebruik van het begrip democratie voorsta. Niet als middel tot geboortebeperving, doch slechts om vooraf verzekerd te zijn van de inhoud van de wieg.

Uiterlijk staat ons parlement er niet slecht voor, doch de uiterlijke vorm is niet maatgevend voor de inhoud. Reeds in het begin van de 20e eeuw heeft de Engelse staatsrechtsgelerde Dicey op het verschijnsel van een steeds onbelangrijker wordende functie van het parlement gewezen en Dicey was helemaal geen man, die op weg was naar het nihilisme. Enkele jaren geleden heb ik in dit blad al eens de vraag gesteld, waarom de Assemblée van de Raad van Europa zo'n nietszeggend orgaan was. Ik heb daar ook een antwoord op gegeven, nl. komend uit de nationale — op het 2e plan teruggedrongen — parlementen, kunnen deze inter-europese parlementariërs geen machtspositie bekleden. Waaraan ontlenen ze die?

Geen negativisme

Aan deze discussie zou nog een groot aantal opmerkingen zijn toe te voegen. Het constateren van een bepaalde evolutie — ook al is die minder gunstig voor onze begrippen —

mag m.i. niet als negativisme worden gequalificeerd. Wordt een dergelijke evolutie als onvermijdelijk gekenschetst, hetgeen door mij is gebeurd, dan is dit slechts bedoeld als een vingerwijzing om tijdig de bakens te verzetten, tijdig attent te zijn om — zo nodig — in te kunnen grijpen. Drs L. E. GROOSMAN

Verzoek van de redactie

Men gelieve alle in te zenden copie steeds op

één blaadje

te schrijven en niet ook aan de ommezijde.

★

Eigennamen gaarne steeds in blokletters.

★

Bij voorbaat dank voor de medewerking.

„Wij zijn liberaal door onze geesteshouding”

Een woord ter overdenking voor de jongeren door een oudere

In Uw nummer van januari 1958 las ik: „De liberaal wenst zijn beginsel niet te laten neertrekken in het materiële vlak van de belangenstrijd”. Hoe zou dit ook mogelijk zijn, vraag ik mij af.

Wij zijn liberaal door onze geesteshouding; en zou het niet op de weg der jongeren liggen wat meer op deze mentaliteit, op dit ideële de nadruk te leggen en een aanval te ondernemen op de puur materiële denkwijze van de zich noemende progressieven?

In zijn in 1922 verschenen boekje „Vom Aktienwesen” (later vermaard geworden) heeft Walther Rathenau gewezen op „die Erscheinung, die alle menschlichen Einrichtungen im Laufe ihres Alters zu befallen pflegt: die Einrichtung behält ihren Namen und einzelne Züge ihrer ursprünglichen Wirksamkeit, obgleich unmerklich ihre Voraussetzungen, häufig ihre Ziele und ihr inneres Wesen sich geändert haben, ähnlich wie es mit einer verlassenen Muschelschale geschieht, in der Generationen fremder Geschöpfe nacheinander ihre Wohnung aufschlagen” (blz. 8).

Het hier aangewezen verschijnsel openbaart zich óók op het terrein van de politiek, waar allerlei begrippen worden aangeduid met namen, welke de inhoud niet of niet meer weergeven.

Het ligt m.i. op de weg van liberaal-denken om zich bezig te houden niet met de gebezigde woorden, doch wél met de begrippen, welke men poogt ingang te doen vinden. De massa-mens is niet kritisch en aanvaardt gemakkelijker een woord dan zich te bekommeren om een begrip. Zou het nu niet geboden zijn ons, meer dan tot dusverre geschiedt, te keren tegen leuzen, welke de denkwijze en de denkbeelden van de menigte vergiftigen?

Een voorbeeld.

„Niet voor het gewin, maar voor het gezin”. Met deze leuze wordt „de coöperatie” als leverancier aanbevolen van een (politieke) zijde, welke voorop stelt, dat „winst-maken” niet geoorloofd is.

Dat deze stelling (welke doorgaans niet bestreden wordt) niet juist is, staat evenwel voor ons vast.

Immers, wanneer een knaap jarig is en wij zeggen tot hem: „Jongen, wat ben jij in dit jaar flink gegroeid!”, dan constateren wij, dat hij in het

verlopen levensjaar een „winst” gemaakt heeft. Wij kunnen niet inzien, dat dit jonge mens zich hierdoor zou hebben misdragen; integendeel, de gemeenschap trekt van de toemende gezondheid, kracht en welvaart van elk harer samenstellende delen zeer zeker grote voordelen.

Waarom zou dit anders zijn, zodra een dezer „delen” niet een persoon van vlees en bloed, maar een „rechtspersoon” is, die, als ware hij een mens, aan het zakelijk verkeer deelneemt? Is het voor de gemeen-

Naar aanleiding van het artikel van Joop Schuyff, dat in ons januari-nummer onder de titel „Wenkend perspectief: maar voor wie?” werd opgenomen, mochten wij een reactie ontvangen van een in de politiek vergrijsde liberaal, die ons blad steeds met de grootste belangstelling leest.

Wij stellen het zeer op prijs deze reactie hierbij te publiceren, die, naar het ons voorkomt, zeker tot nadenken zal stemmen.

schap niet van het allergrootste belang, dat elk wezen, hetwelk in haar midden „doende” is, gezond, krachtig en welvarend zij en blijve?

De zojuist vermelde leuze, welke de indruk wil vestigen, dat „winst-maken” a-sociaal zou zijn, is derhalve een valse.

Met dit vast te stellen mogen wij echter niet volstaan; er gaan achter de vermelde feiten ernstiger misdragingen schuil, veroorzaakt door een van de onze afwijkende geesteshouding.

Wat Marx zei

Ongeveer een eeuw geleden schreef Marx: „Bei mir ist das Ideelle nichts anders als das im Menschenkopf umgesetzte und übersetzte Materielle”. Marx was materialist; en onze tegenwoordige „progressieven” zijn dit thans nog.

Gelukkig is onze samenleving dit niet meer. Wij weten heel goed, dat de mentaliteit van de mens, zijn geesteshouding en energie, de beweegkracht tot zijn daden is en het gehalte van zijn daden bepaalt. Het is deze mentaliteit, welke ons doet inzien, dat er geen samenleving denkbaar is, wanneer niet ieder onderdeel inziet, dat het slechts een samenstellend deel is, hetwelk — in het geheel — met allerlei andere delen moet samenwerken („dus” liberaal). Ieder, die zich een beroep of werkkring kiest, neemt derhalve de plicht (jegens zijn medemens) op zich, te voorzien in een onderdeel van de vele behoeften der gemeenschap, waarbinnen hij leeft. Reeds Bacon schreef: „I hold every man a debtor to his profession”. Degeen, die deze plicht uitnemend vervult, zal velen tot zich trekken en — welk beroep hij moge uitoefenen — „groeien en bloeien”, tot heil van zich zelf en van de gemeenschap. Voor deze laatste is het van geen belang of dit welvarend lichaamsdeel een „persoon” is dan wel een „rechtspersoon”; wél of er aan het einde van een levensjaar vooruitgang („winst”) aan de dag treedt. Immers, is dit het geval, dan deed de „werker” zijn plicht goed.

Onze materialisten zien dit anders. Wie met kranig werken „meer dan ik” verwerft, is a-sociaal. Bovendien zijn er, die zich niet kunnen indenken, dat „zaken-doen” iets anders kan medebrengen dan materialistische overwegingen.

Op 1 februari 1940 werd te Nijmegen een proefschrift (rechten) verdedigd, waarin de schrijver nadrukkelijk en

(zie pag. 7)

(vervolg van pag. 6)

bij herhaling stelde, dat **het doel** van elke naamloze vennootschap „winstbejag is en moet zijn”.

Het was een wonderlijke coincidentie, dat een zo uitermate materialistische beschouwing juist te Nijmegen het licht zag. Ze was bovendien a-sociaal en volstrekt onjuist.

Ieder „werker” zal zich bij het kiezen van een beroep doen leiden door zijn persoonlijke eigenschappen (karakter, energie, kennis, fantasie, gezondheid enz.), waarbij een juiste keuze bepalend is voor de mate van zijn arbeidsvreugde. Heeft hij eenmaal gekozen, dan heeft hij een levensdoel. Dit geldt ook voor de „rechtspersoon”. De veranderende omstandigheden hebben tot gevolg gehad, dat een ondernemer zijn onderneming zal opzetten in de vorm van een rechtspersoon, doorgaans een naamloze vennootschap. Haar **doel** zal zijn de **gekozen werkring**

(scheepsbouw, vrachtvaart, vervoer van goederen of mensen, fabricage van goederen of machines, handel in goederen of geldswaarden enz.).

Wanneer deze rechtspersoon zijn arbeid zodanig verricht, dat de gemeenschap zijn diensten zeer waardeert, zal hij aan 't einde van een levensjaar blijken flink te zijn „gegroeid”, d.w.z. winst gemaakt te hebben. Het is onjuist dit **gevolg** aan te duiden als het **levensdoel**.

Deze dwaling is bovendien zeer ernstig, omdat ze blijk geeft van een ontstellende mentaliteit, dermate egoïstisch en enghartig-bekrompen, dat zij zich niet kan voorstellen hoe anderen dagelijks met arbeidsvreugde werkzaam zijn om iets bij te dragen aan 't voorzien in de veelsoortige behoeften **der gemeenschap**. Dat er mensen zijn, die hun beroep, hoe prozaïsch ook, beschouwen als een middel om de gemeenschap van

dienst te zijn, hiervan heeft deze man klaarblijkelijk nooit gehoord. Hij beseft ook niet, dat uit dit plichtbesef het gevoel van verantwoordelijkheid jegens de gemeenschap voortkomt. Evenmin komt het bij hem op, dat een ondernemer, wil hij slagen, bij zijn arbeid, behalve gunstige omstandigheden, bovendien een juiste sfeer en arbeidsvreugde behoeft, welke onmisbare drijfkrachten uit zijn **eigen levenshouding** moeten voortkomen.

Mijn ontboezeming zal ik niet voortzetten; zij moge duidelijk maken, dat — naar mijn mening — de massa nog steeds gedreven wordt door het ouderwetse marxistische materialisme ter bevoordeling van een maatschappelijke klasse; terwijl de leiding blind is voor de ideële waarden, welke **ieder** mens — als onderdeel van de „samen-leving” — moeten bewegen tot een sociaal gedrag.

Ligt het nu niet op de weg van de jeugd zich tegenover deze materialisten te stellen met de uitgesproken overtuiging, dat ieder mens bij al zijn daden steeds óók bedacht moet zijn op de belangen van „de anderen”?

Dit geldt zowel in 't gezin als daarbuiten.

Ons beroep behoren wij te zien als een plicht jegens „de anderen”. Ook zullen wij zoveel mogelijk moeten nalaten, hetgeen „anderen” hinder of nadeel kan berokkenen (ook in het verkeer).

Dit zal echter niet gelukken, als niet het aankweken van een juist sociaal begrip, van een juiste mentaliteit, van een bepaalde levenshouding vooraf gaat.

Het lijkt mij de moeite waard een begin te ondernemen om zulk een begrip, zulk een **levenshouding** ingang te doen vinden.

Werft abonnees voor „De Driemaster”

Geeft ons blad ter lezing aan vrienden en kennissen

Zij kunnen zich o.a. door middel van onderstaande bon abonneren

Aan de Administratie van „De Driemaster”

Prinsengracht 1079, Amsterdam

Ondergetekende wenst zich te abonneren op het maandblad „De Driemaster” ad f 3.— per jaar.

Naam:

Adres:

.....
Handtekening

AFDELINGSNIEUWS

ALKMAAR

Verheugende groei

Op zaterdag, 8 februari belegde de afdeling Alkmaar haar tweede discussie-avond, waarop de heer C. A. Franken, lid van de Centraal Kader Commissie, enkele facetten van de bezitsvorming belichtte en vervolgens een geanimeerd debat werd gevoerd.

Op de bijeenkomst op 22 maart sprak mevrouw Holzmüller-Teengs, lid van de Alkmaarse raad voor de V.V.D., over het werk van een gemeenteraadslid, niet zo zeer uit po-

litiek als wel uit menselijk en technisch oogpunt bekeken.

Spreekster behandelde de groei van de gemeentewetgeving, waarbij vooral de Gemeentewet van Thorbecke van 1851 zeer veel invloed heeft gehad. Bleef tot omstreeks 1910 het raadslidmaatschap een erefunctie, daarna werden de gemeenteraden steeds meer taken toebedeeld, die de leden veel werk verschaffen.

Mevr Holzmüller kritiseerde de zucht van de overheid tot centralisering van de taken. Zij behandelde vervolgens de gang van zaken in de gemeenteraad. De plannen van het

college van b. en w. en de hoofden van takken van dienst worden behandeld in verschillende commissies, waarin steeds twee K.V.P., twee P.v.d.A. en een A.R., C.H.U. of V.V.D.-lid zitting hebben en daarna in de raad worden besproken. Zo zijn er commissies voor de woningbouw, financiën, sociale zorg, onderwijs e.a.

Van elk van deze commissies ging zij de werkzaamheden na, waarbij zij o.a. de interessante plannen voor de sanering van Alkmaars binnenstad en het uitbreidingsplan besprak. Zij kwam tot de slotsom, dat het raadslidwerk verantwoordelijk en

zwaar is, ook omdat er van de kant van de burgers weinig belangstelling is, speciaal waar het belangrijke plannen en besluiten betreft.

Tot slot van haar betoog wekte de spreekster de aanwezigen op eens een raadsvergadering bij te wonen.

Een aantal vragen werd door haar op heldere wijze beantwoord. De voorzitter bracht aller dank over voor het leerzaam verhaal.

De activiteit van leden en bestuur heeft tot gevolg gehad, dat de afdeling Alkmaar thans 40 leden telt, een resultaat, dat voor de toekomst van deze afdeling hoopgevend is.

FABRIEK VAN COMPOSITIEVERVEN
DELFT - HOLLAND

ADURITA

emalle- lakken

leverbaar in iedere kleur

ASSEN E.O.

Jaarvergadering

De J.O.V.D. afd. Assen en omstreken hield op zaterdag 22 februari haar jaarvergadering.

In zijn openingswoord herdacht de voorzitter mevrouw H. A. van Riel-Smeenge, die altijd zeer veel belangstelling had voor het werk van de J.O.V.D.

Na behandeling van de ingekomen stukken werden de jaarverslagen van de secretaresse en de penningmeester goedgekeurd.

Het bestuur voor het komende jaar werd daarna als volgt samengesteld: Dhr Joh. Lammerts, voorz.; dhr P. Pijbes, vice-voorz.; mej. M. H. Doornbos, secr.esse; dhr H. Pott, penningm. en de heren F. J. Dillingh, B. Bartelds en R. Smit, leden.

De heer B. L. Homan Free, die uit het bestuur is getreden, kreeg een hartelijk woord van dank voor het vele werk, dat hij sedert de oprichting voor de J.O.V.D. heeft gedaan. Dat wij „Benny” ook nu nog vaak op onze bijeenkomsten zullen zien, is de wens van vele J.O.V.D.(st)ers. Na de pauze werd er zeer geanimeerd hersengymnastiek beoefend.

DWINGELOO E.O.

Bestuursverkiezing

Op 8 mrt. vond de jaarvergadering van de afd. Dwingeloo e.o. plaats. Uit het verslag van de secretaresse bleek, dat er dit jaar 8 bijeenkomsten zijn gehouden. De opkomst was meer dan 50%. Drie leden hebben bedankt en vier zijn er weer als lid toegetreden. Het verslag van de penningmeester wees uit dat de kas dit jaar aardig gedund was.

Bij de bestuursverkiezing stelden zich 2 leden niet herkiesbaar. Na de stemming kwam het volgende bestuur uit de bus: R. Tissingh, voorzitter; B. Blaemerts, penningmeester; G. Tissingh, secretaresse; B. v. Zomeren en Z. Hanting, leden.

Op 29 maart vond er weer een bijeenkomst plaats. De voorzitter kon hier vele leden en belangstellenden welkom heten. De heer G. A. de Ridder uit Beilen besprak het boek „Zuster Luc”. De geschiedenis van een non. In dit boek wordt het leven van een non op een boeiende wijze beschreven. Zij komt als jong meisje in het klooster, maar na vele tegenslagen en na vele jaren kon zij dit leven niet meer aan. Zij vraagt dan om het klooster weer te mogen verlaten en komt in een wereld, waar op 't ogenblik oorlog heerst, terug. Het is een geestverrijkend boek en zeker de moeite waard om het te lezen.

ENSCHEDA

Ledenwinst

Vrijdag 14 maart organiseerde de afd. Enschede een discussie-avond. De spreker was de heer Leyds, directeur van het propaganda- en documentatiebureau van de V.V.D. in Overijssel.

Het onderwerp, dat de heer Leyds behandelde, was „Waarom politiek, waarom V.V.D.”

Op een zeer vlotte wijze en met vele goede voorbeelden zette de spreker de beginselen van de verschillende partijen uiteen. Na afloop van de lezing volgde een gezellige discussie, die vooral door aanwezigheid van verschillende V.V.D.-leden zeer levendig werd gehouden.

Na onze propaganda-feestavond, die in januari werd gehouden, is het ledental met 10 vooruit gegaan.

Mej. N. Heddendorp, die 2e penningmeesteresse was, heeft zich beschikbaar gesteld het werk van de secr.-penningm. te verlichten door zijn werk als penningm. over te nemen. Secretaris: de heer D. Wendrich,

Gronausestr 259, Enschede, tel. 3585. Penningm.esse: Mej. N. Heddendorp, Staringstr. 37, Enschede, tel. 3973.

GRONINGEN

Drs Linssen sprak

De afdeling Groningen heeft de laatste maanden niet stilgezeten. Na een gezellige avond in december en een bijeenkomst in januari over de Sociale Resolutie, werd er op maandag 10 februari een forumavond georganiseerd in samenwerking met de Noord-Groningse afdeling en de A.R.J.O.S.

Na een inleiding door beide partijen, bleek, dat, terwijl de J.O.V.D. een zuiver zelfstandige organisatie is, de A.R.J.O.S. daarentegen een groep is in het leven geroepen door de A.R. kiesvereniging. Tijdens deze bijeenkomst bleek het grote principiële verschil, dat er in bepaalde gevallen heerst tussen de J.O.V.D. en de A.R.J.O.S.

Toch is het nuttig eens een dergelijke avond te beleggen, waarbij men dan het standpunt van een andere organisatie leert kennen.

Op maandag 12 maart was er een gezamenlijke bijeenkomst van de afdeling Groningen en alle provinciale afdelingen van de J.O.V.D. Daar de heer dr E. Nordlohne door omstandigheden verhinderd was deze avond te spreken, had men op het allerlaatste moment de heer drs J. G. Th. Linssen bereid gevonden te spreken over de liberale beginnelen. Alhoewel spreker vrijwel geheel onvoorbereid was, werd de avond een groot succes.

Na zijn boeiende rede kwamen nog verschillende vragen op tafel, die naar genoegen werden beantwoord.

ROTTERDAM

Stedebouwkundige ontwikkeling

Dezer dagen heeft de heer J. T. Smits, directiesecretaris van de Dienst van Stadsontwikkeling en Wederopbouw, voor de afdeling Rotterdam een voordracht gehouden over de stedebouwkundige ontwikkeling van de Maasstad.

Na verwelkoming door de voorzitter, waarbij deze dank bracht voor de gastvrijheid op het Stadstimmerhuis, ging de heer Smits met zeven mijls laarzen door de geschiedenis van de verschillende bouwperiodes en de historie van zijn dienst in het bijzonder.

De stedebouwkundigen moeten maatregelen beramen voor de woonbaarheid, ook in de toekomst, van de Randstad Holland, waar op 5% van het nationaal grondgebied 37% van de gehele bevolking woont.

Voor het Westen des lands zijn deze cijfers resp. 21% en 48%. Het huidige aantal inwoners per km² bedraagt ± 2400; voor 1980 verwacht men nog een stijging met 1½ miljoen inwoners in de Randstad Holland.

In 1948 werd aangenomen, dat het Botlekplan voor de toekomstige expansie van Rotterdam voldoende zou zijn. In 1958 kwam Europort en daarmee is ook het laatste woord nog niet gezegd. Spr. gaf een overzicht over de nieuwe wijken als Hoogvliet, Lombardijen, Groot IJsselmonde en Prins Alexander Polder, welke mede ruimte moeten bieden voor de noodzakelijke uitbreiding van de woningvoorraad met ± 130.000 woningen.

Terugkomend op de brand van 1940 was het opvallend te constateren, dat globaal genomen de verwoeste driehoek tussen Coolingsingel, Goudsingel tot aan de rivier overeenkomt met het dorp Rotterdam in ± 1700.

Sedert de stedebouwkundige plannen in 1940 van Ir. Van Witteveen en de huidige van ir. Van Traa mag men gerust spreken van een metamorfose op stedebouwkundig gebied.

Het was de talrijke jonge liberale toevoorders verheugend tot slot te kunnen concluderen, dat in de huidige (dirigistische) maatschappij, particuliere ondernemingszin en durf in zo belangrijke mate hebben bijgedragen aan de wederopbouw, waarvan de opvallende voorbeelden zijn o.a. het Groothandelsgebouw, Lijnbaan en de twee Industriegebouwen en aldus een aanzienlijk aandeel hebben gevormd van de 70%, tot welk gedeelte de binnenstad thans bebouwd is.

De avond werd besloten met een interessant vraag- en antwoordspel over de oeververbindingen, selfsupporting randwijken, nieuwbouw Blaak e.d.

Een zeer goede opkomst met talrijke belangstellenden.

Frank Rijdsijk's Industriele On- dernemingen n.v.

Hendrik-Ido-Ambacht
Tel. H.-I.-Ambacht 245
Rotterdam 117615

SCHEEPSSLOPERIJ

HANDEL in:

- Oud IJzer
- Nieuw IJzer,
- Bruikbaar IJzer, enz.

B. DE GRAAF

TELEFOON 78451-78454

De Driemaster

Maandorgaan van de Jongeren
Organisatie Vrijheid en Democratie
(J.O.V.D.)

Hoofredacteur: G. Stempher.

Leden van de redactie:

Bote de Boer Lzn,
G. Dorsman
Ferry A. Hoogendijk (secretaris)

Redactie-adres:

Paulinastraat 88, Den Haag

Adres Administratie:
Prinsengracht nr. 1079, Amsterdam,
Telefoon 35343

Adres Alg. Secr. J.O.V.D.:

H. M. J. DUBBELDAM,
2e Van Leyden Gaelstraat 119,
Vlaardingen. Tel. K 1898-5024.

Abonnementsprijs minimum f 3.-
per jaar. (Voor leden gratis).

Abonnements- en advertentie-
gelden uitsluitend aan G. Stempher
Amsterdam, Postgiro 244397 of op
bankrekening, Hollandsche Bank-
Unie N.V., Herengracht 434-438.

N.V. BETONDAK

Fabrieken Arkel - kantoor Gorinchem

N.V. Lijm- en
Gelatinefabriek

„Delft”

TWEE TORENS
Telefoon 25242 - Delft

C.V. OLIEFABRIEKEN
„DE TOEKOMST”
WORMERVEER

Veevoerders,
Technische oliën
„Smaragd” Slaolie

Wessanen's rijst, door kenners
altijd gevraagd, is uitsluitend
verpakt verkrijgbaar. Elke soort
is zorgvuldig uitgezocht en
beproeft! Kies die Wessanen's
rijst, dan kiest U het beste!

WESSANEN'S
VERPAKTE
LEVENS MIDDELEN

U eet er niet beter!

W WEESSIE
ARMTE
ISSELAARS

ROTTERDAMSE WERKT.- EN MACH. FABRIEK
„WEESSIE”

HOOFDWEG 95-99 - ROTTERDAM - TEL. 118575 3 lijnen

FRIESCH-GRONINGSCHER HYPOTHEEK BANK N.V.

EN AANGESLOTEN BANKEN

Amsterdam - 's-Gravenhage - Groningen - Rotterdam

Gelden beschikbaar

De Directie: Mr. M. J. BOS Mr. J. WILKENS
Mr. F. C. KLEYN Mr. J. DE WILDE

N.V. v/h van Driel & van Ommeren
MACHINEFABRIEK

voor het vervaardigen van hulpwerktuigen en onderdelen
voor de scheepvaart, in staal en non-ferrometalen. Draaien,
fraisen, plaat- en bankwerk, autogeen, electrisch en argon
arc laswerk.

Tel. 75225 - Charloisssche Hoofd 37, Rotterdam, Tel. 77150

Fa. W. VAN 'T HART & ZONEN

TELEFOON 39416-33267-50699-32280

- Classificeren en volledig onderhoud van schepen.
- Reinigen van alle typen stoomketels
- Vervanging dek- en machinekamerpersoneel
- Onderhoudswerkzaamheden van constructiebouw.
- Zandstralen van alle voorkomende werkzaamheden.
- Mastiekwerkzaamheden.

DRIJVENDE LICHT-, LICHT- EN ZANDSTRAAL-INSTALLATIES
HUDSONSTRAAT 137-39 - ROTTERDAM - W.

N.V.

W. A. HOEK'S

MACHINE- EN ZUURSTOFFABRIEK
Hoofdkantoor en Machinefabriek te Schiedam

COMPRESSORS voor alle gassen en iedere druk.
INSTALLATIES voor de bereiding van zuurstof, stikstof, enz.

TRIPLEX & BOARDHANDEL

D. BRAND

„Picus”-Betontriplex - Meubelplaten - Deuren

Spangesekeade 115 - ROTTERDAM
Tel. 01800 30231-51995

Scheeps-
reparatie-
bedrijf

en Machinefabriek

Waalhaven Pier 8 - Rotterdam
Telefoon 77610 (3lijnen)
Na 18 uur: 73554, 70341, 41782, 171502

U wordt snel ingelicht

over gebeurtenissen in binnen- en
buitenland, als U op een goed
ochtendblad geabonneerd bent.
Terwijl U slaapt, stroomt nieuws
binnen uit het gehele land en uit
alle delen der wereld. Het Alge-
meen Dagblad wordt 's nachts ge-
drukt en 's morgens vroeg bezorgd.

- onafhankelijk
- actueel
- sport
- markt- en beursberichten (o.a. New York)
- belangwekkende advertentiepagina's
- onderhoudende lectuur
- vrouwenrubriek
- tekenverhalen
- geïllustreerde feuilleton

Algemeen Dagblad

Rotterdam, Witte de Withstraat 73

Zo juist ontvangen

AFROMOSIAFINEER dosse en quartier
KERSEFINEER prima kwaliteit
MAKORÉFINEER gewaterd en effen
ESSEFINEER dosse en quartier

de fineerhandel

K. Mac-Lean Jr.

Jac. Catsstraat 113-115 - Rotterdam tel. 01800-40735-88508

N.V. Scheepsbouwwerf - Machinefabriek

„DE KLOP”

Industrieweg 4

Sliedrecht

N.V. BOELE'S
Scheepswerven en Machinefabriek
BOLNES
Nieuwbouw en reparatie

N.V. Betonfabriek DE METEOR
DE STEEG
Tel. Velp K 8302-3344

Fabriek van kwaliteits betonartikelen

H. ten Cate Hzn. & Co.
N.V.
ALMELO

Katoenen- en Kunstzijden Manufacturen

L. SMIT & ZOON
KINDERDIJK

voor

BAGGERMATERIEEL, ZESLEEP-
BOTEN, ALG. SCHEEPSBOUW

**N.V. Rubberfabriek
BAKKER & ZOON
RIDDERKERK**

★
*Technische
Rubberartikelen*

BOSMAN

CONSTRUCTIE-WERKPLAATS
MACHINEFABRIEK
ROTTERDAM - BRIESELAAAN 48
Telefoon 72525 (3 lijnen)
Na 6 uur Barendrecht 492

SPECIALITEIT
VLIEGTUIGONDERDELEN · HULP-
WERKTUIGEN VOOR LUCHTVAART-
ROESTVRIJ STALEN UITL'ATPUPEN-
LICHTMETAALWERKEN, ENZ. ENZ.

ALGEMEEN HANDELSBLAD!

het blad met de grote naam!

C. van der GIESSEN EN ZONEN'S
SCHEEPSWERVEN N.V.
KRIMPEN AAN DEN IJSSEL

**HONIG'S
ARTIKELN**

*Serien in
elk serin!*

ANNO 1774

A. VAN HOBOKEN & Co.
BANKIERS
ROTTERDAM
PARKLAAN 32-34

BIJKANTOREN:
's-GRAVENHAGE
RHENEN

CORRESPONDENTSCHAP:
WIJK BIJ DUURSTED

**DE ROTTERDAMSCH
DROOGDOK MIJ N.V.**

VERPLEGING èn ONDERWIJS

ontvangen de patienten van

Het Nederlands Studenten Sanatorium te Laren (NH)

Leest de interessante brochure: „HET HOE, WAT,
WAAROM VAN HET NEDERLANDS STUDENTEN
SANATORIUM”, op aanvraag gratis verkrijgbaar bij het
Centraal Bureau van de Stichting Het Nederlands Studenten
Sanatorium, Keizersgracht 632, Amsterdam (C), Telef. 64488.

*Steunt het werk dezer stichting, die financiële
hulp van particuliere zijde nog niet ontberen kan!*

Postgiro-rekening No. 91323, A'dam.

Bakker n.v.

MACHINEFABRIEK
en
STAALGIETERIJ

★
RIDDERKERK

**N.V. SCHEEPSWERVEN
„PIET HEIN”**

voorheen

FIRMA W. SCHRAM & ZONEN

•
**WERVEN TE BOLNES
EN PAPENDRECHT**

||
Twee dwarshellingen, elk 115 mtr.
lang. Overdekt droogdok 116x30
meter, geschikt voor het zwaarste
materiaal.

Telefoonnummers Rotterdam
71354, Dordrecht 3774

„LASSEX“

BESCHERMER
VOOR ALLE
IJZERWERKEN

Bevordert
deugdelijke las

**N.V. EERSTE
VLAARDINGSE
VERFFABRIEK**

VLAARDINGEN
Telefoon 3692

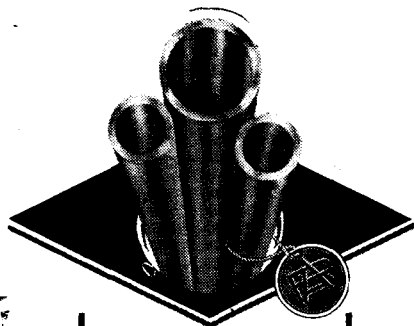
10e Jaargang No. 4

mei 1958

DE DRIEMASTER

MAANDORGAAN

VAN DE JONGEREN ORGANISATIE VRIJHEID EN DEMOCRATIE

NAADLOZE
STALEN
BUIZEN

N.V. Rijnstaal
v/h J. W. OONK & CO.

ARNHEM

Tel. 24941/45 Postbus 42

HET GROTE WONDER

Tien jaren strijd in het jonge Israël

Wij leden van de nationale raad, vertegenwoordigende het Joodse volk in Palestina en de Zionistische beweging van de wereld, zijn in plechtige vergadering bijeengekomen op de dag van de beëindiging van het Britse mandaat over Palestina; krachtens het historische en natuurlijke recht van het Joodse volk en op grond van de resolutie van de Algemene Vergadering der Verenigde Naties, proclameren hierbij de vestiging van een Joodse staat in Palestina, genaamd „Israël“.

* * *

Deze woorden werden op 14 mei 1948 gesproken door David Ben Goerion in het museum voor schone kunsten in Tel Aviv. Acht uur later kwam er een einde aan het Britse mandaat over Palestina.

Dezelfde nacht deden Egyptische vliegtuigen de eerste bomaanval op Jeruzalem.

En toen begon de strijd van de zojuist geboren staat Israël met zijn 650.000 inwoners tegen zeven Arabische landen: Egypte, Libanon, Syrië, Irak, Jordanië, Saoedi-Arabië en Jemen.

Zelden zal een strijd zo verbeterd zijn gevoerd als dit gevecht van de met hun rug tegen de zee gedrongen Joden tegen de in getal overmachtige vijand. Maar nauwelijks vier weken later waren de Arabische landen verslagen en al laaiden keer op keer weer gevechten op, Israël had de strijd doorstaan en kon beginnen aan de gigantische taak van de opbouw.

Niet dat deze opbouw in volle vrede kon geschieden. In de grensgebieden werkten en werkten de boeren met hun wapens voor het grijpen; ieder ogenblik kunnen er schoten knallen, iedere nacht kunnen infiltranten de nederzetting besluipen. Men is daarop voorbereid en heeft dit geaccepteerd als een omstandigheid, die nu eenmaal een vertrouwd facet in het dagelijks leven is. Men kweekt op deze manier wel een strijdbaar volk.

* * *

Hoe strijdbaar hebben de Egyptenaren in 1956 weer eens ondervonden, toen het getergde Israël tot de aanval overging en in enkele dagen het gehele schiereiland Sinai bezette. In een minimum van tijd hield het Egyptische leger op als georganiseerde eenheid te bestaan en Israël kon zijn leger opnieuw uitrusten met het modernste Russische materieel, achtergelaten door de op blote voeten vluchtende Egyptische heerscharen.

Maar niet alleen op het punt van de gewapende strijd heeft Israël bewezen

levenskracht te bezitten. In de tien jaar van zijn bestaan trokken uit 72 landen 900.000 Joden het geteisterde land binnen. 900.000 vluchtelingen op een bevolking van 600.000. Men heeft deze enorme toevloed op weten te vangen.

Er is niet veel voorstellingsvermogen voor nodig om zich in te denken wat het betekent een dergelijke massa op te laten gaan in de bestaande samenleving. Gezien het menselijke vlak betekent dit een ontzettend zware taak, economisch gezien een onmogelijkheid.

Het is gelukt. Deze honderdduizenden, met hun zo verschillende herkomst, leefgewoonten en culturele achtergrond zijn Israëliërs geworden. In Israël bestaat nu een geregelde samenleving en er bloeit 'n dermate warm cultureel leven, dat 't haast onwerkelijk schijnt in een land waar zich nauwelijks gisteren zoveel afspeelde. Onwillekeurig denkt men aan de woorden van Bertus Aafjes „wij vergaan in de smeltkroes van het lijden tot het goud van een nieuw bestaan“, zo ergens, dan zijn deze regels wel hier van toepassing.....

* * *

De stichting en het voortbestaan van de staat Israël is een van de grootste wonderen van deze tijd. Men vraagt zich af hoe tegen alle wetten van de logica in zo weinig mensen dit wonder hebben kunnen scheppen. Het Joodse volk is een hard volk. Dit maakt hen vaak niet populair. Doch wat wil men, als een volk door de eeuwen heen steeds achtervolgd is?

Als bijna ieder lid van dat volk zich dag in dag uit heeft moeten handhaven in een per definitie argwanende wereld? En de argwaan, ter voorbehoud van medeburgers is nog een relatief gunstige wijze van tegemoetredenen vergeleken bij de openlijke vijandigheid, die zovelen bezielt. Zo kan het niet anders of er ontstaat een hard volk, onophoudelijk gericht op zelfhandhaving.

Bijna leek eens een genadeslag toegebracht. De nationaal-socialistische „Endlösung der Judenfrage“ had verbijsterende vorderingen gemaakt. Hoeveel Joden zijn aan de massale waanzin van Hitler-Duitsland ten offer gevallen?

Wij zijn — gelukkig — een moment stil als er in de na-oorlogse wereld een vliegtuig verongelukt en er vijftig of zestig doden zijn. Maar hoeveel Joden zijn er omgekomen? Het getal ligt ergens tussen de vier en een half en zes miljoen, wij weten het niet en zullen het nooit weten. Zo schreed de beschaving voort.....

Maar Israël leeft. De kracht van het geloof heeft in de dorre woestijnen van Palestina een wonder doen geschieden. Woestijnen, ja. Meter voor meter moesten en moeten de bewoners van Israël hun land bewoonbaar maken. Niet alleen de omringende vijandelijke staten bedreigen Israël, een minstens even grote vijand is de erosie.

Het voornaamste wapen hiertegen is de bebossing. Bomen struiken en planten moeten de woestijn terugdringen en op deze manier bewoonbare grond voor de nieuwe Israëliërs scheppen.

* * *

Gij kunt hieraan mee helpen. Dichtbij Jeruzalem is een „Nederlands woud“ in wording. Boom na boom wordt geplant, betaald door vrienden in Nederland.

Het zijn symbolen van vriendschap tussen twee volkeren, die beiden voor hun bestaan hebben moeten vechten. Het was voor beiden beurtelings een gevecht tegen menselijke vijanden en tegen de natuur.

Wij in Nederland hebben zowel op het ene als het andere terrein gewonnen, ook al kan er iedere dag op een of meerdere punten een plaatselijke nederlaag geleden worden, zoals toen, in die nacht van februari 1953. Israël vecht nog steeds en rukt langzaam op, meter voor meter.

Gij kunt daar bij Jeruzalem een boom laten planten door vijf gulden over te maken op girorekening 438 135 van het Joods Nationaal Fonds in Amsterdam.

Mocht gij er ooit komen, gij zult die boom niet herkennen. Hij staat ergens tussen honderden en duizenden andere bomen, een bescheiden rol vervullend in het voortbestaan van dit oude en tegelijk zo sprankelend nieuwe land.

Het grote Nederlandse woud zal daar staan als een symbool van Nederlandse vriendschap voor Israël. En tevens als een eresaluut voor de volharding en moed waarmee het Joodse volk zich opnieuw een vaderland wist te scheppen.

G. DORSMAN

APOLLO PAVILJOEN

APOLLOLAAN 2 - AMSTERDAM - TELEF. 712410

*Restaurant: iets aparts
„Franse Zaal“ voor partijen uniek
Terras: een dorado aan het water*

Staatssecretaris Schmelzer tijdens J.O.V.D.-Weekend:

Bezitsvorming is een probleem dat niet in één of twee parlementaire periodes kan worden opgelost

Kern wordt gevormd door de bewuste persoonlijke daad

Bezitsvorming is een modewoord. Men komt het bijna dagelijks tegen in kranten en periodieken, iedereen spreekt er over en toch bekruipt velen wel eens het idee, dat het begrip „bezitsvorming” meer een speelbal in de politieke arena dan een realiteit is.

Daarom was het prettig en nuttig, dat staatssecretaris Schmelzer de lange tocht naar „De Vechtstroom” maakte en op het J.O.V.D.-weekend een uitvoerige uiteenzetting over dit probleem gaf. Staatssecretaris Schmelzer is speciaal met veel zaken die zich om de bezitsvorming heen afspelen belast. Wij stellen het op hoge prijs, dat hij voor ons een uiteenzetting heeft willen geven en met het oog op het belang van het onderwerp en het buitengewoon verduidelijkend karakter van deze middag kwam het ons nuttig voor een vrij uitgebreid verslag in dit nummer op te nemen. Stellig zal dit een bijdrage zijn voor de ook in onze kring over de bezitsvorming te houden gedachtewisselingen en tot een betere beoordeling bijdragen.

Bezitsvorming, aldus de staatssecretaris, is een probleem, dat niet in één of twee parlementaire periodes kan worden opgelost. Daar de behandeling zich dus over een geruime tijd uit zal strekken is het duidelijk, dat de huidige jongere generatie hierbij een belangrijke rol te spelen heeft en krijgt. Uit liberale hoek komt wel eens de kritiek, vooral aan het adres van de christelijke partijen, dat we met de huidige kabinetssamenstelling, waar het socialisme zwaar zijn stempel op drukt, niet ver zullen komen op het punt van de bezitsvorming.

Wij moeten deze gehele materie echter op lange termijn zien. Het belang van de bezitsvorming is tweeledig: ten eerste op het gebied van de **persoonlijkheidsvorming**, ten tweede op **economisch terrein**. Het belang voor de geestelijke vorming wordt overigens wel eens aangevochten en zelfs wordt door sommigen de bezitsvorming als funest bestempeld.

De kern van elke bezitsvorming is naar onze mening, aldus drs. Schmelzer, de **bewuste persoonlijke daad**. Het betekent het ontzeggen van de vreugde der consumptieve genoegens op korte termijn en het mikken op de toekomst. Deze keuze zet geestelijke krachten in werking en dit is van grote waarde.

Het is ietwat ergerlijk, dat de anti-bezitsvorming-mensen het altijd zo druk hebben over de nadelen van een spaar-mentaliteit en nooit eens iets zeggen over de veel erger gevolgen van haken naar genietingen op korte termijn.

Als voorbeeld van de goede zijde der bezitsvorming noemde de staatssecretaris een gesprek, dat hij kortgeleden had gevoerd met een arbeider uit een Limburgse industrie. De betreffende fabriek had zojuist via een spaarregeling de tweehonderdste werknemer aan een eigen woning geholpen.

De arbeider waar het hier om ging vertelde hoe hij met zijn vrouw steeds overlegd had hoe zij hun huis zouden laten bouwen en hoe zij het helemaal aan hun eisen zouden aanpassen. Hierin zit een dosis levensvreugde verdisconteerd, tevens een dosis bewust lijn geven aan het eigen leven.

De waarde van bezitsvorming voor de mens ligt ten eerste in de **spaarprestatie**, ten tweede in de **beschikking over het gespaarde**. Uiteraard schept bezit ook verplichtingen, nl. om het in moreel positieve zin te gebruiken. Hiermede zitten we midden in de maatschappelijke consequenties van bezit: zowel sociologische als economische.

Sociologisch, omdat bezit macht vertegenwoordigt, concentratie er van in de handen van één — staat of individu —, betekent een gevaar voor de vrijheid van de burger. Economisch gezien is bezitsvorming van het grootste belang, omdat deze tijd hoge investeringen vraagt ten einde „bij” te kunnen blijven. Dit moet gebeuren zonder waardedaling van het geld.

Het kan een twistpunt zijn, wie de voor de economische ontwikkeling noodzakelijke besparingen moet verrichten. Een mogelijkheid is, dat de overheid dit doet door met hoge heffingen een pot te vormen; dit betekent financiering door de burgers zonder dat zij er verder nog veel macht over hebben. De macht berust dan bij enkelen.

Aandeel in het bedrijfsleven

Gezonder is de zelffinanciering door de bedrijven, het is zelfs noodzaak. De laatste 10 jaar heeft het bedrijfsleven zelf ongeveer 80% van het voor investering benodigde kapitaal bijgedragen. Dat is zeer aanvaardbaar, doch daarnaast is het nodig, dat de individuele burgers een bijdrage leveren, hierdoor ontstaat een spreiding, zowel van de macht als van de revenuen.

Participatie van de staat in bedrijven moet uitzondering zijn. Zo'n uitzondering kan b.v. vormen de op te richten staalindustrie aan de Maasmond. Dit object is riskant en het aantrekken van kapitaal is moeilijk. Toch is het project nationaal gezien van het grootste belang, zowel voor de industrialisatie als de werkgelegenheid. Hier kan dus de staat een overbruggende functie vervullen.

Het aandeel van de werknemers in het nationale inkomen bedroeg in 1955 67.4% en in 1958 71.6%. In 1954 werd gesteld, dat er een loonsverhoging moest komen, omdat het aandeel van de werknemers in het nationale inkomen met 2% gezakt was, nu het aandeel sterk gestegen is wordt er over loonsverlaging niet gepraat.....

Principieel fout is, dat de stijging van de inkomens niet evenredig uitgewerkt heeft op een stijging van de besparingen. In hogere mate dan thans zullen de werknemers aandeel in het bedrijfsleven moeten hebben. Natuurlijk kan de staat het huidige tekort aan investeringsmiddelen verhelpen door inflatoire middelen; dit is echter verwerpelijk, daar de eenvoudige burger, die het zonder pressure group moet stellen, hierbij het loodje legt. Daarom is het de werknemer, die bij moet springen.

De econoom Keynes zag als een groot schrikbeeld, dat besparingen werkeloosheid zouden veroorzaken, daar kapitaal dan niet gebruikt zou worden. Mogelijk heeft zijn artistieke inslag (laat de duiten maar rollen) zijn theorie niet onaanzienlijk beïnvloed. Later heeft hij erkend, dat het denkbaar zou kunnen zijn in een snelgroeiende maatschappij, waarin tevens een belangrijke technologische ontwikkeling plaats vond, dat verdere kapitaalsinvesteringen (dus sparen voor duurzame goederen) de maatschappij ten goede zou komen.

Nu zitten wij midden in deze hypothese van Keynes, er ontwikkelt zich een proces van fabelachtige technische en industriële vooruitgang, waarin een grote behoefte bestaat aan veel kapitaal tegen een redelijke rente.

Wij moeten nu het proces aan het rollen brengen, waarin de mensen op de vorming van dit kapitaal raken ingesteld. De overheid kan dit niet zelf, het contact met groepen is nodig. Zij kan een stimulans zijn, maar moet het hebben van werkgevers-, werknemers- en vrouwenorganisaties, van jongerengroepen, de vereniging voor de effectenhandel, enz.

Plicht van de staat

De overheid heeft daarnaast de plicht om een financieel en economisch beleid te voeren dat recht doet wedervaren aan het privaatbezit. In de eerste plaats betekent dit een streven naar stabiliteit van het geld. De overheid moet dus afzien van geldschepping en daardoor geen inflatoire impulsen aan de economie geven. In het recente verleden is dit alleen gelukt door belastingverhoging en een heffing op het vermogen. In katholieke kring zijn hier ernstige bezwaren tegen gemaakt; het was ook niet prettig, doch wel aanvaardbaar. De spaarcapaciteit is immers gehandhaafd. Na indiening van de laatste begroting is het vertrouwen in de waarde van de munt hersteld. Ook de woningbouwlening tegen de hoge rente van 6% heeft hierbij een rol gespeeld. Voor de socialisten was deze lening een bittere pil, zij verzetten zich sinds jaar en dag tegen een hoge rente, omdat het arbeidsloos inkomen is. Voor het herstellen van het vertrouwen in de gulden was het echter noodzakelijk van dit adagium af te stappen.

Sommige dagbladen doen het wel eens voorkomen alsof bezitsvorming alleen gewaarborgd is door een gezonde munt en lage belastingen. Dit is niet juist, deze voorwaarden geven in het geheel geen garantie dat er ook gespaard zal worden!

Hoever zijn we nu?

Momenteel zijn er drie punten waar de overheid duidelijk bevorderend voor het sparen optreedt, nl. met de jeugdspaarwet, de spaarregeling voor ambtenaren en de nog in te dienen wet waarbij de werkgeversbijdragen in werknemersspaarfondsen vrij zullen worden gesteld van fiscale en sociale lasten.

Het blad De Onderneming heeft scherpe kritiek geleverd op de ambtenarensparregeling, omdat er geen voldoende overleg met het bedrijfsleven is geweest. De staatssecretaris kon zich niet onttrekken aan de boze gedachte dat in de bedrijven opgezien wordt tegen de mogelijke kosten van een dergelijke regeling. Immers, altijd wordt er door het vrije bedrijf geageerd tegen de laksheid van de overheid en het streven naar unificeren, nu gaat de overheid voor, er wordt niet geunificeerd en plotseling is het bedrijfsleven boos!

(Tijdens de discussie zei de staatssecretaris wel gevoelig te kunnen zijn voor het argument dat het bedrijfsleven onder de huidige omstandigheden eenvoudig wel op de penningen moet letten, anderzijds had hij steeds het gevoel gehad dat het bedrijfsleven de boot afhield; mogelijkheid tot overleg is er voldoende geweest, het ging hier in de eerste plaats om de principiële houding).

Spreker had zo wel eens gepraat met socialisten, die ernstig bezwaar maakten tegen bezitsvorming en dan wezen op het verleden, met de volkomen a-sociale houding van rijke boeren in zeer arme dorpen en de kwalijke praktijken van sommige huiseigenaren in de crisistijd. Privaat bezit kan misbruikt worden, natuurlijk, de mens is niet volmaakt, doch men mag de instelling niet veroordelen om zijn uitwassen.

Als tweede bezwaar tegen bezitsvorming wordt wel eens genoemd dat wij verplichtingen hebben tegenover de z.g. minder ontwikkelde gebieden. Wij zullen echter op dit punt nooit kunnen helpen als wij zelf niet een gezonde en sterke economie hebben.

De waarde van de bezitsvorming is nog zo weinig voor ons volk duidelijk geworden, dat de medewerking van de politieke partijen nodig is om hier verbetering in te brengen.

De P.v.d.A. kan hierbij niet gemist worden. Ook in de P.v.d.A. begint zich een kentering van het getij af te tekenen, dit zal echter nog niet de doorslag geven als uitgesproken politieke figuren zich tegen de bezitsvorming blijven verzetten. Wij moeten echter een reële poging doen om hen voor de bezitsvorming te winnen. Stellig ook zou het een winstpunt betekenen als de liberalen aan het te voeren overleg een aandeel zouden hebben, het is noodzakelijk dat het beraad in een zo breed mogelijke kring kan worden gevoerd daar het om een nationale zaak gaat waar men het belang niet licht van mag onderschatten.

G. DORSMAN

STALEN
KANTOORMEBELEN
GISOLAMPEN

Probleem der vrije vakbeweging kwam eveneens op ons J.O.V.D.-weekend ter sprake

Het wachten is thans op een rapport van een speciale commissie

In een uitvoerig betoog, waarin af en toe de verbittering en het sarcasme coorklonk van iemand, die weet, dat hij een vrijwel uitzichtloze strijd voor erkenning moet voeren, heeft de heer Joh. Eering uit Amsterdam, voorzitter van de politiek onafhankelijke en niet-erkende Nederlandse Vakcentrale, op de zaterdagavond van het weekend in Dalfsen een schets gegeven van de ontwikkeling van de vakbeweging in ons land en daarbij uiteraard veel aandacht besteed aan de positie van de N.V.C.

Voor de oorlog, aldus de heer Eering, kende men in ons land vier erkende vakbonden: N.V.V., R.K. Werklieden Verbond (thans K.A.B.), C.N.V. en N.C.V., waarvan alleen de laatste politiek onafhankelijk was. De regering erkende toen alle vier bonden als belangrijke sociaal-economische groeperingen, die in het overleg moesten worden betrokken.

Zo werd de N.V.C. ook bij internationale vraagstukken betrokken en maakte vaak een van de leden deel uit van de Nederlandse afvaardiging naar de Internationale Arbeidsorganisatie te Genève. De drie andere bonden aanvaardden deze erkenning slechts schoorvoetend en hielden de N.V.C. steeds buiten het vooroverleg van de centrales.

In de oorlogsjaren kwam een gedwongen fusie tussen N.V.V. en N.V.C. tot stand; de 50.000 leden van de N.V.C. werden bij het N.V.V. ondergebracht. Na de oorlog presenteerde het N.V.V. zich als onafhankelijk en aanvaardde het de ledenwinst als een voldongen feit. Spoedig bleek echter, dat het N.V.V. sterk socialistisch georiënteerd gebleven was, waardoor spanningen ontstonden.

Ook waren er grote weerstanden tegen het voornemen om de vakbeweging uit verticale organisaties op te bouwen. De bedoeling was namelijk om alle werknemers uit een bedrijfstak — van schoonmaakster tot onderdirecteur — in één bond onder te brengen.

Het grote vraagstuk, waar men in de naoorlogse jaren voor kwam te staan was, hoe men een reële vertegenwoordiging van de werknemers in de vertegenwoordigende lichamen — ondernemingsraden en de organen van de PBO — zou kunnen bewerkstelligen.

Ongeveer zestig procent van de Nederlandse werkgevers is niet aangesloten bij de drie erkende vakbonden, maar het zijn vrijwel uitsluitend de erkende zuilen, die vertegenwoordigd zijn. Er is dus geen veroverde vertegenwoordiging.

De N.V.C., die zich inmiddels weer van het N.V.V. had losgemaakt — het ledental bedraagt thans ongeveer 20.000 — stelt zich nu ten doel, uit deze situatie te breken. Zij tracht dit te bereiken, door de ongeorganiseerde werknemers in een politiek onafhankelijke vakorganisatie te verenigen.

Enige keren heeft zij zich reeds met het verzoek om toelating tot de Stichting van de Arbeid gewend, maar het resultaat daarvan is slechts geweest, dat zij werd erkend als bonafide, niet als representatief. Men heeft dus de geboorte van de N.C.V. niet ontkend, maar haar wel de groeiomogelijkheden ontnomen.

De heer Eering gaf duidelijk als zijn mening te kennen, dat een belangrijk deel van de niet bij één der zuilen aangesloten werknemers waarschijnlijk zou kunnen worden opgevangen in een vierde, politiek en

godsdienstig onafhankelijke, organisatie. Maar daarvoor moet een moeilijke strijd worden gevoerd, want men heeft tot nu toe alleen de steun van enige minderheden.

De N.V.C. kan daarom op de vraag: wat hebt u ons te bieden, alleen maar antwoorden: niets. De N.V.C. zal pas betekenis kunnen krijgen wanneer men haar als de kern van de vierde zuil zou willen erkennen. De gedachte aan een vierde zuil blijkt echter niet te worden aangevaard.

In zijn openingswoord heeft voorzitter

ter Huub Jacobse er op gewezen, dat de vakbeweging tot nu toe veel te weinig de aandacht van de J.O.V.D. heeft gehad. Vandaar dat de aanwezigheid van de heer en mevrouw Eering bijzonder werd gewaardeerd.

De eerste stap is gezet; het wachten is nu op het rapport van de commissie ter bestudering van het vakverenigingswezen, dat dan de basis moet vormen voor verdere verdieping van het inzicht in deze hoogst belangrijke zaak.

EVERT HOVEN

Spel der interrupties

Schmelzer: *U weet, dat de kinderbijslag ons hoog zit.*

Gab Dorsman: *Ons ook.*

Schmelzer: *Ja, kinderbijslag voor zelfstandigen.*

Hans Dubbeldam: *En voor vrijgezellen.*

Schmelzer: *Dat zou dan een onwettige kinderbijslag zijn.*

(Uit de Handelingen van het J.O.V.D.-weekend te Dalfsen, gehouden op 10 en 11 mei 1958; pagina 37, linker kolom).

Wij waren te voorbarig!

De heer C. A. Hoorweg, voorzitter van de afdeling Hoeksewaard en tevens voorzitter van het district Zuid-Holland, maakt er ons opmerkzaam op dat er een onjuiste passage voorkomt in het verslag van de bijeenkomst van het district Zuid-Holland, in het April-nummer.

Onderaan, inde eerste kolom wordt vermeld, dat de afdelingen Voorne, Putten en Barendrecht werden opgericht. Dit is onjuist.

Het district Zuid-Holland en in het bijzonder de afdeling Hoeksewaard,

doen thans pogingen de afdeling Barendrecht en de afdeling Voorne-Putten (Voorne-Putten is een eiland, waarvan de twee helften Voorne en Putten door een kanaal worden gescheiden) op te richten. Hopelijk kunnen deze afdelingen dus dit jaar nog gaan draaien.

(Wij zijn dus in onze berichtgeving op de feiten vooruitgelopen, waarvoor onze verontschuldiging. Niettemin hopen we, dat onze para-psychologische gaven tot een juiste voorspelling hebben geleid — Red.)

HERINNERINGEN AAN DALFSEN: SOEP, CHOKE EN PARASOLS

U bent niet op het weekend in Dalfsen geweest, heeft men mij verteld. Dat is dan erg jammer voor u, want het was weer eens zo'n echt ouderwets weekend, waar de humor geen moment verstek liet gaan. Daarom heeft de redactie van de Driemaster mij gevraagd, een sfeerstukje te schrijven. Dat zal dan een aansporing moeten worden om u een volgend keer niet opnieuw een weekend te laten ontgaan.

De sfeer tijdens het weekend is niet beter te kenschetsen dan met de woorden van Huub Jacobse aan de maaltijd van zaterdagavond: „Vrienden, ik moet u helaas mededelen, dat er niets meer komt dan soep; het is dus inderdaad soep”. Gelukkig heeft onze gastheer zich 's zondags helemaal gerehabiliteerd: we hebben toen van een godenmaal kunnen genieten, zodat we graag nog eens in de Vechtstroom terugkomen. Maar dan toch liefst wel zonder „brood met warme omlijsting”. Want heus: dat was soep.

Burgemeester Van Bruggen van Dalfsen zijn wij grote dankbaarheid verschuldigd: hij heeft de eer van onze organisatie gered. 's Zondagsmorgens kwam een verontruste inwoner van zijn gemeente hem vertellen, dat er een heel vreemd gezelschap in de Vechtstroom zat. 's Nachts om half twee had een automobilist hem de weg nog gevraagd en wat burgemeester daar nu wel van dacht. De burgemeester kon de onrust wegnemen; hij wist toevallig, dat een van de hoofdbestuursleden zaterdagavonds laat nog een paar gasten moest wegbrengen. De liberale zaak in Dalfsen heeft er gelukkig niet onder geleden!

Wij moeten u overigens eerlijk bekennen, dat dit weekend aan ons vertrouwen in de politieke scholing van de jonge liberalen een behoorlijke schok heeft toegebracht. Wat denkt u van het Vlaardingse raadslid — wij zullen zijn naam niet noemen, want de man heeft een reputatie te verliezen — die moest constateren, dat staatssecretaris Schmelzer een groot aantal handschoenen in de zaal had geslingerd, maar die niet

bij machte was om uit te maken of het nu linker of rechter waren. En dan de penningmeester! Een gemotoriseerde J.O.V.D.-er bood hem een lift aan. Toen hem op een gegeven moment werd gevraagd, welke kant hij uit moest, kwam stamelend het antwoord: rechts... dus links. We zullen maar aannemen, dat financiële zorgen hem wat uit het evenwicht hadden geslagen.

Bewondering hebben wij gekregen voor de voortvarende voorzitter van de afdeling Rotterdam, die in zijn — begrijpelijke — afzonderingsdrang op het lumineuze idee kwam, zich door middel van een parasol aan de aandacht van de massa te onttrekken. Met het oog op Johns geestelijke gezondheid lijkt het ons gewenst, dat het hoofdbestuur er in het vervolg nauwlettend op toeziet, dat tijdens de weekends voldoende parasols voorhanden zijn. Trouwens, ook op onze goeie, ouwe Hans Dubbeldam kunnen we trots zijn. Hij blies zich weer voortdurend op en barstte dan in een hol gelach uit.

Het laatste woord was natuurlijk aan Huub Jacobse. Na enkele nutteloze pogingen in het werk te hebben gesteld om zijn auto te starten, stapte hij met een gezicht, waarop de zielige uitdrukking lag van iemand, die zich moegestreden weet, op een aantal mensen af, die er nogal deskundig uitzagen. Tussen haakjes: het Vlaardingse raadslid was daar uiteraard ook weer bij. Huub stelde hun de inmiddels klassiek geworden vraag: „Weten jullie, waar de choke zit?” Nou, de „deskundigen” wisten het niet. Maar ze konden wel duwen en dat bleek ook voldoende.

Met deze verspreide aantekeningen zult u het dan moeten doen. Ze zijn weliswaar niet volledig, maar het is nu eenmaal zo, dat je het mooiste nieuws niet in de krant kunt zetten. Daarvoor moet u echt wel zelf komen. We rekenen er dan maar op, dat dat de volgende keer het geval zal zijn!

SPIONEUR

FABRIEK VAN COMPOSITIEVERVEN
DELFT - HOLLAND

emaille- lakken

leverbaar in iedere kleur

De vrije wereld is onverdedigbaar zonder kernwapens

De taak van het Westen nader toegelicht

Het Nederlandse volk geeft ongeveer 20% van alle geheven belastingen uit voor militaire doeleinden; om precies te zijn f 1.653.361.800.

Ondanks deze belangrijke uitgaven; ondanks het feit, dat er vele manschappen op de been zijn in West-Europa, bestaat er twijfel en onbehagen.

Twijfel over de vraag of het geld wel doelmatig wordt besteed; onbehagen vooral over de trage gang van zaken om van de Westeuropese verdediging een sluitend geheel te maken. Want de verdediging van het vrije Europa laat nog veel te wensen over.

Generaal Norstad, de opperbevelhebber van de NATO-strijdkrachten, heeft herhaaldelijk gezegd, dat hij een minimum van 30 divisies nodig heeft om West-Europa te kunnen verdedigen. Dit aantal is bij lange na nog niet bereikt.

Om wederom precies te zijn: het aantal van 20 is nog niet eens bereikt! Weliswaar heeft het westen de beschikking over kernwapens, maar toen Generaal Norstad het cijfer van 30 parate divisies noemde, hield hij er rekening mee, dat deze divisies gesteund werden door nucleaire wapens.

Zo lang wij het aantal van 30 nog niet gehaald hebben is West-Europa niet goed te verdedigen.

De Russen hebben 70 divisies gevechtssklaar staan bij hun grenzen. In geval van oorlog kunnen zij binnen een maand 400 divisies op de been brengen. De luchtlandingsstrijdmacht is groter dan van alle landen ter wereld tezamen.

De NATO-landen kunnen hier in West-Europa slechts enkele tientallen divisies tegenover stellen. Ondanks de vele honderden miljoenen, die de vrije wereld voor de defensie uitgeeft, zijn we met onze defensie (nog) niet veilig!

Wanneer de Sovjets niet bang waren voor de strategische kernwapens van de Verenigde Staten, dan waren we hier al lang onder de voet gelopen. Laten we dit toch vooral realistisch bezien!

Nietemin zijn er vele mensen van oordeel, dat de kernwapens moeten worden afgeschaft. In Engeland gaan er zelfs al stemmen op, die beweren: liever onder communistische overheersing leven, dan de atoomdood sterven.

Dergelijke uitlatingen kan men ook hoe langer hoe meer in Duitsland beluisteren. Behalve tegen de Russen hebben we dus ook te strijden tegen deze halfzachte idealisten. Deze laatsten zijn in eerste instantie wellicht nog gevaarlijker dan de communisten.

Zij ondermijnen met hun etische volzinnen de standpunten van de regeringsleiders van het vrije westen.

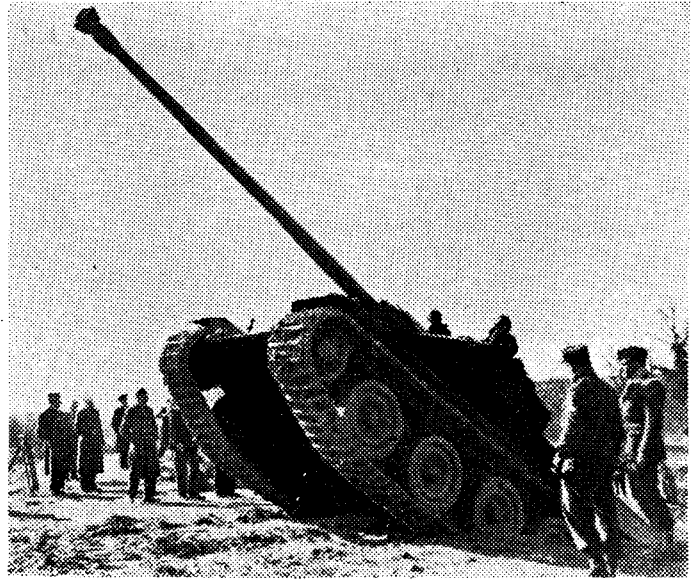
Men moet er bijvoorbeeld niet aan denken, dat in West-Duitsland en in Engeland de socialisten de macht in handen krijgen. In hun gelederen kan men veelal de zojuist genoemde opmerkingen beluisteren.

Zij beseffen blijkbaar niet, dat de verdediging van het westen staat of valt met de kernwapens. Hier komt nog iets bij. Laten we eens aannemen, dat de Sovjets zo netjes zouden zijn de proeven met kernwapens te stoppen en de bestaande voorraden nucleaire wapens zouden vernietigen, gelijk het westen zou doen. Hoewel het haast onmogelijk is, kunnen we dit toch wel even veronderstellen.

En wat dan nog?! Dan staat het westen met zijn tientallen divisies tegenover honderden Russische.

Daarom zullen we de kernwapens moeten accepteren. Ze zijn er nu eenmaal. Voor het westen in het bijzonder zijn ze onontbeerlijk. Wij zijn er ons ten volle van bewust, dat het westen, dat dus met zijn verdediging geheel steunt op de kernwapens, een moeilijke keuze zal krijgen bij een eventueel klein (lokaal) conflict. Immers de Russen hebben de keus uit twee mogelijkheden: de vele divisies in de strijd werpen of de kernwapens.

Het westen heeft deze keus niet. Daarom is het voor de vrije wereld zaak, het aantal parate divisies in West-Europa tenminste te verdubbelen. Dan zullen bij eventuele kleine conflicten wellicht geen kernwapens gebruikt behoeven te worden. Het geheel ziet er dus niet rooskleurig uit. Het westen zal echter dienen te begrijpen, dat het alleen met een politiek van kracht (militaire kracht)

De conventionele bewapening niet verwaarlozen
(cliché welwillend afgestaan door Elseviers Weekblad)

tegenover de Russen succes kan hebben.

Plannen (Rapacki) van kernwapenvrije zones moeten voor het westen uit den boze zijn. Dergelijke plannen zijn voor de vrije wereld dodelijk gevaarlijk, omdat West-Europa op die manier te ondiep wordt en dus niet meer verdedigbaar is.

De omvang van het gevaar is zeer groot. Nimmer heeft een land in vredetijd zo'n groot militair apparaat opgebouwd, als de Sovjet-Unie thans. Daarom zal het westen daar op een zo efficiënt mogelijke manier een strijdmacht tegenover moeten stellen.

De westerse strijdmachten zijn echter nog in opbouw. Laat de opbouw niet te lang duren. Anders behoeft zij wellicht niet meer voltooid te worden.....

F. A. HOOGENDIJK

Wat anderen er van denken

Een hoopgevend voorbeeld

Als J.O.V.D. lid afdeling Groningen las ik met groot plezier de artikelen over de verkiezingen in maart j.l. De heer F. A. HOOGENDIJK zegt, dat ook zeer veel jongeren hebben gekozen voor het liberalisme. Dit belooft veel goeds voor de toekomst. Hiermee kan ik mij volkomen verenigen.

Misschien is het wel aardig het volgende u te vertellen.

Wij hebben als leerlingen voor de opleiding lerares koken en Huishoudkunde samen met nog twee andere scholen een studieweek gehad. Deze week werd gehouden te Bentfeld. Hier werden o.a. vier politieke sprekers uitgenodigd.

Als eerste een A.R. en daarna de K.V.P. man. Evert Vermeer sprak voor de P.v.d.A. en mevrouw Toxopeus-Pot gaf een bijzonder goede uiteenzetting over de V.V.D.

We waren met een 42 deelnemers aan deze cursus en hebben aan het einde van de studieweek een verkiezing gehouden.

Uitslag 22 V.V.D., 15 A.R., 2 K.V.P., 1 P.v.d.A., 1 C.H.U.

U ziet, dat ook de politieke lezingen op de volkshogeschool-cursussen van groot belang zijn.

De scholen die aanwezig waren zijn: Groningsche Kook en Huishoudschool (± 10 I.I.), Industrie en Huis-

houdschool Amersfoort (± 12 I.I.), Christelijke Industrie- en Huishoudschool Rotterdam (± 20 I.I.).

Het gros van de leerlingen was echter nog niet stemgerechtig. Laten we hopen, dat met dit kleine lichtpuntje en met nog vele andere lichtpunten een groot aantal nieuwe V.V.D. stemmen is weggelegd, opdat de V.V.D. straks een nog grotere en belangrijker plaats zal innemen in het Nederlandse politieke leven.

M. E. SPITHORST

Aannemersbedrijf
Fa. W. VAN HATTUM
& Zonen

Bagger-,
Grond-,
Rijs- en
Glooiing
werken

ZALTBOMMEL
TELEFOON 594

LIBERTAS

twee MAANDELIJKS ORGAAN van de
NEDERLANDSE LIBERALE STUDENTEN

VRAAGT PROEFNUMMER

adm. Churchill-laan 224 — Amsterdam-Z.

MARGINALIA

Kunst (I)

Wij lazten deze dagen in een van de vele dagbladen, die wij ambtshalve moeten doorworstelen:

„Het recital, dat de sopraan Paulien Pilaar en de pianiste Elisabeth Honsbeek donderdagavond gaven in De Lantaren in Rotterdam, werd beluisterd door precies drie mensen.

Het concert, dat artistiek een succes was, is doorgegaan, nadat de kunstenaressen met het publiek hadden overlegd.”

Een teken des tijds? Wij zijn geneigd deze schuchter opgeworpen vraag bevestigend te beantwoorden. Radio en televisie spelen hier een zeer belangrijke rol. De optimisten, die beweren, dat vooral de televisie een aansporing zou zijn om toneelstukken en concerten „in werkelijkheid” te gaan zien en horen, zien de zaak o.i. wel wat al te rooskleurig.

Veeleer geloven wij, dat de moderne „huisbioscoop” de mens luier en gemakkelijker maakt en een zekere vervlakking doet ontstaan.

Het is hier niet de plaats op een en ander uitvoerig in te gaan, noch om een oplossing voor het probleem „kunst in nood” te geven.

In zekere zin ligt die oplossing bij ons zelf t.w. werkelijke kunstmanifestaties niet te ontlopen en te trachten geen slaaf te worden van het moderne medium dat t.v. heet.

Kunst (II)

De Nederlandse Opera te Amsterdam heeft het op een zondagmorgen in deze maand bestaan botweg haar deuren te sluiten. De oorzaak was ziekte van één zanger. Deze ene man was dus in staat, zij het uiteraard gedwongen, een kunstmanifestatie volkomen plat te leggen.

Dit lijkt ons toch wel een heel rare en ongewone bedoening. Uit een en ander moet men toch wel afleiden, dat de Nederlandse Opera, die zelfs twee directeuren aan het hoofd heeft staan, organisatorisch nogal ongelukkig wordt geleid.

Niemand schijnt er bij het instuderen aan te hebben gedacht, dat een gezonde opzet er uiteraard naar moet streven, dat voor elke rol een vervanger aanwezig is of beschikbaar kan komen.

Maar ja, een dergelijke vooruitziende blik, schijnt men bij een door de overheid gesubsidieerde instelling niet te kunnen opbrengen. En Sijmen maar betalen. Jongens, de zaak loopt toch wel. Issie effe jofel!

Hadden we het maar geweten

Wij zijn met ons blad weer erg laat. Wij weten het.

Er is eigenlijk maar één oorzaak voor aan te wijzen en dat is, dat Toine Sunderman (nog) niet in de redactie zit.

Maar wie weet op de eerst volgende vergadering!

Hoe dan ook wij zijn helaas niet in staat geweest om U, o, zo aandachtige lezer via de Driemaster te beïnvloeden hoe gij Uw stem had moeten uitbrengen bij de zo juist achter ons liggende gemeenteraadsverkiezingen.

Misschien is dat wel goed ook.

Want eerlijk gezegd ging onze partijdiscipline een beetje wankelen bij het lezen van het navolgende in het dagblad De Telegraaf:

Het program van de TERA (de Leidse studentenpartij) luidt:

„Leidenaars, stemt no. 1 van lijst 7. Stemt op de totale eensgezinde radicale actie, de TERA.

TERA: toch even Rijnsburg annexeren. Strijd met ons tegen de vestiging van een raketbasis op het Stadhuisplein.

Op 3 oktober 5 minuten bier uit de waterleiding. Wijd open die kraan.

Boter (d.i. de lijstaanvoerder) ook voor de arbeiders. Direct na het lanceren van deze leuze ging de boterprijs 30 cent omhoog.

Leidse moeders, Boter ook voor uw kinderen, voor een gezond gezin. De achterste wagen van de blauwe tram moet ter beschikking worden gesteld van woningzoekenden. Leidenaars, stemt Boter, stemt TERA en uw stem is Boter aan de galg gesmeerd.

Stemt no. 3 van lijst 7 en uw stem is voor de Bakker (Bakker is no. 3 van lijst 7). BKB: Boter, Kerst, Bakker. Dit driemanschap moet aan de top voor:

meer woningen, meer vrijheid, gezond gezin en een goede vaart. Boter, Kerst, Bakker, naar wie vernoemd zijn de Botermarkt, de Kersenstraat en de Bakkersteeg. Kiest progressieven, kiest TERA-nen Tera: de enige partij, die geen stemmen kan verliezen.

Wij stellen alleen prijs op uw stem, wanneer u principieel achter ons staat. Of dacht u soms, dat politiek een grapje was?”

Tot zover dan dit „partijprogramma”.

Wat het resultaat is geworden wij weten het niet. Misschien wel 5 minuten water uit de bierleiding. Dat zou jammer zijn voor de Leidse studenten en nog jammerder voor de gemeentepolitiek van de sleutelstad.

Hoofden en borden

Minister Algera, zal, zo lazten wij deze dagen, een einde maken aan de onhoudbare toestand, dat de maximum-snelheidszones op vele plaatsen in het land totaal onvoldoende zijn aangegeven.

Hij heeft de Eerste Kamer meegedeeld, dat een maatregel in voorbereiding is waardoor het plaatsen van 50-kilometerborden aan de grens van die zones verplicht zal worden gesteld. Ook het einde van de 50 km zone zal duidelijk moeten worden aangegeven. Vooral van de laatstgenoemde mededeling, zo meesterlijk en ingenieus gevonden, hebben we in diepe bewondering en met niet te omschrijven eerbied kennis genomen.

Maar goed. Het wil ons toch voorkomen, dat Moedertje Overheid, lelijk in slaap is gesukkeld.

Immers, de invoering van de maximum-snelheidsbepaling is al weer meer dan een half jaar oud.

Waarom zo lang achter de feiten aangelopen. Waarom deze zaak een half jaar geleden niet meteen gecoördineerd? Of, waarom dan niet liever een half jaar gewacht met de invoering der maximum-snelheidsbepaling, opdat de technische uitvoering niet volkomen in de lucht zou komen te hangen, zoals op he ogenblik het geval is? Maar ach, borden kunnen voor sommige hoofden bepaald lastige obstakels zijn.

Niet kapot

Wij moeten oppassen, dat we niet kapot gaan aan ons eigen fatsoen”. Deze kernachtige uitdrukking gebruikte, aldus Het Vrije Volk, Evert Vermeer toen hij onlangs op de jaarvergadering van de Verenigingsraad van de Vara sprak over de controversie Witte-Hofstra betreffende de financiering van tienduizend woningen.

Kijk, dat is nu eens fier, ferm en flink gezegd.

Zo echt in de stijl van: „als je begrijpt wat ik bedoel”.

Nu zijn wij in de politieke terminologie wel zo het een en ander gewend. Maar de uitdrukkingwijze van de heer Vermeer klinkt ons toch wel wat rauw in de oren.

Wij wisten wel, dat b.v. een wekker en een auto kapot kunnen gaan. Doch, dat zoiets met de P.v.d.A. zou kunnen gebeuren? Nee, een dergelijke veronderstelling hebben we zelfs in onze stoutste politieke dromen niet gehad. En dat nog wel „aan je eigen fatsoen”! Enfin, oppassen dan maar, hè, meneer Evert.

Stampot voor kanibalen

Er zijn echter nog meer Nederlandse politici, die door tot dusverre (althans in de

politiek) ongebruikelijke termen en vergelijkingen een typisch leven in de brouwerij verwekken.

Zo sprak de voorzitter van de K.V.P., Van Doorn, onlangs op een vergadering van zijn partij te Amsterdam.

Tijdens deze gelegenheid noemde hij de kandidatenlijsten van de P.v.d.A. „een stampot van katholieken, humanisten, protestanten en ongelovigen”.

Heerlijk, heerlijk, hebben we gejuicht. Een welkome steun aan de onderontwikkelde gebieden. Maar dan moeten er wel kanibalen wonen. Dat wel!

Wie snapt het?

In dezelfde bijeenkomst verklaarde mr. Van Doorn (niet „gewoon”, maar volgens Het Vrije Volk zelfs „met nadruk”) dat de K.V.P. bereid is zonder socialisten te regeren. Ziezo, dat wisten we dan. Wij waren nauwelijks over deze heldhaftige verklaring heen of oom Romme kwam weer roet in het eten doen. „Zo lang mogelijk met de socialisten samenwerken” zo luidde zijn advies in de partijraad van de K.V.P.

Eerlijk gezegd, wij staan voor een raadsel. Wie zou nu het papiertje met de verkeerde rede er op in zijn zak hebben gestoken. Mr. van Doorn of prof. Romme?

Wie het weet, mag op ons volgende weekend het eerst het woord.

G. S.

Weer een nieuwe afdeling

Welkom Musselkanaal!

Donderdag 24 april kwam in hotel Adolfs te Musselkanaal een enthousiast aantal jongelui bijeen met de bedoeling een J.O.V.D. afdeling ter plaatse op te richten.

De leiding berustte bij de voorzitter van de Noordelijke propagandacommissie, de heer G. K. Muntinga te Noordbroek.

Burgemeester Waalkens van Vlagwedde hield een inleiding over de ontwikkeling van het staatkundig bestel in ons land. Tevens werd het liberalisme en het jongerenwerk besproken.

Het bestuur is als volgt samengesteld:

De heer G. Branbergen, voorz.

Mejuffrouw A. Bakker, secr.

De heer G. B. Goes, penn.m.

Motto voor Min. Staf:

„Snel een ploeg tot
zwaard gesmeed,
en ik houd mijn
baantje beet.”

*Schets van het liberalisme (I)***Vrijheid van de mens wezenskenmerk***West-Europese beschaving doortrokken van de liberale gedachte*

De geschiedenis van het liberalisme leert ons, dat de strijd der liberalen niet wordt gestreden om de vrijheid in het algemeen, maar dat het gaat om de vrijheid van de mens, van de individuele mens.

Dat is een positief criterium, en tevens een criterium, waardoor de liberale strijd een universeel karakter krijgt.

De liberale strijd is een strijd voor de mensenwaarde, het is een humanitaire strijd. Het liberalisme losmaken van de algemeen-menselijke waarden betekent onherroepelijk het liberalisme losmaken van zijn fundamenteën, het betekent derhalve het liberalisme doden.

De algemeen-menselijke waarden, welke de fundamenteën van het liberalisme vormen, zijn:

- de gebondenheid aan God en traditie;
- het streven naar menselijk geluk;
- de zedelijke normen voor mens en samenleving.

God en traditie

De gebondenheid aan God en traditie. Hoe is de mens aan God en traditie gebonden? Een niet eenvoudige vraag, het antwoord is immer persoonlijk en moet dat ook zijn; maar te stellen is, dat het liberalisme de autoriteit van clerus en dogma verwerpt, het stelt orde tegenover autoriteit, ook in de Godsbeleving. Antireligieus is het liberalisme zeker niet, toetsteen is voor hem de autonomie van de menselijke persoonlijkheid, ook en vooral in de verhouding mens-Schepper-Schepping. De gebondenheid van de mens aan God is voor de liberaal, ongeacht zijn geloof, bepaald door de genoemde autonomie.

Het voorgaande betekent geenszins dat de liberaal een persoonlijke binding met de Godheid, hoe hij Deze ook noemen mag, en hoe hij Deze ook mag zien, als de Persoonlijke of als de Onpersoonlijke, moet bezitten. Hij kan zijn binding met wat we als het Goddelijke aanduiden geheel anders zien, agnostiseus, humanist of wat dan ook zijn; hij is daarin autonoom, zijn binding met het hem omringende is een algemeen menselijke waarde.

Er is niet één algemeen menselijke waarde, er zijn algemeen menselijke waarden, die de fundamenteën van de liberale levensovertuiging vormen. Ook aan de traditie is de mens met inachtneming van zijn persoonlijke autonomie gebonden, tevens kan voor de liberaal de traditie nimmer verstarrend werken.

Menselijk geluk

Het streven naar menselijk geluk. Een recht en een plicht van de mens. Daarbij is de mens gebonden aan zijn omgeving, egoïstische of egocentrische geluksnastrevingen als levens- en wereld-ideaal verwerpt het liberalisme.

Ook bij het streven naar menselijk geluk verwerpt het liberalisme de autoriteit ener planmatigheid, die de menselijke autonomie verkleint, zo niet doodt. Het streven naar menselijk geluk is gebonden door de zedelijke normen voor mens en samenleving.

De zedelijke normen leven in de mens zelf, zedelijk normbesef is naar liberale overtuiging inhaerent aan de waarachtige mens. Ook hier geldt de autonomie der menselijke persoonlijkheid, tegen ieder autoritair streven om deze autonomie te onderdrukken verzet zich de liberaal.

De Westeuropese beschaving is doortrokken van de liberale gedachte, in verschillende stromingen vindt men een of meer elementen van het liberalisme terug. Het zou te ver voeren daarop nader in te gaan. Zeker is, dat de liberale gedachte een der bouwstenen van de West-Europese beschaving is. Even zeker is, dat het liberalisme zegenrijk is geweest voor West-Europa, dat wordt trouwens alom erkend, al vrezende bepaalde kringen de zegeningen ook.

Vele verworvenheden op het terrein van de menselijke vrijheid en de menselijke waardigheid zijn aan het liberalisme te danken, het liberalisme heeft de mens in het middelpunt weten te plaatsen tot zegen van de mens en de gemeenschap. Want het verwijt dat het liberalisme te weinig oog heeft voor de gemeenschap is onjuist.

Gemeenschap

Zeker, in het verleden heeft de gemeenschap niet immer de aandacht gehad, die het stellig verdient. Maar dat neemt niet weg, dat het liberalisme juist door het streven naar menselijke waardigheid en persoonlijkheid, juist door het centraal stellen van de mens, de bouwstenen heeft geschapen waarmede de gemeenschap kon worden opgebouwd. Een werkelijke gemeenschap toch vindt haar bases in volwaardige, in bewuste mensen als leden van de gemeenschap.

Daar waar de gemeenschap zodanig centraal wordt gesteld, dat de mens in de verdrukking komt, ondergraaft de gemeenschap zich naar liberale overtuiging zelf, tot detrimente van gemeenschap en mens. Ook en juist in de gemeenschap is de mens centraal en autonoom.

Hier ligt een diepe kloof tussen liberalisme en socialisme. In het socialisme is de gemeenschap van hoger orde dan de mens. De socialist miskent de mens, de liberaal erkent de mens. De socialist vreest de mens, verafgoot de gemeenschap, die niet of nauwelijks kan falen. Voor de so-

cialist geen vertrouwen in de menselijke hoedanigheden en waardigheden.

Zeker, ook de liberaal is zich vandaag de menselijke beperktheid bewust, in het verleden lag dat anders. Toch blijft voor de liberaal de mens centraal, de mens in de gemeenschap waaraan hij onverbrekkelijk verbonden is, de gemeenschap die tevens zijn persoonlijkheid mede vormt; de mens is een gemeenschapswezen.

Ligt het verschilpunt tussen socialisme en liberalisme op het gebied van de waardering van mens en gemeenschap, een verschilpunt, dat met het personalistische in het naoorlogse socialisme niet is weggenomen, van de „confessionelen” scheiden ons andere levensbeginselen.

Het is hier een zaak van eeuwige criteria, van universele waarheden. Voor de christelijk belijdende mens komt de Goddelijke genade tot de mens via de openbaring, voor de liberaal komt de Goddelijke genade tot de mens door het innerlijk licht in de mens zelf. Is er verschil?

Voor de christelijk belijdende mens is er „de” waarheid, voor de liberaal zijn er waarheden. En het is voor de liberaal om het even of een geestverwant met de een of met de andere geestelijke of Goddelijke verworvenheid tot het aanvaarden van de hiervoor geschetste algemeen menselijke waarden komt. Principieel verwerpt de liberaal de antithese.

Natuurlijk is er een verband tussen levensovertuiging op religieus gebied en politiek denken, maar dat betekent niet in het minst een noodzaak tot politieke partijvorming op geloofsbasis.

De hiervoor geschetste fundamenteën waarop het liberale huis rust zijn van deze tijd. Voltaires denkbeelden waren andere dan de contemporaine, er is evolutie in de liberale gedachten wereld, het liberalisme is dynamisch, maar universeel. Al naar plaats en tijd zal het liberalisme zich in verschillende vormen openbaren, dat ligt in het wezen opgesloten, het kernpunt, de mens, de menselijke waarde, blijft.

Zoals gezegd, Voltaires ideeën waren andere dan de contemporaine, de verschilpunten zullen we laten rusten. Wel een enkel woord over de wijsgerige achtergrond van het liberaal denken van de eerste predikers van de liberale idee. Helaas moet gezegd worden, dat men zich de wijsgerige achtergrond niet altijd

(meer) bewust is en daardoor het verschil tussen het „klassieke” liberalisme en het — op het terrein der economie liggende — neo-liberalisme niet duidelijk voor ogen heeft. Over het neo-liberalisme in een volgend artikel meer.

Het liberalisme heeft tot wijsgerige achtergrond de gedachte van het bestaan van twee orden: de natuurlijke orde en de positieve orde. Populair gezegd is de natuurlijke orde de orde zoals die spontaan door de Schepping en in de Schepping is ontstaan en geëvolueerd. De positieve orde is de orde, die door de mens in zijn samenleving wordt georganiseerd.

Het is duidelijk, dat beide orden een dynamisch karakter dragen, zij het de laatste in veel sterkere mate dan de eerste.

De mens en de mensheid zullen nu de grootst mogelijke harmonie bereiken wanneer de positieve orde gelijk is aan de natuurlijke orde, of althans de natuurlijke orde zo dicht mogelijk benadert. En dat is het geval in een menselijke samenleving met persoonlijke verantwoordelijkheid, autonomie, etc. kortom, in een liberale samenleving.

Let wel, deze wijsgerige achtergrond is niet „het” fundament van het liberalisme. Men zou het zo kunnen zeggen, het is het oer-fundament, waarop de — in de tijd veranderende — fundamenteën gefundeerd zijn.

Democratie

Het liberalisme ging immer uit van de democratie, zonder meer kan gezegd worden, dat het liberalisme de voorvechter van de democratie is geweest en dat nog is. Nu is democratie een rekbaar begrip, ook de communist noemt zich democraat, zij het dan pleonastisch volksdemocraat.

Voor de liberaal ligt het criterium voor de democratie in de volwaardigheid en gelijkwaardigheid van alle staatsburgers, ongeacht hun geloof, afkomst, ras, financiële draagkracht of maatschappelijke positie. Voor alle staatsburgers dienen de kansen op ontplooiing van persoonlijke aanleg en ambitie dezelfde te zijn.

Sociale mobiliteit is inhaerent aan de democratie, maatschappelijke verstarren is met de democratie in strijd. Voor de ontplooiing van persoonlijke aanleg en ambitie is ieder

Politiek en Economie

Om een redelijke gedachtengang te kunnen ontwikkelen en tot goed gemotiveerde conclusies te komen, moet men over voldoende elementaire kennis van zaken kunnen beschikken. Politieke verhoudingen en gebeurtenissen in het buitenland beïnvloeden vaak omstandigheden op politiek en economisch terrein in eigen land. Daarom is het nuttig de toestand in verschillende landen voortdurend en nauwlettend gade te slaan. De goed geschoolde buitenlandse correspondenten van de NRC zijn uitstekende Nederlandse waarnemers ten dienste

van de lezers. Elk geeft vanuit het land waar hij woont, een duidelijk beeld van hetgeen er leeft in het hart van de natie, hoe de omstandigheden zijn en in welke richting zich deze ontwikkelen. Dat geeft U gelegenheid tot het vormen van een kritische eigen mening, evenals U dit kunt doen aan de hand van de hoofdartikelen van de NRC, de parlementaire verslagen en overzichten, de onopgesmukte berichtgeving van de NRC en haar degelijke beschouwingen.

**Vraagt U de NRC eens
14 dagen op proef.**

NIEUWE ROTTERDAMSE COURANT

Verdeel en heers!

De voorzitter van de K.V.P., mr H. W. van Doorn, heeft tijdens de „gemeentedag” van die partij zijn hoorders — uiteraard — beziggehouden met de a.s. verkiezingen voor de gemeenteraden. De heer Van Doorn hoopt, aldus het verslag van zijn rede in De Telegraaf, dat de V.V.D. haar winst van 26 maart teloor zal zien gaan, al betwijfelt hij dat zulks inderdaad, althans voor de volle honderd procent, het geval zal zijn. Wij zijn er van overtuigd, dat wat de K.V.P.-voorzitter betreft de twijfel het zonder twijfel van de hoop zal winnen. Ja, wij zijn geneigd nog verder te gaan, al willen wij aan de andere kant ook de dag niet prijzen voor de (verkiezings) avond gevallen is. Wij zullen zien.

Natuurlijk betwisten wij de heer Van Doorn geenszins het recht te hopen dat de liberalen bij de komende verkiezingen worden teruggedrongen. Maar wij vinden het wel hoogst merkwaardig. Wat is nl. het geval?

De heer Van Doorn hoopt naar hij zegt, dat de V.V.D. stemmen verliest ten gunste van de P.v.d.A. en dat de P.v.d.A. een deel van haar meest „radicale”, meest „linkse” aanhang kwijtraakt in de richting van de C.P.N. en P.S.P. Het omgekeerde, aldus mr Van Doorn, betekent een versterking van het linkse element in de socialistische rijen en dat maakt het voor de K.V.P. moeilijker samen met de socialisten te regeren.

M.a.w., het is de K.V.P. welgevallig samen te werken met zo liberaal mogelijk partners, mits het niet „de” liberalen zijn.

(Vervolg van pag. 6)

staatsburger zelf verantwoordelijk; de gemeenschap dient de omstandigheden te scheppen waardoor die ontplooiing mogelijk is, de gemeenschap dient tevens de drang tot ontplooiing te respecteren en te bevorderen. Bevordering van ontwikkeling van zelfstandige kracht.

De staatsburger, die voor zich de ontplooiingsmogelijkheden wil, erkenne ook anders recht daar op, het zedelijk normbesef zij hem richtsnoer. Zo zal de democratie zegen zijn voor mens en gemeenschap, voor de liberaal is de democratie, met gelijke kansen voor allen, een hoog goed, waarmee en waarover niet te transigeren valt. Alle, de democratie belagende stromingen vinden in het liberalisme een bestrijder.

De democratische samenleving is de enige waarin de waardigheid van de menselijke persoonlijkheid in een bloeiend gemeenschapsleven bestaanbaar is.

Voor de liberaal is decentralisatie van gezag in de staat, in de samenleving noodzakelijk, de democratie moet van onder af, en niet van bovenaf worden opgebouwd, wil zij waarlijk een democratie zijn.

In een volgend artikel hopen wij een overzicht te geven van de beginselen, die het huidige liberalisme speciaal in ons land uitdraagt, om daarna in het kort het zgn. neo-liberalisme te schetsen.

BOTE DE BOER Lzn.

Nu willen wij niet beweren, dat de groep die zweeft tussen V.V.D. en P.v.d.A. en die bij de jongste gelegenheid blijk gaf van een voorkeur voor de liberale gedachte, pur sang liberaal is. Wel moet worden opgemerkt, dat er onder de „overlopers” vele jongeren zijn, die hoewel van socialistische huize naar het liberalisme toegroeien en ongetwijfeld „blijvers” zullen blijven. Dat weet de heer Van Doorn ook heel goed en hij ziet die groep kennelijk liever in de P.v.d.A. als tegenhanger van de oude, letterlijk en figuurlijk oude, socialisten.

De heer Van Doorn is bepaald geen minnaar van het socialisme. Hij beroept zich er op, dat er in het socialistische kamp een kentering op het stuk van het geloof in de staatsalmacht te bespeuren valt onder invloed van de katholieke staats- en maatschappijleer. De heer Van Doorn sprak bij de genoemde gelegenheid ten tweede male van een socialistische crisis en stelde thans zelfs dat die crisis bij de Nederlandse socialistische partij met de dag duidelijker wordt. Desondanks wil de heer Van Doorn blijven samenwerken met de P.v.d.A. Waarom? Ons inziens uit vrees. Uit vrees van tweeërlei aard.

In de eerste plaats vreest de K.V.P. de aanhang van de katholieke arbeiders, georganiseerd in de K.A.B., te verliezen. Dat drijft haar in de richting van de P.v.d.A. en noopt haar keer op keer, te pas en te onpas af te geven op de V.V.D. Daaraan verandert de afkeer van het socialisme en de voorkeur voor het liberalisme van bepaalde, soms leidinggevende, figuren in de partij niets. Het is de noodlottige consequentie van de partijvorming op geloofsbasis.

In de tweede plaats vreest het Rooms-Katholicisme het liberalisme. Ten onrechte, van het liberalisme heeft de Heilige Kerk niets te vrezen. Waren het niet de liberalen, die — terecht — de Roomse gelovigen de kans hergaven in volle vrijheid hun godsdienst te belijden en een kerkelijke organisatie op te bouwen. De liberalen emancipeerden de Rooms-Katholieken in Nederland, niet de „thans zo geestverwante” Protestanten, men denke aan de April-beweging.

De Rooms-Katholieken vrezen de liberalen omdat zij zeer goed beseffen dat de laatsten er niet voor voelen voor een bij uitstek Rooms-Katholiek karretje te worden gespannen, d.w.z. een karretje dat de weg op gaat niet van een gelijkwaardigheid van alle godsdienstige en geestelijke richtingen, maar van een suprematie van Rooms-Katholieke geloofsidealen. Inderdaad mr Van Doorn, de liberalen zijn „overheids-neutralisten”, maar anders dan U denkt. Zij wensen bepaald dat alle richtingen aan

hun trekken komen, ook de Uwe. Zij wensen tevens dat ieder zijn geestelijke verworvenheden in het maatschappelijk verkeer inbrengt. Maar zij wensen niet dat geloofsbelangen de hoofdrol spelen bij het regelen van de maatschappelijke orde.

De uitlating van de K.V.P.-voorzitter bewijst dat zijn partij een sterke nadruk wil leggen op het „missie-element”. Dat verklaart tevens de voorkeur voor samenwerking met, beter medewerking van een, ook door de zgn. werkgemeenschappen, verwaterde socialistische partij. Verdeel en heers! d Bo.

(Deze beschouwing werd geschreven voor dat de gemeenteraadsverkiezingen plaats hadden. Red.)

HOEKSEWAARD

Wat we toen nog niet wisten

Woensdag 26 maart, op de avond van de dag der Provinciale verkiezingen!, hield onze landelijke voorzitter, Huub Jacobse, een inleiding voor de afdeling Hoeksewaard. Ook enkele V.V.D.-ers en V.V.D.-sters waren aanwezig.

De heer Jacobse sprak over de huidige politieke verhoudingen in ons land en ging daarvoor allereerst na de ontwikkeling welke de partijen hebben meegemaakt, waarbij spreker in het bijzonder de opkomst en

ontwikkeling van het socialisme behandelde.

Spreker gaf zijn mening over de toekomstmogelijkheden van het liberalisme en zag de uitslag van de verkiezingen niet ongunstig. Dat de heer Jacobse de betekenis van de uitslag voor de V.V.D. had onderschat, bleek weldra toen de uitslagen van de verkiezingen bekend werden.

Nadat spreker verschillende vragen, o.a. over de P.B.O., had beantwoord, dankte de voorzitter de heer Jacobse voor zijn komst naar de Hoeksewaard en voor zijn interessante inleiding.

Onze landelijke voorzitter spoedde zich hierna naar huis, om de verkiezingsoverwinning van de liberalen, en wel speciaal die van zijn woonplaats, te gaan vieren!

ALKMAAR

Alle Driemasters weg

De J.O.V.D.-bijeenkomst te Alkmaar in april viel deze keer samen met de door de Alkmaarse Politieke Jongeren Contact Raad georganiseerde forumavond. Door prettige samenwerking met de andere politieke jongerenorganisaties werd het mogelijk, dat op 19 april een goed gevulde zaal met leden en belangstellenden van A.R.J.O.S., „Nieuwe Koers”, J.O.V.D., J.O.K.V.P. en C.H.U. jongeren, het gehoor leende aan de heren mr. A. V. M. Leesberg (K.V.P.), mr. L. J. A. van Dantzig (P.v.d.A.), mr. dr. C. Berkhouwer (V.V.D.), G. H. Hoytink (A.R.) en dr.

C. van der GIESSEN EN ZONEN'S
SCHEEPSWERVEN N.V.
KRIMPEN AAN DEN IJSSEL

HBU
HBU

onbezorgd vacantiegenot!

...want ons reisgeld werd vakkundig verzorgd door de HBU.
 Onze reisbagage- en ongevallenverzekering werd afgesloten bij de HBU.
 Onze waardevolle papieren en onze kostbaarheden werden veilig opgeborgen in onze safe bij de HBU.

Ook voor U: de HBU

HOLLANDSCHE BANK-UNIE N.V.
 AMSTERDAM - DEN HAAG - ROTTERDAM

The Rotterdam Exterminating Cy. and Ships-Maintenance Service

Het adres voor het zuiveren van schepen en gebouwen.
Opklaren, schilderen, zeeklaarmaken en provianderen van schepen.
Het leveren van aflosbemanning.
Specialisten op het gebied van het schoonmaken van ketels.

POSTBOX 950 ROTTERDAM

B. F. MUURLINK

TELEFOON 30958

OVER ALGEMEEN EN BUITENLANDS REGERINGSBELEID

Kanttekeningen bij de controverser Luns-Zijlstra

Het Reglement van Orde voor de Raad van Ministers, vastgesteld bij Koninklijk besluit van 9 juni 1956, bevat enkele artikelen welke, binnen het kader van het „algemeen” en het „buitenlands” beleid van de regering, een belangrijke rol spelen, a.o. artikel 4: „De Raad beraadslaagt en besluit over de aangelegenheden betreffende het algemeen regeringsbeleid” en (sub 2 b) „over overeenkomsten met andere mogendheden etc. etc. over belangrijke onderwerpen het buitenlands beleid betreffende, daaronder begrepen het in internationaal verband doen van of instemmen met voorstellen, die meer in het bijzonder van invloed kunnen zijn op de geldende rechtsorde etc.” en (sub 2 d) „over aan delegaties dan wel aan vertegenwoordigers in het buitenland te verstrekken instructies.”

Er is over het algemeen en buitenlands beleid van de regering in het verleden al veel te doen geweest. De abnormale toename van overheidsbemoeienis op financieel, economisch en sociaal terrein vormt daarvan een sprekend voorbeeld. De enorme uitbreiding van onze buitenlandse contacten en de buitenlandse dienst spreken boekdelen. Men kan dan ook zonder gewetensbezwaar aannemen, dat het, in de boezem van een kabinet, steeds moeilijker wordt op alle raakvlakken intern tot overeenstemming te komen en extern de indruk te wekken, dat het intern koek en ei is. Ministers en staatssecretarissen hebben o.a. tot taak veel te spreken. Bij iedere officiële of officieuze gelegenheid, waarbij ze aanwezig zijn wordt van hen verwacht, dat ze iets zullen zeggen wat ze — enkele uitzonderingen daargelaten — maar al te graag doen. Hoe meer er echter gesproken wordt, hoe meer de kans bestaat, dat datgene wat gezegd wordt niet altijd met elkander in overeenstemming is. Zo kan het voorkomen, dat de minister van financiën en economische

zaken beiden ergens spreken over dezelfde aangelegenheid en dat hun uitingen bepaaldelijk geen getuigenis zijn van een uniform — vooraf overeengekomen — regeringsbeleid. Concreter: Minister Luns houdt op een vergadering van de Economische en Sociale Raad van de Verenigde Naties een toespraak. In die toespraak drukt hij zijn ongerustheid uit over het toekomstige verloop van de conjunctuur, ja hij zegt, dat de vrees gewettigd is, dat de conjunctuur een nog slechter verloop zal krijgen. Tegelijkertijd doet minister Zijlstra alle moeite om, overal waar mogelijk, te verklaren, dat het met die conjunctuur niet zo erg gesteld is en dat we binnen niet al te lange tijd de huidige perikelen te boven zullen zijn.

Hier klopt iets niet

Nu „dekken” deze verklaringen elkander in genen dele. Is hier van een controverser sprake, welke diepere oorzaken heeft als er is b.v. de verhouding van het departement van economische zaken tot dat van buitenlandse zaken binnen het kader van het Euromarktverdrag?

We weten allemaal, dat minister Zijlstra de mening is toegedaan, dat Europese economische aangelegenheden onder zijn departement thuishoren. De Europese politiek mag minister Luns bepalen. Maar alles wat het buitenland betreft is min of meer een zaak van **kabinetsbeleid**. Het maakt zo'n stuntelige indruk wanneer — naar buiten — blijkt, dat de heren het, intern, niet eens zijn. Het kan dus zijn, dat minister Luns met zijn verklaring in de Economische en Sociale Raad van de Verenigde Naties een bedoeling heeft gehad. Of zou het wellicht beter zijn economische en buitenlandse zaken in een dergelijke delegatie te doen vertegenwoordigen?

De minister van buitenlandse zaken heeft het Euromarktverdrag onderkend. Zal de heer Luns in staat zijn het nationale en Europese economische beleid op elkaar af te stemmen of is het maar beter de heer Zijlstra verder aan het woord te laten om — externe — misverstanden te voorkomen?

Ik geloof niet, dat een interdeparte-

mentale commissie hiervoor een oplossing biedt. Ergens zal één van beide minister verantwoordelijk dienen te zijn of het zal altijd leiden tot een aangelegenheid het gehele kabinet betreffende. In het laatste geval mag er van een extern verschil van mening helemaal geen sprake zijn.

De laatste dagen speelt een dergelijke kwestie t.a.v. het beleid van volkshuisvesting en financiën. Minister Witte doet een verklaring in de Kamer. Hij betreft in die verklaring zijn collega van financiën en alle overige kabinetsleden. Het ging om een contingent van 10.000 woningen méér.

Na deze verklaring doet minister Hofstra in een vergadering van de Partij van de Arbeid de mededeling, dat omtrent zijn fiat met de minister van wederopbouw en volkshuisvesting geen overleg is gepleegd, ja, dat hij zich wellicht niet eens zou verzetten.

De details in deze onverkwikkelijke aangelegenheid doen eigenlijk niet ter zake. De heer Witte beweert iets wat volgens de heer Hofstra helemaal niet waar is. In feite gaat het dus niet om de al of niet „gekuiste”

Handelingen van de Kamer, maar om het feit, dat twee ministers van één kabinet elkaar publiekelijk beschuldigen van onwaarheden.

Wat door de heer Witte in de Kamer is gezegd is niet van belang. Wat in het kabinet werd afgesproken of — volgens de heer Hofstra — niet werd afgesproken daar gaat het hier om. Financiën en volkshuisvesting zijn — althans financieel — zeer nauw aan elkaar verbonden. Het is dus begrijpelijk, dat deze beide departementshoofden voortdurend met elkaar in contact staan en dat vele kwesties kabinetskwesties zijn.

In het onderhavige geval heeft de heer Witte echter van een bepaalde aangelegenheid — volgens de mededeling van de heer Hofstra — een kabinetskwestie gemaakt (althans in de Kamer).

Ook in dit geval blijkt er van interne éénstemmigheid niets. Wat zou er voor de heer Hofstra eenvoudiger zijn geweest dan te zeggen: „Wat de heer Witte verklaart is juist!” Hiermede zou deze kwestie niet eens aan de orde zijn gesteld. Nu heeft de heer Hofstra de heer Witte **doelbewust** niet willen dekken. Ook hier ramelt het in het kabinet.

Het zou interessant zijn te weten wat er in het kabinet over bovengenoemde kwesties wordt gezegd. Nu wil het Reglement van Orde van de Raad van Ministers, dat en de agenda en de notulen van de kabinetsvergadering en van de commissies daaruit geheim zijn. Bij informatie bij het kabinet van de minister-president is gebleken, dat met de Algemeen Rijksarchivaris deze regeling is getroffen, dat de notulen, agenda's en daarbij behorende stukken van de Raad van Ministers na 30 jaar worden gedeponereerd op het Algemeen Rijksarchief en ter inzage kunnen worden verstrekt aan degenen, die aannemelijk kunnen maken, dat zij voor wetenschappelijke doeleinden inzage begeren en een verklaring afgeven, dat zij uit die notulen niets zullen bekend maken hetgeen betrekking heeft op nog levende personen. Een ontwerp artikel dient aan de Algemene Rijksarchivaris te voren ter inzage te worden gezonden om na te gaan of het algemeen belang zich niet tegen publiciteit verzet.

Dit is m.i. een hele goede regeling. Het zou onverstandig zijn wanneer alle interne meningsverschillen onmiddellijk en voor een ieder toegankelijk zouden zijn.

Het zou evenzo onverstandig zijn, wanneer de discussies in het directorium van een grote onderneming gepubliceerd zouden worden.

Anders wordt het wanneer via discussies (intern) over het te voeren beleid (extern) blijkt, dat partijen elkaar niet begrepen hebben (intern) of niet meer willen begrijpen (extern). Dan is de homogeniteit naar de maan wat wij niet, maar de K.V.P., de P.v.d.A. en de andere regeringspartijen wel erg vervelend zullen vinden. Als dit nog even zo doorgaat, wordt het voor dit kabinet buigen of barsten ondanks (of dankzij) de gemeenteraadsverkiezingen.

Drs L. E. GROOSMAN

(Vervolg van pag. 7)

J. de Wit (C.H.U.), die in het forum hadden zitting genomen.

Nadat dhr. P. Bakkum (J.O.K.V.P.) bij ontstentenis van de heer K. Ackema (J.O.V.D.), het openingswoord gesproken had, werden talrijke problemen aangesneden, waarvan wij noemen de kwestie-Ambon, het hoogbouw-vraagstuk en een aantal lokale problemen.

De beantwoording der vragen werd afgewisseld met pianospel van de heer F. Linthorst, leerling aan het Amsterdams conservatorium.

Voor het contact en het begrip tussen de verschillende jongerenorganisaties is deze avond ongetwijfeld van belang geweest.

Vermeld zij verder nog, dat alle Driemasters en het verder J.O.V.D.-propagandamateriaal, dat op een leestafel in de zaal was uitgesteld, zijn weg naar de belangstellenden gevonden heeft!

De Driemaster

Maandorgaan van de Jongeren Organisatie Vrijheid en Democratie (J.O.V.D.)

Hoofdredacteur: G. Stempher.

Leden van de redactie:

Bote de Boer Lzn,

G. Dorsman

Ferry A. Hoogendijk (secretaris)

Redactie-adres:

Paulinastraat 88, Den Haag

Adres Administratie:
Prinsengracht nr. 1079, Amsterdam, Telefoon 35343

Adres Alg. Secr. J.O.V.D.:

H. M. J. DUBBELDAM,
2e Van Leyden Gaelstraat 119,
Vlaardingen. Tel. K 1898-5024.

Abonnementsprijs minimum f 3. — per jaar. (Voor leden gratis).

Abonnements- en advertentie-
gelden uitsluitend aan G. Stempher
Amsterdam, Postgiro 244397 of op
bankrekening, Hollandse Bank-
Unie N.V., Herengracht 434-438.

T. P. DE GEUS
AANNEMERSBEDRIJF
GROND EN WEGENBOUW

Kantoor: Schubertlaan 6 - Leidschendam - Tel. K 1761-1618

Stuwadoors- en Transport Onderneming **J. MEIJER**
Proveniersstraat 76 - Rotterdam - Tel. 45994

Classificeer- en Ketelbikbedrijf

Onderhoudswerkzaamheden:

Zee- en Binnenvaartschepen - fabrieken - loodsen - constructie-
werken - bruggen - kraanbanen.
Het schoonmaken van machinekamers - tanks - bunkers
Ketelbikken en reinigen - sausen van watertanks - ontroesten
Ontgassen van lichters - Opklaren van zeeschepen.

Ingenieursbureau **DE REUS**

ROTTERDAM
Telefoon K 1800-86298-110737

Kranen - Liften - Grippers - Takels

J. van de Geet & Zoon

Behangerij, Stoffeerderij, Matrassenmakerij en Scheepsstoffeerderij

Weteringstraat 20 b-c - Telefoon 123835 - Rotterdam

Rotterdamsche Plaatwerkindustrie

TELEFOON 79550
TELEGRAMADRES: ROPLAATIN

ROTTERDAM - PIEKSTRAAT 20

Specialisten op het gebied van: staal, roestvrijstaal, koper en aluminium

Internationaal Motor Transportbedrijf N.V.
Stieltjesstraat 34a, Rotterdam-Z., Telefoon 117955 (2 lijnen)

*Bevrachtingskantoor van Binnenschepen voor de
Internationale Motor-Vaart, Transportovername.*

W EESIE
ARME
ISSELAARS

ROTTERDAMSE WERKT.- EN MACH. FABRIEK
„WEESIE”

HOOFDWEG 95-99 - ROTTERDAM - TEL. 118575 3 lijnen

Machinefabriek en Constructiewerkplaats
Fa. J. BRANDWIJK Pzn.

Brielschelaan 58-60 - ROTTERDAM-Z. - Tel. 71197-75137

*Lichte staalconstructies en alle soorten draaiwerk.
Roestvrij stalen bouten, koppelingen en andere onderdelen.*

N.V. Scheepsbouwwerf - Machinefabriek

„**DE KLOP**”

Industrieweg 4

Sliedrecht

GEBR. BODEGRAVEN

NIEUWKOOP

★ **Fabriek van Metaalwaren**

★ **IJzerhandel**

Telef. 01725 nr. 104 en 289

N.V. A. PRINS TH.ZOONS

Aanneming Maatschappij

SLIEDRECHT

INDUSTRIEWEG 24

TELEFOON 8

**Aannemers
van
Bagger-
Opspuitings-
en Havenwerken**

Captain A. de Jonge

Gecontroleerde Particuliere
Dag- en Nacht-Bewakingsdienst

Bewaking van Schepen,
Kaden, Loodsen, Wagons
en opgeslagen goederen

Vakkundig en Technisch
personeel voor verhalen
van schepen, openen en
schoonmaken van ruimen,
binnen- en buitenboord
verven, ketel en tank
reinen, aflos donkey-
man, matrozen, koks, enz.

**8 b van Vollenhovenstraat,
Rotterdam, Tel. dag en nacht 23578**

**Scheeps-
reparatie-
bedrijf**

en Machinefabriek

Waalhaven Pier 8 - Rotterdam

Telefoon 77610 (3 lijnen)

Na 18 uur: 73554, 70341, 41782, 171502

Houthandel W. L. J. HOUDTZAGERS

In- en verkoop van NIEUW HOUT en STUWHOUT

Levering van alle materialen voor het stuwen van schepen, wagons enz

Opslagterrein: HUDSONSTRAAT 49

ROTTERDAM

Telefoon 36621-70684

NA 17 UUR: KLEIDIJK 86 - RHOON - TELEFOON 595

N.V. v/h van Driel & van Ommeren
MACHINEFABRIEK

voor het vervaardigen van hulpwerktuigen en onderdelen
voor de scheepvaart, in staal en non-ferrometalen. Draaien,
fraisen, plaat- en bankwerk, autogeen, electrisch en argon
arc laswerk.

Tel. 75225 - Charloissche Hoofd 37, Rotterdam, Tel. 77150

DE VRIES ROBBÉ & CO

GORINCHEM

staalconstructies

metalen ramen en deuren

N.V. BOELE'SScheepswerven en Machinefabriek
BOLNES**Nieuwbouw en reparatie****N.V. Betonfabriek DE METEOR**DE STEEG
Tel. Velp K 8302-3344**Fabriek van kwaliteits betonartikelen****H. ten Cate Hzn. & Co.
N.V.**

ALMELO

*Katoenen- en Kunstzijden Manufacturen***L. SMIT & ZOON**

KINDERDIJK

voor

BAGGERMATERIEEL, ZEESLEEP-
BOTEN, ALG. SCHEEPSBOUW**HONIG'S
ARTIKELN***Serien in
elk serin!*ANNO 1774**A. VAN HOBOKEN & Co.**BANKIERS
ROTTERDAM
PARKLAAN 32-34BIJKANTOREN :
's-GRAVENHAGE
RHENENCORRESPONDENTSCHAP :
WIJK BIJ DUURSTEDE**N.V. Rubberfabriek
BAKKER & ZOON
RIDDERKERK**

*

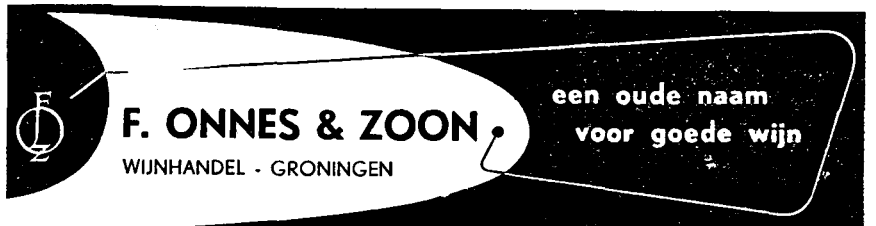
*Technische
Rubberartikelen***BOSMAN****CONSTRUCTIE-WERKPLAATS
MACHINEFABRIEK**

ROTTERDAM - BRIELSELAAN 45

Telefoon 72525 (3 lijnen)
Na 6 uur Barandrecht 492**SPECIALITEIT**VLIEGTUIGONDERDELEN - HULP-
WERKTUIGEN VOOR LUCHTVAART-
ROESTVRIJSTAALUITL/ATPIJEN-
LICHTMETAALWERKEN, ENZ. ENZ.*Laat Uw schepen varen met Ferwerda's
vlees, vleesconserven en vleeswaren.***IMPORT
EXPORT****H. FERWERDA**

SCHEEPSLEVERANCIER

Oranjestraat 1E, Tel. 83357, ROTTERDAM Noord

F. ONNES & ZOON

WIJNHANDEL - GRONINGEN

een oude naam
voor goede wijn**DE ROTTERDAMSCH
DROOGDOK MIJ N.V.****VERPLEGING èn ONDERWIJS**

ontvangen de patienten van

Het Nederlands Studenten Sanatorium te Laren (NH)Leest de interessante brochure: „HET HOE, WAT,
WAAROM VAN HET NEDERLANDS STUDENTEN
SANATORIUM”, op aanvraag gratis verkrijgbaar bij het
Centraal Bureau van de Stichting Het Nederlands Studenten
Sanatorium, Keizersgracht 632, Amsterdam (C), Telef. 64488.*Steunt het werk dezer stichting, die financiële
hulp van particuliere zijde nog niet ontberen kan!***Postgiro-rekening No. 91323, A'dam.***Bakker n.v.*

MACHINEFABRIEK

en

STAALGIETERIJ

*

RIDDERKERK

N.V. SCHEEPSWERVEN

„PIET HEIN”

voorheen

FIRMA W. SCHRAM & ZONEN

**WERVEN TE BOLNES
EN PAPENDRECHT**Twee dwarshellingen, elk 115 mtr.
lang. Overdekt droogdok 116x30
meter, geschikt voor het zwaarste
materiaal.Telefoonnummers Rotterdam
71354. Dordrecht 3774

„LASSEX”

BESCHERMER
VOOR ALLE
IJZERWERKEN

Bevordert
deugdelijke las

**N.V. EERSTE
VLAARDINGSE
VERFFABRIEK**

VLAARDINGEN
Telefoon 3692

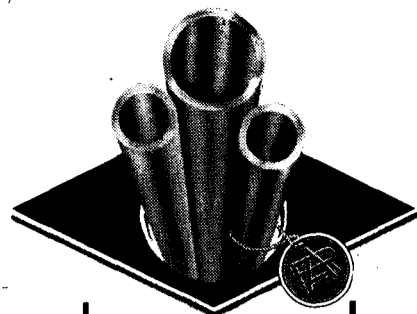
10e Jaargang No. 6

juni 1958

DE DRIEMASTER

MAANDORGAAN

VAN DE JONGEREN ORGANISATIE VRIJHEID EN DEMOCRATIE

NAADLOZE
STALEN
BUIZEN

N.V. Rijnstaal
v/h J. W. OONK & CO.

ARNHEM

Tel. 24941/45 Postbus 42

Na twee verkiezingen

Nederland beleefde dit jaar een naoorlogse verkiezingsprimeur. Twee verkiezingen, voor Provinciale Staten en Gemeenteraden, twee maanden na elkaar, dat is inderdaad nieuw voor ons land.

In de meeste andere landen gaat men efficiënter te werk, door op één verkiezingsdag verschillende stembiljetten te laten invullen. De recente verkiezingen in België zijn daar een voorbeeld van. In Nederland is men aan deze vorm van economisch organiseren kennelijk nog niet toe.

Hoewel in onze liberale kring een duidelijke voorkeur voor efficiëntie (en misschien dáárom wantrouwen tegen „planmatigheid”) bestaat, mogen we ditmaal toch dankbaar zijn voor het gebrek aan doelmatigheid, dat de Nederlandse kiezer zo kort achtereen tweemaal naar de stembus bracht.

Want zelden in de geschiedenis van de Nederlandse democratie is er in zó korte tijd een zó markante verschuiving in de voorkeur van de kiezers gebleken als juist nu.

Een verschuiving, die vrijwel geheel ten goede kwam aan de V.V.D. Verliezers bleken in de eerste plaats socialisten en communisten, terwijl ook anti-revolutionairen en christelijk-historischen een niet geringe veer lieten.

Op het resultaat van de Statenverkiezingen van 26 maart werd, ook in onze Driemaster, omstandig commentaar geleverd.

Het door de V.V.D. bij die verkiezingen behaalde succes was veel groter dan kon worden verwacht, en dat bracht de liberale partij plotseling nog eens extra in de belangstelling. Niet in de laatste plaats bij de politieke tegenstanders overigens.

Die belangstelling bleek nogal eens van twijfelachtig gehalte. De aanvallen, waaraan leiders van de P.v.d.A. en (merkwaardig!) K.V.P. zich verschillende malen jegens liberalisme en V.V.D. te buiten gingen, logen er beslist niet om. In de beide maanden, die tussen de twee verkiezingen verliepen, werd men niet moe kwaadaardige beelden ervan het volk voor ogen te houden.

De kapitalist op de geldzak (dat wilde er vroeger óók altijd zo prima in!), de teugellose concurrentie, de crisis, de werkloosheid, al die overjarige stokpaarden van ongeneselijk anti-liberalisme werden van stal gehaald en kwamen moeizaam voorstropelen.

Maar de Nederlander, bepaald niet versto-

ken van nuchter inzicht, gelóofde er niet meer in. Hij gelooft niet meer in de dwaze sprookjes over het liberalisme en de V.V.D.

Hij heeft gezien (en vaak zeer tot zijn ongenoegen ervaren) hoe ons land de laatste jaren, zonder liberalen, is geregeerd. Zijn oordeel erover is duidelijk. Bovendien heeft het optreden van V.V.D.-ers in openbare lichamen hem de overtuiging gegeven, dat van de V.V.D. méér en béter kan worden verwacht.

Dat alles bleek op die voor ons zo feestelijke avond van de 28ste mei, toen de uitslagen van de gemeenteraadsverkiezingen begonnen binnen te stromen. Die uitslagen waren met veel spanning tegemoet gezien. De vraag was of de V.V.D. de twee maanden tevoren behaalde winst zou kunnen behouden, tegen de felle aanvallen van de overige partijen in. Het resultaat verraste vriend en vijand.

De winst bleek niet slechts behouden, maar was zelfs in verschillende belangrijke plaatsen nog verdubbeld. Binnen twee maanden tijds!

De opzienbarende verschuivingen van twee verkiezingen hebben de politieke spekulanten volop aan het tobben gezet. De vraag wie van wie heeft gewonnen is altijd boeiend, en bovendien kan juistheid of onjuistheid van veronderstellingen in dit opzicht nooit worden bewezen. Dat maakt het spekuleren extra aantrekkelijk.

Niet spekulatief, want direkt aanwijsbaar, zijn de volgende konklusies die uit de verkiezingsresultaten kunnen worden getrokken:

1. De V.V.D. heeft belangrijke aanhang gewonnen in alle lagen van de bevolking. Gedetailleerde uitslagen van bepaalde stadswijken leren, dat de V.V.D. in alle maatschappelijke geledingen vertrouwen heeft gevonden.

Het karakter van „Volkspartij” is daardoor aanzienlijk versterkt;

2. De P.v.d.A. begint de greep op haar aanhang te verliezen. Het verlangen een andere koers te gaan, gericht op een werkelijk vrije maatschappij, tekent zich duidelijk af, en doet vele kiezers zich afwenden van een socialisme dat weinig of geen perspectief meer biedt;

3. De weinig principiële houding van anti-revolutionairen en christelijk-historischen (mandement, dirigisme, kabinetsformaties!) stoot vele kiezers af die vooral duidelijkheid verlangen;

4. De K.V.P. handhaaft zich, maar de groei van het katholieke deel van de Nederlandse bevolking komt in een winst voor de K.V.P. nauwelijks tot uiting.

Veel meer katholieken dan Romme lief is schenken hun vertrouwen aan V.V.D. of P.v.d.A. Voor een V.V.D. met speciale belangstelling voor problemen, die specifiek zijn voor katholieke kring, bestaan ook in deze sektor nog grote mogelijkheden.

Na twee verkiezingen is de V.V.D. aanzienlijk versterkt naar vorengekomen. De partij blijkt aan goodwill, aan vertrouwen, sterk te hebben gewonnen. Dat is een reden tot grote vreugde voor iedereen die liberaal denkt of voelt. Maar tegelijk wordt in onze kring algemeen beseft, dat met de liberale invloed ook de verantwoordelijkheid is toegenomen.

Voor de V.V.D., nu duidelijk derde partij van het land, brengt dit direkt al organisatorische problemen. Maar belangrijker nog is spoedige verdere bezinning op het liberale program.

Op zijn minst gedeeltelijke verwezenlijking begint binnen het terrein van de mogelijkheden te komen. De liberale beginselen zijn duidelijk, en niet onbekend. Veel minder bekend is de uitwerking ervan t.a.v. tal van praktisch-politieke problemen. Onbekend maakt onbeminde. En in 1960 zal de V.V.D. klaar moeten zijn!

Het is mijn stellige overtuiging, dat het Nederlandse liberalisme de krachten herbergt, die in staat zijn een dergelijk praktisch, konstruktief liberaal program op duidelijke wijze samen te vatten. In en door de J.O.V.D. kan aan de gedachtevorming, die aan een dergelijke samenvatting vooraf moet gaan, een belangrijke bijdrage worden geleverd.

De toegenomen verantwoordelijkheid rust op geheel het Nederlandse liberalisme. Dus óók op de J.O.V.D.

HUUB JACOBSE

APOLLO PAVILJOEN

APOLLOLAAN 2 - AMSTERDAM - TELEF. 712410

Restaurant: iets aparts
„Franse Zaal” voor partijen uniek
Terras: een dorado aan het water

*Schets van het Liberalisme (II)***Vier beginselen: vrijheid, verdraagzaamheid, verantwoordelijkheid en sociale gerechtigheid***Geen kapitalisme, maar neo-liberalisme*

Op basis van de in ons vorig artikel geschetste fundamenten en op basis van de democratie verdedigt het huidige liberalisme in Nederland (en elders) vier beginselen: Vrijheid, Verdraagzaamheid, Verantwoordelijkheid, Sociale gerechtigheid.

In het maatschappelijk en staatkundige leven dienen deze vier beginselen richtsnoer te zijn.

Vrijheid

Onder vrijheid dus te verstaan vrijheid van de mens. Maar een vrijheid gebonden aan zedelijke normen (in de mens zelf levend) en gericht op het leven in een gemeenschap, die die vrijheid erkent.

De vrijheid aldus opgevat legt de mens zware verplichtingen op, verantwoordelijkheden die hij slechts kan nakomen indien hij vrij is, niet louter formeel, maar ook materieel.

Verdraagzaamheid

Onder verdraagzaamheid te verstaan het tonen van begrip voor en het eerbiedigen van anders geestelijke verworvenheden, zedelijke beginselen en drang naar ontplooiing van aanleg en ambitie. Daarnaast het nalaten van geestelijke agressie en het nalaten van strevingen, die de naaste in zijn materiële ontplooiing belemmeren.

Kortom, het eerbiedigen van anders goed, hetzij geestelijk, hetzij materieel.

Verantwoordelijkheid

Onder verantwoordelijkheid te verstaan de zedelijke verantwoordelijkheid voor eigen handel en wandel, de verantwoordelijkheid voor de naaste, de verantwoordelijkheid voor de gemeenschap en haar organen. Slechts de vrije, de bewuste mens kan die verantwoordelijkheid dragen.

Sociale gerechtigheid

Onder sociale gerechtigheid te verstaan het wegnemen van al hetgeen de ene mens, of groep van mensen, t.o.v. de medemens, of groep van medemens, materieel of geestelijk ten achter stelt. En, het bevorderen van die maatregelen, die de zwakkere opheffen uit de zwakke positie. De sociale gerechtigheid eist veel van de mens, dat vele is, naar liberale overtuiging slechts op te brengen door de vrije mens, de bewuste mens.

Sociale gerechtigheid voor de een mag nimmer ten koste gaan van de ander. Voor de liberaal is de sociale gerechtigheid betoond aan de arbeiders ten koste van vergeten groepen geen sociale gerechtigheid, maar een uitvloeisel van de Marxistische klassenstrijd, een klassenstrijd, die door de liberaal als zijnde in strijd met de sociale gerechtigheid integraal wordt verworpen.

De sociale gerechtigheid eist van de mens, dat hij voor zich en de zijnen tracht te zorgen, dat hij zichzelf tracht te ontplooiën naar aanleg en ambitie. Is dat, hoe dan ook, voor hem onmogelijk, hij kloppet aan bij de gemeenschap, onbeschroomd, vragend om zijn recht, niet om een aalmoes.

De sociale gerechtigheid eist van de mens een aandeel in het streven naar maatschappelijke en persoonlijke welvaart. Sociale gerechtigheid verlangt positivisme, het verlangt een positief antwoord op de vraag: „Ben ik mijn broeders hoeder?”

„Liberaal”

Deze vier beginselen vinden in het beginselprogramma van de contemporaine liberale partij in Nederland,

de Volkspartij voor Vrijheid en Democratie, een weerklank. Het zou te ver voeren daarop in deze schets diep in te gaan, wij mogen met enkele saillante punten volstaan. Vooraf echter nog een enkel woord over de naam: Volkspartij voor Vrijheid en Democratie.

Bij de hergroepering van de liberalen in 1948 is men huiverig geweest het woord „liberaal” in de naam van de partij op te nemen; men vreesde, dat het woord liberaal vele kiezers zou afstoten. Die vrees was wellicht niet ongegrond, bepaalde reminiscenties kleven aan het woord. Ook wilde men in de naam van de partij tot uitdrukking brengen de elementen waarop de partij-idee rust, en men is daarin voortreffelijk geslaagd, de naam der partij is zeer gelukkig gekozen, hij geeft aan dat de partij de vrijheid en de democratie verdedigt voor gans het volk, niet slechts voor een deel daarvan. Bezien wij de verkiezingsresultaten sinds de oprichting, dan heeft de partij in steeds toenemende mate de kiezers weten te trekken. En niet door haar naam, maar door het werk van de vertegenwoordigers in de diverse colleges. Deze vertegenwoordigers hebben gewerkt vanuit de liberale idee. Het is niet in de eerste plaats de V.V.D. die veld wint, maar het liberalisme.

Uiteraard moet men rekening houden met hetgeen de kiezer aanspreekt, ook in de naamgeving van de partij, maar wij betreuren het toch dat het begrip „liberaal” in de partij-naam niet uitdrukkelijk wordt genoemd. Men hoeft zich er niet voor te schamen een liberaal te zijn, al heeft het liberalisme tijden van neergang gehad. De liberale idee is goed, zuiver en eerlijk; wie liberaal denkt, noemt zich ook zo; dit geldt ook voor de partij en voor onze jongerenorganisatie.

Middel, geen doel

Artikel 8 van het beginselprogramma heeft betrekking op het buitenlands beleid. De partij verlangt medewerking aan iedere poging tot versterking der internationale rechtsorde. De Europese integratie wordt door de liberalen voorgestaan, de economische en culturele integratie dient aan de politieke gepaard te zijn. Hiermee is niet gezegd, dat de liberalen elk plan tot integratie zonder meer aanvaarden, zij behouden zich het recht voor de plannen op hun merites te bezien en overhaaste en geforceerde integratie af te wijzen; zij zijn geen integranten zonder meer. Integratie is geen doel, slechts middel tot een betere en hechtere Europese levensgemeenschap, waarin de mens zijn vrijheid en individuele ontplooiing gewaarborgd zijn. De liberaal erkent de internationale moeilijkheden, is zich bewust, dat in bepaalde gevallen vergelijking met het „oosten” nodig zijn, doch verzet zich tegen vergelijking, die in bepaalde staten en streken mensen onder het juk van, vaak vreemde, dictatuur brengen. De liberaal erkent voorts de taak die de wereld heeft t.o.v. de zgn. „minder ontwikkelde gebieden”, die erkenning is principi-

peel, niet louter opportunistisch gebaseerd op het standpunt, dat die gebieden anders wel eens in de armen van het communisme konden raken.

Een zuiver te determineren liberale buitenlandse politiek is er niet, van geval tot geval zal de liberaal in deze zaken zijn standpunt moeten bepalen, voor ogen houdend de vier genoemde beginselen en in aanmerking nemend zijn normbesef.

Artikel 15 stelt het particulier eigendomsrecht als een onveranderlijke grootheid. De wijze waarop het mag worden uitgeoefend, behoort voortdurend aan de maatschappelijke ontwikkeling te worden aangepast.

Artikel 17 luidt:

„De organisatie van het bedrijfsleven moet naar het inzicht van de partij het resultaat zijn van de samenwerking van de vrije organisaties van werkgevers en werknemers, voor zoverre deze organisaties bereid zijn zich naar de gestelde regelen te gedragen.

De organisatie behoort te berusten op de volgende beginselen:

- 1) het medebetrekken van de arbeiderswereld in het dragen van verantwoordelijkheid;
- 2) het vasthouden aan de autonomie;
- 3) de uiteindelijke zeggenschap van de overheid.”

Het is duidelijk, dat de opzet van de P.B.O. niet aan deze desiderata voldoet, dat er in de P.B.O. gevaren voor de democratische verhoudingen schuilen.

Artikel 18 wijst de socialisatie af, „omdat zij leidt tot 'n machtspositie, die alle gebieden des levens onderwerpt aan een dwang, welke ook de geestelijke vrijheid en de rechtsstaat te niet doet.”

Dat hierop bepaalde bedrijven van algemeen nut een uitzondering moeten vormen is duidelijk.

Economie

Tot slot een enkel woord over liberalisme en economie. Het oude liberalistische economische stelsel, het stelsel van de „competitive society” en „the survival of the fittest”, heeft voor de huidige tijd geen volledige gelding meer. Ook hier is de dynamiek werkzaam geweest, de opvattingen omtrent de wijze volgens welke het economische systeem moet functioneren zijn geëvolueerd. Het oude liberalistische stelsel heeft overigens in het verleden zeker zegenrijk gewerkt, veel vooruitgang is aan haar te danken; veel van de huidige gunstige positie, de positie waarop thans een beter sociaal klimaat kan worden opgebouwd, vindt zijn oorsprong in het economische systeem, dat in de vorige eeuw opgang vond. Dat er anderzijds fouten kleefden aan het „kapitalisme” is evident.

De liberaal verwerpt de centraal geleide-plan-economie, hij ziet meer heil in sociale-markt-economie, ook wel neo-liberalisme genoemd. De sociale-markt-economie is de theorie van de zgn. Freiburger school. Het neo-liberalisme is tot het terrein der economie beperkt, de aanhangers van deze richting (Franz Böhm, Röpke, Erhard) gaan niet uit van de wijsgerige achtergrond van de gelijkheid tussen natuurlijke orde en positieve orde, maar baseren zich op

het principe van het rationalisme. Het meest rationele systeem is het (neo) liberale systeem. M.a.w., deze economen behoeven niet noodzakelijk liberaal te zijn buiten het economische terrein.

De sociale-markt-economie berust, de naam zegt het reeds, op de markt-economie, een vrije economie dus. De sociale-markt-economie gaat van een vertrouwen in de innerlijke stabiliteit door automatische zelfregulering op de markt. Bij de sociale-markt-economie gaat gemeenschapsbelang gepaard aan individueel belang; de ondernemer — een centrale figuur voor de neo-liberaal — moet uit eigenbelang streven naar de beste en goedkoopste productie, dit is tevens een gemeenschapsbelang.

Het socialisme doet een beroep op de enkeling het eigenbelang te verwaarlozen voor het belang der gemeenschap, het succes is twijfelachtig; bovendien is het principieel in strijd met de geschetste criteria omtrent de autonomie der menselijke persoonlijkheid.

In de markteconomie zijn de belangen van de consument beter gewaarborgd, door het prijsmechanisme. De consument komt bij de liberaal op de eerste plaats te staan, boven de producent. Het prijsmechanisme is tevens richtlijn voor de producent bij het bepalen van de omvang en de aard der productie. Voor het juist functioneren van de markteconomie is een stabiel geldwezen naast een monopolie vrije markt nodig.

Wat betreft het eerste is de liberaal tegenstander van het inflatie en deflatiespel, het is on sociaal, het benadeelt grote groepen van mensen. Wat betreft het tweede is de liberaal tegenstander van afspraken tussen ondernemers, of tussen werkgevers en werknemers, zodra die afspraken de belangen van de consument belagen; de overheid is hier de hoedster van het algemeen belang. Door deze twee voorwaarden aan de markt-economie te verbinden is zij sociaal gericht, kan zij de excessen van vroeger vermijden.

De liberaal, of neo-liberaal zo u wilt, stelt vertrouwen in een vrije loonvorming, maar dan in een economie die door concurrentie volop draait, waar door de vraag naar arbeid het aanbod overtreft. Uit deze gang van zaken kan zich bezitsvorming voor allen ontwikkelen. De sociale-markt-economie streeft naar een „Vitalpolitik”, waarmee bedoeld is zodanige omstandigheden voor de arbeidende bevolking te scheppen dat deze zich volwaardig en vrij kan voelen en het ook is.

Wie waarlijk de vrijheid wil, wie waarlijk de democratie wenst, en wie wil dat niet, moet de economische vrijheid willen, of hij zal niet vrij zijn en niet in een democratie leven.

BOTE DE BOER Lzn.

**STALEN
KANTOORMEBELEN
GISOLAMPEN**

MARGINALIA

Einde van een bloedige maskerade

Met een gevoel van huivering en weerzin heeft de wereld kennis genomen van het onverwacht ter dood brengen van de Hongaarse oud-premier Imre Nagy, kolonel Maleter, de held van Boedapest, en twee van hun medestanders.

De Russische maskerade heeft aldus een bloedig einde gekregen. Aan diverse maskers, die door de Russische machthebbers zijn opgezet heeft het inmiddels niet ontbroken. Aanvankelijk een toegevend reactie op de Hongaarse verzetsstrijd, daarna een bloedig neerslaan ervan.

Aanvankelijk ook een belofte, dat Nagy en Maleter niet ter dood zouden worden veroordeeld, daarna de wrede executies, die een klap betekenen in het gezicht van de vrije wereld. Doch niet alleen voor de vrije wereld.

Tussen de regels door is duidelijk te lezen, dat ook in de Russische satellietstaten een grenzenloze verontwaardiging en verbittering heerst.

Zeker, Nagy, Maleter en zijn medestanders zijn door de Hongaarse communistische machthebbers veroordeeld en ter dood gebracht. Doch het aandeel hierin van de Russische potentaten is overduidelijk.

Dit blijkt vooral uit het feit, dat het radio Moskou was, die het bericht van de executie het eerst de wereld inzond. Doch afgezien daarvan behoeft het geen uitvoerig betoog, dat de Sowjet-Unie deze moorden had kunnen voorkomen als het dit had gewild.

Immers, de besluiten in Hongarije, van welke aard ook, genomen, zijn volkomen ondergeschikt aan de goedkeuring der Russische rode heersers.

Aldus heeft Moskou opnieuw zijn ware afschuwelijke tronie laten zien. Mocht de vrije wereld het nog niet ten volle hebben beseft, thans weet zij opnieuw en wel overduidelijk waar zij aan toe is.

Waar het om gaat: De vrijheid

De zwart-wit-tekening, die de executies in Hongarije nog eens duidelijk hebben belicht, zijn opnieuw voor een ieder, die de vrijheid lief heeft een wrange illustratie van de wereld waarin wij leven.

Ten aanzien van het communisme is geen middenweg meer mogelijk. Het is opnieuw volslagen onbetrouwbaar gebleken en gespeend van elk gevoel voor recht, menselijkheid of een aanvaardbaar compromis.

Het zou slechts struisvogelpolitiek zijn, de situatie anders te bezien. Wij, vooral de jongeren, zijn nu eenmaal kinderen van

onze tijd, een angstwekkende episode, waarin geen gulden middenweg geldt. Het is een zaak van waarlijk geestelijk vrij zijn of niet te zijn. Dit is een harde en betreurenswaardige realiteit, doch zij is onontkoombaar.

De jongste ontwikkeling in Hongarije werpt o.m. een schril licht op het negatieve en slappe, bange idealisme, dat in ons land bij de jongste verkiezingen tot uiting kwam in de activiteiten van de pacifistische socialistische beweging.

De weerzinwekkende executies hebben opnieuw de plaats bepaald waar wij moeten staan. Zijn wij dan in staat als Jongerenorganisatie Vrijheid en Democratie de loop der gebeurtenissen in de wereld te bepalen of te beïnvloeden?

Het antwoord op deze vraag luidt schijnbaar: neen. Maar als iedere burger in de vrije wereld er zo over dacht, zou het met onze vrijheid spoedig zijn gedaan. Ook wij liberale jongeren in Nederland hebben in dit opzicht een belangrijke taak, n.l. voor de eigen nationale deur de bezem te hanteren en de vrijheid te verdedigen met alle middelen, die tot onze beschikking staan.

De gebeurtenissen in Hongarije hebben opnieuw voor ons als liberale jongeren de plaats bepaald. Met een variatie op het boek van Max Dendermonde: aan slapheid gaat de wereld ten onder. Dit is de harde les van de gruwelen in Boedapest.

Mogen wij ons daarop vooral voor de toekomst terdege bezinnen. Mogen wij in staat zijn, diegenen, die het met de vrijheid op een accoordje willen gooien te overtuigen en hun verlamdende invloed, die op de jongeren ontegenzeggelijk een bepaalde vat heeft, te neutraliseren. Want door vrijheid alleen behoudt voor ons het leven zijn waarde.

Argentijnse verdraagzaamheid

Dat het behalve met de vrijheid, ook met de verdraagzaamheid nog vaak droevig is gesteld, bleek wel duidelijk uit een bericht, dat wij onlangs in een der dagbladen lazen en dat uit Buenos Aires afkomstig was.

Volgens genoemd persbericht hebben onbekenden op de muren van het gebouw van de Argentijnse voetbalbond biljetten aangeplakt met het verzoek aan voetballiefhebbers om het Argentijnse elftal bij zijn terugkeer uit Zweden een welkom te bereiden, dat hun zal heugen.

De smadelijke nederlagen, aldus dit bericht, tegen West-Duitsland en Tsjecho-Slowakije mogen niet vergeten worden.

Ook wordt op de aanplakbiljet-

ten vermeld, dat alle leden van de voetbalbond uit protest moeten bedanken.

Een trieste onsportieve vertoning waaruit blijkt, dat het beginsel van de verdraagzaamheid, dat wij in onze banieren hebben staan, nog wel wat militante verdedigers kan gebruiken.

Voor de bakker (I)

Dat het in onze tijd zo veel gesmade particuliere initiatief van de kleine zakenman tot heilzame gevolgen kan leiden, bewijst het navolgende verhaal, dat wij verkort uit De Telegraaf ontleenen. Het gebeurde is weliswaar niet geheel en al meer van recente datum, doch interessant genoeg om er in deze kolommen de aandacht op te vestigen.

Het Geuzenveld, het „verre nieuwe westen” van Amsterdam, behorende tot nog een van de meest geïsoleerde delen van de nieuwbouw is n.l. nog verstoken van veel levensbehoeften.

Er waren weinig winkels en nog helemaal geen bakkers. Wel kwamen er elke dag enige broodverkopers van grote broodleveranciers met de kar langs de deuren. Doch deze bezorgers kwamen dikwijls te laat. Vele bewoners van deze buurt ontvingen hun brood pas 's middags omstreeks drie uur.

Daar kwam nog bij, dat de klanten vaak genoeg moesten nemen met wat er in de kar nog was overgebleven.

Wie deze restjes niet wenste te kopen, bleef geen andere keus over dan de fiets of de bus te nemen naar de verre stad.

En al maakten de bewoners zich kwaad over de gang van zaken, de toestand bleef zoals zij was. De bakkers kwamen laat en de voorraad bleef eenzijdig in sortiment.

Voor de bakker (II)

Toen kwam het kleine bakkerkje op het toneel van de strijd. De kleine, vaak misprezen zelfstandige, wiens ijver en frisse aanpak een hele omwenteling in dit verre westen te weegbracht.

Met een miniscuul bestelwagentje deed hij 's morgens om tien uur zijn triomfale intocht in Geuzenveld. Gevolg: Het stroomde gewoonweg klanten naar de kleine ondernemer, die op ruime schaal een ieder van vers brood voorzag.

Hij kwam zeker niet van dichtbij, doch had gehoord welke toestanden er in Geuzenveld heersten en zag zijn kans schoon. En deze kleine bakker, hij bakte voort.

Maar lang duurde deze toestand niet. De broodbezorgers van de grote firma's zagen in hem een gevaarlijke concurrent. Zij pleegden ten slotte overleg en dreigden de kleine bakker tenslotte met „goedschiks of kwaadschiks de wijk uit”.

Maar de kleine bakker hield vol. Heel wat nieuwe en tevreden klanten bleven brood van hem betrekken.

Doch ook dit duurde niet lang. De aanvankelijk verbolgen broodbezorgers verschijnen nu ook tijdig voor de huisdeuren en leveren het brood nu ook op tijd af.

Een interessant verhaal, kenmerkend enerzijds voor de gemakzucht en slapheid waardoor velen zich laten leiden. Anderzijds kenmerkend voor een waker initiatief, dat ook in dit geval tenslotte een heilzame werking had in verband met zijn gezonde corrigerende werking in de marktverhoudingen.

Smakeloos

„Geld stinkt niet”, is een niet prettig in de oren klinkende uitdrukking, doch zij is helaas maar al te waar.

Wij moeten er steeds weer aan denken als wij de groot opgemaakte advertenties in de dagbladen lezen van bekende Nederlandse zangeressen die o.m. voor de radio bekendheid kregen en deze bekendheid thans verkopen door hun foto in annonces te laten afbeelden, waarbij zij enthousiast verklaren welk een baat een mens toch kan hebben bij het gebruik van een vermageringsmiddel.

Wij hebben in onze naïviteit altijd gedacht, dat een artiest of artieste, ook al liggen haar of zijn prestaties op het gebied der lichte muze, een zekere trots bezat, een gevoel van stijl, voortvloeiende uit een streven naar persoonlijkheid.

Maar ook dit gevoel schijnt in onze toenemende materialistische tijd sterk aan devaluatie onderhevig.

Uiteraard behoort kunst te worden betaald. En naar onze mening goed ook. Maar om een naam in de kunst verworven, te degraderen met een keiharde reclame-bussiness, die met deze kunst geen rechtstreeks verband houdt, vinden we nogal smakeloos.

Maar enfin, toegegeven. Er zijn belangrijker dingen in deze wereld. G. S.

Verzoek van de redactie

Men gelieve alle in te zenden copie steeds op

één blaadje

te schrijven en niet ook aan de ommezijde.

Staalconstructies voor alle doeleinden Speciaalbedrijf voor zwaar plaatwerk Constructiewerkplaatsen

W. Huizer n.v. Cappele a/d IJssel - telefoon 0-1804-657

Schaamteloze propaganda

De heer Evert Vermeer begint zich zo langzamerhand een onverwoestbare reputatie op te bouwen als de man, die er steeds weer in slaagt de meest ongelukkigste uitlatingen te ventileren.

Kort na het bekend worden van de moord op Nagy en Maleter sprak hij voor de Vara-microfoon over dit onderwerp. Voor zover wij weten niet in door de regering voor de uitzending van politieke partijen gevorderde zendtijd.

Het eerste deel van zijn commentaar zal iedere luisteraar hebben kunnen onderschrijven. Hij gaf er blijk van te reageren zoals iedere Nederlander — de groep van Moskou aanbidders uitgezonderd — na het bekend worden van deze moordpartij reageerde.

Iedereen heeft in zich een gevoel van woede op voelen komen over deze schamteloze woordbreuk en voor velen zal dit het bewijs zijn geweest, dat men een dictatoriaal geregeerde staat nu eenmaal nooit kan vertrouwen en de waakzaamheid nooit mag verslappen.

Er zijn weer mensen in Nederland die met een gebroken geweertje lopen; wij bewonderen hun idealisme doch hebben weinig respect voor hun realiteitszin. In deze zin sprak ook Evert Vermeer. Doch het venijn zat in de staart.

Het behoort de laatste maanden in de P.v.d.A. tot de goede zeden zich op te werpen als kampioenen van de vrijheid. Waar men de euvelen moed vandaan haalt is een raadsel, doch de overweging, dat het begrip vrijheid gezien de uitslag van de recente verkiezingen in dit land nog niet impopulair is zal er waarschijnlijk niet vreemd aan zijn.

Ook Evert Vermeer haalde er dus in zijn praatje de vrijheid bij en knoopte er een stukje onvervalste propaganda aan vast. Hij was blij deel uit te maken van een partij waar de geestelijke en staatkundige vrijheid een belangrijk goed is. Vrijheid en sociale rechtvaardigheid, beginselen van de P.v.d.A., die strijdt voor een vrije wereld, metterdaad.....

Voor een dergelijke propaganda kan men moeilijk woorden vinden. Zelfs uit de dood van Nagy en Maleter tracht deze man nog politieke winst te slaan door de P.v.d.A. ten tonele te slepen als de partij, die hier allemaal zo vreselijk tegen is. Welnu, meneer Evert Vermeer, Gij moogt die politieke winst hebben.

Er zijn de hemel zij dank in dit land nog dingen waar aanhangers van alle partijen precies eender over denken, of zij nu uit katholieke, protestants-christelijke of socialistische en liberale hoek komen. Het oordeel over wat in Hongarije gebeurde is een van die dingen.

Wanneer gij u in de veilige studio-

in Hilversum opwerpt als kampioen van de vrijheid, heb dan ook de moed te erkennen, dat naast afschuw een ander gevoel u bekropen heeft, dat van schaamte, omdat wij **allemaal** het Hongaarse volk verraden hebben.

Maar nee, liever slaat de heer Evert Vermeer er nog politieke munt uit. Een dergelijke propaganda klinkt zo glad. Het is een mengeling van A.J.C. kampvuur-idealisme en het nette witte boordje van de doorbraak.

De reclamemensen uit de Tesselshadestraat zullen er niet vreemd aan zijn: zie hoe hij het 'm levert, stem vooral toch Evert. Doch wanneer men door het gladde omhulsel heen kijkt ziet men de bekrompen en domme partijman, de man die in zijn verontwaardiging over wat in Hongarije gebeurde niet verder komt dan zijn eigen politieke gedoe.

In de meeste gevallen kan men zo iets zielig vinden, in dit geval was het grenzeloos beschamend.

G. D.

Afdelingsnieuws

N.O.-POLDER

Bestuursverkiezing

Op vrijdag 18 mei was de J.O.V.D.-afdeling N.O.-Polder weer bijeen. Na het openingswoord van de voorzitter werd een bestuursverkiezing gehouden. Onze secretaresse gaat tijdelijk ons land verlaten en haar plaats zal worden ingenomen door mej. F. Hoornsman. Onze penningmeester gaat de afdeling eveneens tijdelijk verlaten en wel om de wapenrok aan te trekken, tevens moest nog voorzien worden in de vacature van een vijfde bestuurslid. Als nieuwe bestuursleden werden hier respectievelijk gekozen de heren E. v. d. Veen en T. Kram.

Na deze verkiezing werden enige filmstrips gedraaid over de Verenigde Naties. Achtereenvolgens werden strips belicht over de inrichting, het doel en het werk der V.N.

Na de pauze werden vragen gesteld en besproken aan de hand van deze strips, waarbij de humor niet ontbrak, doch waaraan elk met grote interesse deelnam. Veel vraagpunten, welke men zich anders vaak niet realiseert werden hier diepgaand besproken en verrijkten het inzicht in het doel en het werk van de Verenigde Naties.

Nadat de voorzitter het officiële gedeelte beëindigd had, bleef men nog geruime tijd gezellig bijeen met een dansje op grammofoonmuziek.

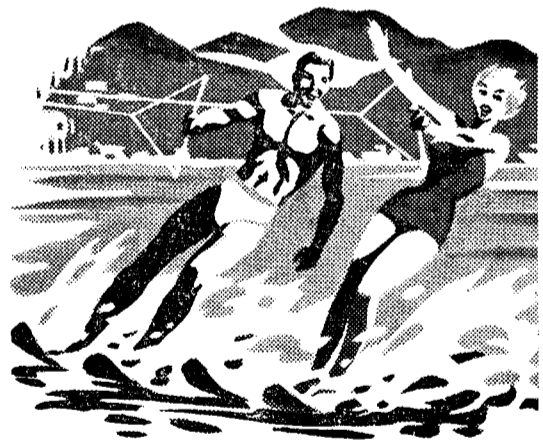

Spinners en Twijners
van
Weef- en Tricotgarens

HBU

HBU

onbezorgd vacantiegenot!

...want ons reisgeld werd vakkundig verzorgd door de HBU.

Onze reisbagage- en ongevallenverzekering werd afgesloten bij de HBU.

Onze waardevolle papieren en onze kostbaarheden werden veilig opgeborgen in onze safe bij de HBU.

Ook voor U: de HBU

HOLLANDSCHE BANK-UNIE N.V.
AMSTERDAM - DEN HAAG - ROTTERDAM

Christen-Liberalisme: een nieuw begrip

Nieuw pleidooi voor het vormen van bezinningscentra

Hoewel ik beseft, dat ik met de titel „Christen-liberalisme” bij velen van u verwondering zal opwekken en bij anderen tegenstand, omdat een groot deel uwer het samengaan van deze beide begrippen niet nuttig en niet nodig oordeelt, meen ik toch enige gedachten, die bij mij leven, op papier te moeten zetten en het zou mij bijzonder verheugen, wanneer dit niet het laatste woord hierover is.

Het zal u misschien bekend zijn, dat enige tijd geleden een brochure van vooraanstaande leden van de C.H.U. is verschenen: „Een getuigenis; waarom wij c.h. zijn en blijven”.

Deze brochure is geschreven naar aanleiding van de voortdurende pogingen, vooral van A.R.-zijde om één protestants-christelijke partij te stichten.

Ik kan u dit zeer leesbare geschrift bijzonder aanbevelen, omdat zeer duidelijk blijkt, welk een houding en visie een groot gedeelte van de orthodoxe hervormden heeft tegenover maatschappelijke en politieke vragen. In deze brochure kunt u het typisch hervormde levensgevoel peilen, dat niet alleen voor de C.H.-leden, maar ook voor vele anderen de achtergrond van hun handelen vormt.

Ik vraag mij, met prof. van Niftrik (blz. 27) af, of men wel begrip heeft voor het hervormde levensgevoel en dat niet alleen in de A.R.P. Als ik in de liberale veste rondzie, is daar inderdaad weinig van te merken.

Ik geloof, dat dit bij de jongeren over het algemeen duidelijker gezien wordt. Op een enige maanden geleden gehouden bijeenkomst van het Liberaal Gesprekscentrum over de doorbraak tussen leden van de V.V.D. en de J.O.V.D. kwam men pas na vele uren praten tot het inzicht, vooral na een klemmend beroep op ieders ruimheid door enige J.O.V.D.'ers, dat de nog heden ten dage gangbare idee van ruimheid bij de liberale ouderen eigenlijk nooit had ingehouden, dat men zich openstelde om de andere bevolkingsgroepen werkelijk te begrijpen en zich niet ingeleefd had in de gedachtenwereld en het levensgevoel van andere groepen dan waarin men zelf verkeerde.

Daarentegen had men deze ruimheid zelf altijd verkondigd. Woord en daad waren echter niet met elkaar

in overeenstemming, zodat het m.i. een beperkte visie is jezelf zo ruim te vinden.

De z.g. ruime zienswijze leeft echter voor een groot deel in de vrijzinnige geestesrichting en is tot dogma van deze groep verheven. Voor het zeer vele goede, wat het gebracht heeft, mag men zeer dankbaar zijn, maar het kan niet worden ontkend, dat dit veelal door kleurloze **neutraliteit** is gevolgd, in plaats van een **algemeenheid**, die openstaat voor alle geestesrichtingen.

Op het weekeinde van het liberaal Gesprekscentrum en ook in vele andere gesprekken en geschriften is mij wel gebleken, hoe deze groep, die de overgrote meerderheid van de liberale aanhang vormt, niet onderkent, dat er ook politiek-vrijzinnigen zijn die helemaal geen geestelijk-vrijzinnige achtergrond hebben. Eigenlijk achten zij dit zelf onmogelijk. Dit is m.i. echter onjuist en bovendien jammer, omdat deze houding een toetreden van liberaaldenkende christenen in de weg staat.

De liberale aanhang kan zeer veel groeien, als juist op dit gebied een

openheid en een actieve interesse in deze groep van belijdende hervormden en katholieken ontstaat, en de barrière, die men nu zelf (ongewild) vormt, wordt opgeheven. Ik meen, dat inhoud te geven aan deze werkelijke algemeenheid van de liberale gedachte, de toekomst van de V.V.D. zal moeten zijn, wil zij niet eeuwig een kleine (in zekere zin ook confessionele) partij zijn met wat schommelingen van aan- en afvloeiing van weinig standvasten ontevredenen.

men, zoals boven uiteengezet is, zich inleven in de achtergronden van de ander, dat zal studie vereisen maar bovenal bereidheid, om de ander in zijn totaliteit te willen verstaan. Om niet slechts een vage duit in het zakje te willen doen, wil ik trachten uiteen te zetten, wat mij beweegt mijzelf christen-liberaal te noemen. Ik doe dat met schroom, omdat ik niet pretendeer voor mijzelf alles „rond” te hebben, maar ik meen goed te doen wat losse gedachten te formuleren.

Als iemand werkelijk gelooft, dat God dicht bij hem is, omdat hij dit in zijn leven beleeft, kan het niet anders dan dat dit zijn hele leven sterk beïnvloedt.

Als men zich toch in de bevrijdende nabijheid van God weet, zijn alle dingen van deze aarde slechts klein en nietig en kunnen niet anders meer dan in het licht van de Blijde Boodschap gezien worden. Want ik geloof, dat dit Evangelie van Jezus Christus voor iedereen geldt en voor alle situaties, ook voor de politiek.

Het is voor een christen-liberaal onmogelijk over verhoudingen tussen mensen, of groepen, of staten te spreken of te denken, waarover het in de politiek toch meestal gaat, zonder zijn levensbeschouwing erbij te betrekken, d.w.z. zonder God, van wie hij zich helemaal afhankelijk weet, erbij te betrekken.

God is er tenslotte toch helemaal bij betrokken en als je dat gelooft en als je het in dat licht ziet, wordt je handelen er ook door bepaald. Elke christen weet echter, dat dit niet gemakkelijk is en dat vaak onterecht eigen ideeën voor het Woord van God worden gehouden.

In de 19e eeuw bracht het liberalisme het „evangelie van de vooruit-

Bijgaand publiceren wij een beschouwing van Frits Wagenmaker, die zeker een basis kan vormen voor nadere discussie.

De serieuze opzet van zijn betoog is een overdenking en nadere bespreking zeker waard.

De redactie zou het buitengewoon op prijs stellen hierop nadere reacties te mogen ontvangen.

Ik zou bv. wel eens willen weten, hoeveel katholieken er in Breda en Nijmegen op de V.V.D.-lijst voor de gemeenteraden staan, en hoeveel orthodox-hervormden in Ede en Apeldoorn. Zonder aarzeling vermoed ik, dat het grote uitzonderingsgevallen zullen zijn of waarschijnlijk niet een.

Voor mij is het duidelijk, dat in het belang van de toekomst der liberale gedachte het roer om moet. Hoe is dit te verwezenlijken, wat moet er gedaan worden? Ten eerste moet

Wij moesten deze foto afdrukken, geachte lezer!

Deze prent van twee pas benoemde raadsleden temidden van enthousiaste J.O.V.D.'ers in de u reeds wel bekende stad Vlaardingen.

De aanblik van de foto zal menigeen iets doen!!!

Want zie de gezichten van Cathrien en Hans vertonen NU reeds de ernst die een raadslid passen.

Weliswaar kijkt een enkele kiezer vertwijfeld omhoog; maar kijk ook eens naar de vastberaden trek die het gezicht van onze landelijke penningmeester zo siert. Een blik die zegt, zie dit brengt nu de J.O.V.D.

Wij wensen het paar van harte geluk met hun benoeming en veel succes in vervulling van hun nieuwe taak.

*Verslaggever van buitengewone aangelegenheden,
K. W. C.*

Verheugende groei van de J.O.V.D.

Nieuwe afdelingen te Eelde-Paterswolde, Musselkanaal en Wieringermeer

Het ledental van onze organisatie ondergaat de laatste tijd een verrassende groei. Thans kunnen wij weer melding maken van de oprichting van afdelingen te Eelde, Musselkanaal en Wieringermeer.

Onderstaand treft u een staatje van nieuwe afdelingen sinds 1 oktober 1957:

afd. DEVENTER - 15 leden

secr.: Henk Möller, Leliestraat 74, Deventer

afd. RENKUM - 15 leden

secr.: mej. T. L. J. Maréchal, Utrechtsestr. 104, Renkum

afd. ABLASSERDAM - 25 leden

correspondentie-adres: Jan den Ouden, Pinksterbloemstraat 26

afd. WINSCHOTEN - 28 leden

secr.: mej. Pia Repko, Langestraat 57, Winschoten.

afd. MUSSELKANAAL - 6 leden

secr.: mej. A. Bakker, Marktstraat 98, Musselkanaal

afd. WIERINGERMEER - 23 leden

secr.: D. Schenk, Oosterterpweg 28, Wieringerwerf

afd. EELDE-PATERSWOLDE

secr.: C. D. Venhuizen, Westerhorn 12, Eelde

In DORDRECHT is door een aantal jongeren een commissie van voorbereiding gevormd, die de weg zal moeten banen voor een nieuwe afdeling. Secretariaat: D. A. Bergman, Reeweg 223, Dordrecht.

Bij het ter perse gaan vernemen wij nog, dat ook de afd. UTRECHT weer is opgericht.

Ook de bestaande afdelingen tonen een verheugende activiteit. Belangrijke ledenwinst boekten: Alkmaar, Arnhem, Eindhoven, Amsterdam, Leeuwarden en Meppel.

Laten wij onvermoeid blijven doorvechten op de liberale barricades! De Nederlandse jongeren moeten door ons nog actiever bewerkt worden.

Hier ligt niet alleen een taak voor de afdelingsbesturen. Ook de individuele leden moeten zich meer dan tot nu het geval was inzetten voor onze organisatie.

Werp dus af het kleed van de lauweheid en trek ten strijde!

HANS M. J. DUBBELDAM, secr.

gang", van de ideale wereld en de komst van de stralende vrijheid van de menselijke geest, wars van alle dogmatisme.

De christen-liberaal kan deze geestelijke instelling nooit hebben. Zijn enig vertrouwen en zijn verwachting zijn bij Jezus Christus, die ons werkelijk heeft vrijgemaakt om kinderen Gods te worden. Dit is de hoogste vrijheid, die er bestaat.

De Christen-liberaal zal, als hij deze ware vrijheid gezien heeft, een vurig voorvechter zijn voor de grootste vrijheid, die mogelijk is in onze samenleving, waarbij elk individu eigen beslissingen moet kunnen nemen, omdat hij door zijn geloof weet, dat een ieder voor zichzelf en zijn eigen daden geheel en al verantwoordelijk is jegens God, en dat niets daarvan op enig collectivistisch lichaam kan worden afgeschoven. Het collectivisme zal een christen-liberaal dan ook als onjuist afwijzen.

Evangelie sterk sociaal bewogen

Het Evangelie is verder sterk sociaal bewogen en de christen-liberaal zal zich, behalve voor sociale maatregelen, juist ook voor betere sociale gedragingen van de gemeenschap pleiten, opdat men elkaar beter kan verstaan en begrijpen. De samenleving is toch bepaald verre van ideaal, haat en macht, veroordelen en insinuaties zijn populairder, dan wanneer men voor begrip en liefde ijvert (men leze de pers maar, en niet alleen de boulevard-pers).

De christen-liberaal zal willen gaan in de richting van een werkelijke christelijke maatschappij, waar een gemeenschap is van mensen, die de vrijheid en eigen verantwoordelijkheid niet gebruiken ter handhaving van eigen belangen, maar waar het tweede gebod van Christus: „hebt uw naaste lief als uzelve" waarheid kan worden. Het gaat dus hier om de leefbaarheid van het bestaan, van het mens-zijn.

Toch is voor een christen-liberaal het eerste gebod: „gij zult de Here uw God liefhebben, met geheel uw wezen" de bron van alles. En dit is geen uitsluitende persoonlijke aanleg, want hij gelooft en verwacht, dat uiteindelijk de hele Nederlandse samenleving, regering en volk, deze belijdenis zal doen bij de wederkomst van Christus. Wij

zijn nu slechts in een overgangstijd. Het is duidelijk, dat deze instelling voor hem ook voor de huidige situatie consequenties heeft. Dit verwachtingsvol uitzicht is de achtergrond van zijn politiek handelen. Om de leefbaarheid op aarde te verbeteren zal hij zich inzetten tezamen met mensen, die, misschien vanuit een andere geestelijke instelling, dezelfde praktische gevolgtrekkingen maken. Zijn plaats is daar midden van anderen, die dezelfde maatregelen nastreven om de samenleving te verbeteren, en niet in een christelijk machtsbolwerk, wat juist in strijd is met de plaats van de christen in de huidige maatschappij, die solidariteit vraagt en geen afzijdigheid (verzuiling, antithese).

Men leze in dit verband het Herderlijk schrijven van de Ned. Herv. Kerk „Christen zijn in de Nederlandse samenleving". De christen-liberaal zal met dit hervormde levensgevoel, wat in dit herderlijk schrijven duidelijk naar voren komt (ik noem, zonder de leden van andere kerken hiervan uit te sluiten, juist dit hervormde levensgevoel, omdat naar ik meen, deze kerk zich hierover het duidelijkste laat horen), zijn plaats willen vinden in de algemene organisaties en partij.

Let wel, de christen-liberaal is voor algemene organisaties op velerlei praktisch gebied in het maatschappelijk leven, maar zeer bepaald tegen neutraliteit. Dit zou kunnen inhouden, dat, waar de levensbeschouwing een grote rol speelt als bij de opvoeding bv., de voorkeur niet alleen uitgaat naar de openbare school.

Tot mijn grote vreugde heb ik in de tevoren aangehaalde c.h.-brochure gelezen, dat bij hen iedere antithesegedachte vreemd is. Helaas is echter wel de grootste inconsequentie van dit beginsel, dat zij in feite als partij een zuivere antithese-partij vormt. Een samenwerking of fusie met de in alle opzichten antithetisch ingestelde A.R.-partij zou velen met een hervormd levensdoel van de C.H.U. vervreemden en zou, zoals trouwens bij de gemeenteraadsverkiezingen wel is gebleken, aan de V.V.D. ten goede komen.

Consequenties van het hervormd-zijn

Wat nu moet gebeuren, is deze Nederlanders duidelijk maken, dat de consequentie van hun hervormd-zijn veel meer wijst naar een christen-liberalisme, dan naar het terugtrekken in een antithese-partij als de C.H.U. Ik meen stellig, dat velen van hen dit ook zouden overwegen, ware het niet, dat de geestelijke sfeer in de huidige V.V.D. (in de jongeren- en studentenkringen is dat gelukkig veel beter) op z'n minst genomen weinig aantrekkelijks voor hen bezit.

Als men „Vrijheid en Democratie" geregeld leest, ziet men telkens artikelen, die hoewel onbedoeld waarschijnlijk, ressentimenten opwekken tegen kerkelijke uitingen. Dit komt voort uit een 19e-eeuws verlichtings-idee, dat nog steeds de geesten in zijn ban houdt.

Hoe nodig het toen was de orthodoxie haar conservatisme te verwijten, zo dom is het datzelfde nu te doen, omdat de rollen nu omgekeerd zijn en in de Hervormde Kerk en ook in de R.K. Kerk nieuwe wegen worden gezocht, die, als ze geïntegreerd worden in de liberale partij, zeer heilzaam voor haar zouden kunnen zijn.

M.a.w. men kan volharden in de geestelijke sfeer van thans, met al-

leen de vrijzinnige en humanistische liberalen in zijn midden, of men moet radicaal deze positie verlaten en de partij openen voor alle liberalen, dus ook voor de christen-liberalen, waarvan ik de geestesgesteldheid uiteen heb trachten te zetten. Ik heb onder christen-liberalen hier vnl. de hervormden bekeken, omdat ik daar zelf toe behoor. Andere protestantse kerkleden (uitgezonderd de gereformeerden) zullen ongeveer dezelfde gedachtengang hebben. Voor katholieke liberalen geldt dezelfde conclusie, maar zijn de achtergronden van een andere aard. Een en ander heeft uiteraard tot gevolg, dat men niet moet blijven wachten, tot deze liberalen vanzelf aankomen lopen, want dan komen ze niet.

Dat vereist dus actie en wel allereerst het vormen van bezinningscentra, waar na de laatste verkiezingen nu wel een hoge urgentie aan gegeven moet worden, als men z'n tijd nog verstaat, en wanneer men de winst van de V.V.D. wil houden en nog uitbreiden. In de Driemaster is al eerder het vormen van bezinningscentra bepleit, zodat ik daar nu niet op in ga.

Wel zou ik gaarne van de lezers en van christen-jongeren in hun omgeving, bijval of reactie op dit artikel willen vernemen in de Driemaster of aan mijzelf, waarbij ik ook de mogelijkheid opper binnen de J.O.V.D. een dergelijk bezinningscentrum te beginnen.

Delft. FRITS WAGENMAKER

Minder gerust

De laatste maanden regent het verklaringen van de zijde van wetenschapsmensen over de gevaren van de proefnemingen met kernwapens. Ook in ons land zijn waarschuwingen verschenen, ondertekend door ernstige mannen van onverdachte reputatie. Mannen van betekenis ook op fysisch of biologisch terrein, die zich oprecht bezorgd maken en die een beroep doen op het wereldgeweten om de proefnemingen te staken en controle in te stellen op de fabricage van kernwapens.

Daartegenover staan tegenverklaringen van even ernstige mannen, op het gebied van de kernfysica, evenzeer of mogelijk nog meer deskundig. Wij zullen ons niet vermeten in deze discussie te treden of een oordeel te lanceren over de gevaren van radio-actieve straling en wat dies meer zij. Wij geloven echter stellig, dat het staken van de proefnemingen en/of controle op het aannemen van kernwapens volstrekt zinloos is zolang wij in deze te maken hebben met „partners" wier betrouwbaarheid dezer dagen weer eens duidelijk is gedemonstreerd door de gebeurtenissen met Nagy en Pal Maleter.

Ook merken wij op de stelling „liever slaaf dan dood" te verwerpen en het om het even te achten te worden gedood door een A- of H-bom, schoon of vuil, of door pijn en boog.

Waar het ons echter allereerst om gaat is de vraag of het gevaar van een „atoom-oorlog" groot is en of dit gevaar de laatste tijd groter is geworden.

Sedert de oorlog in Korea waren wij voor een gevecht met kernwapens niet meer zo beducht. Dat conflict, die krachtmeting tussen „Oost" en

„West" (want dat was het toch) heeft o.i. aangetoond, dat de machthebbers aan beide kanten zeer goed beseffen tot welke catastrofe het gebruik van kernwapens onherroepelijk leidt.

De machthebbers aan beide zijden hebben naar ons oordeel voldoende verantwoordelijkheidsbesef, in de eerste plaats tegenover zichzelf, om dergelijke escapades na te laten. Ook bij een onverhoopt Libanees Korea. Wat dat betreft zijn wij niet zo ongerust.

De gebeurtenissen in Frankrijk hebben ons echter juist met betrekking tot het gebruik van kernwapens ernstig verontrust. Een militaire groepering heeft in het land van Marianne op absoluut niet-democratische wijze een macht „geforceerd". Wij laten daar of Frankrijk die macht nodigt heeft, wij hopen slechts dat de macht zal worden gebruikt, niet misbruikt.

Want de mogelijkheid tot misbruik is evenzeer een wezenskenmerk van macht als de mogelijkheid tot gebruik. Wij bewonderen het uitschakelen van de parlementaire controle — voorlopig voor een halfjaar — dan ook niet.

De militaire groepering, die in Frankrijk een macht heeft geforceerd heeft blijk gegeven niet (immer) over voldoende verantwoordelijkheidsgevoel te beschikken. Deze groep toch is verantwoordelijk voor het onverantwoorde bombardement op Sakit. En deze groep — want Frankrijk — kan binnen twee maanden reëel over atoomwapens beschikken. Ze kan er dan mee gooien ook. Het is duidelijk dat er dan meer gooid zal worden.

Wij zijn thans minder gerust.

dBo.

De Driemaster

Maandorgaan van de Jongeren Organisatie Vrijheid en Democratie (J.O.V.D.)

Hoofdredacteur: G. Stempher.

Leden van de redactie:

Bote de Boer Lzn,

G. Dorsman

Ferry A. Hoogendijk (secretaris)

Redactie-adres:

Paulinastraat 88, Den Haag

Adres Administratie:
Prinsengracht nr. 1079, Amsterdam, Telefoon 35343

Adres Alg. Secr. J.O.V.D.:

H. M. J. DUBBELDAM,
2e Van Leyden Gaelstraat 119,
Vlaardingen. Tel. K 1898-5024.

Abonnementsprijs minimum f 3.— per jaar. (Voor leden gratis).

Abonnements- en advertentiegelden uitsluitend aan G. Stempher Amsterdam, Postgiro 244397 of op bankrekening, Hollandsche Bank-Unie N.V., Herengracht 434-438.

Aan onze medewerkers en afdelingscorrespondenten

In verband met de vacaties op onze drukkerij, dient de copy voor het juli nummer

uiterlijk 10 juli a.s.

in het bezit te zijn van ons redactiesecretariaat.

Copie nadien gezonden zal moeten blijven staan tot het augustus-nummer.

Problemen rond de Nederlandse Socialistische Jongeren Beweging

Het „sterft, gij oude vormen en gedachten” wordt actueel, doch anders dan het strijdlid steeds suggereerde

In ons juni-nummer van het vorige jaar wijdden wij een hoofdartikel aan de ingrijpende veranderingen, die zich destijds manifesteerden in de socialistische jongerenbeweging.

De voorzitter van de socialistische Arbeiders Jeugd Centrale (A.J.C.) legde toentertijd n.l. een verklaring af, dat het voornemen bestond om deze organisatie op te heffen.

Inmiddels zijn wij precies een jaar verder en is aan dit voorgenomen besluit thans uitvoering gegeven. Na veertig jaar te hebben bestaan en een bijzonder stempel op het politieke jongerenwerk te hebben geplaatst, is de A.J.C. niet meer.

Er is voldoende aanleiding om bij deze historische gebeurtenis nog eens stil te staan. Niet in het minst door een even opzienbarend als openhartig artikel, dat wij lazen in het juni-nummer van „De Nieuwe Koers”, zich noemend „democratisch-socialistisch maandblad voor jongeren”.

Wij achten deze beschouwing van de hand van een der redacteurs van dit orgaan, Dick Dolman, dermate belangrijk, dat wij haar hierbij volledig overnemen.

Onder de titel „Voor het laatst” schrijft Dolman het navolgende:

„De Landdag is dan toch doorgegaan. Bijna bleek Nieuwe Koers zo'n manifestatie voorgoed ontwend. In 1956 eiste de Nationale Werkersdag aller aandacht op; een jaar later schreven te weinig deelnemers in om een enigszins redelijke begroting te waarborgen; ook ditmaal dreigde tot het laatste ogenblik een tekort van honderden gulden. Niettemin meende het hoofdbestuur te moeten volhouden: als er afscheid genomen dient te worden, dan liever met enig vuurwerk dan met een nachtkaaars. Welnu, het is gelukt. Persoonlijk heb ik me deze Hemelvaartsdag zeer geamuseerd. Maar wie mij vraagt of ik al weer reikhalzend uitzie naar de volgende Landdag, moet een negatief antwoord verwachten. Evenementen van deze allure zijn uit de tijd, definitief. Vrienden verzekeren mij, dat wij een dergelijke gang van zaken niet behoeven af te keuren of toe te juichen, dat wij slechts objectief kunnen constateren. Ik geloof niet, dat zulk een standpunt van veel dapperheid blijkt geeft. Waar mogelijk moeten wij trachten positief te oordelen over alle aspecten van de zich wijzigende maatschappijstructuur, ook de tanende interesse voor onze eigen bijeenkomsten: kennen zonder keuren is half werk.

Misschien vermoedt een enkeling, dat ik vervolgens zal uitbarsten in een jeremiade over de ineenschrompelende aantrekkingskracht van de jongerenorganisatie der Nederlandse democratisch-socialistische partij. Het spijt mij, ik ben eerder gedisponeerd tot een psalm dan tot een klaagzang. **Ik wil er best voor uitkomen dat ik het naderende einde van landdagen, demonstraties, optochten, vlaggenvertoon een gunstig teken acht. Op Hemelvaartsdag jl. ben ik daarvan des te sterker overtuigd geraakt.**

Doorgeprikte luchtballon

Het getij is snel verlopen na de oorlog. De eerste jaren sloten nog volkomen aan bij het heroïsche SDAP-verleden. Weliswaar was met de erkenning van de doorbraak en de negatie van het marxisme aan de ouderwetse socialistische beweging haar ideologische kern ontnomen, maar het omhulsel, de oude vormen hielden nog stand. Martijn Tjebbes, grijzend directeur van het reisbureau De Vrije Wereld en Jan Brouwer, verslaggever van Het Vrije Volk, spraken mij over een landdag in Ede, waar zij als toenmalige hoofdbestuurleden met 1800 anderen waren samengekomen. Het klonk als een fabel: in 10 jaren terug van 1800 naar 500 — en dat, terwijl onze parlementaire kracht per

saldo (men late zich niet misleiden door de meest recente uitslagen) is toegenomen!

Nu verschrompelt dus ook het omhulsel van alles wat karakteristiek is voor wat men graag 'de socialistische familie' noemt. **Misschien mogen wij de opheffing van de Arbeiders Jeugd Centrale, die dezer dagen haar beslag heeft gekregen, beschouwen als het einde van een tijdperk. Zoals gezegd, ik wil aan die gebeurtenis gaarne een psalm wijden. En ik weet mij tegenover degenen die zich slechts honend omtrent de AJC (en in één adem ook Nieuwe Koers) uitlaten — die laatlunkend menen te moeten beweren, dat de tegenwoordige jeugd geen idealen meer heeft — tot mijn vreugde gesteund door ouderen als Evert Vermeer; ouderen die niet typisch conservatief uitsluitend het verleden willen bewieroken.** Op 15 mei heeft de partijvoorzitter ons o.a. op het hart gebonden, dat iedere generatie op haar manier haar eigen wereld moet veroveren, vooral niet vaders en grootvaders wijsheden voor zoete koek moet slikken. Het dagblad 'Trouw' denkt die raad gretig te kunnen uitbuiten. In een hoofdartikel van 20 mei gnuift het over al dan niet vermeende tegenstellingen binnen de PvdA, en frontst het de statige wenkbrouwen n.a.v. het feit, dat aldus leden van eenzelfde partij a.h.w. tegen elkaar worden opgestoot. Misschien is het antirevolutionaire leedvermaak t.a.v. strubbelingen tussen de beide kamerfracties niet helemaal ongegrond, hoewel sinds het defensiedebat de PvdA van dergelijke onderlinge afwijkingen niet meer het monopolie bezit. Maar dat 'Trouw' zich verwondert over de breuk van een ganse generatie met tradities die haar ouders als bijna heilig vereerden, is niet meer dan een prachtige illustratie van oer-conservatief denken. **Niemand hoeft zich zorgen te maken over het effect van het socialistische wervende woord in kringen van jonge mensen. Integendeel: naarmate ons gehele volk naar intellectueel en karakterologisch vermogen deel krijgt aan de schatten welke onderwijs en cultureel leven bieden — lijn die, met cijfers aantoonbaar, sinds de oorlog zich duidelijk aftekent —, naarmate m.a.w. het verstand de primaire emotie toemt, het objectieve oordeel de rancune in de schaduw stelt, stijgen de kansen ener doorleefde, cultuurrijke, sociale democratie.**

Emancipatie

Men zie slechts in, dat deze 'democratisering' van het onderwijs, deze grotere ontwikkelingskansen onontkoombaar samen moeten gaan met de dood van een jeugdbeweging —

oude stijl (AJC) resp. een aparte politieke jongerenclub (Nieuwe Koers). Beide verliezen hun bestaansgrond door wat ik wellicht het best kan noemen een zegevierende emancipatie.

In belangrijke mate wordt thans erkend de juistheid van een veelvormige geestelijke en zedelijke ontplooiing voor ons gehele volk, aansluitend bij de maatschappelijke en de psychologische behoeften van jonge mensen. Wat een verschil met veertig jaar geleden! Op school mocht wel braaf worden geleerd, dat de Rijn bij Lobith in ons land komt (dat gold zowel voor Nederland als voor Indië!), maar sociale problemen waren taboe. De 'jeunes bourgeois' bezochten wel keurig hun dansles, maar arbeiderskinderen misten daartoe de nette manieren, en omgekeerd werd hun volksdansreactie 'gek' gekreten. Studentencorporaties ontleenden hun roem voornamelijk aan drinkgelagen, dubbele namen en de reeds lang overleden Piet Paaltjens; geheelonthouding stond er ongeveer gelijk met staatsgevaarlijke kuiperij.

Tegen wil en dank werd de arbeidersklasse niet alleen politiek, niet alleen sociaal, doch evenzeer cultureel in het isolement gedrongen. Wilde men, behalve stemmen en een rechtvaardig loon bedingen, ook werkelijk zin geven aan materiële mogelijkheden? Welnu, standenscholen, standenverenigingen, standenuniversiteiten waren te enenmale onvolgende. Zo bloeiden naast SDAP en NVV, het Instituut voor Arbeidersontwikkeling, de Arbeiderszangverenigingen en -muziekkorpsen, de Vereniging van Arbeiders Radio Amateurs, de Arbeiders Jeugd Centrale, enz. Al die instituten hebben een vergeten volksdeel een nieuwe wereld doen ontdekken, een wereld die wel bestond, maar systematisch voor de lagere inkomensgroepen ontoegankelijk bleef. Specifieke socialistische kunst of wetenschap zijn nooit geschapen — doel was alleen, barrières te slechten.

Dat is pas doorbraak

Ik meen dat dit doel thans goeddeels is verwezenlijkt. De taak welke bovengenoemde organisaties gedwongen waren geweest zich te stellen, is overgenomen door meer algemene instellingen. Niet alleen de carrièrekansen, ook de sociale contacten zijn enorm uitgebreid.

De klank die het woord 'doorbraak' in het politieke bestel heeft gekregen, wijst slechts op één der talloze aspecten van een veel meer omvattend doorbraakproces.

Laat ik de meest persoonlijke ervaring tot illustratie aanvoeren: provinciaal groentje uit een onderwijzersgezin heb ik het van den beginne zonder grote moeite als geheelonthouder in een der oude studentencorpora kunnen uithouden — juister: heb ik me er zeer wel op mijn plaats gevoeld. Geen AJC heb ik meer als uitvalspoor, als toevluchtsoord nodig gehad.

Ik besef, dat velen, met name ouderen deze woorden misschien enigszins arrogant in de oren klinken. Ik heb makkelijk praten; mijn bedje is toch min of meer gespreid geweest, ik heb de moeizame strijd der jeugdbeweging niet actief meebeleefd. Toegegeven; ik heb om de opheffing der AJC geen weemoedige traan gelaten, anders ongetwijfeld dan vele duizenden die er a.h.w. in zijn opge-

groeid. Maar tranen of niet — ik meen te mogen eisen, dat de lach om de in het heden bereikte resultaten, de lach ook tegen de toekomst, die wij 'zelf moeten veroveren', dient te overheersen.

Adieu et merci

De socialistische beweging zal in de toekomst wederom uitsluitend zijn belichaamd in de politieke partij. Of daarbinnen ruimte zal bestaan voor aparte jongerengroepen, al dan niet landelijk verenigd, lijkt mij een kwestie van doelmatigheid. Maar ik voel er niets meer voor, als 'de jonge garde van het proletariaat' luid zingend achter een rode vlag de Paasheuvel op te marcheren. Ik heb genoeg van het Volkshuis, de Volksgazet en de Stem des Volks. Wij hebben ons aan het isolement ontworsteld, niet door individuele Streberei, maar door een in gezamenlijke inspanning tot stand gebrachte omvorming der maatschappijstructuur. Laten wij ons dan niet toch weer vrijwillig opsluiten in een onnodig isolement. Laat dit de laatste Landdag zijn geweest, waarop een hoofdbestuur met kunst en vliegwerk politieke redevoeringen en cabaretvoorstellingen in één programma samenstouwd, à prendre ou à laisser. Laten wij volgend jaar onze eigen redenaar en onze eigen schouwburg kiezen.

Laten wij dankbaar zijn voor het overwinnen van ons proletarisch minderwaardigheidscomplex, voor onze gevorderde emancipatie, voor de mogelijkheid zelf te kunnen kiezen en keuren. Laten wij zuinig zijn op de uren die ons voor een persoonlijke keuze ter beschikking staan."

Tot zover Dick Dolman, wiens beschouwing wij volledig overnamen, omdat wij er o.m. een bevestiging in vonden van hetgeen wij een jaar geleden onder het hoofd „Socialistische jongeren op zoek naar een nieuwe koers" over deze zaak schreven.

Tot goed begrip diene voorts, dat wij zijn beschouwing overnamen niet met het oogmerk er „tegenstellingen" uit te putten, doch om enig nader inzicht te geven in de zeker noodzakelijk geworden historische ingrijpende veranderingen, die zich binnen het kader van de socialistische jongerenbeweging afspelen. De tijd van het isolement is voor de socialistische jongerenbeweging inderdaad voorbij.

Wij mogen tenslotte besluiten met hetgeen wij een jaar geleden dien-aangaande schreven:

De A.J.C. zoekt in een nieuwe gedaante de Nederlandse jongeren te winnen door aanpassing en concessies in levenshouding. Aldus zal zij trachten op een andere wijze dan vroeger het socialistische ideaal ingang te doen vinden.

Dat is ook haar goed recht. Maar (deze) actie kweekt reactie en daarom zal het zaak zijn, dat wij met nog meer energie en met nog meer elan onze liberale beginselen onder jong Nederland verspreiden.

Moge het overigens een sportieve strijd worden en moge de sterke en gunstige positie waarin de J.O.V.D. zich op het ogenblik ongetwijfeld bevindt nog sterker en gunstiger worden.

Wij hebben waarlijk de wind in de zeilen. Het is thans aan ons hiervan op een juiste wijze gebruik te maken.

G. S.

FABRIEK VAN COMPOSITIEVERVEN
DELFT - HOLLAND

ADURITA

emalle- lakken

leverbaar in iedere kleur

AFDELINGSNIEUWS

ALKMAAR

Seizoen reeds gesloten

De afdeling Alkmaar kan terug zien op een geslaagde afsluiting van het seizoen: Op 24 mei sprak aldaar voor een goed bezette zaal de heer ir. G. Tomson, lid van de Raad van Heiloo voor de V.V.D., over: „Liberalisme veroudert nimmer”.

Spreker constateerde, dat het vooral de liberalen waren, die in de vorige eeuw de sociale misstanden onderkenden en verbeterden en de ontwikkeling der vakorganisaties bewerkstelligden.

De leiders der vakorganisaties waken steeds de klassestrijd aan. Zij willen bezitloze arbeiders en afhankelijkheid van de burger van de centrale overheid, want tevreden arbeiders zouden hun dood betekenen. Het liberalisme streeft daarentegen naar een staat van individualisten met verantwoordelijkheid en eigen bezit, daar bezit de eigenwaarde verhoogt, de welvaart vermeerdert en een tevredenheid doet verwerven, die bereikt wordt door het vervullen van een levenstaak (o.a. de zorg voor het gezin).

Een geanimeerde discussie en een gezellig samenzijn besloten deze avond, waarop de voorzitter kon mededelen, dat door enkele bestuurleden een vijftiental donateurs werd geworven. De donaties komen voornamelijk ten goede aan het Hoofdbestuur, dat deze middelen voor propaganda doeleinden kan aanwenden.

ASSEN

Verheugende activiteit

Op zaterdag 29 maart j.l. hield de afdeling Assen een vergadering onder voorzitterschap van de heer J. Lammerts.

Spreker van deze avond was drs H. M. Franssen, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal voor de P.v.d.A., te Assen, met als onderwerp: „Democratie”.

Spreker begon zijn inleiding met te zeggen, dat er drie vormen van regeren zijn, n.l. regeren door 1 persoon, door een groepje van personen en door het volk.

De laatste, de democratische regeringsvorm bestaat in ons land. Problemen van de democratie in Nederland noemde spreker de volgende:

- 1e. De confessionele partijen.
- 2e. Kan men de democratie in de eigen partij volhouden? Als bestuurder heeft men meestal te weinig contact met de kiezer.

3e. In ons democratisch bestel krijgt men alle problemen voorgezet. Hierdoor ontstaan specialisaties in alle fracties, waardoor deze specialisaties meestal een te zwaar accent krijgen.

4e. Ieder heeft het recht een partij op te richten. Gaat men dit verbieden, dan zou de democratie zelfmoord plegen.

Na de pauze werden een viertal door de heer Franssen gestelde vragen in groepsverband besproken, waarna nog een algemene bespreking volgde. Op 26 april sprak de heer ir. G. Buiters, secretaris van het Drents Landbouw Genootschap, te Assen. De heer Buiters behandelde „de moeilijkheden in de Nederlandse landbouw”.

Spreker noemde de situatie in de Nederlandse landbouw in het algemeen moeilijk, doordat onze landbouw het grootste gedeelte van haar, vooral veredelde produkten, moet uitvoeren en de produktie in het buitenland ook toeneemt.

Problemen in de landbouw zijn:

1e. Het streven naar verlaging van de kostprijs, teneinde de concurrentie met het buitenland te kunnen volhouden.

2e. De grootte van de bedrijven.

3e. Het stellen van vestigingseisen, wat betreft de bekwaamheid van de boer.

Spreker ging daarna nog uitvoerig in op het probleem van de melkprijs.

Na de pauze werden enige vragen eerst in groepsverband besproken, waarna nog een algemene discussie volgde.

Tot lid van het Noordelijk District, in de plaats van de heer F. J. Dillingh, werd benoemd mej. N. G. Timmer te Assen.

De afdeling hield op 14 juni j.l. haar laatste bijeenkomst van dit seizoen in Restaurant „Bellevue” te Assen. De voorzitter verwelkomde een groot aantal leden en belangstellenden.

De avond stond in het teken van de vakantie, want de heer J. G. Timmers uit Assen nam ons per film mee naar het prachtige eiland Corsica en naar Joegoslavië. Spr. vertelde verschillende wetenswaardigheden. De films vielen erg in de smaak.

De avond werd besloten met een gezellig bal onder leiding van de pianist, de heer Kalma.

NOORDELIJK DISTRICT

Geslaagde Kaderbijeenkomsten

Het bestuur van het Noordelijk District van de J.O.V.D. heeft dit jaar wederom twee kaderbijeenkomsten georganiseerd, waarvoor

een redelijke belangstelling bestond. Op beide bijeenkomsten werd gesproken over het onderwerp „De industrialisatie en haar maatschappelijke gevolgen”. Op de eerste bijeenkomst werd een inleiding gehouden door een vertegenwoordiger van de landbouw en op de tweede door een vertegenwoordiger van de industrie.

De secretaris van de Groninger Maatschappij van Landbouw, mr. J. A. Buurma, hield in Assen zijn inleiding. Hij zei, door de structurele werkloosheid in het Noorden en de sterke industrialisatie in het Westen de noodzaak en de zin van industrievestiging in het Noorden te aanvaarden.

De landbouw heeft een voedselpakket geleverd, dat vergeleken met andere West-Europese landen laag in prijs is.

Wil de landbouw echter kunnen concurreren met de industrie, dan moet de beloning van de landarbeider evenwaardig zijn aan die in de industrie. De lonen in de landbouw moeten dus op een hoger peil gebracht worden, opdat de vakbekwame landarbeiders blijven. Na gewezen te hebben op het feit, dat het beroep van landarbeider niet populair is, pleitte mr. Buurma voor een grotere scholing van de landarbeiders.

Gedurende de discussie kwamen nog tal van problemen aan de orde, zoals werkclassificatie, invloed Euromarkt en de functie van de kerk. Mr. Buurma toonde zich tenslotte een groot voorstander van een gespreide industrialisatie.

In een volgende bijeenkomst hield drs. P. Wolthers uit Haren een inleiding over hetzelfde onderwerp als vertegenwoordiger van de industrie.

Hij gaf allereerst een schets van de industriële ontwikkeling in Nederland en wees op de noodzaak om na 1945 een industrie op te bouwen door de sterke bevolkingstoename en ongunstige betalingsbalans. Hierbij is regionale spreiding noodzakelijk, om ophoping van de industrie in het Westen te voorkomen en om de structurele werkloosheid te bestrijden.

Hij wees op de zogenaamde ontwikkelingsgebieden, waardoor met succes een industrie tot stand komt; in de provincie Drenthe: in Emmen en Hoogeveen, in Groningen: bij Scheemda-Winschoten, Stadskanaal en ter Apel en in Friesland: in Drachten.

Delfzijl, dat geen ontwikkelingsgebied was, neemt met zijn sodaproject een aparte plaats in.

Gedurende de discussie verklaarde drs. Wolthers een voorstander te zijn van industrievestiging in bepaalde kernen. Een spreiding van de industrie over een aantal dorpen, zoals mr. Buurma dit gewild had, leek hem niet juist.

Hij zei tenslotte, dat de landbouw de industrie niet moet zien als een

belager, maar dat landbouw en industrie naast elkaar moeten staan op het platteland.

Met de wens, dat de volgende kaderbijeenkomsten even vruchtbaar mogen zijn sloot de voorzitter O. Tamms deze geslaagde bijeenkomst.

WESTERBORK

Succesvolle forumavond

De zes J.O.V.D.-afdelingen in Drenthe organiseerden op zaterdag 10 mei j.l. een forumavond in Hotel Slomp te Westerbork.

Er bestond voor deze avond een enorme belangstelling, zowel van de kant van de ouderen als van de jongeren.

De avond stond onder leiding van de heer Joh. Lammerts uit Assen. Hij verwelkomde in zijn openingstoespraak o.a. speciaal de forumleden, t.w.: mej. J. de Jonge, Veendam, de heer J. Homan, Assen, mr. dr. H. K. de Langen, Meppel, de heer J. H. Lanting, Oosterhesselen, ds. A. D. Huysman, Ruinerwold en mr. dr. K. van Dijk, Groningen.

Laatstgenoemde hield, als voorzitter van het forum, een kleine inleiding, waarna de vragen konden worden afgevuurd, zowel schriftelijk als mondeling.

Vragen als: Gaarne zou ik uw mening vernemen, betreffende de hulp aan de onderontwikkelde gebieden, hoe ziet de V.V.D. de raadsverkiezingen, hoe ziet de V.V.D. de toekomstige te voeren landbouwpolitiek en nog vele andere werden met elan door het forum beantwoord.

De avond werd besloten met een gezellig J.O.V.D.-bal onder leiding van het dansorkest „The Continentals”.

Frank Rijdsijk's Industriele On- dernemingen n.v.

Hendrik-Ido-Ambacht
Tel. H.-I.-Ambacht 245
Rotterdam 117615

SCHEEPSSLOPERIJ

HANDEL in:

- Oud IJzer
- Nieuw IJzer,
- Bruikbaar IJzer, enz.

N.V. BETONDAK

Fabrieken Arkel - kantoor Gorinchem

N.V. Lijm- en
Gelatinefabriek

„Delft”

TWEE TORENS
Telefoon 25242 - Delft

C.V. OLIEFABRIEKEN
„DE TOEKOMST”
WORMERVEER

Veevoerders,
Technische oliën
„Smaragd” Slaolie

Wessanen's rijst, door kenners altijd gevraagd, is uitsluitend verpakt verkrijgbaar. Elke soort is zorgvuldig uitgezocht en beproefd! Kies die Wessanen's rijst, dan kiest U het beste!

WESSANEN'S
VERPAKTE
LEVENSMIDDELEN

U eet er niet beter!

W WESSIE
ARMTE
ISSELAARS

ROTTERDAMSE WERKT.- EN MACH. FABRIEK
„WEESIE”

HOOFDWEG 95-99 - ROTTERDAM - TEL. 118575 3 lijnen

FRIESCH-GRONINGSCHЕ HYPOTHEEKBANK N.V.

EN AANGESLOTEN BANKEN

Amsterdam — 's-Gravenhage — Groningen — Rotterdam

Gelden beschikbaar

De Directie: Mr. M. J. BOS Mr. J. WILKENS
Mr. F. C. KLEYN Mr. J. DE WILDE

N.V. v/h van Driel & van Ommeren
MACHINEFABRIEK

voor het vervaardigen van hulpwerktuigen en onderdelen voor de scheepvaart, in staal en non-ferrometalen. Draaien, fraisen, plaat- en bankwerk, autogeen, electrisch en argon arc laswerk.

Tel. 75225 - Charloïssche Hoofd 37, Rotterdam, Tel. 77150

Fa. W. VAN 'T HART & ZONEN

TELEFOON 39416-33267-50699-32280

- Classificeren en volledig onderhoud van schepen.
- Reinigen van alle typen stoomketels
- Vervanging dek- en machinekamerpersoneel
- Onderhoudswerkzaamheden van constructiebouw.
- Zandstralen van alle voorkomende werkzaamheden.
- Mastiekwerkzaamheden?

DRIJVENDE LUCHT-, LICHT- EN ZANDSTRAAL-INSTALLATIES
HUDSONSTRAAT 37-39 - ROTTERDAM - W.

N.V.

W. A. HOEK's

MACHINE- EN ZUURSTOFFABRIEK
Hoofdkantoor en Machinefabriek te Schiedam

COMPRESSORS voor alle gassen en iedere druk.
INSTALLATIES voor de bereiding van zuurstof, stikstof, enz.

TRIPLEX & BOARDHANDEL

D. BRAND

„Picus”-Betontriplex — Meubelplaten — Deuren

Spangesekade 115. — ROTTERDAM

Tel. 01800 30231-51995

**Scheeps-
reparatie-
bedrijf**

en Machinefabriek

Waalhaven Pier 8 - Rotterdam

Telefoon 77610 (3 lijnen)

Na 18 uur: 73554, 70341, 41782, 171502

U wordt snel ingelicht

over gebeurtenissen in binnen- en buitenland, als U op een goed ochtendblad geabonneerd bent. Terwijl U slaapt, stroomt nieuws binnen uit het gehele land en uit alle delen der wereld. Het Algemeen Dagblad wordt 's nachts gedrukt en 's morgens vroeg bezorgd.

- onafhankelijk
- actueel
- sport
- markt- en beursberichten (o.a. New York)
- belangwekkende advertentiepagina's
- onderhoudende lectuur
- vrouwenrubriek
- tekenverhalen
- geïllustreerde feuilleton

Algemeen Dagblad

Rotterdam, Witte de Withstraat 73

De fineerimport

ZOJUIST ONTVANGEN:

**TEAKFINEER, donker geaderd
ESSENFINEER, dosse en quartier
KAMBALLAFINEER
NOTENFINEER**

De fineerhandel K. MAG-LEAN Jr.

Jacob Catsstraat 113-115, Rotterdam, Tel. 0.1800-40735-88508

N.V. Scheepsbouwwerf - Machinefabriek

„DE KLOP”

Industrieweg 4

Sliedrecht

The Rotterdam Exterminating Cy. and Ships-Maintenance Service

TELEFOON 30958 - GIRO 478901 - POSTBUS 950

Storework

Owner: B. F. Muurlink

Schoonmaak en onderhoudswerk - Gouvernestraat 7 - Rotterdam

N.V. BOELE'S

Scheepswerven en Machinefabriek
BOLNES

Nieuwbouw en reparatie

N.V. Betonfabriek DE METEOR

DE STEEG
Tel. Velp K 8302-3344

Fabriek van kwaliteits betonartikelen

Cellophane
GED. MERK
Plastics

Inlichtingen en
monsters
op aanvraag

SIDAC N.V. - UTRECHT

★ Westerdijk 16 — Telefoon 13992-13993

N.V. Rubberfabriek
BAKKER & ZON
RIDDERKERK

*Technische
Rubberartikelen*

B. DE GRAAF

TELEFOON 78451-78454

C. van der GIESSEN EN ZONEN'S
SCHEEPSWERVEN N.V.
KRIMPEN AAN DEN IJSSEL

*Serien in
elk serin!*

ANNO 1774

A. VAN HOBOKEN & Co.
BANKIERS
ROTTERDAM
PARKLAAN 32-34

BIJKANTOREN:
's-GRAVENHAGE
RHENEN

CORRESPONDENTSCHAP:
WIJK BIJ DUURSTEDEN

DE ROTTERDAMSCH
DROOGDOK MIJ N.V.

VERPLEGING en ONDERWIJS

ontvangen de patienten van

Het Nederlands Studenten Sanatorium te Laren (NH)

Leest de interessante brochure: „HET HOE, WAT, WAAROM VAN HET NEDERLANDS STUDENTEN SANATORIUM“, op aanvraag gratis verkrijgbaar bij het Centraal Bureau van de Stichting Het Nederlands Studenten Sanatorium, Keizersgracht 632, Amsterdam (C), Telef. 64488.

Steunt het werk dezer stichting, die financiële hulp van particuliere zijde nog niet ontberen kan!

Postgiro-rekening No. 91323, A'dam.

Bakker n.v.

Machinefabriek

en

Staalgieterij

RIDDERKERK

N.V. SCHEEPSWERVEN
„PIET HEIN“

voorheen

FIRMA W. SCHRAM & ZONEN

WERVEN TE BOLNES
EN PAPENDRECHT

Twee dwarshellingen, elk 115 mtr. lang. Overdekt droogdok 116x30 meter, geschikt voor het zwaarste materiaal.

Telefoonnummers Rotterdam
71354. Dordrecht 3774

„LASSEX”

BESCHERMER
VOOR ALLE
IJZERWERKEN

Bevordert
deugdelijke las

**N.V. EERSTE
VLAARDINGSE
VERFFABRIEK**

VLAARDINGEN
Telefoon 3692

10e Jaargang No. 7

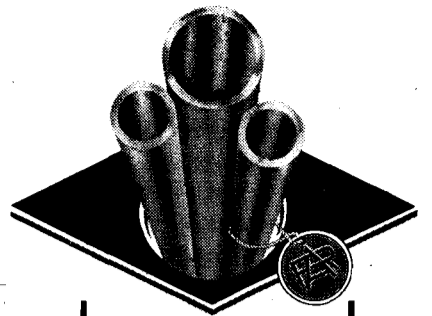
juli 1958

DE DRIEMASTER

MAANDORGAAN

VAN DE JONGEREN ORGANISATIE VRIJHEID EN DEMOCRATIE

NAADLOZE
STALEN
BUIZEN

N.V. Rijnstaal
v/h J. W. OONK & CO.

ARNHEM

Tel. 24941/45 Postbus 42

De weg die voor ons ligt

Het is vaak verstandig niet te lang over behaalde overwinningen te praten; men vergeet dan zo snel, dat er steeds weer nieuwe overwinningen behaald moeten worden om aan de winnende hand te blijven. Zo is het ook met de vooruitgang van het liberalisme in Nederland.

De J.O.V.D. neemt dagelijks in kracht toe en zo is het ook met onze grote broer, de V.V.D.

Dit is logisch; tien jaar geleden nam de liberale beweging in ons land qua grootte de zesde plaats in, thans de derde.

Zelfs is bij de laatste verkiezing de afstand tussen het stemmental van de V.V.D. en de gecombineerde stemmen van A.R.-partij en C.H.U. vrij gering geworden. Het grote aantal nieuwe leden is dus wel verklaarbaar: van het winnende team gaat een sterke zuigkracht uit.

Interessanter en vooral belangrijker dan deze beschouwingen is nu de weg die voor ons ligt. Terecht schreef de heer Dettmeyer op 31 mei in „Vrijheid en Democratie”: „kadervorming, studieconferenties, besprekingen over de partijorganisatie zullen allen onze volle aandacht moeten vragen”.

Graag zouden wij dit zinnetje vet gedrukt op de eerste pagina van iedere nieuwe „Vrijheid en Democratie” willen zien, want dit is het probleem waar alles om draait.

Van nature is de liberaal geen partijman. Het begrip „partijgenoot” heeft gelukkig in onze kring nooit opgang gemaakt, wij spreken van geestverwanten of politieke vrienden. Dit doet prettig aan, minder prettig is echter, dat zij die met het liberalisme sympathiseren de bestaande organisatie veelal zien als een noodzakelijk kwaad.

Velen zijn uiterst dankbaar, dat een groep lieden bereid is er tijd en moeite aan te besteden, doch hun individualistische instelling is er de oorzaak van, dat zij de partij stellig niet zien als een voor hun levensgeluk onmisbare instelling.

Volbloed liberaal zijn zij echter wèl en met de wasechte partijmensen hebben zij zich verheugd over de successen, omdat het een versterking betekende van de vrije krachten in de maatschappij. Dit nu is allemaal heel begrijpelijk en menselijk. Voor de kracht van de liberale beweging is het echter zonder meer een noodzakelijkheid, dat de bestaande organisaties niet alleen groter gemaakt, doch vooral verdiept worden.

Slechts door de steun en medewerking van velen zal het mogelijk zijn, dat degenen, die nu uit onvrede met de slaafse onderworpenheid van de overige regeringspartijen aan de P.v.d.A., hun

steun aan het liberalisme gaven, bewust de liberale stroming trouw zullen blijven. Nodig hiervoor is een onophoudelijke bezinning in de eigen principes en een verantwoorde propaganda.

Op de tot nu toe gevoerde propaganda is nog wel het een en ander aan te merken. Slagzinnen als „de liberale kandidaat brengt meer leven in de raad” en „Geef het rooms-rode blok een nog heviger schok” mogen als ulevellenrijm stellig onvergankelijke verdiensten hebben, de wervende kracht komt ons noch op het eerste, noch op het tweede tot en met tiende gezicht uitermate sterk voor.

Hetzelfde is het geval met het partijorgaan. Dit blad is een nuttig communicatiemiddel over de gebeurtenissen in de partij, doch nog niet altijd het middel om buitenstaanders, gloeiend van enthousiasme een plaats op de liberale barricades in te doen nemen. Ook de Teldersstichting heeft op dit terrein nog wel het een en ander te doen. Wat is er bekend over het werk van deze stichting? Het rapport over de P.B.O. is een beginpunt geweest van een geslaagde nadere bezinning op dit onderwerp, doch zo zijn er vele onderwerpen, waarover diepgaande studie niet alleen gewenst doch beslist noodzakelijk is.

Nu is het een bekend feit, dat èn een meer verantwoorde propaganda èn een diepgaande bestudering van vele problemen een kwestie is van mensen en geld. In feite zijn de laatstgenoemde twee factoren te herleiden tot één, nl. tot „de mensen”.

Het is in dit verband wel veelzeggend, dat volgens een onderzoek, dat op verzoek van een staatscommissie door het NIPO werd ingesteld naar de gedragingen van de Nederlandse kiezer, 10% van de ondervraagden lid bleek te zijn van de K.V.P., 7% van de P.v.d.A., 6% van de A.R.P., 2% van de C.H.U. en niet meer dan 1% van de V.V.D.

Dit nu is niet groots. Het is een van de oorzaken van de onvolkomenheden waarover we schreven.

In de dagen na de verkiezingen is er veel over de uitslag gesproken. Mensen, die men in de verste verte niet op liberale sympathieën getaxeerd had, verkeerden in een onmiskenbare joolstemming en werden niet moe links en rechts op juichende toon vast te stellen „dat WE toch zo enorm gewonnen hadden”. Het gaat er nu om deze welwillende supporters tot doeners te maken.

De J.O.V.D. speelt in dit proces geen onbelangrijke rol. Het is een teken aan de wand, dat in een middelgrote gemeente in het Westen van het land thans drie J.O.V.D.'ers deel uitmaken van de V.V.D.-raadsfractie.

Ondanks deze opmars van de jongeren zal

er echter nog heel wat moeten gebeuren om de liberale machinerie, die zo vaak nog doet denken aan de gemoedelijke tijd, waarin de stoommachine zijn intree deed, over te schakelen op iets modernere voortstuwingsmethoden.

De taak, die de J.O.V.D. in dit proces kan vervullen is te zorgen, voortdurend in kracht toe te nemen, zodat de groep waaruit het kader naar voren komt steeds breder kan worden en het Hoofdbestuur de middelen heeft om voldoende aandacht aan de zo broodnodige propaganda te kunnen besteden.

Daarnaast zijn het de studiegroepen in de afdelingen en vooral het Centraal Kader, die het hunne bij te dragen hebben aan het militante karakter van het hedendaags liberalisme. Het hoofdbestuur kan, dunkt ons, de komende tijd voorzover het de hoeveelheid werk betreft zeker nog wel even vooruit.

Een vooraanstaand V.V.D.'er heeft eens gezegd: „Wij liberalen vormen een gezellige club van aardige mensen, wij zijn in vrijheid gedresseerd. Het partijapparaat wordt op vele plaatsen met plakband bij elkaar gehouden, enkele organen worden getrouwelijk door een kleine groep mensen volgeschreven, we hebben blijmoedige vertegenwoordigers, die in nationale, regionale en plaatselijke organen op eigen kracht hun weg gaan”.

Deze kenschets heeft helaas nog weinig aan actualiteit verloren, doch als het eens tijd is geweest om daar verandering in te brengen dan is het nu.

Het getij is gekeerd en de krachten, die het met de vrijheid goed menen zijn in de opmars.

Wij liberalen zullen nu af moeten stappen van onze afkeer van politieke beweging en spreekwoordelijke gemoedelijkheid. De winst in Staten en Raden was verheugend, maar belangrijker nog zijn de verkiezingen, die in 1960 gehouden zullen worden voor de Tweede Kamer.

Nog twee jaar scheiden ons van die krachtmeting, het is zaak om in die tijd het groeiende liberalisme zijn vaste bedding te geven en op welke plaats men ook werkzaam is bij te dragen tot consolidatie en verdere groei.

G. DORSMAN

APOLLO PAVILJOEN
APOLLOLAAN 2 - AMSTERDAM - TELEF. 712410

Restaurant: iets aparts
„Franse Zaal” voor partijen uniek
Terras: een dorado aan het water

Discussie rond de Rotterdamse plannen inzake een nieuw concertgebouw

Culturele aspecten en problemen van de woningnood met elkaar in botsing?

(Ingezonden)

Naar aanleiding van een opmerking van de heer Dorsman in „De Driemaster” van enige maanden geleden zou ik het volgende willen opmerken.

De heer Dorsman vraagt zich in het desbetreffende artikeltje af hoe Rotterdam het in 's hemelsnaam in zijn hoofd haalt aan een concertgebouw te denken. In deze tijd van grote woningnood vindt hij het absurd, dat een dergelijk project in Rotterdam zelfs maar ter sprake komt.

Het geld kan wel beter worden gebruikt en bovendien is de belangstelling voor muziek niet zo groot in de Maasstad, immers het Rotterdams Philharmonisch Orkest heeft de serie concerten in de Grootte Schouwburg in Rotterdam-Zuid (linker Maasoever) moeten staken wegens gebrek aan belangstelling.

Tegen deze gedachtengang en beweringen zou ik als volbloed Rotterdammer ernstig protest willen aantekenen. In de eerste plaats is het niet waar, dat de concerten in Rotterdam-Zuid zijn gestaakt wegens gebrek aan belangstelling.

De ware oorzaak hiervan is de inpopulariteit van de Grootte Schouwburg daar. Deze komt ook zeer duidelijk tot uitdrukking bij het plaatsbespreken voor de toneelvoorstellingen van het zgn. Personeelsabonnement.

Dit is een abonnement voor leden van personeelsverenigingen voor een serie van vijf voorstellingen in de „Grootte Schouwburg” (zuid) of in de „Rotterdamse Schouwburg” (centrum).

Voor de series in laatstgenoemd theater is een enorme belangstelling, óók van „zuidelingen”, terwijl in „zuid” nog geen hele serie kan worden volgeboekt. Precies zo liggen de zaken bij de concerten van „het Philharmonisch”, zoals wij ons orkest in de wandeling noemen. Voor het aanstaande seizoen 1958-1959 vermeldt het prospectus 5 series concerten, waarvan 1 in de schouwburg in „zuid” (4 woensdagavondconcerten voor f 8.50 totaal); een kleine populaire serie rendeert in „zuid” dus nog wel, maar de connoisseurs en zij die een avond „uit” willen zijn, gaan liever naar het centrum.

Vroeg in de rij

Gevolg: de vrijdagavondserie in de Rotterdamse Schouwburg moest worden verdubbeld; deze serie (10 concerten voor f 32.50 totaal) wordt nu ook op donderdagavond herhaald.

En rekent u er op, dat u voor het bespreken hiervoor vroeg in de rij zal moeten gaan staan, heer Dorsman, anders kunt u er niet getuige van zijn, dat onze schouwburg (ruim 1100 plaatsen) stampvol is met een niet-snobistisch, warm meelevend publiek, dat de verrichtingen van ons orkest met enthousiasme volgt.

En niet alleen voor deze 24 concerten is de belangstelling zo groot, maar precies zo is het bij de serie van 6 zondagmiddagconcerten in de Rotterdamse Schouwburg en de serie van 6 woensdagavondconcerten in de Riviera-hal, welke laatste serie ook door de grote belangstelling in dubbele wordt gegeven (op 6 dinsdagavonden).

Neen, wanneer het gaat om belangstelling voor muziek in Rotterdam, dan moet het oordeel bij beschouwing van de interesse voor symfonieconcerten niet anders dan gunstig luiden.

Daarnaast is er hier een traditionele „cultus” voor operamuziek, die zich door het ontbreken van een stedelijk operagezelschap en het feit, dat het gezelschap van de Nederlandse Opera hier niet zo vaak als wenselijk zou zijn, kan komen omdat de Rotterdamse Schouwburg niet genoeg disponibel is (vooral omdat daar wegens het ontbreken van een concertgebouw ook de symfonieconcerten moeten worden gegeven!) uit, in het florerende bestaan van enkele amateur-operakoren, die geregeld in een goed bezette Riviera-hal opera's in concertvorm uitvoeren.

Ook de concerten van het (nauwelijks gesubsidieerde) Rotterdams Kamerorkest onder leiding van Piet Ketting mogen zich in een goede belangstelling verheugen; de recitals, e.d. worden meestal niet zo goed bezocht, maar dat is overal zo, ook in Amsterdam, het grootste cultuurcentrum in Nederland.

Gezien al deze feiten is het toch niet verwonderlijk als in Rotterdam een werkelijke behoefte bestaat aan een concertgebouw?

De vitaliteit van het muziekleven rechtvaardigt zulks, terwijl daarnaast ook de Rotterdamse Schouwburg behoorlijk ontlast wordt en meer vrij komt voor toneelvoorstellingen (vaak moeten wij lang wachten op een bepaald goed stuk van een buitensteeds gezelschap) en opera's.

Dat dit „muziekcentrum” zoals het in de plannen heet, modern van conceptie zal zijn en aangepast aan de eisen van een economisch en cultureel centrum voor een bevolking van zeker 1½ miljoen mensen, is dat verwonderlijk?

Dat de stedelijke overheid die vooruit ziet (want dat is regeren) nu, in een tijd dat deze plannen niet verwezenlijkt kunnen worden, toch reeds die plannen zo veel mogelijk laat uitwerken, is haar plicht. Indien hiermede ook zou worden gewacht, zouden deze plannen alleen reeds veel duurder worden.

Dit zou niet alleen oneconomisch zijn, het zou Rotterdam dan verdiende kritiek op de hals halen, o.a. van vroede vaders van naburige gemeenten, die wellicht bewust of onbewust naijverig zijn op de metropool, welke overheid niet alleen streeft naar voldoende werk- en woongelegenheden, maar ook het cul-

turele aspect niet vergetend de toonkunst haar eigen huis wil geven.

Ph. J. GOLDSMID

NASCHRIFT

Onze redacteur G. Dorsman tekent hierbij het navolgende aan:

Culturele aangelegenheden vormen in dit nuchtere land een materie, waaraan gerust wat aandacht besteed mag worden en graag willen wij dus bij het bovenstaande ingezonden stuk een commentaar schrijven.

Volgens de heer Goldsmid zouden wij ons afgevraagd hebben „hoe Rotterdam het in hemelsnaam in zijn hoofd haalt aan een concertgebouw te denken” en ook dat wij „het zelfs maar ter sprake komen van een dergelijk project absurd zouden vinden”. Dies wil hij als volbloed Rotterdammer ernstig protesteren.

Als volbloed Vlaardinger willen wij de heer Goldsmid ernstig aanbevelen te leren lezen. De meest pittige uitlating in het maandoude stukje was nl. de vraag of de uitgave van 23 miljoen voor een concertgebouw nu werkelijk tot de urgentste zaken gerekend moest worden.

Wij waren van mening, dat zulks niet het geval was en voelen er wel voor het hier nog even op te houden. Temeer daar in Rotterdam de bouw van een ziekenhuis, waar 30 miljoen voor uitgetrokken was, tijdens de bouw al 44 miljoen meer blijkt te kosten. Men is dan geneigd wat extra op de kleintjes te gaan letten, dus ook op 23 miljoen.

Inderdaad bestaat er in de stad aan de Maas een warm muziekleven en dat is verheugend. Wanneer echter door gebrek aan voldoende bezoekers een serie concerten in de z.g. Grootte Schouwburg te Rotterdam-Zuid op geen stukken na volgeboekt kan worden willen wij gaarne staande houden, dat het aanbod aan zaalruimte de vraag naar accommodatie nog overtreft. Hieraan doet de grote belangstelling voor series op de Rechter-Maasoever niets af.

Goede verbinding met Zuid

De verbinding met Zuid is uitstekend en als men werkelijk graag goede muziek wil horen zal men zich niet door de inpopulariteit van een zaal laten weerhouden. Zelfs de qua akoestiek uiterst matige Koninginnekerk is bij concerten toch altijd redelijk bezet.

Op het vlak van de leesmoelijkheden ligt ook dat wij gesteld zouden hebben, dat „de concerten in Zuid” gestaakt zijn. Geschreven werd „dat deze concerten waarschijnlijk zouden moeten vervallen”. De heer Goldsmid had kunnen weten, dat het Rotterdams Philharmonisch Orkest van plan is in het seizoen 1959-1960 de concerten in Zuid te staken als de belangstelling niet aanzienlijk toeneemt. De wijkraad van Nieuw-Charlois heeft hier een speciale zitting aan gewijd.

Een factor van overweging was ook, dat het R.P.O. zwaar overbelast is (jaarlijks 180 concerten, 500 werkbeurten) en dus de meest onrendabele avonden geschrapt moeten worden.

Zo blijft dus de figuur, dat een concertgebouw geen levensreis is voor het Rotterdamse muziekleven; men kan zich met de bestaande accommodatie nog zeer wel behelpen. Onweerlegd blijft ook, dat de woningnood in Rotterdam nog onrustbarend is en juist op dit punt alle aandacht gericht moet worden.

Later kan men dan verder zien wat nodig is voor de harmonische afbouw van de stad en daarbij zal dan het concertgebouw kunnen horen. Men heeft dit ook ingezien want als wij goed zijn ingelicht, staat het concertgebouw op de lijst van belangrijke werken die voorlopig zijn uitgesteld. Wij hopen, ondanks het feit, dat wij vaak voor een concert naar Rotterdam gaan — zelfs naar Rotterdam Zuid — dat het nog even op die lijst blijft staan.

Tenslotte de naijver van vroede vaders uit naburige gemeenten. Na een gedegen onderzoek zijn wij tot de conclusie gekomen, dat het bij deze lieden met het naijverig zijn op bedoelde metropool beslist meevalt.

Streven naar voldoende werk- en woongelegenheden doen zij allemaal en na het bovengenoemde gedegen onderzoek kwamen wij tevens tot de weloverwogen conclusie, dat zij in het meest ongunstige geval alleen de menselijke zwakheid zouden vertonen jaloers te zijn op steden in het Waterweggebied waar het Woningprobleem definitief was opgelost.

Rotterdam is hier evenwel nog verre van verwijderd. In enkele gemeenten begint men echter dit ideaal al te benaderen — in Vlaardingen bijvoorbeeld, zoals ons volkomen toevallig te binnen schiet — en naar wij aannemen zal men in deze gemeenten gaarne aan iedere volbloed Rotterdammer alle gewenste voorlichting geven.

Onze oud-redactrice in het huwelijksbootje

Onze oud-redactrice Els Hazelaar trad op 12 juli j.l. in het huwelijk met de heer J. H. Smith.

Wij wensen het jonge paar, dat zich te Rotterdam gaat vestigen aan de Binnenweg 123 B, van harte geluk!

STALEN
KANTOORMEBELEN
GISOLAMPEN

MARGINALIA

Moedertje Overheid! Slaap lekker (I)

Vorige maand kregen de bedrijven, die in de hoofdstad van ons land zijn gevestigd een gestencild papier van het Gemeente Energiebedrijf toegezonden, met een wel hoogst merkwaardige inhoud.

Als we dit ambtelijk schrijven in goed Nederlands trachten te vertalen, komt, hetgeen het G.E.B. zijn cliënten had mee te delen, op het navolgende neer. Allereerst wordt dan medegedeeld, dat over de levering van Gas volgens de bepalingen van het tarief voor industrie en bedrijf, omzetbelasting moet worden betaald. Goed, dat kunnen we begrijpen. Maar nu komt het:

„Was voorheen het aan belasting verschuldigde in de prijs per m³ begrepen, sedert burgemeester en wethouders van Amsterdam ingaande 1 november 1956 de gastarieven nader hebben vastgesteld, geldt voor genoemd tarief een prijs van 15,5 cent per m³ EXCLUSIEF omzetbelasting.”

Ongeveer wee jaar, nadat b. en w. tot deze vaststelling van de gastarieven overgingen, komt het G.E.B. pas met de mededeling op de proppen, dat het deze belasting van 1 november 1956 af aan de verbruikers alsnog in rekening moet brengen.

Waarom, zo zal een enigszins praktisch aangelegd mens zich verstouten te vragen, moest het G.E.B. bijna twee volle jaren wachten met deze navordering?

Moedertje Overheid! Slaap lekker (II)

Het G.E.B. geeft hierop lachconiek het navolgende antwoord:

„De reden van de vertraagde invordering der omzetbelasting is van administratief-technische aard. Voordat namelijk tot uitvoering kon worden overgegaan, moest een splitsing worden gemaakt tussen verbruikers, die gas betrekken volgens het woningoppervlaktetarief en hen, die volgens het tarief voor industrie en bedrijf gas afnemen. Het tarief is voor beide categorieën gelijk, doch het eerstgenoemde is niet en het laatste is wel aan omzetbelasting onderhevig. Wij konden derhalve niet eerder tot navordering van omzetbelasting overgaan, dan nadat bovenbedoelde omvangrijke arbeid was voltooid.

Onder aanbieding van onze verontschuldiging voor de hierdoor opgetreden vertraging verzoeken wij U het door U volgens onderstaande specificatie verschuldigde te willen overmaken”.

Tot zover de circulaire van het G.E.B.

Een wel heel vreemde handelwijze, die met het maken van verontschuldigingen niet kan worden goedgepraat.

Het had op de weg van het G.E.B. gelegen de industrieën en bedrijven twee jaar geleden reeds te waarschuwen. Dit had men b.v. kunnen doen door alle verbruikers een kaartje te sturen. Elke verbruiker weet wanneer zelf wel of hij een woning- dan wel een bedrijfs- of industrieverbruiker is.

Dit zou in elk geval een behoorlijk optreden zijn geweest. Thans worden diverse bedrijven en industrieën voor het voldoen feit geplaatst een navordering van twee jaar te betalen, waarvan zij het bestaan niet kenden met alle nadelige gevolgen van dien.

Dit alles nog afgezien van het feit, of men bij het G.E.B. nu werkelijk twee jaar nodig had om de splitsing te kunnen doorvoeren, hetgeen wij uiteraard niet kunnen beoordelen.

Maar, enfin Moedertje Overheid dommelt wel eens vaker in. Jammer, dat het vaak zulke nare gevolgen heeft.

Geen ark in eigen water

Naar wij in Het Vrije Volk lazzen, is de Haarlemse rechtbank van mening, dat het verboden is om een weekend-ark zonder vergunning in een „eigen water” aan een „eigen wal” te meren.

De rechtbank veroordeelde daarom de Aerdenhoutse fabrikant H. F. G., tot het betalen van een boete van f 10.— subs. 1 dag hechtenis.

De fabrikant was in deze principiële zaak in beroep gegaan tegen een beslissing van de kantonrechter, waarbij hij tot het betalen van een geldboete van f 11.— werd veroordeeld. Hij had onlangs een schuit gekocht, waarop een weekendhuisje is gebouwd. Voor deze schuit met huisje erop, kocht hij tevens in de omgeving van Aalsmeer een stukje grond met aangrenzend water.

De gemeente Aalsmeer liet echter proces-verbaal tegen hem opmaken wegens het zonder vergunning meren van een vaartuig. Deze vergunning, die de fabrikant wel heeft aangevraagd is evenwel geweigerd.

De gemeente Aalsmeer wil n.l. in het betrokken merengebied geen weekendhuisjes, ook niet wanneer zij op een schuit zijn gebouwd.

De fabrikant kocht toen de grond met het aangrenzende water en meende daarna, dat hij voor het meren van een weekend-ark in eigen water en aan eigen wal geen vergunning nodig had.

Tot zover dit bericht.

Wij willen ons niet in de juridische merites van dit geval verdiepen. Wij nemen graag aan, dat er voor de fabrikant in dit geval naar juridische maatstaven gerekend, geen haalbare kaart zit.

Maar het geval is toch wel weer tekenend voor de opvatting van onze tijd, volgens welke het verboden is om iets te mogen. En dat nog wel in onze eeuw van de „bezitsvorming”.

Heer of niet?

Zeer onlangs troffen wij in de dagbladen een bericht aan van een Amerikaan, die met zijn gezin in een Hamburgs restaurant had gedineerd. Na afloop kreeg hij de rekening gepresenteerd ten bedrage van 398.90 mark exclusief.

De Amerikaan betaalde met vier biljetten van 100 mark en de kellner gaf hem daarop één mark en tien pfennig terug.

De Amerikaanse gast liet zich niet onbetuigd en gaf de kellner met een breed gebaar een fooi van twee pfennig. De kellner nam die met een beleefde glimlach in ontvangst en deed zijn gasten tot aan de deur uitgeleide.

Toen draaide de Amerikaan zich plotseling om en gaf de kellner een biljet van 100 mark. „Dat is voor jou”, zei hij, „ik heb dit biljet al drie jaar in mijn zak. Al die jaren heb ik gewacht op een kellner, die op behoorlijke wijze een heel kleine fooi zou weten te incasseren”.

Aldus dit verhaal uit Hamburg. Een aardig vacanteverhaaltje, dat nog wel waar zal zijn ook. Maar er spreekt toch wel een heel bedenkelijke mentaliteit uit.

Ten eerste willen wij opmerken, dat die honderd mark vermoedelijk in die drie jaar door de Amerikaan ruimschoots zijn „verdiend” door het feit, dat hij praktisch „fooieloos” at.

Anderzijds werpt deze historie opnieuw een schril licht op de consequenties van het fooiensstelsel, dat naar onze smaak toch wel sterk is verouderd en sociaal allerminst is verantwoord.

Er wordt te veel een oude dienstverhouding tussen „heer” en „slaf” mee gesymboliseerd. Het zelfde geldt voor het kapers- en taxibedrijf.

Het wordt hoog tijd, dat aan deze weinig ideale toestanden — ook in ons land — eens een einde komt.

Schoenmakers blijven niet bij hun leest

In het Vrije Volk troffen wij dezer dagen een ingezonden stukje aan van de heer J. Ehrhardt te Vlissingen. Hij schrijft daarin het navolgende:

„Het verslag van de vergadering van de Nederlandse Bond van Schoenmakersgezellen in

Amsterdam geeft mij het volgende in de pen:

Hoe kan het anders, dat het vak uitsterft, als wij vanachter de bureaus af worden gedirigeerd of nog beter gezegd: onder dictatuur staan?

Welke eenvoudige arbeidersjongen krijgt nog de kans zelfstandig te worden nu hij de cursussen niet meer kan betalen? En wat leer je dan nog? Tenslotte moet je met je handen werken en niet met diploma's.

Wij schoenmakers zitten in een werkplaats en niet achter een schrijfbureau. Dus stap af van die misselijke diploma's en neem een proef met de vakbekwaamheid en niet in een schoollokaal, maar in een werkplaats”.

Of deze schoenmaker voor de volle honderd procent gelijk heeft willen wij niet beweren. Maar, dat er aan de vakopleiding wel iets schort is een ding, dat zeker is.

Vooral wat de ontwikkeling van de vakbekwaamheid betreft, bestaat inderdaad te veel de neiging het zwaartepunt naar de theorie te verleggen. Het leggen van een behoorlijke theoretische basis is inderdaad noodzakelijk, doch men kan daarin ook te ver gaan.

Gaan we zo verder dan zal het spreekwoord: „schoenmaker blijf bij je leest” weinig meer van toepassing zijn en daarmee zijn noch de maatschappij, noch de jongeren, die het vak willen leren gebaat. G. S.

Weer een nieuwe afdeling

Er is een nieuwe afdeling Voorne en Putten van de J.O.V.D. opgericht, die startte met 24 leden.

Het voorlopig bestuur is als volgt samengesteld:

L. M. Hazelbag, Rockanje, voorzitter, mej C. Piek, Hekelingen, secretaresse, mej S. Piek, Geervliet, penningmeesteresse, J. C. Trouw, vicevoorzitter en J. Roest Cz. uit Heenvliet, lid.

Bij de oprichting waren o.m. aanwezig onze landelijke secretaris H. M. J. Dubbeldam, de H.B.-leden mej Kitty van Rhijn en de heer J. Verhagen, zomede het oud-H.B.-lid de heer G. van der Zande.

GESLAAGDE PROPAGANDA-AVOND VAN OOST-GRONINGEN

Zaterdag 14 juli hield de afdeling Oost-Groningen te Veendam een propaganda-avond.

De voorzitter mocht een groot aantal leden en belangstellenden verwelkomen. Daarna voerden een tweetal leden het woord. Mejufrouw J. de Jonge sprak over: Jeugd en Politiek en de heer J. K. Muntinga ging in op het Liberalisme en andere politieke stromingen. Ook belichtte hij de jongste verkiezingen.

Na de pauze ontstond een geanimeerde discussie. Deze geslaagde avond werd met een gezellig dansje besloten.

FABRIEK VAN COMPOSITIEVERVEN
DELFT - HOLLAND

ADURITA

't Lijkt wel toveren!

emaille- lakken

leverbaar in iedere kleur

Bij het vijftigjarig bestaan van de Christelijk Historische Unie

Op 9 juli jl. herdacht de Christelijke Historische Unie haar vijftig jarig bestaan. Een aantal mensen uit de kring van de Anti-Revolutionairen, die het niet eens waren met de denkbeelden van Abraham Kuyper, richtte omstreeks 1900 een nieuwe partij op. Aanvankelijk groepeerden zij zich in de Vrije Anti-Revolutionaire Partij. In 1908 besloot een groep Hervormden en Lutheranen, die de scherpe antithese-politiek afwezen, tot de oprichting te komen van een nieuwe protestantse partij: de C.H.U.

Uit deze geschiedenis van deze partij blijkt, dat zij geen betere naam had kunnen kiezen als die van Christelijk Historische Unie. Men verwijt de C.H.U. veelal, vele lieden te omvatten van zeer uiteenlopende inzichten in de praktijk van het dagelijks leven. Doch dit is juist het karakter van deze partij. Het is het wezen van de unie.

Voor Lohman was de partij nooit doel, altijd middel. Van het karakter van de man, die de C.H.U. inhoud en leiding gaf, is de partij tot op de dag van heden geheel doortrokken. A. F. de Savornin Lohman was een wat filosofische figuur. In tal van uitspraken blijkt hij de toekomst goed gezien te hebben. Een man ook van emotionaliteit. Een eigenschap, die de politicus van thans nog al eens als een doodzonde wordt aangerekend. Toch hebben veelal deze emotionelen de politiek haar vorm gegeven.

Had Kuyper de emotionaliteit van de leider, De Savornin Lohman had de beweging van een ironische intellectueel. Kuyper dulde geen tegenspraak. Hij was als een militair die zijn troepen groepeerde en er dan op ieder moment op moest kunnen rekenen.

Dit standpunt kon De Savornin niet billijken. En ook nu nog is de Anti-Revolutionaire Partij veel straffer georganiseerd. De nieuwe voorzitter van de C.H.U., de heer Beernink, zei onlangs nog in een gesprek, dat wij met hem mochten hebben, dat dit één van de redenen is, waarom een fusie tussen de C.H.U. en de A.R. in de nabije toekomst niet tot stand zal komen.

„Verschillende obstakels om tot een fusie te komen liggen ook in het theologische vlak, maar ook verschil in sfeer en mentaliteit speelt een grote rol. Vanzelfsprekend zou het volkomen ontoelaatbaar zijn beide partijen gescheiden te laten voortbestaan, indien er geen factoren aanwezig waren, die dit samengaan belemmeren.

Maar er moet ernstig rekening mee worden gehouden, dat er nu eenmaal theologische verschillen zijn, die het staatkundig leven beïnvloeden.

Op staatkundig terrein zijn er niet van die grote verschillen. Doch wij moeten ook hier de realiteit onder de ogen willen zien. Iedere partij moet rekening houden met het feit, dat zij beschikt over een vrij vaste kern van geestverwanten en over personen, die aan de zelfkant van de partij leven. Deze laatsten „zweven” en raakt men gemakkelijk als stemmer kwijt.

Bij de laatste verkiezingen is nu gebleken, dat het geen electoraal succes was voor de C.H.U. en de A.R.P. om samen met één lijst uit te komen. Vele zgn. „randkiezers” is men kwijt geraakt.

Dit moet worden betreurd, maar het zou onverstandig zijn er geen rekening mee te houden als er over een fusie van beide partijen gesproken wordt.”

Dit is dus de laatste mening van de voorzitter van de C.H.U. over 'n samsmelting van de twee protestantste partijen.

Verschillen tussen A.R. en C.H.

De verschillen tussen de A.R. en de C.H. worden wel eens vereenzelvigd met de namen van Kuyper en De Savornin Lohman.

Maar niet alleen persoonlijke redenen leidden tot de splitsing. De Christelijke Historische leider zei eens: „Luisteren naar het Evangelie en kijken naar de geschiedenis.” Op het eerste gezicht is men geneigd te zeggen: daar kan geen partij op gegrondvest worden. Toch blijkt het te kunnen.

Het is een puur individualistische grondslag. Wat de C.H.U. veelal verweten wordt — slappe partijorganisatie — is wellicht haar grote kracht. Vele kiezers van deze protestantse partij prefereren dit boven een sterke partij- en fractiedisciplineren.

Ook maakt dit duidelijker waarom de Kamerleden van deze partij nog al eens verschillend over een zelfde onderwerp stemmen. Hierin moet dus geen beginselloosheid worden gezien. Hoewel naar onze smaak een politieke partij, wil zij invloed op het landsbestuur uit willen oefenen, toch een grote mate van eenheid moet vormen.

Het is duidelijk, dat ook wij liberalen er bij uitstek voor zijn, dat ieder Kamerlid zelfstandig moet uitmaken of hij voor of tegen iets zal stemmen. Maar wanneer het regelmatig voorkomt, dat de ene helft van een fractie voor en de andere helft tegen stemt, dan is er toch iets mis.

Wij menen, dat de confessionele partijvorming hier schuld aan heeft. Hoewel men het uit godsdienstig oogpunt als Kamerlid van zo'n fractie met elkaar eens kan zijn, betekent dit nog niet, dat men gelijk behoeft te denken over economische en sociale problemen.

Dit spreekt wel het duidelijkste juist bij de C.H.U. Toch wist deze partij de verkiezingen van de laatste jaren beter te doorstaan, dan de Anti-Revolutionairen. De C.H.U., die zo ongeveer 8% van het Nederlandse volk achter zich heeft, weet dus blijkbaar wel bij bepaalde bevolkingsgroepen aan te slaan.

Het is een partij, die van nature een regeringspartij is. Oppositie ligt niet zo zeer op haar weg. Bij een Kabi-

netsformatie zal zij geen grote eisen stellen. De Kamerfractie is het niet of wel eens met de eisen van de formateur. Gemarchandeerd is er bij de C.H.U. niet bij. Dit maakt wellicht een vreemde indruk voor een politieke partij, maar het volgt uit haar theologische beginselen en haar staatkundige opvattingen.

Dit wil natuurlijk niet zeggen, dat deze partij nooit in de oppositie zou kunnen gaan. Van '46 tot '48 bijvoorbeeld is de C.H.U. in de oppositie geweest.

De C.H.U. is een merkwaardige stabiële partij. Maar daarvoor is zij wellicht een typische Nederlandse partij!

F. A. HOOGENDIJK

Minister Suurhoff prees particulier initiatief

Minister Suurhoff, die de vorige maand in Utrecht het congres van het Wit-Gele-Kruis heeft bijgewoond, heeft, naar de Volkskrant weet te melden, in een korte rede zijn standpunt uiteengezet in de taakverdeling tussen de overheid en het particulier initiatief in de gezondheidszorg.

Al nemen in de curatieve en preventieve gezondheidszorg de particuliere organisaties het leeuwendeel voor hun rekening, de overheid, zo zei de minister, is in hoogste en laagste instantie verantwoordelijk voor de volksgezondheid, welke zoal niet het hoogste goed, dan toch wel een zeer groot goed is.

Tegenover de voorstanders van staatszorg in de behartiging van de volksgezondheid heeft de minister van Sociale Zaken, volgens zijn zeggen, steeds betoogd, dat op grond van feiten, die op het ogenblik voorhanden zijn, blijkt dat in de landen, waar de gezondheidszorg particulier wordt uitgevoerd, de resultaten beter zijn. Maar dat is volgens de minister niet voldoende. Het gaat er hem om, dat er een maximaal resultaat wordt bereikt: een regel, waarvan hij meent op grond van politieke of maatschappelijke opvattingen niet te kunnen afwijken.

Op allerlei andere terreinen dan dat van de volksgezondheid zou de minister in dit opzicht niet zo streng de hand willen houden aan de regel, dat het maximaal resultaat beslissend moet zijn voor de vraag: particulier initiatief of gezondheidszorg.

Als centralisme in dit opzicht dus het beste zou zijn, dan zou de minister de staatszorg verkiezen. Doch dit laatste staat volgens hem zelf niet vast.

Integendeel, zo zei minister Suurhoff: ons stelsel van particulier initiatief heeft aanwijsbare voordelen. Hij noemde daarbij de differentiatie in de gezondheidszorg, welke het volk ten goede komt, en de grotere bereidheid van de mensen tot het brengen van financiële offers.

Daarmee wilde de minister niet zeggen, dat het Nederlandse volk, in verhouding tot andere zaken, al voldoende opbrengt om een goede gezondheidszorg te waarborgen. „Alleen zouden we er bij staatszorg nog bekaaid afkomen”.

„Ik schaam me er niet voor”, aldus de heer Suurhoff, „dat ik geen principiële gronden zie voor het Nederlandse (het particuliere) stelsel van gezondheidszorg”. Hij baseerde, volgens zijn zeggen, zijn voorkeur voor het particulier initiatief alleen op opportunistische overwegingen: „We moeten het uiterste doen om het hoogste te bereiken”.

Toch zullen, naar de minister meende, mensen als hij en anderen (de praktische en de principiële voorstanders van het particulier initiatief) elkaar kunnen vinden.

De minister van Sociale Zaken zag zijn oprechte „geloofsbelijdenis” beloond met een hartelijk applaus: een dank, die hem gebracht werd door mensen, die zijn inzichten zeker niet allen volledig zullen delen.

Enige reacties op de beschouwing van Frits Wagenmaker

Het gaat niet om een zo groot mogelijke, maar om een Liberale Partij

Wanneer men iemand vraagt hoeveel hij verdient, hoe groot zijn bezit is, kortom, welke zo in het algemeen zijn financiële omstandigheden zijn, dan krijgt men — tizij men tot de zeer vertrouwde intimi behoort — geen antwoord. Zelfs niet wanneer de vragen sub rosa gesteld worden. Integendeel, de gevraagde kijkt met een gezicht als hoorde hij het in het beroemde Keulen donderen.

Vraagt men iemand echter hoe hij over de Hogere Aangelegenheden denkt, wat zijn religieuze, niet godsdienstige maar religieuze, overtuiging is, hoe hij de Schepper meent te hebben ervaren en in welke betrekking tot de Allerhoogste hij voelt te staan, dan krijgt men ogenblikkelijk een klaar antwoord zonder tot de intimi te behoren en desgewenst op het achterbaleon van een volle tram.

Merkwaardige mentaliteit, te zwijgen over niet anders dan materiële zaken als gold het een geheim, en te spreken over zaken van de geest en meer nog van het hart.

Deze gedachte kwam weer eens bij mij op toen ik de bijdrage van Frits Wagenmaker in ons blad van de vorige maand las. Zonder schroom, meer nog met een zekere drang om er nu eens van te getuigen, geeft onze vriend weer, wat zijn diepste gedachten zijn omtrent het Leven en Haar bestemming. Zonder terughoudendheid ook gewaagt hij van hetgeen het Christelijk geloof en het Evangelie in zijn leven betekenen, welke richtlijn deze algemeen menselijke waarden aan zijn leven geven.

Ik bewonder die openhartigheid maar ten dele moet ik zeggen en ik zal haar mijnerzijds ook niet beantwoorden. Om maar één reden niet. Ik kan het niet, ik kan mijn „geheim” alleen mededelen aan hen, die het reeds kennen. En het heeft geen zin het te proberen tegenover hen die het niet kennen.

Matig gewaardeerde openhartigheid

Het zou profaneren zijn, geen verraad. Vandaar ook dat ik de openhartigheid van vriend Wagenmaker maar matig waardeer. Is het geen profaneren, dat uitstellen van geestelijke, of zo U wilt Goddelijke, verworvenheden?

Betekent dit alles, dat het voor de mens absoluut onmogelijk is met een medemens over de Hogere Aangelegenheden, over eigen diepste gedachten en hoogste ervaringen te spreken? Natuurlijk niet. Daarvoor kent men de kerken, de geestelijke genootschappen, of onder welke naam dan ook centra van bezinning en beleving.

Daar spreekt men, wanneer het goed is tenminste, met medemens, die het „geheim” kennen. Daar verstaat men elkaar ook.

Binnen zo'n centrum zal ik dan maar zeggen, spreekt men dus over de gezamenlijke ervaring. Dat is over hetgeen elkaar bindt, niet over hetgeen elkaar gescheiden houdt. De gezamenlijke basis, de Geloofsveraring, leidt bepaald niet tot één inzicht op maatschappelijk terrein. Dat behoeft geen nader betoog, dat is evident en het wordt dan ook alom erkend.

Zou men in het centrum toch de onderwerpen binnen halen waarover men het uit hoofde van de geestelijke ervaringen niet eens behoeft te zijn, en men zou dan ook spreken over zaken waarvoor men niet bijeen is gekomen, dan zou de twistappel op tafel liggen.

Dan zou men spreken over hetgeen de gemoederen verdeeld houdt. Met als enig resultaat: onnodige afscheidingen van geestverwanten, of het in de verstrooiing geraken van een enkeling. Men richte in dezen de

blik op kerkelijke gemeenten waar een rode of blauwe predikant vanaf de kansel blijk geeft van rode of blauwe gezindheid.

De kerk doet het toch ook niet!

Geen kerk, geen geestelijk genootschap denkt er over binnen de „organisatie” maatschappelijke werkgemeenschappen op te richten. (Heeft vriend Wagenmaker dat in zijn kerkgenootschap al gepropageerd?) Terecht niet. Een socialistische werkgemeenschap en een dito liberale binnen b.v. de Nederlands Hervormde Kerk zou de kracht van die kerk breken.

Het zou leiden tot compromissen. Het woord van de kerk zou niet meer ten volle kunnen klinken, in volle onafhankelijkheid zou die kerk geen uitspraak meer kunnen doen.

Het centrum, zoals ik dat noem, omvat mensen met verschillende maatschappelijke opvattingen, die echter één ding gemeen hebben, hun Geloofsveraring.

Met een liberale politieke partij is het mutatis mutandis niet anders.

Een liberale partij omvat mensen, die — grosso modo — gelijk denken over het hoe van de inrichting van de maatschappij, maar die deze maatschappelijke opvattingen in diepste wezen gezien verschillend kunnen en overwegend ook zullen funderen.

De liberale mens weet dat er voor hem, die zoekt naar „de Waarheid” drie wegen openstaan, al kan hij die wegen anders interpreteren dan zijn medemens. De liberale mens weet ook, dat als hij „de Waarheid” heeft gevonden, die zelfde wegen blijven openstaan om vanuit „de Waarheid” een weg te vinden in het maatschappelijk verkeer.

Zo zal hij niet alleen zoeken naar „Waarheid”, een andere „Waarheid”, of beter een ander facet van de „Waarheid” dan zijn medemens kunnen ervaren, maar bovendien bindend eenzelfde „Waarheid” uitgaande tot andere waardering van het maatschappelijk leven kunnen komen. De drie wegen zijn: Zoekt en gij zult vinden”, „Bidt en U zal gegeven worden”, „Klopt en U zal worden opgedaan”.

Nogmaals gezegd, de drie wegen zal ieder anders aanvoelen. Ook anders bewandelen. Dat is niet belangrijk, behalve voor hem, die zijn „Waarheid” ook voor anderen bindend acht. Want het bindend verklaren van de „Waarheid” voor zichzelf is een plicht, maar het bindend verklaren van de „Waarheid” voor een ander is een onrecht de ander aangedaan. Alleen al omdat men van de

„Waarheid” alleen maar dogmatisch zeker kan zijn.

Binnen een liberale, maar ook binnen een socialistische partij, gaat het er om, dat men in grote lijnen en in ieder geval ten aanzien van de

Het verheugt ons, dat op het artikel van Frits Wagenmaker over „Christen-Liberaal, opgenomen in ons juni-nummer, diverse reacties zijn binnengekomen.

De twee belangrijkste hiervan publiceren wij hierbij, in de verwachting, dat zij zullen bijdragen tot een nadere verdieping met betrekking tot het door Wagenmaker in het juni-nummer gestelde.

uitgangspunten gelijk denkt over de inrichting van de maatschappij in al haar geledingen.

Op welke geestelijke basis men tot die overtuiging komt is niet van belang. Voor de partij niet van belang, wel voor het individuele lid. Gaat men nu binnen de partij de leden opdelen in zgn. werkgemeenschappen, dan haalt men de twistappel binnen. Ook in een politieke partij gaat het om hetgeen elkaar bindt. Het is een noodzaak, afgezien nog van de menselijke plicht, om voortdurend te trachten alles weg te nemen wat in het maatschappelijke vlak de gemoederen gescheiden

houdt. En dat is, we moeten het helaas zeggen, de geestelijke achtergrond van de mens maar al te vaak. Ik ben in mijn antwoord aan vriend Wagenmaker met opzet voorbijgegaan aan alle zgn. tactische aspecten van de door hem, niet voor de eerste keer, aangesneden zaak. Daarover is in het recente verleden meer dan genoeg gezegd en geschreven. Een enkele opmerking wil ik daarover echter toch nog wel maken. Frits komt, als alle voorstanders van wat ik voor het gemak dan maar voor één keer „doorbraak” (al heeft het er niets mee te maken, dat socialistische uitvindsel) zal noemen, met de argumenten aangedragen van de mogelijkheid van het aantrekken van leden en wat dan zo meer gebruikelijk is.

Mag ik dat „nominalisme” noemen. Het gaat niet om een zo groot mogelijke partij, het gaat principieel om een liberale partij.

Ik heb de indruk, dat er ook in de kringen van de J.O.V.D. velen zijn, die aan 't „nominalisme” alles willen offeren. Zij moeten wel bedenken, dat een kleine werkelijk liberale partij voor de Nederlandse gemeenschap belangrijker is, ja een levensnoodzaak is, dan een grotere partij met verwaterde liberale ideeën op economisch terrein.

Het gaat niet om vrije of geleide economie alleen, het gaat om een liberale maatschappij, juist op geestelijk terrein. Werkgemeenschappen zouden de mogelijkheid om daarvoor waakzaam te zijn, excuser le mot, de nek omdraaien.

BOTE DE BOER Lzn.

Wat bedoelt Wagenmaker?

Geen neutraliteit, wel algemeenheid

Naar aanleiding van de beschouwing van Frits Wagenmaker in het juni-nummer van „De Driemaster” gaarne het navolgende:

Geen neutraliteit, wel algemeenheid.

Zo zou men in het kort kunnen neerschrijven wat de heer Wagenmaker in zijn beschouwing bedoelde.

Dit zou men alle openbare verenigingen, instellingen, enz. willen toewensen. Ik kan dus instemmen met het betoog van de schrijver van „Christen-liberalisme: een nieuw begrip”. Toch zou ik enige kanttekeningen willen plaatsen.

Volkomen eens kan men het zijn met de mening van de heer Wagenmaker, dat in de liberale beweging een gunstig klimaat geschapen dient te worden om de toetreding van zowel orthodox-protestanten als rooms-katholieken te stimuleren. Dit niet alleen om daardoor de liberale organisatie te vergroten en te versterken, maar ook om de blik van de „vrijzinnige” liberalen te verruimen. Hierdoor zou men inderdaad een beter begrip voor en inleving in de gedachtenwereld van andersdenkenden bereiken.

Dit alles is m.i. te verwezenlijken via bezinningscentra, maar deze zullen zeker niet de vorm mogen krijgen van de socialistische werkgemeenschappen. Het moet blijven een zich bezinnen, geen retraite; het doel mag in geen geval zijn het formeren van afgesloten groepen in de eigenlijke organisatie, zoals in de P.v.d.A.

wel dikwijls het geval blijkt te zijn. Hierdoor zal men ook op het gebied van de geestelijke vrijheid naar compromissen gaan en blijven zoeken, zoals in de P.v.d.A., welke partij toch pretendeert de geestelijke vrijheid voor te staan. Het resultaat zag men b.v. bij het crematie-debat.

De conclusie is, dat het vormen van bezinningscentra — waarom ook binnen de J.O.V.D. niet — aan te bevelen is, al zal men hiermee wel voorzichtig moeten zijn.

Tegenover de mening van de heer Wagenmaker zou ik willen poneren, dat de liberaal, ook al is hij dan christen-liberaal, voorstander is van algemene organisaties op elk gebied.

Het reeds gestelde moet echter niet uit het oog verloren worden: geen neutraliteit.

Dit is ook een vereiste voor de openbare school. Ook hier heerst vaak een beangstigend stilzwijgen. Hier reeds zal men grote aandacht moeten besteden aan de drie V's, die in het liberale banier geschreven staan. Naast het zelfstandig handelen onder eigen verantwoordelijkheid moet de school de grote verkondiger zijn van de verdraagzaamheid.

Helaas wordt hiermee op de confessionele scholen vaak geen rekening gehouden, al bedoel ik dit niet generaliserend. De openbare (niet neutrale) school zal dan ook al het fundament moeten leggen voor de eigen gedachtegang. DICK KOK

Wij lezen in „De Nieuwe Koers“:

„V.V.D. spreekt meer tot de verbeelding der jongeren dan de P.v.d.A.“

In het juni-nummer van De Nieuwe Koers lezen wij van de hand van Tjitze Krips onder de titel „Compromis deed P.v.d.A. de das om“ het navolgende:

In alle bladen is natuurlijk de uitslag van de jongste Statenverkiezingen aan uitgebreide beschouwingen onderworpen. Interessant is het geweest te zien, hoe de verschillende partijen hebben gereageerd. De VVD en PSP juichen, de confessionele partijen zijn tevreden (duidelijk is dit een negatieve tevredenheid, omdat de in die kringen angstaanjagende PvdA aanzienlijk in aanhang is achteruitgegaan!) en de reacties binnen de CPN zijn meer dan ooit aanleiding tot een alom verbreid gegrinnik.

Maar hoe reageert de partij, die ons tot haar aanhang kan rekenen? We hebben het allen in de socialistische pers kunnen lezen, dat men hier de verklaring voor de nederlaag voornamelijk zoekt in het feit, dat de impopulaire maatregelen van de laatste tijd door het 'zweverige' deel van het kiezerskorps uitsluitend op de rekening van de PvdA worden geboekt. In hoeverre deze meningsvorming door onze confessionele tegenstanders in de hand is gewerkt, valt moeilijk te bepalen, maar wel is duidelijk, dat men in die kringen daarover bepaald niet rouwig is.

Wat is nu toch de oorzaak van het feit, dat het eigenlijk uitsluitend de PvdA is, die als enige van de regeringspartijen de verantwoordelijkheid krijgt te dragen van het regeringsbeleid van de laatste tijd?

In de laatste jaren is één ding de gedachten van onze conservatieve broeders gaan beheersen: de PvdA dreigt zich te veel uit te breiden en dit moet ten koste van alles worden voorkomen. Wanneer de socialisten weer eens een maatregel het parlement wisten binnen te krijgen, die duidelijk hun stempel droeg, was het procédé heel eenvoudig: men trachtte de strekking van het voorstel zozeer af te zwakken, dat er van de oorspronkelijke bedoeling slechts een zeer waterige oplossing overbleef. En dan sloeg men zich luidruchtig op de borst en juichte, dat men de rode stormloop weer eens succesrijk tot staan had gebracht. Succes in eigen kring verzekerd!

En als een voorstel van de socialisten wel de vereiste meerderheid kreeg, omdat nu eenmaal geen alternatief voorhanden was, — ik wijs slechts op de bestedingsbeperking — dan wist men het achteraf wel weer zo voor te stellen, dat de aanhang de indruk kreeg, dat dit stukje werk uitsluitend aan het rode blok te wijten was. En ook dit gaat er in die kringen natuurlijk in als koek, want sterk in zelfkritiek is men daar nu bepaald niet. Wanneer we dus een naam aan het optreden van de confessionelen zouden moeten geven, zou dit slechts zijn: de anti-PvdA-campagne.

De parlementariërs van de PvdA hadden daarentegen een veel moeilijker taak, een taak, die, waar het optreden van de andere partijen grotendeels negatief en destructief was, slechts progressief en dus positief moest zijn.

En nu is het grote succes van de conservatieve partijen geweest, dat zij de PvdA in zulk een mate hebben tegengewerkt en haar hebben gedwongen zoveel water in de politieke wijn te doen, dat een rechte lijn

in de politiek van deze partij moeilijk meer te onderkennen is. Wat mij jaren geleden reeds dagelijks door het hoofd spookte, is inderdaad werkelijkheid geworden: het compromis heeft de PvdA de das om gedaan.

Verskillende groepen kiezers heeft deze partij daardoor als het ware van zich afgestoten. Om een paar te noemen:

Er bestaat een groep lieden, die met grote bezorgdheid de ontwikkeling van de atoombewapening gadeslaat.

In het kort uitgedrukt is hun mening de volgende: wij lopen met de atoomprouwen en een eventuele atoomoorlog het risico, dat een gedeelte van ons nageslacht lichamelijke en geestelijke gevolgen hiervan zal ondervinden en dit risico is te groot, dan dat wij hiervoor de verantwoordelijkheid mogen meedragen. Dat het grootste gedeelte van de leden van Nieuwe Koers en ook ik tot deze groep behoor, is na ons laatste congres wel duidelijk. Van deze mening is het maar een stap tot het totale pacifisme en van deze consequentie heeft de PSP dankbaar gebruik gemaakt. Eén van de punten dus, waarop de PvdA zich zal moeten bezinnen.

Dan de groep van de rechtlijnige socialisten. Dit zijn vooral de mensen, die zo langzamerhand spugen op ieder compromis en de PvdA om deze reden de rug hebben toegekeerd. Waar deze mensen zijn gebleven? Blanco stemmen? PSP?

De 'zweverigen', die ik in het begin van dit betoog aanduidde, zullen waarschijnlijk de gelederen van de VVD hebben versterkt, geschrokken als zij b.v. zijn van de gevolgen van de bestedingsbeperking. Dan kan men gerust ook wel stellen, dat de PvdA haar greep op een groot gedeelte van de jongere kiezers heeft verloren. De jeugd houdt van een rechte lijn, gemakkelijk te begrijpen en voortdurend met verve verdeigd. Dat op dit punt de VVD meer tot de verbeelding van de jongeren spreekt dan de PvdA is eigenlijk helemaal niet zo vreemd.

Logisch is het eigenlijk, als we bedenken, dat de partij soms totaal schijnt te zijn vergeten, dat zij een eigen jongerenorganisatie heeft; ja, het is zelfs in vele plaatsen zo, dat men de naam van deze organisatie niet eens weet, laat staan enig besef heeft van wat daar leeft. Zolang het

nog zo is, dat niet eens aandacht wordt geschonken aan de stem der jongeren, (hebben onze besluiten op het jongste congres enige weerklank gevonden in de partij?) kan diezelfde partij de jongeren buiten de eigen organisatie toch niet verwijten niet snel genoeg naar haar toe te komen?

De remedie? Niet de mogelijkheid, die het Vrije Volk aangeeft: een intensief en met grote geestdrift te voeren stembusstrijd. Neen, de partij zal zich bewust moeten worden van het feit, dat zij staat tegenover een sterk negatief front en daartegenover een nog sterkere, positieve houding moeten stellen. Wij zullen volledig moeten breken met de gedachte van het compromis en in alle vertegenwoordigende lichamen ons gezicht moeten tonen, niet verborgen achter een masker, maar een gezicht, waarvan ieder moet kunnen aflezen, welke gedachten er achter verborgen liggen. Slechts in dit geval zal de partij haar aanhang terug kunnen winnen en zeer waarschijnlijk kunnen uitbreiden. Deze omzwaai zal waarschijnlijk consequenties hebben, maar die zullen wij moeten accepteren, als wij de naam willen behouden van de partij, die arbeid voor een gezonde samenleving. Strijd zal er moeten zijn, maar dan niet voor de stembus, maar voor de mensheid!

Begin mei 1958 TJITZE KRIPS

Naschrift van de redactie van De Nieuwe Koers:

1. Weet Tjitze Krips, dat sinds ons laatste congres Amerikaanse kernfysici erin zijn geslaagd, een voor 96% 'schone' nucleaire bom te produceren?

2. Hoe groot schat hij — zich zo mogelijk mede basierend op de resultaten van de Ideeënbus der democratie — het aantal zgn. principiële 'rechtlijnige socialisten'? Acht hij de zulken in staat, meer dan drie kamerzetels bij elkaar te stemmen?

3. Wat moet de PvdA nu doen: haar aanhang uitbreiden, en daarmee strijden voor de stembus, dan wel vechten voor de mensheid (wat dat dan ook moge zijn)?

4. Wie bewijst, dat de partij zich niet bewust is van haar positie tegenover een sterk negatief front (haar reactie op dat front daargelaten)?

5. Beseft Tjitze Krips, dat volledig breken met de gedachte van het compromis de oppositie ten gevolge heeft? Vindt hij zo'n alles-of-niets-standpunt sterk en positief?

Met dit alles wilden we maar zeg-

gen, dat onze geachte briefschrijver naar ons oordeel a. van enige belangrijke feiten niet op de hoogte is; b. zich zelf bij herhaling tegensprekt. Daarmee doet hij en zich zelf en een vruchtbare politieke discussie met recht de das om.

Afdelingsnieuws

VLAARDINGEN-SCHIEDAM

Interessante lezingen

De afdeling Vlaardingen-Schiedam heeft woensdagavond 23 april een bijeenkomst gehouden, waarop de heer L. Meyer heeft gesproken over: liberalisme en humanisme.

Spreker zag liberalisme en humanisme voortgekomen uit een gemeenschappelijke wortel, n.l. de renaissance.

In het spoor der renaissance volgden twee revoluties, te weten de industriële omwenteling en de Franse revolutie; de een leidend tot het moderne industrialisme, de andere tot de maatschappelijke vrijheid onzer dagen. Terwijl het liberalisme zich richt op de handelende mens, wendt de humanist zich tot de zedelijke kant van de mens, in een poging om de verschillen te verzachten.

Meer en meer, aldus meent de humanist, wordt het moderne industrialisme door de humanistische gedachten doortrokken. Het humanisme beweegt zich niet in het politieke en economische vlak, het wenst een cultuurfactor mede te zijn.

Na de pauze ontwikkelde er zich nog een zeer levendige discussie.

Zaterdagavond 14 juni heeft de afdeling te Vlaardingen een slot bijeenkomst gehouden, waarop dr. A. A. Kampman heeft gesproken over „Het Midden-Oosten in de branding“. Spreker ging van de stelregel uit, dat men van de politiek van het Midden-Oosten niets kan begrijpen, indien men niet ver in de geschiedenis terug gaat.

Hij voerde ons dan ook ver terug in de geschiedenis van deze landen en toonde hiermede aan, dat de hedendaagse politiek vrijwel identiek is aan die van vroeger, speciaal gezien van de Russische zijde.

Terug in het heden vertelde hij zeer interessante ervaringen, die hij in die landen, tijdens zijn verblijf daar, heeft opgedaan.

Spreker legde er tenslotte de nadruk op, dat er vanuit politiek oogpunt gezien, grote problemen zijn, waarvoor men heden ten dage nog geen oplossing weet.

Géén vervlakkings

Een dagblad, dat onbelangrijke gebeurtenissen met op effect jagende opschriften in het midden van de belangstelling plaatst, dat met uitvoerige, sentimentele verslagen en interviews met foto's appelleert aan de meest primitieve gevoelens, zulk een dagblad wordt helaas vlottend verkocht dan een goede courant.

Zo'n dagblad is oppervlakkig en nivellerend, dus in zekere mate ontblindend.

Sommige bladen zijn weliswaar minder verderfelijk, maar hun culturele waarde wordt beperkt door concessies aan de gemiddelde smaak, dus aan vervlakkings. Bladen, die min of meer

afhankelijk zijn van politieke of kerkelijke groepering oefenen dagelijks op hun lezers invloed uit in een bepaalde richting

Een courant, behoeft noch eenzijdig, noch oppervlakkig te wezen om onderhoudend te zijn. U kunt een „goed“ dagblad kiezen, dat zeer onderhoudend kan zijn en haar maatschappelijke functie van nieuwsvoorziening en voorlichting verricht op hoog niveau, niet neutraal, wel volkomen onafhankelijk en strevende naar de grootst mogelijke objectiviteit.

Een dagblad met onopgesmukte, betrouwbare berichtgeving, instructieve en opbouwende artikelen, die de intellectuele belangstelling opwekken en bevredigen.

★

Vraagt U de NRC eens
14 dagen op proef.

Peter van Heyningen is lid van de afdeling Den Haag van de J.O.V.D. Hij is niet gewoon maar lid, maar een zeer enthousiast lid.

Dit bleek na de verkiezingen voor de gemeenteraden, waarbij de V.V.D. zo sterk in stemmental vooruit ging.

Peter is een goed tekenaar en daarom bracht hij zijn vreugde over de verkiezingsoverwinning van de V.V.D. tot uiting in een pentekening, voorstellende een snelle vogel.

Hij wilde deze tekening aanbieden aan een vooraanstaand liberaal, die veel tot het succes van de laatste verkiezingen had bijgedragen. Het bestuur van de J.O.V.D. afdeling Den Haag vond het niet moeilijk deze man te vinden.

Zij dacht onmiddellijk aan de Haagse V.V.D.-wethouder de heer D. W. Dettmeyer.

Op zaterdag 21 juni jl. was het voltallige J.O.V.D. bestuur van de afdeling Den Haag op het landelijk partijsecretariaat van de V.V.D. aanwezig. Bram Boender sprak als voorzitter van het bestuur de heer Dettmeyer toe.

„U hebt zeer veel voor het liberalisme gedaan en daarom vonden wij U bij uitstek geschikt om de tekening van de heer Van Heyningen aan te bieden.”

De tekenaar sprak ook enkele woorden en overhandigde vervolgens de tekening aan de heer Dettmeyer.

Deze bedankte de J.O.V.D.'ers voor het door hen genomen initiatief. „De politiek is een hard metier en meestal krijg je in dit vak niet veel dank voor het gedane werk. Ik stel daarom deze geste zeer op prijs en ik zal de tekening een plaatsje in mijn werkkamer geven”, aldus de heer Dettmeyer. H.

Afdeling Amsterdam ontwikkelde formidabel programma

Mooi voorbeeld ter navolging

De afdeling Amsterdam heeft het afgelopen seizoen een werkelijk groots programma ontwikkeld.

Het leek ons nuttig hierop wat uitvoeriger in te gaan, omdat het navolgende overzicht wellicht ook waardevolle ideeën bevat voor andere afdelingen.

Vier lezingen

Het was voor het Amsterdamse afdelingsbestuur een groot genoegen de lezingen te kunnen aankondigen door vier vooraanstaande politieke deskundigen, nl.: Mr. Van Riel over: achtergronden der liberale politiek; Lt. gen. (b.d.) Calmeyer over Christelijk Historische Staatskunde; Prof. mr. Rooy over: Persvrijheid en de heer Le Cavellier over: Cultuurpolitiek in Amsterdam.

Het doel van deze lezingen was het geven van goede voorlichting aan alle leden en belangstellenden. Na de pauze bestond steeds gelegenheid om vragen te stellen, waarvan veelvuldig gebruik werd gemaakt. De opkomst was over het algemeen behoorlijk.

Dertien discussiegroepbijeenkomsten

Tijdens het afgelopen seizoen werd een lange reeks van discussiegroepbijeenkomsten georganiseerd. Op deze avonden werden over het algemeen inleidingen gehouden door eigen leden. Tweemaal echter was dr. Nordlohne (oud-landelijk voorzitter der J.O.V.D.) bereid voor een discussiegroep het woord te voeren. De groepen bestonden uit niet meer dan 8-12 personen, omdat het de bedoeling was, dat alle aanwezigen hun meningen konden uiten. Het debat stond dus op de voorgrond. Anderzijds kon men zich hier goed oefenen in het onder woorden brengen van zijn gedachten.

De onderwerpen der discussiegroepen waren: a) Politieke stromingen in Nederland (4x, nl.: over het algemene beeld; over A.R., C.H.- en S.G.P.-staatskunde; over Katholieke staatskunde; en over het Socialisme). b) Liberale sociale politiek (naar aanleiding van de resolutie voor het vorige congres).

c) Vakbeweging (3x) en bezitsvorming (2x), beide onderwerpen naar aanleiding van de resolutie voor het komende congres.

d) Miljoenennota, Indonesië en de P.v.d.A.-enquête.

P.J.C.A. en Jeugdgemeenteraad

Het Politiek Jongeren Contact Amsterdam belegde vijf gewone bijeenkomsten, waarop de J.O.V.D.-afdeling altijd met een behoorlijke fractie en vele supporters vertegenwoordigd was.

Het is toe te juichen dat de P.J.C.A. zo prima werkt: Zonder voldoende kennis van de beginselen der tegenstanders kan men de eigen beginselen immers niet naar behoren beoordelen!

Inleidingen werden gehouden namens de ARJOS over: Vakbeweging; CHJG over: Processieverbod; JOVD over: Persvrijheid; JOKVP over: Duitse politieke vraagstukken; Nieuwe Koers over het onderwerp: Bezitsvorming.

Na afloop van deze inleidingen ontstonden meestal zeer geanimeerde en boeiende debatten enerzijds tussen de inleiders en de fracties en anderzijds tussen de fracties der jongerenorganisaties onderling. De sfeer was hierbij uitstekend.

Behalve de gewone bijeenkomsten is onder grote belangstelling in de Raadzaal van het stadhuis nog een zitting van de jeugdgemeenteraad gehouden: twee „A.R.-wethouders” verdedigden toen een aantal voorstellen over de Amsterdamse cultuurpolitiek. Deze zitting werd bijgewoond door vertegenwoordigers van de pers.

Overige bijeenkomsten

Hieronder vallen bijeenkomsten van totaal verschillende aard:

De opening van het seizoen vond in september van het vorige jaar plaats op een bijeenkomst zonder politiek karakter, waarbij de gezelligheid op de voorgrond stond. Het convocaat sprak van een: „in- en uitstuf”.

In maart werd een propaganda-avond gehouden, waarop mevr. mr. Stoffels-van Haften sprak over de liberale kritiek op enkele actuele gebeurtenissen. Voorts verzorgden een tweetal studenten een klein cabaretprogramma, terwijl de avond besloten is met een dansje. De bijeenkomst, waarvoor een matige belangstelling bestond, was als geheel goed geslaagd.

Op de avond van de gemeenteraadsverkiezingen heeft de afdeling voor het eerst in de geschiedenis in het centrum van de stad (te midden van de politieke tegenstanders) een liberale verkiezingsdienst georganiseerd. Commentaar op de verkiezingen gaven hierbij de heren: Le Cavellier; drs Neuberg (J.O.V.D.-lid en nieuw gekozen raadslid van Amsterdam) en Jacobse (landelijk voorzitter J.O.V.D.).

De bijeenkomst, die in de loop van de avond door — naar schatting —

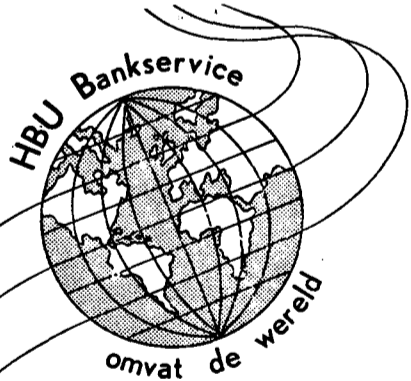
meer dan 500 personen is bezocht, werd een geweldig succes.

Een der laatste activiteiten in de afgelopen periode leverde voor de vele toehoorders een debat op tussen de heren Tegelaar (C.H.J.G.) en Jacobse (J.O.V.D.) over Christelijk Historische en liberale staatskunde. De avond was toegankelijk voor leden en belangstellenden van de C.H.J.G. en J.O.V.D.

De afsluiting van het seizoen geschiedde op een typisch Amsterdamse manier: nl. met een door

(zie pag 8)

HBU

HBU

→ Onze bankservice staat ter beschikking van de nederlandse zakenman,

→ die prijs stelt op een vlotte en juiste behandeling van zijn belangen,

→ waar ook ter wereld.

Ook voor U: de HBU

HOLLANDSCHE BANK-UNIE N.V.
AMSTERDAM - DEN HAAG - ROTTERDAM

The Rotterdam Exterminating Cy. and Ships-Maintenance Service

Het adres voor het zuiveren van schepen en gebouwen.
Opklaren, schilderen, zeeklaarmaken en provianderen van schepen.
Het leveren van aflosbemanning.
Specialisten op het gebied van het schoonmaken van ketels.

POSTBOX 950 ROTTERDAM

B. F. MUURLINK

TELEFOON 30958

(vervolg van pag. 7)

stralend weer begunstigde boottocht op de Amstel. Ook dit maal bleef de politiek voor een keertje — op de wal — achter.

Rapport vakbeweging
In het totaal werden er dus 29 bijeenkomsten belegd sinds september van het vorige jaar. Aparte vermelding verdient echter nog het feit, dat een „speciale commissie van de afdeling” een rapport geproduceerd heeft dat de titel draagt: „Een liberale visie op de Nederlandse vakbeweging”. Alle Amsterdamse leden ontvingen hiervan een exemplaar. Het H.B. verzorgde de vermenigvuldiging ervan.

Landelijke- en regionale manifestaties buiten Amsterdam.

Bovengenoemde activiteiten hadden alle een plaatselijk karakter. Bovendien kregen de leden zelfs nog de gelegenheid aan vele landelijke en regionale manifestaties deel te nemen. Velen maakten daar ook gebruik van, zodat het onmisbare Amsterdamse element daar ook werkelijk niet werd gemist.

Na doorlezing van het voorafgaande blijkt duidelijk dat de Amsterdamse J.O.V.D.-ers een veelomvattend program is geboden.

„Wij weten vandaag niet wat er morgen in de wereld zal gebeuren en in het diepst van ons hart verblijdt ons dit, want dit, het onvoorziene, de onbepaalde ruimte waarin alle mogelijkheden vrijelijk kunnen ontstaan, is het waarachtige leven, dit is de onvervalste volheid van het bestaan.” Ortega V. Gasset

De Driemaster

Maandorgaan van de Jongeren
Organisatie Vrijheid en Democratie (J.O.V.D.)

Hoofdredacteur: G. Stempfer.

Leden van de redactie:

Bote de Boer Lzn,

G. Dorsman

Ferry A. Hoogendijk (secretaris)

Redactie-adres:

Paulinastraat 88, Den Haag

Adres Administratie:
Prinsengracht nr. 1079, Amsterdam,
Telefoon 35343

Adres Alg. Secr. J.O.V.D.:

H. M. J. DUBBELDAM,
2e Van Leyden Gaelstraat 119,
Vlaardingen. Tel. K 1898-5024.

Abonnementsprijs minimum f 3.—
per jaar. (Voor leden gratis).

Abonnements- en advertentie-
gelden uitsluitend aan G. Stempfer
Amsterdam, Postgiro 244397 of op
bankrekening, Hollandsche Bank-
Unie N.V., Herengracht 434—438.

Zwakke plek in de democratie

De krantenlezer met een normale publieke en politieke belangstelling zal ongetwijfeld hebben kennis genomen van de berichten, die rond president Eisenhower's persoonlijke adviseur, Sherman Adams, circuleren.

Genoemde adviseur heeft inmiddels erkend, dat hij vrij belangrijke giften aangenomen van een zakenman-miljoenair.

Begrijpelijker wijs zijn er in de Verenigde Staten stemmen opgegaan, die Adams aftreden eisen en als zodanig een beroep op de Amerikaanse president hebben gedaan.

Doch onder het motief, dat hij zijn rechterhand (Adams) niet kan missen, heeft Eisenhower tot dusverre geweigerd aan dit verzoek gevolg te geven.

Dit is een naar democratische maatstaven gemeten normen wel hoogst merkwaardige houding. De kracht van de democratie heeft zich steeds geken-

merkt in het belangrijke feit, dat, daar waar fouten zijn begaan, deze openlijk aan de dag treden en ongedaan worden gemaakt en de nodige daaruit voortvloeiende consequenties worden getrokken.

Hoge functionarissen leven in de democratie nu eenmaal in een glazen huis.

Vergissen is weliswaar een menselijke eigenschap, doch zij kan nu eenmaal moeilijk met de mantel der liefde worden bedekt als zij voor de democratie ondermijnende gevolgen heeft.

Niet aldus is de mening blijkbaar van president Eisenhower, die het kwaad bestendigt, het althans gelegenheid geeft het te laten voortwoekeren.

Een zwakke stee in de Amerikaanse democratie, die nog wel eens verstrekkende gevolgen zou kunnen hebben.

Allen op naar ons vakantie-weekend te Eindhoven

Let op de data: 22, 23 en 24 augustus

Op 22, 23 en 24 augustus a.s. organiseert de afdeling Eindhoven een uitgebreid vakantieweekend. Inderdaad een vakantieweekend, eens wat anders dan anders, al is er natuurlijk wel enige tijd uitgetrokken voor de normale kadervorming.

Het programma ziet er in grote lijnen als volgt uit:

VRIJDAGAVOND aankomst van de deelnemers. Bij de kaartcontrole op het station staan een aantal lieden met een witte bloem in het knoopsgat. Zij zullen de deelnemers naar het dichtbij gelegen ontvangstcentrum dirigeren, waar we ons verzamelen voor de kennismaking of, voor de hernieuwing daarvan;

ZATERDAGOCHTEND maken we een excursie naar Philips, voor velen een unieke gelegenheid om nu eindelijk eens te zien hoe radio's worden gemaakt. Voorlopig is het de bedoeling, dat we achtereenvolgens een bezoek brengen aan het demonstratie-laboratorium, de studio elektro-akoestiek en een van de apparatenbanden;

de **ZATERDAGMIDDAG** is gereserveerd voor een lezing en discussie;

ZATERDAGAVOND feest tot..... vooralsnog onbekend;

de **ZONDAGOCHTEND** is vrij;

de **ZONDAGMIDDAG** staat ter beschikking van ons H.B.

We stellen ons voor, zondagmiddag om ongeveer 5 uur het weekend te sluiten, zodat iedereen nog op een redelijke tijd thuis kan zijn.

Namens de weekend-commissie afd. Eindhoven,

M. VAN DUINEN

Onderstaand strookje opzenden aan:

Mej. M. LIEVAERT,
Zilvermewuilaan 25,
Eindhoven.

Mej. I. BRUIN,
of Kamperfoelielaan 22,
Eindhoven.

Ondergetekende

wonende

te

meldt zich hierbij aan als deelne(e)m(st)er aan het vakantieweekend van de J.O.V.D. in Eindhoven.

Hij/zij verwacht in Eindhoven aan te komen vrijdagavond om uur en beschikt wel/niet over een eigen logeeraadres in Eindhoven. Ondergetekende verklaart, dat het inschrijfgeld à f 12.50 is overgemaakt op postgironummer 62923 t.n.v. mej. M. Lievaert, Zilvermewuilaan 25 te Eindhoven. (Eventueel kan deze betaling ook geschieden op 22 augustus bij aankomst in Eindhoven; in dat geval dient de voorgaande zin te worden doorgehaald).

(Handtekening)

KEUZE

De grootste vijanden van de democratie, de meest verwoede reactionairen zijn zij, die het vertrouwen verloren hebben in het vermogen van vrije mensen om hun eigen zaken te regelen en wensen de regering te maken tot een politieke en sociale oppasser, voor hen handelend en beslissend.

Dit is étatisme, of stalinisme, onverschillig wie het propageert, en het is regelrecht verraad van de vrijheid.

Uit: „The Guaranteed Life”

Aannemersbedrijf

Fa. W. VAN HATTUM
& Zonen

Bagger-,
Grond-,
Rijs- en
Glooiing
werken

ZALTBOMMEL
TELEFOON 594

T. P. DE GEUS
AANNEMERSBEDRIJF
GROND EN WEGENBOUW

Kantoor: Schubertlaan 6 - Leidschendam - Tel. K 1761-1618

Stuwadoors- en Transport Onderneming **J. MEIJER**
Proveniersstraat 76 - Rotterdam - Tel. 45994
Classificeer- en Ketelbikbedrijf

Onderhoudswerkzaamheden:
Zee- en Binnenvaartschepen - fabrieken - loodsen - constructie-
werken - bruggen - kraanbanen.
Het schoonmaken van machinekamers - tanks - bunkers
Ketelbikken en reinigen - sausen van watertanks - ontroesten
Ontgassen van lichters - Opklaren van zeeschepen.

Ingenieursbureau **DE REUS**

ROTTERDAM
Telefoon K 1800-86298-110737

Kranen - Liften - Grippers - Takels

J. van de Geest & Zoon

Behangerij, Stoffeerderij, Matrassenmakerij en Scheepsstoffeerderij

Weteringstraat 20 b-c - Telefoon 123835 - Rotterdam

Rotterdamsche Plaatwerkindustrie

TELEFOON 79550
TELEGRAMADRES: ROPLAATIN

ROTTERDAM - PIEKSTRAAT 20

Specialisten op het gebied van: staal, roestvrijstaal, koper en aluminium

Internationaal Motor Transportbedrijf N.V.
Stieltjesstraat 34a, Rotterdam-Z., Telefoon 117955 (2 lijnen)

*Bevrachtingskantoor van Binnenschepen voor de
Internationale Motor-Vaart, Transportovername.*

W.E.S.I.E.
ARMTE
ISSELAARS

ROTTERDAMSE WERKT.- EN MACH. FABRIEK
„WEESIE”

HOOFDWEG 95-99 - ROTTERDAM - TEL. 118575 3 lijnen

Machinefabriek en Constructiewerkplaats
Fa. J. BRANDWIJK Pzn.

Brielschelaan 58-60 - ROTTERDAM-Z. - Tel. 71197-75137

*Lichte staalconstructies en alle soorten draaiwerk.
Roestvrij stalen bouten, koppelingen en andere onderdelen.*

N.V. Scheepsbouwwerf - Machinefabriek

„DE KLOP”

Industrieweg 4

Sliedrecht

GEBR. BODEGRAVEN
NIEUWKOOP

- ★ **Fabriek van Metaalwaren**
- ★ **IJzerhandel**

Telef. 01725 nr. 104 en 289

N.V. A. PRINS TH.ZOONS
Aanneming Maatschappij

SLIEDRECHT
INDUSTRIEWEG 24
TELEFOON 8

**Aannemers
van
Bagger-
Opspuitings-
en Havenwerken**

Captain A. de Jonge

Gecontroleerde Particuliere
Dag- en Nacht-Bewakingsdienst

Bewaking van Schepen,
Kaden, Loodsen, Wagons
en opgeslagen goederen

Vakkundig en Technisch
personeel voor verhalen
van schepen, openen en
schoonmaken van ruimen,
binnen- en buitenboord
verven, ketel en tank
reinen, aflos donkey-
man, matrozen, koks, enz.

**8 b van Vollenhovenstraat,
Rotterdam, Tel. dag en nacht 23578**

**Scheeps-
reparatie-
bedrijf**

en Machinefabriek

Waalhaven Pier 8 - Rotterdam
Telefoon 77610 (3lijnen)
Na 18 uur: 73554, 70341, 41782, 171502

Houthandel W. L. J. HOUDTZAGERS

In- en verkoop van NIEUW HOUT en STUWHOUT

Levering van alle materialen voor het stuwen van schepen, wagons enz

Opslagterrein: HUDSONSTRAAT 49 - ROTTERDAM

Telefoon 36621-70684

NA 17 UUR: KLEIDIJK 86 - RHOON - TELEFOON 595

C. van der GIESSEN EN ZONEN'S

SCHEEPSWERVEN N.V.

KRIMPEN AAN DEN IJSSEL

DE VRIES ROBBÉ & CO

GORINCHEM

staalconstructies

metalen ramen en deuren

N.V. BOELE'SScheepswerven en Machinefabriek
BOLNES**Nieuwbouw en reparatie****N.V. Rubberfabriek
BAKKER & ZON
RIDDERKERK***
*Technische
Rubberartikelen*

Gereserveerd

N.V. Betonfabriek DE METEORDE STEEG
Tel. Velp K 8302-3344**Fabriek van kwaliteits betonartikelen****ALGEMEEN HANDELSBLAD!**
*het blad met de grote naam!*Laat Uw schepen varen met Ferwerda's
vlees, vleesconserven en vleeswaren.**H. FERWERDA**

SCHEEPSLEVERANCIER

IMPORT
EXPORT

Oranjestraat 1E, Tel. 83357, ROTTERDAM Noord

L. SMIT & ZON
KINDERDIJK

voor

**Baggermaterieel
Zeesleephboten
Alg. Scheepsbouw**
F. ONNES & ZON
WIJNHANDEL - GRONINGENeen oude naam
voor goede wijn**HONIG'S
ARTIKELN***Serien in
elk serin!*ANNO 1774**A. VAN HOBOKEN & Co.**
BANKIERS
ROTTERDAM
PARKLAAN 88-86BIJKANTOREN :
's-GRAVENHAGE
RHENENCORRESPONDENTSCHAP :
WIJK BIJ DUURSTED**DE ROTTERDAMSCH
DROOGDOK MIJ N.V.****VERPLEGING en ONDERWIJS**

ontvangen de patienten van

Het Nederlands Studenten Sanatorium te Laren (NH)Leest de interessante brochure: „HET HOE, WAT,
WAAROM VAN HET NEDERLANDS STUDENTEN
SANATORIUM", op aanvraag gratis verkrijgbaar bij het
Centraal Bureau van de Stichting Het Nederlands Studenten
Sanatorium, Keizergracht 632, Amsterdam (C), Telef. 64488.*Steunt het werk dezer stichting, die financiële
hulp van particuliere zijde nog niet ontberen kan!***Postgiro-rekening No. 91323, A'dam.****Bakker n.v.**

Machinefabriek

en

Staalgieterij

★

RIDDERKERK

N.V. SCHEEPSWERVEN

„PIET HEIN"

voorheen

FIRMA W. SCHRAM & ZONEN

•
**WERVEN TE BOLNES
EN PAPENDRECHT**Twee dwarshellingen, elk 115 mtr.
lang. Overdekt droogdok 116x30
meter, geschikt voor het zwaarste
materiaal.Telefoonnummers Rotterdam
71354. Dordrecht 3774

„LASSEX”

BESCHERMER
VOOR ALLE
IJZERWERKEN

Bevordert
deugdelijke las

N.V. EERSTE
VLAARDINGSE
VERFFABRIEK

VLAARDINGEN
Telefoon 3692

10e Jaargang No. 8

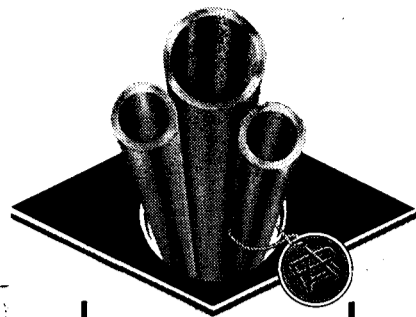
augustus 1958

DE DRIEMASTER

MAANDORGAAN

VAN DE JONGEREN ORGANISATIE VRIJHEID EN DEMOCRATIE

NAADLOZE
STALEN
BUIZEN

N.V. Rijnstaal
v/h J. W. OONK & CO.

ARNHEM

Tel. 24941/45 Postbus 42

Irak, Nasser, de ethici en het westen

Het is politiek gezien een bewogen zomer. Velen zullen vlak voor of tijdens hun vakantie opgeschrikt zijn door de revolutie in Irak en de spannende dagen, die er op volgden.

In de afgelopen maand hebben we duidelijk kunnen zien wat de eenheid van het westen waard is.

In Washington, aan de Theems, in Bonn en aan de Seine was het inzicht verschillend. Canada, de Scandinavische landen, Italië, enz. hebben allemaal hun eigen stokpaardjes bereiden.

Hammersköld speelde tenslotte de Russen en Nasser de beste kaart in handen, die zij wensten: in Libanon heeft zich geen interventie voorgedaan.

Voegt men bij dit alles nog de hoofdredacteurs van sommige kranten, die een derde weg voorstaan en altijd tegen geweld zijn en constateren, dat men Nasser niet met Hitler mag vergelijken, dan heeft men een chaos, die men de ergste kan noemen sinds 1939.

Langzaam tekent zich in deze chaos een bepaald beeld af. Het eerste wat opvalt is, dat Nasser wederom, zoals de laatste jaren gewoonte is, als winnaar uit de bus komt. Dit komt niet zo zeer door de grote kwaliteiten van deze politicus, dan wel dat hij als chanteur tussen oost en west optreedt. Hij maakt gebruik van de sterkte van het oosten en de verdeeldheid van het westen. Een dergelijke positie is altijd een winstpositie.

* * *

Het westen heeft ondanks het wapengekletter toch een politiek van zwakte in het Midden-Oosten gevoerd. Men had drie wegen kunnen bewandelen.

Ten eerste een politiek van interventie. Dit betekent, dat het westen met kracht in Irak had ingegrepen. De tweede weg was die van de non-interventie. Dit had betekend, dat Jordanië en de Libanon binnen enkele weken verloren zouden zijn geweest. De derde weg heeft het westen ingeslagen: de halve interventie. Een politiek van halfslachtigheid. Een politiek van gedeeltelijke interventie en van onderhandelen.

* * *

Eén van de gelukkigste gebeurtenissen uit de afgelopen weken is het afketen van de topconferentie. Dit had zeker een grote triomf voor Chroestsjew geworden. Deze is echter blijkbaar duchtig op zijn vingers getikt door Mao tse Toeng.

De chinese leiders staat geen politiek van ontspanning voor ogen. Daar voelen zij niets voor. Zij zouden bij een komende wereldoorlog alleen maar winst behalen. Dat zij dit standpunt huldigen, blijkt uit veel van hun gedragingen. En niet alleen uit hun gedragingen. Zo af en toe zeggen ze het met alle duidelijkheid in hun redevoeringen.

De Chinezen zijn gevaarlijk. En niet alleen voor het westen. Maar evenzeer voor Rusland.

De Russen willen geen oorlog. Zij zouden daarbij beslist nog geen voordeel hebben. Rusland haalt toch stukje voor stukje de buit wel binnen. Zonder een schot te lossen krijgen ze het Midden-Oosten toch wel aan hun kant.

Daarom is het zaak voor het westen om in dit gebied zijn tanden te laten zien. Wanneer dit niet gebeurt zouden we een eventuele derde wereldoorlog reeds daar wel eens verloren kunnen hebben.

* * *

Daarom is het gepraat van de ethici en de pacifisten zo gevaarlijk. Wanneer verdragen geschonden worden, koningen vermoord, dan roepen zij wenend om begrip. Alsjeblieft niet schieten. Dat is zo barbaars, zo onnoemelijk gevaarlijk.

Behalve de Russen heeft het westen nog één grote vijand. En die vijand is onder ons. Het zijn mensen, die kranten vol schrijven en les geven aan onze universiteiten. Het zijn lieden, die een verse koningsmoord voldoende introductie vinden tot een internationale topconferentie. Het zijn de mensen, die de wereld afreizen om in dure hotels besprekingen te voeren over de arme Hongaren.

Het zijn de mensen, die plotseling — zo maar — een uitnodiging krijgen om naar een wereldfestival in Moskou te gaan.

Het zijn de mensen, die we als onze vijanden moeten beschouwen, omdat zij blind zijn voor de realiteit en hun gedragingen levensgevaarlijk zijn.

* * *

Wij schreven het al. Wij geloven niet, dat Rusland thans een oorlog wil. Het heeft er niet de minste baat bij. Daarom moet het westen nu een sterke politiek voeren. Overal waar het recht tegenover de Russen staat. Doch het schijnt niet mogelijk te zijn.

Steeds gaan we maar praten. Praten is beter dan schieten. Uiteraard. Maar niet als je posities tijdens het praten zo ondergraven worden, dat wanneer je eventueel aan schieten toe bent, je er niet meer toe in staat bent.

* * *

Het Midden-Oosten is Rusland net zo lief als een vakantieganger in Valkenburg. Het gaat de Russen echter om twee dingen: olie en Turkije. De olie heeft het westen over zes jaar waarschijnlijk niet meer nodig. Daarom moeten de Russen ons thans trachten de keel dicht te knijpen.

Turkije is het enige stevige westelijke steunpunt in het Midden-Oosten. Door de Turken steeds onder druk te zetten hopen de Sovjets de Turken zover te krijgen, dat zij de Amerikanen vragen met hun troepen en bases te verdwijnen.

* * *

De politiek van de Russen ten aanzien van het Midden-Oosten is duidelijk, die van het westen onduidelijk. In de Verenigde Naties wordt nu we dit schrijven over het Midden-Oosten gedebatteerd.

President Eisenhower heeft een economisch plan voor het Midden-Oosten opgesteld en ontvouwd. Dit is mooi. Maar we moeten niet in de eerste plaats economie, maar politiek bedrijven.

Het westen kan nog steeds geen lijn in zijn politiek brengen. Een bekend Nederlands journalist haalde onlangs de woorden aan die Koning Frederik eenmaal over Maria Theresia sprak: „Zij weent om alles, maar accepteert tenslotte ook alles”.

Wanneer men Maria Theresia door het westen zou vervangen, dan kan men geen duidelijker beeld van het westen voor ogen hebben.

Erg hoopvol is het niet.

F. A. HOOGENDIJK

APOLLO PAVILJOEN

APOLLOLAAN 2 - AMSTERDAM - TELEF. 712410

Restaurant: iets aparts
„Franse Zaal” voor partijen uniek
Terras: een dorado aan het water

Nog enige reacties op het bekende artikel van Frits Wagenmaker

Niet het liberalisme, maar de kerk maakt christen-liberalisme onmogelijk

In het meinumner van de De Driemaster gaf onze vriend Wagenmaker een vurig pleidooi voor wat hij noemde het christen-liberalisme. In tegenstelling met de reactie van het redactielid De Boer moet ik zeggen, dat ik de openhartigheid van de heer Wagenmaker tot op zekere hoogte zeer wel kan waarderen. In een gemengd gezelschap als de J.O.V.D. kan een dergelijke openhartigheid bijzonder nuttig zijn voor de wederzijdse waardering en meningsvorming, terwijl het beperken van de hier gestelde problemen tot onze resp. „geestelijke genootschappen” alleen maar de discussie kan verarmen. Daarom geef ik graag mijn visie op het aangesneden probleem.

Zelf afkomstig uit een Hervormd, niet liberaal milieu zal men in mij een voorstander van het betoog van Wagenmaker verwachten. Er zijn echter twee redenen die mij vierkant tegenover het gestelde artikel plaatsen.

De eerste is, dat het voor mij een principiële zaak is elke vorm van dogmatiek, van absolute leerstellingen buiten de politiek te houden. Zeer terecht stelt de heer De Boer, dat de „Waarheid” alleen maar dogmatisch zeker kan zijn. Juist door de nauwe verbondenheid van diepste levensgrond en politieke overtuiging dreigt in elke dogmatisering — en dat geldt ook voor zuiver politieke vragen — de onverdraagzaamheid en, afhankelijk van de staatkundige verhoudingen, de onvrijheid voor individu en groep.

De tweede reden is van meer praktische aard. Ik meen n.l. dat Wagenmaker zich vergist in zijn Hervormde Kerk als hij denkt, dat de Hervormden zich bij het liberale beginsel wel thuis zullen voelen. Ik vraag mij af of Wagenmaker inderdaad de nog steeds geldende belijdenisgeschriften kent, of hij weet hoe de verhoudingen in de Generale Synode liggen en of hij beseft welke strijd de vrijzinnige minderheid heeft te voeren. De Hervormde Kerk pretendeert een „Open” Kerk te zijn maar wie, als ik, ervaren heeft hoe moeilijk het is, zelfs in midden-orthodoxe gemeenten, zijn rechten als vrijzinnig lid te laten gelden, weet, dat op die gepreten-

deerde openheid nog wel iets is af te dingen.

Hiermee is natuurlijk niet de Kerk als geheel gekritiseerd. Ook heb ik niet de bedoeling in een politieke jongerenorganisatie een discussie over kerkelijke aangelegenheden ten beste te geven.

Mijn enige bedoeling met het bovenstaande is, aan te tonen dat men, met het aantrekken van een grote groep Hervormden in liberale kring, zeker als dit georganiseerd geschiedt, het paard van Troje ofwel een onverteerbare twistappel in een politiek-vrijzinnige partij binnenhaalt.

De keus waar het in wezen om gaat is, meen ik, de keus tussen beginsel en dogma.

Kiest men het beginsel, dan zal men als beginselvast Christen een waardevolle en noodzakelijke bijdrage aan het liberalisme kunnen leveren, samen met anderen. Kiest men echter het dogma, zoals in Nederland de meeste Hervormden door hun belijdenis doen, dan sluit men bij voorbaat elke samenwerking op grond van de liberale beginselen uit.

Juister lijkt mij daarom als de heer Wagenmaker de consequentie tussen deze tegenstelling trekt en in zijn Kerk de onhoudbaarheid van de doorvoering van het christelijk dogma in het politieke leven in het licht stelt i.p.v. de liberale groep te verzwakken door aantrekking van mensen, die van de noodzaak van verdraagzaamheid niet overtuigd zijn.

JOOP SCHUYFF

George Orwell over de Mammondienst

De bekende, nu helaas overleden, schrijver George Orwell voelde zich gedreven naar de armoede en beschreef zijn ervaringen daaromtrent in „Down and out in Paris and London”.

Ik werd aan hem herinnerd door de opmerking van Bote de Boer in het julinumner naar aanleiding van het artikel van Frits Wagenmaker.

Hij schreef: „Wanneer men iemand vraagt hoeveel hij verdient, hoe groot zijn bezit is, kortom, welke zo in het algemeen zijn financiële omstandigheden zijn, dan krijgt men . . . geen antwoord. De gevraagde kijkt met een gezicht als hoorde hij het donderen in het beroemde Keulen. Vraagt men iemand echter hoe hij over de Hogere Aangelegenheden denkt, wat zijn religieuze overtuiging is . . . dan krijgt men ogenblikkelijk een klaar antwoord en desgewenst op het achterbalcon van een volle tram”.

Het constateren van dit verschil noodzaakt ons te vragen: waarom? Waarom is men zo uiterst geheimzinnig inzake geldkwesties en zo openhartig inzake religieuze aangelegenheden?

Zou het antwoord kunnen zijn, dat niettegenstaande alle kerkelijke strijd over dogma's en alle gepreek over God en Christus de God die men eigenlijk met hart en ziel dient Mamon heten zou?

George Orwell meent van wel en ik

heb nooit het masker van onze moderne christelijkheid zo meedogenloos zien afrukken dan door zijn voorwoord voor zijn laatste boek, *Keep the . . . flying*.

Hij citeert daar 1 Corinthhe 13, de bekende lofrede van Paulus op de liefde, maar hij vervangt „liefde” door „geld” om aan te tonen waarop de liefde van de moderne mens achter alle schone maskers gericht is. En zo schrijft hij:

„Al ware het, dat ik met de tongen

der mensen en der engelen sprak, maar had het geld niet, ik ware schallend koper of een rinkelende cimbaal. Al ware het dat ik profetische gaven had en alle geheimenissen en alles wat te weten is, wist en al het geloof had zodat ik bergen verzet, maar had het geld niet, ik ware niets. Het geld is lankmoedig, het geld is goedertierend, het is niet afgunstig, het geld praat niet, het is niet opgeblazen, het kwetst niemand's gevoel, het zoekt zichzelf niet, het wordt niet verbitterd en rekent het kwade niet toe. Alles bedekt het, alles gelooft het, alles hoopt het, alles verdraagt het. Het geld vergaat nimmermeer, maar profetieën zullen af-

gedaan hebben, tongen zullen verstommen. . . . Zo blijven dan geloof, hoop en geld, deze drie maar de meeste van deze is het geld.

Met dit scherpe mes kerft Orwell door alle idealistische en schone maskers heen en laat ons het eigenlijk gezicht zien van de moderne Westerse mens. Deze zingt:

Veilig in Jezus' armen
Veilig aan Jezus' hart

maar met zijn hele levenshouding openbaart hij zijn diepste en geheimste veiligheid:

Veilig in Mammons armen
Veilig aan Mammons hart.

E. SMEDES

De soortnaam „christen-liberaal” verkeerd gekozen

Individuele bezinning nodig

Naar aanleiding van de uitvoerige uiteenzetting van de heer Wagenmaker in de „De Driemaster” van juni j.l., zou ik graag het volgende willen opmerken: Ik kan de gedachtengang van de schrijver van bovengenoemd artikel over het algemeen niet volgen en op verschillende punten zelfs niet beamen.

Prof. Oud plaatste tijdens de laatste algemene ledenvergadering van de V.V.D. te Hengelo o.m. de opmerking die hier op neer kwam, dat de V.V.D. bestaat uit een linker- en een rechtervleugel, zij het, dat hier geen scherpe scheidingslijn te trekken valt.

Ik reken mezelf, als behorend tot de rechtervleugel en daarom is mijn mening wellicht van belang voor de heer Wagenmaker.

Zeer terecht merkt schrijver boven aan de 4e kolom van zijn artikel op: „Ten eerste moet men, zoals boven uiteengezet is, zich inleven in de achtergronden van de ander.” Hier wordt kennelijk bedoeld: leren rekening te houden met de levensovertuiging van de ander. Dit houdt echter niet in, dat er concessies aan zouden moeten worden gedaan.

Integendeel. Wie wil weten, wat de V.V.D. voor heeft leze het beginsel-program en de andere programma's van de partij. (Ik denk, dat die van de J.O.V.D. hier niet zo erg veel van zullen verschillen in uiteindelijke strekking.) Het gaat hier echter om de sfeer in de partij, die inderdaad niet altijd even fijngevoelig is.

Ik heb hier niet het oog op uitlatingen aan welk bestuur of welke commissie dan ook. Het gaat mij om de uitlatingen van afzonderlijke leden.

Dikwijls denigrerend ten opzichte van mensen, die anders zijn of anders denken, dan personen in kwestie.

Onder dat anders versta ik dan: Christenen, Joden, kleurlingen en arbeiders. Dit probleem beperkt zich niet alleen tot de eerste groep, maar reikt veel verder. De fout schuilt hier in de algemene levenshouding. Als men zelf geen christelijke levensovertuiging heeft, is die ten opzichte van de christen dikwijls spottend of minstens wrevelig. Hoe is de houding tegenover mensen van het Joodse ras? Hier in Nederland geen antisemitisme?

Onze taal is rijk aan uitdrukkingen, die beledigend zijn voor mensen van Joodse herkomst en ze zijn algemeen in zwang. Wat betreft de kleurlingen. ook Nederland is nog verre van vrij van rassen-discriminatie, al steken we dan ook gunstig af bij Little-Rock.

Als laatste de houding ten opzichte van de arbeiders. Teveel leden van

de V.V.D. zien nog in hun partij, de elite partij, die bij ongeluk de titel **Volkspartij** in zijn vaandels heeft staan. Ze geven hiervan herhaaldelijk in hun uitingen blijk. Voor dit alles is slechts één ding noodzakelijk, n.l. wat schrijver van genoemd artikel zo juist opmerkt: Bereidheid tot het inleven in de achtergrond van de ander of als dit te veel gevraagd mocht zijn, allereerst fijngevoeligheid t.o.v. het anders zijn of anders denken.

Hiervoor is inderdaad bezinning een eerste vereiste, maar dan niet in bezinningscentra. Nee juist niet, want dit zou niet tot het gewenste resultaat leiden, integendeel. Bezinning zal hier moeten zijn, bezinning van de hele partij, niet collectief, maar ieder lid individueel.

Ik geloof, dat ieder van ons nog wel iets in zijn tuintje te wieden heeft.

Het zou het klimaat in de V.V.D. beslist gunstig beïnvloeden en velen zouden er zich thuis in kunnen gaan voelen, die dat nu bepaald nog niet kunnen.

Ik ben er mij terdege van bewust, dat ik geen reactie heb gegeven op het totale artikel van de heer Wagenmaker, maar dit zou veel te ver voeren. Naar mijn mening, is het bovenstaande echter wel de reactie op het punt waar alles om draait.

Rest mij nog een opmerking te plaatsen over de naam **Christen-Liberaal**. Als men dan beslist een naam ter onderscheiding wenst te gebruiken, is het misschien beter te spreken van liberaal met christelijke levensachtergrond. Het geven van soortnamen aan Liberalen zou, naar mijn mening, slechts verwarrend werken en naar buiten zelfs een volkomen verkeerde indruk kunnen wekken. We zouden kunnen gaan spreken van: atheïst-Liberaal, Katholiek-Liberaal, Humanist-Liberaal, Vrijz. Christ. Liberaal enz. In de allereerste plaats zijn we allemaal LIBERAAL. Daarom hoort dit VOOROP te staan.

H. BUDDINGH-
DE VRIES LENTSCH

MARGINALIA

Ook gij, Brutus

Van liberale zijde wordt nog wel eens bezwaar gemaakt tegen de jolige wijze waarmede overheidsdienaren 's lands penningen elegant over de balk werpen.

Deze critiek is dikwijls scherp en niet ten onrechte, keer op keer zijn er gevallen te signaleren van een al te grote kwistigheid met overheidsgeld, geld dus van de gemeenschap. In het kader van de nivellering en de daarmede uiteraard gepaard gaande zeer pittige belastingheffing wordt een groot gedeelte van de inkomsten der bedrijven en particulieren naar de staat overgeheveld.

In plaats dat deze gelden echter gebruikt worden voor de door de heer Voskuil zo smakelijk en roerend omschreven reservepotjes, verdwijnen ze snel en helaas voor een niet onbelangrijk deel aan minder urgente zaken.

Een nieuw spel is het bouwen van provinciehuizen en ook de provincie Overijssel zal nu hier toe overgaan. Wij willen gaarne in het midden laten of de Overijsselse provinciale diensten dermate uit hun jasje zijn gegroeid, dat zo'n bouwwerk niet langer gemist kan worden. Volgens goed-vaderlandse zeden zal een commissie hier wel de bestaande behoefte grondig gepeild hebben. Een andere zaak is de wijze, waarop een en ander nu gaat spelen.

Gedeputeerde Staten hadden in een zitting van de Provinciale Staten voorgesteld aan een drietal architecten een opdracht voor het maken van een schetsontwerp te geven. Iedere opdracht zou met f 28.000.— gehonoreerd worden.

De Statenleden maakte tegen het voorstel van gedeputeerden het bezwaar, dat er geen Overijssels architect in betrokken was. De heer Ebbinge deed het voorstel aan de drie genoemde bouwmeesters er nog twee van Overijsselse origine aan toe te voegen en na ampele discussie lieten gedeputeerden hun bezwaar vallen.

Dies worden er nu vijf schetsontwerpen gemaakt voor de prijs van 28.000 guldens per stuk, zodat alleen nog maar het schetsontwerp, gesteld dat één plan in de ogen der statenleden genade zal kunnen vinden, op de luttele som van f 140.000.— zal komen te staan.

En nu vinden wij het zo vreselijk jammer dat de heer Ebbinge, die ongetwijfeld een voortreffelijk Statenlid kan zijn, als liberaal gemeend heeft dit voorstel te moeten doen. Want als ergens geld over de balk gegooid wordt is het hiermede en over het algemeen is de V.V.D.

hier toch wel heel hard tegen. Om met Flierefluiter te spreken: „'t is zund' jong”.

Er was eens...

Er was eens een tweede-luitenant, die alles afwist van het revideren van vliegtuigmotoren. Hij was niet alleen luitenant, maar ook nog ingenieur en geen kerel in 's lands wapenrok verstond als hij de gave om van een kapot straalvliegtuig een apparaat te maken wat tot vliegen in staat was.

Maar hoe gaat het, zelfs aan de langste dienstdag komt een eind, en ook voor deze jonge luitenant brak de tijd aan, dat de wijde wereld aan gene zijde van de kazernepoort weer tot de bereikbare mogelijkheden behoorde. Dit verdroot zijn superieuren en zij smeekten hem: blijf bij ons en zorg, dat onze propellertjes aan het draaien blijven... Gekke Gerrit, sprak de luitenant, of woorden van die strekking. In het burgerleven wacht mij een welbetaalde baan en een nauwkeurige bestudering der tabellen heeft mij geleerd hoe sober de soldij voor een jong man als ik is en geruime tijd blijft.

Dit nu klonk zijn superieuren stellig niet als muziek in de oren en zij smeekten hem te blijven en te zorgen, dat onze luchtmacht op de daartoe bepaalde en geëigende uren inderdaad in de lucht bleef. Welnu, gaf de luitenant toe, als de NATO door mijn vertrek aan het wankelen komt, geef mij dan aan iedere kant van mijn kraag er één peuterig sterretje bij en minzaam aanbevelend blijf ik geheel de Uwe.

Helaas....., er gebeurde heel wat anders dan het „nu leefden zij lang en gelukkig”. Terwijl een aantal van voornoemde superieuren zich in de handen stonden te wrijven respectievelijk elkanders goudoverladen schouders stonden te bebeuken was er één mannetje, dat alle reglementen precies uit het hoofd kende. Bevorderingen zijn aan leeftijd gebonden en onze luitenant was nog lang niet aan de beurt.

Er werd gepraat, geredeneerd en geargumenteed maar niets hielp, regels moeten er zijn en de luitenant maakte net zoveel kans op zijn sterretjes als Evert Vermeer op een staatssecretarisschapje bij de luchtmacht.

Er zit wel lijn in dat soort dingen, al kan men het met het ene meer eens zijn dan met het ander.

Nu, om verwarringen te voorkomen, met de weigering om de luit te bevorderen behoeft men het beslist niet eens te zijn. Luid zingend trok hij zijn uniform

uit en hij kon nog net de trein halen, die hem bracht naar een stad waar men hem wachtte. Daar stond een bekende vliegtuigfabriek, die hem gaarne en zonder verder babbelen in dienst nam.

In die fabriek komen nu veel motoren in revisie, die de luchtmacht vroeger zelf behandelde. De behandeling op zichzelf is net zo goed, die staat onder leiding van dezelfde man. Gij raadt het, we mogen wel zeggen met z'n allen: onder de leiding van onze luitenant. Alleen de kosten zijn wel wat hoger geworden, dat wel. Maar het reglement leeft voort, en dat is ook wel wat waard.

Het hemd en de rok

Volgens recente berichten schijnt de Westduitse regering van plan te zijn opnieuw de eisen van elf landen, waaronder Nederland, aangaande schadevergoeding voor de slachtoffers van het nationaal-socialistische regime van de hand te wijzen.

Men baseert deze houding op de omstandigheid, dat de Duitse wet alleen voorziet in schadevergoeding aan personen, die in het gebied van de Bondsrepubliek woonachtig zijn.

Ongeveer tegelijkertijd heeft een vakverbond uit de Westduitse deelstaat Nedersaksen stevig aan de bel getrokken over het schandaal, dat jaarlijks miljoenen en miljoenen wordt betaald aan pensioenen voor gewezen nazi's. In een door het vakverbond gepubliceerde geschrift staan 51 „vijanden van de democratie” genoemd, die in één jaar tijds als dank voor de bewezen diensen 805.016 mark opstrekten.

Ook deze betalingen zijn ergens op gebaseerd en wel op art. 131 van de grondwet van de Bondsrepubliek, die bepaalt, dat personen, die op 8 mei 1945 in overheidsdienst waren schadeloos moeten worden gesteld.

Men is geneigd te vragen wat nu precies onder het dienen der overheid moet worden verstaan. Als dit zou inhouden het leven van de gangsterbende der nazi's nog even gerekt te hebben, is hiermede het woord overheidsdienst wel met een rijke inhoud geladen.

Al met al geeft het naast elkaar leggen van de weigering tot schadeloosstelling aan slachtoffers van het nazi-regime en de soepele pensionering van degenen, die Duitslands naam voor eeuwig mede beklad hebben niet veel vertrouwen in de geschiedbeschouwing van onze Oosterburen.

De verdediging, dat toezegging van schadeloosstelling te zware consequenties voor de Duitse schatkist zou hebben is een bewijs te meer, dat er toch wel iets dient te gebeuren. Nog steeds schijnt in Duitsland niet

voldoende besef te bestaan voor de enorme schuld, die dit land op zich heeft geladen, nog steeds schijnt men niet te beseffen, dat pensioen voor een nazi gelijk staat met een staats-toelage wegens het bezit van straflijst met vervolgblad.

Verdraagzaamheid en zondagsrust

In de gemeenteraad van Barneveld is de zondagsrust ter sprake gekomen. De afdeling Barneveld van de Jehova's getuigen had namelijk het college van B. & W. verzocht, ten behoeve van een kringvergadering op 9, 10 en 11 januari van het volgend jaar gebruik te mogen maken van de gemeentelijke eierhal.

B. & W. gaven ten antwoord ernstig bezwaar te maken want 11 januari valt op een zondag en door de bijeenkomst van de Jehova's zou de zondagsrust ernstig in gevaar worden gebracht. Waarom, zo vroegen toen de Jehova-getuigen, wordt aan ons belet wat voor de andere kerkgenootschappen normaal is?

Ordeverstoringen zijn in geen geval te verwachten en zomers zijn er toch ook honderden gasten van buiten het dorp, die dan in Barneveld ter kerke gaan?

B. & W. handhaafden hun mening, dat het ter beschikking stellen van de gemeentelijke eierhal een doorbreking van de zondagsrust zou betekenen en hiermede was de kous af.

Het is wel bijzonder droevig, dat iets dergelijks zich nog in deze tijd kan afspelen. Ook bezuiden de grote rivieren heeft zich enige tijd geleden iets dergelijks ten aanzien van de Jehova-getuigen afgespeeld en ook daar was het vermoeden gewettigd, dat meer dan het ordeverstoring element de omstandigheid van een afwijkende geloofsovertuiging voor de bepaling van het standpunt de doorslag gaf.

Dit alles is nog al somber. Zelfs wanneer men de beperktheid meent uit te moeten dragen, dat ieder ander ongelijk heeft, hoeft dit nog niet in te houden, dat al die anderen van hun vrijheid beroofd moeten worden om te getuigen van wat zij als juist aanvaardden.

Het Barneveldse geval staat niet op zichzelf, het is een voorval uit een reeks, een reeks, die voorlopig nog wel niet ten einde zal zijn.

Moedgevend is, dat de zwarte plekken op de kaart waar dergelijke methodes inheems zijn steeds kleiner worden en zulks geeft ook de moed op hetzelfde aambeeld te blijven hameren. Zelfs als het gaat over een plaats, waar zoveel breekbare eieren in de buurt zijn.

G. D.

Staalconstructies voor alle doeleinden
 Speciaalbedrijf voor zwaar plaatwerk
 Constructiewerkplaatsen

W. Huizer n.v. Capelle a/d IJssel - telefoon 0-1804-657

*Afdeling Assen
 is gereed*

U te ontvangen op het congres van 25 en 26 oktober 1958 te houden te Assen in Café-Restaurant Bellevue, Dr. Nassaulaan 30 en roept alle J.O.V.D. leden op dit congres te bezoeken.

*Meldt U aan als
 congresdeelnemer/ster*

bij het secretariaat van de afdeling Assen, Mej. R. Doornbos, Vaart M.Z. 146, Assen.

De opgave sluit op 11 oktober, meldt U er tijdig aan!

ONDERGETEKENDE:

Naam:

Straat:

Woonplaats:

geeft zich op als deelnemer/ster aan het Congres 1958 op 25 en 26 oktober te Assen.

Het congresgeld ad. f 10.— zal door hem/haar worden voldaan op de rekening van de J.O.V.D., afd. Assen, bij de Rotterdamsche Bank te Assen, of.....

Hij/Zij zorgt zelf/wenst logies door de congrescommissie. In hotel/bij particulier.

Handtekening

Spinners en Twijners
 van
Weef- en Tricotgarens

HBU **HBU**

HBU Bankservice
 omvat de wereld

- Onze bankservice staat ter beschikking van de nederlandse zakenman,
- die prijs stelt op een vlotte en juiste behandeling van zijn belangen,
- waar ook ter wereld.

Ook voor U: de HBU

HOLLANDSCHE BANK-UNIE N.V.
 AMSTERDAM - DEN HAAG - ROTTERDAM

Conceptresolutie der JOVD inzake bezitsvorming

De Jongeren Organisatie Vrijheid en Democratie, enz.

Overwegende:

dat particulier bezit door een ieder verworven dient te kunnen worden, opdat een ieder door dit bezit die onafhankelijkheid kan verwerven, welke nodig is om de persoonlijke vrijheid niet slechts formeel, doch ook materieel te kunnen verwezenlijken;

dat individueel bezit groter veiligheid en verantwoordelijkheid biedt in de snel veranderende maatschappelijke omstandigheden;

dat in een maatschappij, waarin de positie van het individu tegenover overheden steeds zwakker dreigt te worden, het aanbeveling verdient de particuliere eigendom overal waar dit mogelijk is te bevorderen;

dat de huidige maatschappij met overwegend particulier bezit formeel de gelegenheid opent voor een ieder aan het bezit, ook van de productiemiddelen, deel te hebben;

dat individuele bezitsvorming in de eerste plaats is een zaak van persoonlijke verantwoordelijkheid, waartoe de overheid slechts een beperkte bijdrage kan leveren door het klimaat te scheppen waarin bezitsvorming door de mens zelf kan worden gerealiseerd;

spreekt als haar mening uit:

dat ten spoedigste een begin moet worden gemaakt met het scheppen van mogelijkheden waardoor naast sociale zekerheden, persoonlijke bezitsvorming kan worden gerealiseerd, ook in lagen van de bevolking, die daarvan tot dusverre waren verstoken; dat het daarbij als een belangrijke eis moet worden gesteld, dat de overheid niet door munt ontwaarding, incidentele extra belastingen of heffingen van of op het vermogen, het vertrouwen in de betekenis van de bezitsvorming ondermijnt;

dat bezitsvorming zonder bezitsbescherming geen kans op welslagen biedt; dat de overheid de mogelijkheden voor persoonlijke bezitsvorming belangrijk verwijdt door het beperken van haar taken tot die, welke in een vrije maatschappij niet kunnen worden gemist;

dat de overheid een belangrijke bijdrage aan de bezitsvorming kan leveren door een geleidelijk afstand doen van haar aandeel in tal van bedrijven (Staatslandertijen, K.L.M., Staatsmijnen, Hoogovens, Koninklijke Zout, enz.); dat lagere overheden op soortgelijke wijze daaraan kunnen bijdragen door het geleidelijk afstoten van haar woningbezit;

dat maatregelen dienen te worden bevorderd die het verwerven en verhandelen van huizen vergemakkelijken;

dat voor bevordering van bezitsvorming door middel van woningbouw herstel van een normaal huurpeil een eerste vereiste is;

dat in het belastingstelsel regelingen dienen te worden opgenomen die het sparen aantrekkelijk maken;

dat beleggingen van besparingen in de productieve sector de voorkeur verdienen;

dat bedrijven in de wijze van uitkering van een winstaandeel hierbij mede een belangrijke factor kunnen vormen;

dat de uitgifte van coupures (certificaten van aandelen) met een geringe in geld uitgedrukte waarde aanbeveling verdient;

dat de uitgifte van dergelijke coupures aantrekkelijk wordt gemaakt door de overheid.

De Commissie Bezitsvorming J.O.V.D.

H. H. JACOBSE,

C. A. FRANKEN.

Pre-advies bij de concept-resolutie bezitsvorming JOVD

In zeer korte tijd is het vraagstuk van de bezitsvorming één van de politieke topics geworden. Het is één van de problemen, die het meest heeft bijgedragen aan de langdurige kabinetscrisis van 1956 en speelt ook nu nog steeds mee, men denke maar eens aan het dreigement van de K.V.P. van enige tijd terug wat betreft het voortduren van de huidige coalitie, die afhankelijk werd gesteld van de maatregelen, die de regering zou gaan nemen om de bezitsvorming te bevorderen.

De K.V.P. tracht al sinds enige tijd de kwestie van de bezitsvorming te monopoliseren; niet mag echter worden vergeten, dat persoonlijke bezitsvorming een zaak is, die bij uitstek de liberale staatkunde raakt en bezighoudt.

De V.V.D. stelde dan ook reeds in 1954 een speciale commissie in ter bestudering van dit probleem, welke commissie reeds vóór de verkiezingen van 1956 een voorlopig eindrapport uitbracht, waarin veel van het hieronder vervatte te vinden is.

Jammer is het, dat door V.V.D. en liberale pers hiermee in het bijzonder tijdens de moeilijke formatieperiode van 1956 niet, of nauwelijks is gewerkt, hetgeen de buitenwereld suggereerde, dat de liberale partij inzake bezitsvorming weinig te zeggen had.

Hoe dienen wij, jonge liberalen, hier nu stelling te nemen? Hoe past het vormen van persoonlijk bezit in het beeld van de maatschappij, die wij ons voor ogen hebben, waar een zo groot mogelijke vrijheid moet bestaan

voor elk individu, om elke burger zelf de gelegenheid te geven op zijn wijze een zo groot mogelijke behoeftenbevrediging zowel materieel als geestelijk te verwezenlijken, in welke vervulling niet de vrijheid van andere individuen of groepen van individuen in het gedrang mag komen?

Daartoe zal men moeten nagaan, welke invloed het hebben van bezit heeft op het individu in zoverre daarbij zijn vrijheid en verantwoordelijkheid zijn betrokken. Op deze vraag is in de preambule van de concept-resolutie diepgaand ingegaan, meer dan andere jaren bij soortgelijke resoluties het geval was; dit mede op aandringen van de leden. Er is getracht om in de preambule principieel liberaal stelling te nemen ten opzichte van het vraagstuk van de bezitsvorming.

Hierbij is er vanuit gegaan dat in

De hierbij gepubliceerde resolutie inzake bezitsvorming wijkt op meerdere plaatsen af van degene, die aan de afdelingen is rondgestuurd.

Besprekingen in de afdelingen hebben hiertoe belangrijk bijgedragen, dit in zoverre de commissie kennis kreeg van de besprekingen hetgeen het geval was met Amsterdams, Den Haag, Haarlem en Vlaardingen-Schiedam.

Het vroege tijdstip van verschijning hangt samen met de datum van het Congres. In september zal een kaderzondag te Amersfoort aan de resolutie gewijd worden. Naar wij hopen kan nevenstaande publikatie er toe bijdragen, dat er een vruchtbare discussie over de resolutie mogelijk zal zijn.

de huidige maatschappij het eigendom in overwegend particuliere handen is.

Minderheid heeft deel aan het bezit.

In de praktijk blijkt nu, dat slechts een minderheid van de bevolking deel heeft aan dat bezit. Een groot deel van de populatie komt er nooit aan toe, eenzedeels, omdat ze de financiële mogelijkheden niet gehad heeft, anderzedeels waar er wel financiële mogelijkheden waren, deze voor consumptieve doeleinden gebruikt zijn.

Dit valt te betreuren, want een ieder, die voor zijn eerste levensomstandigheden afhankelijk is van hetgeen zijn arbeid hem direkt oplevert, zal niet in staat zijn om zijn persoonlijke vrijheid voldoende te ontplooiën, om zijn eigen verantwoordelijkheid te kunnen beleven.

Tot dusverre heeft men de onzekerheid, die de maatschappij elkeen biedt, door middel van sociale maatregelen trachten te bestrijden. Het is een vorm, die niet meer weg te denken is uit onze maatschappij.

Maar het bracht met zich mee, dat het gevoel voor persoonlijke vrijheid verloren ging, terwijl de verantwoordelijkheid werd afgewenteld op de gemeenschap. Van het hebben van bezit mag worden verwacht, dat het die vrijheid en het daarmee gepaard gaande zelfvertrouwen zal herstellen. Het bevorderen van bezit bij hen, die het op dit moment niet hebben, mag dan ook gerekend worden tot een bij uitstek liberale politiek.

Er moge hier uitdrukkelijk gesteld

worden, dat met het bevorderen van bezit beslist geen opdringen van bezit is bedoeld. Het blijve elk mens vrij om van de geboden gelegenheid al of niet gebruik te maken. Maar wil men kunnen oordelen over het al of niet aanvaarden van de geboden gelegenheden, dan zal men eerst in kennis gebracht moeten worden met de voordelen, die bezit biedt.

Dit kan wat de jeugd betreft door het aankweken van spaargewoonten, zoals ook de Jeugdspaarwet bedoelt, en verder door het sparen, het niet-consumeren, tijdelijk aantrekkelijk te maken.

Hierboven is gesteld, dat velen niet tot het vormen van bezit gekomen zijn, daar hen de financiële mogelijkheden ontbraken. Zij leefden zo dicht bij het bestaansminimum, dat aan sparen niet te denken viel.

Het zal duidelijk zijn, dat bezitsbevorderingsmaatregelen daar niet het vereiste effect zullen sorteren.

De toeneming van de welvaart in onze maatschappij zal ook aan deze burgers ten goede moeten komen, zodat verwacht mag worden, dat zij op de duur toch van de bezitsbevorderingsmaatregelen zullen profiteren. Van de maatregelen, die wij voorstaan mag dus geen onmiddellijk alomaneffect worden verwacht.

Het bevorderen van bezit bij de bezitslozen is een zaak, die vele parlementaire periodes zal beslaan.

Twee soorten maatregelen.

Bij de democratisering van de bezitsvorming dienen twee soorten maatregelen in ogenschouw te worden genomen; namelijk degenen, die bezitsbevordering ten doel hebben en degenen, die bezitsbescherming beogen. Deze twee soorten maatregelen dienen gelijktijdig tot uitvoer gebracht te worden, de één kan niet voldoende gevolg hebben zonder de andere. Onder bezitsbeschermingsmaatregelen worden al die maatregelen verstaan, die tot doel hebben aantasting van gevormd bezit te voorkomen. Deze maatregelen zijn van algemeen belang, want een ieder zal, eenmaal bezitter geworden, ervan profiteren. Voorop dient te worden gesteld, dat elke politiek, gebaseerd op persoonlijke bezitsvorming, tot mislukken is gedoemd, wanneer het vertrouwen bij de bevolking ontbreekt, dat dit bezit zal zijn gevrijwaard van allerlei min of meer willekeurige financiële en fiscale maatregelen van de overheid. Een deugdelijke bezitsvorming is de noodzakelijke voorwaarde voor het ontstaan van vertrouwen, dat voor bezitsvorming essentieel is. Het handelen der na-oorlogse Nederlandse regering heeft er niet toe bijgedragen dat een dergelijk vertrouwen is gekweekt. Niettemin zal de noodzakelijkheid ervan bij het overwegen van alle hieronder gedane suggesties moeten worden overwogen.

Onderzocht dient te worden, hoe thans de bezitsvorming door de overheid op onnodige wijze wordt belemmerd. In de eerste plaats valt daarbij op, de overheid als belastinggaarder. Het valt daarbij op, dat bepaalde groepen van de bevolking onredelijk in hun mogelijkheden tot bezitsvorming worden beperkt („strafklasse der ongetrouwden" en dubbele belasting op uitgekeerde winsten van N.V.'s bijvoorbeeld). Vanzelfsprekend kan ook de hoogte van de belastingen een overmatige rem op de bezitsvorming der burgers betekenen. Beperking van de overheidstaak zou, ook naast diverse andere gunstige aspecten, ook een daling van het be-

FABRIEK VAN COMPOSITIEVERVEN
DELFT - HOLLAND

't Lijkt wel toveren!

emaille- lakken

leverbaar in iedere kleur

ADURITA

lastigpeil ten gevolge kunnen hebben. Daarnaast dient de faktor van de overheid als „bezitster” aan een onderzoek te worden onderworpen.

Plicht voor de overheid.

Ook naar liberale overweging heeft de overheid de plicht om daar waar een bepaalde industrie van levensbelang is voor een land en waar geen particuliere geldschietters zijn te vinden zelf te investeren, zelf het werk aan te pakken. De overheid heeft een plicht t.o.v. de zogenaamde utiliteitsbedrijven, in zoverre deze een volstrekte monopoliepositie bezitten. Zodra de eerst bedoelde bedrijven echter op een rendabele basis zijn gekomen, nadat eventueel verlies is ingelopen, dan bestaat er voor de overheid geen enkele reden meer om deze bedrijven aan te houden. Dit is o.i. met vele overheidsbedrijven nu het geval.

Maar een plotseling afstoten van al deze bedrijven zal geen bezitsvorming tot gevolg hebben, maar het omwisselen van risicoloos kapitaal in risico-dragend kapitaal, gesteld, hetgeen een noodzakelijke voorwaarde is, dat de overheid het geld, dat zij met de

verkoop verkrijgt, gebruikt om de staatsschulden af te lossen.

Voor een bevordering van de bezitsvorming is het nodig, dat een dergelijk afstoten geleidelijk gebeurt, opdat heel het volk in de gelegenheid is om te sparen voor de aankoop van een dergelijk aandeel; vele bedrijven bezitten immers een enorme goodwill, hetgeen bij een gedeeltelijke verkoop van de KIM-aandelen wel gebreken is.

Ook werknemers in af te stoten bedrijven zullen belangstelling hebben voor het aandeel van de onderneming waarin zij werken, ook al met het oog op eventuele medezeggenschap. Maar de gehele bevolking moet in de gelegenheid komen om dergelijke aandelen te verwerven, want het waren immers nationale bedrijven. Een spaarregeling via de postkantoren, als indertijd voor de woningbouwlening, zou misschien een mogelijkheid zijn.

Een belangrijk onderdeel van het bezitsvormingsprobleem wordt gevormd door het vraagstuk hoe het gevormde bezit het best kan worden belegd.

De meest voorkomende vormen van belegging zijn: aandelen, leningen aan derden (obligatieleningen b.v. aan de overheid), huizenbezit en min of meer duurzame consumptiegoederen. Deze laatste vorm van belegging is in het verband der bezitsvormingsproblematiek de minst aantrekkelijke met het oog op de beperkte duurzaamheid.

Wil huizenbezit weer aantrekkelijk worden, dan dient de huurpolitiek, zoals die op het ogenblik door de door de overheid gevoerd wordt, duchtig te worden herzien. Bezit van een huis dient rendabel te zijn. De huren dienen tot een redelijk peil opgetrokken te worden. De overheid kan dan haar bemoeiingen met de financiering van nieuwe woningen staken. Daarnaast moet zij zich ten spoedigste van haar eigen woningbouwbezit ontdoen. Dit geldt met name voor de lagere overheden. Verdere geïnteresseerden in deze materie mogen we naar onze wo-

ningbouwresolutie verwijzen, die op ons Congres te Amsterdam in 1954 werd aangenomen.

Op het ogenblik is ook veel discussie gaande over de vorm waarin winstuitkeringen van bedrijven gegoten kunnen worden. Hierbij spelen allerlei nevenfactoren een rol. De discussies over dit onderwerp zijn beslist nog niet uitgewoed; directe conclusies zijn daarom nog niet te trekken. Wel is globaal gezien vast te stellen, dat de bedrijven aan de bevordering van de bezitsvorming bij hun werknemers via de winstuitkering kunnen meehelpen. Dit hoeft niet altijd in de vorm van aandelen in het eigen bedrijf te geschieden. Een andere mogelijkheid is b.v. — en dit is een voorbeeld uit de praktijk — dat de winstuitkering gedeeltelijk geschiedt in de vorm van coupures van de woningbouwlening.

Het is wel aardig om op dit laatste voorbeeld even in te gaan. Deze, vanwege hun hoge rente toch aantrekkelijke coupures, werden door een deel van de werknemers direkt weer verkocht.

Is in zo'n geval nu te zeggen, dat men het kennelijk niet wil, dus geen verdere pogingen meer doet. Het komt ons voor van niet. Vele van deze mensen waren nooit eerder met een dergelijke vorm van geldswaarde in aanraking geweest en haastten zich, om zich er van te ontdoen.

Lango vormingsperiode.

Men moet zich realiseren, dat de bezitsmentaliteit niet binnen luttele dagen ontstaat, doch in vele gevallen zelfs een vormingsperiode van vele decennia vraagt. Er bestaat in dit verband tevens een dringende behoefte aan goede voorlichting.

Naast deze voorlichting dient veel aandacht te worden geschonken aan het aankweken van spaargewoontes, met name bij de jeugd.

Voor de ouderen kunnen binnen het kader van het belastingstelsel maatregelen worden getroffen die de spaarzin bevorderen.

Men kan bijvoorbeeld een gespaard bedrag aftrekbaar stellen van het inkomen voor de berekening van loon- of inkomstenbelasting; of de vruchten van het gespaarde tot een zeker bedrag vrij van belasting stellen. Dit zijn maar enkele mogelijkheden.

De commissie heeft moedwillig niet dieper op dit punt willen ingaan, omdat hier dergelijke specifieke mogelijkheden komen, dat een aparte resolutie daarvoor op z'n plaats zou zijn.

Voor het aanmoedigen van beleggingen in de produktieve sector, en met name in de vorm van coupures, is het noodzakelijk dat de coupures van geringe waarde zijn, opdat ook kleine spaarders tot aanschaffing kunnen overgaan. Tevens wordt een betere risico-spreiding, ook voor de kleine bezitter, hiermede mogelijk.

Het blijkt echter, dat in de praktijk financiële moeilijkheden, gezien de extra administratieve kosten van de uitgifte van dergelijke coupures en de uitbetaling van dividenden, zeer vele bedrijven beletten hiertoe over te gaan.

De Vereniging voor de Effectenhandel heeft dit beaamd. Om het aandelenbezit te populariseren, zal een tegemoetkoming in de kosten van de uitgifte van kleine coupures moeten worden overwogen. Overleg met de Vereniging voor de Effectenhandel moet hierover zeker plaats vinden.

Met de maatregelen, die in de resolutie worden voorgesteld is, ook naar ons inzicht, niet het alfa en omega van de oplossing van het vraagstuk van de bezitsvorming gegeven. Het is een leidraad, die een mogelijke weg wijst welke kan worden gegaan. Men zal de ontwikkeling van het maatschappelijk leven nauwkeurig moeten volgen, om concrete maatregelen aan de eventueel veranderde situatie aan te passen.

Wel geloven wij, dat met de maatregelen, die wij voorstaan, een begin kan worden gemaakt, een eerste stap gedaan kan worden op de weg, die de mens een grotere vrijheid en verantwoordelijkheid kan geven in de maatschappij waarin hij werkt.

De Driemaster

Maandorgaan van de Jongeren
Organisatie Vrijheid en Democratie
(J.O.V.D.)

Hoofdredacteur: G. Stempfer.

Leden van de redactie:

Bote de Boer Lzn,

G. Dorsman

Ferry A. Hoogendijk (secretaris)

Redactie-adres:

Paulinastraat 88, Den Haag

Adres Administratie:

Prinsengracht nr. 1079, Amsterdam,
Telefoon 35343

Adres Alg. Secr. J.O.V.D.:

H. M. J. DUBBELDAM,
2e Van Leyden Gaelstraat 119,
Vlaarding. Tel. K 1898-5024.

Abonnementsprijs minimum f 3.—
per jaar. (Voor leden gratis).

Abonnements- en advertentie-
gelden uitsluitend aan G. Stempfer
Amsterdam, Postgiro 244397 of op
bankrekening, Hollandse Bank-
Unie N.V., Herengracht 434-438.

Installatie- en constructiebedrijf „Incoro”

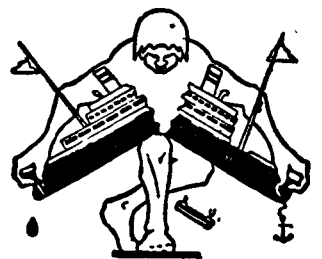
Specialisten op het gebied van pijpleidingen
Scheepsbouw- en landinstallaties
Reparatie — nieuwbouw — spoedreparaties

Ing. J. v. d. LINDE, Rotterdam

Kantoor van Swietenlaan 36, Tel. 70292, na 18 uur 72092
Fabriek Stadionweg 39, Tel. 174255, na 18 uur 66600

Frank Rijdsijk's Industriele On- dernemingen n.v.

Hendrik-Ido-Ambacht
Tel. H.-I.-Ambacht 245
Rotterdam 117615

SCHEEPSSLOPERIJ

HANDEL in:

- Oud IJzer
- Nieuw IJzer,
- Bruikbaar IJzer, enz.

N.V. BETONDAK

Fabrieken Arkel - kantoor Gorinchem

N.V. Lijm- en
Gelatiniefabriek

„Delft”

TWEE TORENS
Telefoon 25242 - Delft

C.V. OLIEFABRIEKEN
„DE TOEKOMST”
WORMERVEER

Veevoerders,
Technische oliën
„Smaragd” Slaolie

W WESSIE
ARMTE
ISSELAARS

ROTTERDAMSE WERKT.- EN MACH. FABRIEK
„WEESIE”

HOOFDWEG 95-99 - ROTTERDAM - TEL. 118575 3 lijnen

FRIESCH-GRONINGSCHЕ HYPOTHEEKBANK N.V.

EN AANGESLOTEN BANKEN

Amsterdam - 's-Gravenhage - Groningen - Rotterdam

Gelden beschikbaar

De Directie: Mr. M. J. BOS Mr. J. WILKENS
Mr. F. C. KLEYN Mr. J. DE WILDE

N.V. v/h van Driel & van Ommeren
MACHINEFABRIEK

voor het vervaardigen van hulpwerktuigen en onderdelen voor de scheepvaart, in staal en non-ferrometalen. Draaien, fraisen, plaat- en bankwerk, autogeen, electrisch en argon arc laswerk.

Tel. 75225 - Charloissche Hoofd 37, Rotterdam, Tel. 77150

Fa. W. VAN 'T HART & ZONEN

TELEFOON 39416-33267-50699-32280

- Classificeren en volledig onderhoud van schepen.
- Reinigen van alle typen stoomketels
- Vervanging dek- en machinekamerpersoneel
- Onderhoudswerkzaamheden van constructiebouw.
- Zandstralen van alle voorkomende werkzaamheden.
- Mastiekwerkzaamheden

DRIJVENDE LICHT-, LICHT- EN ZANDSTRAAL-INSTALLATIES
HUDSONSTRAAT 37-39 - ROTTERDAM - W.

N.V.
W. A. HOEK'S

MACHINE- EN ZUURSTOFFABRIEK
Hoofdkantoor en Machinefabriek te Schiedam

COMPRESSORS voor alle gassen en iedere druk.
INSTALLATIES voor de bereiding van zuurstof, stikstof, enz.

TRIPLEX & BOARDHANDEL

D. BRAND

„Picus”-Betontriplex - Meubelplaten - Deuren

Spangesekeade 115 - ROTTERDAM
Tel. 01800 30231-51995

**Scheeps-
reparatie-
bedrijf**

en Machinefabriek

Waalhaven Pier 8 - Rotterdam
Telefoon 77610 (3lijnen)
Na 18 uur: 73554, 70341, 41782, 171502

U wordt snel ingelicht

over gebeurtenissen in binnen- en buitenland, als U op een goed ochtendblad geabonneerd bent. Terwijl U slaapt, stroomt nieuws binnen uit het gehele land en uit alle delen der wereld. Het Algemeen Dagblad wordt 's nachts gedrukt en 's morgens vroeg bezorgd.

- onafhankelijk
- actueel
- sport
- markt- en beursberichten (o.a. New York)
- belangwekkende advertentiepagina's
- onderhoudende lectuur
- vrouwenrubriek
- tekenverhalen
- geïllustreerde feuilleton

Algemeen Dagblad

Rotterdam, Witte de Withstraat 73

De fineerimport

K. MAC-LEAN Jr.

Jacob Catsstraat 113-115, Rotterdam, Tel. 0.1800-40735-88508

ZOJUIST ONTVANGEN:

WENGÉFINEER, quartier en dosse

OREGON-PINEFINEER, quartier ± 40 cm breed

N.V. Scheepsbouwwerf - Machinefabriek

„DE KLOP”

Industrieweg 4

Sliedrecht

The Rotterdam Exterminating Cy. and Ships-Maintenance Service

TELEFOON 30958 - GIRO 478901 - POSTBUS 950

Storework

Owner: B. F. Muurlink

Schoonmaak en onderhoudswerk - Gouvernestraat 7 - Rotterdam

N.V. BOELE'S

Scheepswerven en Machinefabriek
BOLNES

Nieuwbouw en reparatie

N.V. Betonfabriek DE METEOR

DE STEEG
Tel. Velp K 8302-3344

Fabriek van kwaliteits betonartikelen

Cellophane
GED. MERK
Plastics

Inlichtingen en
monsters
op aanvraag

SIDAC N.V. - UTRECHT

★ Westerdijk 16 — Telefoon 13992-13993

N.V. Rubberfabriek
BAKKER & ZOON
RIDDERKERK

*Technische
Rubberartikelen*

B. DE GRAAF

TELEFOON 78451-78454

C. van der GIESSEN EN ZONEN'S
SCHEEPSWERVEN N.V.
KRIMPEN AAN DEN IJSSEL

*Serien in
elk serin!*

ANNO 1774

A. VAN HOBOKEN & Co.
BANKIERS
ROTTERDAM
PARKLAAN 32-34

BIJKANTOREN:
's-GRAVENHAGE
RHENEN

CORRESPONDENTSCHAP:
WIJK BIJ DUURSTEDEN

DE ROTTERDAMSCH
DROOGDOK MIJ N.V.

VERPLEGING èn ONDERWIJS

ontvangen de patienten van

Het Nederlands Studenten Sanatorium te Laren (NH)

Leest de interessante brochure: „HET HOE, WAT, WAAROM VAN HET NEDERLANDS STUDENTEN SANATORIUM”, op aanvraag gratis verkrijgbaar bij het Centraal Bureau van de Stichting Het Nederlands Studenten Sanatorium, Keizersgracht 632, Amsterdam (C), Telef. 64488.

Steunt het werk dezer stichting, die financiële hulp van particuliere zijde nog niet ontberen kan!

Postgiro-rekening No. 91323, A'dam.

Bakker n.v.

Machinefabriek

en

Staalgieterij

RIDDERKERK

N.V. SCHEEPSWERVEN
„PIET HEIN”

voorheen

FIRMA W. SCHRAM & ZONEN

WERVEN TE BOLNES
EN PAPENDRECHT

Twee dwarshellingen, elk 115 mtr.
lang. Overdekt droogdok 116x30
meter, geschikt voor het zwaarste
materiaal.

Telefoonnummers Rotterdam
71354. Dordrecht 3774

„LASSEX”

BESCHERMER
VOOR ALLE
IJZERWERKEN

Bevordert
deugdelijke las

**N.V. EERSTE
VLAARDINGSE
VERFFABRIEK**

VLAARDINGEN
Telefoon 3692

10e Jaargang No. 9

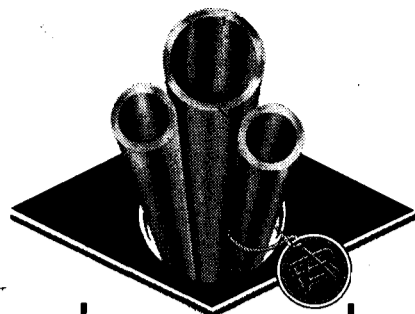
september 1958

DE DRIEMASTER

MAANDORGAAN

VAN DE JONGEREN ORGANISATIE VRIJHEID EN DEMOCRATIE

NAADLOZE
STALEN
BUIZEN

N.V. Rijnstaal
v/h J. W. OONK & CO.

ARNHEM

Tel. 24941/45 Postbus 42

(Miljoenen) Dans Macabre

Prinsjesdag is een (gelukkig) in ons volk gewortelde traditie. Een traditie, die meer nog dan vroeger, intenser wordt aangevoeld en meebeleefd, naarmate de wonderen van de moderne techniek tot een volmaakte ontwikkeling komen.

Wij denken hierbij niet alleen aan de radio, maar ook aan de televisie, die dit jaar honderdduizenden landgenoten van Roodeschool tot Maastricht en van Katwijk tot Ootmarsum in staat stelde op de eerste rang getuige te zijn van de grote luister, die voor Prinsjesdag nu eenmaal kenmerkend is.

Prinsjesdag is één van de hoogtepunten in ons staatsrechtelijke bestel, dat het volk nader tot het parlementaire leven brengt, zoals het in een waarlijk democratische staat ook behoort te zijn.

Het is echter te betreuren, dat in de Troonrede van al die luister weinig overbleef. En zo resteerde alleen de uiterlijke pracht en praal voor ons volk.

De Troonrede kon dit niet geven, omdat zij qua stijl en opzet het volk niet vermocht aan te spreken. Er ging geen luister van uit, geen inspiratie in een bevattelijke taal. Het bleef een dor geheel, wemelend van gemeenplaatsen.

„Als men niet beter wist, zou men denken, dat het ministerie louter uit rentmeesters en notarissen is samengesteld”, zo merkt het Algemeen Handelsblad volkomen terecht op.

Is het wonder, dat aldus deze rede in brede kring niet de belangstelling en het begrip heeft gevonden, die zij in feite toch eigenlijk verdient?

Bekijkt men de inhoud van Troonrede en Miljoenennota nuchter, dan heeft men alle reden om zich te verbazen.

Een grappenmaker-ingezonden-stukken-schrijver in de Volkskrant typeerde het aldus: „een begroting voor Nederland indienen met een tekort van anderhalf miljard getuigt van een humor of een moed, die beloond moet worden”.

Een sarcastische reactie weliswaar, waaraan wij toch niet voorbij willen gaan, omdat zij in wezen de spijker op de kop slaat. Wellicht zien wij het in de ogen van moderne economen en politici te conservatief.

Maar wij zijn toch altijd nog geneigd de staatshuishouding te vergelijken met een

doodgewone gezinshuishouding, waar men de tering naar de nering zet en de eindjes keurig aan elkaar tracht te knopen.

Zo niet de Staat, die het in koele bloede aandurft een tekort aan te kondigen van liefst anderhalf miljard, alsof dit de gewoonste zaak van de wereld was.

Welk nut heeft de bestedingsbeperking gehad? De Staat is rustig met zijn uitgaven doorgegaan en van enige vermindering is weinig te bespeuren en zij geschiedt althans in een veel te langzaam tempo.

Hoe wil men nu het tekort van anderhalf miljard wegwerken?

Allereerst door 800 miljoen via de kapitaalmarkt te verkrijgen. Wij zijn erg benieuwd in hoeverre de kapitaalmarkt zich vlot genoeg zal tonen om aan een dergelijk beroep gehoor te geven. En tevens zijn we buitengewoon benieuwd tegen welk rentepercentage zal moeten worden geleend.

De bekende woningbouwlening tegen liefst 6% doet ons in dit opzicht bepaald niet al te optimistisch zijn.

Hoe moet nu het verdere tekort worden weggewerkt?

In feite weet de regering het zelf niet. Zij denkt kennelijk aan een afschaffing van de huur- en zuivelsubsidies. Vager en aarzelender hebben we het werkelijk nog niet meegemaakt.

De regering heeft zelf n.l. niet beslist om die subsidies ter dekking van het deficit af te schaffen.

Neen, zij strekt met een vertwijfeld gebaar de handen omhoog zich wendend tot de Sociaal Economische Raad met de smeekbede, liefst vóór 1 december a.s. een advies uit te brengen inzake de eventuele afschaffing van deze subsidies.

De regering acht zich dus zelf in dit opzicht niet competent en leunt rustig tegen de S.E.R. aan. We kunnen een dregelijk optreden slechts zien als een politieke devaluatie van de ergste soort.

En zo blijft alles eigenlijk in de lucht hangen. Onbegrijpelijker wordt de zaak nog als men na de vaagheid over de subsidiepolitiek leest, dat de regering een zo groot mogelijke stabiliteit van lonen en prijzen van het grootste belang acht.

Hoe dit weer valt te rijmen met een eventuele afschaffing van de subsidies, zal voor een elk wel een groot raadsel blijven.

Kortweg de regering zit thans reeds in een ernstige impasse. Want nauwelijks was de Troonrede uitgesproken en de Miljoenennota verschenen, of de voorzitter van de socialistische vakbeweging het N.V.V. kondigde, nog voor dat de S.E.R. zelfs een begin heeft gemaakt een advies op te stellen, aan, dat zijn vakbond niet zal meewerken aan duurdere melk en hogere huren.

Zijn we wel ingelicht, dan zouden ook uit de kringen van de christelijke en katholieke vakbonden dergelijke geluiden zijn te vernemen.

Een steeds toenemend deel van ons volk gaat er zo langzamerhand genoeg van krijgen. Het huidige kabinet vertoont ernstige ouderdomsverschijnselen, gebrek aan inspiratie en moed om de moeilijkheden het hoofd te bieden.

Zij vangt deze niet op, doch verschuift ze slechts naar andere instanties en naar een verre toekomst.

Een andere regering met een frisse aanpak zou dringend gewenst zijn. Wellicht zullen we hierop nog moeten wachten tot 1960, het jaar van de Kamerverkiezingen. Moge dit slappe gedoe ons inspireren juist niet het hoofd in de schoot te leggen en moge het een aansporing zijn aan de hand van deze gebeurtenissen het liberalisme te versterken.

De kansen voor de liberale gedachte zijn werkelijk groot. Vooral op dit ogenblik.

De jongste Staten- en Raadsverkiezingen hebben dit duidelijk bewezen.

Over twee jaar zal een nieuwe Kamer worden gekozen. Opdat wij ons thans reeds mentaal op deze strijd voorbereiden!

G. S.

APOLLO PAVILJOEN

APOLLOLAAN 2 - AMSTERDAM - TELEF. 712410

Restaurant: iets aparts
„Franse Zaal” voor partijen uniek
Terras: een dorado aan het water

Conceptresolutie van de J.O.V.D. inzake de vakbeweging

Pre-advies bespreekt o.m. de positie van de Nederlandse Vakcentrale

Naar de ons door het hoofdbestuur van de J.O.V.D. verstrekte opdracht hebben wij het voorrecht de leden een concept-resolutie inzake het vraagstuk van de vakbeweging voor te leggen, van de volgende inhoud:

De Jongeren Organisatie Vrijheid en Democratie, enz., overwegende:

- dat de werknemersorganisaties in ons huidige maatschappelijke bestel een positieve, historisch gegroeide functie hebben door het mede bepalen van het sociaal-economische beleid;
- spreekt als haar oordeel uit:
- dat het aanbeveling verdient, dat de werknemers zich organiseren, teneinde de mogelijkheid te hebben mee te spreken in het bepalen van het sociaal-economisch beleid, doch dat het stelsel moet worden afgewezen waarbij een werkkring slechts toegankelijk is voor georganiseerden;
- dat een liberale voorkeur dient uit te gaan naar een werknemersorganisatie, die de ondernemingswijze productie aanvaardt;
- dat liberale werknemers zonder bezwaar kunnen toetreden tot de Nederlandse Vakcentrale (N.V.C.) of algemene, niet tot een vakcentrale aangesloten organisaties;
- dat het tot de taak van de vakbeweging behoort de economische en sociale belangen van de leden — in het bijzonder wat betreft de arbeidsomstandigheden — te behartigen met gebruikmaking van alle wettelijke middelen;
- dat absoluut moet worden voorkomen, dat een werknemersorganisatie wordt gebruikt voor het verwezenlijken van politieke doeleinden;
- dat de democratie eist, dat in alle sectoren van de vakbeweging democratische verhoudingen worden bewaard en waar deze verloren zijn gegaan, worden hersteld;
- dat met name de houding van de drie grote vakcentrales (N.V.V., K.A.B., C.N.V.) ten aanzien van de N.V.C. en vele niet bij een centrale aangesloten organisaties de toets der kritiek niet kan doorstaan, en
- dat het de taak van een liberale politiek is mede te werken aan het wijzigen van situaties, waarin werknemersorganisaties, wier bonafiditeit boven elke twijfel verheven is, in hun rechten tekort wordt gedaan; en gaat over tot de orde van de dag.

Pre-advies

De goede traditie wil, dat er bij een concept voor een resolutie een pre-advies verschijnt. Daarin wordt het voorgestelde wat verduidelijkt en vooral aanbevolen. Wat het laatste betreft kunnen wij kort zijn:

Beraadt U goed over het concept, stel weloverdachte wijzigingen voor bij de gelegenheden waarbij wij de resolutie ter discussie stellen, aanvaardt tenslotte het resultaat van het werk van de gehele J.O.V.D.

Wat het eerste betreft moeten wij iets uitvoeriger zijn, al willen wij ons ook hier beperken. Het concept spreekt grotendeels voor zich zelf.

Waarom gaf het H.B. ons opdracht ons te beraden op het „vakverenigingsvraagstuk” en een resolutie voor te bereiden?

Niet alleen omdat het vakverenigingsvraagstuk een vraagstuk is in die zin, dat aan de vakbeweging, aan

de werknemersorganisaties nog vele feilen kleven. Feilen met betrekking tot organisatievorm, werkwijze en onderlinge verhouding. Voor de liberalen is „de vakvereniging” nog te veel een vraagstuk in die zin, dat de liberaal er (nog) geen weg mee weet, er liever niet officieel over spreekt. Daarom meende het H.B. dat de J.O.V.D. er eens een woord over moest zeggen.

Het gaat er niet om, of men zelf meent, dat het lidmaatschap van een vakvereniging voor de eigen persoon nodig of nuttig is. Het gaat er om, dat „een vakvereniging” een feit is. Een historisch gegroeid feit. Het gaat er tevens om, dat „de vakvereniging” een, eveneens historisch gegroeide taak in ons maatschappelijk leven heeft. Met deze feiten heeft ook een liberale politiek in het raam van het grote geheel rekening te houden. Doet zij dat niet, dan verstaat zij de geest van haar tijd niet.

Tegen deze achtergrond willen wij nog enkele punten uit het concept belichten.

◆ ◆ ◆

1) In het concept wordt de aanbeveling uitgesproken tot (vrijwillige) organisatie van de werknemers. Daarbij wordt bewust in het midden gelaten, op welke wijze. Er is nog immer een discussie gaande in ons land over de vraag: verticaal of horizontaal.

Wij blijven daar buiten, dat is een aangelegenheid van de vakbeweging zelf. Onze aanbeveling is gericht op „het organiseren” en gebaseerd op de ervaring dat de individuele werknemer niet voldoende invloed kan uitoefenen op arbeidsvoorwaarden, etc. Daarvoor mist hij en de kennis en de macht.

◆ ◆ ◆

2) In het concept wordt de N.V.C. genoemd als organisatie, waarbij men zich als liberaal werknemer zonder bezwaar kan aansluiten. Dit betekent niet, dat wij liberale werknemers aanbevelen zich juist bij de N.V.C. aan te sluiten. Wij geloven slechts dat er tegen aansluiting bij de N.V.C. geen bezwaar is. Dit in weerwil van de kwade reuk waarin de N.V.C. (naar ons na uitvoerige informaties bleek, ten onrechte) bij velen staat.

Wij willen ons onthouden van een oordeel over het ontstaan van genoemde reuk, al merken wij op, dat dat ontstaan niet is opgetekend in de fraaiste bladzijden van de geschiedenis der „bonafide” vakbeweging.

De N.V.C. voldoet het meest aan de in het concept genoemde criteria t.a.v. werknemersorganisaties. Mutatis mutandis geldt een en ander ook voor tal van niet bij een centrale aangesloten organisaties.

◆ ◆ ◆

3) De taak van de vakbeweging is in het concept omschreven, een grens is aan haar werkerterrein gesteld, haar middelen zijn bepaald. Ten aanzien van het laatste, de middelen, tot slot nog het volgende.

Alle wettelijke middelen staan de vakbeweging ten dienste. Dat is het eenvoudigste en reëelste uitgangspunt. Is de gemaakte opmerking overbodig? Geenszins. Tot de wettelijke middelen behoort ook het stakingsrecht. Dat recht willen wij voor de vakbeweging gaarne verdedigen. Waarmee niet gezegd is, dat wij oprechte liefhebbers zijn van „de boel maar plat jongens!” Wel menen wij, dat het de werknemers en hun organisaties vrij moet staan na rijp beraad en in laatste instantie van het stakingsrecht gebruik te maken. Het wanneer en het hoe hiervan is aan de werknemers zelf ter beoordeling. Geëist kan slechts worden: rijp beraad; onderzoek van alle andere mogelijkheden. Het stakingsrecht behoort tot die privileges, waarvan het ontbreken de burger onder een ernstige gewetensdwang kan plaatsen.

Commissie ter bestudering van het vakverenigingsvraagstuk, ingesteld door het hoofdbestuur der J.O.V.D.

Liberaal studieweekend over het Hoger Onderwijs Oproep aan de Studenten

Steeds meer wordt de aandacht op ons Hoger Onderwijs gevestigd. In alle Westeuropese landen is men er van overtuigd, dat de ontwikkeling, die het H.O. de laatste jaren doormaakt en in de komende jaren zal gaan doormaken, van het allergrrootste belang is voor de toekomst.

Ook in ons land is het H.O. in beweging. Maar hoe het zich zal ontwikkelen; waar we uiteindelijk met het H.O. terecht zullen komen, weet eigenlijk niemand. En toch is het belangrijk de richting van de ontwikkelingsgang op de voet te volgen en waar zo nodig te beïnvloeden.

Op initiatief van het Tweede Kamerlid mr F. G. van Dijk wil een commissie bestaande uit hoogleraren, afgestudeerden en studenten uit de V.V.D. wat dieper op de problemen van het Hoger Onderwijs ingaan.

De commissie stelt zich voor op 13 en 14 december a.s. een conferentie te beleggen waar hoogleraren, zojuist afgestudeerden en studenten over verschillende vraagstukken uit het H.O. van gedachten kunnen wisselen. De vraag welke kant de universiteit opgaat en wat het doel van de studie eigenlijk is, zijn vraagstukken, die juist voor de liberaal zo belangrijk zijn.

Op de studiedagen zal het woord gevoerd worden door prof. dr C. J. F. Böttcher uit Leiden, dr J. N. van de Ende, Rector van het Thorbecke Lyceum te Den Haag, mej. mr. A. de Waard, wetenschappelijk ambtenaar van de Groningse Universiteit en door de student O. L. O. de Witt Wynen.

Deze sprekers zullen o.a. het woord voeren over studievrijheid, algemeen vormend of gespecialiseerd V.H.M.O., voorlichting aan eerstejaarsstudenten en over de materiële behoeften van de student.

De besprekingen zullen in Delft gehouden worden en zullen een kleine twee dagen duren. Binnenkort zullen nog nadere mededelingen over het studie-weekend bekend worden gemaakt.

Wanneer er onder de lezers liberale studenten zijn, die de besprekingen willen meemaken (congreskosten zijn er niet aan verbonden!) kunnen zij zich opgeven bij de secretaris van het comité van voorbereiding, F. A. Hoogendijk, Paulinastraat 88, Den Haag (tel. 850678).

Bezoekt het Centraal Kader te Amersfoort

Interessant programma op Zondag 28 september

Het Centraal Kader van de J.O.V.D. stelt zich voor op ZONDAG, 28 SEPTEMBER a.s., in Hotel Franke te Amersfoort een kaderdag te beleggen, waar de resoluties inzake BEZITSVORMING en VAKVERENIGING ter sprake zullen komen.

Aanvang 10.30 uur, met bespreking van de resolutie over de bezitsvorming. Inleider C. A. Franken.

's Middags te 14.00 uur bespreking van de resolutie over de vakvereniging. Inleider B. de Boer Lzn.

De reiskosten boven f 6.— worden door het H.B. vergoed. Alle geïnteresseerden in deze resoluties, en welke J.O.V.D.'er is dat niet, wordt verzocht op deze belangrijke bijeenkomst reeds hun oordeel, eventueel voorlopig, te geven.

STALEN
KANTOORMEUBELN
GISOLAMPEN

MARGINALIA

Hup Koersen!

Woen in de vaderlandse tuin de helmenaffaire welig bloeide heeft de heer Kitmeester voorgesteld om het Directoraat Materieel Landmacht door een aantal deskundigen door te laten lichten. Deze deskundigen konden dan rapport uitbrengen over de heersende verre van matse toestanden en voorstellen tot verbetering doen.

Nu is een voorstel van liberale zijde over het algemeen niet buitensporig populair, al dat oppositiedoe is maar niets en het brave kiezerspubliek moet niet gaan denken, dat daar ooit wat goeds uit kan voortkomen.

Dus verwierp de Kamer de motie-Kitmeester met 107 tegen 17 stemmen en nam wel de motie-Vermeer aan, die ten doel had een commissie van Kamerleden het noodzakelijke onderzoek te laten verrichten.

Deze Kamercommissie is naarstig aan het werk gegaan. Helemaal is dit echter een materie voor deskundigen en met alle respect voor Kamerleden, zij zijn niet in staat gebleken snel met resultaat te komen. In jeite schijnt de commissie-Koersen niet vijster hard opgeschoten te zijn en zal het eindrapport nog wel maanden op zich laten wachten.

Anders is het met een commissie van deskundigen, die hetzelfde werk doet. Vrolijk en vriendelijk, zoals ons aller minister Staf geard is, heeft hij in strijd met de Kameruitspraak ook wat knappe jongens op het spoor gezet en zij zijn wel opgeschoten. Deze commissie is met haar rapport zo goed als klaar en vol verwachting klopt nu het hart wat er met dit manuscript gaat gebeuren.

Het is wel jammer, dat door een naargeestig politiek spel de D.M.L.-zaak nog meer vertroebeld is dan zij van huis uit al was. De beste oplossing is wellicht, dat de commissie-Koersen haar onderzoek wat bekort; in deze kwestie gaat het beslist meer om de knikkers dan om het spel, al is dit in de vaderlandse politiek vaak een moeilijk houdbaar standpunt.

Touwtrekken om Sofokles

In de ter tafel liggende wetsontwerpen op onderwijsgebied komt de z.g. klassieke opvoeding er beslist niet best af. Met name het Grieks loopt gevaar voor een goed deel van de lesroosters te verdwijnen en uit protest hiertegen heeft een vijftal professoren een brochure geschreven met als titel de vraag: „Is de Griekse literatuur vertaalbaar?”

Het is duidelijk, dat de auteurs

tot een ontkennend antwoord komen. Natuurlijk is het mogelijk een stuk proza uit het Grieks in het Nederlands te vertalen, maar het zal aan bijna niemand gegeven zijn om dit op zo'n manier te doen dat er niet iets van de muzikaliteit of sfeer verloren gaat. Dies trekken de professoren te velde tegen minister Cals en brengen zij zwaar geschut in stelling om hun standpunt uiteen te zetten.

Zelfs degene, die van zijn Griekse lessen de meest zure nasmaak overgehouden heeft zal de schrijvers van de brochure gelijk moeten geven. Iedere vertaling, uit welke taal ook, blijft onvolkomen en is in het gunstigste geval een fraaie herschepping.

Interessant ware echter te weten hoeveel gymnasiasten, moeizaam van bladzijde tot bladzijde door Ilias of Odyssee gestrompeld, na de schooljaren vol dankbaarheid hieraan terugdenken. Met andere woorden, hoeveel schoonheidsgenot of levensinzicht als gevolg van deze lessen hun deel is geworden. Daarnaast rijst de vraag wat er met deze uren wel gedaan had kunnen worden op het punt van begrip voor literatuur of de Griekse beschaving in haar geheel.

De professoren hebben gelijk, de Griekse literatuur is niet jeilloos te vertalen. Doch waar het bij ons onderwijs aan mankeert is, het gericht zijn op de praktijk.

Veel schoolse kennis vervaagt in een verbijsterende korte tijd, maar verkregen inzicht is op het startblok naar de maatschappij een vaste en gelukkige basis. Minister Cals is beslist niet de minst geslaagde coach, dachten wij zo.

Oppositieel gedartel

De recente wethoudersverkiezingen hebben zo hier en daar nog al wat stof doen opwaaien. De krachtsverhoudingen tussen de verschillende partijen in de gemeenteraden zijn nu eenmaal maar zelden zo, dat er mathematisch duidelijk een bepaalde zetelverdeling in het dagelijks bestuur uit voortvloeit. Bovendien zijn er lichte en zware zetels, er is getrek aan plaatsen in raadscommissies, enfin, voor de liefhebbers in politiek geschipper ligt hier een rijk terrein van actie.

Vooral de wethouderskwestie in Amsterdam is — hoe kan het anders — met veel vuurwerk gepaard gegaan. Men kent het verhaal, de P.v.d.A. kwam van 17 op 15 zetels en de V.V.D. ging van 5 naar 9. Hiermede steeg de V.V.D. in de Amsterdamse raad qua grootte tevens van de vijfde naar de tweede plaats.

De P.v.d.A. zwichtte voor de oude liberale wens het aantal wethouders van 7 op 6 terug te brengen, doch claimde tegelijkertijd de helft van deze plaatsen, daarin gesteund door de K.V.P. en de protestants-christelijke fractie.

Aan de V.V.D. was één zetel toegedacht. De heer Le Cavelier, de liberale fractievoorzitter, accepteerde dit niet, tenzij een aantal voorwaarden werd ingewilligd. De andere partijen namen dit regeringsprogramma weer niet en dus nam de heer Le Cavelier geen wethoudersbenoeming aan.

Aan deze houding lagen voornamelijk twee overwegingen ten grondslag. Eerstens zou de V.V.D. in het dagelijks bestuur volkomen geïsoleerd zitten, ten tweede zou de V.V.D.-fractie fatsoenshalve met haar critiek gebonden zijn. Achter beide punten is een vraagteken niet misplaatst.

Wanneer de oorspronkelijke eis van de V.V.D., nl. twee zetels in het college ingewilligd was zouden de V.V.D.-vertegenwoordigers evenzeer geïsoleerd zijn geweest. In een college van zeven man met een socialistische burgemeester, en twee socialistische wethouders plus een katholieke coalitiegenoot blijft het absolute overwicht „ter andere zijde” immers gegarandeerd. Toch zou de liberale fractie met deze verdeling accoord zijn gegaan, maar het isolement was er niet minder pijnlijk om geweest.

Dat een fractie niet veel critiek meer uit kan brengen indien een geestverwant in het dagelijks bestuur vertegenwoordigd is blijft evenzeer open voor discussie. Het zou in de gemeenteraden een saaie bedoening worden wanneer deze gedachte school maakte. Ten alle tijde blijft een college van B. en W. verantwoording schuldig tegenover de gehele raad en niet alleen tegenover de partijen zonder vertegenwoordiger in het college.

De Amsterdammers hebben zich uitgesproken voor meer liberale invloed in het bestuur der stad. In het uiterst belangrijke dagelijks bestuur is dit niet tot uiting gekomen, een ongelukkige ontwikkeling, want op zijn minst genomen zou het 't proberen waard zijn geweest.

Tegen de vlekken

Naar aanleiding van het landelijk gekrakeel over de wethouders schrijft het Vrije Volk o.m.: „In Amsterdam heeft de V.V.D. echter een vlek opgelopen, die de schoonheid waarop deze partij zo prat gaat, grondig heeft bedorven”.

Wij geloven niet, dat de V.V.D. prat gaat op schoonheid, dit lijkt ons meer iets voor een rederijkerskamer en derzelve producten. Doch de sneer is wel te begrijpen, alhoewel niet te bewonderen.

In de eerste plaats is een partij

niet gebrandmerkt door de daden van een of meerdere van haar vertegenwoordigers. Wij dachten dat vooral de P.v.d.A. hier meer begrip voor op zou brengen.

In de tweede plaats eist het politiek fatsoen aan te nemen, dat vertegenwoordigers in een openbaar lichaam handelen zoals zij dit tegenover zichzelf en hun kiezers verplicht zijn. Over de juistheid van een standpunt kan men discussiëren, doch het is onjuist om, zoals het Vrije Volk het in het betreffende artikel doet, de houding van de Amsterdamse V.V.D.-fractie af te schilderen als een vlucht voor verantwoordelijkheid.

Zoals vanouds geeft het Vrije Volk ook hier weer de neiging ten beste liever propaganda dan voorlichting te bedrijven.

Bureaustoelen met gluton

De nieuwe begroting is er, maar minister Zijlstra heeft nog een postje van 51.600 gulden om op de oude begroting weg te stoppen! Dit zijn de kosten van het Bureau voor Aardolieproducten, opgericht in november 1956 ten tijde van de Suezcrisis, toen olieschaarste dreigde.

In december 1956 werd met het bevaarbaar maken van het Suezkanaal begonnen en in het voorjaar 1957 voeren de tankers er al weer blij en sierlijk doorheen. Maar het bureau, het werkte door! Pas in juni kwam men tot de gedachte dat deze instelling niet overdreven veel nut meer had en beter verdwijnen kon.

Nu is een weggegooide halve ton geen doodsstek voor de schatkist, we zijn nog wel andere dingen gewend. Doch met wat zakelijk inzicht had men van dat bedrag heel wat meer plezier kunnen beleven. Als door een efficiënt beheer deze en soortgelijke grapjes vermeden konden worden hoefde minister Hofstra niet zo te zwoeven bij het aandraaien van de belastingschroef.

En gaarne gunnen wij deze minister bij voornoemde bezigheid wat ontspanning.

G. D.

Wat mevrouw Buddingh wél zei

Mevr. Buddingh-de Vries Lentsch zond ons de vorige maand een artikel als reactie op de beschouwing van Frits Wagenmaker.

In de aanvang van dit stukje schreef zij: Ik kan de gedachtenwereld van het artikel van F. Wagenmaker in het algemeen zeer wel volgen en op verschillende punten zelfs beamen.

Door een vergissing onzerzijds kwam er te staan: niet volgen en zelfs niet beamen.

waarvoor onze excuses!

FABRIEK VAN COMPOSITIEVERVEN
DELFT - HOLLAND

ADURITA

emaille- lakken

leverbaar in iedere kleur

Blank en zwart: een tegenstelling

De laatste tijd worden we in de krantenberichten veelvuldig geconfronteerd met de problemen rond de tegenstelling blank-zwart.

Zelfs in Engeland — waar men zoiets allerminst zou verwachten — hebben zich rassenrelletjes voorgedaan. De namen van gouverneur Faubus en Little Rock staan doorlopend in het centrum van de belangstelling.

Wij zijn geneigd in deze kwestie snel een oordeel te hebben. Ons gevoel zegt ons, dat het verkeerd is tegenstellingen te scheppen tussen mensen van ongelijke huidskleur.

Er is natuurlijk geen goed woord te vinden voor de onruststokers in Londen, die kleurlingen afranselden alsof het misdadigers waren. De rechter heeft dan ook zware straffen aan deze veelal jonge knapen opgelegd.

Overal in de wereld zien we moeilijkheden ontstaan, wanneer zwart en blank met elkaar in contact komen. Het grootste trefpunt in deze is Afrika.

Onlangs zagen wij in een Engelse krant een foto, waarop een neger-huisje met de grond gelijk werd gemaakt door werklieden in opdracht van de regering. In het onderschrift stond, dat op deze manier de negers het leven onmogelijk wordt gemaakt. Zelfs hun enige bezit: hun huis wordt hun nog afgenomen en vernietigd.

Eén dezer dagen hadden we hierover een gesprek met een hoge Nederlandse functionaris, die in Afrika woont. Wij vertelden hem, dat die foto in die Engelse krant ons niet zo gunstig had gestemd over de daden van de blanken in Afrika.

De Afrikaanse Nederlander antwoordde, dat het zeer moeilijk voor ons Europeanen is om een goed oordeel over het rassenprobleem te hebben, indien wij niet zelf in Afrika of in het zuiden van de Verenigde Staten hebben gewoond.

„Wat die foto betreft: dat is een verdraaide voorstelling van zaken door de Britse links georiënteerde pers. Dit gebeurt nog al eens!

Inderdaad worden er „huizen”, meestal bestaande uit opgestapelde benzineblikken en wat stroo met de grond gelijk gemaakt. Maar dan is dit negergezin eerst een echt huis daarvoor in de plaats gegeven. Het huisje van de neger wordt daarom vernietigd om een ander negergezin niet de kans te geven zich daarin te vestigen. Anders komen we nooit uit deze woonproblemen.”

Aparte steden

Hierop vroegen wij onze zegsman wat zijn mening was over de verhouding blank-zwart in de toekomst in Afrika. „Zouden de blanken over enkele tientallen jaren niet gedwongen worden uit het zwarte werelddeel weg te trekken?”

„Wanneer een strenge politiek van apartheid wordt gevoerd, zullen de blanken er „altijd” kunnen blijven. Van een wezenlijke strijd tussen Afrikaners en negers is geen sprake.

De negers hebben lang niet die aspiraties, die veelal aan hen worden toegeschreven. Natuurlijk zijn er een aantal, die het met de huidige gang van zaken niet eens zijn, doch dit is maar een klein percentage.

De politiek van de regering is er op gericht de apartheid in zijn volle consequenties door te voeren. Zij is er zelfs onlangs toe overgegaan bepaalde posities alleen voor blanken toegankelijk te verklaren.

De ongeschoolde blanke arbeiders kregen concurrentie van de negers. En hoewel de socialistische partijen in Europa het hardst schreeuwen over de onrechtvaardige toestanden in Afrika, zijn het de arbeiders in Afrika, die het meest voor de apartheid geporteerd zijn. Zij voelen zich het eerst door de negers bedreigd in hun dagelijks brood.

Het hebben van negers als arbeidskrachten is overigens niet zo aantrekkelijk voor vele bedrijven. De negers werken net zo lang tot zij geld genoeg hebben om een vrouw te kunnen kopen. Wanneer ze het vereiste bedrag bij elkaar hebben, houden ze gelijk op met werken.

Wanneer ze hun vrouw eenmaal hebben, laten ze haar werken en doen zelf niets meer. De laatste tijd kon men wel eens in industriële kring vernemen, dat sommige vroeger werkende negers weer in de bedrijven terugkeren. Maar dit kan best zijn om geld te verdienen om een tweede vrouw te kunnen kopen!

De Afrikaanse regering wil nu buiten de blanke steden zoals Johannesburg en Kaapstad, enz. op ongeveer 70 km afstand van deze steden zgn. zwarte steden gaan bouwen.

Dit houdt in, dat daar de negers een eigen gemeenschap krijgen, zoals zij die ook in hun kraal hadden en hebben. Dit zal tevens de moraal van de negers ten goede komen, daar zij altijd gewend zijn onder strenge leiding te leven. In de steden verwaterde dit gezag maar al te vaak en kwam men tot excessen.

De bedoeling van deze steden is, ze geheel te laten besturen door negers.

Er moeten zich negerdokters vestigen, enz. Deze steden zullen voor de blanken verboden worden, terwijl de blanke steden bijvoorbeeld 's avonds na zeven uur niet meer toegankelijk voor negers zijn.”

Onze zegsman zei, dat dit de enige manier voor de blanken is om zich te handhaven, terwijl ook een zeer groot gedeelte van de negerbevol-

king dit een goede oplossing vindt. Het is voor de blanken een kwestie van zijn of niet zijn. Wij kregen tijdens het gesprek wel de indruk, dat de blanken nooit van plan zijn Afrika goedschiks te verlaten.

Men moet hierbij inmiddels ook niet vergeten, dat alle financiële middelen — ook voor de negerbevolking — door de blanken moeten worden opgebracht.

„Indien de blanken Afrika zouden verlaten zou er een grote chaos ontstaan en de levensstandaard van de neger zou ver terug vallen.”

Hoewel wij het niet in alle opzichten met deze Nederlander, die in

Afrika woont, eens kunnen zijn, vonden wij het nuttig dit gesprek in dit verband weer te geven.

Wij zullen ons van commentaar onthouden, omdat wij zelf nooit met rassenproblemen geconfronteerd zijn geweest. Toch is het goed eens te bedenken, dat de berichten, die in Europa in de pers komen veelal incidenten zijn, die zich in Afrika voordoen. Alleen de incidenten!

Maar over het algemeen blijkt de apartheidspolitiek, die wij naar ons gevoel geneigd zijn te verwerpen, in grote lijnen te voldoen.

F. A. HOOGENDIJK

Assen verwacht ook U!

Meldt U aan als
deelnemer/ster

bij het secretariaat van de afdeling Assen, Mej. R. Doornbos, Vaart M.Z. 146, Assen, voor ons Congres, dat 25 en 26 oktober in de Drentse hoofdstad wordt gehouden.

De opgave sluit op 11 oktober, meldt U er tijdig aan!

Bespaar ons en U zelf veel moeite door het congresgeld vooral tijdig over te maken!

ONDERGETEKENDE:

Naam:

Straat:

Woonplaats:

geeft zich op als deelnemer/ster aan het Congres 1958 op 25 en 26 oktober te Assen.

Het congresgeld ad. f 10.— zal door hem/haar worden voldaan op de rekening van de J.O.V.D., afd. Assen, bij de Rotterdamsche Bank te Assen, giro 882691.

Hij/Zij zorgt zelf/wenst logies door de congrescommissie. In hotel/bij particulier.

Handtekening

Voortgaande reacties op de beschouwing van Frits Wagenmaker

Waarom kan bij ons niet wat in Engels sprekende landen een realiteit is?

Als één van de beide inleiders over het vraagstuk van de „Doorbraak” op de bijeenkomst van het Liberaal gesprekscentrum te Lunteren van 26 oktober 1957 heb ik uiteraard met veel belangstelling het artikel van de heer Wagenmaker in de „Driemaster” van juni j.l. gelezen en de reacties daarop in de volgende nummers.

Hier is met betrekking tot het Nederlandse politieke leven een uitermate belangrijk vraagstuk aan de orde, zo belangrijk, dat er eigenlijk niet genoeg over gediscussieerd kan worden.

Wij hebben in Nederland politieke partijen op confessionele grondslag. Haar aanwezigheid is historisch gezien verklaarbaar, doch over dit ontstaan en de redenen ervoor wil ik het bepaald nu niet hebben. Als liberalen zijn wij vooruitstrevend; wij staan open voor al het nieuwe en van het oude willen wij slechts datgene behouden, wat in het heden en in de toekomst nog nuttig is of nuttig kan zijn.

In dit licht wil ik de aanwezigheid — heden ten dage — van confessionele partijen op het Nederlandse politieke strijdtoneel bezien.

De heer Wagenmaker zegt, dat in de V.V.D. veel ruimte met de mond, doch weinig ruimte met de daad te vinden is. Men zou zich nooit opengesteld hebben om andere bevolkingsgroepen te begrijpen. Ik geloof, dat de heer Wagenmaker de kern van de kwestie wel dicht is genaderd, maar toch in het probleem verward is geraakt.

Immers, wat zouden wij van die andere bevolkingsgroepen hebben moeten begrijpen? „Het geheim”, waarover de heer B. de Boer schrijft en dat bepaalde mensen, omdat zij dat geheim kennen, tot een groep heeft gemaakt, kan het niet zijn, want dat is een volledig theologische en geen politieke aangelegenheid. Het gaat om de sfeer, die in die andere groep heerst en die zo geheel anders is dan die van de V.V.D.; om het klimaat, dat bij ons van dien aard zou zijn, dat iemand uit een andere groep zich daar niet thuis voelt.

Wat zijn die groepen, waarover de heer Wagenmaker schrijft? Het gaat om de organisaties, die men op maatschappelijk gebied heeft gevormd uit degenen, die het zelfde „geheim” gemeen hebben. Men heeft „groeperingen” gesticht, die feitelijk aan twee eisen dienden te voldoen: Zij moesten bevatten mensen, die en over theologische problemen gelijk dachten en op maatschappelijk (politiek) gebied een zelfde standpunt innamen.

Een onmogelijke opgave

Dat dit in feite een onmogelijke opgave was is duidelijk. Immers, er zijn velen, die over politieke vraagstukken verschillend denken en over theologische kwesties gelijk en omgekeerd. In ons land was het gelijke oordeel op theologisch terrein in een bepaalde periode in het verleden het belangrijkste bindmiddel, met als resultaat nog heden ten dage de aanwezigheid van politieke partijen op confessionele basis, dat wil zeggen, partijen wier aanhangers een gelijke geloofsovertuiging gemeen hebben, waarbij het op vele punten bestaande verschillend politiek inzicht op de koop toe wordt genomen.

Het gevolg van deze situatie is, dat deze partijen eigenlijk politiek onbetrouwbaar zijn; men weet nooit wat men aan ze heeft. Verder heerst er onder vele aanhangers ontevredenheid over allerlei politieke beslissingen, die slechts mokkend worden geslikt vanwege de confessionele binding.

Nu mag men nooit zeggen, zoals enkele liberalen van de oude stem-

pel nog wel eens doen, dat politiek en godsdienst niets met elkaar te maken hebben. Het maatschappelijk leven in een hedendaagse staat wordt grotendeels door politieke beslissingen beheerst en deze beslissingen kunnen op verschillende manieren het terrein van de levensbeschouwing raken. Betekent dit nu, dat de veiligheid van een bepaalde geloofsovertuiging pas goed is gewaarborgd wanneer deze zich eveneens manifesteert in een politieke partij? Naar mijn oordeel niet.

Het is op zichzelf nog wel verklaarbaar dat, wanneer op een bepaald tijdstip in het politieke leven stringente meningsverschillen naar voren komen van levensbeschouwelijke aard, men zich van kerkelijke zijde politiek organiseert. Alle politieke geschillen, hoe belangrijk ook, worden dan ter zijde gesteld, omdat zij worden overschaduwde door het belang van de in gevaar veronderstelde levensbeschouwing.

Maar wanneer deze kwesties zijn opgelost en de politieke organisatie op confessionele basis blijft niettemin bestaan, dan vormt zich in feite langzamerhand een ongezonde toestand. Die ongezonde toestand bestaat heden ten dage in Nederland. De eens gevormde groepen op confessionele grondslag hebben politieke machtsposities verkregen. Men is zich als kerkelijke groepering op politiek en maatschappelijk gebied blijven gaan afzonderen van anderen — zelfs wanneer die anderen gelijke politieke opvattingen huldigen. Aldus zijn de beruchte zuilen ontstaan, die tot gevolg hebben gehad, dat Nederland in enkele groepen is verdeeld, welke „gescheiden van elkaar leven” en die ons volk een groot deel van de kracht, die het zou kunnen opbrengen, ontnemen.

Wij liberalen zullen mijns inziens de kiezers steeds moeten voorhouden — frapper toujours — dat er geen reële reden bestaat om heden ten dage de confessionele partijen te handhaven. „God wil iets van ons”, zo zei een voorman van de C.H.U. op een bijeenkomst van die partij vóór de jongste verkiezingen. Alsof God niet van ons allemaal iets wil. En waarom wil Hij dan speciaal in Nederland, dat er een C.H.U. is, waarom niet in bijvoorbeeld Engeland, Australië of de Verenigde Staten?

Waarom geen mandement in Amerika?

Waarom is er in die landen geen mandement van de R.K. bisschoppen, dat van de Rooms Katholieken steun aan een R.K. politieke partij verlangt? Is de geloofsovertuiging

van een ieder in ons land minder veilig gesteld dan in die landen?

Heeft het veel grotere contact tussen mensen van verschillende geloofsovertuiging door het ontbreken van de „zuilen” daar tot moeilijkheden in de kerken aanleiding gegeven? Immers neen!

En wat dit contact betreft, is de kracht van een geloofsovertuiging niet veel groter wanneer zij bestand blijkt te zijn tegen een ruime omgang met andersdenkenden? Door de zuilenvorming in ons land is er bovendien een zekere hoovaardij ontstaan. Men vindt, juist door de afzondering, zijn eigen overtuiging niet alleen veel beter dan die van een ander, maar men ziet ook op die andere overtuiging neer.

Daar waar één confessionele partij het alleen voor het zeggen heeft, of twee tezamen, komt de vrijheid juist in het gedrang, omdat men dan vaak niet bereid is een minderheid van andersdenkenden het volle pond te geven. Hierbij gaat het niet alleen om andersdenkenden op politiek gebied, maar ook — en dat mogen de voorstanders van een confessionele partij zich wel bedenken — om mensen met een andere levensbeschouwing dan die van de meerderheid.

Bij velen wordt de weg tot God verward met God zelf en velen vergeten, dat als gevolg van opvoeding, karakter en persoonlijke instelling de weg naar God anders kan en mag zijn. Men kan zich door de afzondering niet meer tot een gezonde breedte van gedachten opwerken en niet meer tot het besef komen, dat de weg van de ander geenszins slechter dan de eigen weg behoeft te zijn.

Waar het liberalisme van uit gaat

Het liberalisme gaat er van uit, dat politieke kwesties worden beslist door besluiten van een meerderheid, maar dat iedere geloofsovertuiging, ook al wordt zij door een kleine minderheid aangehangen, zich onbelemmerd moet kunnen ontplooiën. Voorts moet er steeds weer op worden gewezen, dat het feit, dat de confessionele partijen een kerkelijke binding hebben, geenszins betekent, dat de politiek die zij bedrijven op

een hoger plan staat. De praktijk heeft uitgewezen, dat dit beslist niet het geval is.

De heer Wagenmaker aanvaardt zonder dat hij het zich bewust is, de aanwezigheid van de verschillende zuilen, wanneer hij zegt, dat wij ons moeten openstellen om andere bevolkingsgroepen werkelijk te begrijpen. Hij gaat er aldus van uit, dat wij ook zo'n bevolkingsgroep zijn en vergeet, dat de liberalen en de groepen, die hij bedoelt onvergelykbare grootheden zijn!

Naar mijn oordeel moeten wij er naar streven een zodanige situatie in ons land te bereiken, dat de werkelijke politieke tegenstellingen zuiver tot uiting komen. Hiervoor is het nodig, dat de politieke partijen op confessionele grondslag verdwijnen.

Wij moeten daarbij niet vergeten, dat het proces in die richting eigenlijk reeds gaande is. Waar het mij om gaat is, dat de liberalen zich bewust moeten zijn, dat het onmogelijk is min of meer in samenwerking met de confessionele partijen het socialisme te bestrijden. Er zijn er nog te veel onder ons, die zich slechts te weer stellen tegen de Partij van de Arbeid en de K.V.P., A.R. en C.H.U. met rust laten, vergetend dat juist deze laatste partijen, door hun tweeslachtigheid de groei naar een socialistische maatschappij dag in dag uit mogelijk maken.

Deze liberalen zou ik erop willen wijzen, dat angst een slechte raadgever is, te weten de angst voor de mogelijkheid dat, als de confessionele partijen er niet meer zouden zijn, de socialisten in ons land een absolute meerderheid zouden hebben. Ik stel hier tegenover, dat het middel, dat deze liberalen menen te moeten aanwenden om het socialisme tegen te houden niet alleen volkomen ongeschikt is, maar tevens blijkt geeft van een verkeerde mentaliteit.

Wanneer derhalve — zelfs door sommige liberalen — gesteld wordt, dat wij, wanneer wij bijvoorbeeld gereformeerden en Rooms Katholieken als leden van onze partij willen winnen, eerst moeten zorgen voor een ook voor dezen aanvaardbaar klimaat, worden de rollen ten onrechte omgedraaid.

(vervolg zie pag. 6)

Wilt U schriftelijk studeren?

Kies dan een instituut, dat is erkend door de **Inspectie van het Schriftelijk Onderwijs (I.S.O.)** waarin Uw organisatie, door de **Nederlandse Jeugd Gemeenschap** is vertegenwoordigd!

Het toezicht van de I.S.O. garandeert U verantwoord schriftelijk onderwijs en, mocht zich ooit een moeilijkheid voordoen, dan kunt U zich op haar beroepen!

Vraag de lijst van erkende en voortdurend gecontroleerde instituten aan bij het

BUREAU DER I.S.O. thans DOMPLEIN 25,
UTRECHT, TEL. K 30-19530

(vervolg van pag. 5)

Wij moeten nooit in het streven, om deze mensen met bekwame spoed tot aanhangers van de V.V.D. te maken, ons eigen beginsel en onze eigen sfeer verloochenen. De fout, die de P.v.d.A. heeft gemaakt door het oprichten van de zogenaamde werkgemeenschappen mogen wij nimmer maken. Immers, daardoor wordt de verzuiling, die ook de P.v.d.A. zegt te willen bestrijden, binnen de eigen partij gehaald, zodat door deze non-confessionele partij de indruk wordt gewekt, dat het haar slechts te doen is om een zo groot mogelijke machtsvorming binnen zo kort mogelijke termijn.

De Volkskrant, het dagblad van de K.A.B., heeft in haar nummer van 26 juli j.l. een „ten geleide” gewijd aan het artikel van de heer Wagenmaker in de Driemaster en de reacties daarop. Aan het slot hiervan wordt gezegd „dat het voor buitenstaanders nuttig is dergelijke discussies te volgen, omdat er uit blijkt, dat er in liberaal-vrijzinnige kring voor andere levensbeschouwelijke opvattingen toch niet de minste ruimte is”.

Andere dan welke, vraag ik mij af. De Volkskrant wil ons tegen beter weten in ook als een confessionele partij beschouwd zien en spreekt, om de lezer te misleiden, over „liberaal-vrijzinnig”.

Het is aan ons, steeds opnieuw duidelijk te maken, dat de V.V.D. een politieke organisatie is, die zich, als iedere Nederlander, bewust is van het bestaan van verschillende le-

vensbeschouwingen, zowel in ons land als elders, maar die het onder meer als haar taak beschouwt de hier bestaande politieke partijen op levensbeschouwelijke basis, wier aanwezigheid op historische gronden wel verklaarbaar, maar daarom nu niet noodzakelijk is, met kracht te bestrijden.

Wanneer de Volkskrant dan verder schrijft, dat de V.V.D. ook in de naaste toekomst geen greep zal krijgen op kiezers, die hun christelijke beginselen tot gelding willen brengen, slaat dit als een tang op een varken. Immers nogmaals: Zou de Volkskrant willen beweren, dat de Engelse Rooms Katholieken, die „in de greep gekomen zijn” van bijvoorbeeld de Conservatieve Partij, hun christelijke beginselen niet kunnen uitdragen? Tot op heden heb ik van een dergelijke klacht niet vernomen. In Engeland kan men Rooms Katholieken en Protestanten, die bij wijze van spreken naast elkaar in de kerk zitten, in de politiek als aanhangers van de Conservatieve Partij en Labour tegenover elkaar vinden, zonder dat dit ooit als een bezwaar is aangevoeld.

Het is onzin te beweren, dat dit in Nederland niet zou kunnen. Het liberale uitgangspunt is, dat iedereen zijn eigen Christelijk beginsel vrijelijk kan uitdragen. Daarom kan een ieder, wat zijn levensbeschouwing ook moge zijn, zich thuis voelen in de Volkspartij voor Vrijheid en Democratie.

Mr. S. WILLINGE GRATAMA

GEEN WERKGEMEENSCHAPPEN: WEL BEZINNINGSCENTRA

Het artikel van Frits Wagenmaker heb ik met grote instemming en verwachting gelezen. Verwachting van een nieuw liberalisme, dat m.i. noodzakelijk is, wil het liberalisme met zijn tijd meegaan.

Van de reactie op dit frisse liberale geluid heb ik met wrevelige gevoelens kennis genomen. Ik hoorde slechts klanken, die volkomen in disharmonie waren met de schone solo van de heer Wagenmaker. Mijn enige hoop is thans nog, dat degene die hem met instemming hebben aangehoord, niets van zich hebben laten horen, omdat zij het met zijn standpunt eens waren en dat slechts zij in de pen geklommen zijn, die het liberalisme niet los kunnen denken van rationalisme en positivisme.

Bote de Boer kan openhartigheid maar matig waarden. Achter deze rationalisatie gaat de gedachtegang schuil, dat geloof en politiek niets met elkaar te maken hebben. De heer De Boer wil slechts spreken over zijn „geheim” met medemenssen, die dit geheim ook kennen. Als zijn geheim dus werkelijk diepe inhoud heeft en consequenties heeft voor zijn menselijk handelen, zullen we in hem een groot voorstander van bezinningscentra kunnen begroeten.

Maar aangezien Bote de Boer dat niet wil, kunnen we gerust concluderen, dat zijn „geheim” niet erg essentieel is voor zijn leven. Als hij pleit voor een „werkelijk liberale” partij, is het ieder duidelijk, dat hij daarmee bedoelt een „confessioneel vrijzinnige”. (Hij schreef in „De Driemaster” van mei '58 in zijn „Schets van het liberalisme” ook: „Voor de christelijk belijdende mens komt de Goddelijke genade tot de mens via de openbaring, voor de liberaal komt de Goddelijke genade door het innerlijk licht in de mens zelf”, een zeer persoonlijke opvatting van het liberalisme. Spreekt hij hier toch over zijn „geheim”?) Dit „godsdienstig vrijzinnige” liberalisme durft hij als het liberalisme principieel tegenover het geloof van de christelijk belijdende mens te stellen!

Het feit, dat de kerk ook geen liberale en socialistische werkgemeenschappen heeft, mag de partij er niet van weerhouden, wel bezinnings-

centra op te richten. De kerk is een religieuze gemeenschap en moet bovenal een gemeenschap blijven. Aangezien het geloof aan alle menselijk handelen ten grondslag behoort te liggen, is er voor de kerk ook geen behoefte aan „werkgemeenschappen”, aangezien alle leden hetzelfde geloof hebben en men dus als kerk een gemeenschappelijke gespreksbasis bezit.

In een niet-confessionele politieke partij is dit niet het geval, aangezien de levensbeschouwing aan het politieke handelen ten grondslag behoort te liggen en niet omgekeerd.

Politieke partij als middel

Bovendien is een politieke partij geen gemeenschap, maar een middel om een doel te bereiken, een heterogeen samengestelde groep mensen met ongeveer gelijke opvattingen over de inrichting der maatschappij, hoe verschillend deze ook gefundeerd mogen zijn. Een partij is dus een politieke belangengroep.

Het is belangrijk, dat men als Christen de basis van het politieke handelen niet uit het oog verliest en zich steeds weer bezint op de religieuze fundering van dit politieke handelen. En het ligt toch wel voor de hand, dat men dit ook gemeenschappelijk doet met zijn geloofsgenoten. Dick Kok poneert de stelling, dat de liberaal, ook al is hij christen-liberaal, voorstander is van algemene organisaties op elk gebied. (Hij doet me denken aan Mr. Willinge Grata-

ma uit Wapenveld). Die stelling moet ik beslist bestrijden. Ik zou willen stellen: de liberaal is zoveel mogelijk voor algemene organisaties. Hierin ligt dus een sterk subjectief element, dat vraagt om persoonlijke vrijheid. Algemene organisaties zijn niet overal mogelijk en wenselijk.

Zo zijn er wel liberalen voorstanders van een Christelijke radio-omroep en een Christelijke school. Dit hangt veelal van de concrete situatie af en het lijkt mij onmogelijk er een algemene liberale regel voor op te stellen. Met name het onderwijs zal de christelijke liberaal wel steeds moeilijkheden blijven geven: zijn Christen-zijn vraagt van hem, dat hij zijn kinderen een christelijke opvoeding zal geven, zijn liberaal-zijn vraagt van hem, dat hij zijn kinderen opvoedt tot verdraagzaamheid. Hier zal dus wel steeds een compromis moeten worden gesloten, dat zoveel mogelijk aan Christendom en verdraagzaamheid beide tegemoet komt.

Met name wat het lager onderwijs betreft, kan ik mij voorstellen, dat velen de voorkeur zullen geven, aan de christelijke school. Een klein kind is zeer ontvankelijk voor indrukken en ik geloof, dat men niet te gauw moet komen met het „zich inleven in de gedachtewereld van andersdenkenden”, aangezien het kind zelf dan ook wel eens anders kan beginnen te denken en het eigen geloof daar de dupe wel eens van kan worden. Als dit vooruit is te voorzien, zullen de ouders zeker niet toestaan dat hun kind dit risico loopt.

Joop Schuyff heeft een zeer duistere kijk op de verdraagzaamheid van de orthodoxe hervormden. Ook hem valt het kennelijk moeilijk een scheiding te maken tussen godsdienstig-vrijzinnig en politiek-vrijzinnig. Hij maakt zich m.i. echter ten onrechte zo ongerust: de werkelijk onverdraagzamen zullen zich zeker nooit tot een liberale partij aangetrokken voelen. Ook hier blijkt weer, dat het zich bezinnen over de verdraagzaamheid wel zeer noodzakelijk is.

Mevrouw H. Buddingh-de Vries Lentsch wekt op tot bezinning van de hele partij, niet collectief, maar ieder lid individueel. Dit lijkt mij slechts een door een woordspel ontstane tegenstelling. Natuurlijk bezint men zich individueel. Maar daar zovelen zich moeten bezinnen, lijkt het mij zeer wenselijk, dat men daarbij ook elkaars steun zoekt. Zich bezinnen doet men op zijn een-tje, maar waarover men zich bezint, is veelal afhankelijk van contact met medemenssen (communicatie). Daarom zou naast bezinningscentra voor mondeling contact een christen-liberaal blad zeker ook geen overbodige luxe zijn.

Wat tenslotte de opmerking over de soortnaam christen-liberaal betreft, ik zie niet in waarom liberaal voorop zou dienen te staan; dit komt me zelfs verkeerd voor. Een christen-liberaal is een aanhanger van een christelijk liberalisme (een bepaald soort liberalisme dus), terwijl een liberaal-christen iemand is, die gelooft in een liberaal (vrijzinnig) christendom.

Ook uit deze discussie is, geloof ik weer gebleken, dat in de V.V.D. geen werkgemeenschappen worden gewenst, zoals die in de P.v.d.A. bestaan, daar deze een opsplitsing van de partij in zelfstandige delen zouden betekenen, wat, zoals Dick Kok opmerkt, meer leidt tot retraite dan tot bezinning. Geen afgesloten groepen in de eigenlijke organisatie dus. Geen werkgemeenschappen met eigen leden, enz. Wel bezinningscentra, voor alle leden der partij, die zich wensen te bezinnen over de verhouding tussen een bepaalde levensovertuiging en het liberalisme. Organisatorisch zal men het in dezelfde richting moeten zoeken als de liberale vrouwen dit hebben gedaan. De P.v.d.A. kent een zelfstandige vrouwenbond, de V.V.D. heeft binnen de partij de organisatie „Vrouwen in de V.V.D.”, waaraan alle vrouwelijke partijleden deel kunnen nemen. Zo zijn er binnen het verband van de V.V.D. ook bezinningscentra nodig.

Een gevaar voor de eenheid der partij zie ik daarin beslist niet. Waarom zou er in een partij, die reeds kent een organisatie „Vrouwen in de V.V.D.”, een Liberaal Middenstands Comité en liberale landbouwcommissies, geen plaats zijn voor bezinningscentra?

Voor de eenheid der partij zie ik niet in, dat het gevaar van het één groter zou zijn dan van het ander. Of is het misschien zo te verklaren dat de meeste liberalen een dermate materialistische levenshouding hebben, dat middenstands- en landbouwcommissies worden aanvaard zonder zelfs maar te denken aan het gevaar voor de eenheid der partij, en het karakter van de partij als volkspartij, terwijl men het geloof ziet als een tegenstander van het liberalisme?

RINDERT STRAATSMA

Afdelingsnieuws

N.O.-POLDER

Afscheid van ir. Stapel

De eerste vergadering van de J.O.V.D.-afdeling N.O.-Polder in het nieuwe seizoen, was gewijd aan onze voorzitter ir. D. R. A. Stapel, die binnenkort naar Nigeria vertrekt. Wij verliezen hiermede iemand, die zeer veel voor onze afdeling heeft gedaan.

Enige jaren geleden heeft hij kans gezien om in een voor hem geheel vreemde omgeving en in moeilijke omstandigheden een J.O.V.D.-afdeling op te richten, die thans veel belangstelling trekt.

De opkomst van de leden was vrij redelijk en de bijeenkomst werd geopend met enige mededelingen voor het a.s. congres in Assen.

Daarna hield de heer Stapel een lezing over waterloopkundige onderzoekingen.

Na enige vragen, beantwoord te hebben zijn we nog even bij elkaar gebleven. Tegen het eind werd er nog een dankwoord gesproken tot het echtpaar Stapel, dat wij hierbij nog een goede reis willen wensen en veel succes bij hun pionierswerk in Nigeria.

JONGERE LIBERALEN LEZEN

aan een dagblad, dat door middel van schreeuwende opmaak bepaald nieuws opdringt, evenmin aan een krant met eenzijdige beschouwingen. Zelf denkende jongeren zijn in staat de belangrijkheid van het nieuws te onderscheiden en daarvan de waarde te schatten. Onopgesmukte en betrouwbare berichtgeving is daarvoor het meest doelmatig. Zij is kenmerkend voor de NRC, die zich bovendien in haar commentaren en hoofdartikelen onderscheidt door een wetenschappelijke nauwkeurigheid, beiden ter bevordering van een zelfstandige oordeelsvorming. U kunt de NRC 14 dagen op proef krijgen.

NIEUWE ROTTERDAMSE COURANT

Een probleem ter overdenking

De relatie tussen vrijheid en verantwoordelijkheid nader uitgewerkt

Om een redelijke gedachtegang te kunnen ontwikkelen en tot een goed gemotiveerde conclusie te komen, moet men over voldoende elementaire kennis van zaken kunnen beschikken.

Aldus vermeldde een advertentie van de NRC in de Driemaster van mei '58, blz. 6.

Kent u de volgende elementaire kennis?

Er bestaat in de wereld niet anders dan:

1e. wat in de natuur gegeven is,

2e. wat de mensen (er van) gemaakt hebben.

Kort gezegd, bestaat er in de wereld niets anders dan natuur + mens. — Is dit een verstandige indeling van het universum?

De natuur, zoals deze ons gegeven is, de zon, de maan, de sterren, de aarde, met alles wat daarboven, daarop en daarin is, de wind en het water, de bodem en haar vruchtbaarheid, het goud en de diamanten die wij kunnen oprapen, de Hof van Eeden, waarin wij een korte spanne tijds mogen leven en rondlopen, het Huis van Onze Vader, versierd met bloemen en planten en dieren, dat ons gegeven is, zomaar vrijelijk gratis voor niets tot onze beschikking is om te eten en te drinken en te verwerken tot wat wij prettig vinden.

Wij. Ja, wij. Wij mensen. Ziehier de natuurlijkheid van de onderscheiding tussen wij en de natuur; de mens en alles wat buiten de mens is, IS. De natuur en het natuurgebeuren IS. Zoals het is zolang er geen mens aan te pas gekomen is. Gegeven is. De mens valt van de natuur te onderscheiden niet alleen gradueel door zijn intellect — want het lijkt soms, dat wij bij de dieren in de natuur ook een beetje vinden — net genoeg om ze tot onze slaaf te maken — niet alleen gradueel door zijn zorg voor het nageslacht, wat wij bij de dieren denigrerend als instinctief gegeven beschouwen, maar door zijn gemoed, zijn ziel, zijn besef, zijn bewust-zijn, zijn emotie en zijn Godsbesef, zijn IK-besef.

Binnen in zijn — nog door de natuur gegeven — lichaam van vlees en bloed, voorzien van een mindere of meerdere gave van intelligentie, leeft een IK dat de eigenlijke MENS is. Een IK-MENS, met ziel en geweten, met bewustzijn en emotioneel gemoed.

Dat innerlijke mens-eigen, willen wij respecteren, willen wij als vrij respecteren en niet als slaaf kneden. Willen?? Kunnen! Kon Hitler onze eigen innerlijke gedachten regeren? Onze ziel is van ons en daar kan geen tiran aan te pas komen. Men kan door een gemene verstandsverbijstering proberen de ziel te verstikken, maar ons gemoed ervaart dat als mensonwaardig en spreekt in zo'n geval van dieren: dat zijn geen mensen meer.

Wij willen de mens, onze medemens, onze naaste, eerbiedigen, respecteren. Wij willen erkennen en onderscheiden de mens van de natuur. Pas wanneer men zich met dit uitgangspunt kan verenigen, kunnen wij verder praten.

Het begrip vrijheid

Maar nu heeft het begrip vrijheid meteen een duidelijke betekenis gekregen. De ziel van een mens is vrij, of men wil of niet! Wanneer wij „de mens” eerbiedigen, dan respecteren wij de vrijheid van de mens. Er is geen vrijheid van kunnen — dat is bepaald door de natuur — men kan door zijn armen op en neer te bewegen niet vliegen — maar er is een vrijheid van willen in de mens, welke wij principieel willen eerbiedigen.

Zover gekomen realiseren wij ons, dat wij wel erg theoretisch idealiseren, maar wat nu, als er meer dan één mens is, wat komt er van terecht in onze samenleving van vele mensen. Om dit goed te begrijpen is het

nuttig om deze opgave in twee stappen te benaderen.

Ik meen namelijk, dat het verhelderend is om eerst het geval te beschouwen van één mens in de natuur om daarna te zien wat er gebeurt, wanneer er twee en meer en vele mensen samen moeten leven op deze wereld. Om te beginnen denk ik daarbij aan het verhaal van Robinson Crusoe. Het is niet waar, dat er nu een vruchteloos bakerpraatje volgt op dit vaak misbruikte en tot zinloze hersenspinsels leidende thema. Het gaat mij om de elementaire wezenskenmerken en al is dit beeld vaak misbruikt, dan wil ik toch niet schromen om te trachten het nu eens goed te gebruiken.

Robinson Crusoe

Robinson Crusoe was maar in z'n eentje op zijn eiland. Hij was nog eens waarlijk vrij!! Zelfs in meerdere betekenissen van het woord. Zijn vrijheid werd slechts gelimiteerd door de grens van het natuurlijk mogelijke. Overigens kon hij doen en laten wat hij wilde.

En nu heeft zijn doen en laten onze aandacht. De aanwezigheid van een mens maakt, dat er wat gebeurt. Een mens in vrijheid betekent een menselijke initiatief, dat tot uiting komt in een gebeuren.

Hij kan bijvoorbeeld gaan ploegen en zaaien en wieden en het resultaat zal zijn, dat hij zal kunnen oogsten. Het kan ook zijn, dat hij maar niets doet en dan zal hij niets te eten hebben. Natuurlijk worden zijn resultaten door de natuur gelimiteerd: het belangrijkste in de resultaten is echter zijn aandeel daarin. Slechte resultaten als hij toch zijn best gedaan heeft, vallen buiten zijn macht, dus buiten zijn vrijheid.

Zijn vrijheid is niet zo, dat hij de vrijheid heeft (lees: macht heeft) een voor zijn gewas vernietigend onweer af te wenden. Slechte resultaten in het geval dat hij niet zijn best gedaan heeft komen echter wel voor zijn rekening.

Wij schuiven zijn resultaten op rekening van zijn vrijheid. Het is zijn „schuld” als er niets gebeurt; hij moet het zelf weten als hij niets doet; hij heeft het „eerlijk verdiend” als zijn overleg en inspanning hem vruchten opgeleverd hebben. Wij kennen hiervoor een woord, n.l.: de gevolgen zijn voor zijn verantwoordelijkheid.

Hij heeft het „aan zichzelf te wijten” als het door zijn laksheid niet naar zijn zin gaat. Hij is verantwoordelijk voor het resultaat van hetgeen hij doet. Een slaaf kan het niet helpen, als zijn overweldigder hem tot een kwalijke handeling dwingt, maar onze Robinson Crusoe was vrij. Zijn verantwoordelijkheid stamt dus direct uit zijn vrijheid.

Vrijheid heeft verantwoordelijkheid tot consequentie. Daar valt voor Robinson Crusoe niet aan te ontkomen. Dit is een natuurwet waar onze vrind niet van tussen kan. Alles wat hij op zijn eiland tot stand gebracht heeft is zijn werk. Het ontstaat onder

zijn verantwoordelijkheid en is van hem.

Zijn intellect en arbeidskracht was hij vrij om te geven en er zal in der eeuwigheid geen list te bedenken zijn om aan de verantwoordelijkheid hiervoor te ontkomen. Alle gevolgen komen onontkoombaar voor zijn eigen rekening. Onmiddellijk en volledig. Hij draagt voor zijn doen en laten, dat is dus voor zijn vrijheid, de volle verantwoordelijkheid.

Deze éénmans-maatschappij wordt dus reeds beheerst door deze fundamentele relatie tussen vrijheid en verantwoordelijkheid. Deze fundamentele relatie wordt wel in beeld gebracht door het woord vrijheid voor te stellen door de letter L (van Liberté) en het woord verantwoordelijkheid door de letter R (van Responsabilité), aldus:

L → R

De natuurwetmatigheid waar het leven en werken van een Robinson Crusoe aan gebonden was is gebleken geformuleerd te kunnen worden als een evenwicht tussen vrijheid en verantwoordelijkheid. Hoe is het hiermee gesteld in onze samenleving?

Het antwoord hierop is in eerste instantie nogal eenvoudig, doch tegelijkertijd zeer principieel, namelijk: men is in onze samenleving in vele gevallen in de gelegenheid zich aan zijn verantwoordelijkheid te onttrekken en er een ander voor op te laten draaien. Wat bij Robinson Crusoe onontkoombaar was, is hier niet langer geheel onontkoombaar meer, d.w.z. dat in onze maatschappij het evenwicht tussen vrijheid en verantwoordelijkheid verbroken kan zijn.

Wij mensen reageren hierop emotioneel. Wij noemen de zich aan verantwoordelijkheid onttrekkende in vrijheid handelende mens immoreel. Wij komen hier instinctief tegen in opstand, d.w.z. trachten er ons tegen te

verweren.

Wanneer wij een last te dragen krijgen waar een ander zich ongemotiveerd aan onttrekt, dan verstoort dit ons normale evenwicht tussen ons eigen leven en werken. Het evenwicht tussen vrijheid en verantwoordelijkheid ervaren wij als een gevoel van rechtvaardigheid en een verstoring van dit evenwicht brengt ons gevoel voor rechtvaardigheid in opstand. Het beheersen van het evenwicht door ons rechtvaardigheidsgevoel kan in beeld gebracht worden door de letter J (van Justice) aldus:

J
L → R

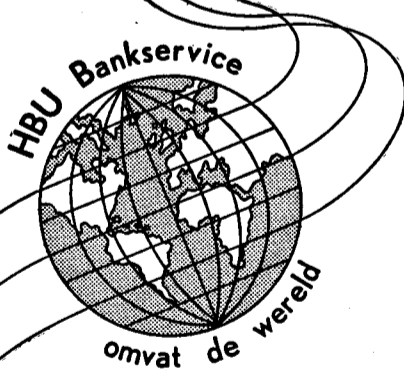
Deze formule is de grondslag van de liberale idee. Dit is een korte, heldere, overzichtelijke en hanteerbare vorm van de liberale denkwijze — een denkgereedschap waarmee wij in liberale zin oordelen over al het gebeuren in het leven om ons heen: altijd weer datgene wat vrijheid heet laten bepalen door de verantwoordelijkheid — het is een streng sluitend en eenvoudig hanteerbare bepaling van wat wij onder vrijheid verstaan. En een discrepantie tussen deze beiden achten wij een onrecht de mensen aangedaan, gesymboliseerd door de letter J van Justitie (Justice) boven de beide pijlen die het evenwicht verbeelden. Geen geschreven „recht” — dat is feilbaar mensenwerk — maar rechtvaardigheid, een wezenskenmerk van de menselijke ziel, een diep menselijk beleven.

Een verstoring hiervan komt vroeg of laat steeds tot uiting — dan komt er reactie en opstand, dan wordt er aan de maatschappelijke verhoudingen gerammeld, dan worden de onrechtvaardige instellingen ondermijnd of kapotgeslagen en zo hebben wij het ene wereldrijk na het andere ten onder zien gaan..... (zie pag. 8)

HBU

HBU

HBU Bankservice
omvat de wereld

→ Onze bankservice staat ter beschikking van de nederlandse zakenman,

→ die prijs stelt op een vlotte en juiste behandeling van zijn belangen,

→ waar ook ter wereld.

Ook voor U: de HBU

HOLLANDSCHE BANK-UNIE N.V.
AMSTERDAM - DEN HAAG - ROTTERDAM

The Rotterdam Exterminating Cy. and Ships-Maintenance Service

Het adres voor het zuiveren van schepen en gebouwen.
Opklaren, schilderen, zeeklaarmaken en provianderen van schepen.
Het leveren van aflosbemanning.
Specialisten op het gebied van het schoonmaken van ketels.

POSTBOX 950 ROTTERDAM

B. F. MUURLINK

TELEFOON 30958

(vervolg van pag. 7)

Dat wij bovenstaande formule de grondslag noemden van het liberalisme is slechts een etiket op het flesje. Ook zonder dit etiket zit hetzelfde wezen er in en ook zonder dat wij het benoemen met de woorden: „schen-den van de liberale idee”, ontwikkelt het gebeuren in de maatschappij zich onontkoombaar volgens deze natuur-wet.

Zie slechts de ontwikkeling van de z.g. „ordening” in de laatste decenia. Telkens wanneer er een systeem in elkaar geschroefd is, wordt er later water in de wijn gedaan, wordt de oorspronkelijk strenge opzet verzacht met toegeven aan de menselijke emotionele gevoelens, gevoelens van rechtvaardigheid bij de beoordeling van verantwoordelijkheid en vrijheid, in dit verband meestal samengevat in het woord zelfstandigheid.

Telkens weer wordt, hoewel zeer schoorvoetend, ruimte gegeven voor particulier initiatief. En wij begrijpen thans, dat dit niet is vanwege de politieke macht van een partij, maar ook zonder deze — hoewel later en met veel meer pijn — toch komen moet. Volg slechts de ontwikkeling

van de PBO — wij proberen het particulier initiatief, d.w.z. de respectering van de menselijke persoonlijkheid, niet te laten verstikken, maar ook zonder dat zien wij in Rusland, dat na lange jaren van met de knoet geregeerde ordening, als een natuur-wet met de onontkoombaarheid als van de zwaartekracht, toch de grond weer aan de boeren teruggegeven wordt om in eigen beheer te bewerken, toch weer de „mens” erkend wordt, die mag werken in vrijheid voor eigen verantwoordelijkheid: het begin van het einde van het sovjet-russische tijdperk.

Van de lezer die mij tot hier toe gevolgd heeft wil ik vragen het bovenstaande eens kritisch te overdenken. Mocht hij de gedachtenontwikkeling tot de zijne maken, dan wil ik hem vragen deze verworvenheid te willen toetsen aan het maatschappelijk gebeuren om hem heen, in situaties thuis, bij moeilijkheden op het werk en de problemen die hem bezighouden als hij de krant leest of met vrienden van gedachten wisselt.

Een volgende keer hoop ik enkele voorbeelden te geven.

Ir. J. J. POT

Congres van de W.F.L.R.Y. te Brussel

J.O.V.D.-er benoemd tot eerste vice-president

De World Federation of Liberal and Radical Youth heeft van 6-9 september te Brussel haar tweejaarlijks Congres gehouden. Samen met vele andere jongerenorganisaties was de J.O.V.D. hier vertegenwoordigd met een delegatie bestaande uit Huub Jacobse, Hans Dubbeldam, Kitty van Rijn, Jo de Jonge, Gab Dorsman, mevrouw Jacobse (als waarneemster) en Joop Schuyff. Het Congres, dat zaterdagmorgen om half tien geopend werd door de president Hans Blix (Zweden), koos allereerst een voorzitter en twee vice-voorzitters voor het lopende congres t.w. Pierre Cabuy en Rino di Lorenzo en Joop Schuyff. De leiding van het Congres bleek bij onze Belgische vriend Cabuy in bijzonder goede handen getuige o.a. het verloop van vele moeilijke procedurekwesties.

Na speeches van Blix en Cabuy hield van elke delegatie één lid een korte voordracht over de situatie van het liberalisme in zijn land, in het bijzonder t.a.v. de betekenis, die het voor de jongeren heeft. Dat onze delegatie hier wel gunstig voor de dag kwam zal wel niemand verwonderen al was het jammer, dat van zoveel zijden een minder opgewekt geluid te horen was.

Na dit formele gedeelte van de opening koos het Congres de commissies ter bestudering van de door verschillende organisaties voorgelegde rapporten. De drie aldus gevormde commissies betroffen: „Een liberaal manifest aan onderontwikkelde gebieden” opgesteld door de Zweedse organisatie, een commissie ter bestudering van het Deense rapport over „De gemeenschappelijke markt, de vrijhandelszone en de wereld” en een commissie voor het Belgische rapport „Een politiek programma voor jongeren”.

De rest van de zaterdag en een deel van de zondag werd verder besteed aan het werk in deze commissies en aan het werk in de organisatiecom-

Nieuwe J.O.V.D. propagandafolder een succes!

Reeds enkele maanden is de nieuwe propagandafolder van de J.O.V.D. uitgekomen. Deze folder, die hard nodig is bij onze propaganda, is in één woord een succes.

De tekst dwingt de lezer verder te lezen en de tekeningen van G. J. Randoe brengen de nodige lucht tussen de mooie volzinnen van Gab Dorsman. Hij is met zijn tekst volledig geslaagd.

De folder is met zijn kleurige stijve kافت zo uitgevoerd, dat niemand hem zonder meer zal weggoaien.

Daarom: maak propaganda voor onze organisatie. Met zo'n folder is het geen kunst meer!

H.

missie terwijl zondagmiddag een bezoek gebracht werd aan de Expo. Na een diner op het terrein van deze imposante wereldtentoonstelling was ook de avond vrij om zich in alle mogelijke hoeken van deze tentoonstelling te amuseren.

Maandag om negen uur werd begonnen met de 2e plenaire zitting welke tot laat in de middag zou duren. Allereerst werd het Zweedse rapport aan de goedkeuring van het Congres onderworpen en het bleek, dat dit rapport dermate goed en degelijk was voorbereid, dat het, na enkele modificaties, met algemene stemmen werd aangenomen. Helaas bleek dit niet het geval met het Belgische rapport, dat voor verdere bestudering werd teruggegeven. Over het Deense rapport viel, zoals te begrijpen, minder snel overeenstemming te beleiden, maar na veel discussie deed het Congres de uitspraak, dat de liberale jongeren waar mogelijk zullen moeten trachten een gevaarlijke opdeling van Europa en van de wereld in economische blokken te voorkomen en dat gestreefd dient te worden naar een zo ruim mogelijke vorm van economische samenwerking.

Na het bespreken van deze rapporten ging het Congres over tot de verkiezing van een bestuur voor de eerstkomende twee jaar. Gekozen werden: tot president de oud-voorzitter van de Deense Venstres Ungdom, Niels Westerby; tot 1e vice-president het lid van de Nederlandse J.O.V.D. Joop Schuyff; tot 2e vice-president de vice-voorzitter van de Italiaanse organisatie Rino di Lorenzo; tot secretaris-generaal de Belg Jean Jacques Rey en tot penningmeester de ook de afgelopen jaren reeds als zodanig optredende Per Langhof van de Deense Radical Ungdom.

Maandagavond organiseerde de Belgische Sectie van de Jeunesses Europeennes Liberales een openbare bijeenkomst in het Expo-paviljoen van de Raad van Europa waar het lid van de E.E.G.-commissie, de Belg Jean Rey, een lezing hield over „De gemeenschappelijke markt en de Vrijhandelszone”.

Dinsdag werd een trip door de Ardennen aangeboden maar door tijd-

gebrek moesten vele gedelegeerden reeds maandag naar huis terugkeren.

De grote betekenis van dit Congres is ongetwijfeld de uitgestippelde lijn voor expansie in Azië, Afrika en Amerika waartoe het aangenomen manifest en de reeds ruime contacten met organisaties in India, Afrika de V.S. en Canada een goede basis zullen blijken te zijn.

MEPPEL E.O.

Internationale hulpverlening

De afdeling Meppel en Omstreken vergaderde op 16 augustus j.l. te Ruinerwold. Op deze avond sprak ir. Bouman, voorzitter van de V.V.D. in de N.O.P. over „Internationale hulpverlening”. De hulp, welke wordt verleend aan minder ontwikkelde gebieden, geschiedt in de geest van het te helpen land. Door er alleen voedsel heen te sturen zijn wij er niet, maar wij moeten deze mensen tot denken en doen brengen. Wij moeten hen leren zichzelf te helpen. Een belangrijke factor is, dat er geen moderne machines daaraan worden gestuurd, maar eenvoudige gereedschappen. Ook deze mensen moeten die ontwikkeling doormaken zoals wij het hebben gedaan, zij het dan ook in kortere tijd. Dat de spreker ons allen heeft geboeid bleek wel uit het aantal vragen (welke ir. Bouman kreeg te beantwoorden).

De Driemaster

Maandorgaan van de Jongeren Organisatie Vrijheid en Democratie (J.O.V.D.)

Hoofdredacteur: G. Stempfer.

Leden van de redactie:

Bote de Boer Lzn,

G. Dorsman

Ferry A. Hoogendijk (secretaris)

Redactie-adres:

Paulinastraat 88, Den Haag

Adres Administratie:
Prinsengracht nr. 1079, Amsterdam,
Telefoon 35343

Adres Alg. Secr. J.O.V.D.:
H. M. J. DUBBELDAM,
2e Van Leyden Gaelstraat 119,
Vlaardingen. Tel. K 1898-5024.

Abonnementsprijs minimum f 3,- per jaar. (Voor leden gratis).
Abonnements- en advertentiegelden uitsluitend aan G. Stempfer Amsterdam, Postgiro 244397 of op bankrekening, Hollandsche Bank-Unie N.V., Herengracht 434-438.

Aannemersbedrijf
Fa. W. VAN HATTUM
& Zonen

Bagger-,
Grond-,
Rijs- en
Glooiing
werken

ZALTBOMMEL
TELEFOON 594

T. P. DE GEUS
AANNEMERSBEDRIJF
GROND EN WEGENBOUW

Kantoor: Schubertlaan 6 - Leidschendam - Tel. K 1761-1618

Stuwadoors- en Transport Onderneming **J. MEIJER**
Proveniersstraat 76 - Rotterdam - Tel. 45994
Classificeer- en Ketelbikbedrijf

Onderhoudswerkzaamheden:

Zee- en Binnenvaartschepen - fabrieken - loodsen - constructie-
werken - bruggen - kraanbanen.

Het schoonmaken van machinekamers - tanks - bunkers
Ketelbikken en reinigen - sausen van watertanks - ontroesten
Ontgassen van lichters - Opklaren van zeeschepen.

Ingenieursbureau **DE REUS**

ROTTERDAM
Telefoon K 1800-86298-110737

Kranen - Liften - Grippers - Takels

J. van de Geest & Zoon

Behangerij, Stoffeerderij, Matrassenmakerij en Scheepsstoffeerderij

Weteringstraat 20 b-c - Telefoon 123835 - Rotterdam

Rotterdamsche Plaatwerkindustrie

TELEFOON 79550
TELEGRAMADRES: ROPLAATIN

ROTTERDAM - PIEKSTRAAT 20

Specialisten op het gebied van: staal, roestvrijstaal, koper en aluminium

Internationaal Motor Transportbedrijf N.V.
Stieltjesstraat 34a, Rotterdam-Z., Telefoon 117955 (2 lijnen)

Bevrachtingskantoor van Binnenschepen voor de
Internationale Motor-Vaart, Transportovername.

Installatie- en constructiebedrijf **„Incoro”**

Specialisten op het gebied van pijpleidingen
Scheepsbouw- en landinstallaties
Reparatie — nieuwbouw — spoedreparaties

Ing. J. v. d. LINDE, Rotterdam

Kantoor van Swietenlaan 36, Tel. 70292, na 18 uur 72092
Fabriek Stadionweg 39, Tel. 174255, na 18 uur 66600

Machinefabriek en Constructiewerkplaats
Fa. J. BRANDWIJK Pz.n.

Brielschelaan 58-60 - ROTTERDAM-Z. - Tel. 71197-75137

Lichte staalconstructies en alle soorten draaiwerk.

Roestvrij stalen bouten, koppelingen en andere onderdelen.

N.V. Scheepsbouwwerf - Machinefabriek

„DE KLOP”

Industrieweg 4

Sliedrecht

GEBR. BODEGRAVEN
NIEUWKOOP

★ **Fabriek van Metaalwaren**

★ **IJzerhandel**

Telef. 01725 nr. 104 en 289

N.V. A. PRINS TH.ZOONS

Aanneming Maatschappij

SLIEDRECHT

INDUSTRIEWEG 24

TELEFOON 8

Aannemers

van

Bagger-

Opspuitings-

en Havenwerken

Captain A. de Jonge

Gecontroleerde Particuliere
Dag- en Nacht-Bewakingsdienst

Bewaking van Schepen,
Kaden, Loodsen, Wagons
en opgeslagen goederen

Vakkundig en Technisch
personeel voor verhalen
van schepen, openen en
schoonmaken van ruimen,
binnen- en buitenboord
verven, ketel en tank
reinen, aflos donkey-
man, matrozen, koks, enz.

8 b van Vollenhovenstraat,
Rotterdam, Tel. dag en nacht 23578

**Scheeps-
reparatie-
bedrijf**

en Machinefabriek

Waalhaven Pier 8 - Rotterdam

Telefoon 77610 (3lijnen)

Na 18 uur: 73554, 70341, 41782, 171502

Houthandel W. L. J. HOUDTZAGERS

In- en verkoop van NIEUW HOUT en STUWHOUT

Levering van alle materialen voor het stuwen van schepen, wagons enz

Opslagterrein: HUDSONSTRAAT 49

ROTTERDAM

Telefoon 36621-70684

NA 17 UUR: KLEIDIJK 86 - RHOON - TELEFOON 595

C. van der GIESSEN EN ZONEN'S

SCHEEPSWERVEN N.V.

KRIMPEN AAN DEN IJSSEL

DE VRIES ROBBÉ & CO

GORINCHEM

staalconstructies

metalen ramen en deuren

N.V. BOELE'S
Scheepswerven en Machinefabriek
BOLNES
Nieuwbouw en reparatie

N.V. Betonfabriek DE METEOR

DE STEEG
Tel. Velp K 8302-3344

Fabriek van kwaliteits betonartikelen

ALGEMEEN HANDELSBLAD!
het blad met de grote naam!

LSMIT & ZON
KINDERDIJK

voor

Baggermaterieel
Zeesleepboten
Alg. Scheepshouw

HONIG'S
ARTIKELN

*Serien in
elk serien!*

ANNO 1774

A. VAN HOBOKEN & Co.
BANKIERS
ROTTERDAM
PARKLAAN 33-36

BIJKANTOREN:
's-GRAVENHAGE
RHENEN

CORRESPONDENTSCHAP:
WIJK BIJ DUURSTED

DE ROTTERDAMSCH
DROOGDOK MIJ N.V.

VERPLEGING èn ONDERWIJS

ontvangen de patienten van

Het Nederlands Studenten Sanatorium te Laren (NH)

Leest de interessante brochure: „HET HOE, WAT, WAAROM VAN HET NEDERLANDS STUDENTEN SANATORIUM”, op aanvraag gratis verkrijgbaar bij het Centraal Bureau van de Stichting Het Nederlands Studenten Sanatorium, Keizersgracht 632, Amsterdam (C), Telef. 64488.

Steunt het werk dezer stichting, die financiële hulp van particuliere zijde nog niet ontberen kan!

Postgiro-rekening No. 91323, A'dam.

N.V. Rubberfabriek
BAKKER & ZON
RIDDERKERK

★
Technische
Rubberartikelen

Gereserveerd

Laat Uw schepen varen met Ferwerda's
vlees, vleesconserven en vleeswaren.

IMPORT
EXPORT

H. FERWERDA
SCHEEPSLEVERANCIER
Oranjestraat 1E, Tel. 83357, ROTTERDAM Noord

F. ONNES & ZON
WIJNHANDEL - GRONINGEN

een oude naam
voor goede wijn

Bakker n.v.

Machinefabriek

en

Staalgieterij

RIDDERKERK

N.V. SCHEEPSWERVEN
„PIET HEIN”

voorheen

FIRMA W. SCHRAM & ZONEN

•
WERVEN TE BOLNES
EN PAPENDRECHT

||
Twee dwarshellingen, elk 115 mtr. lang. Overdekt droogdok 116x30 meter, geschikt voor het zwaarste materiaal.

Telefoonnummers Rotterdam
71354. Dordrecht 3774

„LASSEX”
BESCHERMER
VOOR ALLE
IJZERWERKEN

Bevordert
deugdelijke las
**N.V. EERSTE
VLAARDINGSE
VERFFABRIEK**
VLAARDINGEN
Telefoon 3692

10e Jaargang No. 10

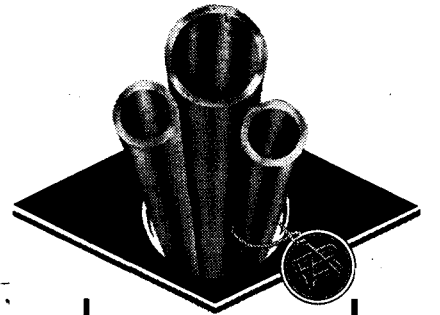
oktober 1958

DE DRIEMASTER

MAANDORGAAN

VAN DE JONGEREN ORGANISATIE VRIJHEID EN DEMOCRATIE

NAADLOZE
STALEN
BUIZEN

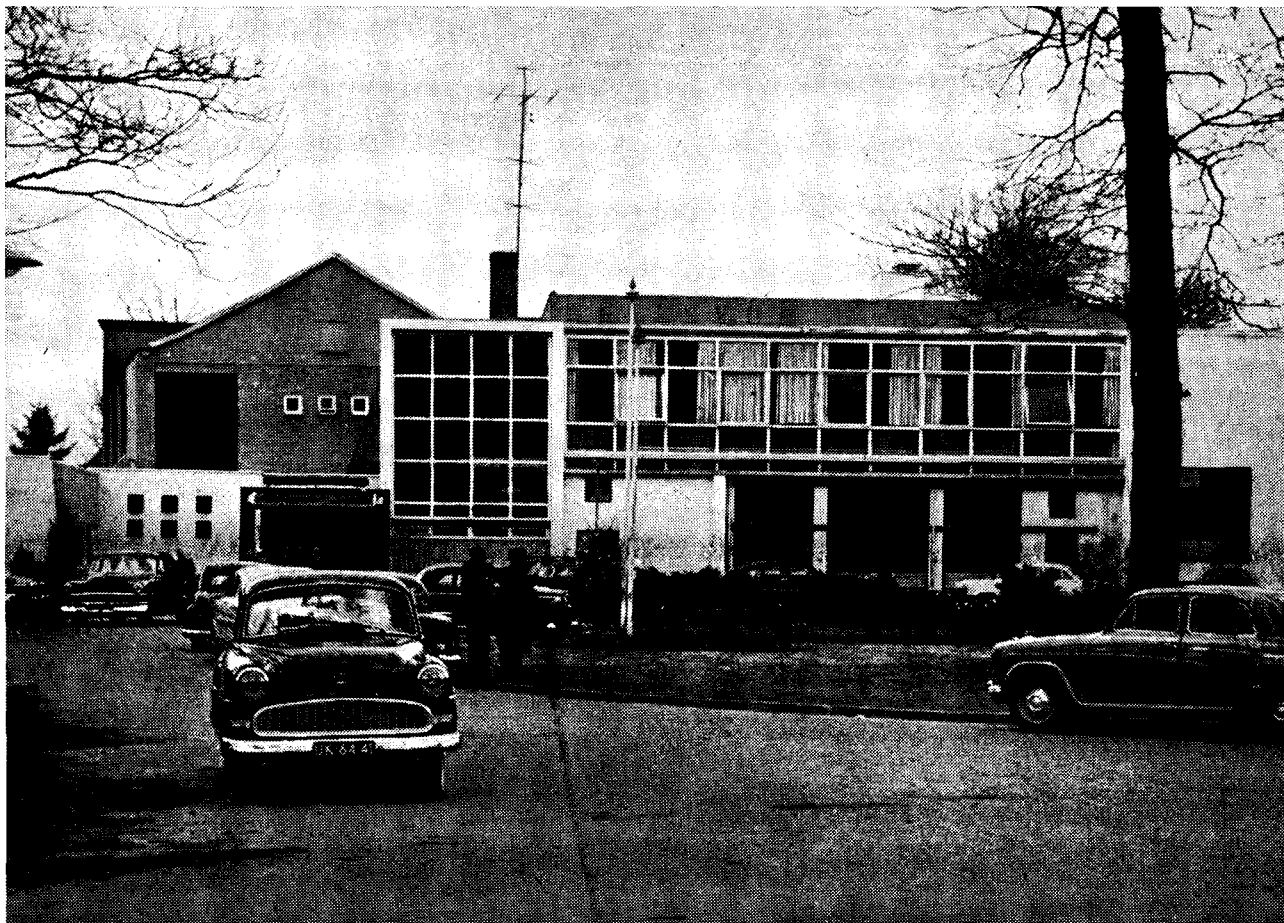
N.V. Rijnstaal
v/h J. W. OONK & CO.

ARNHEM

Tel. 24941/45 Postbus 42

Congresstad Assen roept ook U!

B
E
L
L
E
V
U
E

O
N
S
J.
O.
V.
D.
B
O
L
W
E
R
K

Het is nog niet eens zo erg lang geleden, dat de J.O.V.D. haar eerste officiële jaarvergadering hield.

Bij ons verandert alles altijd (gelukkig!) erg snel en de meesten van ons kennen „de geschiedenis” rond de jaren 1948 en 1950 slechts uit de overlevering.

Het eerste „congres” werd, zo vertelt ons die overlevering, gehouden in Amsterdam, in een plezierige gelegenheid aan het Rembrandtplein. Het was echter nauwelijks meer dan een landelijke vergadering, die weinig organisatorische voorbereiding vergde.

Wat een verschil met de situatie van nu!

Onmiddellijk nadat tijdens ons congres in het Kurhaus, nu bijna een jaar geleden, de beslissing was gevallen, dat Assen congresstad 1958 zou worden, was de telefoonverbinding van Scheveningen met de Drentse hoofdstad overbezet; de eerste voorbereidingen werden getroffen!

Voor onze Drentse vrienden is het daarna een druk jaar geworden, een jaar vol besprekingen, vol organisatorisch werk.

Want al bijna een jaar geleden was het duidelijk, dat Assen-1958 een recordcongres zou gaan betekenen.

De enorme bloei, die wij gedurende het afgelopen jaar beleefden, onderstreept dit nog eens te duidelijker.

Niemand hoeft zich ongerust te maken: het gaat op 25 en 26 oktober een groots succes worden. De Drentse organisatoren, onder supervisie van Johan Lammers, hebben er voor gezorgd, dat Assen gedurende die dagen geheel in het teken van de J.O.V.D. zal staan en zonder enige twijfel zullen er meer leden bijeen zijn dan ooit tevoren in onze nog jonge geschiedenis.

Toch bedoelt dit stukje te zijn een oproep-van-het-laatste-ogenblik.

Op diegenen, die zich tot dusverre nog niet voor deelneming aan het congres opgaven, wil ik een dringend beroep doen (ondanks de moeilijkheden, die zulks onze vrienden-van-de-organisatie gaat bezorgen) alsnog van inzicht te veranderen.

Het seizoen 1957-'58 is voor de gehele liberale beweging in Nederland ongekend succesrijk geweest.

In het geheel van die successen heeft de J.O.V.D. op de voorste rij gestaan.

Het komende seizoen, waarvoor in Assen het officiële startsein zal worden gegeven, moet het vorige nog gaan overtreffen.

Een overweldigende start is daarvoor noodzakelijk.

Iedere J.O.V.D.'er heeft tot taak aan zo'n start zijn steentje bij te dragen.

Kom dus naar Assen.

Niemand zal daar spijt van hebben!

HUUB JACOBSE

APOLLO PAVILJOEN

APOLLOLAAN 2 - AMSTERDAM - TELEF. 712410

Restaurant: iets aparts
„Franse Zaal” voor partijen uniek
Terras: een dorado aan het water

Jaarverslag 1957-1958 getuigt van bruisende activiteit

Ledental steeg met) procent!*

Met bijzonder veel genoegen hebben wij ons tot het schrijven van het jaarverslag gezet. De organisatie heeft een ongekende groei doorgemaakt die zich nog steeds onverminderd voortzet. De opgaande lijn in de liberale beweging in ons land manifesteert zich wel zeer sterk in de J.O.V.D.

In de verslagperiode werden afdelingen opgericht in Amersfoort, Baarn, Borculo, Driebergen, Eelde-Paterswolde, Deventer, Leek, Renkum, Slochteren, Utrecht, Voorne-Putten, Wieringermeer en Winschoten.

Hierbij moet worden opgemerkt dat de zeer kleine afdeling Wageningen opging in de afdeling Renkum. De afdeling Haarlem kwam tot nieuwe bloei en werd omgezet in de afdeling Zuid-Kennemerland. De afdeling Odoorn ging op in de afdeling Zuid-Oost-Drenthe.

Op basis van het ledental per 1 oktober 1957 breidde het aantal leden zich in de verslagperiode uit met het percentage van.....!*) Een gelukkig verschijnsel is hierbij dat in veel afdelingen leden boven de leeftijdsgrens afvloeiden, met name in Amsterdam.

Op de jaarvergadering van 16 en 17 november 1957, die te Den Haag werd gehouden, deed een nieuw hoofdbestuur zijn intrede. De samenstelling was als volgt: H. H. Jacobse, voorzitter; Bote de Boer Lzn., vice-voorzitter; Mevr. H. de Boer-Naarding en H. M. J. Dubbeldam, secretarissen; E. T. Hoven, penningmeester; de dames J. de Jonge, H. Pley en C. M. van Rijn en de heren M. de Bruijne, Joh. Lammerts, J. Muntinga, Th. W. Niemeyer, ir. D. R. A. Stapel, O. Tammens, J. Verhagen.

Op de eerste Hoofdbestuursvergadering werden voorts tot lid van het Dagelijks Bestuur benoemd mej. J. de Jonge en de heer O. Tammens. Het Hoofdbestuur stelde, naast de reeds bestaande commissies, de commissie tot bestudering van het Nederlandse vakverenigingswezen in. Deze commissie stelde een concept-resolutie inzake het vakverenigingsvraagstuk op. De commissie bezitsvorming stelde een concept-resolutie inzake bezitsvorming op. Beide resoluties vormden de gesprekstof op verschillende weekends en kadedagen.

Op 25 en 26 januari vond de traditionele trekpaarden-conferentie plaats in Vlaardingen en Schiedam.

Spreker op de zaterdagavond was de heer Udo Grobba, oud-president van de Duitse Liberale Studenten Bond. Zondagochtend was er een vergadering van de afdelingsvoorzitters en -penningmeesters, een bijeenkomst waar organisatorische problemen van onze organisatie aan de orde werden gesteld. In de middaguren werd gediscussieerd over de resolutie „sociale zekerheid”.

Op 12 en 13 april organiseerde het district Zuid-Holland in samenwerking met het Hoofdbestuur een weekend in het Internationale Jeugdhotel. Dit uitstekend georganiseerde weekend trok, evenals de trekpaardenconferentie, een flink aantal bezoekers. Mr. J. Geertsema sprak over „Het vraagstuk van de medezeggenschap van de werknemers” en prof. dr. J. Kymmell over „De plaats van Nederland in de Euromarkt”.

Op 10 en 11 mei werd door de afd. Enschede een landelijk weekend georganiseerd in de „Vechtstroom” bij Dalfsen. De heer Joh. Eering, voorzitter van de Nederlandse Vakcentrale, sprak over „De ontwikkeling van de Vakbeweging in Nederland en Zijne Excellentie drs. W. K. N. Schmelzer, staatssecretaris voor

*Onze
prijsvraag:*

**Hoe groot
was onze
ledenwinst?**

*U doet toch ook
mee?*

binnenlandse zaken, P.B.O. en bezitsvorming, over „Bezitsvorming”.

Op 28 september werd door het Hoofdbestuur nog een kaderdag in Amersfoort gehouden, waar in de morgenuren de resolutie inzake de bezitsvorming en in de middaguren de resolutie inzake het vakverenigingswezen ter discussie werden gebracht.

Dit jaar hadden de contacten met buitenlandse organisaties de volle aandacht van het Hoofdbestuur. Besloten werd de contacten met de Deutsche Jung Demokraten uitluitend via het Hoofdbestuur te laten lopen.

De heren Dubbeldam en Muntinga bezochten de Oost-Westconferentie van de Campagne de la Jeunesse Européenne te Berlijn. De dames De Jonge en Van Rijn bezochten een conferentie van dezelfde organisatie te Dinant. De heer Hoven was onze vertegenwoordiger op de conferentie van politieke jongerenorganisaties der NATO-landen te Parijs.

Op het grootse congres van de Deense Liberale jongerenorganisatie Venstres Ungdom, waar te midden van talloze Europese gasten op luisterrijke wijze het vijftig jarig bestaan werd gevierd, was onze organisatie vertegenwoordigd door de heer Dubbeldam, die tevens te Kolding ons land vertegenwoordigde op de jaarlijkse vergadering van de Executive Committee van de World Federation of Liberal and Radical Youth. Als hoogtepunt dan tenslotte het twee-jaarlijkse congres van de

World Federation te Brussel. Nederland was hier vertegenwoordigd door de dames De Jonge en Van Rijn en de heren Dorsman, Dubbeldam, Jacobse en Schuyff. Bijzonder verheugend was de verkiezing van onze vriend J. Schuyff tot eerste vice-president van de Federation.

In het binnenland onderhield het Hoofdbestuur zeer aangename contacten met het Hoofdbestuur van de V.V.D. en de Vrouwen in de V.V.D.

Een J.O.V.D.-delegatie, bestaande uit mej. De Jonge en de heren Dubbeldam en Jacobse, was de gast van de V.V.D. op de jaarlijkse algemene vergadering te Hengelo.

Door de heren De Bruyne en Hoven werden namens het Hoofdbestuur weer besprekingen gevoerd met het bestuur van de Politiek Jongeren Contactraad, een instelling die het afgelopen jaar niet werkzaam is geweest. De heer Ir. Stapel was onze vertegenwoordiger op het congres van de D.S.J.V. „Nieuwe Koers”.

Met de overige politieke jongeren organisaties hebben wij officieel geen contact gehad.

De toenemende activiteit bracht voor het algemeen secretariaat vele werkzaamheden met zich. Ongeveer 500 brieven werden ontvangen, terwijl er ongeveer 400 door ons werden verzonden. Ongeveer 50 stencils werden in een totaal oplaag van 400 exemplaren verzonden. Verder werden grote hoeveelheden propagandamateriaal, beginselverklaringen etc. verzonden. Een hartelijk woord van dank is zeker op zijn plaats voor hen, die ons terzijde hebben gestaan bij het steeds groeiende secretariaatswerk. In het bijzonder mej. C. M. van Rijn is een onmisbare schakel gebleken bij de verzending van vele poststukken.

Een woord van lof ook voor de auteurs van de nieuwe propaganda-folder, de heren Dorsman en Randoe. Deze folder heeft zijn weg reeds gevonden en blijkt overal een zeer enthousiast onthaal te vinden.

Het nieuwe J.O.V.D. speldje, ontworpen door ons oud-hoofdbestuurslid de heer B. Yetsenga, blijkt werkelijk in een behoefte te voorzien.

De eerste partij, die wij hebben laten vervaardigen is thans geheel uitverkocht.

Wanneer wij tot slot terug zien op het achter ons liggende jaar, dan kunnen wij niet anders dan trots zijn op dat, wat bereikt werd. De enorme toename van het ledental zal in het komende jaar een vergrote activiteit van het gehele Hoofdbestuur vragen. Slechts in eendracht en enthousiasme zal nog meer bereikt kunnen worden. Wij zullen elkaar terzijde moeten staan in de moeilijkheden en problemen.

Laat ons de teamgeest in onze organisatie handhaven, teneinde met onverminderde kracht de beginselen van vrijheid, verantwoordelijkheid, verdraagzaamheid en sociale gerechtigheid te kunnen uitdragen onder de Nederlandse jongeren.

Amsterdam

10 oktober 1958.

Vlaardingen

HILDA DE BOER-NAARDING
H. M. J. DUBBELDAM
secretarissen.

*) Dit cijfer zal Huub Jacobse in zijn openingsrede in Assen bekend maken. Mogelijk valt het U tegen, hopelijk valt het U mee, waarschijnlijk verrast het U.

Voor onze leden congresbezoekers hebben wij hieraan een prijsvraagje verbonden. Zij die tot een kwartier voor de opening schriftelijk hun schatting van het percentage opgeven bij de secretarissen dingen mee naar het boekwerk van prof. mr. C. W. de Vries: „De ongekende Thorbecke”. Hij of zij die het percentage (tot op honderdsten nauwkeurig) weet te schatten of het juiste cijfer het dichtst benadert is de winnaar of winnares. Bij meer winnaars beslist het lot. Opgaven onder vermelding van naam en afdeling. Leden van het Hoofdbestuur, alsmede leden van de kascommissie en de propagandacommissie zijn van deelneming uitgesloten.

*Telegram
van de J.O.V.D.
betreffende
de zaak Wilson*

Aan de ambassadeur van de Verenigde Staten van Amerika in ons land, is door het Hoofdbestuur van de J.O.V.D. het volgende telegram gezonden:

„The Liberal Youth Organisation Netherlands urgently appeals to you in the name of human rights and the prevention of discrimination between human beings of different race, sex or religion,

according to the principles of the preamble of the United States Independent Declaration, the principles of your late president Wilson and the principles laid down in the Universal Declaration of the Human Rights of the United Nations, not admit to the execution of mr. Wilson because no reasonable person might under any circumstances expect the execution of a white coloured person for the same crime.

Vlaardingen, 28th september 1958.

H. H. JACOBSE,
President.

H. M. J. DUBBELDAM,
General Secretary.

**STALEN
KANTOORMEUBELN
GISOLAMPEN**

MARGINALIA

„Free land of liberty”

Het drama in Little Rock duurt voort. Het blijft een raadsel hoe een man van zeer beperkte capaciteiten als Faubus er in slaagt — voornamelijk ten eigen bate — zijn luguber spel te blijven spelen.

Ondanks het gegeven van de rassenhaat is het merkwaardig hoe de Amerikanen in het zuiden meer reageren op sentimenten dan op de beginselen, die toch ook waarachtig niet voor niets in het veelgezongen Amerikaanse volkslied zijn neergelegd.

President Eisenhower heeft in een persconferentie enige uitspraken gedaan, die aan duidelijkheid niets te wensen overlaten. Wij mogen nooit vergeten, aldus de president, dat de rechten van ieder van ons afhangen van de eerbiediging van wettelijk vastgestelde rechten door iedereen. Wij moeten alle Amerikanen, wat ook hun huidskleur of geloof is, van hun grondwettige rechten en van de volledige wettelijke bescherming laten profiteren. Wij moeten trouw zijn aan onze constitutionele idealen en voort blijven gaan met het verwezenlijken daarvan.

Woorden als deze zijn in Amerika populair, behalve als zij van toepassing worden gebracht op het negerprobleem. Het zal voor vele Amerikanen aanleiding zijn om bij de eerstvolgende verkiezingen niet de partij waar de generaal toe behoort te steunen. Dat zij toch gesproken worden geeft hoop, dat eens de redelijkheid het zal winnen van haat, domheid en eigenliefde, en het negerprobleem door iedere Amerikaan beschouwd zal worden als een der groeistuipen van dit in feite nog zo jonge land.

Ook nog in 1958

Twee jongens op Cyprus schoten mevrouw Cutliffe neer, de vrouw van een Britse sergeant. De vriendin met wie zij aan het winkelen was werd ernstig gewond en ligt nu nog in een hospitaal.

Onmiddellijk na deze zinloze en laffe aanslag werd een uitgaansverbod ingesteld en voerden Britse troepen de grootste razzia uit in de geschiedenis van het eiland.

Alle Grieks-Cyprische jongemannen van vijftien tot dertig werden op een open stuk grond bijeen gedreven en gefouilleerd. Daarna begonnen ziekenauto's een pendeldienst tussen de plaats waar de gearresteerde jongemannen waren samengedreven en ziekenhuizen in de buurt. „Yes, it was tough and rough all right”, schrijft de Sunday Express tot drie-maal toe. Dat was het. Er waren 250 gewonden en twee doden onder de 700 arrestanten.

De woede en verbittering onder de Engelse troepen is intens begrijpelijk en menselijk. Een moordaanslag is van nature al niet bijzonder hartverheffend, maar het neerschieten van winkelende vrouwen is wel het toppunt.

Verbijstrend zijn echter de zielige

manieren waarop de Engelse pers het optreden van Britse troepen goedpraat. Ook in de Nederlandse pers is op een enkele uitzondering na geen commentaar gegeven op de toegepaste methoden, waar Himmler zich in zijn goede dagen niet over had hoeven te schamen.

Het is met de evolutie van het mensdom bijzonder droevig gesteld als zelfs in een van de legers, die Hitler-Duitsland versloegen uiteindelijk dezelfde methoden als die van de nazi's niet vreemd blijken te zijn.

Misschien komt het uitblijven van commentaar toch wel voort uit een zekere schaamte en dit is dan het enige lichtpunt, dat nog te ontdekken valt.

Voorlopig zou men echter het boek „De gesel van het hakenkruis”, geschreven door Lord Russell of Liverpool een even grote oplage toewensen als het tot nu toe meest verkochte boek, de bijbel.

Voskuil overtrof zichzelf

In een van zijn befaamde radio-commentaren sprak de heer Voskuil, hij is socialist, over de Algemene Beschouwingen in de Tweede Kamer. Op vele punten had hij geen klaarheid kunnen krijgen over de plannen van de liberalen en hun houding tegenover verscheidene actuele problemen.

Hoe is, zo sprak deze commentator, de verhouding van de V.V.D. tot het anti-democratische deel van haar aanhang? Er zijn nu wel beweringen, dat talrijke communistische kiezers naar de P.v.d.A. zijn gegaan, doch deze gingen naar vele richtingen en niet weinigen naar de V.V.D. De P.v.d.A. heeft niemand in onzekerheid gelaten over haar houding ten opzichte van het communisme. Maar hoe staat dat nu met de V.V.D.? Ik bedoel natuurlijk niet, zei de heer Voskuil toen, de houding tegenover de communisten, maar tegenover de Poujadisten, de onverantwoordelijken.

Het laatste kwam er achteloos achteraan, terloops, als overgang. Ondertussen had hij handig gesuggereerd, dat de V.V.D. niet zo ver van onvaderlandslievende communisten afstand en linkse broeders zwijgend in dank aanvaardde. Dit is de effectieve methode van „het suggereren”, de halve aanduiding, een standaardvoorbeeld uit Onzindelijk Denken.

In de betogen van de heer Voskuil zijn kennelijke onjuistheden aan te wijzen, zoals de bewering, dat communisten vele kanten uit zijn gegaan. Dus ook naar C.H.U., A.R., K.V.P. en S.G.P. . . .

De giftige betoogtrant van de suggestie is echter oneindig geraffineerder en niet of lastig te bestrijden. Het valt moeilijk om aan te nemen, dat een erudiet man als Voskuil zelf blind zou zijn voor de wervende kracht van het vaag suggereren.

Gelukkig is er op dit terrein reeds

veel vertoond en heeft de gezond denkende Nederlander wel iets geleerd over de betrekkelijkheid van het gesproken woord. En op dit gezonde oordeel kunnen we na de laatste verkiezingen aanzienlijk geruster zijn dan de heer Voskuil en zijn makkers.

Al te dol

De terugzending van 37 vluchtelingen naar Indonesië heeft in Nederland weerzin gewekt. Een tweetal Kamerleden heeft de minister van justitie pittig geformuleerde vragen gesteld en in kranten en tijdschriften wordt duidelijk tegen de beslissing van de minister stelling genomen. Ook werd in Den Haag door Zuidmolukkers een protesttocht gehouden en aan minister Samkalden een petitie aangeboden. Amsterdam zou Amsterdam niet zijn als uit deze stad weer eens niet een volkomen afwijkend geluid was gekomen. Het „Actiecomité 37”, waarin zijn vertegenwoordigd het Veteranenlegioen Nederland, de Stichting door de Eeuwen Trouw, de jongerenorganisatie De Jonge Leeuwen en het Front Permuda Malaku, had voor zaterdagmiddag 11 oktober een z.g. stille tocht georganiseerd om te protesteren tegen de terugzending van 37 verstekelingen. De route van de tocht en zelfs de slagzinnen waren gekozen na overleg met de politie, een en ander zoals het in een goed geordend land behoort.

De dag voor de protestdemonstratie werd aan de initiatiefnemers meegedeeld, dat deze verboden was door de burgemeester. De eerste burger van Amsterdam was nl. van mening, dat een dergelijke protestdemonstratie op de openbare weg niet thuis hoort.

Men is geneigd de ogen nog eens grondig uit te wrijven als men een dergelijk bericht leest.

Met de beslissing van de minister tot terugzending is de eeuwenoude traditie krachtens welke vluchtelingen altijd in dit land asyl konden vinden geweld aangedaan. De ministeriële bewering, dat er van de zijde van de Indonesische regering geen represaillemaatregelen zullen worden getroffen heeft evenveel waarde als de belofte, dat het vandaag over veertien dagen niet regenen zal.

In beide gevallen is er geen sprake van zekerheid, maar van een kinderlijk geloof in het onberekenbare. Volkomen terecht is de verontwaardiging algemeen en nu een aantal Amsterdammers aan deze gevoelens uiting willen geven, mede om de publieke opinie te activeren, spreekt de Amsterdamse burgemeester zijn veto uit. Als een protestdemonstratie niet op de openbare weg thuis hoort ware 't interessant te weten waar men dan aan zijn gevoelens uiting moet geven!

Wij zijn langzamerhand wel diep gezonken als deze beslissing zonder meer door het Amsterdamse stadsbestuur geaccepteerd wordt, want hier zijn toch wel de eerste beginselen in het geding van een vrij land, waar het woord vrijheid inderdaad nog inhoud heeft.

En Amsterdam moge bedenken, dat het woord „barmhartig” uit zijn

trots wapenspreuk stellig verdiend is in het recente verleden, maar bevestigd moet worden in het heden. G. D.

Boekbespreking

Ook dat is Brussel, door Nico Rost. Met tekeningen van Elly van Beek. Uitgeverij van Gorcum & Comp. te Assen, 1958, 67 blz., 14 x 21 cm. Prijs gebrocheerd f 3.90.

Zoals Jan Brusse in vele boekjes en artikelen over zijn liefde voor Parijs geschreven heeft, zo heeft Nico Rost met „Ook dat is Brussel” de lof van de Belgische hoofdstad gezongen. Maar niet op de manier van de gids, die braaf met de vinger omhoog de ademloze volgelingen wijst op wat mooi gevonden moet worden.

Wat in zijn boekje opvalt, is het kennelijke plezier waarmee het geschreven is, niet docerend, doch zo maar wat zwerfend door een paar typisch Brusselse buurten, die hun karakter van een eigen gemeenschap zelfs in de grote stad vast hebben weten te houden.

Ondanks de speelse trant van het boekje, blijkt Rost de geschiedenis van de behandelde buurten voortreffelijk te kennen. Wat belangrijker is, hij weet steeds weer het beeld van de Brusselaar op te roepen, soms met een enkele passage:

„Het volk van Brussel zal ten gevolge van een bijna wijsgerige, uit de geschiedenis verklaarbaar „je m'en foutisme” vele dingen door de vingers zien: dronkenschap, overspel of frauduleus bankroet, ook echtscheiding door schuld, ongedekte chèques of gewelddadige handelingen misschien vergeven — nimmer echter een fraude inzake de spelregels van de duivensport tolereren. En voor eeuwig en altijd zal in hun ogen ieder veroordeeld zijn, die zich schuldig maakt aan vervalsing van de „constateur”, van de duivenklok. . . .”

Achtereenvolgens schrijft hij over De Marollen, met z'n talloze „sossiteiten” en „plezante” begrafenisondernemingen, het wereldje van de Lievekenshoek, Le Vieux Marché, Elsene, en natuurlijk de Grand' Place, het hart van Brussel, zoals de Dam het hart van Amsterdam is.

Wij Nederlanders lopen niet over van begrip en kennis van België en de Belgen.

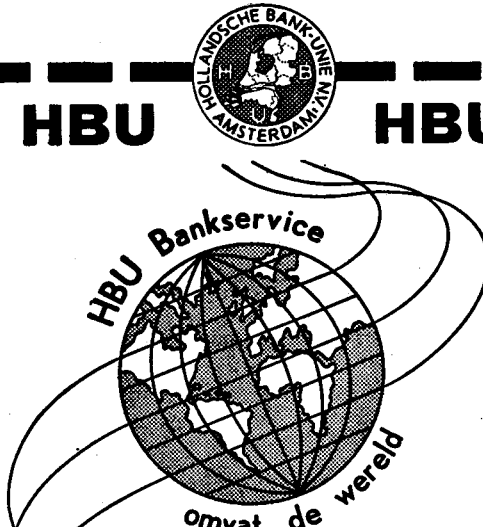
Ondanks het feit, dat onze geschiedenis vaak met die van België verweven werd en de taalgemeenschap met de Vlamingen — afgezien van Holland—België wedstrijden — is de afstand groter dan de landkaart doet vermoeden. Een boekje als dit is nuttig om iets meer van de Belgen en vooral de Brusselaars te begrijpen; met „Dat is Brussel” is Nico Rost daar wel bijzonder goed in geslaagd.

Jammer is, dat deze uitgave met zijn kleine omvang in het huidige bloeitijdperk van de pocket beslist prijzig is. De uitvoering is goed, maar zelfs als men de boekenliefhebber per centimeter buiten beschouwing laat is de prijs toch wel zodanig, dat alleen de kenners aan kopen toe zullen komen. Juist een boekje als dit verdient een levendige carrière.

G. D.

Staalconstructies voor alle doeleinden
 Speciaalbedrijf voor zwaar plaatwerk
 Constructiewerkplaatsen

W. Huizer n.v. Capelle a/d IJssel - telefoon 0-1804-657

HBU **HBU**

HBU Bankservice
 omvat de wereld

- Onze bankservice staat ter beschikking van de nederlandse zakenman,
- die prijs stelt op een vlotte en juiste behandeling van zijn belangen,
- waar ook ter wereld.

Ook voor U: de HBU

HOLLANDSCHE BANK-UNIE N.V.
 AMSTERDAM - DEN HAAG - ROTTERDAM

Spinners en Twijners
 van
Weef- en Tricotgarens

BLOEMWERKEN VOOR JUBILEA
 VERSIERINGEN VOOR RECEPTIES
 BRUIDSBOUQUETTEN

IMMINK DE LANGE

v/h J. C. DE LANGE'S Koninklijke Tuinbouwinstelling
 Hofleverancier van H.M. de Koningin

Meent 125, Rotterdam, Tel. 137977-122303-130999

H. P. Gelderman & Zonen N.V.
 OLDENZAAL

fabrikanten van
 ruwe-, gevefde-, gebleekte- en bedrukte-
 katoenen-, rayon- en rayonvezel manufacturen
 en glasweefsels voor alle industriële doeleinden

Installatie- en constructiebedrijf „Incoro”

Specialisten op het gebied van pijpleidingen
 Scheepsbouw- en landinstallaties
 Reparatie — nieuwbouw — spoedreparaties

Ing. J. v. d. LINDE, Rotterdam

Kantoor van Swietenlaan 36, Tel. 70292, na 18 uur 72092
 Fabriek Stadionweg 39, Tel. 174255, na 18 uur 66600

N.V. OBSERVATOR

Westzeedijk 52, Rotterdam, Telefoon 111520

Fabrikante van: **Nautische Instrumenten**

Manometers, Thermometers, Pyrometers, Tachometers

Agenten voor Zeekaarten en Nautische boeken
 Reparaties op korte termijn

Nieuwe gloed voor Uw goed

Edelweiss-de-Service

Amsterdam-Noord

STOMEN WASSEN VERVEN

Beschrijvingsbrief J.O.V.D.-congres te Assen op 25 en 26 oktober a.s.

Ons ere-lid drs H. A. Korthals zal de congresrede uitspreken

AGENDA

1. Opening door de voorzitter, de heer H. H. Jacobse
2. Notulen algem. vergadering 16 en 17 november 1957, te Den Haag
3. Ingekomen stukken en mededelingen
4. Benoeming leden van verdienste
5. Jaarverslag algemeen secretarissen
6. Jaarverslag algemeen penningmeester
7. Verslag kascommissie
8. Begroting 1958-1959
9. Vaststelling afdelings-afracht aan het HB 1958-1959
10. Beleid hoofdbestuur
11. Beleid redactie Driemaster
12. Verkiezing leden hoofdbestuur 1958-1959
13. Verkiezing leden kascommissie 1958-1959
14. Verkiezing lid Raad van Beroep 1958-1960
15. Aanwijzing plaats en datum algemene vergadering 1959
16. Bespreking resoluties „Bezitsvorming” en „Vakbeweging”
17. Bestuursverdracht
18. Wat verder ter tafel komt
19. Rondvraag
20. Sluiting

★ Tijdens de middagvergadering op zondag 26 oktober zal ons ere-lid drs Korthals spreken over het onderwerp: „Algemene politieke aspecten”.

Toelichting

- ad 5. Wordt gepubliceerd in de Driemaster
- ad 6. Wordt aan de afdelingsbesturen ter vertrouwelijke kennisgeving toegezonden
- ad 8. Als ad 6
- ad 9. Voorgesteld wordt de afdracht wederom te bepalen op f 2.04 per lid per jaar

ad 12. Namen van kandidaten:

voorzitter	H. H. Jacobse (Vlaardingen-Schiedam, district Noord, Hoekse Waard, Amsterdam, Baarn, Den Haag)
vice-voorzitter	G. Dorsman (district Noord, Vlaardingen-Schiedam)
secretarissen	H. M. J. Dubbeldam (Vlaardingen-Schiedam, district Noord, Hoekse Waard, Amsterdam, Baarn, Den Haag)
	meij. C. M. van Rijn (Vlaardingen-Schiedam, district Noord, Hoekse Waard, Amsterdam, Baarn, Den Haag)
penningmeester	K. Weide (district Noord)
M. de Bruyne	(Vlaardingen-Schiedam, district Noord, Hoekse Waard, Baarn, Den Haag)
ir. O. Bussemaker	(Vlaardingen-Schiedam, Den Haag)
J. van Gardingen	(Vlaardingen-Schiedam, Den Haag)
A. de Goey	(Amsterdam)
Joh. Lammerts	(district Noord, Hoekse Waard, Vlaardingen-Schiedam, Den Haag)
R. Lanting	(district Noord)
J. Muntinga	(Vlaardingen-Schiedam, district Noord, Hoekse Waard, Den Haag, Groningen, Noord-Groningen)
J. de Pijper	(Vlaardingen-Schiedam)
J. Robaard	(district Noord)
Mej. M. Takens	(district Noord)
J. Verhagen	(Vlaardingen-Schiedam, Hoekse Waard, Den Haag)
A. Verswijveren	(Eindhoven)
M. J. Wiersma	(Groningen, Noord-Groningen)

ad 14. Aan de beurt van aftreden is dr. E. Nordlohne (herkiesbaar)

ad 16. Prae adviezen zijn gepubliceerd in de Driemaster van augustus en september.

Vlaardingen, 27 september 1958.

H. M. J. DUBBELDAM - mevr. H. DE BOER-NAARDING
(algemeen secretarissen)

Edelachtbaar telefoontje uit Vlaardingen

Of te wel: Dorsman - lekker man!?

Telefoon voor jou, waarschijnlijk weer zo'n amateur in de „politiek”. Met deze woorden, op een wat misprijzende toon uitgesproken, gaf mijn collega de hoorn aan mij over.

Dat misprijzen was overigens niet zo verwonderlijk, want mijn collega behoort tot de groep, die altijd socialistisch heeft gestemd, maar deze zomer haar voorkeur tot twee keer toe aan de liberalen heeft gegeven en daarmee haar gevoel van politiek onbehagen heeft trachten af te reageren. Voor zulke mensen moet je een beetje begrip kunnen opbrengen.

„Je spreekt met Gab Dorsman”. Er ging even een schok door mij heen. Probeert u zich dat eens voor te stellen: je zit rustig te werken op de onbetekenende plaats, die het leven je heeft toebedacht en dan ineens is er telefoon voor je. Niet zo maar een telefoontje, nee, een vooraanstaand raadslid uit een niet onbelangrijke stad in het westen des lands heeft jou, eenvoudig prutsertje in de politiek, nodig en kondigt rustig en vertrouwelijk aan: „Je spreekt met Gab Dorsman”. Ik moest iets wegslikken.

Onder het uitspreken van de gebruikelijke termen, die vriendelijkheid moeten suggereren — het ging mij wat stuntelig af — pijnigde ik mijn hersenen met de vraag, waarvoor deze man mij in 's hemelsnaam opbelde.

Lang verkeerde ik niet in onzekerheid want Gab — in gedachten noem ik hem altijd Gab, maar door de telefoon zei ik natuurlijk netjes: meneer Dorsman — maakte mij al spoedig duidelijk, wat hij van mij verwachtte.

„Je weet waarschijnlijk wel, dat er binnenkort weer zoiets als een congres plaatsvindt”. Op zo'n geniale opmerking kun je slechts instemmend mompelen. „Je weet waarschijnlijk ook wel, dat er voor die tijd nog een Driemaster moet uitkomen, waarin het een en ander over het congres wordt geschreven”. Ik stamelde zoiets van dat ik dat begreep. „Nu is het niet gemakkelijk om daarvoor voldoende kopie bij elkaar te krijgen”. Een moment stond mijn hart stil.

Ik kon geen woord uitbrengen. „Zeg, jij schrijft zo af en toe toch ook wel iets, zou jij niet een stukje voor dat nummer willen schrijven?” Nu hoop ik altijd nog eens burgemeester te worden, bij voorkeur in een niet al te onbelangrijke plaats in het westen des lands en u begrijpt,

dat dan de protectie van de heer Dorsman goud waard is. Haperend wees ik erop, dat ik hem natuurlijk graag een dienst wilde bewijzen, dat ik er zelfs een grote eer in zag, maar dat ik toch vreesde, dat mijn capaciteiten tekort zouden schieten.

Maar ik begreep wel al, dat ik fout zat. Want, nietwaar, politiek is de kunst van het mogelijke en Gab Dorsman is een kunsenaar in de politiek.

„Waarom zou jij dat niet kunnen? Je pakt maar een onderwerp bij de kop en zet je gedachten op papier. De rest laat je maar van je stemming afhangen, het mag best een lollig stuk worden, je hebt toch al verschillende congressen meegemaakt?” Ik mompelde niet meer, ik stamelde niet meer en ik haperde niet meer. Ik stotterde nu zonder meer: J. . . J. . . Jaa.

„Nou dan, waarom zou je niet een beschouwing over het congres in Assen kunnen schrijven. Vooruit joh, doe niet zo stom. Moet je eens goed luisteren. Ik moet Stempher nog schrijven, ik vertel hem dan meteen, dat hij tegen de vijftiende een halve pagina van je kan verwachten”.

Zes dagen piekeren, zes nachten wakker liggen, notities maken. krantenknipsels verzamelen, een vel vol tikken, het verscheuren, nieuw vel in de machine draaien, tikken, tikken, doorhalen, opnieuw beginnen, vel verscheuren. Het leidde allemaal tot niets. Mijn gedachten bleven steeds in hetzelfde cirkeltje ronddraaien. Steeds kwam ik weer op dezelfde ideeën, die ik als onbruikbaar had afgeschreven. Er wilde niets vruchtbaars boven komen.

Het stuk is natuurlijk niet geschreven. Stempher zal wel veel „wit” moeten gebruiken om die pagina's vol te krijgen. Ik ben bang, dat we dit jaar een niet al te best congresnummer zullen krijgen.

Eigenlijk kan mij dat ook niet zo veel schelen, want ik zal dit jaar toch wel niet in de gelegenheid zijn om het congres bij te wonen, wegens andere drukke werkzaamheden. En ik heb er nog eens over nagedacht, maar het burgemeesterschap lijkt mij toch ook maar niets. Zou het niet veel prettiger zijn om gewoon burger te blijven en je leven te slijten achter een bureau? Dan kun je tenminste doen en laten waar je zin in hebt.

Spioneer.

ASSEN: STAD DER PALEIZEN

In de negentiende eeuw middelpunt van liberale activiteit

Onder de steden waar de J.O.V.D. in de afgelopen jaren congressen heeft belegd zijn er van grote historische betekenis: Dordrecht (nu ten gerieve van „onze” Vlaardingse raadsleden onttroond als Neerlands oudste stad), Amsterdam, Groningen (een Drentse stad!), 's-Gravenhage. Nimmer echter bevonden de congresgangers zich tijdens het jaarlijks hoogtepunt zo doorlopend en direct op historische grond als op 25 en 26 oktober a.s. in Assen, al kunnen het Amsterdamse Prinsenhof en het Haagse Binnenhof er ook mee door.

Drenthe's provinciehuis, waar burgemeester Agter liberaal jong-Nederland zal verwelkomen, is ontstaan uit en staat op de plaats van het hoofdgebouw van het vroegere klooster Mariënkamp, (Maria in Campis), Assen's begin. Bellevue, twee dagen blauwe veste, ligt aan de rand van het om zijn fraaiheid terecht beroemde Asser bos, vroeger kloosterbos en relict van een oerwoud.

In het midden van de 13e eeuw vroeg de abdis van het nonnenkloostertje (eveneens Mariënkamp geheten), te Coevorden, in verband met waterlast, aan de bisschop van Utrecht toestemming om het klooster te verplaatsen. In 1259 kwam er een ruil tot stand van het Coevordense kloostergoed met een riddershofstede te Deurze bij Rolde. Enige jaren later verplaatsten de religieuzen zich nogmaals en bouwden om wat nu de Brink van Assen is, het genoemde Mariënkamp. Tot in de eerste jaren van de tachtigjarige oorlog arbeidden de dames hier in alle vrede. De dames, want een nonnenklooster in de ware zin des woords was het niet. Het was een stift, waarin adellijke dames zich terugtrokken om zich naast aan geestelijke verdieping o.a. te wijden aan de verzorging van ouden van dagen.

Omstreeks 1580 wordt het klooster verlaten. De Groningse wapenbroeder van Lumey, Barteld Emtes van Menteda maakte met zijn guerilla tegen de Spaanse troepen het Olde Lantschap minder veilig voor roomse geestelijken. Na de val van Groningen in 1594 keerden rust en orde terug. Het bestuur van de drost (De Vos van Steenwijk!) vestigde zich in het oude klooster. De gebouwen waren niet geheel ongehavend uit de woelingen te voorschijn gekomen, ze werden verkleind en hersteld. Een van de kloosterboerderijen werd logement, waarschijnlijk passantenhuis. De gebouwen, voornamelijk het hoofdgebouw, ging dienst doen als vergadergelegenheid. Het kloosterkerkje werd in ere hersteld, nu voor de protestantse eredienst. Assen, dat voordien tot de kerspel Rolde behoorde, kreeg een eigen kerke-

lijke gemeente met een eigen predikant.

De ontwikkeling van Assen begint zich af te tekenen. De vestiging van de Drost bracht later de stichting van een ambtswoning voor deze gezagsdrager met zich, huizen voor de ambtenaren werden gebouwd, een gevangenis werd natuurlijk niet vergeten. Tot de Franse tijd was Assen een stadje van gewestelijke ambtenaren. Een „stadje”, waarvan men vooral geen overdreven voorstellingen moet hebben. Omstreeks 1800 woonden er in de gemeenschap Assen-Loon-Witten, behorend tot het dingspel Rolde, 800 mensen, waarvan in Assen zelf echter slechts 50 à 60. Eerst in de Franse tijd en vooral daarna neemt het inwonertal toe en ontwikkelt Assen zich tot een belangrijke plaats.

Invloed van Lodewijk Napoleon

Ondanks zijn geringe omvang was Assen in de Napoleontische tijd toch een aantrekkelijk oord, getuige het feit, dat Lodewijk Napoleon bij zijn onrustig zoeken naar een residentie ook aan Assen dacht. De Koning van Holland gaf zijn Italiaanse bouwmeester opdracht ontwerpen voor een paleis te maken. Toen de ontwerpen gereed waren was de belangstelling van de Koning echter gevlogen.

Niettemin mag Assen, hoewel het dus geen koninklijke residentie werd, Lodewijk dankbaar zijn. Hij schonk Assen het Asser bos, dat na de hervorming in Drenthe staats-eigendom was geworden. Voordien was het bos bezit van de kloosters te Assen en Dikninge. Gouverneur Hofstede heeft het bos aanzienlijk uitgebreid.

Het oude gedeelte is, zoals gezegd een relict van een oerwoud, het verschil met het nieuwe gedeelte is in de vegetatie duidelijk te zien. Het bos is een verrukkelijk oord, voor hen die er hun voordeel mee willen doen: men kan er heerlijk dwalen.

De Grondwet van 1814 maakte Drenthe tot een provincie, waarvan Assen de hoofdstad werd. Drenthe heeft niet tot de Zeven Verenigde Nederlanden behoord, het was er slechts bondgenoot van. Bij de instelling van het Koninkrijk der Nederlanden werd het eerst werkelijk in de Nederlanden opgenomen. Dat Drenthe niet tot de Republiek behoorde betekent niet, dat het zijn plichten niet kende. Drenthe droeg bv. aan de financiën van de Republiek bij met één procent van de totale gelden bijeengebracht door de Zeven (de totale staatsfinanciën brachten dus 101 procent op).

Assen als hoofdstad van de nieuwe provincie kreeg natuurlijk alle provinciale instellingen binnen haar denkbeeldige muren. Voor deze instellingen werden passende gebouwen gebouwd, naar de geest van de tijd in de, ook voor het Groninger stadhuis gebruikte, neo-renaissance-stijl. In 1837 het Paleis van Justitie voor het toenmalig gerechtshof, thans rechtbank; in 1848 de Nederlands Hervormde Kerk, in 1868 de Rijks-H.B.S. Assen begon zoetjes-aan te worden wat de Elper dichter-schilder Roessingh later noemde: „De stad der paleizen”. Het hoofdstadschap bracht nog meer dan voorheen de vestiging

van hoofdamttenaren met zich. Deze heren kwamen voort uit zeer aanzienlijke adellijke families. Vrijwel zonder uitzondering waren zij, zo niet „de”, dan toch „een” liberale overtuiging toegedaan.

Zij hebben Assen en Drenthe in de vorige eeuw gemaakt tot een burcht van het liberalisme. Enkele namen mogen hier niet ongenoemd blijven: Dr. H. J. Nassau, rector van de latijnse school en schoolpozieer, mr. Lucas Oldenhuis Gratama, redacteur van de Provinciale Drentsche en Asser Courant en liberaal Kamerlid, Harm Boom, journalist, medewerker aan de Asser Courant, in economisch opzicht de meest vooruitstrevende, en mr. Harm Smeenge, grootvader van de onder-voorzitter van de V.V.D., mr. H. van Riel, als opvolger van mr. Oldenhuis, eveneens Kamerlid. Helaas moet in deze bijdrage worden afgezien van een schets van het belangrijke en interessante werk, dat genoemde heren ten bate van Drenthe en de liberale geest hebben verricht. Wel moet er op worden gewezen, dat zij en anderen met hen, Drenthe cultureel hebben wakker geschud. Zij betoonden zich daarbij voorvechters van een verjongd liberalisme.

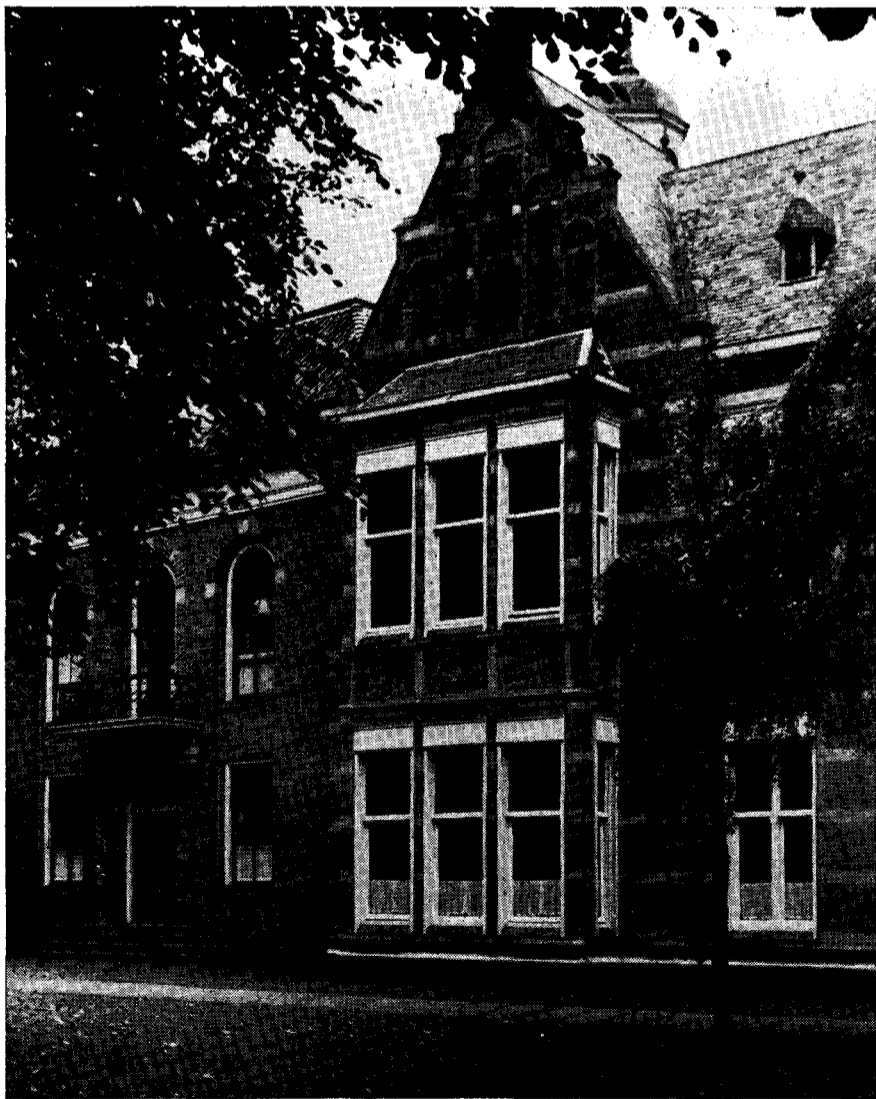
Dat heeft met name Oldenhuis in moeilijkheden gebracht, hij was te radicaal, te progressief zouden wij thans zeggen. Voor hem gold niet het: „voor, maar niet door het volk”. Men zou kunnen zeggen, dat Oldenhuis die denkbeelden vertegenwoordigde, die later in de Vrijzinnig Democratische Bond een tehuis vonden.

Het heeft hem er toe gebracht tussentijds, in 1886, voor het Kamerlidmaatschap te bedanken. Zoals gemeld, opgevolgd door mr. Smeenge. Smeenge, en dit mag tekenend voor de ontwikkeling worden genoemd, behoorde niet als Oldenhuis, die van aanzienlijke Friese afkomst was, tot de aristocratie van Drenthe's hoofdstad, hij was een winkelierszoon, die daarom (nog) geen lid van de soos kon worden.

Drenthe cultureel wakker geschud

De invloed van deze voorvechters moet niet allereerst politiek worden gezien, al hebben zij ook op dit terrein hun partij mee geblazen. Voor alles echter hebben zij Drenthe cultureel wakker geschud en opgevoed. Dat is hun grote verdienste. Indirect hebben zij daarmee het liberalisme een grote dienst bewezen. Hun werken, hun nobel streven, hun strijd tegen onbegrip en wanbegrip, hebben de Drenten gemaakt tot liberaal denkende en handelende mensen.

Met ere mogen in dit opzicht worden genoemd de drie zogenaamde Podagrissen: Harm Boom, D. H. van der Scheer en ds. A. L. Lesturgeon, die Drenthe te voet zijn doorgetrokken en die hun belevenissen hebben te boek gesteld. Cultuurdragers en verbreiders van allure. Helaas worden verdiensten als deze te veel over het hoofd gezien, wordt te veel gekeken naar zuiver politieke figuren, vooral in onze tijd. Deze verdiensten hebben ongetwijfeld evenveel, ja meer betekenis gehad dan de louter (partij) politieke. Juist in politieke zin.

Het Provinciehuis aan de Brink

(Cliché welwillend afgestaan door de Prov. Drentsche en Asser Courant)

Hiermee is in zeer korte trekken de stad Assen en haar invloed op de Drenten geschetst in haar historische en geestelijke ontwikkeling. In de vorige eeuw speciaal werd de Drent van heden gevormd. Natuurlijk, daar is een verdere ontwikkeling, bijna revolutionair gedurende het laatste decennium met zijn technische vooruitgang, met zijn industrialisatie vooral in Drenthe.

Denken wij slechts aan de Zuid-Oosthoek. Deze ontwikkeling heeft de Drenten niet onberoerd gelaten en zal ook in de toekomst nog haar invloed doen gelden. De ondergrond om het zo maar eens te zeggen is in de vorige eeuw niet gelegd, maar geploegd. Geploegd tot een bodem, waarop het liberalisme in ruime zin als een mooie en rijpe vrucht wast. Hoe Assen in de huidige tijd is en hoe onze Drentse tijdgenoten zijn, U zult het ervaren tijdens Uw tweedaags bezoek.

Het stadje is om met Van der Hoogen te spreken, allerchanmantst, de inwoners zijn het niet minder, gelukkig op een geheel eigen manier. Steekt er Uw benen onder tafel, ge zijt onder vrienden.

Toch rest nog één vraag. Hoe komt het, dat juist in het zo liberaal genoemde Drenthe zovelen zich in de dertiger jaren tot het nationaal-socialisme wendden? In de eerste plaats waren het niet zovelen als de geruchten wel willen. In de tweede plaats was het meer een zich wenden tot in schijn dan in werkelijkheid.

De N.S.B. heeft er handig gebruik of beter misbruik van gemaakt. De dertiger jaren hebben veel Drentse boeren voor ernstige misère geplaatst. Na 1918 kwamen veel ont-

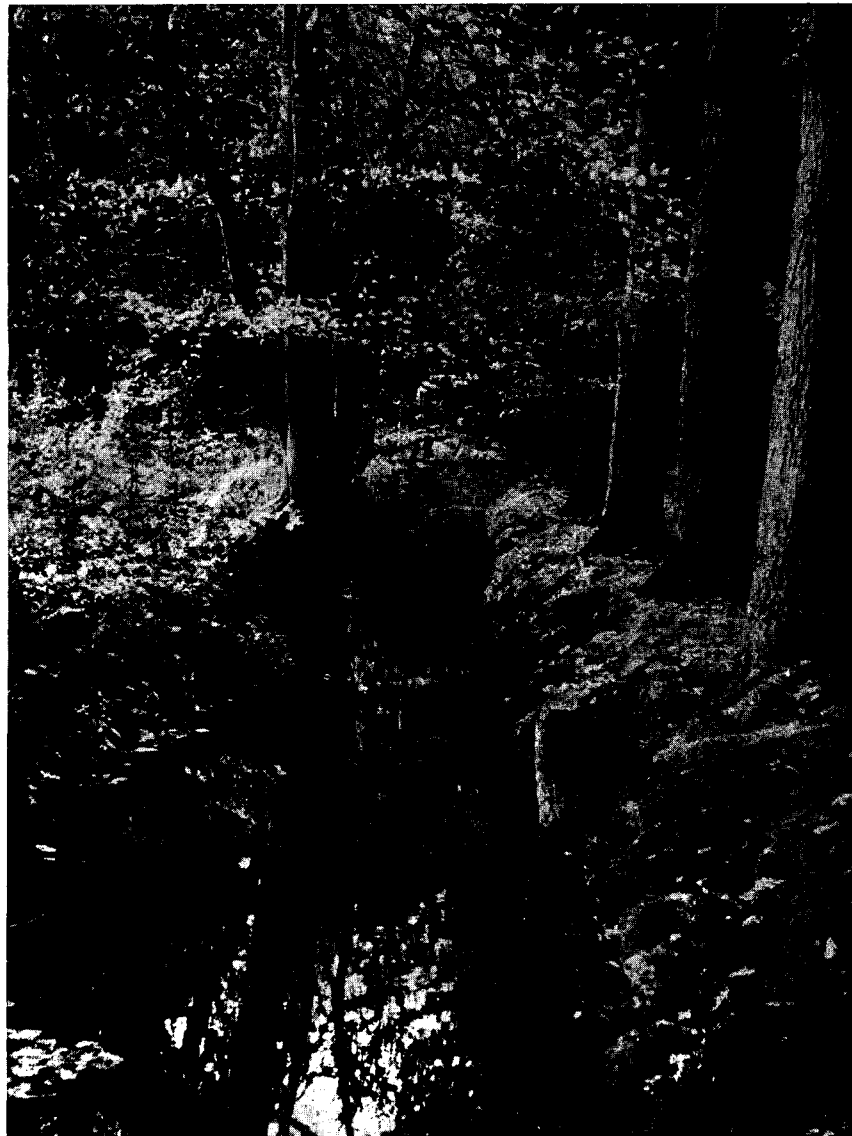
ginningen tot stand. Op de ontgonnen gronden vestigden zich, met hypotheeken en alle lasten van dien, boeren. De lasten werden in de crisistijd te zwaar. In die tijd richtte de bekende Jan Smit een physiocratisch georiënteerde organisatie „Landbouw en Maatschappij” op. Een organisatie met een duidelijk cultureel aspect. De leiding van deze groep raakte echter in handen van halfzachte figuren en voordat de leden het in de gaten kregen, waren zij verkocht aan de beweging van Mussert.

Hier speelde een tekort aan politieke scholing de Drentse boeren parten. Men was nog wel liberaal, maar niet meer bewust. Men was liberaal, omdat het zo hoorde, zoals men wel meer dingen deed omdat het zo hoorde, men ging bv. niet naar de kerk, dat hoorde zo. Dit politiek niet meer geschoold zijn en het daardoor in de N.S.B.-val lopen had gevolgen. Men kreeg angst voor politieke organisatie, na de oorlog werd de eerste tijd in de boerenorganisatie angstvallig alleen gesproken over agrarische aangelegenheden.

Het zijn de Drentse plattelandsvrouwen geweest, die reeds voor de oorlog, en vooral de jongeren, georganiseerd in de Bond van oudleerlingen van het landbouwonderwijs in Drenthe, die na de oorlog deze gang van zaken hebben doorbroken.

Zij, de jongeren, kregen weer politiek bewustzijn, zij zagen het grote belang van politieke scholing in. Eén voorbeeld daarvan: onze J.O.V.D. Waar bloeit zij meer dan in Drenthe. De (jonge) Drenten hebben hun les geleerd.

BOTE DE BOER LZN.

Het Asser Bos

(Cliché welwillend afgestaan door de Prov. Drentsche en Asser Courant)

Definitief concept resolutie inzake de vakbeweging

Onder verwijzing naar het in De Driemaster van september j.l. opgenomen pre-advies presenteren wij U thans de definitieve tekst van het concept voor een resolutie inzake het vraagstuk van de vakbeweging. De tekst is aangepast aan de in de vergadering van het Centraal Kader dd. 28 september gemaakte opmerkingen. De wijzigingen zijn van tekstuele aard. Het C.K. vond geen aanleiding voor te stellen de inhoud van het concept principieel te herzien.

Het concept luidt thans:

De Jongeren Organisatie Vrijheid en Democratie, op 25 en 26 oktober 1958 te Assen in algemene vergadering bijeen, overwegende:

dat de werknemersorganisaties in ons huidige maatschappelijke bestel een positieve, historisch gegroeide functie hebben bij het overleg over het te voeren sociaal-economische beleid;

spreekt als haar oordeel uit:

dat het aanbeveling verdient, dat de werknemers zich organiseren om mee te kunnen spreken in aangelegenheden van sociaal-economi-

sche aard, doch dat het stelsel moet worden afgewezen waarbij een werkkring slechts toegankelijk is voor georganiseerden;

dat een liberale voorkeur dient uit te gaan naar een werknemersorganisatie, die de ondernemingswijze productie aanvaardt;

dat het tot de taak van de vakbeweging behoort de economische en sociale belangen van de leden — in het bijzonder wat betreft de arbeidsomstandigheden — te behartigen met gebruikmaking van alle wettelijke middelen;

dat absoluut moet worden voorkomen, dat een werknemersorganisatie wordt gebruikt voor het verwezenlijken van politieke doeleinden;

dat liberale werknemers zonder bezwaar kunnen toetreden tot die vakcentrale of algemene, niet tot een vakcentrale aangesloten organisaties, die aan bovengenoemde criteria beantwoorden;

dat de Nederlandse Vakcentrale (N.V.C.) en een aantal algemene niet bij een vakcentrale aangesloten organisatie aan de gestelde criteria voldoen,

dat de democratie eist, dat in alle sectoren van de vakbeweging democratische verhoudingen worden bewaard en waar deze verloren zijn gegaan, worden hersteld;

dat met name de houding van de drie grote vakcentrales (N.V.V., K.A.B., C.N.V.) ten aanzien van de N.V.C. en vele niet bij een centrale aangesloten organisaties de toets der kritiek niet kan doorstaan, en

dat de bonafide werknemersorganisaties aan welke rechten in de bestaande toestand te kort wordt gedaan, op gelijke voet behoren te worden toegelaten tot het overleg op sociaal-economisch niveau als de bij een der drie grote vakcentrales aangesloten organisaties; en gaat over tot de orde van de dag.

Commissie ter bestudering van het vakverenigingsvraagstuk, ingesteld door het hoofdbestuur der J.O.V.D.

H. H. JACOBSE, voorzitter.
BOTE DE BOER LZN., secretaris.
Mr. A. A. TH. BOENDER.
H. J. M. DUBBELDAM.
E. NIJPELS.

ELSEVIERS WEEKBLAD

zegt vrij zijn mening
over vrijheid

Abonnementsprijs f 18.— p. j., f 4.60 p. kw. Postgiro 335900

DE SOCIAAL ECONOMISCHE RAAD EN DE SUBSIDIEPOLITIEK

Belangrijke beleidskwesties in het geding, die om een nadere beschouwing vragen

Er is de laatste tijd nogal wat deining ontstaan over de vraag, of niet de Sociaal Economische Raad een te grote invloed uitoefent op het sociaal-economische beleid, dat de regering voert (of misschien is het juist te zeggen: niet voert).

Directe aanleiding tot deze discussie was het schrijven, dat de ministers van Economische Zaken, van Sociale Zaken en Volksgezondheid en van Volkshuisvesting en Bouwnijverheid op 16 september hebben gericht aan de Sociaal-Economische Raad.

In die brief verzocht de regering de S.E.R., van advies te willen dienen over een algehele of gedeeltelijke afschaffing van de consumentensubsidies, op melk, zomede over een verdere huurverhoging en wel in het kader van een aanvaardbare ontwikkeling van het loon- en prijspeil.

Eerst even dit: de Sociaal-Economische Raad is ingesteld bij de wet op de bedrijfsorganisatie en heeft een tweeledige positie, namelijk vast college van advies en bijstand aan de regering en centraal orgaan van de publiekrechtelijke bedrijfsorganisatie.

Het is duidelijk, dat de S.E.R., juist omdat hij het centrale orgaan vormt van het publiekrechtelijk georganiseerde bedrijfsleven, uitermate geschikt is om als college van advies en bijstand te fungeren. De S.E.R. heeft 45 leden, waarvan vijftien worden benoemd door de Kroon, vijftien door de ondernemersorganisaties en vijftien door de vakverenigingen.

Momenteel zijn er drie vakatures ten gevolge van het feit, dat de middenstandsbonden het niet eens kunnen worden over de aanwijzing van hun vertegenwoordigers in de raad.

Wat nu de adviserende taak van de S.E.R. betreft, de wet op de bedrijfsorganisatie bepaalt, dat de regering advies moet vragen omtrent alle belangrijke maatregelen op sociaal of economisch gebied, die zij voornemens is te treffen. In die laatste toevoeging ligt nu het kritieke punt. Daarin is de lijn, die de regering moet volgen, duidelijk aangegeven.

Wat de regering schreef

De regering schreef aan de S.E.R.: „Gelijk u uit de ingediende ontwerp-rijksbegroting voor 1959 zal zijn gebleken, stellen de internationale situatie, de snelle bevolkingsgroei en de algemene economische, sociale en culturele ontwikkeling van ons land de overheid voor een reeks van uitgaven, die onvermijdelijk in omvang toemenen.

In dit verband vormt de sterk toegenomen subsidieelast een zorgelijk probleem. Met name de prijssubsidies — waaronder vallen de subsidies voor de woningbouw — zijn, hoewel het streven der regering er steeds op gericht is geweest deze hetzij te beperken, hetzij op de duur geheel af te schaffen, ten dele door onvoorziene omstandigheden tot zeer grote hoge gestegen. Om essentiële staatstaken niet op onaanvaardbare wijze in het gedrang te brengen, is het daarom noodzakelijk te komen tot een wezenlijke verlaging van deze subsidieelast.” Daarmee is de ernst van de situatie wel duidelijk getekend. Wat mag men van een regering, die zich van haar grote verantwoordelijkheid bewust is, in zo'n geval verwachten. Het antwoord ligt dunkt mij voor de hand.

De subsidieelast is te zwaar, dus moet de regering deze verlagen. Daartoe had de regering moeten besluiten, zij had dit besluit al veel

eerder moeten nemen. Pas op het moment, dat de beslissing in principe is genomen, ontstaat er een taak voor de Sociaal-Economische Raad, namelijk te adviseren over de wijze, waarop de afschaffing van de subsidies het beste kan geschieden, wat daarvan de consequenties zullen zijn en hoe de eventueel onaanvaardbare consequenties ongedaan moeten worden gemaakt.

Brevet van onbekwaamheid

Dat was regeren geweest. De regering heeft dat echter niet aangedurfd. Zij koos liever de weg van de minste weerstand. Zij gaf zichzelf het brevet van onbekwaamheid ten aanzien van één van de kernproblemen van dit ogenblik.

De regering weet, dat afschaffing van de subsidies een absolute voorwaarde is voor de sanering van het economische leven. Maar zij wist ook, dat die maatregelen ernstige moeilijkheden in het leven zouden roepen en haar bij brede lagen van de bevolking impopulair zouden maken. Voor een zwakke regering is die wetenschap ruimschoots voldoende om het er dan verder maar bij te laten zitten. Vooral als er dan een S.E.R. is, waarachter zij zich kan verschuilen.

Het verdrietige is echter, dat vrijwel alle fracties in de Tweede Kamer deze gang van zaken accepteren. Voor zover er al kritiek was kwam die hierop neer, dat de regering al veel vroeger over de afschaffing van de subsidies het advies van de S.E.R. had moeten vragen.

Alleen de liberale fractieleider, mr. P. J. Oud, is fel tegen de regering van leer getrokken. Prof. Oud citeerde de liberaal Dullert, die honderd jaar geleden tegen Van Hall zei: „Ik wil niet afdoen aan de verdienste, die gij tegenover 't vaderland hebt gehad, maar zo gij op uw verdiensten de kroon wilt drukken: ruim uwe plaats.” En hij voegde daaraan toe: „Indien u niet regeren kunt, leg uw taak dan neder.”

Hoewel de opvolging van dit advies wellicht een grote verdienste zou zijn geweest, is het daar niet van gekomen. Er zal ook wel niemand zijn, die dat had verwacht. De positie van de regering is zo langzamerhand onaantastbaar geworden, als er tenminste geen liberaal in zit. Echter is er in deze ontwikkeling één belangrijk winstpunt. Want al heeft dan de parlementaire kritiek vrijwel ontbroken, de buitenparlementaire kritiek is niet mals geweest en dat niet alleen in kringen, die men gewoonlijk voor conservatief doodverft. Ook in de kringen van werknemers

heeft men duidelijk te verstaan gegeven, dat men voor dit „beleid” geen waardering kan opbrengen. De consequentie is intussen, dat het aan de Sociaal Economische Raad is, een herziening van het sociaal-economische beleid uit te stippen. Daarbij blijft voorlopig nog de vraag open, of er wel een eenstemmig advies uit de bus zal komen.

Het ligt voor de hand, te veronderstellen, dat over het vraagstuk van de subsidiepolitiek de meningen in de S.E.R. vrij sterk uiteen zullen lopen, zodat zelfs nog de mogelijkheid aanwezig is, dat de regering uiteindelijk toch zelf het beleid moet uitstippelen of beter gezegd: toch weer zelf moet gaan regeren. Het is overigens interessant, dat binnen de S.E.R. zeer verschillend wordt gedacht over de verdiensten van deze adviesaanvraag. Op 26 september verklaarde de heer T. J. Twijnstra, voorzitter van het Verbond van Nederlandse Werkgevers en op het moment tevens waarnemend voorzitter van de S.E.R.: „De regering is niet tot een eigen toekomstbeleid ten aanzien van de kernproblemen van sociaaleconomische en financiële politiek gekomen om vervolgens daarover een advies te vragen aan de Sociaal-Economische Raad, doch zij zoekt eenvoudig de vertegenwoordigers van het bedrijfsleven, haar een volledig beleid te willen presenteren, waarmede zij met succes kan opereren. Daardoor wordt enerzijds de schijn gewekt van een onvermogen, dat men bij een regering niet zou mogen veronderstellen, en aan de andere kant wordt daarmee een beroep gedaan op de mogelijkheden van de S.E.R., waaraan deze naar moet worden gevreesd, niet zal kunnen voldoen.” Het is elegant uitgedrukt, maar het

betekent toch een scherpe veroordeling.

Daartegenover staat de mening van de nieuwe voorzitter van de S.E.R., die op 10 oktober door de heer Twijnstra als zodanig werd geïnstalleerd. In zijn installatierede zei prof. dr. G. M. Verrijn Stuart onder meer: „Het is volkomen fout, te menen, dat het de Sociaal-Economische Raad is, die het beleid uitmaakt, als de regering met moeilijkheden zit over een ingewikkeld vraagstuk. Dat mag en dat kan de raad niet. En al evenmin mag men het een regering kwalijk nemen als zij de wet naleeft, die het vragen van advies voorschrijft.”

En de heer Verrijn Stuart voegde daaraan toe: „Als 's raads adviezen in feite belangrijke invloed hebben dan komt dit, omdat zij deugdelijk van voorbereiding en waardevol van inhoud zijn; is die invloed groot dan kan daaruit nimmer een bezwaar tegen de huidige positie van de S.E.R. worden geput.”

Uit het voorgaande is wel al duidelijk, dat ik de visie van de heer Twijnstra de juiste acht. Het gaat er niet om, of de invloed van de S.E.R. al dan niet groot is — dat wordt inderdaad bepaald door de waarde van de adviezen — maar om het moment, waarop die invloed wordt uitgeoefend!

Gaat het om de uitwerking van een principieel beleid, dat door de regering is uitgestippeld, dan kan die invloed inderdaad zeer heilzaam zijn. Maar als de raad invloed heeft, ja zelfs die invloed door de regering in de schoot geworpen krijgt, wanneer het gaat om het bepalen van het beleid zelf, dan is er iets fout.

In de kwestie van de subsidiepolitiek is het laatste het geval en daartegen past een fel protest.

EVERT HOVEN.

AFDELINGSNIEUWS

HOEKSE WAARD

Nieuw secretariaat.

Vrijdag 19 september kwam de afdeling Hoeksewaard voor het eerst in het nieuwe verenigingsjaar bijeen voor de Algemene Ledenvergadering.

Uit de jaarverslagen bleek, dat de afdeling behoorlijke activiteiten aan de dag heeft gelegd en dat de financiële positie, ondanks een nadelig saldo over het afgelopen jaar, vrij goed is.

Bij de bestuursverkiezing werd in de plaats van de aftredende secretaris L. J. Hage, gekozen Mej. T. Noorlander, Molenstraat 23, Strijen. De voorzitter C. A. Hoorweg werd met algemene stemmen herkozen.

Vervolgens werd het winterprogramma besproken. Besloten werd 15 oktober te starten met een propaganda-avond, waar de heer E. Hoven, landelijk penningmeester, sprak over „Jeugd en Politiek”. In november zal een avond gehouden worden en in januari de propaganda-feestavond. Het vormen van een toneelclub stuit op moeilijkheden, maar er is een muziekclub in oprichting.

De voorzitter stelt zich niet meer herkiesbaar als vertegenwoordiger der J.O.V.D. voor de Jeugd Gemeenschap Hoeksewaard. Hiervoor

wordt de heer J. de Jong kandidaat gesteld.

Nadat de kandidaatstelling voor het Hoofdbestuur en het congres ter sprake waren geweest, sloot de voorzitter de vergadering, na de heer Hage bedankt te hebben voor het vele werk, dat hij voor de afdeling heeft gedaan en na de aanwezigen opgewekt te hebben tot hernieuwde activiteit.

Briefpapier.

De prijs voor het afdelingsbriefpapier zal vanaf heden in verband met diverse prijsstijgingen, 3 gulden per 100 vel gaan kosten.

Hierbij komen dan nog de portokosten, die door de afdelingen betaald moeten worden.

Burger, een Kamerlid uit 't Haagje

Vatte Nieuw Guinea bij 't kraagje.

Hij sprak weg met die boel

Maar het schot miste doel,

Nu heeft hij een kater

in 't maagje.

Louche Bert

A F D E L I N G S N I E U W S

DEN HAAG

Propaganda-avond in Rijswijk.

De Haagse afdeling van de J.O.V.D. heeft onlangs een zeer geslaagde propaganda-avond gehouden in de tot de laatste plaats bezette bovenzaal van hotel „Leeuwendaal” in Rijswijk. Deze avond was in samenwerking met de Rijswijkse afdeling van de V.V.D. georganiseerd. Daarom opende de voorzitter van deze afdeling, dokter G. Hoogslag, de bijeenkomst.

Nadat deze vervolgens de leiding der vergadering had overgedragen aan de voorzitter van de Haagse afdeling van de J.O.V.D., A. A. Th. Boender, voerde de algemeen voorzitter van de J.O.V.D., de heer H. H. Jacobse uit Amsterdam het woord. In een boeiend en helder betoog gaf hij een uiteenzetting van de omstandigheden welke bij de laatstgehouden verkiezingen tot een grote liberale stemmenwinst hebben geleid. De verschuivingen in het politieke beeld zijn uniek:

thans heeft immers één miljoen kiezers op de V.V.D. gestemd. Men moet wel heel ver in de geschiedenis teruggaan om een zelfde aantal stemmen aan liberale kant aan te treffen.

Met klem wees spreker de vaak gehoorde bewering van de hand, als zou hier van een gelegenheidswinst sprake zijn. Voor de meeste kiezers, die ditmaal voor het eerst op de liberale kandidaten hebben gestemd, is de reden hunner politieke keuze wel geweest de gedachte, dat er over de gehele lijn een andere koers moet worden ingeslagen. Niet de bestedingsbeperking en de defensieschandalen zijn oorzaak van de liberale winst, al moet worden toegegeven, dat deze omstandigheden niet bepaald gunstig zijn geweest voor enkele regeringspartijen.

De in omvang sterk toegenomen overheidsbemoeiing stuit op steeds sterkere weerstanden. Hoe langer hoe meer wint het inzicht veld, dat de alles regelende overheid de individuele vrijheid in ernstig gevaar

brenkt. In socialistische kringen ziet men nog steeds niet in, dat geestelijke vrijheid en economische gebondenheid nooit kunnen samen gaan. Economische ordening leidt immers ook op andere terreinen tot gebondenheid.

In de komende jaren zullen de liberalen — aldus de heer Jacobse — met een duidelijke uitspraak moeten komen over een aantal politieke vraagstukken, zoals bijvoorbeeld de bezitsvorming. Wat de kiezers van het liberalisme verlangen, is in de eerste plaats een duidelijke koers!

Tot de meningsvorming in liberale kring wil de J.O.V.D. graag een positieve bijdrage leveren. En ook al missen de jongeren de deskundigheid en ervaring van hun oudere geestverwanten, toch zal men ook naar hun oordeel moeten luisteren omdat zij geheel onbevangen staan tegenover de problemen.

Na de inleiding van Huub Jacobse was het woord aan het jongerenforum, dat als volgt was samengesteld: mr. A. A. Th. Boender, voorzitter; mej. A. J. H. Stempeles en de heren G. Dorsman, F. A. Hoogendijk en mr. C. H. A. van Vulpen.

Vele vragen werden hierop afgevuurd, welke tot genoeg werden beantwoord.

De avond werd besloten met een geanimeerd bal, waartoe muzikale medewerking werd verleend door de H. Liners.

GOUDA

Speurtocht naar Boskoop.

De afdeling Gouda van de J.O.V.D. organiseert diverse propaganda-avonden in de omgeving van de kaasstad. Op donderdag 9 oktober j.l. hield zij een dergelijke bijeenkomst in Boskoop. Spreker was Ferry Hogendijk, die voor een zaal met 30 belangstellenden een enthousiaste propagandaspeech hield.

Hij hekelde o.m. de huidige regeringspolitiek.

Na achtereenvolgens de voornaamste oorzaken voor de moeilijkheden waarin wij nu verkeren te hebben genoemd, besprak de heer Hoogendijk de sterke groei van aanhang van de V.V.D. en J.O.V.D. In het

bijzonder achtte hij de belangstelling van de jongeren voor het liberalisme zeer belangrijk.

Na een prettige discussie werd deze geslaagde propaganda-avond besloten.

HOE DE J.O.V.D. GROEIDE

Het jaar 1957/58 is voor onze organisatie een jaar van grote expansie geweest. Het aantal nieuwe afdelingen neemt maandelijks toe, terwijl ook de leden meerbelangstelling aan de dag gaan leggen voor hun organisatie. Uit verschillende afdelingen komen verheugende berichten binnen over ledenwinst.

De afdeling **Amsterdam** heeft een aanzienlijke vooruitgang geboekt, dat zeker een gevolg moet zijn van de geweldige activiteit, die deze afdeling ontplooit.

Wij kregen een dezer dagen het programma voor het komende verenigingsjaar toegezonden, een programma vol perspectief.

De afdeling **Gouda** gaat een groot aantal streekavonden organiseren om onze organisatie meer bekendheid te geven in het gebied rondom Gouda. De afdeling **Alkmaar**, nog maar twee jaar geleden heropgericht door enkele actievelingen, heeft door het voortreffelijk beleid van zijn bestuur al weer 40 leden.

Toen wij enkele maanden geleden de oprichtingsvergadering van de afdeling **Voorne-Putten** bezochten, hadden wij niet kunnen bevroeden, dat deze afdeling nu reeds 36 leden zou tellen. De afdeling **Delft**, een nog jonge afdeling, heeft in de vakantie een voortreffelijk programma voor het komende jaar opgesteld. Met veel genoegen hebben wij kennis genomen van de uitstekend verzorgde verenigingsagenda.

Het ledental van de afdeling **Meppel** gaat dank zij het actieve bestuur maandelijks omhoog. Beslist niet vergeten mogen wij de afdeling **Slochteren**, ook nog slechts enkele maanden geleden opgericht.

Hier bedraagt het ledental al weer 35. Dank zij de activiteiten van onze vriend Matthy de Bruyne kon ook in **Utrecht** weer een afdeling worden opgericht, startende met 15 leden.

De oprichting van afdelingen te **Amersfoort** en **Driebergen** verwachten wij nog dit jaar. Te **Baarn** heeft onze actieve Joop Schuyff eveneens een afdeling opgericht, die momenteel 14 leden telt.

De afdeling **Borculo** heeft zich thans ook aangesloten bij onze organisatie. Men begint daar met 21 leden.

In **Barendrecht** hebben wij, hoe kan het nog anders, ook een afdeling opgericht met ongeveer 15 leden. De nieuwe afdeling **Eelde-Paterswolde** blijkt ook in 'n behoefte te voorzien, want ook daar loopt het ledental al naar de 40. Het is een jaar geweest waarop wij trots mogen zijn. Het komende jaar zal van ons nog meer energie vergen. De consolidatie en de verdergaande groei van onze organisatie dienen de daadwerkelijke belangstelling te hebben van alle leden.

Hieronder laten wij de secretariaatsadressen volgen van de nieuwe afdelingen:

afd. Voorne-Putten - Mej. C. Piek, Moleneind 9, Hekelingen.

afd. Slochteren - Mej. R. Kuipers, Van Brakelplein 14, Groningen.

afd. Utrecht - Mej. H. v. d. Sluys, Stadhouderslaan 34, Utrecht.

afd. Barendrecht - Mevr. A. Uytterlinde-Dekker, Dordtschestratweg 3, Barendrecht.

afd. Baarn - G. B. v. Dijk, de Genestetlaan 5, Baarn.

afd. Driebergen i.o. - E. N. Bossert, de Engh 8, Driebergen.

afd. Amersfoort i.o. M. de Bruijne, Marconistraat 75, Amersfoort.

LIBERALE KRABBELS

MINDER WERKEN?

Het past ook niet bij de gegeven situatie en de eisen van onze tijd als wij voortgaan steeds minder te werken, maar zo mogelijk steeds beter willen leven en meer welstand willen bereiken of zelfs afdwingen.

Ik ben bovendien overtuigd — en vele feiten, zoals de toeneming van „zwart werken” bewijzen het — dat een verdere verkorting van de arbeidstijd geen urgente kwestie voor de werkende mens is. Iedere verdere overdrijving zou natuurlijk ook noodzakelijkerwijze de voor de toekomst berekende groei van het sociale product verminderen. Ik ben van mening, dat wij ons deze luxe niet kunnen en niet mogen permitteren.

Bundesminister Prof. L. Erhard in een radiorede voor de Bayerische Rundfunk.

OP EIGEN KRACHT

De natuurlijke inspanning van ieder individu om zijn eigen omstandigheden te verbeteren is zo krachtig, dat dit alleen, en zonder enige hulp, niet alleen in staats is om de maatschappij tot welvaart en rijkdom te brengen, maar ook om honderden verdraaid lastige obstakels te overwinnen, die de dwaasheid van menselijke wetten zo vaak voor het individu opwerpt.

Adam Smith

EI, EI, EXCELLENTIES . . .

Siet ende considereert doch, wat een goede valuta vermacht. De zo vaak bekritiseerde Duitse monetaire en financiële politiek

heeft niet, zoals Keynes-epigonen van de goedkoop geldpolitiek beweren, de economische ontwikkeling en expansie verhinderd, Duitsland niet belet in de Europese woningbouw, wat het aantal nieuwe woningen betreft, bovenaan te staan.

Het is juist de gemakkelijke inflatiepolitiek, die een gezonde ontwikkeling schaadt en onmogelijk maakt. Wie windgeld zaait zal inflatiestorm oogsten. Uit het Algemeen Handelsblad van 28.6.58

UIT DE DIERENWERELD

Het idee van alles-voor-niets is voortgekomen uit gebrek aan inzicht in de strijd om het bestaan. Het is de meest volledige inschakeling van iemands eigen vermogens, die leidt tot kracht van lichaam, van karakter, van geest en van verstand. Het niet gebruiken van aangeboren eigenschappen doet ze wegwijnen.

Het is het verhaal van de wilde eend, die zich bij de tamme eenden voegde, gevoed werd, maar later niet meer boven de schuur uit kon vliegen; van de zeemeewen, die vet werden op de terreinen van een vismeelfabriek, maar verhongerden toen de fabriek sloot; van het vee, dat er aan wende gevoerd te worden en liever dood bleef dan zelf voedsel te zoeken; van de eekhoorns, die uit de hand aten en geen nootjes voor de winter verzamelden, maar in de handen beten die ze gevoed hadden toen deze geen voedsel meer gaven — deze en andere verhalen uit de natuur bevestigen de biologische principes, die evenzeer van toepassing zijn op mensen, die hun verstand niet gebruiken als op dieren, die geen denkvermogen hebben.

Leonard E. Read in „Victims of Social Leveling”.

FABRIEK VAN COMPOSITIEVERVEN
DELFT - HOLLAND

ADURITA

't Lijkt wel toveren!

emaille- lakken

leverbaar in iedere kleur

De dans der vermoelden

Drees en cs. dansen nog steeds,
maar het Kabinet wordt wat sleets;
het enige wat een Kabinet moet doen
kàn zij niet meer met goed fatsoen.
Want haar taak is regeren;
Daarvoor behoeft men niet in twijfel te verkeren.
Doch het Nederlandse Kabinet
heeft het regeren opzij gezet
Regeren gaat haar veel te ver,
dat doet voor haar de S.E.R.
Drees en cs. dansen nog steeds.
Een dans als in de tijd van Nic. Beets.
Heel rustig, veel swier,
zonder daden, alleen op papier.
Zijlstra blijft dreigen tegen de geleide economie.
Hij denkt: Ik zie, ik zie wat jij niet zie(t).
Het Nederlandse volk ziet het echter maar al te goed

En weet bij de stembus wel wat het doen moet.
Al wordt de V.V.D. voor het Poujadisme uitgescholden,
het heeft voor haar als DE oppositie gegolden.
Drees en cs. dansen nog steeds;
13 jaren doen zij het reeds.
Dertien is echter een ongeluksgetal;
wellicht is het ook voor haar het geval!
De hoogconjunctuur is voorbij;
het schip van staat slaat overzij;
Hofstra gooit geld in de ruimen,
maar Drees en cs. verzuimen
het lek te dichten aan de linkerkant.
De overheidsbedilzucht drukt te zeer op het want.
Drees en cs. dansen maar door;
Totdat het Nederlandse volk roept in koor:
Ga er alsjeblieft vandoor!
We hebben genoeg van je gasmaskers en helmen,
waarmee je ons tracht te bedwelmen.
We hebben genoeg van de Lunsen en de Struycken,
we zwemmen niet meer in jullie fuiken.
We hebben genoeg van jullie belastingpolitiek;
van mooie praatjes worden we ziek.
We hebben genoeg van de Witte huizenbouw;
we willen woningen: en gauw.
Doch Drees en cs. dansen maar door,
en waar dansen ze eigenlijk voor?
Ze dansen steeds in dezelfde pas.
Het geld komt steeds uit dezelfde kas.
Van Drees en cs. krijgen we echter genoeg.
Oud gooi het over een andere boeg!
Laat het liberalisme één van de ceremoniemeesters zijn,
zodat het economisch leven bevrijd kan worden van haar
knellende lijn.
De rooms-rode dans was wat wij immer verfoeiden,
want het is de dans der VERMOEIDEN!

FERRY HOOGENDIJK

De Driemaster

Maandorgaan van de Jongeren
Organisatie Vrijheid en Democra-
tie (J.O.V.D.)

Hoofdredacteur: G. Stempfer.

Leden van de redactie:

Bote de Boer Lzn,
G. Dorsman
Ferry A. Hoogendijk (secretaris)

Redactie-adres:
Paulinastraat 88, Den Haag

Adres Administratie:
Prinsengracht nr. 1079, Amster-
dam, Telefoon 35343

Adres Alg. Secr. J.O.V.D.:
H. M. J. DUBBELDAM,
2e Van Leyden Gaelstraat 119,
Vlaardingen, Tel. K 1898-5024.

Abonnementsprijs minimum f 3.-
per jaar. (Voor leden gratis).

Abonnements- en advertentie-
gelden uitsluitend aan G. Stempfer
Amsterdam, Postgiro 244397 of op
bankrekening, Hollandsche Bank-
Unie N.V., Herengracht 434-438.

Wilt U schriftelijk studeren?

Kies dan een instituut, dat is erkend
door de **Inspectie van het Schrif-
telijk Onderwijs (I.S.O.)** waarin Uw
organisatie,
de Ned Jeugdgemeenschap,
zelf is vertegenwoordigd!

Het toezicht van de I.S.O. garandeert
U verantwoord schriftelijk onderwijs
en, mocht zich ooit een moeilijkheid
voordoen, dan kunt U zich op haar
beroepen!

Vraag de lijst van erkende en voort-
durend gecontroleerde instituten aan
bij het

BUREAU DER I.S.O. NIEUWE BUSSUMMERWEG 174

HUIZEN (N.H.) TEL. K2952-226

Frank Rijdsijk's Industriele On- dernemingen n.v.

Hendrik-Ido Ambacht
Tel. H.-I.-Ambacht 245
Rotterdam 117615

SCHEEPSSLOPERIJ

HANDEL in:

- Oud IJzer
- Nieuw IJzer,
- Bruikbaar IJzer, enz.

N.V. BETONDAK

Fabrieken Arkel - kantoor Gorinchem

N.V. Lijm- en
Gelatinefabriek

„Deltt”

TWEE TORENS

Telefoon 25242 - Delft

**C.V. OLIEFABRIEKEN
„DE TOEKOMST”**

WORMERVEER

Veevoeders,
Technische oliën
„Smaragd” Slaolie

Maak het thuis
gezellig!

Wij Hollanders kunnen niet buiten huiselijke gezelligheid.
Wij zijn daar ware meesters in.
'n Prettige kring... 'n sfeer van hartelijkheid
... iets lekkers te eten en te drinken...
dus vooral op z'n tijd: een dampende kop ver-
rukkelijke, geurige Wessanen-cacao!
'n Tractatie, die niemand afslaat.

Schenk WESSANEN-CACAO... altijd even heerlijk!

Maak 't gezellig: Maak vaak 'n kop

Wessanen-Cacao

FRIESCH-GRONINGSCHЕ HYPOTHEEKBANK N.V.

EN AANGESLOTEN BANKEN

Amsterdam — 's-Gravenhage — Groningen — Rotterdam

Gelden beschikbaar

De Directie:

Mr. M. J. BOS
Mr. F. C. KLEYN

Mr. J. WILKENS
Mr. J. DE WILDE

Fa. W. VAN 'T HART & ZONEN

TELEFOON 39416-33267-50699-32280

- Classificeren en volledig onderhoud van schepen.
- Reinigen van alle typen stoomketels
- Vervanging dek- en machinekamer-personeel
- Onderhoudswerkzaamheden van constructiebouw.
- Zandstralen van alle voorkomende werkzaamheden.
- Mastiekwerkzaamheden;

DRIJVENDE LICHT-, LICHT- EN ZANDSTRAAL-INSTALLATIES
HUDSONSTRAAT 37-39 — ROTTERDAM - W.

TRIPLEX & BOARDHANDEL

D. BRAND

„Picus”-Betontriplex — Meubelplaten — Deuren

Spangeskade 115 — ROTTERDAM

Tel. 01800 30231-51995

U wordt snel ingelicht

over gebeurtenissen in binnen- en buitenland, als U op een goed ochtendblad geabonneerd bent. Terwijl U slaapt, stroomt nieuws binnen uit het gehele land en uit alle delen der wereld. Het Algemeen Dagblad wordt 's nachts gedrukt en 's morgens vroeg bezorgd.

- onafhankelijk
- actueel
- sport
- markt- en beursberichten (o.a. New York)
- belangwekkende advertentiepagina's
- onderhoudende lectuur
- vrouwenrubriek
- tekenverhalen
- geïllustreerde feuilleton

Algemeen Dagblad

Rotterdam, Witte de Withstraat 73

REDERS - CARGADOORS
EXPEDITEURS
AGENTEN VAN GEREDELDE LIJNEN

P. A. van ES & Co. N.V.

ROTTERDAM — AMSTERDAM
GRONINGEN — HAMBURG

N.V.
W. A. HOEK'S

MACHINE- EN ZUURSTOFFABRIEK
Hoofdkantoor en Machinefabriek te Schiedam

COMPRESSORS voor alle gassen en iedere druk.
INSTALLATIES voor de bereiding van zuurstof, stikstof, enz.

**Scheeps-
reparatie-
bedrijf**

en Machinefabriek

Waalhaven Pier 8 - Rotterdam

Telefoon 77610 (3lijnen)

Na 18 uur: 73554, 70341, 41782, 171502

De fineerimport

K. MAG-LEAN Jr.

Jacob Catsstraat 113-115, Rotterdam, Tel. 0.1800-40735-88508

ZOJUIST ONTVANGEN:

WENGÉFINEER, quartier en dosse

OREGON-PINEFINEER, quartier ± 40 cm breed

Blank KERSEFINEER, dosse en quartier

N.V. Scheepsbouwwerf - Machinefabriek

„DE KLOP”

Industrieweg 4

Sliedrecht

The Rotterdam Exterminating Cy. and Ships-Maintenance Service

TELEFOON 30958 - GIRO 478901 - POSTBUS 950

Storework

Owner: B. F. Muurlink

Schoonmaak en onderhoudswerk - Gouvernestraat 7 - Rotterdam

N.V. BOELE'S

Scheepswerven en Machinefabriek
BOLNES

Nieuwbouw en reparatie

N.V. Betonfabriek DE METEOR

DE STEEG
Tel. Velp K 8302-3344

Fabriek van kwaliteits betonartikelen

Cellophane

GED. MERK

Plastics

SIDAC N.V. - UTRECHT

Westerdijk 16

— Telefoon 13992-13993

Inlichtingen en
monsters
op aanvraag

N.V. Rubberfabriek
BAKKER & ZON
RIDDERKERK

Gereserveerd

C. van der GIESSEN EN ZONEN'S
SCHEEPSWERVEN N.V.
KRIMPEN AAN DEN IJSSEL

★
*Technische
Rubberartikelen*

**HONIG'S
ARTIKELEN**

*Serien in
elk serin!*

ANNO 1774

A. VAN HOBOKEN & Co.
BANKIERS
ROTTERDAM
PARKLAAN 32-34

•
BIJKANTOREN:
's-GRAVENHAGE
RHENEN

•
CORRESPONDENTSCHAP:
WIJK BIJ DUURSTEDE

DE ROTTERDAMSCH
DROOGDOK MIJ N.V.

VERPLEGING èn ONDERWIJS

ontvangen de patienten van

Het Nederlands Studenten Sanatorium te Laren (NH)

Leest de interessante brochure: „HET HOE, WAT,
WAAROM VAN HET NEDERLANDS STUDENTEN
SANATORIUM”, op aanvraag gratis verkrijgbaar bij het
Centraal Bureau van de Stichting Het Nederlands Studenten
Sanatorium, Keizersgracht 632, Amsterdam (C), Telef. 64488.

*Steunt het werk dezer stichting, die financiële
hulp van particuliere zijde nog niet ontberen kan!*

Postgiro-rekening No. 91323, A'dam.

Bakker n.v.

Machinefabriek

en

Staalgieterij

RIDDERKERK

N.V. SCHEEPSWERVEN
„PIET HEIN”

voorheen

FIRMA W. SCHRAM & ZONEN

•
**WERVEN TE BOLNES
EN PAPENDRECHT**

•
Twee dwarshellingen, elk 115 mtr.
lang. Overdekt droogdok 116x30
meter, geschikt voor het zwaarste
materiaal.

Telefoonnummers Rotterdam
71354. Dordrecht 3774

„LASSEX”

BESCHERMER
VOOR ALLE
IJZERWERKEN

Bevordert
deugdelijke las

N.V. EERSTE
VLAARDINGSE
VERFFABRIEK

VLAARDINGEN
Telefoon 3692

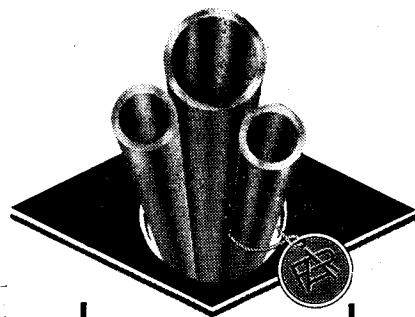
10e Jaargang No. 11

november 1958

DE DRIEMASTER

MAANDORGAAN

VAN DE JONGEREN ORGANISATIE VRIJHEID EN DEMOCRATIE

NAADLOZE
STALEN
BUIZEN

N.V. Rijnstaal
v/h J. W. OONK & CO.

ARNHEM

Tel. 24941/45 Postbus 42

Overweldigende belangstelling bij ons congres te Assen

„Stormachtige groei van de J.O.V.D.”

Nag nooit is er een congres van de J.O.V.D. geopend onder zo grote belangstelling als ditmaal.”

Met deze woorden opende de voorzitter, van de J.O.V.D., Huub Jacobse, ons negende landelijke congres, dat op 25 en 26 oktober j.l. te Assen werd gehouden. Aan deze openingsrede ontleen wij o.m. nog het navolgende:

„Onze organisatie groeit sneller dan ooit. Gedurende het afgelopen jaar is die groei eenvoudig fantastisch geweest. Er werden nieuwe afdelingen opgericht in: Borculo, Slochteren, Voorne-Putten, Deventer, Winschoten, Wieringermeer, Eelde-Paterswolde, Leek, Baarn, Amersfoort en Driebergen. Vrijwel alle bestaande afdelingen boekten belangrijke ledenwinst.

Het is duidelijk, dat deze snelle groei aan wat ik „ons apparaat” zou willen noemen, zeer hoge eisen stelt. Wij beschikken niet, zoals andere en vaak minder omvangrijke organisaties, over een eigen bureau of zelfs maar over gesalarieerden. Al het vele werk, dat moet worden gedaan om een organisatie niet alleen gaande te houden, maar ook vooruit te helpen, wordt bij ons verzet door enthousiaste jong liberalen, die daarvoor vrijwel hun gehele „vrije” tijd, en vaak nog meer, ter beschikking stellen.

Natuurlijk weet ik, dat er door J.O.V.D.'ers in alle uithoeken van het land veel en hard is gewerkt voor de verwezenlijking van de bereikte successen, maar niemand zal mij kwalijk nemen als ik hier speciale dank uitbreng aan Hans Dubbeldam, Hilda de Boer-Naarding en Kitty van Rijn voor het enorme werk, dat zij in het afgelopen jaar voor ons hebben verzet.

* * *

Het nu komende jaar zal er veel moeten gebeuren en zullen wij alle krachten moeten inspannen om onze doelstellingen zoveel mogelijk te verwezenlijken. Hedendaagse politieke organisaties worden nog altijd veel te veel beheerst door vormen, die eigenlijk al sinds tientallen van jaren zijn verouderd. Dat deze organisaties daarvan wrange vruchten plukken is duidelijk, al is het besef, dat het beter kan nog maar weinig verbreid. Het is vaak curieus te constateren hoe zelfs zakenlieden, die in hun bedrijf vanzelfsprekend zich van moderne organisatievormen bedienen, in een politieke organisatie genoeg nemen met een volstrekt verouderde opzet. In onze J.O.V.D. moet het streven er voortdurend op zijn gericht de organisatie niet alleen jong,

maar óók modern en dynamisch te houden.

* * *

Tijdens het congres, dat nu ongeveer een maand geleden werd gehouden door Nieuwe Koers, de jongerenorganisatie van de Partij van de Arbeid, is lang gesproken over een verbreking van de banden met de Partij. Een kleine meerderheid besloot tenslotte die banden te handhaven.

Voor de impasse, waarin de socialistische jongeren duidelijk zijn komen te verkeren, bestaan duidelijk aanwijsbare oorzaken.

De belangrijkste is het volslagen gebrek aan levend perspectief van de gehele Europese socialistische beweging. Het mag misschien waar zijn, dat in sommige achtergebleven gebieden het begrip „socialisme” nog beloften schijnt in te houden. Misschien zijn het dáárom ook wel „achtergebleven gebieden”.....

In het moderne Europa vormt het socialisme een beweging die nog slechts teert op een verleden, voor de toekomst weinig of niets te bieden heeft en jongeren dan ook nauwelijks meer aanspreekt. Het zou zinvol zijn geweest als men dáárover op dat Amsterdamse Nieuwe Koers-congres eens had gediscussieerd. In plaats daarvan heeft men gepraat over een „impasse”, waarin „de politieke jongerenorganisaties” zouden zijn geraakt.

Het is misschien toch jammer, dat onze jonge rode vrienden dit week-end niet

eens hier in Assen kunnen rondkijken. Ze zouden misschien tot betere gedachten komen. Van een impasse is bij ons gelukkig geen sprake. Integendeel!

* * *

Een zo stormachtige groei als wij gedurende het afgelopen jaar hebben beleefd is natuurlijk geen opzichzelfstaand verschijnsel geweest. In het algemeen was het politieke beeld nogal woelig en deden zich belangrijke verschuivingen voor. Verschuivingen, die de positie van het Nederlandse liberalisme aanzienlijk hebben verstevigd. Daarbij denk ik natuurlijk in de eerste plaats aan de verkiezingen voor Provinciale Staten en Gemeenteraden, die in maart en mei van dit jaar zijn gehouden.

De voornaamste conclusies? Ten eerste, dat óók onder een stelsel van evenredige vertegenwoordiging belangrijke verschuivingen mogelijk zijn, die een kenterend getij in de publieke opinie duidelijk aangeven.

Ten tweede, dat er inderdaad een opvallende kentering gaande is. Het publiek begint de steeds omvangrijker en ingrijpender overheidsbemoeiing steeds meer tegen te staan en verlangt een liberaler koers.

* * *

Ik ben ervan overtuigd, dat 1960 een enorm V.V.D. succes gaat brengen, ondanks overigens de nog altijd voortdurende radio dictatuur.

De kansen voor de liberalen om doeltreffend mee te gaan spreken bij de bepaling van het beleid zijn snel stijgende. Daarmee wordt ook de vraag klemmender naar een duidelijk liberaal programma, dat voor een dergelijk nieuw beleid een basis zou kunnen vormen. De liberale beginzelen zijn duidelijk en spreken áán; de toepassing ervan op een aantal praktische maatschappelijke problemen is voor velen aanzienlijk minder duidelijk. Daaraan zal nog veel moeten worden gedaan — en het zal bovendien snel moeten worden gedaan. (Zie pag. 2)

In 1959 naar Amsterdam

De Jongeren Organisatie Vrijheid en Democratie zal haar tweede lustrum in Amsterdam vieren. Daartoe heeft het congres in Assen, op voorstel van het hoofdbestuur, besloten. Het bestuur van de afdeling Amsterdam heeft zich bereid verklaard, de organisatie van dit tiende congres op zich te nemen en met de herinneringen aan het vijfde congres, dat eveneens in Amsterdam werd gehouden, nog in het hoofd is er alle aanleiding om zich over dit besluit van de algemene vergadering te verheugen. Het tweede lustrumcongres zal naar alle waarschijnlijkheid worden gehouden op 14 en 15 november 1959.

APOLLO PAVILJOEN

APOLLOLAAN 2 - AMSTERDAM - TELEF. 712410

Restaurant: iets apart
„Franse Zaal” voor partijen uniek
Terras: een dorado aan het water

In de wereld van de Vakbeweging zijn toestanden ontstaan, die met de meest elementaire begrippen van democratie strijdig zijn

Bezitsvorming is een serieus politiek probleem

(Vervolg Congresrede)

Wij, in de J.O.V.D., doen ons uiterste best ons aandeel bij te dragen in de liberale gedachtenvorming. In het afgelopen jaar hebben wij ons met twee belangrijke onderwerpen zeer in het bijzonder beziggehouden: bezitsvorming en vakbeweging. De bezitsvorming is in 1956 op een weinig imponerende manier de politieke belangstelling binnengehuppeld. Als een niet onverdacht K.V.P.-stokpaardje namelijk. In 1952 was het het speciale P.B.O.-ministerie, onder de niet bepaald over-actieve ex-K.A.B.-voorzitter De Bruyn geweest, dat de samenleving van het socialisme zou gaan redden. Die „redding” bleek, om het voorzichtig uit te drukken, geen éclatant succes. Toen kwam, in 1956, plotseling een geheel ander projekt de arena binnen, met alwéér de K.V.P. als voorvechter, zij het dan misschien niet helemaal als onverdacht voorvechter, gezien het hardnekkig bondgenootschap met de socialisten. De weinig serieuze wijze, waarop de K.V.P. de bezitsvormingspolitiek lanceerde — zonder ook maar enigszins duidelijk te zijn over wat men nu eigenlijk bedoelde — vormt een soort erfelijke belasting.

Tal van mensen hebben de indruk gekregen als zou „bezitsvorming” geen serieus politiek probleem zijn. Ten onrechte, want inderdaad kan een doelbewuste politiek, gericht op de vorming van gespreid bezit, wellicht één van de weinige kansen betekenen op een ontkomen aan steeds verdergaande collectivisering en vergauwing van ons leven. Morgen wordt een resolutie inzake de bezitsvorming aan dit congres voorgelegd, waaraan in alle delen van het land is gewerkt. Ik zou niet graag willen beweren, dat met die resolutie voorlopig het laatste woord over dit onderwerp is gezegd. Wel vind ik het zeer belangrijk, dat de discussie in liberale kring over deze zeer belangrijke zaak nu goed op gang is gekomen en een uitgangspunt heeft van waaruit verder kan worden gewerkt.

Laat ons hopen, dat dit snel zal gebeuren: een liberale politiek, die zwijgt over bezitsvorming, verdient de naam „liberaal” niet, kan zelfs geen goede politiek zijn.

Het andere probleem van onze speciale belangstelling op dit ogenblik is dat van de vakbeweging. Terwijl vrijwel alle liberale groeperingen in West-Europa zich permanent met deze problematiek bezighouden, zijn onze Nederlandse geestverwanten daarin op bijna schrikwekkende wijze nalatig geweest.

Vakbeweging bestrijkt breed terrein

In ons goede land schijnen velen te zijn vergeten, dat een zeer belangrijk deel van onze bevolking rechtstreeks of zijdelings met het werk van de vakbeweging te maken heeft en dat bovendien deze vakbeweging een grote invloed uitoefent op ons sociaal-economisch bestel. Die te verwaarlozen is struivogelpolitiek. Maar er is meer! In de wereld van de vakbeweging zijn zo langzamerhand, vrijwel onopgemerkt, toestanden ontstaan, die met de meest elementaire begrippen van democratie strijdig zijn. Waar de democratie in het geding komt dienen liberalen als eerste op de bres te staan.

Sedert de bevrijding heeft zich een verheugende economische ontwikkeling van ons land voorgedaan, welke zich met een enkele onderbreking, gestadig in opwaartse richting heeft bewogen. Deze ontwikkeling is mede te danken aan de omstandigheid, dat in het algemeen de arbeidsvrede niet verstoord werd door omvangrijke arbeidsconflicten. De vakbeweging heeft een te prijzen

zelfbeheersing en een besef voor samenwerking en overleg met de werkgevers aan de dag gelegd en zich niet laten verleiden tot wilde stakingsavonturen.

Diegenen onzer, die werknemer zijn, hetzij in overheidsdienst, hetzij in het particuliere bedrijfsleven, kunnen en behoren een positieve bijdrage te leveren tot het overleg en de samenwerking in de sociale sector. De verwezenlijking van deze gedachte stuit evenwel op ernstige moeilijkheden.

Het sociale overleg in de sector van het vrije bedrijfsleven wordt immers aan werknemerszijde voornamelijk gevoerd door de drie grote vakcentrales: het Christelijk Nationaal Vakverbond, de Katholieke Arbeiders Beweging en het Nederlands Verbond van Vakverenigingen. Het komt mij voor, dat onze leden zich moeilijk bij deze vakcentrales kunnen thuisvoelen. Niet omdat wij ons van activiteit in deze sociale sektor zouden willen onthouden.

Ik wil nogmaals onderstrepen, dat het onder de gegeven omstandigheden wenselijk en zelfs noodzakelijk is, dat liberale werknemers meespreken. De overgrote meerderheid van onze leden is werknemer. Maar wij voelen ons niet thuis in organisaties, die direkt of indirekt met de Partij van de Arbeid of met confessionele partijen meespelen, laat staan, dat wij ervoor zouden voelen door een lidmaatschap van een bij het N.V.V. aangesloten vakorganisatie in wezen mee te betalen aan socialistische verkiezingscampagnes.

Natuurlijk, ik weet dat het N.V.V. pretendeert te zijn een algemene vakcentrale, die voor iedereen openstaat. Dit algemene karakter neemt evenwel niet weg, dat het N.V.V. — naar zijn bestuurders bij meer dan een gelegenheid hebben betoogd — uitgesproken socialistisch is en dat met name een overtuigde liberaal zich nimmer met de doelstelling van het N.V.V. zal kunnen verenigen.

Dit laatste is niet eens een oordeel van mij, maar van de huidige minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, de oud-tweede-voorzitter van het N.V.V. Suurhoff, die dit in 1948 in het kaderblad van het N.V.V. heeft geschreven. De heer Suurhoff voegde hieraan toe, dat leden van de V.V.D. niet door het N.V.V. worden geweigerd, maar dat zij naar zijn mening, door toe te treden tot dit vakverbond, onherroepelijk in gewetensconflicten zullen geraken.

Hoe zij deze oplossen is — naar hij verklaarde — echter niet zijn zaak! U zult zich afvragen, of er dan geen andere mogelijkheid bestaat om een

constructieve bijdrage te leveren tot het sociale overleg, dat wil dus zeggen buiten de drie grote vakcentrales om. Deze mogelijkheden zijn er inderdaad in een enkel geval.

Er bestaat namelijk een belangrijk aantal organisaties van werknemers, die geen deel uitmaken van de genoemde vakcentrales. Een enkele daarvan is betrokken bij het overleg over de arbeidsvoorwaarden, doch in de meeste gevallen is dat niet zo. De oorzaak van dit buitenspel-staan ligt bij de drie grote vakcentrales, die het „alleenvertoningsrecht” claimen voor wat betreft de werknemers, die bij het overleg betrokken zijn.

Macht van „De Grote Drie”

Bijzonder sprekend zijn de monopolieposities, die deze vakcentrales en de daarbij aangesloten bonden innemen in de lichamen, welke zijn ingesteld krachtens de Wet op de Bedrijfsorganisaties. Behoudens in een enkel uitzonderlijk geval zijn alleen bonden van „de grote drie” in de besturen van bedrijfs- en produktschappen vertegenwoordigd.

De door deze bonden aangewezen bestuursleden voelen er niets voor, hun monopolie prijs te geven. Hun streven gaat zelfs zover dat zij bonden, die niet tot hun exclusieve gezelschap behoren, het recht ontzeggen om bijvoorbeeld kandidaten te stellen voor de verkiezing van ondernemingsraden.

Ik heb inzage gehad van een brief van de Commissie Ondernemingsraden van het bedrijfschap voor de vleeswarenindustrie, welke commissie onder meer tot taak heeft te beslissen over toelating van organisaties tot de kandidaatsstelling. Deze brief behelst een beslissing op een verzoek om kandidaatsstelling, dat — hoe durft men! — een niet in het bedrijfsschapsbestuur vertegenwoordigde, vrije organisatie had ingediend. Daar staat onder meer:

„De commissie is van oordeel, dat genoemde Vereniging zich, om voor erkenning in aanmerking te komen, eerst dient aan te sluiten bij één der centrale werknemersorganisaties, het C.N.V., de K.A.B. of het N.V.V.”

Ik meen, dat hier de p.b.o. eens te meer gebruikt wordt om de vrijheid van vereniging op sociaal gebied om hals te brengen. Dit wekt verontwaardiging van iedere liberaal, ja, van ieder fatsoenlijk mens.

Dezer dagen vernam ik een nieuw plan om het monopolisme, dat in de p.b.o. geïncorporeerd is, nog te versterken. Volgens de wet worden de bestuursleden van „schappen” benoemd door organisaties van werknemers en werkgevers, die als zodanig door de regering, op advies van de S.E.R., worden aangewezen. Een dergelijke aanwijzing geschiedt telkens voor de duur van één zittingsperiode, welke twee jaar duurt. Iedere twee jaar weer moeten S.E.R. en regering zich er dus op bezinnen, welke organisaties hiervoor aangewezen dienen te worden.

De minister van Binnenlandse Zaken, Bezitsvorming en Publiekrechtelijke Bedrijfsorganisatie meent nu,

dat deze procedure wel veranderd kan worden, omdat in de praktijk is gebleken, dat vrijwel altijd dezelfde organisaties worden aangewezen. En natuurlijk moet U hier lezen: de drie zuilen. De bewindsman is dan ook voornemens een wetswijziging voor te stellen, volgens welke de aanwijzing van organisaties voor onbepaalde tijd zal geschieden.

Al heeft deze wijziging formeel niet zoveel om het lijf, naar het schijnt, een ieder, die geen vreemdeling is in het organisatorische Jeruzalem van ons land, zal beseffen, dat het bij de voorgestelde regeling veel moeilijker zal zijn om een plaatsje onder de p.b.o.-zon te verwerven dan nu al het geval is. In ieder geval is het hier gesignaleerde ministeriële voornemen een onmiskenbaar symptoom van het streven om met behulp van de p.b.o. de monopoliepositie der drie grote vakcentrales te verstevigen.

Niet slechts in het publiekrechtelijke overleg worden werknemers, die niet georganiseerd zijn in de drie grote vakcentrales, buiten de deur gehouden. Ook in de privaatrechtelijke sector bedient men zich vaak van middelen van bedenkelijk allooi om vrije en bonafide organisaties van werknemers het bestaan onmogelijk te maken door ze te belletten aan het sociale overleg deel te hebben. Ik zal U hiervan een bijzonder sprekend actueel voorbeeld noemen.

Sterke organisatie bij de K.L.M.

Na de oorlog hebben de werknemers, behorende tot het vliegend personeel van de K.L.M. zich sterk georganiseerd, nadat reeds voor 1940 voor twee korpsen K.L.M.-personeel speciale organisaties bestonden. Het betreft hier de vliegers, de boordwerktuigkundigen, de stewardessen, de pursers en hofmeesters, en de telegrafisten. Gedurende een aantal jaren waren de betreffende vijf verenigingen, die tezamen de Federatie van Vliegend Personeel vormden, aangesloten bij het N.V.V.

Of zij zich in dat gezelschap thuis voelden, weet ik niet, ik kan het mij nauwelijks voorstellen, maar in elk geval maakte het befaamde Mandement van 1954 een einde aan deze toestand: de Federatie trad uit het N.V.V. en werd ontbonden: de vijf organisaties gingen hun eigen weg.

Na deze stap wierp de bij het N.V.V. aangesloten Algemene Bond van Luchtvaart-personeel — vrijwel geheel bestaande uit grondpersoneel — zich op als de alleenvertegenwoor- (Zie pag. 4)

**STALEN
KANTOORMEUBELN
GISOLAMPEN**

MARGINALIA

Nieuwe taak en aanpak

Het is even nuttig als aange-naam nog even terug te zien op ons jongste congres te Assen. Het is een groot succes geworden niet alleen wat opkomst betreft, doch ook met betrekking tot de genomen besluiten en de gehouden besprekingen.

Er is levendig en soms fel gediscussieerd, doch het ging hier om de grote liberale zaak en die is toch zeker wel een bewogen woord waard.

We weten, dat het zo langzamerhand een gemeenplaats is om te stellen, dat zij, die niet in Assen aanwezig waren, veel hebben gemist. Maar anderzijds is een dergelijke opmerking toch weer geen gemeenplaats, omdat uit de geweldige opkomst in Assen wel is gebleken, dat men het in onze gelederen steeds meer als een behoefte gaat gevoelen op de congressen aanwezig te zijn.

Dit is een gelukkig verschijnsel. Even gelukkig als de formidabele ledenwinst die wij in het afgelopen verenigingsjaar mochten boeken.

Deze grote ledenwinst vormt een weerslag van de gunstige ontwikkeling van de liberale gedachte in ons land, die ook de jongeren niet onberoerd heeft gelaten.

Doch deze verheugende groei plaatst ons voor een nieuwe taak en een nieuwe aanpak. Dit geldt niet in eerste instantie onze landelijke organisatie, maar vooral ook de afdelingen, die er op bedacht moeten zijn, de nieuwe ledenaanwas blijvend te binden en te boeien. Dit is lang geen makkelijke taak, omdat het verenigingsleven in het algemeen in onze tijd van de moderne vermaaktechniek een kwijnend bestaan voert.

Daarom zal vooral ook op de meest oorspronkelijke wijze er naar moeten worden gestreefd, het nuttige met het aangename te verenigen.

Nieuwe ideeën en nieuwe impulsen zullen nodig zijn. Wij zouden het prettig vinden als wij hieromtrent eens wat via het „afdelingsnieuws” in ons blad konden vernemen. Het kan andere afdelingen weer inspireren en tot daden aansporen. Wie komt eens met originele instructieve voorstellen?

♦ ♦ ♦

Lokstelsel voor vergaderingsbezoek

Hoe erg het verenigingsleven in het algemeen heeft te kampen met gebrek aan belangstelling blijkt o.m. uit de verwoede pogingen, die een Hilversumse personeelsvereniging heeft ingesteld om het vergaderingsbezoek te stimuleren.

De Hilversummers deden het

aldus, door voor elke 25ste bezoeker een televisietoestel uit te loven.

Een merkwaardige wijze van stimuleren overigens, want de bezitter van zo'n modern kijkkastje krijgt men in de regel in het geheel de deur niet meer uit. Doch het Hilversumse verhaal is nog niet ten einde. Op de bewuste vergadering kwamen n.l. niet meer dan vijftien mensen, zodat de voorzitter zijn al of niet van te voren bestelde apparaten kon houden.

Het bestuur van de afdeling Soest van de Katholieke Arbeidersbeweging deed het weer anders en probeerde het bezoek van de jaarlijkse ledenvergadering aan te moedigen door de verloting van een spaarbankboekje met honderd gulden in het vooruitzicht te stellen. Maar ook deze prijs bleek nog niet hoog genoeg te zijn. Zeventien procent van de leden liet zich er n.l. maar door lokken.

Een moeilijk probleem waarvoor de oplossing even moeilijk zal zijn te geven.

♦ ♦ ♦

Moedertje Overheid gerehabiliteerd

In ons julinummeer schreven we in deze rubriek onder het opschrift „Moedertje Overheid! Slaap lekker”, een korte beschouwing over een merkwaardige maatregel van het G.E.B. te Amsterdam. Deze maatregel kwam er op neer, dat het G.E.B. een navordering van omzetbelasting op gasverbruik in bedrijfs- en industriepanden eiste over een periode van ongeveer anderhalf jaar. En dit dan nog zonder enige voorafgaande waarschuwing.

Naar wij thans tot ons grote genoegen vernemen, is deze dwaze maatregel door B. en W. van de hoofdstad ongedaan gemaakt.

De bedoelde gasverbruikers, die deze bedragen al hebben betaald zullen van het G.E.B. bericht ontvangen, dat het geld zal worden gerestitueerd.

Bravo! Moedertje Overheid is dus wakker geworden. Ons compliment, want ook voor haar geldt „ere wie ere toekomt”.

♦ ♦ ♦

Soep en spelen

Niet alleen het verenigingsleven voert in het algemeen maar een kwijnend bestaan, ook voor de vergaderingen en de verrich-

tingen van onze gemeenteraden begint de belangstelling helaas angstwekkend te dalen.

De gemeente Delft heeft hierop nu wat gevonden door bij alle gemeentenaren een ganzebordspel van de gemeente in de brievenbus te laten glijden. Op deze wijze wil men de burgers spelerwijs laten kennis maken met de taak van de gemeentelijke diensten.

Zo wordt de afdeling Maatschappelijk Werk met de „put” aangeduid. Openbare Werken vindt men bij de brug, waar men 23 (zoveel gulden als deze dienst per inwoner kost) plaatsen terug moet waar de straat wordt vernieuwd.

Het algemeen beheer wordt aangeduid door de ambtsketen van de burgemeester bij welk punt men ook de nodige stappen wordt teruggezet teneinde een beter overzicht te krijgen over het gehele spel.

Twee jaar geleden had het gemeentebestuur van Delft al de begroting op een populaire wijze onder het publiek gebracht in de vorm van een thriller in zakformaat, waarvan we overigens niet weten of die toen ook al bij de kruidenier verkrijgbaar was. Doch de Delftse vroede vaders zijn onuitputtelijk in hun ideeën om de politiek nader tot het volk te brengen.

Sedert geruime tijd is n.l. al het consigne gegeven, dat op de publieke tribune thee en koffie wordt geserveerd, terwijl de bezoekers voorts uitvoerige agenda's met toelichtingen op de te behandelen onderwerpen kregen.

Maar nu is men nog een stapje verder gegaan.

Bij de jongste behandeling van de gemeentebegroting werd tweemaal thee geserveerd terwijl 's avonds koffie met speculaas werd geoffreerd. Tegen middernacht kwamen er nog een hartig hapje en een kop soep ter tafel.

Welnu, de maatregelen hebben resultaat. De belangstelling op de publieke tribune is groot.

Als het zo doorgaat, zullen we binnenkort in staat zijn, om hangend over het hekje van de publieke tribune in onze soep te lepelen in gesprek met onze edelachtbare J.O.V.D.-vicevoorzitter Dorsman, en secretaris Dubbeldam.

En wie weet kunnen we onder dezelfde omstandigheden nog eens de speculaas nuttigen met ons lid dr. K. van Dijk, die daartoe ongetwijfeld wel even van zijn wethouderlijke zetel zal willen afdalen.

Misschien lijken deze maatregelen wel wat populair. Ze zijn in elk geval doeltreffend. En dat is een heel belangrijke zaak.

Opsporing en voorgeleiding van wethouders en raadsleden verzocht

Mag men Het Vrije Volk geloven (en waarom niet?) dan is de Katholieke Volkspartij een geweldige organisatie, waarvan in de verkiezingstijd de leden met tienduizenden toestromen. Zij betalen een gering bedrag en zijn lid. Zo overweldigend is de toeloop, aldus het blad, dat het niet lukt al de leden behoorlijk te registreren.

Daarentegen worden in minder opwindende tijden ook degenen, die niet meer contribueren, niet of zeer gedeeltelijk afgevoerd.

Dat wisten wij reeds, verzucht Het Vrije Volk dan. Tot dusver wisten wij echter niet, zo wordt verder betoogd, dat de KVP ook niet weet wie haar gemeenteraadsleden, wethouders en voorzitters van de raadsfracties zijn. Dit is voor een partij (wij spreken nu maar niet meer van organisatie) een groot ongemak, aldus het rode dagblad en het vervolgt:

„De KVP tracht dit ongemak te verhelpen door aan de kleine duizend gemeentesecretarissen in ons land te vragen, of die even de namen en adressen van raadsleden fractievoorzitters en wethouders willen opgeven, die op de lijsten van de KVP of op andere katholieke lijsten zijn gekozen.

De dienstvaardigheid van onze gemeentesecretarissen kennende, verwachten wij, dat velen van hen bereid zijn mede te bouwen aan de administratie van de KVP. Of zij bereid zullen zijn tot in lengte van dagen mutatiestaten te blijven inzenden, lijkt ons een vraag.

Hoe paradijselijk zijn de politieke verhoudingen in een land waar een partij aan vele leden van andere partijen verzoekt een handje te helpen bij het ontwarren van haar administratieve janboel. En de gevraagde medewerking waarschijnlijk nog zal krijgen ook!”

Tot zover Het Vrije Volk.

Ons commentaar: Bedankt voor de tip. We zijn nooit te jong om te leren. Als wij dus onze raadsleden en wethouders willen opsporen zullen we andere methoden moeten gebruiken. Dat is in elk geval wel duidelijk geworden.

Niettemin, die KVP heeft het handig bekeken. Gratis arbeidskrachten, gratis papier en enveloppen, gratis porti en geen sociale lasten. We zullen er bij ons eerstvolgend aanslagbiljet gaarne rekening mee houden. Daar zit een aardig aftrekpostje in. Want gebrek aan organisatie bij de KVP behoeven wij niet mee te betalen. Of wel soms?

G. S.

FABRIEK VAN COMPOSITIEVERVEN
DELFT - HOLLAND

ADURITA

emalle- lakken

leverbaar in iedere kleur

(Vervolg van pag. 2)

diger van het K.L.M.-personeel. De directie erkende deze A.B.L. als zodanig, behalve voor de vliegers en opende met hem onderhandelingen over een c.a.o. voor stewardessen, boordwerktuigkundigen, pursers en hofmeesters, en telegrafisten.

De professionele organisaties, die K.L.M.-personeel konden organiseren doch onder het vliegend personeel een te verwaarlozen ahang hadden, was dit een doorn in het oog.

Teneinde in deze voor hen onbevredigende toestand verandering te brengen, brachten zij zwaar geschut in stelling. Zij lieten namelijk de minister van Verkeer en Waterstaat bij de behandeling van diens begroting eind 1954 door twee Kamerleden interpellieren. De bewindsman wrichtte voor deze politieke druk en bevorderde — hoewel hij formeel buiten deze kwestie stond, dat de directie van de K.L.M. ook de katholieke bond van vervoerspersoneel „St. Raphaël” en de Christelijke Bedrijfsgroepcentrale, ondanks hun geringe ledental in de betreffende sector, toeliet tot het c.a.o.-overleg.

Buiten de deur

De specifieke verenigingen van stewardessen, boordwerktuigkundigen, pursers en hofmeesters en telegrafisten bleven evenwel buiten de deur. Zij werden blootgesteld aan een sterke druk van de zijde der drie erkende vakbonden, met het gevolg, dat de telegrafistenvereniging zich gewonnen gaf. Deze organisatie bleef weliswaar bestaan als technische vereniging, doch haar leden sloten zich voor de behartiging van haar sociale belangen aan bij de „zuilen”.

De stewardessen, boordwerktuigkundigen en pursers en hofmeesters hielden evenwel voet bij stuk. Zij hadden en hebben een vaste greep op de leden der respectievelijke corpora, die nagenoeg geheel bij deze verenigingen georganiseerd zijn.

Daar de directie van de K.L.M. tot de slotsom kwam, dat deze bij uitstek representatieve organisaties moeilijk geheel buiten de deur gehouden konden worden, nodigde zij de respectievelijke voorzitters uit tot bijwoning van het c.a.o.-overleg. Deze functionarissen namen als deskundige adviseurs zitting in de directiedelegatie. De verenigingen werden als zodanig echter niet als partij bij het beraad en bij de afsluiting van de c.a.o. erkend.

Het behoeft geen betoog, dat deze situatie voor de verenigingen als hoogst onbillijk en onbevredigend werd ondervonden en herhaaldelijk drongen zij dan ook in besprekingen met de directie aan op erkenning als officiële werknemerspartij in het overleg. De directie ging stelselmatig een beslissing uit de weg, zich verschuilende achter het motief, dat de drie zuilen accoord dienden

te gaan met een dergelijke erkenning.

De verenigingen, het wachten moe, vonden daarop het Kamerlid, de heer Zegering Hadders, bereid, minister Algera schriftelijk vragen te stellen over het overlegsfiguur. De minister antwoordde eind 1957, dat de bestaande overlegsfiguur inderdaad onbevredigend was, dat de verenigingen naar zijn mening tot het overleg behoorden te worden toegelaten en dat hij ter zake in verbinding zou treden met de directie van de K.L.M.

Bij de behandeling van de begroting voor 1958 — dat was dus omstreeks de jaarwisseling en in februari van dit jaar — kwam de heer Zegering Hadders op deze kwestie terug, doch de minister verzocht hem geduld te betrachten, omdat hij het antwoord van de K.L.M.-directie wachtende was.

De onzekerheid duurde voort, totdat minister Algera zijn begroting moest verdedigen in de Eerste Kamer. Bij die gelegenheid maakte het anti-revolutionaire lid, de heer Tjalma, een opmerking over deze kwestie, waarmee hij de bewindsman de volgende mededeling omtrent diens standpunt ontlokte:

De minister was gebleken, dat in het vrije bedrijfsleven uitsluitend met werknemersorganisaties werd onderhandeld, die aangesloten zijn bij de drie grote vakcentrales. Waar de K.L.M. een particuliere onderneming is, leek het de bewindsman juist, dat voor die onderneming geen uitzondering op de regel werd gemaakt.

Deze mededeling kwam als een donderslag bij heldere hemel. Nog kort tevoren had minister Algera in een audiëntie, die hij de voorzitters der drie verenigingen had toegestaan, volledig begrip getoond voor hun bezwaren en verlangens.

Bovendien was er het antwoord op de schriftelijke vragen van de heer Zegering Hadders, dat bepaaldelijk een andere ministeriële opvatting rechtvaardigde. En tenslotte was de verklaring, dat in het vrije bedrijfsleven alleen met de drie grote vakcentrales onderhandeld wordt, bezijden de waarheid.

Nieuwe vragen

De heer Zegering Hadders stelde opnieuw vragen en de minister antwoordde hierop, dat zijn categorische mededeling betreffende de in het vrije bedrijfsleven gebruikelijke overlegsfiguur inderdaad niet geheel juist was. De uitzonderingen, die op de algemene regel bestonden, rechtvaardigden naar zijn mening evenwel niet, dat deze ook in het geval van de K.L.M. navolging verdienden. Overigens verklaarde de minister zich niet bereid, terzake bij de directie van de K.L.M. te interveniëren, omdat zulks het aan de gang zijnde overleg zou schaden.

Ik hoef aan deze sobere schildering van deze onfris zaak niet veel toe te voegen. Hier is voor de eerste maal ondubbelzinnig en zeer concreet gezegd, dat de regering alles, wat niet tot de uitverkorenen van de „drie zuilen” behoort, uit het sociale overleg wil weren; dat de vrije organisaties dit lot moeten ondergaan, betekent voor hen de doodsteek. Een werknemersorganisatie, die de belangen van haar leden niet effectief kan behartigen doordat de werkgever niet met haar mag of kan spreken, is immers gedoemd tot verdwijnen.

Ook de directie van de K.L.M. treft blaam. Wat de directie de minister heeft voorgesteld om tot een oplossing te geraken, is mij niet bekend, al luiden de aanvankelijke mededelingen hierover niet ongunstig. Nadat evenwel de vliegersstaking had plaatsgevonden, ging de directie een andere koers varen. Klaarblijkelijk meent zij dat zij, door de drie zuilen zoveel mogelijk de zin te geven, zich van alle moeilijkheden in de toekomst gevrijwaard weet.

Vandaar ook, dat de directie in april de voorzitters van de verenigingen met klem aangeraden heeft, zich zelf nu maar te liquideren en de leden over te schrijven naar de verzuilde vakbonden. Dat politici deze vakbonden sauveren, laat zich — gezien de bindingen tussen deze bonden en de regeringspartijen — verklaren. Maar dat de directie van ons nationale luchtvaartbedrijf zich hiervoor leent, geeft toch wel ernstig te denken.

Beneden iedere kritiek

De houding van de erkende vakbonden is naar mijn mening beneden iedere kritiek. Ter wille van hun machtspositie leggen zij het overleg lam, omdat zij weigeren om met de vrije verenigingen als gelijkwaardige onderhandelingspartners aan één tafel te zitten. Zij hebben verder verklaard, dat zij geen c.a.o. zullen ondertekenen, waarbij de vrije verenigingen mede partij zijn. Het blijkt dus onmiskenbaar, dat zij de eigen machtspositie belangrijker vinden dan de belangen van de werknemers. Dit blijkt trouwens ook uit een ander feit.

Zoals ik U zeide, hebben de telegrafisten zich laten „verzuilen”. Toen de directie op een gegeven ogenblik de kwestie van de afvloeiing van de telegrafisten en van de oudere stewardessen aan de orde stelde, hebben de erkende bonden er een koe-handeltje van gemaakt. Zij wisten voor de telegrafisten bijzonder gunstige overgangsfaciliteiten te bedingen en lieten de directie de vrije hand om met de stewardessen naar eigen goeddunken te handelen. Duidelijk wordt hiermede gedemonstreerd, dat de werknemers, die zich niet onder de vanen van de grote, verpolitiekte vakcentrales

willen scharen, doelbewust de woestijn worden ingestuurd. Zo ooit twijfel bestaat aan de bedoelingen van C.N.V., K.A.B. en N.V.V. — die tezamen niet meer dan één derde van de Nederlandse werknemers organiseren — dan is deze nu wel weggenomen. Het gaat er deze vakcentrales niet om, de werknemersbelangen te behartigen en door overleg en samenwerking goede sociale verhoudingen te vestigen, maar om het verwerven en consolideren van monopolistische machtsposities. Gezien de invloed, die de vakbeweging heden te dage heeft, betekent dit streven een ernstig gevaar voor gezonde democratische verhoudingen, die een levensvoorwaarde zijn voor onze Nederlandse samenleving.

Waar ons, liberalen, de democratische verhoudingen bijzonder na aan het hart liggen, ben ik van oordeel, dat wij in de toestanden, welke ik U schetste, niet mogen berusten.

Indien de liberalen zich niet tegen de monopolistische strevingen van de drie grote vakcentrales teweer stellen, zullen zij binnen niet al te lange tijd een volkomen alleenheerschappij kunnen uitoefenen, al datgene in de kiem smorend, dat hun „alleenvertoningsrecht” niet voetstoots erkent. De liberalen dienen, waar de drie grote vakcentrales zich van politieke middelen bedienen, tegen dit streven krachtig stelling te nemen. Zij moeten verder propageren, dat de organisaties, die welbewust afwijzend staan tegenover deze vakcentrales, zich eensgezind teweer moeten stellen.

Nog zijn er enkele vrije organisaties — ik denk hierbij aan die van de ambtenaren — die aan het sociale overleg kunnen deelnemen. Laten zij zich echter geen illusie maken over hun toekomst, wanneer de „zuilen” niet tijdig worden ingetoomd. Het wekken van dit besef voor de noodzaak om een gesloten front te vormen ter beveiliging van de democratische rechten, is een belangrijke taak.

Ik heb al gezegd: voor iedere rechtgeaarde liberaal ligt er in die wereld van de vakbeweging zoveel onrecht, dat hij het noch tegenover de samenleving, noch tegenover zijn eigen geweten, kan verantwoorden zich afzijdig te houden.

Daarom verontrust en beschaamt het mij werkelijk, dat het Nederlandse liberalisme, de V.V.D. in het bijzonder, tot dusverre zo ontstellend weinig activiteit of zelfs maar belangstelling heeft getoond.

Het werk, dat gedurende het afgelopen jaar in J.O.V.D.-verband in deze sector is gedaan, kan naar ik hoop aanleiding geven tot verandering in deze situatie.

Ik heb ervaren dat óók in de Nederlandse vakbeweging mensen werkzaam zijn, die zich in hart en nieren liberaal voelen. Wij mogen deze mensen op hun moeilijke posten niet

(Zie pag. 5)

J.O.V.D. hoogtijdagen in de Drentse hoofdstad

Nog enige indrukken van het Asser Congres

Het is niet eenvoudig om al de indrukken en ervaringen van het Asser congres, op 25 en 26 oktober in de Drentse hoofdstad gehouden, binnen het bestek van een artikeltje in De Driemaster weer te geven.

Er zijn zoveel belangrijke besluiten gevallen, interessante discussies gevoerd, vriendschapsbanden vernieuwd of aangeknoopt en dwaze dingen gedaan, die toch allemaal met elkaar de sfeer van het congres hebben bepaald, dat het schrijven van een treffend overzicht op grote moeilijkheden stuit.

De beste typering van dit congres gaf wellicht de journalist, die in zijn krant schreef: „Het jonge liberalisme heeft het voorbije weekend hoogtij gevierd in de Drentse hoofdstad. Vierhonderd leden van de Jongeren Organisatie Vrijheid en Democratie hielden er hun negende landelijke congres, dat in de toespraak van het Tweede Kamerlid de heer H. A. Korthals uit Voorschoten, en de bespreking van de resoluties over „Bezitsvorming” en „Vakbeweging” zijn hoogtepunten vond. In de Statenzaal van het Provinciehuis werden de congressisten ontvangen door mr. P. P. Agter, Assens burgemeester, die een magistrale rede hield.”

Het zijn inderdaad hoogtijdagen geweest; vanaf het moment, dat het speciale J.O.V.D.-treintje aan de uitvoering van zijn dienstregeling begon tot aan de sluiting toe is het congres verlopen op een wijze, zoals de organisatoren zich dat niet hadden durven hopen. Er is dan ook alle aanleiding om het bestuur van de afdeling Assen daarvoor even in het zonnetje te zetten.

Dat geldt dan wel in het bijzonder voor Johan Lammerts, Rita Doornbos en Nellie Timmers, die bergen werk hebben moeten verzetten om dit congres mogelijk te maken. Ook tijdens het congres is er nog hard aan de organisatie gewerkt. De congresgangers hebben daar echter niets van gemerkt, wel een bewijs, dat het werk goed was.

De ontvangst van het congres in de Statenzaal van het Provinciehuis, waar burgemeester Agter met de liberale wethouder W. F. Borgesius ter begroeting aanwezig was, vormde een waardige start, vooral door de sympathieke begroetingsrede, die de burgemeester afstak en waarin hij erop wees, dat zowel mens als beginsel belangrijk zijn. In de strijd

(Vervolg pag. 4)

in de steek laten. Ze verdienen onze steun. Laten we hopen, dat het J.O.V.D.-werk in deze sector ook het „officiële” Nederlandse liberalisme zal wakker schudden. Dat is hard nodig!

Dames en heren, beste vrienden. Ik gebruikte het woord „wakker schudden”, en dat woord behoeven wij gelukkig niet vaak te gebruiken. Het liberalisme in ons land is, over het geheel genomen, allesbehalve slapelig. En bij de jongeren heb ik helemaal nergens een neiging in die richting kunnen vinden.

Wij zijn klaar wakker en bereid elke gelegenheid aan te grijpen de liberale zaak en dat is in wezen de algemene zaak, vooruit te helpen. Nog nooit tevoren waren er zoveel jonge liberalen bijeen als nu hier in Assen. Dat aantal getuigt van groeiende kracht.

Ik geloof, ik ben er ook stellig van overtuigd, dat ons jonge liberalisme een grootse boodschap heeft voor de maatschappij van straks. Die boodschap en die taak behoeven kracht. Ik verlaar dit negende congres van de J.O.V.D. voor geopend in de hoop, nee, in de zekerheid, dat het een symbool zal zijn van onze overtuiging en van onze toegenomen sterkte.

om het beginsel moet men toch steeds de mens zien en dat wordt in het politieke leven nogal eens verwaarloosd. Burgemeester Agter ging in op de oude karakteristiek van Drenthe als het land van de turf, de jenever en de achterdocht.

De turf is vrijwel verdwenen, over de jenever laten we ons maar niet uit, maar de achterdocht is meer schijn dan wezen. Juist in Drenthe treft men datgene aan wat men „menselijke persoonlijkheid” noemt, aldus mr. Agter.

In de Statenzaal behoorden tot de aanwezigen de commissaris der Koningin in Drenthe, mr. J. Cramer, de beide liberale gedeputeerden J. Homan en mr. dr. H. K. de Langen en vrijwel alle leden van de V.V.D.-fractie in de Drentse Staten.

Nieuwe leden van verdienste

Een van de eerste besluiten, die tijdens het congres vielen, betrof de benoeming van een aantal leden van verdienste, namelijk Hein Roethof, oud-voorzitter, de oud-hoofdbestuursleden Gilles van der Zande en Rien Booy en de oud-secretaris Lucas Oosterveld. Het congres onderstreepte dit besluit met een hartelijk applaus.

Bij de bespreking van het beleid van het hoofdbestuur wees de Amsterdamer Gruiters erop, dat de J.O.V.D. een studie-organisatie is, derhalve heeft zij geen taak om naar buiten te treden op het gebied van de actieve politiek. Hij doelde daarbij op het protesttelegram, dat het hoofdbestuur heeft gezonden aan de Amerikaanse ambassadeur inzake de terechtstelling van de neger Wilson. Huub Jacobse merkte op, dat de J.O.V.D. toch ook tijdens de Hongaarse opstand aan protestdemonstraties had medegewerkt en dat daartegen nooit bezwaren waren geuit. Wel gaf hij toe, dat er reden is voor enige voorzichtigheid.

Erwin Nypels (Amsterdam), later bijgevallen door de Amsterdamer Randoe ontvouwde bezwaren tegen het feit, dat twee hoofdbestuursleden, zij het niet uit hoofde van hun functie, zitting hadden genomen in het comité tot voorbereiding van de V.V.D.-dag. De zelfstandigheid van de J.O.V.D. zou hierdoor in het gedrang kunnen komen. Randoe diende een motie in, waarin tot uitdrukking werd gebracht, dat het ongewenst is, dat de J.O.V.D. deelneemt

aan het organiseren van demonstratieve bijeenkomsten van enige politieke partij. Huub Jacobse raadde deze motie ten sterkste af. De motie werd verworpen met 14 tegen 43 stemmen.

Het beleid van de redactie van de Driemaster gaf de Amsterdamer De Jong aanleiding tot het uiten van kritiek. Hij vond de Driemaster een teleurstelling: ze geeft geen onafhankelijk geluid weer, doet teveel aan praktische politiek en bladvullingen vormen een te groot deel van de inhoud. Hoofdredacteur Gert Stempfer bleek echter niet erg onder de indruk van deze kritiek te zijn. Hij kenschetste deze als erg negatief.

De doorstroming in het hoofdbestuur is ook dit jaar weer aanzienlijk geweest. Niet minder dan acht leden — Hilda de Boer-Naarding, Jo de Jonge, Herma Pley, Bote de Boer, Evert Hoven, Onno Tammens, Theo Niemeijer en Rob Stapel — hadden zich niet herkiesbaar gesteld.

Het nieuwe hoofdbestuur bestaat uit Huub Jacobse, voorzitter, Gab Dorsman, vice-voorzitter, Hans Dubbel-dam en Kitty van Rijn, secretarissen, Klaas Weide, penningmeester en Mattie de Bruijne, Otto Bussé-maker, Jan van Gardingen, Johan Lammerts, R. Lanting, Jan Muntinga, J. Robaard, Mienke Takens, Jaap Verhagen en A. Verswijveren, leden.

De bespreking van de resoluties over bezitsvorming en vakbeweging leverde een heftige discussie op. De Haagse voorzitter Bram Boender kwam zelfs in conflict met Huub Jacobse, omdat hij zich in zijn rechten tekort gedaan achtte, toen een onderdeel van zijn kritiek op de resolutie inzake de bezitsvorming naar het oordeel van Huub niet ter discussie kon worden gesteld.

Een commissie ad hoc, onder voorzitterschap van ons lid van verdienste Edgar Nordlohne wist echter een verzoening tot stand te brengen. Beide resoluties werden, zij het na enige wijziging van die inzake de bezitsvorming, aangenomen. Het resultaat van de stemmingen was: resolutie bezitsvorming 43 stemmen voor, 21 stemmen tegen en een onthouding; resolutie vakbeweging 55 stemmen voor, vijf tegen, vier onthoudingen.

De enorme ledenwinst, die het afgelopen verenigingsjaar was behaald, had het idee doen opkomen aan een prijsvraag. De deelnemers aan het congres konden door het maken van een schatting van het percentage van de ledenwinst meedingen naar het boek: De Ongekende Thorbecke van prof. mr. C. W. de Vries. Winnaar werd D. van der Schans van de afdeling Zuid-Kennemerland, die het percentage — nota bene: 52,52 procent — het dichtst had benaderd.

Eigen bibliotheek

Tijdens het congres werd voorts een begin gemaakt met de uitvoering van een idee van Onno Tammens, namelijk tot het stichten van een bibliotheek. Onno bood namens het noordelijk district en namens zichzelf een boek aan. Dit lokte een collecte uit voor de vorming van een bibliotheekfonds: opbrengst ruim tachtig gulden. Een bibliotheekcom-

missie zal voor een goede besteding van dit geld zorg moeten dragen. Voor de insiders hoeft het geen be-troeg, dat Toine Sunderman (voor wie het nog niet weet: uit Schiedam) bij de overhandiging van het bibliotheekfonds een belangrijke rol speelde.

Trouwens, ook in ander opzicht heeft Toine nog een rol gespeeld. De wisselbeker, die elk jaar wordt overhandigd aan de meest actieve afdeling, was in Vlaardingen-Schiedam. Toine gaf de beker — gepoetst en al — aan Huub Jacobse over in de vaste overtuiging, naar hij zei, dat hij hem het volgende jaar weer zou moeten terughalen. Dit jaar zit de beker echter in Alkmaar, waar de afdeling onder moeilijke omstandigheden een grote activiteit wist te ontplooiën, resulterend in een grote ledenwinst.

In dit overzicht moet verder ook de redevoering worden genoemd, die drs. H. A. Korthals hield over Algemene politieke aspecten, waaraan elders aandacht wordt besteed. En tenslotte wil ik dan nog een opmerking van Arend de Goey tijdens de rondvraag aan de vergetelheid ont-rukken (de opmerkingen van Arend zijn dat doorgaans waard): „Ik laat in het vervolg de vele op- en aanmerkingen aan andere afdelingen over. Amsterdam zou anders al te veel voor het voetlicht treden.” Laten we hopen, dat Arend die woorden volgend jaar vergeten zal zijn.

EVERT HOVEN

In Memoriam Prof. Mr. A. N. Molenaar

Op 70-jarige leeftijd overleed te Wassenaar prof. mr. A. N. Molenaar, voorzitter van de V.V.D.-fractie in de Eerste Kamer van de Staten Generaal.

Als Leids hoogleraar genoot hij een groot gezag op het terrein van het arbeidsrecht. In onze kringen kende men hem echter beter als een politieke figuur van een bijzonder formaat.

Zijn woord had zowel in als buiten het parlement een groot gezag. Het was steeds wars van enige rethoriek, doch glashelder, opbouwend en steeds scherp analyserend. Zijn warme belangstelling voor de J.O.V.D. heeft hij steeds met woord en daad getoond en op onze congressen was hij vaak een ere-gast, wiens aanwezigheid steeds op zeer hoge prijs werd gesteld.

Met prof. Molenaar is een voortreffelijk liberaal heengegaan, wiens lichtend voorbeeld, waarop hij zich in zijn spreekwoordelijke bescheidenheid en eenvoud nimmer liet voorstaan, wij zeker niet zullen vergeten.

Hij ruste in vrede.

STEMPHER

Congres bracht het ere-lid Korthals een ware ovatie voor zijn boeiende rede

Het hoogtepunt van het congres van de J.O.V.D. was de redevoering van ons ere-lid, drs. H. A. Korthals. De heer Korthals, die speciaal uit Straatsburg was overgekomen om in Assen aanwezig te zijn, toonde hiermee wel zijn grote belangstelling voor de liberale jongerenorganisatie. „Ik heb er behoefte aan,” aldus de heer Korthals, „nu een woord tot de jongeren te richten. Het is goed vanmiddag eens wat dieper in te gaan op grote vooruitgang van het Nederlandse liberalisme. Want dat er een liberaal réveil is, dat kan geen zinnig mens ontkennen. Al is er gebleken, dat er een aantal lieden in de Nederlandse politiek zijn, die totaal niets van dit réveil begrijpen.

Als zij spreken over poujadisme en neofacisme, dan blijken zij buiten het Nederlandse volk te staan. De opgang van het Nederlandse liberalisme is niet alleen een zaak van één gunstige verkiezingsuitslag. Zij is belangrijk. Het is een aanwijzing. Maar het is foutief te menen, dat de liberale aanhang is ontstaan door de slechte economische toestand.

Steeds meer jongeren hebben zich in de loop der jaren achter het liberalisme geschaard. Waaraan is deze ontwikkeling te danken? Het is goed bij de verklaring niet alleen aan de oppervlakte te blijven. Als we gaan ontleden: wat is er dan aan de gang? De economische omstandigheden spelen een bepaalde rol. Maar niet zo'n grote rol als de socialistische partij en pers er aan toeschrijft.

Zij stellen het volgende: de bestedingsbeperking is ongunstig voor bepaalde groepen. Deze wenden zich nu van het socialisme af en gaan naar de oppositie-partij. Zeker, er zullen van deze mensen zijn. Maar deze socialistische verklaring is een materialistische. Zij zien de

mens alleen als een materialist. Ik geloof, dat het maar een kleine groep mensen is, die er zo overdenkt. Er is wat anders aan de gang.

Er is de laatste jaren steeds gestreefd naar sociale zekerheid: meer vastheid in het leven. Er was hier toe alle reden. De liberalen hebben hier in belangrijke mate toe meegewerkt. Daarnaast wordt er meer en meer gestreefd naar een economische zekerheid. Voor de oorlog waren er vele conjunctuur-omslagen. Sindsdien is de wetenschap aan het zoeken om de grote kapitaalverliezen en werkeloosheid te voorkomen. Wij liberalen werken ook hier graag aan mee.

Maar de socialisten beweren en beweelden steeds, dat zij het economisch leven konden leiden, zoals zij het maar hebben wilden. Daartoe moest veel persoonlijke vrijheid worden opgeofferd. En nu het mis is met de conjunctuur kunnen de socialisten niet anders doen dan in arrenmoede de handen in een slaan. Hun theorieën blijken niet op te gaan.

Het leven is veel te rijk om zich helemaal te laten dwingen. Er moet behouden blijven, dat de mens ook naar eigen inzichten kan leven.

Wij behoeven niet alles aan het bedrijfsleven alleen over te laten. Ook de overheid zal een zekere rol moeten spelen. Maar haar hoge en belangrijke taak zal zij bij voortdurend moeten beseffen.

Wij moeten dan vaststellen, dat onze regering dit niet heeft gedaan. Verder heeft zij achter de feiten aan gelopen. Dit is één van de redenen, dat het Nederlandse volk teleurgesteld is in de partijen, die voor het regeringsbeleid aansprakelijk zijn. Ook heeft het Nederlandse volk gemerkt, dat het het woord van de regering niet altijd moet geloven. Denk maar aan de landbouw. In slechte tijden zouden de boeren geen krimp meer hebben, in goede tijden moesten daarvoor offers gebracht worden. De offers zijn gebracht, maar in de slechte tijden laat de regering verstek gaan.

Drees of Romme

Een ander punt. Voor de verkiezingen was het de leus of Drees of Romme. Het is geworden en Drees en Romme. Daar wekt men afkeer mee. Daar kan ook geen goede regeerkracht uit ontstaan. Dit speelt allemaal een belangrijke rol. Maar een beslissende rol is, dat het socialisme voor velen geen toekomst meer biedt. De jongeren in het bij-

zonder zien er niet veel in.

Het is een groot misverstand — door de P.v.d.A.-propaganda veroorzaakt — te denken, dat de P.v.d.A. alleen het nieuwe vertegenwoordigt. Integendeel: de socialisten voeren geen nieuwe politiek. Het is nog het oude socialisme: de mens in schema's inpassen. Maar de mens vraagt meer dan zekerheid: hij wil leven: hij wil zijn eigen lot in handen houden.

Altijd zijn er spanningen tussen het gezag en de vrijheid geweest. De balans was te veel naar het gezag doorgeslagen. Daarom kiest de mens weer voor de vrijheid.”

Nadat de heer Korthals nog verschillende punten, zoals de bezitsvorming had aangevoerd om die vrijheid te kunnen versterken sprak hij nog over onze positie in Europa. „Onze problemen moeten we zien in verband met de problemen van andere volkeren. Om in de strijd tegenover het communisme sterk te blijven staan en te kunnen overwinnen, zullen we allen offers moeten brengen.

We zullen de problemen gezamenlijk moeten aanpakken. Daarom is het goed, dat de Europese organen, die nu gaan werken tot stand zijn gekomen.”

Staande bracht het congres na afloop van zijn rede de heer Korthals een ovatie voor een rede vol warmte en menselijkheid, die hierboven slechts summier is weergegeven.

F.A.H.

EVERT, AREND EN (SINTER)KLAAS

De redactie van de Driemaster zal dit stukje wel niet willen plaatsen. Nu een figuur uit de wereld van de publiciteit — en dan nog wel een lid van de afdeling Amsterdam — zich in felle bewoordingen tegen het beleid van de Driemaster-redactie heeft gekant, zal haar de moed wel ontbreken, bladvullingen als deze in haar toch blijkbaar naarstig gelezen kolommen op te nemen.

Dat een figuur als Spioneur — ook uit de wereld van de publiciteit, maar veel minder gezaghebbend, want hij is geen Amsterdammer — over de functie van het verenigingsorgaan een afwijkende en wat genuanceerder opvatting heeft, maakt natuurlijk geen enkele indruk. Hooguit zal hij zich bij niet-plaatsing volgend jaar op het Amsterdams congres in felle bewoordingen tegen het beleid van de Driemaster-redactie kunnen kanten. Hetgeen hij zich bij deze voorneemt, te doen. (Reden, waarom wij zijn ontboezemingen maar plaatsen. Red.)

Ja, die Amsterdammers, het zijn toch wel leuke jongens. Wat zou er van een congres terecht komen als zij er niet kwamen? Zij hebben de gave om alle punten te ontdekken, waarop het fout gaat en bovendien om dat met een beminnenswaardige charme aan de orde te stellen. Dat brengt leven in de brouwerij, want laten we eerlijk zijn: zonder het Amsterdams geluid zou zo'n congres maar een saaie bedoening zijn.

Het is overigens wel opvallend, dat men in Amsterdam, waar men toch op vrijwel alle punten de erepalm der superioriteit wegdraagt, op het stuk van de kunst der arithmetiek zo'n bedroevend slecht figuur slaat. Spioneur heeft zich verwonderd over het optreden van de voorzitter van die goeie afdeling Amsterdam, die rustig verklaarde, dat de afdracht niet tijdig was overgemaakt, omdat het tellen van de nieuwe leden zoveel tijd had gevergd. En even heeft hij zich verbaasd over de grootmoedigheid van Evert Hoven, die bereid bleek, als nog stemrecht toe te kennen nadat Arend de Goey hem het bewijsstuk, dat de afdracht inmiddels was overgemaakt, had voorgehouden. Een kenmerkend gebaar van deze rondborstige Drent.

Maar intussen zitten wij maar met die rekenmoeilijkheden in Amsterdam. En we mogen verwachten, dat die moeilijkheden nog in omvang zullen toenemen, nu de ledenwinst in deze toonaangevende afdeling zulke prettige perspectieven toont. Nu is er één ding, dat Spioneur van die brave Amsterdammers heeft geleerd: je moet nooit tevreden zijn met het constateren van een verontrustend verschijnsel, nee, je mag niet rusten voor je een uitweg uit de moeilijkheden hebt gevonden. Welnu, Spioneur heeft niet gerust.

Wat ligt er in deze tijd eigenlijk meer voor de hand, zo overwoog hij, dan het in Spaanse richting te zoeken? Sinterklaas oefent niet voor

niets zijn beroep van Goedheiligman uit. Zou die niet bereid zijn, een zoete J.O.V.D.-afdeling te verrassen met een elektronische rekenmachine? Een telefootje met Madrid, waarvan Spioneur de kosten niet bij Klaas Weide zal declareren, was voldoende, om uit te maken, dat die bereidheid bij Sinterklaas inderdaad aanwezig was. Er was maar één bezwaar: de kosten.

Degene, die regelmatig de financiële rubriek in de dagbladen leest, zal weten, dat Spanje net aan een bestedingsbeperking is begonnen (overigens een duidelijk bewijs, dat het land nog tot de achtergebleven gebieden behoort). Sinterklaas had met moeite voldoende deviezen losgekregen om zijn begroting sluitend te maken. Er zou hoogstens nog een traam afkunnen, maar Sinterklaas zag zelf wel in, dat dit onder de Amsterdams verhoudingen geen oplossing betekende. Spioneur hoorde de oude man in zijn baard pulken.

Maar ineens had Sinterklaas

een ingeving. Eén van jullie omroeporganisaties houdt op het ogenblik een speelgoedactie, misschien is het mogelijk om de financiering via deze actie te laten lopen, zo merkte hij op. Spioneur heeft maar instemmend gemompeld om de heilige niet voor het hoofd te stoten. Maar hij had door, dat hij het gesprek nu wel kon beëindigen. Het zou natuurlijk geen zin hebben om te trachten Sinterklaas inzicht bij te brengen in het ingewikkelde systeem van pasteltinten, dat onze samenleving kenmerkt. Daar worden wij immers zelf nauwelijks wijs uit.

Spioneur geeft de moed echter niet op. Misschien ontdekt hij nog eens een mogelijkheid, om het organisatorische probleem, waarmee de afdeling Amsterdam worstelt, tot een oplossing te brengen. Die afdeling verdient dat ruimschoots. Als Amsterdam zijn rekenmachine nog eens krijgt zal dat een grote voldoening zijn voor

SPIONEUR

JONGERE LIBERALEN LEZEN

omdat zij als kritisch denkende mensen zelf een oordeel willen vormen. Daarom hebben zij allerminst behoefte aan een dagblad, dat door middel van schreeuwende opmaak bepaald nieuws opdringt, evenmin aan een krant met eenzijdige beschouwingen. Zelf denkende jongeren zijn in staat de belangrijkheid van het nieuws te onderscheiden en daarvan de waarde te schatten. Onopgemakte en betrouwbare berichtgeving is daarvoor het meest doelmatig. Zij is kenmerkend voor de NRC, die zich bovendien in haar commentaren en hoofdartikelen onderscheidt door een wetenschappelijke nauwkeurigheid, beiden ter bevordering van een zelfstandige oordeelsvorming. U kunt de NRC 14 dagen op proef krijgen.

NIEUWE ROTTERDAMSE COURANT

Verheugende groei van de J.O.V.D. zet zich onstuimig voort

Weer drie nieuwe afdelingen opgericht

AFDELING OPGERICHT IN HET WESTLAND

In de wandelgangen werd op het congres in Assen gefluisterd dat het gezien de stormachtige groei van de J.O.V.D. kinderspel moest zijn tijdens het lopende verenigingsjaar weer duizend nieuwe leden te winnen. Op zichzelf zou dat geen on aardig feit zijn om het lustrumcongres in Amsterdam wat extra feestelijkheid te geven...

Nu, volgens de eerste berichten gonst het in de J.O.V.D. alweer van (verantwoorde) activiteit. In verscheidene afdelingen staan plannen op stapel voor propagandabijeenkomsten en ook wordt er gewerkt om de witte plekken op de kaart van Klaas van Dijk verder weg te werken.

In het Westland heeft voornoemde activiteit al succes afgeworpen.

Op 14 november werd in Naaldwijk een avond belegd door de Westlandse V.V.D.-afdelingen om tot de oprichting van een J.O.V.D.-afdeling te komen. Door de plaatselijke bekendheid van de degenen, die er hun schouders onder hadden gezet was het mogelijk uit bijna alle plaatsen in het Westland belangstellenden uit te nodigen, zodat er een grote belangstelling was.

De vice-voorzitter van de J.O.V.D. G. Dorsman sprak over het Liberaal Reveil en ging aan de hand van verkiezingsuitslagen sinds 1938, de kracht van de diverse liberale organisaties en de kracht van de liberale beginselen na, of er van een liberaal reveil gesproken kan worden. Het moet voor de organisatoren van de avond niet als een verrassing gekomen zijn dat het antwoord bevestigend was.

De landelijke secretaris Hans Dubbeldam vertelde het een en ander over de manier waarop de J.O.V.D.

tot stand kwam en hoe deze organisatie reilt en zeilt. Na zijn inleiding beantwoordde hij enige vragen, o.a. over de door de J.O.V.D. onderhouden buitenlandse betrekkingen met andere liberale jongerenorganisaties.

Op deze avond gaven 28 aanwezigen zich als lid op zodat hier een goede start gemaakt wordt. De secretaresse van de nieuwe afdeling is mej. H. van Velthuyzen, Verburchlaan 10, Naaldwijk.

In een krantenverslag van deze avond werd speciaal gememoreerd dat ook de landelijk presidente mej. van Rijn aanwezig was doch ter geruststelling van de leden zij hier nog gezegd, dat deze mededeling niet het gevolg was van een greep naar de macht doch van een ver-gissing.

EN NOG EEN NIEUWE AFDELING

Ook uit Leek-Oldekerk bereikt ons verheugend nieuws. Aldaar werd n.l. een nieuwe afdeling van de J.O.V.D. opgericht, die onmiddellijk startte met 23 leden.

Het voorlopig bestuur is als volgt samengesteld:

De heer W. F. Leegte, voorzitter; mejuffrouw L. Meek, Hoofdweg 2, Tolbert, secretaresse en de heer K. Liewes, penningmeester.

Bij de oprichting werd het woord gevoerd door het Eerste Kamerlid, de heer H. D. Louwes.

Van de J.O.V.D. waren aanwezig mejuffrouw J. de Jonge en de heren J. Muntinga en C. Huisman.

OOK EEN NIEUWE AFDELING IN APPINGEDAM

Op dinsdag 18 november werd in hotel Robertus de afdeling Appingedam der J.O.V.D. opgericht.

Er bestond voor deze eerste bijeenkomst tamelijk veel belangstelling. Allereerst hield de heer O. Tam-mens, oud-voorzitter van het Noordelijk distrikt van de J.O.V.D. een inleidende causerie over doel en werk van de J.O.V.D.

Vervolgens vertelde ir. A. Voet, oud wethouder van de gemeente Groningen, bijzonderheden over de politieke partijen in Nederland.

Daarna werd overgegaan tot enkele huishoudelijke bezigheden zoals het noteren van de leden. Er bleken na opgave voorlopig 11 leden te zijn. Een aantal groot genoeg, om mee te beginnen.

Verder werd het voorlopig bestuur aangewezen.

Na een gezellig samenzijn, waarin allen nader kennis met elkaar konden maken, werd de eerste bijeenkomst van de afdeling Appingedam van de J.O.V.D. gesloten door de voorzitter de heer J. G. Smit.

VLAARDINGEN-SCHIEDAM

Geslaagde jaarvergadering.

Op vrijdag 19 september hield de afdeling Vlaardingen-Schiedam haar jaarlijkse algemene ledenvergadering, welke gekenmerkt werd door een goede opkomst en veel animo.

Nadat de jaarverslagen van secretaresse en penningmeester waren behandeld en goedgekeurd, werden de afgevaardigden voor het district benoemd, te weten: C. Wielaard en J. Zonne en als reserve C. Wijn-tjes.

Voor het jaar 1958-1959 is het bestuur als volgt samengesteld: voorzitter: G. Pattje; vice-voorzitter: T. Sunderman; secretaresse: C. Wielaard, Schied.weg 145 te Vlaardin-

gen; penningmeesteresse: C. Wijn-tjes; vijfde lid: J. Zonne.

Het door de commissie opnieuw samengestelde reglement werd vervolgens behandeld. Nog enkele wijzigingen werden aangebracht, waarna het geheel door de vergadering werd goedgekeurd.

Dank zij de rondvraag, die vele interessante vragen opleverde, werd deze bijzonder gezellige vergadering pas om half twaalf gesloten.

HOEKSE WAARD

Propaganda avond

Woensdag 15 oktober hield de J.O.V.D. afd. Hoekse Waard een propaganda-avond in het „Wapen van Holland” te Klaaswaal.

In zijn openingswoord heette de voorzitter allen hartelijk welkom, in het bijzonder de heer E. Hoven, landelijk penningmeester van de J.O.V.D., die een interessante rede hield over „Jeugd en Politiek”.

Van de gelegenheid tot het stellen van vragen werd een druk gebruik gemaakt.

Vervolgens speelde het pas opgerichte J.O.V.D.-bandje enkele nummers en nadat de voorzitter enkele mededelingen gedaan had, bleven allen nog lange tijd gezellig bijeen voor een dansje onder leiding van de Pejoal Band.

De J.O.V.D. Hoekse Waard kan op een geslaagde avond terug zien.

WIE Z'N SPELD IS DAT?

Gevonden op de boot Schiermonnikoog-Zoutkamp een J.O.V.D. speldje.

De gedupeerde demonstrant kan zijn schild weer terugkrijgen bij F. D. Tilma, Ubbo Emmiusingel 67 te Groningen.

Nu de wind om is

Waar blijven de zelfdenkertjes?

De trotse stalen rossen van de Ardennen, de snelle hindes van de Veluwe, de pakezeltjes van het fietspad brengen ons weer naar school, fabriek en kantoor en 's avond weerom, zo niet naar de vleespotten van Egypte, dan toch naar de theepotten van Nederland. De kampeerspullen zijn inmiddels ergens aangeland waar ze niemand meer in de weg liggen. Van de vakantie rest ons een snel verblekend bruin kleurtje, een aantal nog steeds niet ingeplakte foto's en een hoeveelheid herinneringen....

Over je stuur liggen en uren achtereen de harde wind recht in je gezicht voelen. Dan toch stug vasthouden aan het oorspronkelijk reisplan, ook al fietst iedereen die dag naar oorden, die recht achter je liggen.

Juist aan de vakantietijd ontleen ik dit beeld, omdat hier de vrije keus zo'n grote rol speelt. Je hebt het jezelf op de hals gehaald. Niemand dwingt je verder te rijden, niemand zal je verhinderen rechtsomkeert te maken, zodat je ook net als bijna iedereen op die winderige dag lekker voor de wind weg kunt peddelen.

Zij die buiten wonen, weten van de wind, het hele jaar door. Nog zie ik de roodaangelopen en bezwete hoofden van de laatkomers, die zich hijgend in de bank lieten vallen, terwijl de kale takken tegen de ramen zwiepten. Dat was in de dagen, dat de RHBS op de Alkmaarse Paarde-markt er nog prat op ging zekere Willem Schermerhorn voor het eind-examen te hebben klaarge-maakt.

„Aanpassen”

Tegenwind als je op trektocht bent,

kan hoogstens een paar weken duren. Geen twaalf jaar....

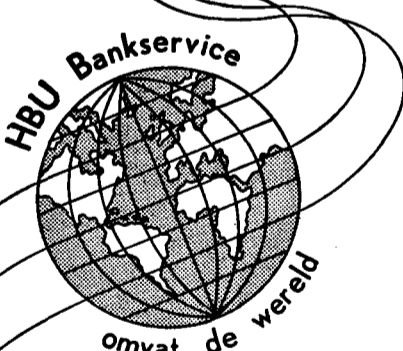
En dan moet je nog uit Indië komen; slungel van zeventien in een groen pelopporpak, dat je van de Britten had. En je moet je „aanpassen”, je moet „de nieuwe tijd begrijpen”.

Awel, van aanpassen wisten we werkelijk alles. We hadden ons om het hardst aangepast, opdat we ten minste levend buiten de poort van het jappenkamp zouden geraken.

We hadden kwiek overgeschakeld van leven in grote huizen, met goede verzorging tot bestaan op „tempatjes” van 80 cm breed. We hadden braaf gebogen, omdat het zo weinig zin had je de kiezen uit je kakement te laten meppen voor het vasthouden aan uiterlijkheden.

Toch was er een grens aan onze aanpassing. En die nieuwe tijd (made in Japan) hebben wij nooit

HBU

HBU

HBU Bankservice
omvat de wereld

→ Onze bankservice staat ter beschikking van de nederlandse zakenman,

→ die prijs stelt op een vlotte en juiste behandeling van zijn belangen,

→ waar ook ter wereld.

Ook voor U: de HBU

HOLLANDSCHE BANK-UNIE n.v.
AMSTERDAM - DEN HAAG - ROTTERDAM

The Rotterdam Exterminating Cy. and Ships-Maintenance Service

Het adres voor het zuiveren van schepen en gebouwen.
Opklaren, schilderen, zeeklaarmaken en provianderen van schepen.
Het leveren van aflosbemanning.
Specialisten op het gebied van het schoonmaken van ketels.

POSTBOX 950 ROTTERDAM

B. F. MUURLINK

TELEFOON 30958

(vervolg van pag. 7)

zo bar best willen begrijpen. De zonen van Nippon waren wel zo overtuigd van onze bothed en domheid, dat zij geen pogingen deden ons te herscholen voor de nieuwe orde, maar in eliminatie door langzame uithongering de enige oplossing zagen. Als je het nog eens overdenkt, dan hadden we bij onze aankomst in Holland een stevige training in het niet-aanpassen achter de rug.

Tom Poes en de Tijdbegrijpers

En 't is zonde dat ik het zeg, maar zo van buiten komend, heb ik hier in Nederland maar al te veel de indruk gekregen, dat na vijf jaar Oostenwind het binnenwerk van heel wat brave fietsers in den lande méér was „aangepast” dan ze zelf wel wilden weten.

Al die intellectuele heren, al die gewone mannetjes, och, wat fietsten ze kaarsrecht, soms zelfs leunden ze achterover tegen de Oostenwind en zo pedant keken ze in het rond en zo goed vonden ze zichzelf. O die drommen op dat linkse fietspad. Hoe heerlijk suidsen ze voort en hoe gemakkelijk kregen ze de pedalen rond. Aan hun zelfgenoegzame gezichten kon je zien, dat ze echt geloofden op eigen kracht dit lekkere gangetje er in te hebben gekregen. Dat een enkeling toch de andere kant op reed, vervulde hen met verbazing en ergenis of medelijden.

Waarom was je zelf zo gek tegen de wind in te blijven rijden, en met zo weinigen ook nog? Waarom kon je toch je fietsje niet omkeren?

Je innerlijk aanpassen, eventjes daarbinnen een wijzertje 180 graden draaien en je heerlijk voort laten sullen op de adem van de Oostenwind, te midden van de gelijkhebbers, delend in de glorie van de tijdbegrijpers, behorend bij een

generatie die de toekomst geannexeerd had, was dat niet véél en véél beter dan te blijven steken in het drek van een afgedaan en overleefd verleden?

Niet uit berekening

Nee, het had niets met berekening en nuchter verstand te maken, dat je vasthield aan eigen gelijk, dwars tegen het „gelijk” van de meerderheid in. Want toen de Oostenwind flink woei, was er weinig profijt te verwachten van aansluiting bij een klein groepje eigenwijze jongelui, dat nou net recht tegen de heersende wind wilde optornen.

De meneren van gisteren

En nu is eindelijk de wind om! Je merkt het aan alles. De gelijkhebbers en tijdbegrijpers zijn nu meneren van gisteren, die over de problemen van vandaag en morgen niets beters te berde weten te brengen, dan dat de meneren van eergisteren het indertijd toch maar lelijk verknoeid hebben. Maar om met zoiets aan te komen, moet je dan ook van gisteren zijn.

Dezelfde fout maken?

En wij? Wat doen wij nu de wind om is? Op onze beurt de meneren van gisteren hun fouten tussen de kiezen duwen?

Ach kom, zijn we niet allen zék van wat voorbij is? Is de stank van de ontbinding beter te verdragen als je maar blijft herhalen, dat het toch zo ongenadig stinkt? Neus dicht en dóórwerken!

Trouwens, als je nu zo'n jaar of twintig bent, hoef je van dat verleden weinig last meer te hebben. Laten we geen energie meer verspillen door onvruchtbaar te mopperen op al degenen, die wij terecht of niet terecht aanzien voor de veroorzakers van de „rommel”, maar laten we de gemaakte rommel rustig opruimen. Dat staat flinker en je koopt er meer voor.

Deze Nederlanden

Bedenk, dat in ons volk verschillende geestesstromingen, verschillende geestelijke instellingen beurtelings de boventoon gevoerd hebben, maar eigenlijk naast elkaar bestaand de eeuwen door aanwezig zijn geweest.

Dit is het land van de steile Calvinisten, maar ook van de libertijnen. Dit is het land van scherp-slijpende, haarklopende dogmatici en tekstuitleggers, maar bijna in ieder tijdperk was men bijna nergens vrijer dan juist hier, wanneer men zijn hart wilde luchten.

Deze Nederlanden vormden eens een merkwaardige republiek, die haast het toppunt van decentralisatie nastreefde, in de dagen dat in Frankrijk iemand stelde: „l'État c'est moi!” Terwijl het paleis van Versailles gebouwd werd door een onvrij volk tot nog grotere glorie van het absolute koningschap, spiegelden zich de majestueuze gevels van de koopmanshuizen in de grachten van 't machtig Amsterdam. Vraag je dan af, waarom de toerist wél het paleis van de Zonnekoning en niet die honderden grote grach-

Een conservatief zal een regeling pas verdedigen als die er enige tijd is

De stokpaardjes van de politici zijn de idealen uit hun jeugd
Idealisme zonder realisme wordt spoedig fanatisme

Het ongeluk met jonge politici is dat zij zoveel praten en zo weinig doen; jammer is dat zij dat niet afleren als zij ouder worden

Democratie is een geestestoestand, gecombineerd met de gelegenheid

Een politicus is beroepshalve kwaaddenkend maar dient van zich zelf te denken dat hij een goed hart heeft

Een experimenteel dichter is iemand die niet weet wat hij wil, dat weet, en desondanks anderen van zijn gelijk tracht te overtuigen

Degenen die van hun overtuiging een dogma maken zijn de conservatieven van morgen

Een filosoof is iemand die op een stoel zit, en bedenkt wat hij allemaal zou kunnen doen, als hij er eens vanaf zou komen

Weinig is voor een politicus funester dan verward te lijken, ook al is hij het in werkelijkheid niet

Voor elk streven is altijd wel een professor te vinden die het wil verdedigen

AHENA

tenhuizen van binnen kan bekijken.

Waarachtig Nederlands

Ik wil niet het liberale denken tot de enig ware wijsheid uitroepen of afschilderen als de enig mogelijke waarlijk oprecht vaderlandse geestesstroming. Wél zie ik het liberalisme van heden als een voortzetting van een waarachtig Nederlandse traditie.

Ook zie ik het liberalisme niet als enig rechthebbende op alle vaderlandse deugden. Maar het is in mijn ogen een geestesstroming, die wel zóveel „typisch Nederlandse” trekjes heeft, dat grote groepen van de bevolking hun „typisch liberale” denkwijze niet eens als zodanig herkennen. Het komt me voor, dat de meeste Nederlanders in hun handel en wandel dikwijls meer bepaald worden door het liberalisme dan ze zich bewust zijn.

Bewustmaking

De jongeren in de JOVD en vooral de jongere jongeren kunnen er toe bijdragen, dat dit liberalisme meer bewust gemaakt wordt. Daartoe moet het vernieuwd worden; opnieuw vertaald en herzien voor de mens van deze tijd.

Laten we vooral bedenken, dat we aan de wereld van vandaag niets meer kunnen veranderen, dat we op de gang van zaken van deze dag geen invloed hebben. We kunnen ons in de JOVD met de dingen gisteren en van vandaag enkel bezighouden ten einde er achter te komen wat wij straks krijgen over te nemen van de ouderen vóór ons. Als wij ons echter slechts tot deze zaken zouden bepalen, dan was de toekomst voor ons verloren. Vooruitdenken, speculeren, fantaseren, dúrven met wat nieuws te komen. Alleen dan hebben wij later in de praktijk wèrkelijk iets aan onze jaren in de JOVD en heeft de praktijk straks wat aan óns!

Een groot woord.

Nu de wind eindelijk om is, zullen we meer jongeren in onze kring zien verschijnen. Maar die zóeken

iets. Iets nieuws, wat anders! Ja kom, noem het beestje maar bij de naam: een ideaal. Niet eens een IDEEAAL of maar een Ideaal. Zo'n heel klein ideaaltje, als het maar een beetje praktisch was, zou al heel welkom zijn.

Nee, geen blauwdruk van een Butlin-luilekkerland hoeven wij te produceren en we hoeven dat oord van geregementeerde en georganiseerde vakantievreugd niet als einddoel te kiezen.

Wat van een liberaal gevraagd wordt in deze tijd, is een nieuwe trekkers-code. Want is het niet zo, dat zelfs het meest luxueuze paradijs gaat vervelen omdat het statisch is? En kun je dan niet beter de manier van trekken up-to-date maken?

En met dit laatste, aan de lang voorbijge, maar ook weer lokkende vakantie ontleende beeld, laat ik de opletende lezertjes alleen. Misschien komt een enkel brein tot zelfwerkzaamheid en als een opletend lezertje dit bij zichzelf opmerkt, weet je dan wat hij is geworden? Een zelfdenkertje.

TON ZWAANSWIJK

De Driemaster

Maandorgaan van de Jongeren
Organisatie Vrijheid en Democratie (J.O.V.D.)

Hoofdredacteur: G. Stempfer.

Leden van de redactie:

Bote de Boer Lzn,

G. Dorsman

Ferry A. Hoogendijk (secretaris)

Redactie-adres:

Paulinastraat 88, Den Haag

Adres Administratie:

Prinsengracht nr. 1079, Amsterdam,
Telefoon 35343

Adres Alg. Secr. J.O.V.D.:

H. M. J. DUBBELDAM,
2e Van Leyden Gaelstraat 119,
Vlaardingen. Tel. K 1898-5024.

Abonnementsprijs minimum f 3.-
per jaar. (Voor leden gratis).

Abonnements- en advertentie-
gelden uitsluitend aan G. Stempfer
Amsterdam, Postgiro 244397 of op
bankrekening, **Hollandsche Bank-
Unie N.V.**, Herengracht 434-438.

Aannemersbedrijf

**Fa. W. VAN HATTUM
& Zonen**

**Bagger-,
Grond-,
Rijs- en
Glooiing
werken**

ZALTBOMMEL
TELEFOON 594

T. P. DE GEUS
AANNEMERSBEDRIJF
GROND EN WEGENBOUW

Kantoor: Schubertlaan 6 - Leidschendam - Tel. K 1761-1618

Stuwadoors- en Transport Onderneming **J. MEIJER**
Proveniersstraat 76 - Rotterdam - Tel. 45994
Classificeer- en Ketelbikbedrijf

Onderhoudswerkzaamheden:
Zee- en Binnenvaartschepen - fabrieken - loodsen - constructie-
werken - bruggen - kraanbanen.
Het schoonmaken van machinekamers - tanks - bunkers
Ketelbikken en reinigen - sausen van watertanks - ontroesten
Ontgassen van lichters - Opklaren van zeeschepen.

Ingenieursbureau **DE REUS**

ROTTERDAM
Telefoon K 1800-86298-110737

Kranen - Liften - Grippers - Takels

J. van de Geest & Zoon

Behangerij, Stoffeerderij, Matrassenmakerij en Scheepsstoffeerderij
Weteringstraat 20 b-c - Telefoon 123835 - Rotterdam

Rotterdamsche Plaatwerkindustrie

TELEFOON 79550
TELEGRAMADRES: ROPLAATIN

ROTTERDAM - PIEKSTRAAT 20

Specialisten op het gebied van: staal, roestvrijstaal, koper en aluminium

Internationaal Motor Transportbedrijf N.V.
Stieltjesstraat 34a, Rotterdam-Z., Telefoon 117955 (2 lijnen)

*Bevrachtingskantoor van Binnenschepen voor de
Internationale Motor-Vaart, Transportovername.*

Installatie- en constructiebedrijf „Incoro”

Specialisten op het gebied van pijpleidingen
Scheepsbouw- en landinstallaties
Reparatie — nieuwbouw — spoedreparaties

Ing. J. v. d. LINDE, Rotterdam

Kantoor van Swietenlaan 36, Tel. 70292, na 18 uur 72092
Fabriek Stadionweg 39, Tel. 174255, na 18 uur 66600

Machinefabriek en Constructiewerkplaats
Fa. J. BRANDWIJK Pzn.

Brielschelaan 58-60 - ROTTERDAM-Z. - Tel. 71197-75137

*Lichte staalconstructies en alle soorten draaiwerk.
Roestvrij stalen bouten, koppelingen en andere onderdelen.*

N.V. Scheepsbouw- en Machinefabriek
„DE KLOP”

Industrieweg 4 Sliedrecht

GEBR. BODEGRAVEN
NIEUWKOOP

- ★ **Fabriek van Metaalwaren**
- ★ **IJzerhandel**

Telef. 01725 nr. 104 en 289

N.V. A. PRINS TH.ZOONS
Aanneming Maatschappij

SLIEDRECHT
INDUSTRIEWEG 24
TELEFOON 8

**Aannemers
van
Bagger-
Opspuitings-
en Havenwerken**

Captain A. de Jonge

Gecontroleerde Particuliere
Dag- en Nacht-Bewakingsdienst

Bewaking van Schepen,
Kaden, Loodsen, Wagons
en opgeslagen goederen

Vakkundig en Technisch
personeel voor verhalen
van schepen, openen en
schoonmaken van ruimen,
binnen- en buitenboord
verven, ketel en tank
reinigen, aflos donkey-
man, matrozen, koks, enz.

**8 b van Vollenhovenstraat,
Rotterdam**
Tel. dag en nacht 123578, 126173
en 116539

**Scheeps-
reparatie-
bedrijf**

BRINK

Waalhaven Pier 8 - Rotterdam
Telefoon 77610 (3lijnen)
en Machinefabriek Na 18 uur: 73554, 70341, 41782, 171502

Houthandel W. L. J. HOUDTZAGERS

In- en verkoop van NIEUW HOUT en STUWHOUT
Levering van alle materialen voor het stuwen van schepen, wagons enz

Opslagterrein: HUDSONSTRAAT 49 - ROTTERDAM
Telefoon 36621-70684

NA 17 UUR: KLEIDIJK 86 - RHOON - TELEFOON 595

C. van der GIESSEN EN ZONEN'S
SCHEEPSWERVEN N.V.
KRIMPEN AAN DEN IJSSEL

DE VRIES ROBBÉ & CO

GORINCHEM

**staalconstructies
metalen ramen en deuren**

N.V. BOELE'S

Scheepswerven en Machinefabriek
BOLNES

Nieuwbouw en reparatie

N.V. Rubberfabriek BAKKER & ZON RIDDERKERK

★
*Technische
Rubberartikelen*

Gereserveerd

N.V. Betonfabriek **DE METEOR**

DE STEEG
Tel. Velp K 8302-3344

Fabriek van kwaliteits betonartikelen

ALGEMEEN HANDELSBLAD

het blad met de grote naam!

Laat Uw schepen varen met Ferwerda's
vlees, vleesconserven en vleeswaren.

H. FERWERDA

SCHEEPSLEVERANCIER

IMPORT
EXPORT

Oranjestraat 1E, Tel. 83357, ROTTERDAM Noord

voor

**Baggermaterieel
Zeesleepboten
Alg. Scheepshouw**

F. ONNES & ZON
WIJNHANDEL - GRONINGEN

een oude naam
voor goede wijn

**HONIG'S
ARTIKELN**

*Serien in
elk serin!*

ANNO 1774

A. VAN HOBOKEN & Co.

BANKIERS
ROTTERDAM
PARKLAAN 32-36

•
BIJKANTOREN:
's-GRAVENHAGE
RHENEN

•
CORRESPONDENTSCHAP:
WIJK BIJ DUURSTEDEN

DE ROTTERDAMSCH
DROOGDOK MIJ N.V.

VERPLEGING en ONDERWIJS

ontvangen de patienten van

Het Nederlands Studenten Sanatorium te Laren (NH)

Leest de interessante brochure: „HET HOE, WAT, WAAROM VAN HET NEDERLANDS STUDENTEN SANATORIUM”, op aanvraag gratis verkrijgbaar bij het Centraal Bureau van de Stichting Het Nederlands Studenten Sanatorium, Keizersgracht 632, Amsterdam (C), Telef. 64488.

Steunt het werk dezer stichting, die financiële hulp van particuliere zijde nog niet ontberen kan!

Postgiro-rekening No. 91323, A'dam.

Bakker n.v.

Machinefabriek

en

Staalgieterij

★

RIDDERKERK

N.V. SCHEEPSWERVEN

„PIET HEIN”

voorheen

FIRMA W. SCHRAM & ZONEN

•
**WERVEN TE BOLNES
EN PAPENDRECHT**

||
Twee dwarshellingen, elk 115 mtr.
lang. Overdekt droogdok 116x30
meter, geschikt voor het zwaarste
materiaal.

Telefoonnummers Rotterdam
71354. Dordrecht 3774

„LASSEX”
BESCHERMER
VOOR ALLE
IJZERWERKEN

Bevordert
deugdelijke las
**N.V. EERSTE
VLAARDINGSE
VERFFABRIEK**
VLAARDINGEN
Telefoon 3692

10e Jaargang No. 12

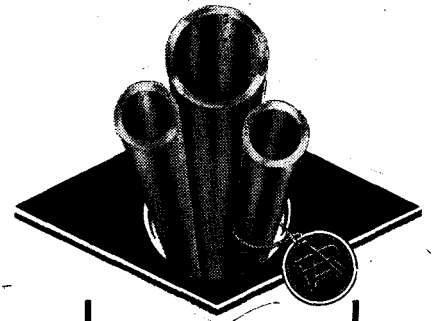
december 1958

DE DRIEMASTER

MAANDORGAAN

VAN DE JONGEREN ORGANISATIE VRIJHEID EN DEMOCRATIE

**NAADLOZE
STALEN
BUIZEN**
N.V. Rijnstaal
v/h J. W. OONK & CO.
ARNHEM
Tel. 24941/45 Postbus 42

Achtergronden van de Kabinetscrisis

Kabinetscrisis! Dit woord zal ongetwijfeld de jaaroverzichten 1959, alsmede de oudejaarsconferentie van Wim Kan (och arme) beheersen. En terecht, een kabinetscrisis is voorwaar geen zaak om met luchtigheid aan voorbij te gaan. Ook deze niet, al is zij in zekere zin een rustige, één van een aard waarover men zich niet al te zeer behoeft op te winden.

De controverse is tenslotte geen Indiëkwestie. Maar dat neemt niet weg, dat de situatie allermint gezellig is. De Partij van de Arbeid heeft, om voor het gemak maar met prof. Oud te spreken, vanwege het humeur van mr Burger een crisis moedwillig geforceerd.

De aanleiding was uiterst gezocht. Bij de algemene en financiële debatten in de Tweede Kamer bleef de verlenging van de tijdelijke belastingverhoging — met één of met twee jaar — buiten de discussie, om nu te worden opgeblazen. De oorzaak, de diepere oorzaak — het onbehagen dat in socialistische kring heerst na de bestedingsbeperking en de verkiezingen van dit jaar — was reeds geruime tijd voelbaar, zij kwam het scherpst naar voren op de Fakkeldragersdag van de P.v.d.A. in Utrecht. Daar werd in de zeven „eisen”, door de socialistische Tweede Kamer fractie-voorzitter, mr. Burger, geformuleerd, de kabinetscrisis voorbereid en aangekondigd.

Wij zullen de kabinetscrisis zelf en wat er uit voort kan vloeien verder niet bespreken. Op het moment, dat wij dit schrijven is de Koningin nog bezig adviezen in te winnen. Hoe haar beslissing zal uitvallen is nog geenszins te zeggen. Met name de vraag of er vervroegde verkiezingen zullen komen of niet is dus nog niet te beantwoorden. Een ding is echter wel zeker, de P.v.d.A. zal tot de volgende Kamerverkiezingen — vervroegde of die van 1960 — in de oppositie zijn.

De P.v.d.A. heeft doelbewust de oppositie gezocht. Doelbewust, maar niettemin als een noodsprong, waaraan intern wel een en ander aan discussie vooraf zal zijn gegaan. De P.v.d.A. bevindt zich n.l. duidelijk in een impasse, wellicht de grootste waarvoor de socialistische beweging ooit geplaatst werd. Enerzijds zijn haar doelstellingen bereikt, anderzijds is de maatschappelijke groepering — het proletariaat — waaruit de beweging haar aanhang en haar voorrechten putte aan het verdwijnen of reeds verdwenen op enkele restanten na. Een stukje tragiek schuilt hier ongetwijfeld in. De socialistische beweging verloor haar basis — het proletariaat — juist door het vechten, het terecht vechten (op de juiste wijze is een andere zaak) om de lotsverbe-

tering van het proletariaat. Het socialisme heeft zichzelf onnodig gemaakt. Het is een tijdelijke maatschappelijke beweging gebleken. Het miste het werkelijk universeel karakter dat het liberalisme kenmerkt. Minister Suurhoff heeft op de valreep het wetsontwerp voor een algemene weduwen wezenvoorziening ingediend. Eigenlijk een symbolische daad, hiermee is het socialisme — dat overigens bepaald niet de enige voorvechter van deze voorziening is — aan het eind van haar latijn.

Het is alleszins begrijpelijk, dat deze positie de in het socialisme opgegroeiden aan het hart gaat. Zoals gezegd, er schuilt een stukje tragiek in. Het is daarom ook begrijpelijk, dat men een uitweg zoekt. Dat men poogt op andere wijze aanhangers vast te houden of te hebben. Dat men probeert het beginselprogramma aan te passen aan de huidige tijd. Het is alleen de vraag, in welke richting zal het gaan. Weer op de weg van de aloude Marxistische idealen, of op een nieuwe weg en zo ja, op welke dan. Zien wij het goed, dan zijn er in de P.v.d.A. in dit verband twee stromingen, misschien niet scherp gescheiden maar elkaar ten dele overlappend. De ene stroming gaat de kant van de oude idealen op. De geluiden daarvan zijn de laatste dagen sterk hoorbaar geweest: „de arme en niet de rijke bevoordelen”. De andere stroming zocht het in een aanpassing. Deze stroming is op de Fakkeldragersdag naar voren gekomen in de rede van prof. Banning. Aan die rede werd tot nu toe weinig aandacht besteed. Ten onrechte, het was een gevaarlijke rede.

* * *

Prof. Banning sprak in het kader van de discussie die de P.v.d.A. over een nieuw beginselprogramma voert. De inhoud van dat programma is voorhands nog geheim. Uit een bij de ingang van het Utrechtse Tivoli, waar de Fakkeldragers vergaderden, uitgereikt extra nummer van Socialistisch Perspectief is wel duidelijk geworden, dat het sociaal-democratisch centrum van leden van de P.v.d.A. het nieuwe programma wat te weinig radicaal vindt. Prof. Banning lichtte in zijn rede een tipje van de sluier op. Niet zo zeer een tipje van de sluier over het programma, dan wel van de sluier over de toekomstige propagandatechniek van de P.v.d.A.

In de eerste plaats, aldus prof. Banning, hebben de verkiezingsuitslagen aangetoond, dat de ontwikkeling van de maatschappij anders is gegaan dan men vroeger in socialistische kringen dacht. Vroeger dacht men, dat wanneer de teugels maar in handen van het proletariaat kwamen, de

zaken volgens plan goed zouden gaan. In de samenleving heeft zich echter een nieuwe middenstand ontwikkeld, die ook in ons land in betekenis en getal overheerst. Het socialisme had een te gering dynamisch karakter en concentreerde zich tot op de huidige dag op een proletariaat, dat er naar zijn mentaliteit niet meer is. De nieuwe middenstand wendde zich van het socialisme af.

Over de „nieuwe” middenstand is in socialistische kring reeds eerder iets te doen geweest. In Socialisme en Democratie van september j.l. heeft dr. A. van Braam op deze groepering gewezen. Onder de nieuwe middenstand verstaat de auteur: ambtenaren, kantoorpersoneel, technische beambten, onderwijzend personeel en beoefenaars van vrije beroepen. Wij zouden daaraan willen toevoegen, vele geschoolde arbeiders.

De V.V.D. nu, aldus dr. Van Braam is, speciaal van 1956 op 1958, uitgegroeid tot de partij voor de oude en nieuwe middenstand en voor beter gesitueerden. De P.v.d.A. heeft daardoor een meer arbeiders-karakter gekregen, mede doordat zij een groot deel van de aanhang van de communisten overnam.

De aantrekkingskracht van het liberalisme op de nieuwe middenstand schuilt volgens dr. Van Braam in de tendens naar nivellering in onze maatschappij, nivellering van inkomen, van consumptie, van gedragspatroon, van cultuur ook. Het zijn in het bijzonder de middengroepen, voor wie het meestal een nivellering naar beneden is, die de nivellering het sterkst voelen en er zich tegen verzetten. Wil de P.v.d.A. ooit een blijvende greep op de middengroepen hebben, dan zal zij deze groepen in het socialistische maatschappijbeeld moeten inbouwen, besluit dr. Van Braam zijn artikel.

Of en hoe dit in het nieuwe beginselprogramma zal geschieden weten we dus nog niet precies. Wel vernamen we uit de mond van prof. Banning hoe men de nieuwe middenstand propagandistisch zal

(zie pag. 2)

APOLLO PAVILJOEN
APOLLOLAAN 2 - AMSTERDAM - TELEF. 712410

Restaurant: iets aparts
„Franse Zaal” voor partijen uniek
Terras: een dorado aan het water

(Vervolg van pag. 1)

bewerken. Dat zal zijn met de „vrijheid”. De taak van het socialisme is volgens prof. Banning „de mens zodanig opvoeden, dat hij de verantwoordelijkheid van nu en morgen in vrijheid weet te dragen”. Dat zal dan wel het nieuwe maatschappijbeeld zijn.

Wel nu, wij vinden het zo nieuw niet. Trouwens de uitlatingen van prof. Banning en het artikel van dr. Van Braam stemmen merkwaardig overeen met de (liberale) kritiek op het socialisme.

„Vrijheid en verantwoordelijkheid”, wij geven het toe, het zijn misschien geen uitsluitend liberale gedachten, maar ze zijn ons toch vertrouwd. En wij hebben ervaren, dat ze in deze tijd weer opnieuw weerklank vinden. Bij jongeren niet in de laatste

plaats.

Wij begrijpen dus dat de P.v.d.A. het — met geleende begrippen — over deze boeg wil gooien.

Of het lukken zal? Wij geloven van niet. Prof. Banning verklaarde n.l. in één adem, dat het „productieproces onder leiding van de gemeenschap moet staan terwille van de vrijheid”. Daar kwam de Marxistische aap uit de vrijheidsmouw. Vrijheid beloven, maar niet geven. Denkt prof. Banning werkelijk dat de middengroepen niet beseffen, dat vrijheid zonder economische vrijheid onbestaanbaar is? Hoe naïef! Men begrijpe ons goed, economische vrijheid is nodig om werkelijke vrijheid, maar dat is iets anders dan „the survival of the fittest”, dan ongebondenheid.

De poging van de P.v.d.A. om op deze wij-

ze een aantrekkelijker koers te varen moet wel mislukken. Het is in het geheel geen andere koers, het is het schermen met woorden en het op de achterhand houden van een versleten Marxistisch ideaal, dat een waanidee bleek. De historie beweest dat.

Wij zeiden het reeds, het socialisme heeft zijn tijd gehad. Het baat niet het met schijnbeloften te kalefateren. Toch is het een gevaarlijke rede, die van prof. Banning. Het klinkt zo mooi. Er zijn altijd mensen die het niet dadelijk doorzien. Maar ze zijn gewaarschuwd en — een gewaarschuwd man telt voor twee. Ook in een verkiezingsstrijd, nu of in 1960.

dBo.

Houdt 24 en 25 januari vrij voor onze Trekpaardenconferentie

Interessant en nuttig programma wacht U op de Pietersberg te Oosterbeek

De jaarlijkse TREKPAARDENCONFERENTIE van de J.O.V.D. zal dit seizoen gehouden worden op

ZATERDAG 24 EN ZONDAG 25 JANUARI 1959.
in het
sociaal-cultureel centrum „DE PIETERSBERG”
in OOSTERBEEK.

Het conferentieoord „De Pietersberg” ligt aan de Pietersbergseweg 19 in Oosterbeek en is van het station Arnhem in ca. één kwartier te bereiken met trolleybus nr. 1, uitstappen op de hoek van de Stationsweg.

Dit oord is voortreffelijk ingericht en bijzonder mooi gelegen, n.l. tegen een heuvel en in het bos, en biedt een prachtig uitzicht op de onvolprezen Betuwe. Voor overwerkte leden is dit wel een unieke kans werk met rust en jolijt te verenigen.

PROGRAMMA

zaterdag

5.00 uur Ontvangst. Graag gelijk namen opgeven aan Klaas Weide, voor regeling van financiën, kamerindeling, enz.

6.00 uur Diner.

7.30 uur Inleiding over enige aspecten van de liberale sociale politiek, door het lid van de Eerste Kamer mr. J. de Wilde.

Daarna: Een programma van luchtige allure.

zondag

's morgens: bespreking tussen H.B.-leden en afdelingsvoorzitters, secretarissen en penningmeesters, — dit in drie groepen — over actuele organisatorische punten.

's middags: discussie van alle aanwezigen over aan de orde te stellen problemen op organisatorisch en ander gebied, taakstelling resolutiecommissie's enz. enz.

Sluiting van het week-end ongeveer 5 uur.

TOELICHTING

Voor de vele nieuwe leden delen wij nog eens mede, dat de Trekpaardenconferentie een jaarlijks terugkerende bijeenkomst is waarbij iets huiselijker dan op het congres nu eenmaal mogelijk is tussen hoofdbestuur en leden van gedachten gewisseld wordt over alle zaken, die de J.O.V.D. betreffen. Gelijk Gij zult begrijpen slaat het begrip „Trekpaarden” op degenen, die bruisend van dadendrang en trappelend van ongeduld hun zegge over de J.O.V.D. zeggen willen, want het

zijn de actief werkenden, die met het H.B. niet alleen mede de koers uitstippelen, doch tevens de snelheid bepalen waarmee de koers gevaren wordt. Gij vat wel dat dit laatste symbolisch bedoeld is.

PRAKTISCHE PUNTEN

Kosten: f 8.50 per persoon, excl. gebruik linnengoed, indien Ge dit niet zelf meebrengt is het mogelijk een stel te huren à f 1.50. Er zijn 1-, 2- en 3-persoonskamers.

Wanneer Ge slechts een deel van het week-end mee kunt maken worden de kosten van lunch en/of diner in verhouding geregeld. Reiskosten: zie de speciale mededeling hierover, elders in dit nummer.

AANMELDING: Graag voor 15 januari aan het Algemeen Secretariaat.

EEN EXTRA OPROEP aan onze afdelingsbestuurders

De J.O.V.D., het wordt wat vervelend om het steeds te zeggen, groeit hard uit het bescheiden jasje dat het zich in 1949 had aangemeten. Het is daarom stellig nodig, dat alle plaatselijke voorzitters, penningmeesters en secretarissen aan deze Trekpaardenconferentie deelnemen, ten einde vele praktische zaken onderling en met het hoofdbestuur te bespreken.

Uit ervaring blijkt echter, dat ook de leden zonder speciale functie veel tot het succes van een Trekpaardenconferentie bijdragen. Enerzijds door het betere contact, anderzijds door de vele suggesties, aan alle kanten omdat een landelijke organisatie als de onze het juist van landelijke bijeenkomsten moet hebben om aan initiatieven een goede start te geven.

Wij hopen, dat wij zeer velen in „De Pietersberg” kunnen begroeten.

HET HOOFDBESTUUR

Vóór 15 januari a.s. opzenden aan Algemeen Secretariaat J.O.V.D., 2e Van Leyden Gaelstraat 117, VLAARDINGEN.

Ondergetekende:

Adres:

geeft zich op voor de Trekpaardenconferentie op 24 en 25 januari in „De Pietersberg” en zal de zaterdag/ de zondag/ het hele weekend meemaken (doorstrepen wat niet van toepassing is).

Handtekening:

AFDELINGSNIEUWS

ALKMAAR

Toenemende groei verwacht.

Gedurende het eerste kwartaal van het nieuwe verenigingsjaar '58-'59 vonden in het bestuur enkele wijzigingen plaats, zodat het thans als volgt is samengesteld: W. Schoehuijs, voorzitter; K. P. Ackema, sekretaris; L. J. Vrijman, penningmeester; Mej. A. G. Keyser en J. Wijsman, leden.

Op 11 oktober werd een propagan-

da-avond georganiseerd. Hier spraken de heren dr. E. Nordlohne en H. M. J. Dubbeldam, die resp. het woord voerden over „Politiek voor deze tijd” en „De J.O.V.D. en haar werkzaamheden”. Onder het gehoor bevonden zich talrijke nieuwe belangstellenden, zodat het bestuur de gerechtvaardigde hoop koestert, dat de afdeling ook dit jaar zal groeien.

Een gezellig bal besloot deze geslaagde avond.

Op 25 oktober waren vele J.O.V.D.-ers aanwezig op de door de Politieke Jongeren Contact Raad geor-

ganiseerde avond, waarop prof. Wiegner-Bruin zijn saneringsplan voor Alkmaars binnenstad verdeedigde en toelichtte.

De landelijke voorzitter sprak op 22 november over „De Gaulle en de politieke situatie in Nederland”; de interessante lezing trok minder belangstelling, dan zij verdiende. Tenslotte werd op 13 december de vorming der studieclubs besproken. Met plannen voor het tot stand brengen van een „politieke tijdschriften portefeuille” voor geïnteresseerde leden gaat „Alkmaar” het tweede kwartaal in.

**STALEN
KANTOORMEUBELN
GISOLAMPEN**

MARGINALIA

Politieke P.v.d.A.-psychologie (I)

Na hetgeen men in de dagbladen over de kabinetscrisis heeft kunnen lezen, heeft het eigenlijk weinig zin om ter plaatse verder op de feiten in te gaan, die deze crisis hebben veroorzaakt. Immers, men kent deze nu wel voldoende.

De geforceerde houding van de P.v.d.A.-politici wijst er wel duidelijk op, dat het de socialistische zelf zijn — en niet de Kamermeerderheid — die hun ministers naar huis hebben gestuurd.

Deze geforceerdheid bleek o.m. bij het hernieuwde debat over de belastingmaatregelen, toen de gehele socialistische Tweede Kamerfractie bij wijze van obstructie de vergaderzaal verliet.

Het voeren van obstructie in vertegenwoordigende lichamen is een kwalijk verschijnsel, omdat het in wezen op een wel zeer onhoflijke wijze de normale werking van ons democratische parlementaire stelsel aantast. Maar hoe vreemd dit ook in de oren moge klinken van de jongeren, die zich na de tweede wereldoorlog voor de politiek zijn gaan interesseren, deze methode ligt de socialistische wel. Althans de socialistische van de oude stempel.

De vroegere S.D.A.P. heeft daarvan voor de tweede wereldoorlog bij herhaling het bewijs geleverd. Niet alleen in het parlement, maar vooral ook in de gemeenteraden.

Niet aardig, zullen sommigen zeggen, om nu oude (vooroorlogse) koeien uit de politieke sloot te halen. De jongste houding van de socialistische geeft er echter (helaas) alle aanleiding toe. Want zij hebben het oude — naar wij dachten, reeds lang verworpen — middel weer van stal gehaald, waarmede het oude revolutionaire sentiment weer up to date is geworden.

Politieke P.v.d.A.-psychologie (II)

Dit oude socialistische revolutionaire sentiment heeft voornamelijk ten doel de brede massa aan te spreken en om dit te bereiken moet dan ook volgens de oude socialistische strijdmethoden een taal worden gesproken, die de massa verstaat.

Het Vrije Volk gaat bij het volgen van deze nieuwe (oude) methode voorop. Zo ziet dit blad er geen been in te verklaren, dat de P.v.d.A.-ministers „uit het kabinet zijn gepest”. In een ander artikel heet het in ditzelfde blad: „De weigering van de Kamermeerderheid minister Hofstra zijn zin te geven, was een nieuw voorbeeld van een veel verbreid verschijnsel: P.v.d.A. sarren”.

„Het vertrouwen is kapot” is een andere kernachtige uitdrukking van Het Vrije Volk om zijn lezers vooral duidelijk te maken wat het bedoelt. „Wasechte poujadisten hebben het hoogste woord” zo kan men elders weer in het „democratisch-socialistisch dagblad” lezen. En zo zou er nog meer van dit fraais zijn te citeren.

Spreek de taal van het volk, zo is de leuze, waarmee men aardig de communistische propagandamethoden benadert, die in hun voorlichting bij herhaling termen gebruiken, die met beschaafd Nederlands weinig van doen hebben.

Het is beslist niet de taal van een Drees, Hofstra of Samkalden. Wat moeten wij verder hiervan zeggen? Alleen dit, dat een dergelijke methode van „socialistische voorlichting” een pertinente belediging is voor de massa, die men aldus wenst aan te spreken. Het ontwikkelings- en beschavingspeil van de massa is n.l. veel en veel hoger dan de samenstellers van Het Vrije Volk vermoeden.

De „verworpenen der aarde” zijn in onze moderne democratische samenleving andere maatstaven gaan aanleggen. Dat zal bij de komende verkiezingen dan ook wel overduidelijk blijken. Daaraan bestaat bij ons niet de minste twijfel.

„Hoe weet IK dat nou?”

Waar komt toch die bewering vandaan, dat ik gezegd zou hebben, dat de K.V.P. en de A.R. woordbreuk gepleegd hebben” zo ongeveer vroeg de fractievoorzitter van de Partij van de Arbeid in de Tweede Kamer tijdens het debat, dat de kabinetscrisis inleidde.

„Ik heb het woord woordbreuk nooit gebruikt” zo riep mr. Burger met klem uit.

De fractieleider van de Anti Revolutionaire Partij, dr Bruins Slot, liet het er evenwel niet bij zitten en citeerde tijdens deze Kamerzitting Het Vrije Volk, waarin wel degelijk stond, dat mr Burger had gesproken van „een schoolvoorbeeld van woordbreuk”.

„Is dat juist?” vroeg dr Bruins Slot. En mr Burger antwoordde: „Hoe weet ik dat nou of dat verslag juist is”. En hij herhaalde „Hoe weet ik dat nou?”

Velen zullen zich met ons over dit merkwaardige antwoord van de socialistische fractieleider hebben verbaasd. Als er iemand is, die het juist wel kon weten dan was het mr Burger zelf.

Of hij heeft deze woorden bezigd en dan had hij de juistheid van dat verslag moeten erkennen. Of hij heeft die woorden niet bezigd, in welk geval hij het verslag van zijn lijf-

blad openlijk had moeten desavoueren.

Doch onder luid gehoor van de Kamer omzeilde de heer Burger het hele geval, waarmee hij, op zijn zachtst uitgedrukt, nu niet bepaald een beste beurt maakte.

Politieke muis met staart

Het ziet er overigens naar uit, dat de minder welgeschapen politieke muis van mr Burger, een staart zal krijgen van een niet onaanzienlijke lengte. De Volkskrant is n.l. over de „woordbreukaffaire” weinig te spreken en heeft er zelfs een hoofdartikel aan gewijd. Op de uitroep van mr Burger: „Hoe weet ik dat nou” reageert het blad aldus:

„Dit is een indirecte beschuldiging tegen de verslaggever van Het Vrije Volk, volgens wie mr Burger deze ernstige aantijging wel heeft uitgesproken”.

En het blad vervolgt: Wij zouden wensen, dat de tuchtraad van de Nederlandse journalisten deze zaak nu eens uit de doeken deed en uitzoekt, of mr Burger het nu gezegd heeft of niet. Zou dat niet het geval zijn, dan heeft de betreffende verslaggever niet overeenkomstig de eer van zijn beroep gewerkt. Heeft mr Burger het wel gezegd, dan speldt hij de Kamerleden maar wat op de mouw en beschuldigt hij zijn eigen partijgenoot in de journalistiek maar raak. Het wordt tijd, dat politici eens afleren — want dit is niet het eerste geval — wanneer ze hun mond voorbij gepraat hebben, de pers te beschuldigen van onjuiste berichtgeving. Het is wel erg gemakkelijk, maar bijzonder oneerlijk”, aldus de Volkskrant.

Enfin, de heren zoeken het maar uit. Niettemin zijn we erg benieuwd of we van dit geval nog wat naders vernemen. Als deze politieke muis zijn einde maar niet in de doofpot beleeft. Want dat zou behalve bijzonder oneerlijk, ook bijzonder jammer zijn.

Een „Vergissing”

Ja, die „woordbreukaffaire” zit ons nogal hoog. Waarom? Omdat wij menen, dat volwassen politici over voldoende verantwoordelijkheidsgevoel moeten beschikken als zij in het openbaar verklaringen afleggen. Gedraai en gebrek aan sportiviteit brengt de politiek in discredit en daartegen dient men in een gezonde democratische samenleving te waken.

Het geval Burger is, wat onze bespreking in deze kolommen betreft, dan ook nog niet rond. In de Eerste Kamer is deze zaak ook aan de orde geweest.

De socialistische fractieleider in die Kamer, oud-minister In 't Veld heeft daar namelijk in het nauw gedreven verklaard, dat zijns inziens de katholieken en anti-revolutionairen niet van

woordbreuk kunnen worden beschuldigd, omdat zij zich niet strak aan het regeringsprogramma voelden gebonden. Mr Burger heeft die beschuldiging wel geuit. Doch mr Burger heeft zich, volgens mr In 't Veld „vergist” in zijn verwachtingen van de steun van KVP en ARP. „Wij vinden dit een nogal kwalijke vergissing” zo is het Algemeen Handelsblad van onderdeel. „Vergissen is menselijk” aldus gaat dit blad verder, „maar deze vergissing van mr Burger geeft toch wel te denken”. Tot zover deze krant.

Mr Burger bracht de verklaring van zijn partijgenoot mr In 't Veld zelf in de Tweede Kamer ter sprake en mompelde zoiets van „vergissingen die bij socialistische leiders wel meer voorkomen”. Welnu, daarin heeft hij gelijk.

Troelstra vergiste zich in 1918, Albarda in de dertiger jaren bij het gebeure met de Zeven Provinciën, mr Burger in 1958. Het is alles weinig vertrouwen wekkend.

Nee, een „wenkend perspectief”, in het bijzonder voor de Nederlandse jongeren, zien wij er niet in.

Durf en karakter

Het is al weer enige tijd geleden, doch het navolgende bericht heeft een dusdanige diepe indruk op ons gemaakt, dat wij het onze lezers niet willen onthouden.

De Hongaarse componist Zoltan Kodaly, die onlangs van de communistische autoriteiten de opdracht had gekregen in een fabriek te Boedapest te spreken over de „redescampagne van het communistische kamp”, haalde in plaats van de tekst van zijn lezing een bijbel te voorschijn voor de vele honderden arbeiders en begon daaruit voor te lezen.

Er heerste een doodse stilte in de grote fabriekshal toen Kodaly met heldere stem voorlas, staande op een met rode vlaggen gedrapeerd podium.

Iedereen verwachtte, dat hij gearresteerd zou worden, maar het wonderlijke was dat de componist ongestoord kon doorlezen, tenslotte de bijbel dichtsloeg en onder volkomen stilte de fabriekshal verliet.

Wat er verder met Kodaly is gebeurd weten we helaas niet. Zijn optreden getuigt in elk geval van een bewonderenswaardige moed, stijl en karakter.

G. S.

Uit onze

J.O.V.D.-familie

Geboren

PETER JOHAN

Zoon van de heer en mevrouw Schuijff-Treffers.

Baarn, 7 december 1958
Diepenbrocklaan 28.

Staalconstructies voor alle doeleinden Speciaalbedrijf voor zwaar plaatwerk Constructiewerkplaatsen

W. Huizer n.v. Capelle a/d IJssel - telefoon 0-1804-2657

Van de redactietafel

Een welkom en een afscheid

De Driemaster start in het nieuwe verenigingsjaar van de J.O.V.D. met een sterk uitgebreide redactiestaf.

Het hoofdbestuur benoemde n.l. naast de bestaande bezetting, de navolgende personen tot lid van onze redactie: E. T. Hoven te Rotterdam, J. Schuyff te Baarn, J. Verhagen te Oud-Beijerland (thans te Leiden woonachtig) en ir. A. Verswijveren te Eindhoven. Allen voor J.O.V.D.-ingewijden zeker geen onbekenden.

Hoven, die op ons jongste congres als landelijk penningmeester aftrad en beroepshalve met veel verve de journalistieke pen voert, heeft al vaker in ons blad van zich doen horen en wij roepen hem graag van harte welkom toe. Dit geldt evenzeer voor onze vrienden Verhagen en Verswijveren, die als leden van het Hoofdbestuur de band tussen dit college en de redactie zullen verstevigen, hetgeen voor een vruchtbare samenwerking een onmisbare voorwaarde is. De „nieuwheid” van hun functie in onze redactie zal er zeker toe bijdragen de frisheid van ons blad te garanderen. Immers, waar de bestaande bezetting te veel op reeds plat getreden paden zou

hebben gewandeld, zal een onbevengene kijk op het redactionele werk zeker constructief kunnen zijn.

Joop Schuyff uit Baarn behoeft waarlijk geen nadere introductie. Zijn onvermoeibare activiteiten op het terrein van de internationale jongerenbeweging zijn genoegzaam bekend. Dit geldt eveneens voor zijn reeds eerder gepubliceerde beschouwingen in de Driemaster, die hem een plaats in onze redactie volkomen doen rechtvaardigen.

Rest ons na deze welgemeende juichkreten, ook een somber geluid te doen horen. Ons redactielid Gab Dorsman heeft n.l. in verband met drukke werkzaamheden zijn functie als redacteur neergelegd. Dit betreuren we even oprecht als ernstig. Dorsman is steeds in onze redactie een stuwende kracht geweest naar wiens rustig en weloverwogen oordeel we allen steeds met belangstelling hebben geluisterd. En dat niet alleen, zijn raadgevingen werden vrijwel steeds als een verbetering gezien en daarom ook opgevolgd.

Zijn artikelen waren steeds van een bijzondere stylistische kwaliteit en daarom prettig leesbaar. Vaak scherp, meestal geestig, doch steeds verantwoord en getuigend van een brede geestelijke achtergrond.

Dorsman is iemand, die niet van uitbundige jubeltonen houdt als het zijn persoon en werk geldt. Dit toch kan ons niet verhinderen hem hartelijk dank te zeggen voor het vele werk, dat hij voor de Driemaster heeft gedaan. Zijn aftreden als redacteur is ronduit een ernstig verlies.

Wellicht zal hij incidenteel nog eens tijd kunnen vinden zijn welversneden pen voor ons blad op het papier te zetten.

Dat hij thans vice-voorzitter van onze organisatie is, stemt ons tot vreugde, omdat wij weten, dat hij op deze post zijn gaven opnieuw in dienst zal stellen van onze nog steeds steeds groeiende J.O.V.D.

G. S.

De Driemaster

Maandorgaan van de Jongeren Organisatie Vrijheid en Democratie (J.O.V.D.)

Hoofdredacteur: G. Stempfer.

Leden van redactie:

Bote de Boer Lzn, E. T. Hoven, J. Schuyff, J. Verhagen en ir. A. Verswijveren.
F. A. Hoogendijk (secretaris)

Redactie-adres:

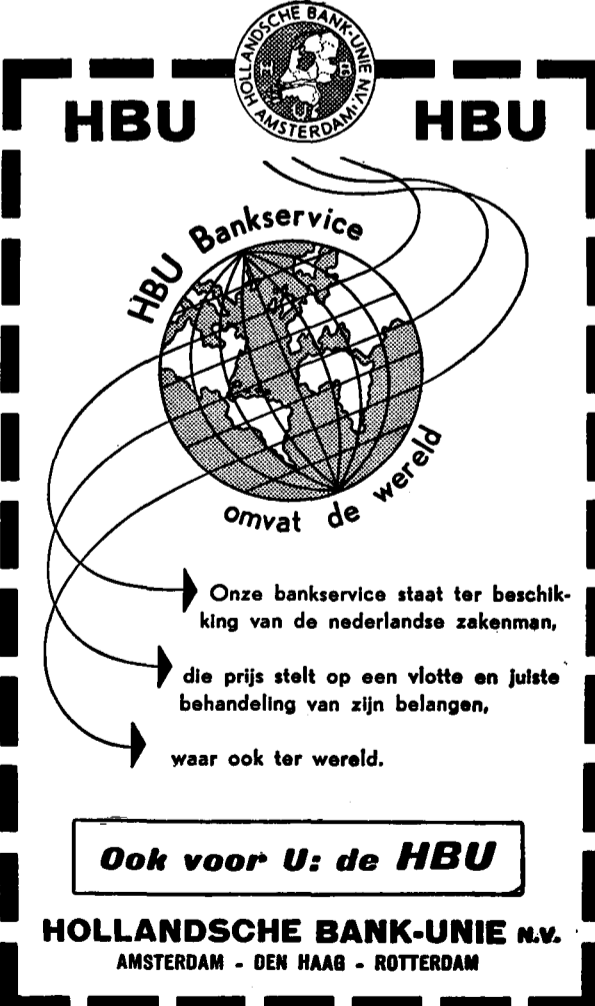
Paulinastraat 88, Den Haag
Adres — Administratie:
Prinsengracht nr. 1079, Amsterdam, Telefoon 35343

Abonnementsprijs minimum f 3,— per jaar. (Voor leden gratis).

Abonnements- en advertentie-gelden uitsluitend aan G. Stempfer Amsterdam, Postgiro 244397 of op bankrekening, Hollandsche Bank-Unie N.V., Herengracht 434—438.

Spinners en Twijners
van
Weef- en Tricotgarens

HBU **HBU**

HBU Bankservice
omvat de wereld

Onze bankservice staat ter beschikking van de nederlandse zakenman,
die prijs stelt op een vlotte en juiste behandeling van zijn belangen,
waar ook ter wereld.

Ook voor U: de HBU

HOLLANDSCHE BANK-UNIE N.V.
AMSTERDAM - DEN HAAG - ROTTERDAM

PIETERSBERG EN REISGELD

Een nieuwe regeling

Het is jammer, dat het bezoek aan landelijke weekends, conferenties, congressen en studiebijeenkomsten vaak ongunstig beïnvloed wordt door de reiskosten, die de verschillende leden ter ere van zo'n evenement aan N.S. of andere vervoersinstellingen moeten offeren.

Is er een bijeenkomst in het noorden, dan ziet men in verhouding weinig leden uit het westen, wordt er b.v. iets in Zuid-Holland georganiseerd, dan zijn de Groningers en de Drenten beslist niet in de meerderheid. Begrijpelijk, zelfs in ons kleine land is een reis van de ene

hoek naar de andere een vrij kostbare kwestie.

Hierin zit iets onbillijks en — zonder dat wij (hete) tranen behoeven te plengen — er zit ook iets betreurenswaardigs in, want een landelijke bijeenkomst krijgt op deze manier een sterk regionaal aspect, om het zo maar eens te zeggen. Hier moeten wij vanaf. Gij kunt U er van verzekerd houden, dat Uw Hoofdbestuur bezwaren heeft tegen nivelleringsgedachten, op dit punt is enige nivellering echter stellig gewenst.

Het ligt daarom in de bedoeling in

de toekomst in ieder geval bij de Trekpaardenconferentie op de Pietersberg, de reiskosten hoofdelijk om te slaan. Alle deelnemers geven hun reiskosten op aan penningmeester Klaas Weide en deze telt de totale kosten bij elkaar; een eenvoudige deelsom zal hem het bedrag leren, dat gemiddeld aan reiskosten werd uitgegeven. Wie meer betaald heeft krijgt geld terug, wie minder kosten heeft gehad stort het verschil in de reispot. Op deze manier betaalt een Barneveldse jongeman of Arnhems meisje evenveel als een bezoeker uit Leeuwarden of Hellevoetsluis.

De nieuwe regeling is een experiment, doch lijkt ons beslist redelijker dan de gebruikelijke methode van „ieder voor zich”.

Immers, de oude methode bergt in zich het risico, dat ook weer op de Pietersberg een lid van de organiserende afdeling onophoudelijk en tevreden lachend zijn buskaartje ad f 0,15 zou zitten te bekijken, terwijl een andere deelnemer zich voortdurend knarsetandend af zou moeten vragen uit welke middelen hij gedurende de laatste dagen van de maand de aanschaffing van spijs en drank moest financieren.

Schrandere baasjes moeten er overigens wel aan denken dat gerekend wordt op vervoer N.S. 2e klas, zodat dus dure kilometerdeclaraties uit de pen van H.H. autoberijders door Klaas Weide voornoemd hooghartig van de hand gewezen zullen worden.

G. DORSMAN

PIKANTE POLITIEKE PRIMEURS

Nu kunnen we ruiken wat we zeggen

Michael Todd jr., die het instinct voor show heeft geërfd van zijn vader, verwacht a.s. zomer in Chicago de première te geven van een film die geurt. Zo wordt uit Hollywood gemeld.

De produktie van de film Mysterieuze Geur is 15 maart in Spanje begonnen. Todd schat dat een bioscoop voor installeren van de „scent-o-vision”-apparatuur ongeveer 100 gulden per bioscoopplaats zal moeten uitgeven.

De bezoekers zullen kunnen ruiken wat zij zien. De geureninstallatie loopt synchroon met het geluid. De geuren gaan door leidingen naar elke stoel en niet zoals bij vroegere methoden door de luchtversingskanalen. Met dit nieuwe systeem kunnen de geuren zich snel wijzigen. Dat kon vroeger niet en daardoor werden de reukfilms een mislukking.

Naar wij van bevoegde bronnen uit Den Haag vernemen, overweegt het toekomstige Nederlandse kabinet met dit systeem te wagen. Voor de communisten ook in ons parlement een proef wordt de geur van gekookte rode bietjes aanbevolen. Voor de dissident-communisten idem, maar dan half gare. Socialisten zouden rode kool prefereren, met hier en daar een kruidnageltje. Bij de K.V.P. is de gele paardebloem in trek, terwijl de liberalen nog aarzelen tussen blauwe bonen, blauwe knopen en een zakkie blauw.

★

Opgerukt mars!

Een Amerikaanse fabriek van scheercreme had in haar publiciteit een reis naar Mars beloofd aan hem, die 900 lege potten van haar scheercreme zou inleveren — vermoedelijk in de overtuiging, dat dat toch niemand zou lukken.

Maar de heer Arlis French uit Appleton was er inderdaad in geslaagd die 900 potten te vergaren en kwam nu zijn reis naar Mars opeisen.

De directie van de fabriek zat een ogenblik erg met de handen in het haar. Toen ging zij zoeken of er niet ergens een oord Mars bestond. Men ontdekte een onmogelijk klein dorpje van die naam aan de Benedenrijn — en daar heeft men de heer French per vliegtuig heengebracht. Hij is er zeer hartelijk

ontvangen. Hij kreeg geschenken en heeft beloofd ervoor te zullen zorgen dat Mars in heel Amerika bekend wordt. Aldus meldt de Süddeutsche Zeitung. Naar wij vernemen heeft het bovenstaande bericht in ons land geleid tot de oprichting van een nieuwe politieke partij MALVU genaamd. De verkiezingsleuze zal zijn: „Marskramers Aller Landen Verenigt U!”

★

Politieel perpetuum mobile!

Een inwoner van Bussum zette zijn bromfiets voor het Centraal Station in Amsterdam, maar deed hem niet op slot. De brommer werd gestolen en van dit feit deed de eigenaar aangifte bij de hoofdstedelijke politie, die er in slaagde het ontvreemde voertuig op te sporen.

Als een gewaarschuwd man kocht de bromfietsbezitter, na zijn eigendom te hebben teruggekregen, een groot slot. waarmee hij de brommer de volgende dag stevig vastlegde in de omgeving van het C.S. voor hij de trein naar huis nam. Later bleek zijn brommer evenwel opnieuw verdwenen: een ijverige agent had hem zien staan en hem herkend als het gestolen opgegeven exemplaar. Hij had het slot opengebroken en de bromfiets naar het bureau aan de Warmoesstraat gebracht. Daar heeft de eigenaar hem nu opnieuw afgehaald. Voor hoelang? De V.V.D. heeft naar aanleiding hiervan minister Struycken verzocht het politievraagstuk opnieuw op de helling te nemen. Desgevraagd verklaarde Rotterdam's burgemeester, de heer Van Walsum, zich een oordeel voor te behouden totdat hij schriftelijk overleg had gepleegd met hoofdcommissaris Staal.

★

Andere tijden, andere (jacht) zeden.

Reuter meldt uit Rome. De 38-jarige Nello Micarelli uit Rome, die zich met het oog op de mereljacht bekwaamd had in het nabootsen van de zang van deze vogel, ligt gewond in een ziekenhuis. Hij floot zo natuurgetrouw dat een andere jager zijn geweer leegschoot op het bosje waar hij zich verborgen had.

De Nederlandse socialisten schijnen hierdoor dermate geschrokken, dat zij het gefluit van hun bekende rode zoete vogelaar willen staken. Men schijnt de jacht thans aan de slimme Hein Vos te willen overlaten.

★

Nieuwe bestemming voor ons „Kleine Beetjesfonds”.

De Utrechtse inspecteur van politie W. A. Tieman hield voor middelbare scholieren een voordracht over de manier waarop de politie misdadigers en overtreders pleegt op te sporen.

Of een van zijn toehoorders hem ter voltooiing van zijn lezing tot een demonstratie heeft willen verlokken is niet bekend: wél, dat na afloop de jas, de sjaal en de handschoenen van de inspecteur verdwenen waren. Schade: 150 gulden. De dader is onvindbaar. De J.O.V.D. overweegt thans ernstig het „Kleine Beetjesfonds” uitsluitend voor dergelijke lezingen te reserveren. De inspecteur zal in het vervolg zijn lezingen nog uitsluitend houden in de onder-ontwikkelde gebieden.

★

Proost!

De directie van de Weense sporthal zal na afloop van een onlangs gehouden internationale wielervedstrijd vermoedelijk geen toost hebben uitgebracht op de Belgische wielrenner L. Proost. Men had deze renner namelijk gecontracteerd in de veronderstelling met de ex-wereldkampioen der amateurs, Louis Proost, te doen te hebben.

Tijdens de wedstrijd bleek Proost echter allesbehalve over de kwaliteiten van een wereldkampioen te beschikken. Toen de teleurgestelde directie inlichtingen over de falende „kampioen” ging inwinnen, kwam uit, dat niet de bekende Louis Proost was geëngageerd, doch slechts een — onbekende — naamgenoot daarvan. De Oostenrijkse wielervedstrijd verzoeken, een onderzoek in te stellen.

De pseudo-Proost troost alvast zijn kroost met de mededeling, dat ook Nederlandse socialistische politici zich wel eens in hun baan hebben vergist.

Waarom Hofstra aftrad.

Diplomatieke ambtenaren die in het buitenland zijn gestationeerd hebben vrijdom van belasting — behalve van loonbelasting, want die wordt bij het overmaken van het traktement al ingehouden.

Dat is minister Hofstra een doorn in het oog: hij wil de diplomatieke ambtenaren dit oude voorrecht ontnemen.

Op zichzelf is dat idee best het overwegen waard. Maar hoe vreemd onze samenleving zo langzamerhand in elkaar gaat zitten blijkt uit een commentaar, afkomstig van een diplomatiek ambtenaar:

— Veel verschil maakt het niet. Wij hebben immers een verblijfs-toelage die schommelt met de kosten van levensonderhoud in het buitenland. Wel, als wij minder ontvangen omdat er meer belasting af moet, zullen die toelagen wat omhoog moeten. Dat komt wel goed.

Eenvoudig als goedendag, zoals de Fransen zeggen, aldus lezen wij in het Algemeen Dagblad.

Op de „Witte” te Den Haag fluistert men thans hardop, dat het bovenstaand bericht (en niet de verwerping der belastingvoorstellen) de ware oorzaak van minister Hofstra's aftreden is geweest.

★

Fikkie van de Burgemeester.

De burgemeester van de Zuid-Duitse gemeente Petersdorf is gearresteerd wegens diefstal van 22.000 mark uit een boerenleenbank en brandstichting in het gebouw van de bank. De brand kon gauw worden geblust, zodat betrekkelijk weinig schade is aangericht. De burgemeester heeft bekend.

Na het bekend worden van het bovenstaande zijn in ons land de fracties van de K.V.P., C.H.U., A.R. en V.V.D. in een geheime bespreking bijeengekomen ter voorbereiding van een Wetsvoorstel waarbij het burgemeesters in den vervolge zal worden verboden lucifers, aanstekers, tondeldozen en snotneuzen bij zich te dragen. Op straffe van ontslag zal het de burgervaders ook niet meer zijn toegestaan Fakkeldragersbijeenkomsten te bezoeken.

T. H. PERSEM

LIBERALISME EN MAATSCHAPPELIJKE ONTWIKKELING

Internationale en nationale aspecten die de aandacht vragen

Wie de ontwikkeling van het liberalisme niet alleen in eigen land maar ook over de grenzen volgt, moet de laatste maanden wel eens aan het denken gezet zijn.

De uitslag van de verkiezingen in België, Duitsland, Noorwegen, Zweden en Frankrijk zijn van die aard geweest, dat de bij ons graag gehoorde leus „Liberaal Réveil” ons wel eens in de keel bleef steken.

Weliswaar zijn er gunstiger perspectieven in Denemarken, Italië, Engeland en niet te vergeten in ons eigen land, maar de nederlaag van o.a. een van de meest moderne en vooruitstrevende liberale partijen, zoals de Zweedse is toch wel een symptoom, dat een analyse waard is.

Deze analyse geeft Hans Gören Myrdal, één van de leidende jonge Zweedse liberalen, in het orgaan van de Wereldfederatie „Information Service” en is beslist, niet in het minst om zijn conclusies, de moeite waard.

Eerst een korte samenvatting van het artikel. In begin 1957 bestond in Zweden een regeringscoalitie tussen socialisten en agrarische partij, omdat de socialisten met steun van de communisten geen meerderheid in het parlement vonden. Toen de socialisten een omstreden pensioenregeling in de kamer brachten bleek hiervoor geen meerderheid te vinden.

Onder druk van de andere partijen werd in het najaar van 1957 een referendum over deze kwestie gehouden, dat 47% voor het socialistische voorstel, 36% voor het li-

beraal-conservatieve compromis en 15% voor het afwijzende standpunt van de agrarische partij opleverde. Een nieuwe parlementsverkiezing in begin 1958 bracht de politieke situatie in Zweden op een dood punt doordat socialisten en communisten 50% en de overige partijen eveneens 50% van de zetels verkregen.

Myrdal vraagt zich naar aanleiding van deze situatie nu af, of zijn partij haar houding zal moeten wijzigen. Opinie-onderzoeken hebben aangetoond, dat de mening van zijn partij geneigd is zich meer naar

rechts dan naar links te bewegen en bovendien, dat de partij door haar positief compromisvoorstel naar rechts afgebokkeld is.

Het dilemma, waarvoor de Zweedse liberale partij nu staat is de keus tussen enerzijds het opgaan in de conservatieve oppositie met een concurrentie om de meer conservatieve stemmen en het verlies van de mogelijkheid verder nog nu socialistisch stemmenden te winnen, anderzijds een zwenking naar links met een winst op de socialisten waarmee de impasse doorbroken zou kunnen worden.

Hoewel in tactisch opzicht de eerste mogelijkheid voor Myrdal voor de hand ligt, meent hij toch, dat het winnen van een grote groep niet-socialistisch denkenden (maar wel aldus stemmend) een einde kan maken aan de overheersende positie, die de socialistische partij al sinds 25 jaar inneemt, en bovendien het front voor een toekomstige liberale politiek aanmerkelijk zou verbreden.

Men is geneigd deze analyse, inclusief haar conclusies als specifiek Zweeds en incidenteel te beschouwen. Ten onrechte, naar ik meen. Wel is de trend op dit ogenblik in ons land anders en zijn we in veel gunstiger omstandigheden. Toch meen ik met het volgende een vergelijking te kunnen aantonen.

Centrumpartij

Een liberale partij is, ik zou haast zeggen per definitie, een centrumpartij. Ook in de praktische politiek is dit meestal het geval. Tussen de noordelijke en de Romaanse landen is hier, althans in dit opzicht, slechts een gradueel verschil waarbij Nederland, geografisch zowel als politiek als een gemiddelde gezien kan worden.

De midden-positie, die de liberale partij eigen is, is in tweeërlei opzicht belangrijk. In de eerste plaats in nationaal opzicht: hier werkt zij stabiliserend, is zij stootblok tussen extreme dogmatische- en/of belangengroeperingen en beïnvloedt zij alle in het politiek bestel meewerkenden met haar principiële verdraagzaamheid. Hoe belangrijk dit aspect is moge blijken uit historische situaties zoals in Duitsland in 1933 en Frankrijk 1958 waar de liberale middengroep werd uitgeschakeld.

Maar ook in maatschappelijk opzicht vertegenwoordigt de liberale partij het midden. Zij trekt al diegenen, die uitgegroeid zijn boven het klassebewustzijn van de vorige eeuw en belang hebben bij een geleidelijke maatschappelijke evolutie.

Dit laatste aspect is nu, naar ik meen, in de huidige situatie van groot belang voor de liberalen en het is op dit punt, dat ik het artikel van Myrdal meer wil generaliseren. Zoals gezegd, is de situatie op het ogenblik in Nederland aanmerkelijk gunstiger, niet alleen door de laatste verkiezingen, maar vooral door de andere maatschappelijke structuur en structuurveranderingen in Nederland.

Wanneer men prof. Banning op de Fakkeldragersdag van de Partij van de Arbeid hoort verklaren, dat zijn partij gefaald heeft de nieuwe middenstand te behouden, dan heeft hij hiermee de bovenbedoelde structuurveranderingen in de kern geraakt. Maar hij weerspreekt daar-

mee tevens alle socialistische critiek, dat het groeiend conservatisme, met name in de V.V.D., de oorzaak van het socialistisch verlies geweest is. Prof. Banning legt een ontwikkeling bloot, die in politiek opzicht voor de liberalen van groot belang is. Maar voor het conservatisme en stimuleren van deze ontwikkeling vraag ik mij met Myrdal af, of, in tactisch electoraal opzicht een inhaken op wensen en verlangens van de zich nu bewegende groep geen gebiedende eis is.

Modern Liberalisme

Diegenen, die tegenwerpen, dat het liberale beginsel is, zoals het is, en dat men dat kan onderschrijven of niet; of sterker nog, diegenen die menen, dat het tijd wordt eigen mening ondergeschikt te maken aan die van de partij, diegenen miskennen naar mijn mening het dynamische van het moderne liberalisme.

Het uitwerken van onze beginselen daar, waar er maatschappelijk en politiek de grootste behoefte aan bestaat en het activeren en verwezenlijken van nieuwe gezichtspunten, die de nu zoekende maatschappelijke groep openlegt is naar mijn vaste overtuiging de weg, die het moderne liberalisme heeft te gaan.

Iedere groep, die zich democratisch wenst te noemen moet niet de individuele meningen ondergeschikt maken, maar deze integendeel integreren in haar algemene beleid. Een groep, die dit weet te realiseren en die daarmee vat krijgt op een door structurele oorzaken groeiend „maatschappelijk midden”, zal in de toekomst hiervan steeds toenemende vruchten plukken.

De bekende Amerikaanse politica Mary Parker Follet noemt als de kenmerken voor goed leiderschap drie punten: ten eerste het organiseren van ervaringen in de groep; ten tweede: het definiëren van de doeleinden van de groep; en ten derde: het onderkennen van de overgang van de ene situatie naar de volgende.

Het is een voortreffelijke typering voor het werk, dat de J.O.V.D. de afgelopen jaren heeft verricht; een typering die in het licht van de geconstateerde maatschappelijke ontwikkeling moed geeft voor de toekomst.

JOOP SCHUYFF.

Belangrijk weekend te Delft op 10 en 11 januari a.s.

Jaarlijkse bijeenkomst van het district Zuid-Holland

Op 10 en 11 januari wordt in Delft de jaarlijkse bijeenkomst van het district Zuid-Holland gehouden. In Zuid-Holland zijn het afgelopen jaar verscheidene afdelingen opgericht en is in alle afdelingen het ledental met grote sprongen omhoog gegaan! Daarom heeft het districtsbestuur het wenselijk gevonden, dit weekend grootser op te zetten dan andere jaren gebruikelijk was.

Een belangrijk punt vormt de vergadering te houden op zondag. Zaterdag echter zal er 's middags een bijzonder interessant forum gehouden worden, dat dit weekend ook in de pers de nodige aandacht zal doen verkrijgen.

U heeft waarschijnlijk al regelmatig de artikelen gezien over de ontwikkeling van het westen des lands en de moeilijkheden, die er bestaan voor de samenwerking tussen de gemeenten. Het leek het bestuur daarom nuttig eens een aantal burgemeesters uit het westen des lands uit te nodigen, teneinde uit de mond van deze gemeentebestuurders te horen wat zij van de diverse gemeentelijke problemen denken.

Ook het verdere programma is zo, dat dit weekend stellig verdient één van de drukst bezochte evenementen sinds de oprichting te worden. **Wij rekenen dan ook op een record aantal deelnemers!!!**

Kosten: Inclusief diner, aandeel kosten band en toneelstuk f 6.—.

Huisvesting: Wordt verzorgd door de afdeling Delft. Wel verzoeken wij u tijdig op te geven aan: Mevr. F. Sorel-Briedé, Oranje Plantage 39, Delft (secretaresse afd. Delft), als u graag voor een slaapplek bij een van onze Delftse J.O.V.D. of V.V.D. vrienden genoteerd wilt worden. Dit adres zal u bij aankomst worden gegeven, zodat U tijdig weet in welk huis het moede hoofd ter ruste kan worden gelegd.

Uiteraard is het ook mogelijk alleen de zaterdag of de zondag bij te wonen. Wij hopen, dat zaterdag 10 januari uit alle afdelingen de leden in grote getale naar het districtsweekend zullen komen, teneinde overduidelijk te bewijzen, dat het begrip „liberale opmars” ook van toepassing is als het om een opmars naar Delft gaat!!!

PROGRAMMA

Zaterdag

- 3.30 uur Ontvangst.
- 4.00 uur Opening door de voorzitter, de heer Hoorweg. Hierna optreden van het forum.
- 5.30 uur Borreluurtje.
- 6.30 uur Diner.
- 20.30 uur Toneelvoorstelling in het Micro-theater. De Delftse Toneelvereniging „De Flits” brengt het stuk „Nachtrepentie” van F. Molnar voor het voetlicht.
- 23.00 uur Bal met medewerking van de band van het Delftse Studenten-corps.

Zondag

- 11.00 uur Huishoudelijke vergadering.
- 1.00 uur Lunch.
- 14.30 uur Inleiding door de heer L. S. Godefroi.

PROF. OUD SPREEKT

voor de afdeling Hoekse Waard

De afdeling Hoeksewaard organiseert een grote PROPAGANDA-FEESTAVOND te Strijen op 14 JANUARI. Spreker: PROF. MR. P. J. OUD, opvoering van het toneelstuk „Zijn Afgod”, optreden van de afdelingsband, groot bal na. Aanvang half acht. Vrienden Gij zijt welkom! Speciaal de mensen uit het District Zuid-Holland.

„Het kleine beetjesfonds herleeft”

Viering van ons tweede lustrum vraagt ook Uw bijdrage

Er is een tijd geweest dat er in De Driemaster geschreven werd over „Het Kleine Beetjesfonds”. Dit fonds werd eens opgericht om te dienen als verzamelbak van kleine bedragen — via inzamelingen e.d. verkregen — en uiteindelijk bestemd om het Hoofdbestuur een financieel ruggesteuntje te geven. De tijd van de kleine beetjes is nu voorbij.

De J.O.V.D. groeit in een onvoorstelbaar tempo, hetzelfde is van toepassing op de uitgaven. Er is een tekort aan geld voor nieuwe folders en herdruk van de oude.

Vaker dan U weet worden door leden uit privé-middelen kosten van de organisatie betaald om de J.O.V.D. draaiende te houden. Hierin zal op korte termijn verandering moeten komen om de J.O.V.D. onbelemmerd verder te kunnen laten groeien. Teneinde dit te bevorderen zullen niet weinigen maar ALLE leden hun krachten moeten geven om de uitvoering van vele plannen financieel mogelijk te maken.

Het was mooi, dat op het congres in Den Haag een alleen aan de voor-

zitter bekend geworden lid 200 gulden gaf voor de uitgave van de laatste folder, maar het moet zó zijn, dat in dit jubileumjaar alle leden een bijdrage leveren. Een groot of een klein bedrag maar in ieder geval VAN IEDER LID IETS.

We werken niet met puzzels, dure loterijen of schiettenten, dit is niets meer en niets minder dan een beroep op jou persoonlijk.

Wij weten uit eigen ervaring, dat het altijd mogelijk is om in eigen kring gelden in te zamelen voor een speciaal evenement, een propaganda-avond, een plaatselijke lustrumviering etc.

Nu gaat het om het tweede lustrum van de landelijke organisatie.

Nu gaat het om een stevige financiële basis, waardoor het mogelijk zal zijn onze onafhankelijkheid als organisatie in de toekomst te bewaren.

Als ieder lid van Eindhoven tot Alkmaar, van Oost-Groningen tot Hoeksewaard, van ALLE afdelingen in het land IEDER LID 10 gulden bijeenbrengt of zelf geeft is de

J.O.V.D. voorlopig uit de financiële zorgen. De nodige propaganda kan dan gevoerd worden, er kunnen weekends gehouden worden en heel in de verte rijst dan het perspectief van een vast secretariaat, waarvoor een functionaris kan worden aangetrokken, die belast zal worden met de uitvoering van de steeds toenemende administratie en correspondentie.

Op een dergelijk secretariaat kan ook centraal stencilwerk verricht worden, bibliotheek- en informatiewerk worden gedaan, dagelijkse zaken afgehandeld worden etc. etc. In tegenstelling tot alle andere jongerenorganisaties heeft de J.O.V.D. het tot nu toe zonder vaste werkracht kunnen stellen, nu wordt dit langzamerhand onmogelijk en leiden de activiteiten onder het gemis van een centraal punt.

Met dit alles hebben wij ten overvloede nog eens geïllustreerd hoe dringend nodig de medewerking van alle leden is.

Bijdragen kunnen gestort worden op een speciaal ter gelegenheid van het komende

lustrum geopende rekening bij R. Mees & Zoonen te Vlaardingen, giro 1021, onder de naam Propagandafonds J.O.V.D.

De eerste giften zijn reeds binnengekomen. Wij hopen in de volgende Driemaster een langere lijst te kunnen opnemen. Hieronder volgt een eerste verantwoording: N.N. f 2,50; R. te G. te E. f 10,—; Mej. J. L. M. T. P. te O. f 25,—; Mej. M. M. te W.G. f 10,—; Mevr. H. W. K. de G. te W. f 100,—; J. L. te A. f 5,—; Totaal f 152,50.

HANS M. J. DUBBELDAM,
Algemeen secretaris.

ADRES ALGEMEEN SECRETARIS EN PENNINGMEESTER

Adres Algemeen Secretariaat J.O.V.D.:

H. M. J. Dubbeldam, 2e Van Leyden Gaelstraat 119, Vlaardingen. Tel. K 1898—5024.

Adres penningmeester:

K. Weide, Vred. de Vriesstraat 60, Leeuwarden.

Bankrekening: Amsterdamsche Bank N.V. te Leeuwarden. Giro 803049, rekening J.O.V.D.

Zuid-Hollands Jongerenparlement hield zijn jaarlijkse zitting in Rotterdam

De zeven Zuid-Hollandse jongerenparlementen en jeugdgemeenteraden hebben de goede gewoonte ieder jaar een gezamenlijke zitting te houden. Zaterdag 22 november jl. had in Rotterdam de zitting in het jaar 1958 plaats.

Veertig jonge „parlementsleden” en 130 belangstellenden waren in het Rotterdamse Stadhuis aanwezig toen burgemeester Van Walsum zijn welkomswaard sprak. De heer Van Walsum wees o.a. zijn jonge toehoorders op het feit, dat zij niet geheel representatief voor de jeugd van Zuid-Holland zijn.

„U moet zich dit altijd realiseren en steeds zal Uw taak er op gericht moeten zijn nog meer jongeren voor Uw werk trachten te interesseren.”

Terecht wees de voorzitter van het Rotterdamse Jongerenparlement, de heer W. E. Veeneman, erop, dat de leden van de verschillende jeugdparlementen niets anders doen wat iedere staatsburger eigenlijk moest doen, namelijk het bestuderen van actuele politieke vraagstukken.

De parlements zitting werd gehouden in de Rotterdamse raadszaal en stond onder leiding van Prof. Mr. P. J. Oud. Het onderwerp was democratie in deze tijd. Het was verdeeld in drie punten: het begrip democratie, organisatie van de parlementaire democratie en democratie en meningsuiting.

Het was een levendige zitting, waarbij echter slechts enkele onderdelen van het onderwerp uit de verf kwamen. De verschillende fracties hadden fractierapporten over het

onderwerp in moeten zenden; deze rapporten waren tevoren aan de deelnemers toegezonden. De verschillende standpunten kende men dus van elkaar. Er kon dus gelijk met de discussie worden aangevangen.

In zijn sluitingswoord wees professor Oud op het belang, dat jongeren zich met politieke vraagstukken bezighouden. In de ontmoetingen met andere overtuigingen vindt een uniek stuk politieke vorming plaats, dat op geen enkele andere wijze tot stand zou kunnen komen. De jongeren hebben het voorrecht spontaan en onbevangen over de onderwerpen te kunnen spreken.

Europoort

's Avonds sprak mr. K. P. van de Mandele over het Europoortproject. Met de hulp van verschillende kaarten wees de heer Van de Mandele zijn jeugdig gehoor op de grote plannen, die Rotterdam voor de nabije toekomst heeft.

Hij liet zien, dat het voor Rotterdam een noodzaak is een zeer grote haven dicht bij zee te hebben. In de toekomst verwacht men in Rotterdam de haven met het grootste goederen vervoer, New York, voorbij te streven.

Zeer grote schepen zullen in de nieuwe haven kunnen komen. Vele overslagbedrijven zullen er gevestigd worden. Over enkele jaren wil men ook een groot staalbedrijf op Rozenburg vestigen. Hier zijn investeringen voor nodig, die het bedrag van 300 miljoen gaan naderen. Het grootste bedrag dat ooit in één keer in Nederland in een particuliere onderneming is gestoken is altijd minder dan dit bedrag.

Behalve hoogovens zullen ook walsen en cokesovens er bij betrokken worden. Het is duidelijk, dat ook chemische bedrijven in de toekomst in de buurt van de staalindustrieën gesticht zullen worden.

Het gehele havengebied zal veel industrie aantrekken. De Esso gaat o.a. zijn hoofdbedrijf van Antwerpen naar Rotterdam verleggen.

Het gehele project is noodzakelijk geworden, omdat steeds grotere schepen in de havens moeten worden verwacht. De prognose is, dat binnenkort de kolen- en ertsaanvoer sterk zal toenemen. Begin 1961 verwacht men het eerste gedeelte van het plan te hebben uitgevoerd.

Tot slot wees de heer Van de Mandele erop, dat in de Maasstad dergelijke grote plannen kunnen wor-

den uitgevoerd door de grote samenwerking, die er bestaat tussen Gemeentebestuur en bedrijfsleven.

F.A.H.

Kopij voor het eerstvolgende nummer

Copy voor de eerstvolgende Driemaster moet uiterlijk 15 januari a.s. in het bezit zijn van onze redactiesecretaris F. A. Hoogendijk.

Afdelingsnieuws en verslagen van vergaderingen diene men in het vervolg te zenden aan J. Verhagen, Hooge Woerd 84a Leiden. Ook hiervoor geldt als einddatum 15 januari a.s.

ADVERTENTIE

Wegens algehele liquidatie te koop aangeboden goed onderhouden Dreestrekker met oplegger. Tevens een mooie Suurhofstradivarius met prima holle klank en strijkstok merk Sam Kalden.

Voorts net kosthuis gevraagd voor vondeling. Is zindelijk. Liefst agrarisch milieu. Tevens restanten prima brandende fakkels. Aanvragen te richten aan Burger Wassenaar.

Installatie- en constructiebedrijf „Incoro”

Specialisten op het gebied van pijpleidingen
Scheepsbouw- en landinstallaties
Reparatie — nieuwbouw — spoedreparaties

Ing. J. v. d. LINDE, Rotterdam

Kantoor van Swietenlaan 36, Tel. 70292, na 18 uur 72092
Fabriek Stadionweg 39, Tel. 174255, na 18 uur 66600

FABRIEK VAN COMPOSITIEVERVEN
DELFT - HOLLAND

ADURITA

't Lijkt wel toveren!

emaille- lakken

leverbaar in iedere kleur

„Nieuwe Koers” de enige jongerenorganisatie zonder hoofdbestuur

Weet u wat kunstdrukpapier is? Het is een wat merkwaardige vraag, maar daar moet u nu maar niet op letten, neemt u liever deze Driemaster eens tussen duim en wijsvinger, betast haar eens goed, ruik er desnoods eens aan.

En zeg mij dan: is deze Driemaster nu gedrukt op kunstdrukpapier of niet? U zult mij daar een groot plezier mee doen, want de laatste maanden heb ik vrijwel niet anders gedaan dan over deze, wel zeer toegespitste vraag te piekeren.

U moet namelijk weten, dat ik een groot vertrouwen heb in de deskundigheid van socialistische schrijvers. Er is een tijd geweest, dat dit anders was. In mijn prille jeugd placht ik een onberedeneerde haat te hebben tegen alles wat rood was. Dat wil zeggen, die haat is al zeer vroeg in mijn

leven ontstaan. Ik had al vroeg een zekere hang naar de gymnastiek en werd daarbij zeer sterk aangetrokken door een vereniging, waarvan de leden in een zeer aantrekkelijk rood broekje gekleed gingen. Maar dat feest ging niet door.

Mijn vader had er namelijk ernstig bezwaar tegen, dat zijn Spioneurtje zich bij een socialistische vereniging zou aansluiten. Nu was mijn vader een raspedagoog en zijn tijd ver vooruit. Hij verbood niet zonder meer, maar maakte zijn kinderen altijd met veel geduld de achtergrond van zo'n verbod duidelijk. Eigenlijk zou ik die verklaring hier nu moeten aanhalen, maar helaas moet ik dat nalaten of vriend Stempfer gaat voor enige tijd achter de grendels. In ieder geval, mijn vader genas mij grondig van mijn voorkeur voor rood.

In latere jaren is daar wel

enige verandering in gekomen. Niet in die zin, dat ik nu zo sterk ben gaan voelen voor een maatschappij zoals onze nationale schilder Vermeer die nastreeft. Maar wel heb ik leren inzien, dat uit rode breinen vaak gedachten voortkomen, die op zijn minst de moeite van de kennisneming waard zijn. Vol bewondering ben ik voor de grote stroom van rapporten, van alle mogelijke en onmogelijke organisaties meteen ietwat rood tintje, die met de regelmaat van de klok de persen van de Arbeiderspers verlaten.

Zo ben ik ook een trouw lezer van Nieuwe Koers, het maandblad, dat onze socialistische vriendjes met zoveel ijver volpennen. Want al heeft Nieuwe Koers dan geen hoofdbestuur, de redactie mag er bestist wezen. Die durft nog eens de waarheid te zeggen! En nu heeft Nieuwe Koers beweerd, dat de Drie-

master op kunstdrukpapier wordt gedrukt. U ziet, ik ben op mijn uitgangspunt terug. Nieuwe Koers constateert doodsimpel: de Driemaster wordt op kunstdrukpapier gedrukt. En Nieuwe Koers is sterk in het constateren van feiten. Dat ze minder onderscheidingsvermogen heeft als het gaat om een waardering van feiten, doet er op het ogenblik niet toe, evenmin als de omstandigheid, dat het kunstdrukpapier aanleiding vormt tot een wat kinderlijk aandoende scheldkannonade op de JOVD.

Als Nieuwe Koers zegt, dat het kunstdrukpapier is, dan durf ik dat niet ontkennen. Hoewel, kunstdrukpapier is naar mijn gevoel toch heel iets anders. Zo kom ik nu al maanden op dezelfde vraag terug is het nou kunstdrukpapier of niet? Wie helpt mij eruit?

SPIONEUR

AFDELINGS- NIEUWS

HOEKSE WAARD

Voorkeur voor Europoort.

In het „Wapen van Holland” te Klaaswaal kwamen de J.O.V.D.-ers van deze afdeling op vrijdag 28 november bijeen om daar drs P. H. Herweijer uiteen te horen zetten wat nu eigenlijk de grote plannen „Visie Lange”, „Europoort” en Randstad Holland, die zozeer betrekking hebben op het woongebied van de leden in de Hoekse Waard, inhouden.

Drs Herweijer duidde allereerst op het grote belang, dat de Rotterdamse haven heeft voor een zeer groot deel van West-Europa en besprak daarna de voor- en nadelen van de plannen.

Op grond van een duidelijke argumentatie waarin de spreker kosten, aantal kunstwerken, ligging en verlies van kostbare grond voor agrarische doeleinden betrok, kwam hij tot een voorkeur voor het plan „Europoort”.

Nadat Drs Herweijer enige vragen had beantwoord werd de avond voortgezet met een gezellig dansje onder leiding van het jonge, eigen bandje van de J.O.V.D.-afdeling Hoekse-Waard.

PAPENDRECHT

In afwachting van blijde gebeurtenis.

Enige actieve liberale jongeren organiseerden hier op zaterdagavond 15 november een dansavond. Onder

leiding van de heer Stam, bijgestaan door de „Ship Town Jazz Band” werd het voor de ruim 200 aanwezigen een gezellige avond. Tussen de dansen door hield de heer Van den Graaf een korte uiteenzetting over de betekenis en de doelstelling van de J.O.V.D. in zijn functie van voorzitter van de afdeling Papendrecht in oprichting en de heer Bakker wist met een geestige conference de zaal goed te vermaken.

Gezien de overweldigende opkomst, is te verwachten, dat hier spoedig een grote nieuwe afdeling zal groeien.

De verwachtingen mogen ten opzichte van dit gebied toch hoog gespannen zijn omdat in Sliedrecht door de heer Boon voorbereidingen worden getroffen om ook daar tot oprichting van een J.O.V.D.-afdeling te komen.

VOORNE EN PUTTEN

Steeds groeiend.

Ook deze afdeling hield weer een vergadering in Geervliet en wel op 2 december. De heer W. P. J. Goossens, journalist, kwam hier spreken over verschillende facetten van actuele politieke problemen. Het werd een gezellige, open discussie waaraan velen deelnamen en waarbij allerlei onderwerpen ter tafel verschenen.

Het was weer een van die avonden, waarop men kwam tot vrije uitwisseling van gedachten zoals we dat van de nog steeds groeiende afdeling Voorne en Putten gewend zijn.

WESTLAND

Nog meer leden.

Maandag 8 december hield de afd. Westland van de J.O.V.D. in gebouw Hulp en Voorzorg te Naaldwijk haar tweede bijeenkomst. De opkomst was goed.

De heer F. Hoogendijk uit Den Haag hield een interessante causerie over het onderwerp: „Waarom is politiek belangrijk?”. Hij lichtte dit aan de hand van enkele voorbeelden zowel uit de binnenlandse als buitenlandse politiek toe. Daarna werden er enkele vragen gesteld.

Na de pauze vertoonde ir. Langelaar twee films over het bergingswerk en de sleepdienst van de internationale sleepvaartdienst L. Smit en Co te Maassluis.

Vooraf de film over het opruimen van de obstakels in het Suezkanaal was buitengewoon interessant. Verschillende aanwezigen gaven zich op als lid.

Prijsvraag voor C.H.-jongeren

Naar wij in „Koningin en Vaderland” lezen heeft het dagelijks bestuur van de C.H.U. op voorstel van de nieuwe voorzitter, mr H. K. J. Beernink besloten een bepaald bedrag beschikbaar te stellen voor de C.H. jongeren om een prijsvraag uit te schrijven.

Gevraagd wordt een uiteenzetting te geven over het onderwerp: „Enkele beschouwingen over het vrijheidsbegrip bij de Christelijke Hi-

storische Unie en de Volkspartij voor Vrijheid en Democratie”.

Een initiatief, waarvan wij uiteraard met belangstelling hebben kennisgenomen.

Wij zullen zeker op deze zaak terugkomen als de desbetreffende conclusies voor publicatie zijn vrijgegeven.

Frank Rijdsdijk's Industriele On- dernemingen n.v.

Hendrik-Ido-Ambacht
Tel. H.-I.-Ambacht 245
Rotterdam 117615

SCHEEPSSLOPERIJ

HANDEL in:

- Oud IJzer
- Nieuw IJzer,
- Bruikbaar IJzer, enz.

N.V. BETONDAK

Fabrieken Arkel - kantoor Gorinchem

N.V. Lijm- en
Gelatinefabriek

„Delft”

TWEE TORENS

Telefoon 25242 - Delft

C.V. OLIEFABRIEKEN
„DE TOEKOMST”
WORMERVEER

Veevoerders,
Technische oliën
„Smaragd” Slaolie

FRIESCH-GRONINGSCHЕ HYPOTHEEKBANK N.V.

EN AANGESLOTEN BANKEN

Amsterdam — 's-Gravenhage — Groningen — Rotterdam

Gelden beschikbaar

De Directie:

Mr. M. J. BOS
Mr. F. C. KLEYN

Mr. J. WILKENS
Mr. J. DE WILDE

Fa. W. VAN 'T HART & ZONEN

TELEFOON 39416-33267-50699-32280

- Classificeren en volledig onderhoud van schepen.
- Reinigen van alle typen stoomketels
- Vervanging dek- en machinekamerpersoneel
- Onderhoudswerkzaamheden van constructiebouw.
- Zandstralen van alle voorkomende werkzaamheden.
- Mastiekwerkzaamheden.

DRIJVENDE LUCHT-, LICHT- EN ZANDSTRAAL-INSTALLATIES
HUDSONSTRAAT 37-39 — ROTTERDAM - W.

TRIPLEX & BOARDHANDEL

D. BRAND

„Picus”-Betontriplex — Meubelplaten — Deuren

Spangeseekade 115 — ROTTERDAM

Tel. 01800 30231-51995

U wordt snel ingelicht

over gebeurtenissen in binnen- en buitenland, als U op een goed ochtendblad geabonneerd bent. Terwijl U slaapt, stroomt nieuws binnen uit het gehele land en uit alle delen der wereld. Het Algemeen Dagblad wordt 's nachts gedrukt en 's morgens vroeg bezorgd.

- onafhankelijk
- actueel
- sport
- markt- en beursberichten (o.a. New York)
- belangwekkende advertentiepagina's
- onderhoudende lectuur
- vrouwenrubriek
- tekenverhalen
- geïllustreerde feuilleton

Algemeen Dagblad

Rotterdam, Witte de Withstraat 73

Maak het thuis
gezellig!

Wij Hollanders kunnen niet buiten huiselijke gezelligheid. Wij zijn daar ware meesters in. 'n Prettige kring... 'n sfeer van hartelijkheid... iets lekkers te eten en te drinken... dus vooral op z'n tijd: een dampende kop verrukkelijke, geurige Wessanen-cacao! 'n Tractatie, die niemand afslaat.

Schenk WESSANEN-CACAO... altijd even heerlijk!

Maak 't gezellig: Maak vaak 'n kop

Wessanen-Cacao

REDERS - CARGADOORS
EXPEDITEURS
AGENTEN VAN GEREDELDE LIJNEN
P. A. van ES & Co. N.V.
ROTTERDAM — AMSTERDAM
GRONINGEN — HAMBURG

N.V.
W. A. HOEK'S

MACHINE- EN ZUURSTOFFABRIEK
Hoofdkantoor en Machinefabriek te Schiedam

COMPRESSORS voor alle gassen en iedere druk.
INSTALLATIES voor de bereiding van zuurstof, stikstof, enz.

**Scheeps-
reparatie-
bedrijf**

VAN BRINK

en Machinefabriek

Waalhaven Pier 8 - Rotterdam
Telefoon 77610 (3lijnen)
Na 18 uur: 73554, 70341, 41782, 171502

De fineerimport

K. MAC-LEAN Jr.

Jacob Catsstraat 113-115, Rotterdam, Tel. 0.1800-40735-88508

UITGEBREIDE SORTERING

FINEER

N.V. Scheepsbouwwerf - Machinefabriek

„DE KLOP”

Industrieweg 4

Sliedrecht

The Rotterdam Exterminating Cy. and Ships-Maintenance Service

TELEFOON 30958 - GIRO 478901 - POSTBUS 950

Storework

Owner: B. F. Muurlink

Schoonmaak en onderhoudswerk - Gouvernestraat 7 - Rotterdam

N.V. BOELE'S

Scheepswerven en Machinefabriek
BOLNES

Nieuwbouw en reparatie

N.V. Betonfabriek DE METEOR

DE STEEG
Tel. Velp K8302-3344

Fabriek van kwaliteits betonartikelen

Cellophane

GED. MERK

Plastics

SIDAC N.V. - UTRECHT

★

Westerdijk 16

— Telefoon 13992-13993

Inlichtingen en
monsters
op aanvraag

C. van der GIESSEN EN ZONEN'S
SCHEEPSWERVEN N.V.
KRIMPEN AAN DEN IJSSEL

**HONIG'S
ARTIKELEN**

*Serien in
elk serien!*

ANNO 1774

A. VAN HOBOKEN & Co.

BANKIERS
ROTTERDAM
PARKLAAN 32-34

•
BIJKANTOREN:
's-GRAVENHAGE
RHENEN

•
CORRESPONDENTSCHAP:
WIJK BIJ DUURSTEDEN

DE ROTTERDAMSCH
DROOGDOK MIJ N.V.

VERPLEGING èn ONDERWIJS

ontvangen de patienten van

Het Nederlands Studenten Sanatorium te Laren (NH)

Leest de interessante brochure: „HET HOE, WAT, WAAROM VAN HET NEDERLANDS STUDENTEN SANATORIUM”, op aanvraag gratis verkrijgbaar bij het Centraal Bureau van de Stichting Het Nederlands Studenten Sanatorium, Keizersgracht 632, Amsterdam (C), Telef. 64488.

Steunt het werk dezer stichting, die financiële hulp van particuliere zijde nog niet ontberen kan!

Postgiro-rekening No. 91323, A'dam.

Bakker n.v.

Machinefabriek

en

Staalgieterij

RIDDERKERK

N.V. SCHEEPSWERVEN

„PIET HEIN”

voorheen

FIRMA W. SCHRAM & ZONEN

•
WERVEN TE BOLNES
EN PAPENDRECHT

||
Twee dwarshellingen, elk 115 mtr. lang. Overdekt droogdok 116x30 meter, geschikt voor het zwaarste materiaal.

Telefoonnummers Rotterdam
71354, Dordrecht 3774